5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1949 – Joi 1 August 1913

D. Take Ionescu interwievat de „Franckfurter Zeitung“

— Trei cazuri de holeră în Capitală.—Cum se va efectua demobilizarea —

Interview cu d. Take Ionescu

Acţiunea României desinteresată.—Opera înfăptuită.—Se va revizui tratatul. Intervenţia Austro-Rusă.—Va dura Pacea?—România şi tratatul din Bucureşti.—Situaţia internă.

Frankfurt a. M. 30 Iulie. — Corespondentul din Bucureşti al lui „Frankfurter Zeitung“ a obţinut dela d. Take Ionescu un interview al cărui conţinut este următorul :

Acţiunea Romîniei n'a fost egoistă

Corespondentul marelui ziar german a întrebat :

— Sunt persoane în Europa, cari încă nu-şi dau bine seama de acţiunea Romîniei şi cred că dînsa a profitat de slăbiciunea Bulgariei pentru a intra în scenă cu scopul egoist de a căpăta Turtukaia, Balcik...

D. Take Ionescu a respuns :

— *Absolut inexact. Foarte sincer afirm că dacă se va studia zi cu zi activitatea diplomatică a Romîniei dela formarea cabinetului actual pînă azi, se va vedea că Romînia nici un moment nu şi-a separat interesele ei de marile interese europene, cu cari s'a simţit şi se simte solidară.*

România nu a împins la rezboiul dintre foştii aliaţi şi într'adins a rezistat la ispitele cari îi veneau din toate părţile, tocmai pentru ca acţiunea ei să nu înaurajeze pe vre-una din părţi şi să le facă intransigente.

Cînd am simţit că Bulgaria era pe cale de a prefera rezboiul, arbitragiului, am comunicat puterilor hotărîrea noastră că dacă este rezboi vom întra în acţiune.

Noi nădăjduiam prin aceasta să contribuim la evitarea războiului. D-ta ştii că in ajunul zilei in care am avut cunoştinţă de telegrama Ţarului, din ordinul Regelui, am scris din Constanţa primului-ministru că ideia de mobilizare este aprobată şi că a doua zi să se dea ordin de mobilizare la 3 corpuri de armată. Atunci încă rezboiul nu era sigur şi mai puţin soarta lui. Cînd mai tîrziu noi am dat ordinul de mobilizare credinţa generală era că Bulgaria va eşi victorioasă. România lucrînd cum a lucrat, lua riscuri, de şi achiziţionarea liniei Turtukaia—Balcik îi era asigurată. Restul se cunoaşte prea bine.

Dificultăţile conferinţei

Corespondentul a mai întrebat :

— *Fost-au oare dificultăţi în decursul tratativelor?*

La care d. Take Ionescu a răspuns :

— Evident că da. Aliaţii voiau în mod firesc să profite de victorie şi interesul unei păci durabile era ca acest profit să fie cît mai redus.

Romînia avea rolul delicat de a fi şi beligerant şi mediator. Trebuia să aducă moderaţie în cercurile aliaţilor, fără a produce nici la ei bănuiala, nici la Bulgari credinţa că Romînia abuzează de situaţia ei hotărîtoare.

Noi am făcut tot ce am putut, fireşte mai mult de cît ştie sau va şti vre odată publicul. Un exemplu :

Aliaţii veniseră în Bucureşti cu ideia de a cere o despăgubire de războiu. Graţie nouă această cerere a fost transformată într'o simplă despăgubire reciprocă pentru victimele actelor de războiu neadmise, şi la sfîrşit şi aceasta a fost părăsită.

Pacea de la Bucureşti -singura posibilă

— *Dar despre pacea încheiată, ce credeţi?*

— Pacea, care s'a încheiat aci la Bucureşti este rezultatul atîtor împrejurări, în cît nu putea fi mai perfectă de cît celelalte creaţii omeneşti. Afirm însă că e singura posibilă, date fiind împrejurările. Nădăjduiesc că lecţia pe care au primit-o toţi dela adevărata tragedie care s'a jucat în Balcani, va face mai mult chiar de cît tratatul din Bucureşti pentru menţinerea mai largă a stărei de pace.

Chestia revizuirei

— *Credeţi oare că pacea de Bucureşti va fi revizuită cum pretind unii?*

— Pacea de Bucureşti nu va fi revizuită.

Convingerea mea e că va rămîne aşa cum s'a încheiat. Principiul adevărat de drept public european ar fi fost că ceia ce s'a hotărît prin tratatul de Paris la 1856 şi prin tratatul de Berlin la 1878, nu se poate schimba de cît tot cu asentimentul marilor puteri, Turcia din Europa fiind sub un alt regim de drept de cît statele cu o suveranitate complectă. Am susţinut în mai multe rînduri această teză.

Puterile cele mari însă, s'au depărtat dela dînsa. Anexarea Bosniei şi Hertzegovinei, care era de altfel o consecinţă firească a ocupărei ei, s'a făcut printr'un act unilateral, care doar de formă a fost adus la cunoştinţa celorlalte mari puteri.

Tot aşa cu unirea Rumeliei, discutată cu Bulgaria, etc.

Chiar acum în urmă Marile Puteri au luat o parte mai mult lăturalnică de cît directă la tratatul de pace între Turcia şi statele creştine.

Or, dacă despre dominaţiunea turcească s'a putut hotărî, de către interesaţii singuri, necum despre împărţirea între ei a teritoriilor cîştigate de dînşii definitiv dela Turci!

Intervenţia Austriei şi Rusiei

— *Dar Austria şi Rusia au făcut cunoscutele comunicări?*

— Aceste comunicări exprimă dorinţele a două mari puteri pornite din gîndul ca Bulgaria care a făcut aşa mari sacrificii în răsboiul contra Turciei să nu sufere prea mult. Ele pot servi admirabil pentru calmarea opiniei publice bulgare şi alinarea decepţiilor ei fereşti. Dar un mijloc real prin care aceste două mari puteri să poată ajunge la revizuirea tratatului, nu prea văd, şi nici nu cred că'şi vor da osteneală să'l găsească ele. Marile puteri cari doresc să aducă servicii Bulgariei, ar avea altceva de facut înainte de toate. Să facă să se restituie Bulgariei fruntaria dinspre Turcia. Fără unanimitatea puterilor nici nu se poate ajunge la vre-o revizuire teoretică, şi cu unanimitatea puterilor încă trecerea dela teorie la practică ar intîmpina foarte mari greutăţi. In tot cazul vă exprim o părere personală.

Efectele tratatului în viitor

— *Dar ce credeţi despre durata şi efectele tratatului în viitor?*

— Ca unul care am lucrat la încheierea tratatului pe care l'am iscălit azi, sînt dator să cred şi să sper în durata lui. Insă nu 'mi ascund că în urma tratatului de Bucureşti, sau se va ajunge la o concordanţă mai de aproape a intereselor statelor balcanice, sau din potrivă rivalităţi latente vor provoca mai curînd sau mai tîrziu un nou răsboiu. Cine vrea pace în Balcani, trebuie să vrea şi o legătură mai strînsă între statele din Balcani. Ce formă ar putea lua asemenea legături, asta vremea o va spune, dacă bine înţeles, curentul favorabil unei asemenea legătură, se va desvolta în aceste ţări eminamente democratice, în care nimic nu se poate face fără asentimentul naţiunilor.

România şi pacea

— *Dar pentru România, pacea îi satisfăcătoare?*

— Evident că da, România nu numai că a cîştigat frontiera necesară dar fără ostentaţie şi fără exagerări şi-a luat luat locul care'i se cuvine în politica sud-estului Europei.

Opiniunea publică din ţară simte acest lucru. Ea este foarte mulţumită deşi rolul pe care România îl ia astăzi este plin de răspunderi şi greutăţi. Misiunile istorice trebuesc îndeplinite, ori cari ar fi greutăţile.

Dar politica internă?

— *Cum credeţi însă că se va desfăşura politica internă acum după incheierea păcei?*

De a Octombrie 1912 politica internă a fost suprimată în România. Ea nu va reinvia de cît prin Noembrie 1913 şi atunci neaparat vor trebui să se producă evenimente de politică internă, în raport cu importanţa evenimentelor de politica externă cari s'au întîmplat. — Reforme mari interne. Desvoltări de programe ale partidelor, cu tendinţe evidente spre stînga. Şi ca să trec dela lucrurile mari la cele mici, se va pune şi o problemă de partid, şi anume se va căuta pulsul colaborărei, căci după temperatura care i se va găsi la Noembrie, se vor putea face şi profeţii de politică de partid. Pe mine însă în acest moment nimic din politica de partid nu mă preocupă, nici nu mă interesează. Mă gîndesc la problemele reformelor cari ne aşteaptă şi deocamdată la nenumăratele chestiuni ce vor trebui rezolvate pentru desăvîrşirea anexărei nouilor teritorii la regatul nostru.

Guvernul celor două partide, nici nu se gîndeşte acum la altă ceva. După vacanţele de cari toţi avem nevoe, vom redacta proiectele de lege necesare noilor provincii, le vom supune Camerelor şi dacă vor fi primite, le vom aduce la îndeplinire. Tocmai după săvîrşirea acestui lucru, ne vom aduce aminte de politica de partid. Chiar astă-zi în consiliul de miniştri nu ne-am ocupat de altă-ceva, de cît de imediata complectare a şoselelor Turtucaia-Silistra şi Silistra-Dobrici şi de înfiinţarea unui serviciu regulat de navigaţie între Constanţa-Mangalia şi Balcik.

B.

Banchetul sindicatului presei

Bucureşti.—In sala Liedertafel, a avut loc aseară, la orele 8, banchetul dat de sindicatul presei, în onoarea delegaţilor păcei.

Au luat parte toţi domnii delegaţi, în afară de d. Pasici, care era indispus.

Dintre membrii guvernului au participat d-nii Titu Maiorescu, Take Ionescu, Disescu, Al. Marghiloman şi C. C. Arion.

Cel dintăi tuast a fost rădicat de d. Procopiu, preşedintele sindicatului presei.

D. Procopiu a relevat marele eveniment istoric săvîrşit în Capitală, în prezenţa şi în mijlocul ziariştilor a delegaţilor păcei, dovedeşte importanţa ce o dau presei.

A răspuns d. Venizelos, primul delegat grec, în termini foarte măgulitori, arătînd marele rol al presei romîneşti.

D. Venizelos cere permisiunea de a da un sfat reprezentanţilor presei, acela de a nu fi namai intrepretul Opiniei publicei, dar a face operă de educaţie, ajutînd să se cimenteze unirea între Romînia şi ţerile vecine.

D. *Tonceff* primul delegat bulgar, aduce deasemeni elogii presei romîne, şi laudă atitudinea ei corectă, în tot timpul cît au ţinut desbaterile pentru pace.

—„Şi acum zice d. Toncef — lăsaţi să vorbească ziaristul şi nu delegatul. Şi în calitate de ziarist, trebue să recunosc progresele mari realizate de presa romînă, repeziciunea ştirilor sale, perspicacitatea cu care analizează chestiunile, tururile de forţă ce realizează zilnic, — toate redate în cea mai plăcută formă literară“.

In tot timpul banchetului a domnit, o animaţie din cele mai cordiale.

Noi cazuri de holeră la Bucureşti

— Starea de sănătate a trupelor —

Bucureşti.—Trei noi cazuri suspecte de holeră s'au constatat în Bucureşti.

Eri, după amează un soldat, care făcea de gardă la ministerul de rezboiu s'a îmbolnăvit subit, prezentînd simptome suspecte.

El a fost imediat izolat la spitalul Colentina.

Un al doilea caz s'a semnalat în strada Soarelui. Aci s'a îmbolnăvit un brigadier, întors din Bulgaria.

In fine al treilea caz, s'a semnalat în strada Venerei, unde subdirectorul Casei de Scont s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte.

Toţi bolnavii au fost izolaţi.

Cu privire la starea de sănătate a trupelor, se comunică următoarele:

In total au fost 400 de decese.

In Corpul I de armată, starea sănătăţei trupelor s'a îmbunătăţit. Holera e staţionară.

Aseminea epidemia e staţionară în Corpul 2 de armată.

In Corpul 3, starea de sănătate a trupelor e foarte bună.

In Corpul 4 de armată care era ferit pînă acuma, s'au constatat cîteva cazuri de holeră. S'au luat cele mai severe măsuri pentru combaterea flagelului.

Nici un caz de holeră nu se semnalează în Corpul 5 de armată.

Delegaţii în parcul Carol

Aseară delegaţii, însoţiţi de d-nii miniştri Take Ionescu, Al. A. Badareu şi Marghiloman au vizitat Parcul Carol I.

Aci au fost întîmpinaţi de d-na şi d. Dissescu şi de d-na şi d. C. C. Arion, d. Grigore Cantacuzino, colonel Barangă şi d. Trăsnea-Greceanu.

Delegaţii au admirat tablourlle lui Grigorescu.

Demobilizarea armatei romîne

Din partea statului major se comunică următoarele:

„Prin înalt decret, s'a hotărît ca să înceapă demobilizarea armatei, pe ziua de 31 Iulie.

Trecerea armatei pe picior de pace, va avea loc mai tîrziu, după înapoierea corpurilor în garnizoanele lor.

Ziua se va hotărî mai tîrziu prin alt decret.

Diviziile 4 şi 5 de rezervă vor pleca imediat în garnizoanele lor, spre a fi demobilizate.

Regimentele 63 şi 78 de rezervă şi batalioanele 4 şi 5 de vînători, de rezervă, precum şi regimentul 7 de calaraşi, remîn în Bucureşti, pînă la înapoierea corpului II.

Ofiţerii de rezervă, cari n'au vre-o comandă de unităţi constituite (companie, escadron sau baterie) sau cari nu au gestiune, vor fi demobilizaţi pe ziua de 31 Iulie.

Aseminea ordine s'au dat cetăţilor, stabilimentelor militare şi trupelor din părţile sedenţiare.

Demobilizarea armatei de Vest, se va face după întoarcerea ei în ţară.

Corpul 5 va fi demobilizat oprindu-se trupele necesare cu efectivele întărite, pentru ocuparea noului teritoriu.

* * *

Biroul presei de la ministerul de război, încetează pe ziua de azi, data decretului de demobilizare.

Ceaiul dela Camera de Comerţ

Bucureşti.—Eri, la orele 5 a avut loc în sala Camerei de Comerţ, un ceai în onoarea delegaţilor păcei, la care au participat şi membrii guvernului.

D. *N. Xenopol* ministru de comerţ a rostit o prea frumoasă cuvîntare, urînd bun sosit delegaţilor păcei, adunaţi în Palatul Bursei, unde pentru a-i primi s'au adunat reprezentanţii autorizati ai comerţului şi industriei.

D. Xenopol face apoi un rezumat al mişcărei economice din ţară şi arată importanţa acestei mişcări, din care statul îşi trage o mare parte din veniturile sale.

D Xenopol termină, exprimîndu-şi speranţa, că pacea încheiată la Bucureşti va rămîne definitiză şi că de acum încolo va începe o eră de muncă în comun, şi cimentarea unor legături economice între Romînia şi ţările balcanice.

D. *Hagi Tudurache*, preşedintele camerei de comerţ, urează bun sosit delegaţilor şi spune că, acum, după încheiarea păcei mult dorite, urmează să se stabilească cît mai strînse legături între Romînia şi statele balcanice.

Delegaţii au vizitat apoi Palatul Camerei de comerţ.

Tratatul de pace nu se va revizui

Petersburg. — Schimbul de telegrame între Ţarul Rusiei şi Regele Carol, a produs aci cea mai bună impresie.

Rusia a acceptat punctul de vedere al Franţiei, prin care renunţă de a mai stărui în revizuirea tratatului de pace din Bucureşti.

* * *

Viena. — Aci se afirmă, că Austria nu va mai insista în cererea de revizuire, dar că nu va sancţiona tratatul de pace.

* * *

Constantinopol.— D. C. Manu, reprezentantul României, a comunicat Marelui Vizir, textul tratatului de pace încheiat la Bucureşti.

D. Manu s'a întreţinut apoi cu marele vizir, despre alte chestiuni importante.

Ziarul Le *Matin*, asigurînd că tratatul de pace din Bucureşti rămîne definitiv,— sfătueşte pe bulgari la o atitudine rezervată, căci s'ar putea ca România să intervie a doua oară, iar Puterile Mari să-i refuze concursul financiar, de care Bulgaria are o aşa mare nevoie.

Conferinţa ambasadorilor

Londra.— Agenţia Reuter află că ambasadorii Franţiei şi Angliei au primit azi dimineaţă autorizarea din partea guvernelor lor, de a adera la formula propusă de Sir Ed. Grey, în chestia insulelor egeice şi să comunice lui Grey, că nu mai este nevoe de o altă şedinţă, cel puţin pînă cînd diferitele comisiuni, vor fi terminat lucrările lor.

UN INTERVIEW

Cu data de 13 August ziarul „Neue Freie Presse" publică un interview cu d. Lascar Antoniu senator Iaşi asupra marei actualităţi politice, Conferinţa din Bucureşti şi chestiunea revizuirii tratatului.

D. Ghenadieff şi încheiarea păcei

Bucureşti.—Ziarul „Dimineaţa" publică nn interview al corespondentului din Sofia, cu d. Ghenadieff, ministrul de externe al Bulgariei.

D. Gheuadieff şi-a exprimat amărăciunea, că de şi Bulgaria a făcut cele mai mari jertfe în războiul balcanic a dovedit mare, iar Serbia a luat mai mult de cît a putut opera vre-odată.

Bulgaria a fost jefuită de drepturile sale şi e stingherită chiar în dezvoltarea ei economică, neobţinînd în întregime portul Cavallo.

D. Ghenadieff îşi exprimă speranţa, că pacea va fi revizuită, în interesul dreptăţei.

Ediţia a II-a apare la ora 6

Ediția II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1949 — Joi 1 August 1913

Austria renunță la cererea de revizuire

— Rusia hotărîtă a alunga pe Turci din Adrianopol —

Din țara cucerită

Escursiunea ziariștilor în automobil dela Balcic la Dobrici

Nouri grei sau trecători?

Dacă telegramele noastre n'ar fi adus pe ziua de eri—odată cu știrile bune despre grăbirea demobilizărei preste tot—textul alarmant al ordinului de zi, dat de Țarul Ferdinand armatei sale și încă lumea ar fi avut cuvinte să se arăte îngrijorată de posibilitatea unor surprize.

In interviewul acordat de Batzaria-Effendi „Opiniei", fostul ministru turc nu s'a ferit de a spune fățiș: *războiul în Balcani va reîncepe curînd.*

După ce, în rîndurile reproduse de noi acum două zile, organul bine informat „Neue Freie Presse" asigură că revizuirea tratatului din București e superflua și primejdioasă, nu s'a putut reținea de a declara, la 10 August, după conferința la Ischl a contelui Berchtold, următoarele:

„Nu se poate tăgădui că *guvernul austro-ungar nu poate considera că s'a întronat liniștea în Balcani prin condițiile de pace stabilite în București, ci nutrește temerea serioasă că lupta pentru Macedonia este numai amînată*".

Concluzia?

Că o revizuire a tratatului *în favoarea Bulgariei* se impune.

Dacă adăugăm la aceasta anumite mici întîmplări și indicații din ultimele momente ale Conferinței din București; că delegații bulgari au respins propunerea d-lui Politis de a se trece în redactarea primului articol al tratatului, cuvintele: „pentru stabilirea păcei și *a armoniei* între puterile contractante; dacă ne gîndim că Bulgaria n'a admis cererea, formulată tot de d. Politis, ca *biserica și școala să continue a se bucura de autonomia și libertățile ce aveau sub Turci, în Tracia*, — în vedere că acolo se află mulți greci, *creștini dară* ca și Bulgarii,—atunci nu putem să nu concludem, din toate aceste, că orizontul politicei balcanice e încă destul de înourat.

Sunt oare nouri grei, aducători de vijelie, cum anunță ordinul de zi alarmant al Țarului Ferdinand?

Sunt numai nouri trecători pe cari îi va goni de pe firmament dorința sinceră de pace a Puterilor?

Iată întrebarea și preocuparea zilei. Să sperăm că tot pacea va triumfa.

Acord și Dezacord

— Extrase din presa străină —

Ziarul „Matin" cu data de 9 August inregistrează la rîndul său situația diplomatică originală, că Rusia se află în conflict ori în contrazicere cu aliata sa Franța, în timp ce Austria face mustrări Germaniei că nu sprijină în deajuns punctul de vedere austriac.

„Le Matin" înregistrează chiar că reproșurile rusești la adresa Franței se fac în termeni foarte vii, că *nu-și face datoria de aliată.*

E adevărat că redactorul buletinului din „Le Matin"—tot a propos de tratatul din București—conchide că nu poate fi vorba de un conflict propriu zis și *că Franța a sprijinit tot deauna Rusia, de cîte ori se găsea în dezacord cu Austria.*

Astă-zi aceste două din urmă sunt însă în deplin acord.

*

„Neue Freie Presse" cu data de 11 August atrage atenția, vorbind despre schimbul de telegrame dintre Imparatul Wilhelm și Regele Carol, că Suveranul Romîn dă a înțelege că-și îndreaptă privirile spre Berlin, iar nu spre Viena, cînd e vorba de a rămînea în acord cu tripla Alianță în actualele împrejurări.

MICI POLEMICI

Speranța din urmă a Bulgariei este la Marile Puteri. Asta denotă cît de mare e... slăbiciunea ei.

*

„Holera stagnează" scrie un ziar popular.

E singura afacere de care nu va părea rău nimănui că... stagnează.

*

In epoca dezacordului dintre puteri s'au călcat multe—acorduri gramaticale în publicistică. A la guerre, comme à la guerre...

*

Singurii soldați cari s'au reîntors involuntar, au fost... voluntarii.

Grecii au găsit formula care va mulțumi și pe bulgari: vor stăpîni Cavalla numai provizoriu, pînă la... calendele grecești.

*

Austria nu e numai adversară a Rusiei, dar și geloasă de ea. Curtea din St. Petersburg are patru mari ducese de măritat, pe cînd Austria a rămas numai cu deviza sterilă: „Tu, Austria, nubе...".

*

Turcii vor să înainteze pînă la Sofia. ...N'au avut oare destulă holeră?.

OAMENI ȘI LUCRURI

Listele negre...

Vor mai fi oare?

De la zeci s'au urcat la sute; comunicatele oficiale au devenit pe neașteptate—odată cu încheierea păcii—de o brutală franchețe și fără a mai întreținea speranțe deșarte pe de oparte, temeri superflue pe de altă parte—au dat în vileag listele celor dispăruți, listele negre ale morților pe ale căror morminte, sămănate în pămînt străin, poate nu vor găsi trecătorii nici măcar piatra convențională care, prin tradiție, însamnă și pecetluește adăpostul din urmă al muritorilor.

Noi cetim listele acelea cu aceiași simplă curiozitate, care însoțește cetirea oricărui fapt divers, ca și cum fie ce nume de mort n'ar face să curgă lacrimi unde va, în vr'un colț ascuns al țării...

Cel mult facem reflecția că războiul, ori cît de scurt, n'a fost un „războiu elegant" după cum ni-l închipuiam dintru întăi.

Firește, e și oarecare mîndrie în această reflecție; pentru că evenimentele istorice petrecute la noi, cată să rămînă legate în viitor, de impresia unei demonstrații supreme de forță, vigoare și energie națională și toate aceste presupun mai mult de cît un marș triumfal, mai mult de cît ceea ce ironia franceză numește „enfoncer des portes ouvertes". Dar nu e mai puțin vrednică de compătimit toată acea lume anonimă, căreia războiul i-a răpit soțul, fiul, fratele, logodnicul, —tinerei smulse în chip năprasnic.

Fie ca sacrificiile acestea pe altarul înaltei datorii să însemne cel puțin preludiul unei lungi ere de belșug și de pace,—după cum a fost epilogul unei epoci de frămîntare, nesiguranță, așteptarea unei zile de răfuială care putea să fie mai tragică și mai amară de cum a fost.

Rodion

INFORMAȚII

Mojicile „Epocei".—Sub acest titlu „La Roumanie" spune la la adresa ziarului celui mai sectar din țară, cîte-va adevăruri crude, afirmînd între altele că:

„Cu patronii *Epocei* nici odată,—repetăm: *nici odată*, în nici o împrejurare politică, nu ne vom mai găsi altfel de cît într'o opoziție eternă și neîmpăcată, nu ne vom mai indigna contra mojiciilor ei. Păstrăm calmul față de niște dușmai eterni..."

Oprindu-se asupra mojiciei „Epocei", că „d. Take Ionescu" a îndrăznit să lase interimatul d-lui Al. A. Badareu, *La Roumanie* spune:

„Nu de mult patronii *Epocei* găseau pe d. Badareu așa de vrednic de admirația lor, încît spuneau șefului partidului conservator-democrat că singura grație pe care i-ar cere-o ar fi să devie adevărat conservator, cel puțin jumătate cît este d. Badareu.

Era atunci cînd își închipuia că dorința sinceră a d-lui Badareu pentru o fuziune a partidului conservator-democrat cu cel conservator, dorință pe care o exprima într'un mod care displăcea unor conservatori-democrați, putea fi prefața unei infidelități, ori cel puțin a unei răceli între d. Badareu și șeful partidului său.

Cînd „Epoca" s'a convins că-și face iluzii, că coheziunea între membrii partidului conservator-democrat rezistă la tot și că d. Badareu în special — acest om de o uimitoare activitate—era de o tărie de granit, patronii „Epocei" au revenit la mojiciile lor de altă-dată, pe cari nu le-am uitat".

CAZURI SUSPECTE ÎN IAȘI. Cu privire la zvonul ce s'a răspîndit prin oraș, cum că în spitalul Sf. Spiridon, s'ar fi ivit cacazuri de holeră, putem da următoarele relațiuni:

Dintre soldații trimiși de la spitalul Militar din București atinși de boli venerice, și primiți în spitalul Sf. Spiridon în ziua de 29 Iulie a. c., doi din tre ei astă noapte au avut simptome suspecte, cu diarie și vărsături.

D. prof. dr. Riegler înștiințat despre aceasta, a luat astănoapte, pela orele 12 dispoziții uni ca să se izoleze imediat acei doi bolnavi, luînd toate măsurile necesare de desinfectare și în acelaș timp s'au supus fecalele unui examen bacteriologic,—a cărui rezultat se va comunica azi — în laboratorul de higienă al d-rului Mezincescu.

Pînă în prezent starea bolnavilor este relativ bună.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a sosit astă-zi dimineață în Iași.

Cu acceleratul de deseară d-sa se reîntoarce în Capitală.

D. N. Filipescu, fost ministru, venit cu acceleratul de astăzi dimineață din București, s'a oprit la Buhăești.

D-sa s'a dus la Țibănești spre a vizita pe d. P. P. Carp.

Azi, la oarele 12, o importantă consfătuire a avut loc între d-nii Matei Cantacuzino, primarul orașului, Anibal Ciurea, ajutor de primar și d. dr. Floru medic șef al orașului.

S'au chibuit diferite mari măsuri, pentru eventuala combatere a holerei.

Pînă azi, s'a încasat la Primăria comunei Iași suma de lei 66,025 și 35 bani, pentru familiile celor mobilizați.

Din aceștia s'a distribuit pînă azi 47.000 lei.

Subscrierile urmează.

Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamț) că în urma inițiativei luate de administrația băilor de a reduce prețurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos și plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluență mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ținut de D. Simionescu și Peters din Iași.

In strada Apeduc 27 s'a declara astăzi un caz de scarlatină.

Mîni 1 August se încep înscrierile la școala de Bele Arte.

Eri seară, la ora 5, frînarul Goțu Gh., pe cînd lucra la legarea unor vagoane la un tren ce manevra, a fost prins și tamponat grozav.

Intr'o stare grea a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon.

Astă noapte a încetat din viață, în urma unei grele și îndelungate suferinți, d-na Ecaterina N. Belador.

Inmormîntarea, va avea loc mîne, Joi, la orele 5 d. a.

Azi au fost aduse în localitate rămășițele pămîntești ale regretatei Emma Brumă, născută Filipescu, care a încetat din viață în Capitală.

Carul funebru a fost urmat de multă lume, din elita Iașului.

Pentru prima oară, Max Linder, cel mai simpatic humorist parizian apare într'o comedie compusă din două acte. Această comedie plină de humor și de cele mai hilariante situațiuni care va provoca rîsul celor mai serioși spectatori, este înscenată și jucată de autor în Barcelona. Mondialul humorist apare ca toreador și-l vedem trecînd prin toate fazele luptelor cu taurii, atît de îndrăznețe și atît de periculoase.

Această splendidă și reușită desfășurare este cuprinsă în noul program de astăseară Mercuri 31 Iulie al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian.

Noul și excepționalul program de astă seară Mercuri cuprinde apoi:

Grierul.—Din seria: știința vulgarizată prin cinematograf.

Misterioasa (L'Inconnue). Roman contimporan în două părți.

Credincioșii lui Buddha în China.

Corbul de mare. Studiu de zoologie însuflețită.

„Lupta de la Bregalnița" între sîrbi și bulgari. Vederi autentice de pe cîmpul de războiu.

Cum se dezvoltă florile. Interesante vederi după natură.

Presa vieneză și revizuirea

Din partea amicului nostru d. Lascar Antoniu, care s'a oprit eri la Viena, primim telegrafic următoarea relațiune:

„Intreaga presă vieneză și cu deosebire marele ziar „Neue Freie Presse" se exprimă astăzi energic în contra ideei de revizuire, propusă de către oficialitatea diplomatică a Monarhiei.

Am avut astăzi aci numeroase convorbiri cu cercurile ziaristice din Viena și în rîndurile lor se explică încercările de a se provoca revizuirea prin intervenția directă, personală a Țarului Ferdinand, care solicită această favoare ca o ultimă mîngîiere ce poate procura naționalismului bulgar, rănit adînc în amorul lui propriu prin rezultatul ce au putut obținea plenipotențiarii bulgari la Conferința din București în împrejurările știute.

E o încercare a Țarului făcută pentru asigurarea tronului slăbit în fața poporului, atît de greu încercat prin războaiele purtate. Oficialitatea austriacă speră revizuirea, lumea neoficială însă o consideră neîntemeiată și o tratează ca o iluzie primejdioasă.

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Ora 12 a. m.

Un ordin de zi al regelui Petru

Belgrad.—Regele Petru a adresat armatei sîrbe ordinul de zi următor:

„Eroi! Ieri pacea a fost încheiată la Bucureşti.

Prin această pace a fost de asemenea stabilită şi noua graniţă sîrbo-bulgară, care, afară da teritoriile cucerite în răsboiul contra Turciei, cuprinde de asemenea acea parte însemnată din Macedonia în care se găsesc localităţile importante ca Egri-Palanca, Krotova, Koceana, Istip, Petrovo, Adovici, Torevaselo, cu o parte din lacul Dorian.

Eroi! Prin sîngele vostru, prin eroism şi abnegaţie, voi şi glorioasele voastre victorii aţi făcut că Serbia a desăvîrşit visul ei secular, a răsbunat Kosova şi a spălat pata de la Slivnitza.

Aţi justificat toate jertfele, pe care poporul şi le-a impus, în mod voluntar, în acest răsboiu. Aţi justificat speranţele comandantului vostru.

Aţi făcut că Serbia a devenit cunoscută în lumea întreagă. În curînd va urma ordinul meu de demobilizare. Cu bucurie vă veţi înapoia la vetrele voastre.

Mi se rupe inima cînd mă gîndesc că numeroase familii nu vor mai vedea eroii lor căzuţi pe cîmpul de luptă. Veşnica glorie eroilor căzuţi pe cîmpul de onoare, celor care au dat sîngele şi viaţa lor pentru fericirea şi mărirea patriei! Voi, eroi supraveţuitori care aţi biruit toate obstacolele vă veţi reîntoarce pe lîngă ai voştri spre a continua munca voastră şi să vă odihniţi pe urma gloriei voastre încununată de lauri.

Să trăiască viteaza şi neobosita mea armată.

(ss) PETRU

Dezmînţire Sîrbească

Belgrad. — Biroul presei declară ca o născocire tendenţioasă ştirea ziarelor despre logodna principelui Alexandru al Serbiei, cu principesa Elena a Greciei.

Turcii se întăresc

Sofia. — Agenţia bulgară află că după informaţiunele primite la cartierul general bulgar, Turcii se întăresc la Kirkilise.

Dezmînţire

Cetinge. — Biroul presei desminte ştirea după care triburile albaneze Noti şi Gruda s'ar fi răsvrătit în contra Muntenegrului. E adevărat numai că agenţii provocători au fost trimişi din Scutari la triburile Noti şi Gruda dar în cercurile lor au fost zadarnice.

Incendiu la un cinematograf

Madrid.— La un teatru cinematografic din Landva, a isbucnit un incendiu. 49 persoane au perit în flăcări.

Prinţul Boris grav bolnav

Sofia.—Principele moştenitor Boris a căzut grav bolnav. Starea sa inspiră mari îngrijorări.

Ţarul Ferdinand bolnav

Sofia.—Din anturajul curţei se află că Ţarul Ferdinand va merge în curînd să se odihnească mai multe săptămîni la un castel al său din streinătate.

Starea sănătăţei Ţarului e foarte zdruncinată.

Atitudinea Germaniei

Londra. — „Westminster gazette" spune că dacă Germania este contra revizuirei tratatului din Bucureşti, nimic nu o împiedică de a da concursul ei eficace ca Turcii să fie siliţi la respectarea li nici de frontieră Enos-Midia.

Ora 2

AUSTRIA SE RESEMNEAZA

Bucureşti.—Corespondentul din Viena al ziarului „Adevărul" află din sursă diplomatică faptul că ceea ce s'a prevăzut s'a realizat. Austria îşi dă seamă că a remas cu desăvîrşire izolată în chestia revizuirei tratatului dela Bucureşti.

Corespondentul în chestiune se crede în măsură de a afirma că Austria şi-a retras propunerea de revizuire, aşa că ratificarea tratatului devine o chestie de simplă formalitate. El mai adăuga că Austria a adoptat această atitudine în urma unei importante intervenţiuni ce s'a făcut pe lîngă ea în ultimul moment.

Constrîngerea Turciei

Paris. — Corespondentul din Petersburg al ziarului „Figaro" află că Rusia este hotărîtă la mijloace extreme pentru a sili Turcia să evacueze Adrianopolul.

Rusia renunţă

Paris. — **O notă oficioasă spune că Rusia nu mai persistă în modul ei de a vedea în chestia Cavallei. Rusia şi Franţa, adaugă acea notă n'au cerut nimica care să însemneze jertfirea punctului lor comun de a vedea. Armonia între ambele ţeri este desăvîrşită—iar legăturile dintre cele două cabinete n'au fost nici odată mai intimă.**

Un comunicat al ministerului de răsboi

Bucureşti.— De la ministerul de răsboiu, s'a comunicat ziarelor, că soldatul care făcea de gardă la minister, n'a căzut bolnav de holeră, după cum s'a anunţat.

Alianţa balcanică

— D-nul Take Ionescu la Atena —

Bucureşti. — „Neue Freie Presse" află din Atena că aci se afirmă că d. Take Ionescu, ministru de interne, va veni la Octombrie în Capitala Greciei, pentru a aranja o apropiere definitivă între România şi Grecia.

Pe de altă parte „Le Matin" află, prin corespondentul său din Bucureşti, că este vorba de încheierea unei alianţe între România, Grecia şi Serbia.

Atitudinea duşmănoasă a Bulgariei va sili şi mai mult la înfăptuirea acestei alianţe.

Discursul lui Sir Grey

Londra.— Discursul lui Sir-Grey, rostit în parlament, a produs cea mai bună impresie. Se crede în cercurile diplomatice de aci, că se va ajunge la o bună înţelegere cu Turcia, căreia i se va da o recompensă mare financiară, în schimbul evacuărei Adrianopolului.

ORA 2 jum.

Confederaţia balcanică

— Ancheta ziarului „Adevărul" —

Bucureşti.—Ziarul *Adevărul* făcînd o anchetă, cu privire la înjghebarea unei Confederaţiuni balcanice, a obţinut cîteva răspunsuri interesante:

La întrebările ce i s'au pus, d. Pasici, primul-ministru al Serbiei, a zis:

„O apropiere între statele balcanice, este o necesitate ce se impune. Acesta e un adevăr elementar. Depinde însă şi de Bulgaria, ca să realiseze această năzuinţă şi pentru aceasta, trebue ca ea să uite rănile şi ceia ce consideră azi ca o nedreptate.

Au a mai trece cîţi-va ani şi Bulgaria se va convinge, că nu poate fi mai mare bine pentru dînsa, de cît un acord cu ţările vecine.

Începutul federaţiunei ar trebui să fie unirea în ceia ce priveşte interesul economic.

In ceia ce priveşte înţelegerea economică între Romînia şi Serbia, începutul îl va face crearea unui drum de fer şi al podului peste Dunărea.

In toamna aceasta, parlamentul romîn şi scupcina noastră, vor consfinţi aceste începuturi.

Ca modest început, s'a admis între Romînia şi Serbia tariful poştal extern.

Sunt mici începuturi, care negreşit vor duce şi mai departe, pînă la înţelegerea definitivă.

*

D. Toncef, primul delegat bulgar, a declarat, că confederaţia balcanică este un ideal, care a avut în totdeauna pe bulgari, ca cei mai devotaţi partizani.

Dar e greu de admis azi, după cele petrecute, şi duşmănia ce ne-au aratat-o foastele ţări aliate.

Altfel ar fi fost, dacă adversarii noştri ar fi arătat moderaţiune în pretenţiunile lor.

Dar după o atare pace cum a trebuit noi s'o acceptăm, cei mai optimişti dintre noi, încă n'ar putea crede în realizarea unei confederaţiuni.

Cît despre Romînia putem asigura că n'avem nici un resentiment şi că toate speranţele există şi pentru o apropiată înţelegere economică.

*

D. Venizelos s'a mărginit în a invita presa romînă, să propage ideea unei confederaţiuni balcanice.

Austria şi tratatul de pace

Viena. — Pînă în acest moment, n'a apărut nici un comunicat oficial, care să anunţe că Austria renunţă la cererea de revizuire a tratatului de pace din Bucureşti.

Ziarele semi oficioase însă arată, că probabil Austria se va mulţumi în a refuza ratificarea tratatului.

Pierre Loti la Constantinopol

Constantinopol. — Pierre Loti a sosit azi aci. I s'a făcut o primire strălucită.

A fost aşteptat de Prinţul moştenitor Iusuff şi de Marele vizir. I s'a amenejat o locuinţă specială, într'un palat din Stambul, Pierre Loti exprimîndu-şi dorinţa de a cunoaşte mai de aproape Capitala.

Pierre Loti va vizita şi Adrianopolul.

Moartea lui Bebel

Berlin. — Azi a încetat din viaţă August Bebel, celebrul conducător socialist.

Decretul de demobilizare

Bucureşti. In „Monitorul Oficial" de azi a apărut decretul, prin care se anunţă că demobilizarea armatei începe la 31 Iulie.

Holera la Prahova

Bucureşti.— Se svoneşte, că în judeţul Prahova s'au constatat 2 cazuri cu simptome suspecte de holeră.

Conferinţă

O conferinţă a avut loc azi la Palat, între M. Ş. Regele, Prinţul Ferdinand şi generalul Averescu, cu privire la demobilizare.

După conferinţă, d. generalul Averescu a plecat la cartierul general.

Plecarea delegaţiei bulgare

Bucureşti.—Delegaţia bulgară a părăsit azi Capitala, cu destinaţie pentru Rusciuc.

Membrii delegaţiei au fost întovărăşiţi la gară, de către d-nii Calenderu, general Coandă şi colonel Moruzzi.

Ora 3 jum.

Bucureşti.—Corespondentul „Adevărului" revine, în ultimul moment, din nou asupra atitudinei Austriei în chestia revizuirei tratatului dela Bucureşti.

Corespondentul spune că ştirea dată de el, astăzi dimineaţă, cu privire la hotărîrea Austriei de a renunţa la cerere de revizuire, ştirea pe care o deţinea din sursă diplomatică, se confirmă în cercurile oficiale.

Ziarele inspirate de Ballplatz, care apar în cursul serei de astăzi chiar, vor avea nota menită de a indica schimbarea în atitudinea Austriei.

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*

A se adresa la D. Pietro Bet. Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,

Sunt deschise pe tot sezonul

Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1950— Vineri 2 August 1913

Turcia ameninţă cu Războiu

O circulară importantă. — Demobilizarea

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNIA

DEMOBILIZAREA

— Trupele din armata de operaţiune vor părăsi Bulgaria cel mai tîrziu la 17 August; iar pînă la 25 ale aceleiaşi luni vor fi toate în garnizoanele respective —

Bucureşti.—Eri dimineaţa, a avut loc la ministerul de rezboiu o conferinţă între d-nii generul Hărjeu ministru de rezboiu, general Averescu şeful statului major şi d. inginer Cottescu directorul general al c. f.

Obiectul conferinţei a fost modalitatea şi condiţiunile în care urmează să se facă transportul trupelor la garnizoanele respective. Chestiuuea a întimpinat mari greutăţi din cauza măsurilor sanitare ce urmează să fie luate pentru prevenirea de a se introduce în garnizoane epidemia care a bântuit trupele noastre.

* * *

Intre altele s'a hotărît ca trupele din Bulgaria să fi trecut toate Dunărea cel mai tîrziu pînăla 16—17 August, iar pănăla data de 25 August toată armata să fie reîntrată în garnizoanele respective.

* * *

D. Director general al c. f. a dat aseară un ordin circular tuturor gărilor, să descarce trenurile de marfă; să pregătească locomotivele necesare, formînd trenuri care vor fi ţinute la dispoziţia armatei.

* * *

Prima trecere a trupelor de peste Dunăre se va efectua Mercuri 7 August.

* * *

Trupele din corpul al IV-lea de armată care se află în Bulgaria vor face drumul pînă la garnizoana lor pe jos. Această măsură a fost luată de teama holerei.

Plecarea delegaţilor Păcei

— Toţi şefii delegaţiunilor se exprimă în termeni elogioşi faţă de Romînia, declarînd că vor căuta să realizeze strînse legături între statul respectiv şi Romînia —

Bucureşti.—Eri au plecat delegaţii păcei.

D. *Tonceff* şeful delegaţiunei bulgare, înainte de plecare a declarat unui redactor al ziarului „Universul" că dorinţa sa cea mai mare şi a întreg guvernului bulgar, este de a se putea realiza strînse legături de prietenie între Romînia şi Bulgaria.

„Să spuneţi la toţi,—a zis d. Tonceff,—că dacă în sufletele noastre este durerea sacrificiului ce a trebuit să facem, este şi marea mîngăere că acest sacrificiu l'am făcut şi pentru Romînia care a aratat multă bună voinţă ce ne încredinţează că aceste două state, Romînia şi Bulgaria, vor lega în curînd o bună prietenie.

* * *

D. *Venizelos* şeful delegaţiunei greceşti, în convorbirea ce a avut-o cu un redactor al „Universului" şi-a exprimat dorinţa de a se încheia strînse legături de prietenie între Romînia şi Grecia zicînd: Ne-am împlinit în Bucureşti datoria încheerei unui foarte însemnat act istoric. Să uităm deci trecutul, şi să ne gîndim că Romînia şi Grecia au interese comune; pentru izbînda acelor interese, Grecia şi Romînia trebue în viitor să lucreze în comun.

D. Venizelos mai asigură că va lucra personal pentru realizarea acestui acord în care scop va vizita mai des Romînia.

* * *

D. *Pasici*, şeful delegaţiunei sîrbe s'a exprimat cu multă simpatie pentru Romînia — zicînd: ca atitudinea leală a Romîniei a cîştigat pentru totdeauna pe Serbia. Avînd ocaziunea să constate unele potriviri de vederi, e convins că o legătură care va aduce noui avantage se va realiza uşor, şi o durabilă prietenie va fi între Romînia şi Serbia.

Vizita delegaţiunei greceşti la Brăila

Brăila. —Aseară la ora 8 jum., cu un tren special, a sosit in localitate şeful delegaţiunei greceşti pentru pace d. Venizelos însoţit de membrii delegaţiunei.

Delegaţii au fost întîmpinaţi de autorităţile locale şi de către membrii coloniei greceşti.

Pe tot parcursul dela gară pînăla hotel Francez unde a descins delegaţiunea a fost aclamată de public.

La ora 9 jum. a avut loc în sala Teatrului Regal un banchet oferit de către colonia greacă.

Astăzi se oficiază la biserica greacă un Te-Deum la care va azista şi d. Venizelos.

Turcia ameninţă cu răsboiu

Constantinopole. — Ziarele spun că poarta a comunicat puterilor o notă de protestare în potriva atrocităţilor bulgare. Se previne ca în cazul cînd asemenea atrocităţi nu vor lua sfîrşit, Turcia va fi silită să declare răsboi Bulgariei.

Deces

Bucureşti.— La Giurgiu a incetat eri din viaţă d. advocat N. Zaharescu, fost în diferite rînduri primar, deputat şi senator.

Alegerile Comunale dela Constanţa

Constanţa. — Eri s'a efectual alegerile colegiului al doilea de comună.

Rezultatul a fost următorul:

Inscrişi	1213	
Votanţi	712	
Anulaţi	15	
Lista liberală	330	ales
„ coservatoare	167	„
„ conserv.-dem.	90	„

Plecarea Familiei Regale

Bucureşti.—Familia Regală pleacă astăzi, la ora 2 şi 10, la Sinaia, unde va lua reşedinţa de vară

Soarta insulelor Egee

Roma. — Toate ziarele de aci se bucură de soluţia dată la conferinţa ambasadorilor din Londra în privinţa soartei insulelor Egee — chestiune, care precum se ştie, intereseazǎ în cel mai înalt grad Italia.

Incetarea moratoriului

Belgrad.—Ziarele anunţă că s'a hotărît încetarea moratoriului după 90 de zile de la data ordinului de demobilizare, ordin care a fost dat pe ziua de 1 August st. v.

O circulară a comisarului guvernului

D. Neculai Cananău, comisarul guvernului pentru verificarea bonurilor de rechiziţie, asupra judeţului şi oraşului Iaşi, judeţele Vaslui şi Fălciu a adresat comisiunilor următoarea circulară:

Astăzi trebuind să reîncepeţi lucrările Dv., vă rog să procedaţi aşa fel ca ori-ce nemulţumire să fie pe cît posibil înlăturată. Populaţiunea care s'a supus cu atîta bună-voinţă operaţiunilor de rechiziţie, trebuie să se convingă că rechiziţiile făcute în interesul armatei şi a statului nu sunt şi nu trebuie să fié o pacoste asupra ei, dar în acelaş timp nici un mijloc de înavuţire.

Cel mai mare spirit de dreptate trebuie să vă călăuzească în deciziunile Dv. — Veţi fi drepţi cu cei rechiziţionaţi şi foarte severi cu cei ce au făcut rechiziţiile în mod abuziv.

Guvernul călăuzit de aceste dorinţe a revizuit tariful care nu mai corespundea preţuriior actuale şi le-a majorat în mod simţitor. Vă rog să aveţi în vedere acest nou tarif, cunoscînd că minimum de preţuri prevăzut în el sunt obligatoriu pentru Dv. Dacă în timpul operaţiunilor, veţi constata vre-o fraudă comisă de rechizionat sau agenţii rechiziţionari—întru cît mai cu seamă s'a constatat că unele rechiziţionări s'au făcut şi de persoane neautorizate legalminte—mă veţi încunoştiinţa imediat, sezisînd în acelaşi timp parchetul.

Pentru bonurile de plată eliberate pînă acuma pe baza vechiului tarif, veţi bine-voi a reveni, întru cît populaţiunea dela ţară mai cu seamă care merită toată atenţiunea noastră, neavînd cunoştinţă de noul tarif, nu ar putea cere ea însuşi prefacerea lor şi s'ar comite o nedreptate faţă de ea.

Pentru ori ce nedumerire aţi avea în rezolvirea diferitelor şi multiplelor cazuri ce vi s'ar prezenta, vă rog să mă înştiinţaţi imediat spre a vă da deslușirile necesare.

Comisarul guvernului

N. CANANAU

Contra păcei din București

Sofia.—Agenția bulgară află că Macedonenii bulgari refugiați la Sofia au adresat ieri d-nilor Grey, Berchtold și Sava Giulino, spre a protesta în contra păcei din București, spunînd că ie o pată pentru civilizație.

Emigrari în masă

Atena, — Ultimele ştiri oficiale confirmă emigrarea în masă a Grecilor, Turcilor şi în general a tuturor locuitorilor din districtele Macedoniei şi Traciei, retrocedate Bulgariei.

ATITUDINEA RUSIEI

Viena. — Ziarul „Neues Wiener Abendblatt“ pretinde a şti dintr'un loc bine autorizat că pînă în momentul de față nu ar fi sosit încă declarația oficială rusească, după care ar părăsi intenția sa de a stărui pentru revizuirea tratatului din București.

Femeile Bulgare

Sofia.—Femeile bulgare întrunite în meeting au adoptat o rezoluțiune relevînd ca pacea din București este un act de extorsiune şi apelează la puteri pentru revizuire şi spre a se stabili baze solide pentru o pace durabilă în Balcani.

Se cere o anchetă, făcută de femei, asupra exceselor comise de dușmanii Bulgariei şi se aduc mulțumiri tuturor celor cari au aparat Bulgaria de calomniile armatei în potriva ei, în momentele grele prin care a trecut țara.

Felicitări către regele Constantin

Salonic.—Agenția ateniană află că întreaga populație grecească din Balustru, foasta cetate Abdeke, a trimis regelui Constantin o adresă spunînd că sunt în cea mai adîncă disperare, aflînd că Balustru nu a fost cuprins în teritoriul dat Greciei şi stăruesc pentru emigrarea lor în țara grecească.

Ediția a II-a apare la ora 6

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca „SINTEZA“.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ediția II-a

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

ANUNȚURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1950 – Vineri 2 August 1913

ORDINUL DE ZI AL M. S. REGELUI

O nouă listă de soldati decedați

Din țara cucerită

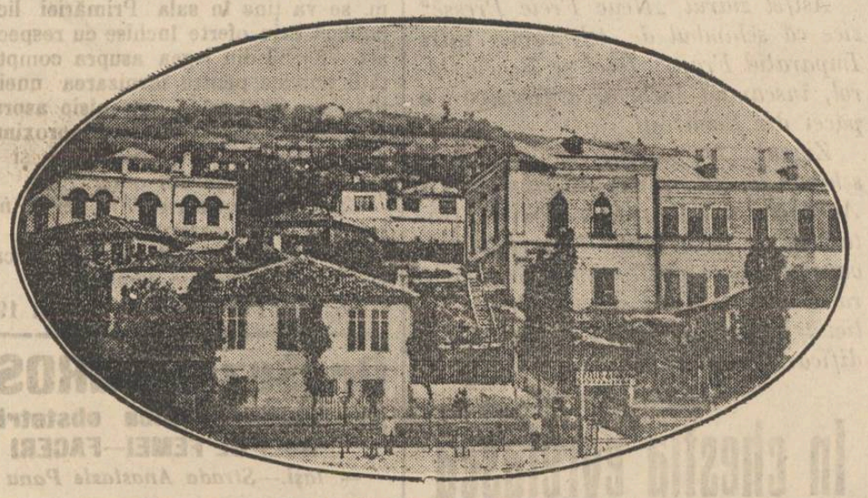

Primăria din Turtucaia

Pierre Loti oaspetele Turciei

O stare sufletească nouă pare a se fi întronat în Impărăția otomană. Foarte interesante sunt declarațiile unui membru al comitetului june-turc înregistrate în una din zilele aceste de către „Sudslawische Korrespondenz".

„Turcia nu va hezita să declare răsboi Bulgariei dacă aceasta din urmă nu-i va înapoi teritoriul pînă la frontiera Adrianopol-Maritza. Armata noastră pusă pe picior de răsboiu e mai mare de cît acea din întâiul războiu balcanic și ea va urma mersul ei înainte, pătrunzînd în Bulgaria de sud. Dacă Bulgaria demobilizează acum demonstrativ, atunci înaintarea noastră se va face fără rezistență ca și înaintarea armatei romîne, dar noi nu ne vom opri din mers. Vom reținea teritoriul vechi-i Bulgarii ca gaj, pînă la recunoașterea cererei noastre.

Cu Grecia suntem înțeleși; cu Serbia de asemenea vom cădea de acord. Aceasta va fi pacea definitivă. Dacă Bulgarii ne vor sili, s'ar putea întîmpla ca pacea să se semneze la Sofia..."

E, de sigur, oare-care infatuitate în prezumțioasele declarațiuni,—dar, negreșit, e un limbagiu nou care reflectă spiritul nou, revenit par'că odată cu schimbarea soartei.

Aceste prefaceri coincid—prin o stranie întîmplare—cu vizita pe care academicianul francez Pierre Loti o face Constantinopolului și Adrianopolului, fiind obiectul unei entuziaste primiri oficiale pe care a bine meritat-o marele scriitor, apărător fervent al Turciei, în momentele cele mai grele și în potriva tuturor.

Acum cîte-va luni nu numai Adrianopolul, dar însuși Stambulul nu era departe de a fi smuls Otomanilor. Cruciada celor patru state creștine în contra Semilunei nu era numai încununată de izbîndă, dar părea că are toate simpatiile, pentru că.... „la raison du plus fort est toujours la meilleure".

Și atunci răsună, sigur ca și vocea profetului în pustin, glasul lui Pierre Loti. Incă în timpul războiului italo-turc *latinul* Loti se arătă adversar înverșunat al Italiei, apărător neclintit al Islamului. N'a șovăit un moment în lupta sa de presă și articolele sale, reunite în volumul „La Turquie agonisante" au menținut în lumea cultă o atmosferă favorabilă Impărăției pe cale de a fi zugrumată:

„Noi, Francejii le-am smuls Algeria—scria Loti—Tunisia, Marocul. Englezii le-au răpit pe nedrept Egiptul. Persia e pe jumătate subjugată. Și Italia a venit să insingereze Tripolitana, dînd pilda jalnică a unui jaf fără de milă. Pe urmă asupra acelor țări cucerite, facem să apese greu, fie care în felul nostru, mîna disprețuitoare, cel mai mititel dintre micii noștri biorocrați tratează pe orice musulman ca pe un sclav. Credincioșilor acestora le răpim încetul cu încetul rugăciunea visătorilor—dornici de liniște, le impunem o agitație sterilă, furia noastră de iuțeală, alcoolul nostru, mascaradele noastre.

Sarmanii turci, astă-zi părăsiți de toți aceia cari, în Europa, păreau că-i susțin, părăsiți de presa care-i insultă, de diplomația care se îndatorase să i apere, de Puterile mari care se afișau ca prietenele lor.

Vorbind apoi de izbucnirea războiului creștin în contra Musulmanilor, Loti scria:

„...Dacă a sunat ceasul cînd Balcanii trebuiau să se întoarcă popoarelor balcanice, Europa,—dintru întâiu neprevăzătoare, astăzi complice, — ar fi putut găsi foarte bine un mijloc mai puțin crunt Dacă într'adevăr sunase ceasul ca basilica Sfintei Sofii să se întoarcă la Christ, era oare nevoie de ciuruit cu gloanțe atîtea piepturi omenești? Oare nu e liber cultul în bisericile creștine, bulgare și grecești din Stambul?

Și iată cum acest nenorocit popor turc pe care de un an de zile nu l'au cruțat nici războaiele de spoliațiune, nici vicleniile diplomatice, nici foametea, nici tifosul, iată-l—copleșit,—că nu vrea să moară fără un pic de glorie.

Iar în fața dovezilor de eroizm și de disperare, nu se rîdică nici un singur popor creștin să strige:

„Destul! Fie-vă milă!"

Nu; acel care, aproape singur în Apus —exceptînd socialiștii — a luat în acest mod călduros apărarea Turcilor, fu Pierre Loti, căruia în numeroase împrejurări și România i-a datorit pagini de elogii și simpatie. De aceia soarta vru ca vizita marelui scriitor la Constanstinopol să coincidă cu o nouă—poate zadarnică, dar totuși eroică—o sforțare spre viață și glorie a Turciei.

R.

MICI POLEMICI

Bulgarii au acum pînă și față de Turci o rezistență... pasivă. Ca și negustorii faliți, au numai pasiv și de loc... activ.

*

„Flacăra" zice că bucata primului ei redactor Locusteanu s'a strecurat... fără știrea direcției.

Cînd o fi d. Banu la putere, vom vedea... strecurîndu se și în parlament d. Locusteanu, fără știrea nimănui.

*

Cine va se mira că „Dreptatea" este azi dinastică, mîni antidinastică.

Foarte simplu: Din cauza crizei de hîrtie apare cu... două fețe.

*

„Cuvîntul" are două domicilii, în Iași și în București. Creditorii de acolo sunt trimiși aici și vice-versa.

În sînul Triplei-Alianțe

—Extrase din presa străină—

Primul articol al ziarului „Neue Freie Presse" este cu osebire interesant și pune punctul pe i, mai mult de cît oricînd, în ce privește neînțelegerile din sînul Triplei Alianțe, în legătură cu dorința legitimă a Romîniei de a se considera tratatul din București ca o operă definitivă.

„Intențiile și gîndurile oamenilor de stat ai Germaniei sunt lămurite. Germania este de părere că scopul esențial al Triplei Alianțe, trebuie să fie să țină strînsă prietenie Romîniei și să dovedească acestui aliat că drumul său merge împreună cu noi, în aceioși direcție că noi n'avem chemarea să mîhnim un popor care s'a interpus cu toată greutatea autorității sale ca pacea din București să însemne ceva definitiv. Impăratul german și guvernul german sunt de părere că toate statele care nu servesc panslavismului trebuesc să fie sprijinite, *In nici o împrejurare n'ar trebui să jignim pe Romîni, ori pe Greci, în favoarea Bulgariei".*

„Neue Freie Presse", după ce expune astfel indicațiile Germaniei despre conduita politică a Triplei Alianțe, caută să stabilească răspunderea și nu hezită a învinui de-a dreptul pe contele Berchtold de „gafele" diplomatice, în împrejurările din urmă.

*

D. Tonceff primul delegat bulgar, a acordat un nou interview ziarului *Berliner Tageblatt.* De astă dată d. Tonceff, vorbește despre cele petrecete în primele momente ale sosirei sale la București.

„Față de pretențiunile exagerate ale grecilor și serbilor — zise d. Tonceff — am vrut să mă opresc și să ajung numai la o înțelegere cu România.

Am avut o întrevedere cu d. Maiorescu și i-am exprimat dorința noastră de a continua răsboiul cu grecii și serbii, căci aveam toate șansele de a eși învingători.

D. Maiorescu s'a opus la aceasta și a declarat că România și a luat obligațiunea de a restabili pacea în Balcani și își va aduce mandatul la îndeplinire.

N'am avut dar încotro și am acceptat pacea.

*

O mare parte din presa vieneză, tot continuînd a se ocupa de tratatul de pace din București, se pronunță asupra politicei externe a monarhiei.

Neues Viener Jurnal e cel drastic susținînd că Austria a făcut un adevărat fiasco, în ceia ce privește politica externă.

Din literatura vremei

Pierre Loti și Georges Clémeceau

Momentele prin care trecem ne-au evocat aceste două figuri mărețe, care cu o energie fără seamăn se ridică în totdeauna în favoarea celor nedreptățiți.

Cine nu cunoaște numele lui Loti? Care om n'a rămas fermecat de frumusețea de grandoarea operelor acestui poet atît de subtil care te subjugă, cetindu-l?

Și acum cîtă-va vreme în urmă cine nu știe cu cîtă energie s'a ridicat el împotriva nedreptății ce i se făcea nenorocitei Semilune. Cu cîtă vehemență vorbește el în a lui *Turquie agonisante* de acele popoare balcanice care se uniseră spre a zdrobi un imperiu care odată domina Europa!

Acum cînd evenimentele și-au schimbat cursul, cînd Turcia a început să se miște din nou, Loti jubilează din nou. In momentele actuale cînd Bulgaria este zdrobită de foștii ei aliați, o nouă rază de speranță licărește în sufletul lui Loti. El mai speră, poate ca Turcia să dea o lovitură decisivă și să se mai ridice de acolo de unde a căzut.

Lucrul e greu, dar cine știe ce surprize mai poate aduce ziua de mîine.

Tot așa după cum Loti — în împrejurări din fericire cu totul deosebite însă — luase apărarea Semilunei care apunea, un alt scriitor mondial ne-a luat apărarea nouă Romanilor în conflictul actual.

Intr'un articol de o rară frumuseță publicat în ziarul francez *„L'homme libre"* Clémenceau analizează fir cu fir acțiunea Romîniei, aprobînd-o. Intre altele el spune că Romînii, acest popor care trăește aici la gurile Dunărei ca o insulă în ocean, Romînii urmași ai vechilor eroi Romani, s'au purtat admirabil în împrejurările actuale.

...Ca o răsplată pentru Loti, Turcii au dat numele de Loti unuia dintre cele mai frumoase bulevarde ale Constantinopolului. Iar cînd se vorbește undeva în Turcia de Loti, parcă s'ar vorbi de un mare profet al lor.

Tot așa și la noi, ca un semn de veșnică recunoștință pentru marele Clémenceau, una din străzile Capitalei noastre îi vaupurta numele!

Dumbravă.

INFORMAȚII

▪ *Direcția generală a căilor ferate, a luat dispoziațiune, ca între 8 și 20 August, 350 trenuri militare să circule, pentru transportul trupelor de pe cîmpul de operații, la diferetele garnizoane.*

▪ *Consiliul de higienă al orașului a fost convocat în ședință extraordinară, pentru azi, la orele 5 seara.*

Consiliul se va ocupa cu măsurile sanitare, ce se impun în împrejurările de azi.

▪ *Atît aseară cît și astă-zi dimineață la orele 7, d. profesor dr. Riegler a vivitat pe soldații, izolați ca fiind suspectați că sufăr de holeră. Starea lor a fost găsită relativ bună.*

La orele 11 dimineață, d. dr. Șeptelici Andrieș, care a făcut analiza bacteriologică, a comunicat oficial atît medicului șef al orașului dr. Flor, cît și d-lui dr. Riegler că rezultatul analizei făcut de d-sa ie negativ.

Medicul șef a adus la cunoștința d-lui dr. Mezincescu, sub directorul serviciului sanitar superior, rezultatul acestei analize.

▪ Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamț) că în urma inițiativei luate de administrația băilor de a reduce prețurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos și plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluență mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ținut de D. Simionescu și Peters din Iași.

▪ Din Slănicul Moldovei ni se scrie că timpul e foarte frumos. Numeroșii vizitatorii au sosit pentru luna August.

O circulară a comisarului guvernului

D. Neculai Cananău, comisarul guvernului pentru verificarea bonurilor de rechiziție, asupra județului și orașului Iași, județele Vaslui și Fălciu a adresat comisiunilor următoarea circulară:

Astăzi trebuind să reîncepeți lucrările Dv., vă rog să procedați așa fel ca ori-ce nemulțumire să fie pe cît posibil înlăturată. Populațiunea care s'a supus cu atîta bună-voință operațiunilor de rechiziție, trebuie să se convingă că rechizițiile făcute în interesul armatei și a statului nu sunt și nu trebuie să fie o pacoste asupra ei, dar în acelaș timp nici un mijloc de înavuțire.

Cel mai mare spirit de dreptate trebuie să vă călăuzească în deciziunile Dv.—Veți fi drepți cu cei rechiziționați și foarte severi cu cei ce au făcut rechizițiile în mod abuziv.

Guvernul călăuzit de aceste dorințe a revizuit tariful care nu mai corespundea prețuriior actuale și le-a majorat în mod simțitor. Vă rog să aveți în vedere acest nou tarif, cunoscînd că minimum de prețuri prevăzut în el sunt obligatoriu pentru Dv. Dacă în timpul operațiunilor, veți constata vre-o fraudă comisă de rechizionat sau agenții rechiziționari —întru cît mai cu seamă s'a constatat că unele rechiziționări s'au făcut și de persoane neautorizate legalminte—mă veți încunoștiința imediat, sezisînd în același timp parchetul.

Pentru bonurile de plată eliberate pînă acuma pe baza vechiului tarif, veți bine-voi a reveni, întru cît populațiunea dela țară mai cu seamă care merită toată atențiunea noastră, neavînd cunoștință de noul tarif, nu ar putea cere ea însuși prefacerea lor și s'ar comite o nedreptate față de ea.

Pentru ori ce nedumerire ați avea în rezolvirea diferitelor și multiplelor cazuri ce vi s'ar prezenta, vă rog să mă înștiințați imediat spre a vă da desluşirile necesare.

Comisarul guvernului

N. CANANAU

▪ Cassa medicală din localitate a cerut telegrafic Casei Centrale suma de 3000 lei pentru plăţi curente.

▪ D. C. Pancu, preşedintele corporaţiei „Metallurgica" ne roagă să înştiinţăm pe meseriaşii din această corporaţie că în interesul lor propriu să se adreseze, dacă nu au de lucru, biroului acelei corporaţii unde vor fi plasaţi.

▪ Un număr de locuitori din strada Spanioc ne scriu că în acea regiune stagnează adevărate băltoage cari cauzează friguri violente şi expun regiunea unei insalubrităţi permanente.

▪ Astăzi la Primărie s'au tras la sorţi 165 obligaţiuni ale împrumutului din 1906, în suma de 82,500 lei şi 23 obligaţiuni ale împrumutului din 1910, în suma de 11.500 lei.

▪ **Accident grav.**—Ieri la orele 4 p. m. s'a întîmplat un foarte grav accident la Fabrica de ciorapi a d-lor Rechier şi fii. Un lucrător Iancu Moscovici de 16 ani ocupat la maşina centrifugală de uscat ciorapii, vrînd să oprească maşina a comis se zice imprudenţa de a nu închide motorul cu procedeul obişnuit, ceea ce cauză accidentul. *Mîna dreaptă a lucrătorului a fost smulsă de la cot.* In dureri atroce baiatul fu dus pentru primele ajutoare la sanatoriul dr. Ţaicu, iar apoi internat în spitalul israelit unde urmează a-i se face amputaţia terţului inferior al braţului drept.

Inştiinţat despre această întîmplare, d. Leiter Demetrescu, prim-procuror, însărcină pe medicul secţiei 4 ca împreună cu d. subcomisar I. Atanasiu să ancheteze cazul şi să refereze.

De asemeni a fost înştiinţată casa medicală a meseriilor.

▪ S'a acordat un concediu de 30 zile cu începere de la 1 August d-lui Chr. Nicolau, casierul Comunei Iaşi.

Casieria va fi girată de d-nii C. Poclitaru subcasier şi V. Micnea ţiitor de scripte.

▪ Astăzi la orele 5 p. m. a avut loc în cimitirul comunei Buciumi, înmîntarea d-nei Ecaterina N. Belador.

▪ D. Al. Iliescu, reprezentantul societăţii care a luat în arendă băile Slănic, a depus astăzi la Epitropia Sf. Spiridon suma de 40,000 lei, rata arendei.

▪ Nenorocitul Herşcu Herman, din strada Petru Rareş, îmbolnăvit de Rabia, în urma muşcăturei unui cîne turbat, a încetat din viaţă în spitalul de izolare. Pe urma lui rămîn patru copii orfani.

▪ Un caz de febră tifoidă s'a produs la mănăstirea de călugări dela Cetăţuia, îmbolnăvindu-se monahul Epifanie a Catrinei. Bolnavul a fost izolat imediat, ados fiind de P. S. S. Starețul Evghenie Ungureanu la spitalul centrel.

Starețul Evghenie a cerut serviciului sanitar să iee şi măsurile cuvenite de dezinfectare.

▪ Pentru prima oară, Max Linder, cel mai simpatic humorist parizian apare într'o comedie compusă din două acte. Această comedie plină de humor şi de cele mai hilariante situaţiuni care va provoca rîsul celor mai serioşi spectatori, este inscenată şi jucată de autor în Barcelona. Mondialul humorist apare ca toreador şi-l vedem trecînd prin toate fazele luptelor cu taurii, atît de îndrăzneţe şi atît de periculoase.

Această splendidă şi reuşită desfăşurare este cuprinsă în noul program de astăseară Joi 1 August al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian.

Noul şi excepţionalul program de astă seară Joi cuprinde apoi:

Grierul.—Din seria: ştiinţa vulgarizată prin cinematograf.

„Victimele oceanului", grandioasă desfăşurare în două părţi mari, originală şi senzaţională.

Credincioşii lui Buddha în China.

Corbul de mare. Studiu de zoologie însufleţită.

„Lupta de la Bregalniţa" între sîrbi şi bulgari. Vederi autentice de pe cîmpul de războiu.

Cum se dezvoltă florile. Interesante vederi după natură.

Mîne Vineri program nou.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 8 August ora 11 a. m. se va ţine licitaţie publică cu respectarea disp. art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru darea în antrepriză a descărcărei şi transportărei de la gară, pe şantiere în diverse strade din oraş şi depozite a 400 vagoane prundiş de rîu.

Garanţia 500 lei numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile se pot vedea în fie-care zi la Serviciul Technic Comunal.

No. 15328 1 August 1913

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Ora 12 a. m.

Ordinul de zi al M. S. Regelui

Bucureşti.—Iată ordinul de zi al M. S. Regelui Carol, adresat trupelor:

Ofiţeri, subofiţeri, soldaţi,

„Inălţătorul avînt, cu care aţi respuns chemărei Mele, într'un ceas de grea cumpănă Mi-a dovedit din nou că sunteţi ori când gata a vă da viaţa pentru patrie.

Aţi plecat voioşi şi cu încredere pe câmpul de onoare, părăsind holdele voastre, hotăriţi de a înfrunta cu bărbăţie toate primejdiile răsboiului.

Mulţi dintre camarazii voştri au căzut jertfă boalelor nemiloase de peste Dunărea. Dureroasa lor perdere a sîngerat inima Mea.

Nici odată nu voiu uita mărturisirile de dragoste cu care M'aţi încunjurat, pe ambele ţărmuri ale Dunărei, în ziua cînd armata, sub ochii Mei, a trecut a doua oară acest fluviu măreţ.

Strigătele voastre înflăcărate au găsit un puternic răsunet de la Carpaţi pînă 'n Balcani şi au pătruns adînc inima Mea de bucurie.

Aţi ajuns cu o repeziciune mai presus de toate aşteptările pînă 'n creasta munţilor Bulgariei. Prezenţa voastră acolo a impus pacea fără vărsare de sînge, a mărit ţara cu un ţinut însemnat spre întărirea hotarului ei şi a înalţat vaza Romîniei în ochii tuturora.

In amintirea acestor fapte veţi purta cu cinste pe piept un semn doveditor al bărbăţiei voastre.

In curînd vă veţi putea întoarce la căminele voastre cu înălţătoarea mulţumire sufletească, că v'aţi făcut datoria şi că aţi scris una din cele mai mîndre pagini ale istoriei patriei.

Să plecăm cu smerenie capetele Noastre, înălţînd rugi fierbinţi către atotputernicul, care Ne-a învrednicit să trăim aceste zile înălţătoare şi să lăsăm urmaşilor noştri o Romănie mai tare şi cu mai mare încredere în vitejia fiilor săi.

Din tot sufletul mulţumesc scumpei Mele armate, pe care de apărarea o voiu înconjura de o părintească dragoste.

CAROL

Dat în Bucureşti 31 Iulie 1913

O nouă listă de morţi

Bucureşti.—Se comunică oficial, din cartierul general, o nouă listă de morţi:

Regimentul 27 Botoşani.—Diaconu I., Smochină Ioan, Aldomnoaiei Mihai, Pavin Th. sergent, Cojocaru Gh. caporal, Dornea Gh. sergent, Sergiu Vasile, Teodorescu Dimitrie, Gorciu Vasile, Munteanu Vasile, Bijoc Mihai, Barbălată Th., Ziplic Vasile, Curalaru Th., Ţucanu Ioan.

Regimentul 8 Dragoş-Vodă 29.—Cojocaru Gh., Fetea Ioan, Albu Gh.

Regimentul Bacău 27.—Mihalache Th.

Regimentul 17 artilerie.—Văjoianu I., Romila Sava.

Batalionul 4 Vînători. — Nichitoaiei Duma, Coanţă Dumitru, Popovici Gh. caporal, Apostol Gh. caporal.

Regimentul 15 Răsboeni: Denuţă M. sergent, Lenteanu Ioan, soldat.

Batalionul 4 Pionieri: Gheorghe Anastasie.

Regimentul 14 Roman: Ferentz M.

Regimentul 10 Calaraşi: Dragomir Gh.

Coloana de subzistenţă: Ciubotaru Th. şi Gurica Th.

Holera la Constanţa

Bucureşti.— Din Constanţa se vesteşte că un soldat demobilizat, dintre acei care au făcut pază în comuna Stefăneşti, jud. Ilfov, reîntors în comuna Prevelia din acest judeţ a încetat din viaţă prezentînd simptome de holeră.

Ora 2

Buletinul Holerei

Direcţia generală comunică un caz excepţional de grav

Bucureşti.—Direcţia generală a serviciului sanitar, publică următorul buletin despre mersul holerei, pe ziua de 31 Iulie.

„La Turnu Măgurele s'au confirmat două cazuri de holeră, dintre persoanele ce se găseau izolate.

Sunt deci confirmaţi aci, patru purtători de vibrioni. Toţi sunt izolaţi.

In comuna Rusăneştii de jos, din judeţul Romanaţi, s'au constatat 6 cazuri noi de holeră.

In total 11 cazuri, dintre care 5 mortale.

In comuna Viişoara-Teleorman, s'a internat o femee, bolnavă de holeră. Sunt izolaţi aci trei bolnavi, confirmaţi ca bolnavi de holeră.

*

La Corabia-Romanaţi, odăeşul de la vamă, îmbolnăvindu-se a fost izolat la spital.

S'a confirmat, că e un caz de holeră.

*

In Ştefăneştii-Ilfov nu s'a mai semnalat nici un caz nou.

— In comuna Tatlageac-Constanţa a murit de holeră un soldat demobilizat.

*

In ultimul moment, direcţia generală a serviciului sanitar, comunică următoarele:

218 căruţaşi au trecut din Bulgaria în ţară, prin Turnu-Măgurele, fără a fi supuşi la prealabile măsuri de pază.

Vina este a unui locotenent care a permis această trecere.

Căruţaşii au apucat drumul spre Piteşti.

S'au luat severe măsuri pentru urmărirea şi supravegherea lor.

Presa austriacă

şi schimbul de telegrame între Imparatul Frantz Iosef şi regele Carol

— pera de pace nu va fi revizuită —

Viena.—Unele ziare continuă a vroi să arăte, că tratatul de pace ar putea fi revizuit, de oare ce pînă în acest moment lipseşte declaraţia oficială despre renunţarea Rusiei.

Aceste ziare adaugă, că ori cum Austria va căuta să modeleze asperităţile tratatului din Bucureşti, în ceia ce priveşte pe bulgari.

*

Cele mai de seamă însă dintre ziarele vieneze consideră pacea din Bucureşti ca definitivă.

Astfel ziarul „Neue Freie Presse" zice că schimbul de telegrame între Imparatul Frantz Iosef şi Regele Carol, înseamnă incheiarea firească a păcei din Bucureşti,

Ziarul „Die Zeit", zice că acest schimb de telegrame, înseamnă că Austria a renunţat la revizuirea tratatului de pace din Bucureşti, de oare ce nu se poate admite ca Imparatul Frantz Iosef să fi adresat felicitări, pentru o operă a căreia modificare ar fi urmărit-o.

In chestia evreiască

— Interview cu d. Carp, secretarul legaţiunei romîne din Viena.

Buda-Pesta.—O revistă de aci, publică o convorbire, avută cu d. Carp, secretarul legaţiunei romîne din Viena.

D. Carp ar fi spus:

„Guvernul romîn a hotărît să acorde drepturile politice unei părţi din populaţiunea evreiască.

Trebuie însă să accentuez, că această măsură nu se face ca urmare a congresului din Berlin, ci din necesitate de politică internă.

Vor fi încetăţeniţi toţi acei evrei, cari au fost mobilizaţi.

Măsuri în vederea demobilizărei

Bucureşti. — Direcţia căilor ferate a contramandat pentru moment dispoziţia luată, de a nu se mai primi mărfuri de transport.

Vre-o 3—4 zile, trenurile de marfă vor circula regulat şi nici un moment trenurile de mare viteză nu vor fi suspendate.

*

S'a constatat că oboseala trupelor prin marşuri făcute pe jos, constitue un mijloc ca numărul deceselor de holeră să fie mult mai mare.

De aceia s'a luat dispoziţia, ca trupele de infanterie să fie transportate cu trenurile.

*

In ce priveşte corpul al IV de armată, s'a luat dispoziţia specială, că el să fie adus cu şlepurile la Galaţi şi de aci cu trenurile în garnizoanele respective.

Cu chipul acesta, trupele se vor odihni suficient, vor face şi de fapt carantină de 4—5 zile; iar pe de altă parte readucerea lor la ganizoanele respective nu va mai necesita atîtea trenuri, încît să fie nevoie a se suspenda trenurile de marfă.

Incercare de sinucidere

Bucureşti.— In staţia B. M. o doamnă, a încercat să se sinucidă, aruncîndu-se înaintea trenului.

Ea a fost salvată.

Identitatea doamnei n'a fost încă stabilită.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 8 August a. c., ora 11 a. m. se va ţine în sala Primăriei licitaţie publică prin oferte închise cu respectarea art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice, pentru furnizarea unei cantităţi de 4000 m. c. de nisip aspru din carierele locale în valoare aproximativă de lei 18,000 necesar reparărei şi refacerilor de pavaje din oraş.

Garanţia provizorie 700 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Condiţiunile se pot vedea în fiecare zi la Serviciul Technic comunal.

No. 15351 1 August 1913

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei „Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imbobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea** *excelentele produse ale*

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No.** 4. — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1951—Sîmbătă 3 August 1913

Hotărârile Consiliului de Miniştri de ieri

— Franţa pentru tratatul de Bucureşti. — Holera —

Declaraţiile d-lui Take Ionescu

— Tratatul de Pace din Bucureşti nu poate fi revizuit, spune Ministrul de interne

Bucureşti.—In ziarul „Le Temps“ a apărut o convorbire, pe care corespondentul său din Bucureşti a avut-o cu d. Take Ionescu, ministru de interne asupra tratatului de pace.

D. Take Ionescu a zis că tratatul de pace din Bucureşti nu numai că nu va fi revizuit, dar va dura mai mult de cît par a permite rezistenţele actuale.

Intenţiile Austriei şi Rusiei au avut doar de scop să uşureze situaţia Bulgariei, dar pentru revizuire ar trebui o unanimitate, în ceia ce priveşte mijloacele de constrîngere. Dar această unanimitate nu există, şi nu poate nici exista o concordanţă de interese între Austria şi Rusia.

D. Take Ionescu a adăugat:

— *„Ar fi un exces de modestie, să nu recunoaştem că Romînia a cîştigat un mai mare prestigiu şi o mai mare încredere din partea tuturor dar în acelaşi timp a contractat şi obligaţiuni mari pentru viitor.*

Romînia trebue să se ocupe serios de toate chestiile balcanice, fără a pretinde la o hegemonie, ce ar îndispune pe toţi.

Romînia trebue să stăruiască a obţinea colaborarea tuturor statelor balcanice şi să facă să se uite decepţiunile, pentru ca toate să se bucure de binele păcei“.

BULETINUL HOLEREI

— Se semnalează noui cazuri în diferite localităţi.—Convocarea consiliului sanitar superior —

Bucureşti.—Iată cum se prezintă mersul holerei, după ultimul buletin al direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Cazul constatat în comuna Cristeşti-Botoşani s'a dovedit a nu fi de holeră.

Un caz mortal de holeră s'a constatat în comuna Feteşti-Ialomiţa.

In comuna Cioara-Doiceşti din judeţul Brăila, preotul Atanasie Popescu s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte de holeră.

In Tg.-Jiu, funcţionarul Gh. Vandutoi s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte.

Analiza dejecţiunilor celor două persoane îmbolnăvite în comuna Adîncata-Prahova, au dat un rezultat negativ.

In comuna Stoicuneşti-Olt, se semnalează două cazuri suspecte.

* * *

Unele ziare aduc d-lui Director General al Serviciului Sanitar învinuirea, că n'a convocat încă Consiliul Sanitar Superior.

Or aceasta era pînă azi o imposibilitate materială, de oare-ce dintre cei 20 membri ce compun Consiliul numai 4 erau în Bucureşti.

După informaţiile noastre, Consiliul Sanitar Superior va putea fi convocat cît de curînd.

Spre cîmpul de operaţii

Bucureşti.—A.A. L.L. Regale Principele Ferdinand şi Principele Carol, au plecat aseară din nou spre cîmpul de operaţii.

Marile Puteri şi chestia Adrianopolului

— Franţa se declară gata să sprijine propunerea Austriei în chestia Adrianopolului, dacă Austria va declara că recunoaşte ca definitiv tratatul de pace din Bucureşti

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse“ afirmă că Germania a aratat Marilor Puteri, că din cauza neunirei ce domneşte între ele, se declară gata a accepta ca Turciei să-i fie acordată graniţa Marişa.

Acelaşi ziar spune, că Turcia a nimerit momentul cînd Marile Puteri nu se înţeleg, iar Bulgaria e părăsită şi are nevoe de timp pentru a se întrema.

* * *

Paris. — Se afirmă aci că Franţa a declarat că e gata a accepta propunerea Austriei cu privire la Adrianopol, dacă Austria se grăbeşte a declara ca definitiv tratatul de pace din Bucureşti.

* * *

Paris. — Se crede aci că Marile Puteri vor cădea de acord, pentru ca în schimbul evacuărei Adrianopolului, să se dea Turciei compensaţiile următoare: Rectificarea liniei Enos-Midia, rădicarea capitulaţiunilor şi acordarea unui mare împrumut.

Testamentul lui Bebel

Berlin.—Corpul lui Bebel va fi, aşa cum prevede testamentul, ars mîne in crematoriul din Zurich.

Urna cu cenuşa va fi îngropată lîngă mormîntul soţiei lui Bebel.

* * *

Ziarul „Vorwärtz“ publică o scrisoare, pe care a primit-o de la Bebel, în dimineaţa zilei în care şeful socialiştilor îşi dăduse obştescul sfîrşit.

Bebel comunică prin acea scrisoare, că va participa la congresul socialist din Iena.

* * *

Prin testamentul său Bebel lasă o însemnată parte din averea sa partidului social-democrat. Aseminea îi lasă pe veci dreptul de editură al operelor sale.

ARESTARILE SENZAŢIONALE DIN BACAU

Bucureşti.—Ziarului „Universul“ i se comunică, că la Bacău au fost arestaţi ajutorul de primar Georgescu, locotenentul Popescu, arendaşul Herşcovici şi plutonierul Popa.

Arestările s'au efectuat după denunţul unui administrator de plasă, cum că toţi cei de mai sus au traficat cu bonurile de rechiziţie.

Sunt iminente alte arestări.

Plecarea delegaţilor

Constanţa. — Delegaţia serbă şi muntenegreană au vizitat eri portul şi oraşul. Seara au plecat spre Chitila, unde s'au intîlnit cu delegaţia greacă şi impreună au plecat spre Belgrad.

Luzatti şi chestia evreilor din Romînia

Milano.—Fostul ministru Luzzatti publică în „Corriere della Sera“ un nou articol în chestia evreilor din Romînia.

In rezumat, d. Luzzatti propune înjghebarea unui comitet internaţional, care să se ocupe cu rezolvirea chestiei evreeşti din Romînia.

El propune ca din acest comitet internaţional să facă parte, între alţii d-nii Clemenceau, Balfour, Entken, Visconti, Finali şi Ferdinando-Martini.

D. Luzzatti adaugă, că se crede în drept a afirma, că d. Vilson, preşediutele Statelor-Unite va vroi să facă parte din comitet.

Regele Constantin la Cavalla

Salonic.—Regele Constantin al Greciei a fost eri la Cavalla

Călătoria a fost cu adevărat triumfală. Oraşul Cavalla a fost splendid decorat şi împodobit cu numeroase arcuri de triumf.

La aclamarea populaţiei, regele Constantin a răspuns:

— **„Aceste ovaţiuni nu mi se cuvin mie, ci armatei şi flotei, care au cucerit Cavalla“**

Podul Zimnicea-Siştov

Zimnicea.— Noul pod între Zimnicea şi Siştov, urmează a se executa în timpul cel mai scurt posibil.

Eri au sosit aci pionerii şi au şi procedat la aşezarea pontoanelor.

Plecarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu a plecat aseară la Sinaia, unde va fi primit azi în audienţă de congediu de către M. S. Regele.

Duminică, la ora 12, d-sa va sosi în Bucureşti şi în aceiaşi zi cu Expresul-Orient va pleca în străinătate.

Mişcarea diplomatică

D. Şebeco, ministrul Rusiei la Bucureşti, a sosit azi dimineaţă în Iaşi, şi de aci cu trenul de Ungheni va pleca în Rusia, pe baza unui concediu de 6 săptămîni.

Este vorba, că în urma muncei depuse de o parte din membrii corpului diplomatic din Bucureşti, să li se acorde acestora bine meritata recompensă.

Astfel este probabil ca d. Şebeco va merge la Viena, spre a reprezenta Rusia în Capitala Austriei; d. Blondel va fi numit ministru plenipotenţiar al Franţei la Roma.

Prinţului de Fürstenberg i s'a propus să fie numit la Petersburg. Dar d-sa evită de a accepta din cauza asprimei climatului.

Hotărîrile Consiliului de miniştri

Bucureşti.—In consiliul de miniştri, ţinut eri, la orele 4 jum. s'au hotărît următoarele:

S'a semnat jurnalul prin care se cere decretul de ratificare a tratatului de pace.

S'a numit comisiunea pentru executarea pe teren a noei linii de frontieră şi pentru rezolvirea dificultăţilor relative la proprietăţile private, care ar urma să fie tăiate prin linia de frontieră. Comisiunea se compune din trei militari şi anume: d-nii general Ianescu, loc.-col. Pavlescu, şi maiorul delegat cu determinarea izlazurilor şi doi jurisconsulţi: d-nii Petru Misir şi Dimitrie Neniţescu.

S'a hotărît ca 60 de automobile să continuie a fi rechiziţionate, cu destinaţia de a fi puse la dispoziţia serviciului sanitar, cîte 2 de fiecare judeţ, pentru tot timpul cît va fi epidemia de holeră.

S'a hotărît ca prin decizie ministerială să se delege administratorii de plasă şi poliţaii din plăşile şi oraşele teritoriilor ocupate.

S'a suprimat vechile vămi dela frontiera Dobrogeană, şi s'a stabilit vămi la Turtucaia, cu sucursala la Turkesmil, la Silistra, Dobrici, Balcic cu sucursala Ecrene.

S'a hotărît aplicarea regimului contribuţiilor indirecte din ţară, precum şi dispoziţiile relative la monopolul crîşmelor şi la articolul relativ la monopolul Regiei, pentru teritoriile cucerite. Nu se vor mai admite circularea altor monede, de cît cele romîneşti.

S'a decis înfiinţarea pentru teritoriul cucerit, de ocoale silvice, să administreze cele 129 mii de hectare de pădure, proprietatea Statului.

S'a acordat un credit nelimitat ministerului de domenii ca să cumpere toate pămînturile ce sunt de vînzare în regiunea cucerită.

S'a hotărît ca teritoriul ocupat să facă parte, în ceia ce priveşte administrarea justiţiei, de jurisdicţia judeţului Constanţa şi o parte de jurisdicţia judeţului Ialomiţa.

Unde se află regimentul 13 Ştefan cel Mare

De cîteva zile se răspîndiseră în oraş diferite svonuri alarmante cu privire la regimentul 13 Ştefan cel Mare şi cum cenzura a fost cam severă cu corespondenţa, aşa că cei mai mulţi n'au primit de mult timp scrisori dela ai lor, aflători în regim. 13 Ştefan cel Mare, alarma era şi mai mare.

Putem afirma însă că toate svonurile răspîndite au fost numai invenţii şi ca cea mai bună dovadă publicăm o scrisoare primită azi dimineaţă de o rudă, de la un soldat din reg. 13 Ştefan cel Mare.

Luni 29 Iulie 1913

TURSKI ISVOR

Dragă Nicule,

Am primit c. p. Vineri 26 Iulie în localitatea Brusel, unde ne retrăsesem de la Uscovica, la o departare de 60 de km. de Sofia. De la Brusel am plecat în retragere spre ţară. Sîmbătă 27 Iulie la orele 9 dim. şi la orele 5 şi 20 am ajuns aci.

Azi Luni ne-a injectat pe toţi cu serum şi după 2 zile de cantonament plecăm la Plevna, unde vom sta 2 zile şi apoi vom lua drumul spre T.-Măgurele pe unde vom intra în ţară.

Epidemii n'au fost pe aci, de cît cîte-va cazuri de gastro-enterită. Din regimentul nostru au murit 4 soldaţi, iar din intreaga divizie 34, pe care i-a îngropat la Abanica, unde la fiecare mormînt s'a pus cîte o cruce de lemn, iar în mijloc un monument de piatră din partea Diviziei.

Atitudinea ziarelor austriace

Viena.—Ziarul „Neues Wiener Tagblatt" scrie:

„Pasagiul din depeşa Impăratului Francisc Ioseph prin care se exprimă satisfacţie pentru marele succes de om de stat obţinut de Regele Carol, redă opinia austriacilor, căci încă de la început monarhia noastră a fost unanimă în a recunoaşte şi aprecia cu sinceritate că meritul pentru încheierea păcei revine regelui.

Depeşa regelui Carol arată ce mare preţ pune pe sprijinul imparatului nostru pe prietena s'a credincioasă şi încercată".

Ziarul „Neue Freie Presse" scrie:

„Respunsul regelui este o dovadă de o importanţă istorică pentru sinceritatea politicei austro-ungare faţă de Romînia.

Ori ce bănuială că monarhia n'a susţinut cu toată puterea ei diplomatică dorinţele Romîniei trebue să dispară.

Cu cît Romînia devine mai puternică şi cu cît intervenţia ei în chestiile balcanice devine mai energică cu atît este de un interes vital ca aceste două state să nu se lase a fi rătăcite prin nici o neînţelegere trecătoare ci să rămînă legate de o alianţă care durează aproape de tot atîta vreme cît şi tripla alianţă.

CIUMA ÎN RUSIA

Astrahan. — Aci s'au constatat 4 cazuri noi de ciumă.

Ediţia a II-a apare la ora 6

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1951 — Sîmbătă 3 August 1913

Comunicatul oficial în privinţa mersului Holerei

— Retragerea Contelui Berchtold. — Constrîngerea Turciei

Din ţara cucerită

Ataşaţii militari şi ziariştii în jurul generalului Crăiniceanu, pe cîmpul de operaţii al armatei din Dobrici.

Primejdia cea nouă

Momentele de mare satisfacţie generală sunt poate cele mai bine alese în care se pot spune oare-cari adevăruri şi fapte, chiar dacă ele sunt menite să tulbure buna dispoziţie.

Exemplul ne-a venit, şi în această privinţă, foarte de sus şi în istoricul Ordin de zi dat armatei, M. S. Regele Carol nu s'a ferit de a spune ostaşilor sărbătoriţi: „Mulţi dintre camarazii voştri au căzut jertfă boalelor nemiloase"...

Adevărul se cuvine să fie supus şi este din nefericire adevărat că bolile nemiloase au secerat în rîndurile armatei în scurtul timp cît au fost silite să stee dincolo de Dunărea.

Holera bîntue de multă vreme în Balcani.

Incepînd cu războiul Italo-turc, ea s'a încuibat în Tracia, de unde Bulgarii şi Sîrbii au purtat-o în ţările lor. Atingerea oştirii noastre cu regiunile contamiuate ale Bulgarilor n'a putut să rămînă fără urmări dureroase şi listele oficiale publicate de Statul major al armatei alcătuesc documentul cel mai tragic al scurtei noastre şederi pe teritoriul vecin.

Molima holerei, de virulenţă variabilă, după terenul ce găseşte în organismul fiecăruia, prezintă nu numai gravitatea boalei ca atare, dar este dintre acele pe care din nefericire, le poate propaga şi întinde acel tip fiziologic straniu, omul sănătos în aparenţă dar purtător de vibrioni, însămînţare vie şi durabilă de noui cazuri, de noi holerici.

In virtutea condiţiilor stabilite armatele noastre—şi chiar în interesul lor—urmează să părăsească Bulgaria într'un timp foarte scurt, iar carantina va fi făcută în condiţiuni... relative, cu toată bunavoinţa, cu toată munca şi zelul autorităţilor sanitare.

Trebuie dară să avem curagiul a privi lucrurile în faţă şi a nu ne teme de prevederi şi posibilităţi. Avem, din nefericire, multe şanse de a avea holera în ţară şi odată Războiul în Bulgaria sfîrşit,—spre, mîndria şi gloria noastră,—războiul celalalt, în contra vibrionilor, va începe.

Să ne mobilizăm forţele, energiile şi tot cu puteri unite, vom învinge şi de astă dată noua primejdie, nu mai puţin de provenienţă bulgară ca şi cea dintâiu...

O infamie a „Mişcărei"

„Mişcarea" a comis pe ziua de ieri pur şi simplu o infamie. Ea a publicat, cu ştiinţa şi voinţa de a calomnia, un articol, care nu este decît o ţesătură de minciuni dela început pînă la sfîrşit.

Comentînd un anunciu, apărut într'un ziar din Capitală, cu privire la nişte lucruri perdute de d. Benno Löbel, „Mişcarea" susţine că vede în acel anunciu o confirmare a unui lucru, pe care-l ştia de mult, şi anume, că acel domn Benno Löbel ar călători cu un permis de circulaţie clasa I-a eliberat de ministerul lucrărilor publice.

Respunsul nostru ie scurt şi lămurit. Este absolut falş că Benno Löbel ar poseda vre-un permis oare care de circulaţie, eliberat de ministerul lucrărilor publice.

Mai adăugăm că unii din diriguitorii „Mişcărei" nu numai că nu erau în măsură de a şti că acest Löbel ar poseda un atare permis, dar *în nenumărate rînduri*, au fost în măsură DE A ŞTI ŞI VEDEA că el posedă un bilet de abonament plătit.

Intenţia calomnioasă a „Mişcărei" este vădită, după cum vădit este că autorul articolului în chestie, pe lîngă că ie un calomniator ie şi un nătîng. Căci ce nevoie ar fi avut Löbel să facă publicaţie pentru perderea unui permis gratuit? Faptul însuşi al publicaţiei nu învedercază că e vorba de un ABONAMENT PLĂTIT, care a fost perdut şi a cărui anulare se va cere tocmai pe baza publicaţiilor făcute?

Dar nu interesează nătîngul, nici proza lui insipidă. Interesează procedeul—pe care noi îl socotim ca necinstit.

Sunt oare d. Stere şi ceilalţi diriguitori ai numitului ziar, de altă părere de cît noi? Admite şeful partidului liberal local mijloacele infame de luptă întrebuinţate de „Mişcarea"? Socotesc, în sfîrşit, diriguitorii acelui ziar că astfel de procedeuri sunt admisibile?

Aşteptăm o lămurire autorizată în această privinţă.

MICI POLEMICI

Redactorul „Flacărei" d. Locusteanu a încasat palme de la d. Nerva Hodoş, pentru o schiţă... literară antidinastică.

Autorul ei spera palme... academice şi cînd colo...

*

Femeile bulgare au votat la Sofia o moţiune ca să ancheteze, ele, excesele comise de duşmanii bulgarilor. Se crede că unele, mai curioase, ar fi capabile să... experimenteze anumite excese.

*

Bogdan-Văcăreşti e indignat că a fost poftit afară, la banchetul primarului Capitalei.

Pe semne erau tacîmurile de argint şi Bogdan-Ciupeşti nu prezenta destule garanţii!.

*

Se confiscă mereu fructe în pieţe.

Şi cu toate astea tot... fructul oprit o să aducă bocluc.

*

Se demobilizează pe rînd. bolnavii, debilii, cei slabi de constituţie, căsătoriţii".

Oare sexul slab constitue o... slăbiciune pentru cel tare?

*

Prinţul romîn—scria un ziar—învaţă ruseşte—în vederea logodnei cu Marea Ducesă Olga.

...De cînd zvonesc ziarele atîtea logodne, prinţul Carol ar fi trebuit, bietul, *să înveţe toate limbile!*

*

Strîngerile de mînă trebuesc evitate pe vremea holerei de teama microbilor.

Cîţi duşmani ne strîng mîna chiar în timpuri normale!

*

Unde nu se simte lipsă de var şi de higienă"? La Var....atic.

OAMENI ŞI LUCRURI

Stambul-Adrianopol

Din călduroasa pledoarie a lui Pierre Loti în favoarea Turcilor, ne ispiteşte încă o pagină, pe lîngă cele citate eri şi în care academicianul pomeneşte de cele două capitale pe care, în momentul de faţă, le revede cu bucurie în aclamaţiile mulţimei.

„...Sărmanii Turci, părăsiţi şi înşelaţi de toţi, furaţi în materialul lor de marină şi de războiu, — le mai trebuia încă lovitura de picior a magarului şi le-o dă o presă anumită: sunt insultaţi, luaţi în rîs, în clipa cînd lasă în urma lor cinci zeci de mii de morţi, căzuţi pentru cauza Islamului.

Şi eu la rîndul meu, sunt insultat — lucru de care sunt mîndru: fiindcă am luat apărarea şi am cerut graţie pentru nişte biruiţi doborîţi de toată lumea.

...Onoarea de a fi înjurat pentru dînşii o împărtăşesc, se pare, cu Claude Farrère unul din ofiţerii pe care i-am comandat în Orient. „Numai ei doi le iau apărarea!" Cred şi eu! Printre toţi scriitorii cu şanse de a fi auziţi numai noi doi o cunoaştem.

Armata greacă, mica oştire muntenegreană, conduse de prinţi răsboinici fără cruzime, au luptat omeneşte, cum este admisă lupta în secolul nostru de „progres". Dar Bulgarii—o! Bulgarii, ce răsboiu crîncen au purtat, după ce l'au pus la cale şi l'au pregătit atîta vreme! Isbînzile lor sunt datorite şi curagiului lor admirabil, dar mai cu seamă armelor lor mai noue şi infinit mai ucigătoare.

Şrapnelele lor, cea mai diabolică născocire, au secerat oamenii cu miile. Se ştie că ei mai imaginase mijlocul de a orbi şi a înnebuni, noaptea, prin projectoare, pe acei ţărani din Anatolia, cari nu mai văzuse nici odată aşa ceva. Şi apoi, n'au abătut un rîu ca să inundeze nenorocita cetate a Adrianopolului care nu vrea să se predeie, — şi să taie apeductul care alimenta Stambulul cu apă? Iar în bisericile zise creştine se cîntă pentru a se slăvi asemenea lucruri: cel puţin dacă nu s'ar amesteca numele lui Christ în toate aceste,— ce profanare a cuvîntului său!

Şi Pera, faimosul Pera levantin—cartierul european, nu are măcar pudoarea să facă să tacă muzicele şi zgomotele lui, cînd casele dimprejur gem de răniţi cari horcăiesc, cînd cîmpiile sunt semănate de morţi,—acoperite de trupurile neîngropate a mii de eroi, stînd să putrezească subt ploaie!..."

...Urmează apoi, tabloul foarte suggestiv al Bulgarului, căruia Pierre Loti, recunoscîndu-i curagiul, îi tăgăduieşte virtuţile de cinste şi de generozitate ale Turcilor.

Rodion

INFORMAŢII

Vom publica în numărul nostru de mîni un prim articol datorit ilustrul academician, d. A. D. Xenopol şi intitulat: „Iutălniri de zile mari".

Cu acceleratul de astăzi dimineaţă a sosit în Iaşi, d. Alexandru A. Badareu, ministrul lucrărilor publice.

Cu o complectare a articolului nostru intitulat „O infamie a ziarului „Mişcarea", şi pentru a dovedi minciuna sfruntată publicată de zisa gazetă, vom spune că biletul de abonament al d-lui Benno Löbel, perdut dăunăzi, poartă No 8948, emis la 15 Martie st. n. 1913.

Dovada este dar complectă: d. Löbel posedă un permis de circulaţie, clasa I, plătit, iar „Mişcarea" a minţit cu nerusinare.

O interesantă coincidenţă. — *In ziua în care armata romînă a intrat în Silistra şi-a ocupat toate instituţiile publice, se găsea în închisoarea oraşului un individ condamnat la moarte, aşteptînd ca, a doua zi să sufere execuţia capitală, la oarele 5 dimineaţă.*

Odată însă ce oraşul fu ocupat de armata noastră şi odată cu instituirea noului regim — care exclude pedeapsa cu moartea pentru criminali, — osînditul fu cruţat de o execuţie sigură şi se află pînă astăzi în aşteptarea noilor dispoziţiuni.

Iată un bulgar care, de sigur, na regretă romînizarea Silistrei.

Din cauza pericolului holerei, pentru a se evita consumaţia fructelor necoapte, dar totodată, spre a se şi înlătura pierderile vînzătorilor de fructe, s'au luat măsuri ca organele administrative să oprească ieşirea din comune a fructelor necoapte.

Nici nu s'au terminat bine lucrurile în legătură cu situaţia externă şi Viitorul a şi revenit la născocirile cu privire la politica internă, născociri care i-au creat de mult celebra reputaţie de cel mai minciunos ziar din ţară.

Astfel pe ziua de ieri Viitorul şi suratele lui din provincie, publică ştiri cu privire la o sumă de întrevederi care ar fi avut loc, în vederea fuziunei.

Suntem în măsură de a afirma că nimic nu este adevărat din spusele acelor ziare. D-nii Take Ionescu şi Titu Maiorescu n'au avut nici o întrevedere în scopul discuţiunei fuziunei.

De pe cîmpul de operaţii.—Primim următoarele rînduri şi le publicăm cu plăcere:

Suntem pînă în prezent, 25 Iulie, ora 11.25 a. m. sănătoşi cu toţii. Pentru azi aşteptăm ordinul de plecare spre ţară.

Soldaţii, în cîntece şi chiote asvîrl bonetele în sus de bucurie.

Aci ne găsim bine sub înţeleapta şi părinteasca conducere a d-lui colonel C. Anastasiade, iar d. căpitan Alexandru Voinescu,—figura simpatică a Iaşilor, — duce cu mult curaj greul biurocraţiei.

In toate taberele domneşte însă sfîntul spirit al dorului de ţară. Vom ajunge cam tîrziu totuşi în Iaşi. Cea mai probabilă dată, cred că va fi între 12—15 August.

Doresc din suflet să vă găsesc pe toţi sănătoşi.

Vă salut cu toată dragostea.

Preot C. Dinescu

Confesorul Brigadei XV, infanterie
Iaşi

Sanitare.—In consfătuirea de eri a medicului şef cu medicii comunali s'a hotărît a se reveni asupra vizitelor la domiciliu ce se făceau persoanelor sosite din diverse oraşe ale ţării.

Se vor controla numai listele şi se vor avea în vedere în ivirea „cazurilor suspecte".

S'a decis apoi a se dezinfecta canalurile; a se complecta aparatele farmaceuice la despărţiri şi mai cu seamă s'a tdiscutat procedeurile de urmat în eventuale cazuri de holeră necesitînd izolarea în pavilioanele pregătite la spitalul Paşcanu, ori cel izraelit.

S'a mai luat hotărîrea ca medicii să se întrunească regulat în fie care două zile, la serviciul sanitar.

Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamţ) că în urma iniţiativei luate de administraţia băilor de a reduce preţurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos şi plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluenţă mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ţinut de D. Simionescu şi Peters din Iaşi.

Locuitorii Vasile Bulgaru şi Alex. Zară din satul Iacobeni (com. Vlădeni, acest judeţ) s'au îmbolnăvit prezintînd simptome suspecte.

Imediat s'a procedat la izolare, anunţîndu-se medicul respectiv.

Aseară s'a întors în localitate compania de soldaţi teritoriali din Ungheni, sub comanda d-lui căpitan Cezar Partenie,—preşedintele tribunalului de Vaslui.

Suntem cu insistenţă rugaţi a atrage atenţia administraţiei comunale şi în special a d-lui şef electrician asupra întunericului în care se află una din cele mai principale străzi a oraşului, strada C. Negri foastă Veche, după înlocuirea lampioanelor incadescente prin becuri mari pe arcuri. pe întreaga stradă. Lungimea ei este egală cu străzile I. C. Brătianu, Cuza-Vodă, Anastasie Panu, care au cîte 20 lămpi mari pe arcuri, în stradă; pe strada C. Negri se află numai 5.

Transmitem plîngerea celor în drept

■ Inscrierile pentru bursă la liceul internat din localitate, se primesc până la 25 August inclusiv.

Inscrierile pentru solvă vor fi primite până la 29 a lunei curente.

■ Comisiunea pentru lichidarea bonurilor de rechiziţie, a oraşului Iaşi, ne roagă să aducem la cunoştinţa generală că cererile pentru revizuirea bonurilor de rechiziţie, trebuesc adresate, comisinnei în termeni de 15 zile de la data publicaţiilor făcute astăzi.

■ D-na Casieră a Comitetului din Belceşti pentru stringere de bani şi obiecte pentru Crucea Roşie şi familiile celor mobilizaţi ne roagă să relevăm că în acea comună sau strîns 200 lei, repartizaţi 70 la Crucea Roşie şi 130 pentru mobilizaţi. S'au mai strîns 1517 coţi pînză, 224 şervete şi prosoape, care toate au fost predate celor în drept.

■ Eri a venit la Curtea de casaţie, secţiunea de vacanţă, discursul făcut de d. Veniamin Costache contra deciziei Curţei de apel s. I-a din Iaşi, care admisese un sequestru asigurător pe averea d-lui Costachi. Prin acest recurs se cerea strămutarea procesului la o altă Curte de apel pe motiv de urgenţă.

Casaţia a răspuns recursul.

■ In pavilionul de izolare al spitalului Sf. Spiridon se află actualmente peste 50 bolnavi de scarlatină.

Un număr însemnat de scarlatinoşi se află şi în pavilionul spitalului „Caritatea".

■ Pavilionul de izolare de la spitalul Paşcanu, rezervat unor eventuale cazuri de holeră cuprinde 20 de paturi.

Pavilionul de la spitalul izraelit pentru „suspecţi" e mai cuprinzător.

■ Parohul Ec. Agapi face cunoscut că Duminecă 4 August a. c., se va face cu mare solemnitate sfinţirea şi redeschiderea bisericei Sf. Voevozi Roşca din Iaşi, de către Prea Sfinţitul Antim, Vicarul Sf. Mitropolii şi Protoereul judeţului însoţiţi de alţi preoţi şi diaconi.

Serviciul religios va fi acompaniat de corul Sf. Mitropolii sub conducarea d-lui Dimitriu. Predica ocazională se va ţinea de către Protoereul judeţului Econ. I. Ţincoca.

Solemnitatea religioasă se va termina în biserică, la ora 11 jum. a. m.

Cei ce doresc a lua parte la această serbare religioasă sunt rugaţi a considera aceasta ca invitaţie.

■ Astăzi a sosit cu trenul de Bucureşti, primul grup de ofiţeri şi soldaţi din regimentul de infanterie de rezervă. Regimentul întreg va sosi mîne seară.

■ Eri s'a ţinut licitaţie publică pentru darna în execuţiune a noilor pavaje cu piatra cubică şi bolovani.

■ Eri a avut loc la Primărie, tragerea la sorţi a obligaţiunilor comunei, pentru împrumutul apei.

■ *D. Şebeko ministrul Rusiei la Bucureşti care a sosit astăzi dimineaţă în localitate, a plecat cu trenul de la orele 12, în Rusia prin punctul Ungheni.*

Direcţia căilor ferate a pus la dispoziţia d-lui Şerbeco un vagon-salon şi a dispus ca pentru astă dată, trenul romîn să intre în Rusia şi să nu se mai facă transbordare la unghenii-romîni.

■ Un locotenent care înlesneşte o înaltă trădare, una din cele mai odioase crime, şi care descoperit îşi primeşte pedeapsa cuvenită, este interesantul subieect al filmului principal din noul program de astă-seară Vineri 8 August al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian. E un episod răsboinic în a cărui desfăşurare abundă peripeţii senzaţionale şi situaţiuni cari entuziasmează pe spectatori.

Noul şi excepţionalul program de astă seară Vineri mai cuprinde apoi :

Polipierii. Din seria : ştiinţa vulgarizată prin cinematograf.

Zîna frumuseţei, grandioasă desfăşurare în două părţi mari, originală şi senzaţională.

Lacul Bayrisch (Bavaria), interesante vederi după natură.

Gontran în gura leului, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian".

Tipografia H. Goldner
infiinţată în 1856.
Iaşi, strada Gh. Mârzescu
Cea mai mare şi mai modernă instalaţie din ţara Moldova.
Casă de Încredere
Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.
Promptitudine şi acurateţă
Preţuri foarte modeste.

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

In chestia revizuirei

Viena.—„Neues Wiener Tagblatt" află următoarele : Despre o declaraţiune oficială a Rusiei în chestia revizuirei tratatului din Bucureşti nu se ştie nimic. Care ar fi însă în cele din urmă atitudinea Rusiei, rămîne indubitabil că Austro-Ungaria continuă acum ca şi înainte să încerce să atenueze stipulaţiunile păcei din Bucureşti în favoarea Bulgariei.

Ziarele relevă importanţa depeşelor schimbate între Imparatul Francisc Iosef şi Suveranul Romîniei.

Situaţia în Bulgaria

Sofia.—De eri trupele se întorc în Sofia şi sunt aclamate de populaţiune, cari li acopere cu flori. Trecînd prin faţa palatului, trupele fac ovaţiuni călduroase regelui.

Informaţiunea din Atena afirmînd că există un adevărat exod al Grecilor şi Musulmanilor din părţile Macedoniei şi Traciei date Bulgariei este falşă.

Această ştire se lansează spre a se justifica excesele trupelor greceşi şi bazbuzucilor turci.

In aceste regiuni din Macedonia nu sunt Greci, iar Musulmanii departe de a fugi la Greci, caută protecţia bulgară spre a scapa de ferocitatea greacă din Tracia. Dacă grecii caută a trece pe teritoriul grecesc ie un ce foarte firesc şi din acest fapt nu se poate deduce un exodiu general.

Noi cazuri de holeră

Buletinul oficial al direcţiunei sanitare

Bucureşti.—Direcţiunea generală a serviciului sanitar, comunică următoarele :

In comuna Ruseneştii de Sus, Romanaţi, s'au constatat şapte cazuri noi de holeră, dintre care trei mortale.

In total în această comună s'au constatat 18 cazuri, dintre cari 8 mortale.

In comuna Costavăţ, din judeţul Romanaţi s'a constatat un caz nou de holeră.

In comuna Vişian judeţul Romanaţi, s'au constatat doă cazuri de holeră. Sunt doi căruţaşi, c a r i veneau din Bulgaria.

In comunele Ştefăneşti-I l f o v şi Viişoara-Fălcuriş, T.-Măgurele şi Petlageac nu s'a constatat nici un caz nou de holeră.

In Giurgiu nu s'a mai semnalat nici un caz nou. Măsurile s a n i t a r e au fost rădicate. Oraşul declarat indemn de holeră.

In total au fost în ţară 47 cazuri din cari au murit 20 şi s'a vindecat 1; au rămas în căutare 26.

*

Printre trupele din jurul Capitalei s'a constatat un caz de holeră.

Bolnavul a sucombat.

Examenul bacteriologic a dovedit existenţa vibrionului.

Toţi soldaţii au fost inoculaţi cu serum antiholeric.

Incendiul din Tg. Neamţ

Tg. Neamţ. — Astă noapte un incendiu puternic a izbucnit la fabrica de mobile a d-lui Mihalovici.

Focul a distrus 3 case şi a produs o pagubă de peste 30.000 lei.

Intoarcerea trupelor bulgare

Sofia. — Trupele demobilizate au început a pleca spre diferitele garnizoane. Ele sunt primite peste tot locul cu manifestaţii de simpatie.

Limba romînă în bisericile Basarabiei

Petersburg.—Sinodul s'a ocupat eri, de măsurile relative la secta lui Inocenţiu din Basarabia.

S'a luat act de declaraţia acestui propagandist, că renunţă la activitatea sa religioasă de pînă acuma.

Sinodul a desavuat măsura luată de episcopul Serafim şi a dispus ca de acum încolo în bisericile moldoveneşti din Basarabia, slujba religioasă să fie efectuată în limba romînească.

Atitudinea Turciei

Viena.—Din Constantinopol se anunţă. că ameninţările lui Sir Grey, a produs o impresie din cele mai defavorabile asupra Porţei.

In cercurile diriguitoare se susţine că această procedare a lui Sir Grey este cu atît mai nejustificată, cu cît Tucia n'a adoptat alt procedeu, de cît cel urmat şi de România. După cum România a cerut rectificare de graniţă, şi a obţinut-o fără ca Europa să se împotrivească tot astfel şi Turcia a trebuit să puie stăpînire pe Tracia, pe baza drepturilor strămoşeşti, naţionale şi religioase.

Chestiunea insulelor egeice

Roma.—Se asigură că guvernul italian este hotărît să redea insulele egeice Turciei, numai în cazul dacă ele ar putea rămînea imperiului Otoman şi numai dacă se vor respecta drepturile speciale, pe care Italia şi-a rezervat prin tratat asupra acelor i n s u l e, aşezate pe coasta Asiei Mici.

Ţarul Ferdinand la Ischl

Salonic.— Ţarul Ferdinand a exprimat darinţa de a vedea pe împaratul Frantz Iosef, la Ischl.

Acţiunea Bulgariei

Sofia.—Primul ministru Radoslavoff şi ministrul de externe Ghenadieff, au făcut eri o lungă vizită reprezentanţilor diplomaţiei din capitala Bulgariei.

După cum se asigură ei au cerut să li se spună, dacă Puterile sunt hotărîte de a sili pe Turci să evacueze Adrianopolul.

Se asigură, că au primit răspunsul că Puterile vor face tot ce-i cu putinţă, pentru ca turcii să fie siliţi la respectarea tratatului dela Londra.

Starea sanitară a trupelor

Bucureşti. — De la ministerul de răsboiu, se comunică că printre trupele aflătoare la Plevna, s'au constatat cîte-va cazuri de holeră.

S'au luat mari măsuri de combaterea e p i d e m i e i, care însă n'au putut evita şi contaminarea corpului IV de armată.

In celelalte corpuri mortalitatea e în descreştere permanentă.

Situaţia contelui Berchtold

Viena.—Corespondentul din Budapesta al ziarului „Die Zeit" a obţinut un interview cu un important personagiu politic ungur, prieten intim cu contele Berchtold. Acesta a declarat că atacurile în potriva contelui Berchtold nu sunt în totul justificate şi că mare parte sunt exagerate.

Este însă fără îndoială, a adăugat acel personagiu, că contele Berchtold se va retrage foarte curînd din demnitatea ce ocupă.

Noi cazuri de holeră în Capitală

Bucureşti.— Un soldat din regimentul de infanterie 78, s'a îmbolnăvit astă noapte, prezentînd simptome de holeră. Se hotărîse ca el să fie transportat şi izolat în infirmeria regimentului 40 Călugăreni.

Astăzi în zori de zi, pe cînd se efectua transportarea, nefericitul soldat a încetat din viaţă.

S'a constatat că a murit din cauza holerei.

In cursul dimineţei de astăzi, un alt soldat, aparţinînd aceluiaşi regiment, s'a îmbolnăvit prezintînd simptome de holeră. El a fost izolat, iar acei veniţi în contact cu dînsul, puşi sub privighere.

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi :

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Pensiunea „Elita"

VIENA I.
(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*

A se adresa la D. Pietro Bet, Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Fabrica de ciocolată

C A R M E N

— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

Ediția I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 4 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 35 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1952—Duminică 4 August 1919

Noui și numeroase cazuri de holeră

— Agitația în Bulgaria. — Născociri tendențioase —

Intoarcerea trupelor la Sofia

Sofia.—Agenția bulgară telegrafiază că trupele din divizia Sofiei au sosit azi dimineață în Capitală. Populația le-a eșit des dimineață întru întimpinare

O mulțime imensă se îndesea în străzile principale, unde trebuia să treacă trupele. De a lungul caselor erau ghirlande de verdeață, ferestrele și balcoanele erau pline de lume. Orașul întreg era pavoazat.

Defileul a început la ora 9 dimineață și a ținut 3 ceasuri. Trupele au fost primite afară de oraș, de către regele Ferdinand și Principii. Regele purta uniforma de campanie și avea pe cap o coroană de verdeață.

Lîngă el se aflau aghiotantul generalisim Dimitrieff și ministerul de război. Urmau ofițerii superiori, toți cu flori și verdeață, mergînd la pas. Apoi veneau trupele. Principii erau în capul companiilor lor.

Lîngă arcul de triumf rîdicat de municipalitate, trupele au fost salutate de primar, înconjurat de consilieri și de șefii corporațiunilor și de elevii gimnaziilor. Un cor de băeți și fete a cîntat imnul național.

S'a aruncat flori de pe balcoane. Soldații aveau o ținută excelentă și care a făcut o adîncă impresie. Strigătele de ura și aclamațiunile s'au auzit mai ales cînd au trecut regele și principii.

Trupele cîntau cîntece răsboinice, pe care mulțimea le repeta.

CAZURI NOUI DE HOLERA

— Intreruperea legăturei cu Silistra —

Bucureşti.—Şi pe ziua de azi, ştirile despre mersul holerei sunt destul de îngrijitoare.

In Caracal s'a constatat un caz suspect și anume s'a îmbolnăvit d. Ion Malaciu, secretarul portăreilor din Romanați. Bolnavul a fost izolat.

In comuna Lapnița, din județul Dolj, chiar la marginea orașului Craiova s'a îmbolnăvit locuitorul Ion Nica, prezentînd simptomele suspecte de holeră.

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, a fost eri în această comună și a luat măsurile pentru izolare și asanare.

In același județ, s'a îmbolnăvit un cărăuș venit în comuna Dobrești. Și acest bolnav a fost izolat.

* * *

Flagelul a pătruns în județul Prahova în comuna Plopeni, din acest județ, s'au îmbolnăvit de holeră 3 copii ai bragagiului Tică. Copii și persoanele venite în contact cu ei au fost izolați.

In gara Ploești, funcționarul Dimitrie Stănescu, s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte dn holeră. S'au luat imediat cele mai riguroase măsuri.

* * *

Printre refugiații turci cari se găseau la Silistra s'au constatat 8 cazuri de holeră, dintre care două mortale. Bolnavii au fost izolați și comunicația cu Silistra a fost pentru moment întreruptă. Vapoarele ce mergeau dela Calarași spre Silistra au fost oprite în drum.

Bolnavii au fost izolați, instalați pe un vapor și îndreptați spre Sulina, unde vor staționa în largul mărei.

* * *

Din Constanța se mai comunică, că într'o comună apropiată, soldatul Calila Veclia, din regimentul 54 de rezervă, demobilizat, a murit de holeră.

Prizonierii bulgari

Bucureşti.—Cei 36 ofițeri și 14 soldați bulgari, cari se găseau prizonieri la Tîrgoviștea, au fost îndreptați spre Giurgiu, pentru a fi repartriați.

Un zbor interesant

Bucureşti.—D. Locotenent Protopopescu dela aviația militară, a executat eri un interesant sbor dela Corabia spre Bucureşti.

Distanța de la Corabia la Alexandria a făcut-o în 52 minute.

Palatul comunal din Bucureşti

Bucureşti. — Consiliul comunal, în ședința sa de aseară, a hotărît ca cele 5 milioane afectate pentru construirea unui Palat comunal, să fie întrebuințate pentru urgente lucrări de asanare.

Comuna va interveni pe lîngă guvern, ca din fondul de 12 milioane să se acorde comunei Capitalei posibilitatea construirei unui palat comunal.

Țarul Ferdinand la Ischl

Viena.—Se afirmă aci că Imparatul Frantz Iosef, a răspuns Țarului Ferdinand la cererea sa de a-l vizita la Ischl.

Țarul Bulgariei va fi la Ischl în ziua de 21 August.

Generalul Fitceff la Sinaia

Giurgiu.—Generalul Fitceff, șeful statului major bulgar împreună cu familia a sosit aci de unde se vor duce la Sinaia.

Generalul Fitceff încîntat de frumusețea Sinaiei, a hotărît să petreacă vara aci.

In chestia Adrianopolului

Colonia.—Pe baza unei telegrame primite din Berlin „Kölnische Zeitung" dezminte informațiile greșite date de ziarele franceze după care activitatea anumită de astăzi în chestia Adrianopolul s'ar datori politicei germane sau influenței personale a împăratului Wilhelm. Acest ziar mai adaugă că Germania merge împreună cu celelalte puteri cînd e vorba să se dea sfaturi diplomatice Porței.

Albanezii amenință

Viena.— Corespondența Albaneză află din Scutari că șefii triburilor Hoti, Gruda, Clementi, Kastrati, și Skreile s'au dus la admiralul Burney spre a-i declara că triburile Malissia nu recunosc stabilirea graniței făcută la Londra. Dacă puterile nu vor da curs cererilor Albanezilor războiul se va dezlănțui cu siguranță între malisori și muntenegreni.

Dacă pînă în ziua de 20 curent memoriul Albanezilor nu va primi vre-un respuns favorabil malisorii vor înainta spre Tuzi. Aceleași declarațiuni au fost făcute și consulilor Austriei și Italiei, cari ca și admiralul Burney, au răspuns că vor raporta guvernelor lor,

Agitația în Bulgaria

Sofia.—Profesorii universitari au adresat un apel miniștrilor de externe ai marilor Puteri, exprimîndu-și conoingerea că pacea de la Bucureşti departe de asigura pacea atît de dorită nu va face de cît să pregătească noui și mai crude vărsări de sînge și roagă puterile să repare marea nedreptate făcută la Bucureşti, dînd satisfacție popoarelor balcanice, conform principiilor de justiție și salvgardînd drepturile legitime ale fie-cărei naționalități și confesiuni.

Pe de altă parte se anunță că colonia armeană din Sofia a publicat o protestare în contra difamațiunilor sistematice față de națiunea bulgară.

Incărcare de mărfuri

Bucureşti.—Se știe că se credea un moment că demobilizarea se va face în condiții astfel în cît nu va fi nevoie de suspendarea traficului de mărfuri.

In urma înștiințărilor primite ieri de directorul general al C. F. R. din partea statului major general al armatei din care rezultă că este nevoie pentru armată zilele aceste de 7000 vagoane închise și 4600 deschise, s'a hotarît, ca pentru cîteva zile, să se suspende circulația trenurilor de marfă de mare și mică viteză.

DEZMINȚIRE

Unele ziare au anunțat că în ultimul consiliu de miniștri, ar fi avut loc o discuție furtunoasă cu privire la repartiția interimatalor și că d. Take Ionescu ar fi amenințat cu demisia.

Suntem în măsură de a afirma că nimic nu este exact din această ştire, care nu e de cît o nouă și tendențioasă născocire.

In ultimul consiliu de miniștri nu s'a schimbat nici un cuvînt cu privire la chestia interimatelor și nici nu se putea altfel.

Pentru cei în măsură de a cunoaşte acum mersul lucrurilor, dezmințirea nici nu era de nevoie. Se ştie într'adevăr că chestiunea interimatului priveşte exclusiv pe ministrul de resort, fără putință din partea cui-va de a interveni într'un senz sau altul.

Telegramele d-lor Venizelos şi Pasici
către d-nii Maiorescu şi Take Ionescu

Bucureşti.—Din Turnu-Severin, înainte de a părăsi pămîntul romînesc, d. Pasici, primul mul ministru al Serbiei a adresat d-lui Titu Maiorescu telegrama următoare :

Excelenţei Sale d. Maiorescu
Prezidentul Consiliului
BUCUREŞTI

Părăsind pămîntul ospitalier al României, ducem cu noi amintirea neperitoară a muncei istorice înfăptuite în nobila voastră în Capitală şi vă rugăm de a prezenta MM. Lor Regele şi Regina omagiile noastre de respect şi de gratitudine şi de a agrea, împreună cu guvernul regal, mulţumirele noastre cele mai sincere, pentru primirea cordială şi mărturiile de via simpatie, a cărora obiect am fost, în timpul petrecerei noastre în frumoasa voastră Ţară. Salutări şi glorie, naţiunei romîne, căreia naţiunea sîrbă va remănea pururea amică fidelă şi devotată.

PASICI

Iată textul telegramei adresată d-lui Take Ionescu de către d. Venizelos, primul ministru al Greciei :

Excelenţei Sale d. Take Ionescu
BUCUREŞTI

Ţin a exprima Excelenţei Voastre, în calitatea D-voastră de ministru al Romîniei, mulţumirile mele cele mai vii pentru dovezile excepţionale de prevenire şi de atenţiune al cărora obiect am fost, din partea reprezentanţilor guvernului regal în frumoasele oraşe Brăila şi Galaţi.

Duc cu mine o amintire mişcătoare de aceste manifestaţiuni de simpatie, care vor fi cu deosebire apreciate în Grecia şi vor contribui a crea strînsa amiciţie în care doresc s'o văd stabilită între aceste două ţări. Rog pe Excelenţa Voastră de a agrea cu asigurarea sentimentelor mele de înaltă stimă şi de sinceră prietenie, expresiune urărilor mele pentru fericirea şi gloria Romîniei.

VENIZELOS

Ediţia a II-a apare la ora 6

Consumaţi numai
Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate : **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cadere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara ; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1952—Duminică 4 August 1913

HOLERA IA PROPORŢII MARI

— Comunicatul Direcţiei Sanitare. —

O nouă listă de soldaţi decedaţi —

Din ţara cucerită

Bulevardul din Turtucaia

Intîlniri de zile mari

«Cînd norocu-şi schimbă pasul
«N'aduc ani ce-aduce ceasul».
Konaki

La întâi August împlinise scumpul nostru Rege 47 de ani, 2 luni şi 3 săptămîni, veleatul celui mai mare stăpînitor al Romînilor: Ştefan cel Mare. Pronia hotărît-a să îmbine cu împlinirea acestui veleat, zilele cele mai mari ce au fost să le petreacă poporul romîn: isbînzile cele mai înfăptuite pe puterea şi vitejia soldatului romîn, a cărui deşteptare eroică din somnul cel greu şi apăsător al vremei, a fost opera regelui Carol. Lui îi datorim aceste mari clipe. El e întăritorul puterilor noastre războinice. El a pregătit vrednica ofiţerime romînă prin înaltele instituţii militare, căci hotărît este ofiţerul romîn de la cel mai mic grad pînă la cel mai înalt, a venit de aproape în atingere cu poporul şi a rechemat în sufletul lui străbuna vitejie. Carol I a pornit armata pe drumul vitejiei, cînd în neuitatul an 1877 a luat asupra sa războiul contra voinţei celor mai mulţi din fruntaşii ţărei şi sprijinit numai de marii săi sfetnici Mihai Kogălniceanu şi Ion Brătianu. Regelui Carol şi sfetnicilor săi Titu Maiorescu şi Take Ionescu datorim că nu am pornit la drum în timpul furtunei de astă iarnă, nepregătiţi poate încă în deajuns şi în împrejurări externe aşa de nefavorabile.

Înţelepciunea Suveranului nostru, îmbinată cu geniul poporului puterea inconştientă care ia fiinţă în clipele grele de viaţă ale popoarelor a adus strălucirea zilei de azi.

Dobîndirile noastre au trecut toate aşteptările, dobîndiri sufleteşti, căci poporul nostru a fost recunoscut de mare, vrednic în gînduri şi fapte de lumea întreagă.

Dobîndit-am să dăm de grijă asupritorilor fraţilor noştri de sub toate stăpînirile vecine; dobîndit am acuma adevărata neatîrnare de oare-ce astă-zi abia neam subtras de subt poruncile tuturor şi nu mai suntem şi nici nu vom mai fi *slugi* ci *stăpînitori* peste ai noştri, *tovarăşi* credincioşi şi siguri pentru popoarele ce ne înconjoară. Am dobîndit încă şi reîntrarea pe calea revendicărilor părăsite de atîtea veacuri, lărgind hotarele ţărei şi întemeind o puternică aparare pentru viitor. — Toate aceste zile mari sfinţite *prin voia vremei* prin puterea noastră şi prin înalta înţelepciune a Domnitorului nostru. Toate acestea soarta le-a adus tocmai în momentul cînd suveranul nostru împlinea Domnia lui Ştefan cel Mare.

Vree Domnul să prelungească cît mai departe hotarele vieţei scumpului nostru Rege, El care a întărit unirea înfăptuită de marele său predecesor, să fie şi acela care să prindă în un cerc de aur întreaga suflare romînească, *Unirea desăvîrşită* marele ideal al poporului nostru, pe care o dorim, o vrem şi o credem foarte apropiată. Căci:

„Cînd norocu, şi schimbă pasul
„N'aduc ani ce-aduce ceasul".

Am spus încă din anul trecut Majestăţei Sale că este neapărat a se serba prilejul împlinirei veleatului Domniei lui Ştefan cel Mare şi anume în Iaşi foasta capitală a ţării stăpînită de marele Domn Moldovan lăsînd Bucureştilor cinstea împlinirei de 50 de ani de domnie a Majestăţei Sale. A fost însă eu neputinţă ca această serbare să se facă din pricina zilelor mari prin care am trecut. Să vrea Domnezeu ca toate serbările noastre să fie stingherite prin asemenea zile.

Fiind însă că la anul M. S. iubitul nostru Rege împlineşte 75 ani de vrîstă credem că acest jubileu prea senin să fie sărbătorit în Iaşi, încheindu-l cu acel al veleatului lui Ştefan cel Mare. Pînă atunci însă rugăm pe scumpul nestru suveran să consfinţească însemnătatea zilelor prin care am trecut, mulţumită însufleţirei ostăşească ce a cuprins întreaga ţară prin înfiinţarea unei medalii sau cruci ca să se împartă la toţi cei ce au intrat în Bulgaria, care cruce sau medalie să poarţe numele de „Avîntul Războinic".

A. D. Xenopol

MICI POLEMICI

Evacuările sunt la ordinea zilei:
Turcii se opun la evacuarea Adrianopolului; Bulgarii ne invită să evacuăm teritoriul lor; iar nouă ne e teamă de... evacuările soldaţilor reîntorşi din Bulgaria, din cauza vibrionilor de holeră.

*

Administraţia din Bîrlad a decis stîrpirea tuturor cînilor din oraş, de frica turbării.
...Turbată măsură!.

*

In Cadrilaterul romîn moneda bulgară nu mai are valoare.
...Mai cu seamă că e aşa de rară.

*

In gazeta lui Bogdan-Ciupeşti se înfierează un militar superior, care ar fi cerut chitanţe triple la rechiziţionările din Dobrogia.
Cel puţin Bogdan-Văcăreşti iea cît poate fără chitanţă...

*

Cum s'au apropiat soldaţii noştri de Plevna, au fugit bărboţii şi mai ales fetele. Aceste din urmă s'au întors cele din urmă.
.. Se temeau că ai noştri vor lua Plevna lor cu asalt?

*

Franţa admisese Rusiei o revizuire a tratatului din Bucureşti cu condiţia să rămînă.., Cavalla—Grecilor.
Vorba eroului nemuritorului Caragiale: să se revizuiască dar să nu se schimbe nimic.

*

Dintr'o cartă poştală autentică, de pe cîmpul de răsboiu: „Scumpa mea Anică află despre mine că o duc bine cu serviciul militar, aşa vreau să aflu şi despre dumneata..."

OAMENI ŞI LUCRURI

Poetul turco-fil

Vom încheia citatele din Pierre Loti reproducînd cele de mai jos, datate în Ianuarie 1913 şi cari par a fi scrise, ca prin o profetică intuiţie, sub impresia împrejurărilor de acum:

„...Se mai găsesc ziare cari anunţă, fără cea mai mică revoltă, că Europa — acea Europă care i-a mînţit (pe Turci N. Red) fără de ruşine, acea Europă care le garantase *statu quo* al frontierelor lor acea Europă care, tot în virtutea faimosului statu quo, le-ar fi interzis ori-ce mărire a teritoriului,—se va vedea silită a-i sili să dee satisfacţie „dreptelor" cereri ale Bulgarilor, părăsind Adrianopolul!

„Drepte",—cererile Bulgarilor asupra acestui oraş şi acelei provincii! Dar e din potrivă, o strigătoare nedreptate!

„Europa—spun aliaţii spre a şi scuza nerusinarea, Europa ne datoreşte recunoştinţă pentru că i-am făcut pe plac şi n'am intrat în Constantinopole, după victoria de la Lule-Burgas".

Dar să avem iertare; ei uită că pe drumul acela se găseau trupele dela Ceatalgea care le-au făcut pierderi sîngeroase.

„Drepte" pretenţiile bulgarilor asupra Adrianopolului! Mai întâiu, oraşul încă nu e luat (suntem în Ianuarie 1913, N. Red); dar apoi, chiar dacă acest oraş, care se stînge de foame şi care vede, zilnic, trecînd, ca o batjocură, trenurile încărcate de pîne pentru inamic—dacă ar cădea, istovit de foame, n'ar trebui să se facă presiuni asupra Bulgariei ambiţioase şi a prinţului ei de contrafacere—ca s'o lase Turciei?

Puterile ieau ca pretext principiul naţionalităţilor. Ei bine! Nu numai că Adrianopolul e vechia capitală sacră a Turciei, plină de amintiri şi monumente istorice, dar e şi azi un oraş absolut turc, unde Bulgarii alcătuiesc o infimă minoritate, iar vilaetul dimprejur e locuit de musulmani. E adevărat, această populaţie turcă a ţinuturilor cărora Ferdinand de Coburg le făgăduieşte, fără să rîdă, o „situaţie privilegiată" sub viitoarea lui domnie, nu va mai fi curînd decît un morman de cadavre, aşa cum merg incendiile şi măcelurile. Dar, în sfîrşit, de ce să fie jertfite vrednicele rămăşiţi? Ce etichetă umanitară va acoperi raportul unei provincii, pe care dreptatea şi bunul simţ, o alipesc de Turcia? Cum să nu tresari de scîrbă, contra acestor presiuni asupra Porţii? Fie ca macar Franţa să se revolte de o astfel de brutalitate şi să n'o înlesnească! Fie ca istoria noastră naţională să nu se păteze de o asemenea nelegiuire!"

Am mai spus: Turcia are cuvinte să fie adînc recunoscătoare lui Pierre Loti. Glasul unui singur scriitor preţueşte uneori cît bubuitul tunurilor unei armate întregi...

Rodion

INFORMAŢII

Unele ziare au anunţat că în ultimul consiliu de miniştri, ar fi avut loc o discuţie furtunoasă cu privire la repartiţia interimatelor şi că d. Take Ionescu ar fi ameninţat cu demisia.

Suntem în măsură de a afirma, că nimic nu este exact din această ştire, care nu e de cît o nouă şi tendenţioasă născocire.

In ultimul consiliu de miniştri nu s'a schimbat nici un cuvînt cu privire la chestia interimatelor şi nici nu se putea altfel.

Pentru cei în măsură de a cunoaşte acum mersul lucrurilor, dezminţirea nici nu era de nevoie. Se ştie într'adevăr, că chestiunea interimatului priveşte exclusiv pe ministrul de resort, fără putinţă din partea cuiva de a interveni într'un senz sau altul.

▪ „Epoca", *pe lîngă născocirile tendenţioase cu privire la chestie interimatelor—născocire cu desăvărşire dezminţită—mai afirmă că în consiliul de miniştri de alaltăeri ar fi izbucnit neînţelegere între d. General Hărjău, ministru de războiu şi restul consiliului de miniştri, cu privire la modul cum trebuie efectuată demobilizarea.*

Cîte cuvinte atîtea neadevăruri.

Nu numai că nu s'a produs vre-o neînţelegere, ci, din contra, ministrul de războiu, a fost perfect de aceiaşi părere cu consiliul şi a şi declarat că va conferi cu d. general Averescu pentru executarea măsurilor hotărîte de guvern.

▪ **Mîne, Duminică, „Opinia" va apărea într'o singură ediţie, la orele 4 jum. după amiază.**

▪ *Aseară, în timpul furtunei, trăsnetul a căzut pe zidul bisericei Sfinţii Voevozi, cauzîndu-i stricăciuni.*

Acoperămîntul de metal a fost cruţat.

▪ Ministerul de interne a pus în vedere prefecturilor de judeţ să vegheze asupra persoanelor care se vor prezenta cu bonuri de rechiziţie la comisiunile de lichidare, de oare-ce se zice că s'ar fi comis nenumărate fraude cu eliberarea bonurilor chiar de către unii primari, notari şi jandarmi rurali, în afară de alţi reprezentanţi ai autorităţilor.

▪ **Cu începere de Luni 5 August ziarul nostru—purtînd data de 6 August—va apărea în vechiul format de 4 pagini, cuprinzînd, precît posibil, toate vechile rubrici ale gazetei, pe care numai împrejurări de forţă majoră le-au suspendat.**

Intrăm în vremuri normale şi este o datorie a ziarelor să-şi reiee forma normală, aşa cum au apucat a-şi obicinui şi a şi instrui cetitorii.

Nu ne îndoim că „Opinia", care în zilele alarmante, şi-a servit devotaţii cetitori cu un zel recunoscut şi lăudat, îşi va fi păstrat pentru zilele de calm aceleaşi mari legiuni de cetitori, cu care a împărtăşit momentele emoţionante prin care a trecut ţara.

Intru cît împrejurări neprevăzute vor cere, „Opinia" va tipări, ocazional, ediţiuni speciale înainte de amiază, dar fără a suprima nimic din paginele ediţiunii cotidiane, care se va pune în vînzare la orele 5 după amiază.

▪ Azi au sosit la Ungheni 300 cai, aduşi din Rusia pentru şcoala de artilerie.

O comisiune militară a plecat la Ungheni pentru primirea cailor.

▪ *Ministerul de războiu a ordonat comandanţilor de garnizoană ca trupele ce vor sosi să nu intre în oraş ci să stea în corturi pe cîmp, cîte 5 zile de carantină. După acest timp, soldaţii vor putea fi lăsaţi la vetrele lor.*

▪ D. dr. Bacaloglu, a fost rugat de ministerul de războiu, să continue a dirigui spitalul militar din localitate, pînă la întoarcerea medicilor militari activi.

▪ *In oraş s'a zvonit aseară despre un caz suspect, ce s'ar fi constatat în comuna Iacobeni.*

Faptul e cu desăvîrşire inexact şi este dezminţit categoric de cei în drept.

▪ Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamţ) că în urma iniţiativei luate de administraţia băilor de a reduce preţurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos şi plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluenţă mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ţinut de D. Simionescu şi Peters din Iaşi.

▪ Aseară a sosit în localitate un detaşament de soldaţi, dela şcoala de cavalerie, sub conducerea unui locotenent.

Astă-zi vor trece în Rusia pentru a lua în primire un număr de remonţi necesari numitei şcoale de la Tîrgovişte.

▪ Astă-zi dimineaţă a sosit întorcîndu-se de pe cîmpul de operaţii echipa sanitară a batalionului 4 de vînători rezervă, sub conducerea doctorului Lupu Fisch.

▪ S'a hotărît de direcţia generală a C. F. Ruse, să se facă o linie ferată care să lege oraşele Kişinău, Orheiu şi Bălţi, pe valea Răutului. Cu această nouă linie ferată se va putea străbate Basarabia prin interiorul ei, căci plecînd de la Reni, se va atinge Benderul, apoi Khişinăul, Orheiul şi Bălţile, de unde se merge la Noua Suliţă prin Aniţa. Se va merge cu trenul pe o distanţă de aproape 550 klm. pe pămînt curat moldovenesc.

▪ Comitetul central de ajutorare a familiilor celor mobilizaţi a achitat pentru chenzina curentă toate bonurile de ajutor în curs. Cu această chenzină să încheie definitiv activitatea comitetului în ce priveşte distribuirea de ajutoare.

Lucrarea d-lui A. Caso. — D. *Caso* e ministru al Instrucţiei în Rusia; el e moldovan din ţinutul Sorocei, mare proprietar şi un mare scriitor la Ruşi. Pentru istoria modernă el are 2 lucrări: *Dreptul Basarabean* după Andronachi Donici şi Armenopulos, foarte erudită.

Face însă mare vălvă în lumea cultă rusască a doua lucrare a d-lui *Caso* *„Rosiia na Dunai"* = Rusia la Dunăre, de oare-ce în această scriere el discută toată politica rusască la Dunăre, începînd de la 1806, Chestia Basarabiei intră pe deantregul în această erudită lucrare de istorie şi diplomaţie. In ultimul capitol *„Na novoi Crainea"* = la noile hotare, arată că raţiunea istorică pentru care Rusia a luat Basarabia şi s'a întins la Dunăre nu mai există şi că deci ar face bine Rusia să redea României Basarabia.

Un ministru al marelui imperiu rusesc scrie astfel în o lucrare, care ar trebui imediat tradusă în Româneşte.

Se află oaspe în oraşul nostru d. *Justin Fraţman*, profesor de limba latină şi greacă la Seminarul din Minsc. Dl. Fraţman, e moldovan, mazil din satul Cuhureştii Mari spre Nistru, e un foarte bun moldovan şi adînc cunoscător al întregei noastre mişcări literare din ţară.

El are şi cîte-va lucrări în rusește, din care una este *viaţa şi opera Mitropolitului Iacob al II-lea Stamati.*

Luni 5 August se va judeca la Curtea de Apel secţia II-a, procesul dintre Faust Michaelis cu Carol Fischer pentru rîdicarea sequestrului judiciar aplicat pe moşia Miorcani-Rădăuţi, în urma cererei d-lui Carol Fischer făcută Tribunalului de Dorohoi şi care cerere a fost admisă.

In acest proces d. M. L. Jäger, comerciant din Dorohoi a făcut intervenţie, fiindcă Tribunalul n'a luat administraţia moşiei din mîna lui Faust Michaelis.

D. procuror trib. Neamţ a trimes Curţei de Apel, secţia II-a dosarul privitor pe căpitan Chiriac, comandant de jandarmi rurali în judeţul Neamţ, pentru arestare ilegală. Să ştie că căpitanul Chiriac a arestat în mod ilegal pe avocatul Gh. Ghiorghiu şi trib. de Neamţ l'a achitat pe sus zisul căpitan. Partea civilă a declarat apel, care a fost repartizat la secţia II-a, cu termen la 5 Octombrie, a. c.

Un locotenent care înlesneşte o înaltă trădare, una din cele mai odioase crime, şi care descoperit îşi primeşte pedeapsa cuvenită, este interesantul subieet al filmului principal din noul program de astă-seară Sîmbătă 3 August al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian. E un episod răsboinic în a cărui desfăşurare abundă peripeţii senzaţionale şi situaţiuni cari entuziasmează pe spectatori.

Noul şi excepţionalul program de astă seară Sîmbătă mai cuprinde apoi:

Polipierii. Din seria: ştiinţa vulgarizată prin cinematograf.

Zîna frumuseţei, grandioasă desfăşurare în două părţi mari, originală şi senzaţională.

Lacul Bayrisch (Bavaria), interesante vederi după natură.

Contran în gura leului, scene foarte humoristice.

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian." Program nou duminical:

„Agenţia secretă sau asasinarea unui mizerabil". Splendidă desfăşurare în 2 părţi; interpretată de cei mai buni artişti ai scenelor pariziane.

„Onoarea recăştigată", roman contmporan, etc.

*

Ca adaos la noul program de astă-seară Sîmbătă şi mîne Duminică Cinematograful Pathé Frères din grădina Traian, redă minuţios: *„Ocuparea de către armata romînă a Stara-Zagorei şi Plevnei, Semnarea protocolului de pace"*, cinematografieri fidele şi absolut autentice. Cinematograful din grădina Traian a fost unicul care a redat aceste fapte glorioase pe ecranul său, unele din ele impresionate cu cele mai mari pericole de către operatorii cinematografi ai casei Pathé-Frères din Paris.

Numeroşii spectatori ai acestui cinematograf au putut să se convingă de autenticitatea acestor impresiori, cînd obuzurile uriaşe spărgeau pămîntul Bregalniţei şi alte vederi de pe cîmpul de răsboiu cinematografiate în chiar toiul luptei. Direcţia acestui cinematograf aduce la cunoştinţă că va dà succesiv întregul şir de fapte şi evenimente desfăşurate în războiul balcanic, precum şi toate fazele intrărei în Bulgaria a bravei şi iubitei noastre armate, care a atras atenţia lumei întregi prin marşurile sale uimitoare. Privilegiul acestor impresionări cinematografice a fost acordat numai casei Pathé-Frères cu conditia de a fi aratate după încheerea păcei.

IMPORTANT

Băile Băltăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Mersul Holerei

— Buletinul oficial —

Bucureşti. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar comunică următoarele:

„In Capitală s'a produs un cas de holeră la un soldat din regimentul 78 de reservă, venit din comuna Dobroieni-Ilfov şi fost în infirmeria reg. 40 de la Cotroceni.

D. medic-şef al Capitalei împreună cu autorităţile sanitare militare au luat toate măsurile necesare.

In focarul de la Ştefăneşti-Ilfov s'a mai confirmat din cei vechi suspecţi 6 cazuri de holeră dintre care 3 mortale.

Rămîn deci în acea comună 8 bolnavi confirmaţi şi 10 purtători de vibrioni.

In Corabia-Romanaţi s'a ivit un nou caz.

In Caracal s'a declarat un caz, primul în acest oraş.

Un lucrător din comuna Balca-Do j, îmbolnăvit, s'a dovedit că are holeră.

Din celelalte focare precum şi din alte localităţi din ţară, nu ni s'a semnalat confirmarea vre unui alt caz nou, cazurile suspecte sunt supuse examenului bacteriologic imediat, iar rezultatul se va pub ica la timp.

Bolnavii vechi sunt toţi izolaţi şi măsurile sanitare se execută riguros".

Dr. MINOVICI

Bucureşti.— D. dr. Mezincescu, sub directorul serviciului sanitar, care se află în judeţul Dolj, a făcut cunoscut autorităţilor superioare ca acel judeţ este înpănat de holeră, că aproape toate cazurile suspecte sunt apoi confirmate prin autopsie şi examenul bacteriologic că sunt cazuri holerice.

Morţii de pe cîmpul de operaţii

Marele cartier general cu No. 42 cu data de 29 Iulie publică o listă de morţi după cum urmează:

Radu Nicolae, soldat regimentul 1 Dolj.
Popa Ilie, soldat în reg. 1 Dolj.
Gheorghiţă Ion, soldat reg. 1 Dolj.
Popa Augustin, soldat reg. 4 Ilfov No. 21.
Barbu Toma, soldat reg. 4 Ilfov No. 21.
Spataru Gh. soldat 18 Gorj.
Petrescu Ion. soldat 18 Gorj.
Damacioiu Gh. soldat 18 Gorj.
Berculescu M· soldat 18 Gorj.
Penea Nicolae, soldat 19 Romanaţi
Bacanu Neculae, 19 Romanaţi
Preda Niţă, 20 Teleorman
Voicu Nete, 20 Teleorman.
Grigore Ion soldat 28 Radu Negru.
Vasile Ion reg. 8 Dragoş No. 29
Ciobanu Alex. 31 Calafat.
Gosea Ion 31 Calafat.
Dincu Neculae, caporal 37 infanterie.
Tăutu D. soldat 37 infanterie.
Pitulea Ioan 37 infanterie.
Towie Marcu, soldat 41 infanterie rezervă.
Pricop Florea, 44 infanterie în rezervă.
Meitrana Ion, 5 vînători rezervă.
Petre Zaharia, 2 vînători,
Ioniţiu Rafael. 3 roşiori.
Truică Ştefan 1 roşiori.
Niculai Ion 9 Roşiori, Trandafir Constantin 1 artilerie. Apostol Jordache din coloana de muniţiuni, corp, 4 de armată, Păvliceanu T, coloana de muniţiuni corp. 4 de armată, Chiriţă D. din coloana de muniţiuni a reg, 14 de artilerie, Cazacu Florea din reg. 1 de subsistenţă. Ciucă Florea, din reg. 1 de subsistenţă. Constantin G. Buzeu, soldat dispensat, din com. Frăgeşti jud. Romanaţi, cărăuş. Dumitru Truţă, cărăuş, de 67 ani, din R.-Sarat.

Uraganul de eri

— Numeroase victime la Focşani —

Focşani. — Eri la orele 6 sara, un groaznic uragan s'a deslanţuit asupra oraşului Baratcele de lîngă Mîndreşti au fost prăbuşite. Şepte soldaţi au fost grav rîniţi, iar 17 mai uşor.

Se afirmă că sunt şi trei soldaţi morţi.

In oraş vîntul a descoperit cele mai multe din acoperăminte.

*

Mizil. — Eri după amează, un uragan a făcut ravagii cumplite. Pagubile trec de 100.000 lei.

Declaraţiile regelui Angliei

Londra.—Cu ocazia închiderei seziunei parlamentare, regele Angliei spune în Mesagiul său:

— „Regret că ostilităţile dintre naţionalităţi au provocat un nou războiu însoţit de numeroase incidente deplorabile.

A fost o satisfacţie pentru mine că conferinţa din Bucureşti a ajuns la încetarea ostilităţilor, care, sper, va fi permanentă.

Este un motiv de mare satisfacţie pentru mine, că Marile Puteri au rămas constant în contact între ele şi că guvernnl meu a făcut tot ce i-a stat în putinţă, ca în urma schimbului de vederi acţiunea ambasadorilor de la Londra, să fie unitară şi plină de foloase.

O apropiere între Franţa şi Germania

Paris.—Ziarul „Le Cri de Paris", crede a şti, că Regele Angliei şi-ar fi propus, să realizeze o apropiere şi mai mare între Franţa şi Germania.

Maestre de muzică şi de gimnastică

S'au făcut următoarele numiri de către Ministerul de Instrucţiune:

Maestre de muzică.—Grigorescu Maria, Iaşi, Cristescu Justina, Bucureşti No. 1. Florescu Ana, Dorohoi. Onceanu Eug., Bucureşti No. 2. Dimitriu Natalia, Buzeu. Dogaru Beatrice, Birlad. Peickert H., Ploeşti, Cortez Elena, Vaslui. Zavalide Valeria, Constanţa. Simionescu Maria, Tecuci. d na Dimitriade (Tulcea) la Bucureşti.

Maestre de gimnastică.—Ionescu N. Eliza, Bucureşti. Mărăşescu Margareta Bucureşti. Mihăescu J., Bucureşti. Manoliu Maria Iaşi, Vasiliu Maria Bacău. Şerbănescu Victoria, Craiova. Popescu Eugenia, Focşani. Ivanovici Margareta, Galaţi. Florescu Lucreţia, Piatra-N. Ursu Virginia, Ploeşti. Mărgărint Natalia, Roman.

Toate aceste numiri sunt făcute la şcoalele profesionale pe 1 Septembrie.

Pregătiri militare la Adrianopol

Constantinopol.— In Adrianopol şi Kirkilisse se fac mereu mari pregătiri în vederea unei noi acţiuni militare.

Se crede totuşi aci, că dacă marile Puteri nu vor interveni, se va putea uşor stabili o înţelegere între Turcia şi Bulgaria.

Holera ia proporţii mari

Bucureşti. — După ştirile primite la ministerul de interne, proporţiile pe care le ia flagelul holerei, sunt îngrijitoare.

Intregul mal al Dunărei, de la Silistra la Calafat, şi pe o întindere de 80 kilometri, departe de ţărm, este contaminat de holera.

De vînzare *în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătătării, pivniţă etc.*

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

La 15 August a. c.
apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi:
EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE
Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.
Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky
Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*
A se adresa la D. Pietro Bet. Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.
Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ediţia I-a

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul X No. 1953—Luni 5 August 1913

Turcia înaintează în lăuntrul teritoriului bulgar

Organizarea regiunilor cucerite.—Demisia contelui Berchtold.

Din ţara cucerită

Spitalul din Turtucaia

Desfăsurarea acţiunei României

— Din declaraţiile d-lui Take Ionescu —

Am dat la timp scurtul rezumat, comunecat de „Agenţia Romînă", al interviewului acordat de şeful partidului conservator-democrat corespondentului ziarului „Le Temps".

Avem sub ochi textul acelui interview, din care extragem partea, foarte interesantă, a condiţionilor în care s'a desfăşurat acţiunea Romîniei.

Nu voiu uita niciodată greutăţile pe cari le-a întimpinat Romînia zi cu zi, ceas cu ceas. Erau destui la noi în ţară cei cari dintr'o iremediabilă ignoranţă a situaţiei internaţionale, împingeau guvernul romîn la ultimatum şi mobilizări cari dacă nu duc la războiu devin acte de slăbiciune. Chiar acceptarea mediaţiunei europene care ştiam că are să vie încă de cînd eram la Londra iarna trecută, a găsit la noi adversari printre cei fără cunoştinţă şi fără judecată. Pentru mine guvernul romîn nu are dreptul la elogii pentru ceea ce n'a făcut. A se mişca cu curentul popular, sau mai bine a fi tîrît de dînsul, e în facultatea ori-cărui egoist. A-i rezista şi a'l înfrîna nu e dat de cît adevăraţilor oameni de Stat.

Deja la Petersburg opinia publică europeană începuse să înţeleagă şi faţă cu nesfîrşitele afirmaţii ale Bulgariei că cedarea Silistrei ar fi pentru dînsa o adevărată catastrofă, atribuirea Silistrei Romîniei era o dovadă că Europa a început să ne înţeleagă.

Cunosc în amănunte şi rolul Franţei la acel succes pentru noi. Noi am acceptat rezultatul de la Petersburg, deşi insuficient, mai ales ca un succes de ordin moral.

*

Nu am pîndit neînţelegerile dintre aliaţi, care ştiam că au să se producă şi cari încă de iarna trecută erau evidente pentru cine ştie să vadă.

Dacă am fi umblat după cearta dintre popoarele creştine, am fi încheiat de multă vreme alianţă cu Serbia şi Grecia.

Nu am făcut'o, fiindcă nu am voit să împingem la răsboiu între creştinii aliaţi. Tot aşa dacă ne-am fi înţeles cu Bulgaria în profitul nostru, iarăşi am fi împins la războiu, încurajînd pe Bulgari. N'am vrut. Pentru noi ori cît de interesantă era chestia frontierei noastre, ea venea în a doua linie.

Noi voiam în Balcani echilibrul prin pace. Dacă evenimentele ne-au dat echilibrul prin răsboiu, un e vina României. Foarte sincer şi foarte leal, am prevenit pe vecinii noştri că dacă ajung la războiu, nu vom sta indiferenţi, ci vom intra în acţiune.

Dar aşa de mult ţineam la liniştea Balcanilor şi a Europei, în cît faţă cu cunoscutea telegramă a ţarului am contramandat mobilizarea, care fusese ordonată de rege, cînd m'am dus să'l văd la Constanţa.

Cînd a fost sigur că arbitrajul Ţarului nu se primeşte liber şi integral şi cînd războiul a început în chipul în care a început, atunci numai am hotărît mobilizarea noastră în scopul de a împiedica strivirea Serbiei şi Greciei, care părea tuturor atunci inevitabilă.

Ori, mobilizarea care s'a făcut cu o repeziciune uimitoare, nu a fost cum s'a zis impusă de mişcări de stradă sau de articole ale presei de partid — ci hotărîtă mult înainte ca făcînd parte integrală din politica externă a României, de la Octombrie încoace.

Restul e prea recent. Am avut o unică ocazie ca să ne dăm seama de forţa noastră reală şi ca să'şi dea toată lumea seamă de cumpătarea şi maturitatea noastră.

In sinul Triplei-Alianţe

Ca şi în toate aceste din urmă zile importantul ziar „Neue Freie Presse" se ocupă în primul său articol—în numărul sosit astăzi—de actualitatea cea mare: relaţia României cu Tripla Alianţă, în urma cunoscutelor întîmplări recente.

De astă-dată articolul intitulat „Aliaţii noştri" se dă sub forma unei comunicări datorită unei personalităţi cu o înaltă situaţie diplomatică şi are ca sub-titlu: „Contribuţiuni la istoria Conferinţei din Bucureşti".

Personagiul astfel designat nu insistă numai ca de obiceiu, asupra sprijinului dat României de către Tripla Alianţă — exclusiv—la Conferinţa de la Petersburg, dar şi asupra conflictului, ori a echivocului ce s'a născut între Austria şi Romînia, pe de-o parte, simultan cu o apropiere mai stînsă între Romînia şi Germania.

„Legătura între monarhia germană şi austriacă—zice diplomatul — nu va fi atinsă prin manifestaţia făcută cu privire la politica României. Necesităţile euronene cari au creat Tripla Alianţă, persistă. Opinia publică germană nu apreciază însă în deajuns sacrificiile făcute de noi pentru Triplice şi le vom mai aduce în viitor, suportînd sarcinile politicei Orientului. *Germania vrea să sprijine politica Orientului, esenţialmente, pe Romînia şi Grecia—şi suntem de acord. Monarhia are toată bunavoinţa şi prietenia pentru România şi toată bună dispoziţia pentru Grecia. Insă numai Romînii şi numai Grecii — asta miroase a luptă între Germanism şi Slavism;* asta aduce un element de rassă în politică şi un stat de naţionalităţi nu trebuie să primească un atare element".

MICI POLEMICI

Din Bucureşti primim următoarea telegramă semnată „Puiu", şi referitoare la una din recentele noastre „mici polemici":

„Sunteţi în eroare. Palma primită şi contestată de Locusteanu a fost foarte academică, fiind dată de un fost bibliotecar al Academiei".

...Rezoon!

*

„Timp de 3 oare au defilat trupele bulgare în faţa Ţarului şi prinţului" spune o telegramă din sorginte bulgară.

N'o fi fost o trupă... de teatru, care dispărea şi apărea mereu dintre culise, ca pe scenele de operetă?

*

De cînd datează conflictul higienic cu fructele oprite? Incă din timpul lui Adam şi al Evei, goniţi din paradis, din cauza fructului oprit...

*

René Puaux, corespondentul lui *Temps* înregistrează zvonul că Bulgarii ar fi cheltuit 250,000 de franci pentru ca presa romînă să împrăştie în publicul romîn... teroarea holerei.

Zvon ridicol. Bulgarii au împrăştiat deadreptul vibrionii holerici în rîndurile armatei romîne.

INFORMAŢII

Ziarul „La Politique" apărut astăzi dezminte în mod formal născocirile că ar fi isbucnit neînţelegeri în guvern şi că ar fi fost vorba chiar de o criză ministerială.

O dezmintire identică am dat'o şi noi în numărul nostru de ieri.

Cu începere de Luni 5 August ziarul nostru—purtînd data de 6 August—va apărea în vechiul format de 4 pagini, cuprinzînd, precît posibil, toate vechile rubrici ale gazetei, pe care numai împrejurări de forţă majoră le-au suspendat.

Intrăm în vremuri normale şi este o datorie a ziarelor să-şi reiee forma normală, aşa cum au apucat a-şi obicinui şi a şi instrui cetitorii.

Nu ne îndoim că „Opinia", care în zilele alarmante, şi-a servit devotaţii cetitori cu un zel recunoscut şi lăudat, îşi va fi păstrat pentru zilele de calm, aceleaşi mari legiuni de cetitori, cu care a împărtăşit momentele emoţionante prin care a trecut ţara.

Intru cît împrejurări neprevăzute vor cere, „Opinia" va tipări, ocazional, ediţiuni speciale înainte de amiază, dar fără a suprima nimic din paginele ediţiunii cotidiane, care se va pune în vînzare la orele 5 după amiază.

Am publicat zilele trecute rezultatul analizei apei de Timişeşti din partea inferioară a oraşului.—Astăzi putem comunica cititorilor noştri concluziunile raportului de analiză a Institutului de Chimie în ceia ce priveşte apa din rezervoriul mijlociu şi din curtea proprietăţei cu No. 130 din strada Sărăriei (alimentată de acest rezervor şi anume:

„Analiza chimică a probelor de de apă din zona mijlocie a oraşului. arată că toate aceste probe intrunesc condiţiunile unei ape bune de băut, find absolut libere de orice impurităţi organice sau mineralizate".

Administraţia comunală a mai primit şi raportul de analiză a apei de la Ciric (Conductele vechi), proba fiind luată de cişmeaua din strada Başotă, a cărui concluziuni sunt următoarele:

„Analiza chimică arată, că această apă intruneşte condiţiunile cerute pentru o apă bună de băut, cu excepţiunea duritătei care este prea ridicată, fapt ce nu are însă o deosebită importanţă higienică, ci numai din punct de vedere al întrebuinţărei casnice şi industriale.

Astăzi dimineaţă la ora 6 d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, a plecat în direcţia Paşcani, Tg.-Neamţ şi Piatra-N.

D ministru Badareu se va reîntoarce în Iaşi Joi dimineaţă.

Eri în urma unei consfătuiri care a avut loc în localul Primăriei, între reprezentanţii autorităţilor civile şi militare din localitate, s'a stabilit—ca măsură preventivă în contra epidemiei ca trupele din garnizoana locală, cari au fost în Bulgaria, să nu fie încazarmate, ci cantonate în bivuacuri: cavaleria, pe platoul dela Abator, iar infanteria pe cel dela Şorogari.

In cursul unei convorbiri telefonice medicul şef al oraşulni a comunicat eri d-lui profesor Minovici că pavilionul holeric, de pe lîngă spitalul Paşcanu, nu dispune nici de mobilier, nici de rufe.

Directorul serviciului sanitar a îndemnat pe medicul şef să se adreseze în acest scop administraţiei comunale.

E posibil ca şi comitetul societăţii „Crucea Roşie" să fie solicitat a face donaţiuni pentru zisul pavilion.

Cu privire la trupele de soldaţi şi căruţaşii care se vor înapoia la sediul lor, am scris eri că vor cantona la marginea oraşului, find înconjuraţi de un cordon sanitar, care va împiedeca ori-ce comunicaţie cu locuitorii.

Suntem în măsură a mai adăuga, că medicii primari de judeţe, oraşe şi spitale, împreună cu personalul sanitar inferior, sunt obligaţi ca în fiecare zi să viziteze aceste cantonamente şi să ia măsurile necesare. Soldaţii şi căruţaşii nu se pot întoarce la căminurile lor, decît după 5 zile de observaţie şi cu avizul medicului respectiv.

Autorităţile poliţieneşti şi administrative sunt însărcinate a executa aceste măsuri şi a da tot concursul de care au nevoe medicii.

Cel dintîiu medic comunal care se reîntoarce în localitate este d, Dr. Imervoll care este anunţat pentru astă seară.

Ministerul de Interne a dat ordin prefecturilor de Bacău, Roman şi Neamţ ca să permită, supuşilor bulgari găsiţi fără acte în regulă sau suspecţi şi care fuseseră înaintaţi ziselor prefecturi, la decretarea mobilizării, să se reîntoarcă la locuinţele lor.

Comisiunea sanitară mixtă (civilă şi militară), instituită de către ministerul de răsboiu, a decis să se instaleze în punctele Nicopole şi Şistov, staţiuni de observaţiune medicale, prevăzute cu laboratoare de bacteriologie, lazarete, aparate de dezinfectare etc.

Aceste măsuri sanitare au fost complectate cu altele riguroase şi necesare spre a impiedica intinderea holerei în ţară.

E vorba ca dela 15 August să se reînceapă la teatrul naţional repetiţiile pentru stagiunea viitoare.

D. Dr. Floru a cerut d-lui Dr. Minovici să trimită la Iaşi un număr de fiole cu serum antiholeric, pentru eventuale trebuinţe. Directorul serviciului sanitar a promis că va trimite de urgenţă.

Administraţia comunală şi prefectura de judeţ, vor distribui într'o broşură populară instrucţiuni şi poveţe pentru evitarea şi combaterea holerei, întocmită de medicul şef, d. dr. Flor.

Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamţ) că în urma iniţiativei luate de administraţia băilor de a reduce preţurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos şi plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluenţă mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ţinut de D. Simionescu şi Peters din Iaşi.

Măsura de a se interzice introducerea harbujilor pentru a-i pune în consumaţie s'a luat pînă la 20 August.

Astăzi Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian." Program nou duminical:

„Agenţia secretă sau asasinarea unui mizerabil". Splendidă desfăşurare în 2 părţi; interpretată de cei mai buni artişti ai scenelor pariziane.

„Onoarea recăştigată", roman contimporan, etc.

*

Ca adaos la noul program de astăseară Duminică 5 August, Cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian, redă minuţios: *„Ocuparea de către armata romînă a Stara-Zagorei şi Plevnei, Semnarea protocolului de pace"*, cinematografieri fidele şi absolut autentice. Cinematograful din grădina Traian a fost unicul care a redat aceste fapte glorioase pe ecranul său, unele din ele impresionate cu cele mai mari pericole de către operatorii cinematografi ai casei Pathé-Frères din Paris.

Numeroşii spectatori ai acestui cinematograf au putut să se convingă de autenticitatea acestor impresiori, cînd obuzele uriaşe spărgeau pămîntul Breganiţei şi alte vederi de pe cîmpul de răsboiu cinematografiate în chiar toiul luptei. Direcţia acestui cinematograf aduce la cunoştinţă că va dă succesiv întregul şir de fapte şi evenimente desfăşurate în războiul balcanic, precum şi toate fazele intrărei în Bulgaria a bravei şi iubitei noastre armate, care a atras atenţia lumei întregi prin marşurile sale uimitoare. Privilegiul acestor impresionări cinematografice a fost acordat numai casei Pathé-Frères cu condiţia de a fi aratate după încheerea păcei.

Mîne Luni, program nou.

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Ora 11 a. m.

Franţa pentru Bulgaria (?)

Petersburg.— O informaţiune a ziarului „Rieci" afirmă că între guvernele rus şi francez a intervenit un compromis pe baza căruia Rusia declară că, de s'ar pune chestia la ordinea zilei de către o altă mare putere, Franţa nu s'ar opune la o soluţie favorabilă pentru Bulgaria.

Rusia şi revizuirea tratatului din Bucureşti

Petersburg.— Ziarul „Rieci" spune că ştirea după care Rusia şi-ar fi schimbat punctul de vedere în chestia Cavalei, e neîntemeiată. Rusia ar fi declarat numai, că-şi rezervă o deplină libertate de acţiune de a revizui o parte din tratatul de pace din Bucureşti, şi anume partea privitoare la Cavala, ori singură ori de comun cu alte mari puteri.

Măsuri practice n'au fost încă luate în privinţa aceasta şi e greu de prevăzut ce va întreprinde guvernul rus.

Probabil că va aştepta întâi iniţiativa unora dintre celelalte Mari Puteri.

Autografele Regelui Petru

Belgrad.—Regele Petru a adresat următoarea scrisoare d-lui Pasici, care este deja titularul „Marelui Cordon al Stelei ordinului Karageorge".

„La înapoierea Voastră din Bucureşti, socotesc că este de datoria mea a vă felicita pentru această izbîndă. Rememorîndu-mi toate fazele acţiunei diplomatice din anul trecut şi din anul acesta, îmi dau seamă de toate dificultăţile care, în mod constant şi pînă în ultimul moment, s'au tot indicat pentru a împiedica dobîndirea preţioaselor cuceriri ale scumpei noastre armatei şi ştiu cele ce, împreună cu scumpii D-voastră colegi aţi avut de înfruntat. Ştiu iar cîtă sforţare şi răbdare v-a trebuit pentru toate acestea, dar puteţi, chiar deaceia, privi cu o satisfacţie şi mai mare strălucitele rezultate ale acestor străduinţe.

„Exprimîndu-Vă întreaga Mea recunoştinţă, Vă confer Marele cordon al Vulturului Alb".

Al D-voastră devotat,

PETRU.

*

Regele Petru a adresat de aseminea scrisoarea următoare generalizimului armatei sîrbeşti, Voevodul Radomis Putnici:

„La sfîrşitul a două glorioase războaie în cursul cărora scumpa noastră armată, cu o abnegaţie admirabilă, a răzbunat Cosova, a recucerit vechile teritorii sîrbeşti, a şters penibila amintire a Şlivniţei şi a îndoit teritoriul sîrbesc, este pentru Mine o datorie foarte plăcută a recunoaşte — ca comandant suprem al armatei — iubitul meu Voevod, strălucitele merite ce a-ţi dobîndit în faţa ţărei voastre, conducînd cu energie şi cuminţenie operaţiunile militare. In semn a recunoştinţei Mele, vă confer Marele cordon al Stelei Karageorgievicilor".

Al D-voastră devotat,

PETRU.

Atrocităţile greceşti

Sofia.—Agenţia bulgară declară că, cu toate dezminţirile din partea grecilor, autenticitatea deplină a scrisorilor confiscate de trupele bulgare pune în evidenţă atrocităţile comise de Greci. Şi deşi Bulgarii erau cei acuzaţi, soldaţii greci scriau într'adevăr părinţilor lor, că aveau ordin formal să ucidă pe Bulgari, să incendieze satele lor aşa ca să nu rămînă nici o urmă din rasa bulgară. De altfel, o parte din aceste scrisori au fost fotografiate şi publicate într'un volum care s'a comunicat legaţiunilor şi corespondenţilor de ziare.

Populaţia din Turcia şi reluarea Adrianopolului

Constantinopole.— Meetingurile continuă în provincie, pentru ca Adrianopolul să rămîie Turciei.

Ieri a avut loc un mare meeting de protestare contra ultimelor demersuri ale Puterilor.

Studenţii turci din Constantinopole au făcut o excursiune la Adrianopole unde au ţinut cu populaţiunea locală un nou mare meeting.

Rezoluţiunile luate au fost telegrafiate ambasadorilor.

Italia şi manevrele Germane

Roma.— „Tribuna" află din Berlin că generalul Pollic, şeful statului major italian, va asista cu aghiotanţii săi la marile manevre germane din Septembre.

Delegaţii păcei la Belgrad

Belgrad.— **D-nii Venizelos, Vukotici, Pasici şi ceilalţi delegaţi ai păcei de la Bucureşti au sosit la Belgrad, unde au fost primiţi de primarul capitalei şi de miniştri şi aclamaţi de mulţime.**

D. Pasici a oferit un prînz în cinstea delegaţilor. Seara are loc un prînz la Palat. D. Venizelos a plecat la miezul nopţei spre Salonic.

Ora 1 jum.

Inaintarea trupelor turceşti

Constantinopol.—Trupele turceşti au trecut rîul Mariţa şi înaintează spre frontiera sudică a Bulgariei. Cavaleria de avantgardă, urmată de trupe numeroase de infanterie şi cavalerie, a ajuns la 40 kilometri dincoace de Mariţa. Trupele sunt sub conducerea lui Enver-Bey.

Inaintarea trupelor se face din îndemnul ofiţerilor.

*

Viena.—Ştirea despre înaintarea trupelor turceşti, a produs aci o vie impresiune.

Sunt totuşi speranţe că chestia Adrianopolului să poată fi rezolvită. Deocamdată nu s'a găsit încă formula. Despre represalii nu poate fi vorba, de oare-ce Puterile nu sunt înţelese în această privinţă.

Demisia Contelui Berchtold

Viena.—Cercurile diplomatice sunt informate, că demisia Contelui Berchtold, va fi mîine fapt indeplinit.

*

Viena.—Din sursa cea mai exactă se afirmă că mîine, la ora 11, Contele Berchtold îşi va înainta demisia, în mîinele Imparatului, de care va fi primit în audienţă la această oră.

Ca succesor, se crede că se va alege, între contele Bilinschi, Ministru de finanţe, Contele Tisza, prim-ministru al Ungariei, şi Merey, ambasadorul Austriei la Roma.

Anglia şi chestia evreiască din România

Milano.—Ziarul Secolo, *se crede în măsură de a afirma, că Austria renunţînd la revizuirea tratatului de pace din Bucureşti, va cere însă să se rezolve, chestia libertăţei religioase şi şcolare din Tracia, care n'a fost rezolvită la Bucureşti.*

Acelaşi ziar spune, că Anglia, cu acelaşi prilej, va face o intervenţie în favoarea evreilor din România, dînd sfatul României de a rezolvi chestia evreiască.

ORA 2 jum.

O nouă listă de morţi

Bucureşti.—Ministrul de rezboi a comunicat următoarea listă de morţi, din corpul 3 de armată:

Mironică Ion, soldat, reg. 10 Putna.

Tănase Ioan, soldat, divizionul 3 obuziere.

Lipan Cristea, sergent, 19 artilerie.

Stanciu Dimitrie, caporal, reg. 7 Prahova.

Din partea ministerului se va comunica azi o listă de 160 morţi din corpurile I şi II de armată.

Convenţia serbo-muntenegreană

Paris.—Ziarul „Le Temps" află, că o convenţie s'a stabilit între Serbia şi Muntenegru, cu privire la împărţirea teritoriilor cucerite împreună.

In caz de neînţelegere, se va apela la arbitragiul regelui Greciei sau al regelui României.

Numire

Bucureşti.— **D. Sebastian Moruzzi a fost numit consilier, pe lîngă comisarul civil al teritoriilor ocupate.**

Organizarea noilor ţinuturi

Bucureşti.—D. Take Ionescu, Ministru de Interne, a dat la 2 August, decizia ce urmează:

„Noi Ministrul Secretar de Stat la departamentul de Interne, avînd în vedere raportul d-lui Comisar civil din teritoriile ocupate de trupele romîne; avînd în vedere necesitatea de a se începe o administraţie civilă în aceste teritorii, cu un caracter neapărat provizoriu, pînă ce prin legi se va putea aplica acelor teritorii, organizarea noastră de stat.

Decidem:

1) Se va detaşa un număr de zece administratori de plasă, cari se vor însărcina cu administrarea noilor ţinuturi, sub controlul firesc al Comisarului civil.

2) Se va comunica de către d. Comisar civil foştilor administratori bulgari, cari vor mai fi rămas în aceste ţinuturi, şi cari după legile noastre ar atîrna de ministerul de interne, că ei nu mai au nici o misiune.

3) Arestaţii din penitenciarul Silistra vor fi transportaţi la penitenciarele din ţară, după felul condamnărei lor.

4) Se va ordona preoţilor din acele ţinuturi, că după rectificarea tratatului de pace să pomenească în rugăciunile lor pe M. S, Regele şi familia regală, făcîndu-se cunoscut despre aceasta şi d-lui Ministru de culte şi instrucţiune.

5) Se vor cumpara portretele Suveranilor, din creditul de 30.000 lei şi se vor distribui prin comisarul civil la comune.

6) Se vor numi prin deciziune ministerială, după recomandarea Comisarului civil, poliţai la Silistra, Turtucaia, Dobrici, Balcic şi Cavarna, plătindu-se onorariul lor din creditul de 190 milioane lei, deschis de ministerul de război. Numirea lor se va considera ca o numire provizorie.

7) Comisarul civil este însărcinat cu aducerea la îndeplinire acestei deciziuni.

(s.) **Take Ionescu**

Bucureşti, 2 August

D. Take Ionescu şi chestia evreiască

Ministrul de interne interwievat de mai mulţi ziarişti, şi-a dat părerea cu privire la rezolvirea chestiei evreeşti.

Bucureşti.—D. Take Ionescu, ministru de interne, a fost azi interwievat de mai mulţi corespondenţi străini, cu privire la chestia evreilor romîni,

D. Take Ionescu a spus:

— „E curios cum s'au schimbat lucrurile de cum erau acum cîtva timp.

In seziunea trecută s'au votat un număr serios de indigenate, nu s'a rîdicat de nici o parte o critică.

Acum după demobilizare, cînd evreii au avut o atitudine ce a impresionat favorabil pe toată lumea, nu pentru că au răspuns la chemarea ţerei; care era datoria lor, însă pentru că n'au precupeţit aceasta şi nu au rîdicat în acest timp nici un glas, cerînd a li se da drepturi.

Acum toată lumea este de acord asupra soluţiunei chestiunei.

Au fost mobilizaţi un număr de 15,000 evrei. Acestora acordîndu-li-se naturalizarea şi cu prevedere că li se acordă şi copiilor şi soţiilor lor, însemnează că se dă chestiei acasteia o soluţie favorabilă.

Plecarea d-lui Tache Ionescu

Bucureşti.—Dl. Tache Ionescu, Ministru de interne, a părăsit azi capitala, plecînd în străinătate.

Dl. Take Ionescu a fost condus la gară de numeroşi prieteni.

De vînzare *în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătătării, pivniţă etc.*

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi:

EDIŢIA II-a din MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Pensiunea „Elita"

VIENA I.

(Börseplatz)

Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,

Sunt deschise pe tot sezonul

Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea** *excelentele produse ale*

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1954—Marţi 6 August 1913

Textul decretului pentru ratificarea tratatului de Pace

Acţiunea militară a Turciei. — Protestul Bulgariei

REVIZUIRE?

Urările vin de pretutindeni. Unele mai calde, altele mai ceremonioase; unele transmise direct, altele prin intermediul reprezentanţilor diplomatici.

Şi în toată mişcarea aceasta e o notă permanentă de solemnitate, din care se desprinde elogiul unanim şi meritat adresat Romîniei.

Caracteristică însă în acest concert de laude şi relevată încă de eri, e nota pe care contele Berchtold o adresează prinţului Fuersenberg, în termenii următori:

„Segacitatea şi prudenţa politică de care a dat dovadă cabinetul din Bucureşti cu prilejul dezbaterilor, acum sfîrşite, au satisfăcut într'un mod cu totul deosebit guvernul imperial şi regal, răspunzînd la aşteptarea noastră, cînd am recunoscut de la început Bucureştii ca locul cel mai potrivit negocierilor.

„Doresc deci să transmiteţi d-lui Maiorescu, remarcabilul îndrumător al acestor negocieri, cele mai călduroase felicitări din partea guvernului imperial şi regal, pentru grabnica încheiere a *înţelegerei prealabile dintre beligeranţi*. Romînia a răspuns astfel, într'un chip care merită recunoştinţă, dorinţei întregii Europe de a vedea sfîrşite luptele sîngeroase".

D. Maiorescu a răspuns rugînd pe principele de Fuerstenberg să transmită contelui Berchtold mulţumirile călduroase din partea guvernului romîn, pentru măgulitoarele cuvinte adresate, precum şi mulţumirile sale personale pentru atitudinea prietenoasă foarte pronunţată, arătată de contele Berchtold în diferitele momente ale conflictului romîno-bulgar.

D. Maiorescu a mai adăugat însă că nu se poate ralia la vederile contelui Berchtold, în ce priveşte modul său de a considera rezultatul conferinţei numai ca o înţelegere prealabilă, întru cît la Bucureşti s'a încheiat un tratat de pace real, care are valoarea unui act istoric.

Marile puteri au putut interveni în tratatul de Paris din 1856, în acela de Berlin din 1878 şi în ultimul timp cu prilejul aceluia de la Londra, fiindcă atunci era vorba de raporturi între Turcia şi statele creştine.

Tratatul actual însă, nu se referă la Turcia, nefăcînd măcar menţiune; el tratează numai o învoire teritorială între statele creştine, evitîndu-se astfel de a se da marilor puteri motivul unei intervenţii.

*

A atribui acestei note o prea mare însemnătate politică, în legătură cu efectele tratatului dela Bucureşti, este de sigur a exagera. Nu sunt de cît două zile de cînd suveranul Austriei adresa bătrînului său amic şi vecin, urările cele mai călduroase, în termeni care n'aveau nici echivocuri, nici ascunsuri.

De sigur nu contele Berchtold reprezintă sentimentul constant în raporturile dintre Austria şi Romînia, nu el reprezintă o tradiţie căreia suveranul dela Viena voeşte încă a rămînea credincios.

Aluzia pe care ministrul de externe austro-ungar o face la o eventuală revizuire a tratatului,—revizuire astă-zi exclusă cu desăvîrşire—tradează o stare de spirit absolut personală, şi denotă o enervare bine explicată de rezultatele unei politice nechibzuite.

A avut dar mare dreptate d. Maiorescu răspunzînd aşa cum se cuvenea colegului său din cabinetul monarhiei vecine.

Pentru că e nevoe a se şti, că dacă vechea noastră prietenie rămîne în picioare, ea nu ne poate fi cerută cu preţul demnităţei noastre. Actul de arbitraj pe care l'am făcut nu ne-a fost impus de nimeni. El nu trebue dar să fie revizuit de nimeni altul, de cît de fatalitatea istorică şi de efectul vremilor scurse şi al intereselor nouă care s'ar mai ivi.

reşti, la hotărîrile relative la Macedonia. Socot că dacă va fi să urmeze o intervenţiune în ce priveşte pacea din Bucureşti, — ar fi de dorit ca aceasta să se întîmple cu un minmium. Pacea trebuie să fie considerată ca definitivă, exceptînd cîteva modificări în anumite puncte, cari modificări ar dori să le facă unele puteri mai interesate în cauză decît noi. Nimeni nu contestă vre unei Puteri dreptul să ridice chestiuni cari după credinţa ei cată să fie modificate. Dar trebuie să ne închipuim că dacă o putere ar cere revizuirea unui punct, e posibil ca alte putere să vină cu cereri identice pentru alte puncte; ar fi fără rost a se propune modificări, dacă Puterea respectivă n'ar fi pregătită să-şi impună voinţa cu forţa.

Suntem gata să aderăm la toate propunerile sprijinite de Marile Puteri. Noi singuri n'avem modificări de cerut. Credem că Puterile vor avea nevoe de oarecare timp ca să examineze situaţia, în ce priveşte Tracia şi Macedonia, cît şi urmările celorlalte două evenimente: ocuparea Adrianopolului de către Turci şi pacea din Bucureşti, înainte de a formula propuneri şi a se opri la măsurile necesare. In interesul Păcei vom ajuta pe cît posibil celelalte Mari Puteri în iniţiativele lor.

MICI POLEMICI

Un ziar rus spune că Ţarul Ferdinand nu-şi dă sama de realitatea situaţiei.

Cu alte cuvinte nu-şi cunoaşte lungul... nasului.

*

Generalul Fitcef ar dori să petreacă vara la Sinaia. I s'a părut de sigur aerul de aci mult mai bun decît la Sofia.

*

Feriţi-vă, în scris, de abuzul virgulelor. Pericolul zilei este bacilul-virgulă, dătător de holeră.

*

Trăsnetul pe zidul unei biserici?

Nici D'zeu nu prea e dus la biserică, pe semne...

*

Bogdan-Văcăreşti e indignat că s'au trimis 600 jandarmi în Cadrilaterul-romîn. Nici acolo să nu mai poată... opera?

*

Care e laptele cel mai căutat acum?

— Laptele de var.

EXTERNE

D. Tonceff şi pacea la Bucureşti. —D. Tonceff, primul delegat bulgar, s'a întors la Sofia. De astă dată d-sa a cam modificat unele din părerile sale.

Astfel interviewat de corespondentul ziarului „Berliner Tageblatt", a zis următoarele:

— „Delegaţia bulgară a semnat tratatul de pace, forţat la aceasta, căci eram ameninţaţi de cinci părţi.

Bulgaria eşă înjosită din această pace. Dar am semnat-o cu convingerea că va fi revizuită şi bizuindu-ne pe promisiunea ce mi-a făcut o Austria şi Rusia. Avem nădejdea că aceasta se va întîmpla".

Ziarele străine reproducînd această declaraţiune, adaugă că nu trebue luat în rău atitudinea d-lui Tonceff, cunoscută fiind starea de spirit ce domneşte în Bulgaria.

Pentru toate aceste ziare, tratatul de pace din Bucureşti, se consideră ca definitiv, ca o chestie închisă.

OAMENI ŞI LUCRURI

Se reîntorc ostaşii

Sună armonios, ritmic, întocmai ca un vers dintr'o baladă:

„Se reîntorc ostaşii..."

Retrimişi pe la căminurile lor, sunt aşteptaţi din ceas în ceas şi poate că, în clipa cînd vor apărea rîndurile aceste, ei vor fi descins în împrejurimile oraşului, palpitînd de nerăbdare să revadă cu o oară mai înainte pe ai lor cari, de atîtea zile asaltează gările la sosirea trenurilor. O, dorul sfînt al revederii,—sfîrşitul febrilei aşteptări—printr'o duioasă îmbrăţişare!

Şi cu toate aceste nu e fără umbră momentul acesta senin şi frumos al reîntoarcerei lor şi nu este dat să întîmpinăm şi să salutăm precum se cuvine priveliştea revenirii lor printr'o repede şi spontană serbătorire.

Nu că nu li s'ar cădea primirea caldă şi entuziastă; nu că n'am avea toată dorinţa de a le ieşi cu flori în cale, pentru a slăvi truda şi jertfa lor.

Dar împrejurările au vrut ca reîntoarcerea lor să aibă loc în condiţiuni de natură să îngreuieze momentul revenirii mult mai mult decît al plecării.

Dacă în drumul lor triumfal şi vertiginos de repede n'au întîlnit pe Bulgarii sfidători şi curagioşi de care vorbea o legendă, au întîlnit însă un duşman poltron şi deci cu atît mai primejdios,—mai de temut de cît sporadicii viteji ai Bulgarilor, cari ochiau din cînd în cînd, mişeleşte, dintre tufişuri. Duşmanul acela era baccilul holerei, ascuns pretutindeni, —în aerul prstilenţial al cîmpilor lor pustiite, în apele fîntînelor lor murdare.

Duşmanul acela a întîmpinat trupele romîne, pîndindu-le preste tot, sfidînd pe soldaţii bravi, atacînd pe unii dintre ei, sămănînd pericolul pentru toţi. Şi tot el este care întîrzie astăzi grabnica reîntoarcere a trupelor în mijlocul nostru ca să-şi îmbrăţişeze mai curînd pe ai lor de cari au fost despărţiţi şi depărtaţi atîtea săptămîni. In războiu săptămînile par ani, par secole!...

...Ori cînd însă va avea loc, întrarea lor în oraş va fi o zi de bucurie obştească şi nu vom uita o clipă că—cu riscul şi cu sacrificiul sănătăţii lor — soldaţii ne aduc cinstea şi mulţumirea izbîndei.

— Fie bine veniţi!

Rodion

ECOURI

Noua şcoală de gospodărie din Grignon. — Cetim în „L'Illustration":

„Pe cînd elevii din Grignon, viitorii agricultori francezi, în vacanţie, au părăsit şcoala, o graţioasă şi deşteaptă trupă de fete tinere, eleve ele însăşi ale şcoalelor normale de institutoare, s'a instalat în acea şcoală, umplînd casa goală şi parcul lasat în parăsire, de o sănătoasă şi vie animaţie. Ele vin să înveţe acolo prin lecţii şi exerciţii practice, noţiuni elementare de economie domestică şi de creşterea vitelor.

Acest învăţămînt agricol, destinat a forma bune şi deştepte gospodine, s'a întins de mult în Franţa. Graţie mai cu seamă şcoalelor ambulante, care în fiecare 3 luni, după cererea municipalităţilor, merg să se stabilească în o nouă comună, dînd voie astfel fetelor tinere de la ţară să capete, în puţin timp, toate cunoştinţile folositoare unei gospodine ţărancă—mladioase şi mobile, se adaptează uşor condiţiunilor economice ale regiunei, unde se găsesc temporar şi nu sunt nevoite să smulgă elevele, familiei şi satului lor.

Şcoala de gospodine ce s'a înfiinţat de curînd la Grignon, mare şi înzestrată cu toate uneltele complecte şi perfecţionate, va da de sigur, frumoase rezultate. Ministrul agriculturei care a inaugurat-o de curînd, s'a întors foarte satisfăcut de vizita sa la lăptăria, prevăzută cu tipuri noui de unelte pentru smîntănit şi bătutul untului, la parcul găinilor, la spaţioasele şi luminoasele staule, prin care în fiecare zi se învîrtesc tinerele şi silitoarele şcolăriţe cu pestelce albe, etc.

NOTA ZILEI

Harbuzul călător.—Pe ziua de eri emoţiunile mari n'au lipsit în rîndul autorităţilor iaşane,—a autorităţilor poliţieneşti bine înţeles, singurele „autorităţi" cu adevărăt.

Luînd ad litteram ordinul serviciului sanitar local de a nu se îngădui introducerea harbujilor în oraş, poliţia gării a oprit pe un călător—venit dintr'un alt oraş, ca să ducă cu sine un harbuz pe care'l avea între... bagaje.

Descinzînd din vagon, se văzu somat să renunţe la bunătatea de fruct, ceea ce dete loc la o lungă discuţiune academică, juridică, medicală. De pe urma discuţiunii a rezultat un proces verbal, în puterea căruia persoana cu pricina rămăsese în posesiunea harbuzului fără dreptul de a-l... consuma în Iaşi.

Şi iată cum pe vremile aceste ciudate, harbuzul a putut să dee loc unui conflict medico-stomacal.

Tot bulgăria de vină...

POLITICE

In chestia interimatelor

Născocirile „Epocei", cu privire la pretinsele neînţelegeri în chestia interimatelor, au fost dezminţite, autorizat şi categoric, de către oficioasele celor două partide în colaborare. E dar de prisos de inzistat asupra acestor născociri tendenţioase, cari par a face parte din programul de luptă al patronilor sus citatului ziar.

Dar dacă înţelegem a nu inzista în privinţa unei afirmări absolut minciunoase, credem că ie bine să relevăm un fapt de natură a arata gradul de înaltă moralitate politică la care ştiu să se rădice selecţii nemulţumiţi, patroni şi diriguitori ai „Epocei".

Vorbind de interimatul internelor „Epoca" a zis că d. Take Ionescu „a îndrăznit" să desemneze pe d. Badareu pentru acel minister.

De ce adică cuvîntul *a îndrăznit*? Corespunde el cugetului intim al domnilor dela „Epoca" în privinţa rolului d lui Badareu la ministerul de interne? Dacă da, atunci o mică şi indiscretă întrebare: este sau nu exact că în cursul lunei Mai anul trecut, pe cînd d. Arion deţinea internele, iar d. Filipescu se făcea luntre şi punte ca să se facă un guvern de colaborare, d. Filipescu a propus şi a susţinut ca internele să fie date d-lui Badareu?

Aşteptăm respunsul „Epocei" înainte de a preciza.

Sir Grey despre pacea din Bucureşti

Găsim textul integral al expozeului lui Sir Greg în numărul ziarului „Neue Freie Presse" sosit astăzi. Reproducem pasagiul referitor la Pacea din Bucureşti.

„Trec la chestiunea Păcii din Bucu-

Note şi impresii din Bulgaria

IV

Plevna. — Iată-mă oaspete în Plevna! Dl. Abdulah m'a dus la „hotel Velico Tărnovo" un han mai curăţel aşezat în piaţa cea mare — oborul Plevnei — şi a cărui proprietar Stoian Coliţă, se arăta foarte scurt la vorbă, de şi vorbia bine româneşte.

In scoborîtul pe jos la Plevna n'avui vreme să văz bine tîrgul şi uliţa ce duce de la rohatca dinspre răsărit la piaţa Plevnei, e o stradă lăturalnică, nu cea principală. Dughenile de înfăţişare foarte modestă ţi-ar da o rea idee de Plevna; idee ce ţi-o schimbi, cînd te duci în „Uliţa împăratului Alexandru" pe care avem clădiri mai nouă, grădina imperială şi tot ce are Plevna mai de samă.

Dacă n'aşi fi fost silit să stau în Plevna 4 zile aproape, n'aşi fi avut idee întreagă de ce e Plevna astăzi, şi aşi fi rămas la ideia celor mai mulţi dintre noi, că Plevna e un sat, cu dealuri mari şi cîmp de războiu. Atîta!... In adevăr Plevna atrage zilnic vizitatori străini, de toate limbile şi de toate neamurile, căci fiind centru militar în luptele de la 1877 i s'a dus faima în lume şi strategia militară are ce învăţa de la întăririle Plevnei. Ochiul ager al lui Osman Paşa şi a ales Plevna ca loc de întărire şi de şi aici el şi-a îngropat izbînzile, şi-a căpătat însă în lumea militară toată strălucirea meritată.

Dacă te sui pe dealul, zis azi „parcul Scobelef" în partea de sud a Plevnei şi te uiţi de pe dîmbul redutei roata împrejur, ai în vale tîrgul în mărimea lui. Plevna e un oraş frumos, cu clădiri nouă, şi ochiul îţi rămîne mulţumit de priveliştea din vale. Un lanţ de dealuri în formă de potcoavă încunjură Plevna cu înclinare de la est la vest, căci deschiderea e spre vest unde părăul Plevnei dă în rîul Vidului. Pe tustrele colinele ce împrejmuesc Plevna, Osman Paşa a făcut întărituri strasnice. Lanţul cel mai tare era pe dealurile de la nord, unde însuşi Osman Paşa diriguia rezistenţa. Opanezul la vest, Bucovul la mijloc şi Griviţa la est, erau lanţul redutelor de rezistenţă. Pe aceste coline Romînii şi au măsurat puterea, căci armatele aliate au operat pe această laturе, iar pe dealul dinspre est şi sud au operat armatele ruseşti, sub Scobelef. Reduta cea mai tare şi cea mai rezistentă era Iunusbei, de pe dîmbul de sud, ce stăpîneşte Plevna.

In valea acestei tabii şi-au găsit moartea zeci de mii de eroi Ruşi, căci reduta nu era de luat la luptă dreaptă, valea, şanţurile, gurile de foc apoi, făcînd'o inexpugnabilă. Azi cînd te primbli prin şanţurile tabiei şi vezi tunurile puse în linie de batae; străbaţi pe jos şanţurile, în care armata lui Osman stătea pitită trimiţînd limbi de foc în duşmani, te înflori, ţi se cutremură, carnea, cînd ştii că în acea vale spre Căşina şi-au găsit mormîntul 18000 Ruşi, ademeniţi de focurile Turcilor...

Dealul dinspre răsărit e în uşoară

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

clină, formînd un podiș la intrarea în Plevna; și pe acel podiș își avea Osman cartierul lui general. Armatele aliate au luptat cu mii de guri de foc, până ce s'au văzut apărînd pe zarea dealurilor ce stăpînesc Plevna. Dar până la aceste zări erau ape de trecut, văinge de sărit, văi de plîngere și de omor, pe care și Rușii și Romînii le-au umplut cu trupurile lor. Osman strîns tot mai aproape în chingi și de la nord și de la sud și de la răsărit s'a văzut în neputință de a mai sta în lagărul lui de pe podișul din susul tîrgului; iar cînd Scoblef a luat tabia din spetele tîrgului, gloanțele de pușcă îl puteau atinge în ori ce loc în oraș. Ascuns în moschee, s'a refugiat apoi în casa în care azi e *„cărța-muzeu"* și a fost silit să facă eșirea în ziua de 30 Noembre, rupînd liniile din spre Vid.

„Eram mic de 10 ani, îmi spunea bibleotecarul bibliotecei municipale. Ca băet ne-am dus o droae și ne-am suit într'un copac mare să vedem pe cît s'ar putea bătălia. Osman părăsi Plevna de cu sară, și în zori de zi să cerce o eșire la Vidin. Se auziau din departare—cam 5—6 kilometri de oraș—împușcăturile. De o dată se făcu liniște. Nu se mai auzia nimic. In fuga unui cal alb se vedia întrînd un cazac cu steagul alb; lumea mirată începu a roi pe uliță. Un turc avu imprudența să iasă în balcon. Cazacul cum îl văzu, îl ochi de-a călare și turcul se rostogoli jos. Noi băeții ne scoborîrăm în pripă și o luarăm spre casă. Ne-a trecut gustul de a mai privi la războiu".

Ca urmare atîtor fapte de arme în Plevna nu vezi de cît lucruri de războiu. Tunuri, ghiulele, morile de ghiulele, costume militare, manualele militare, parcuri militare, grilaje militare ca cel de la grădina din centru. In Plevna trăești clipe războinice și amintirile ți se răstogolesc de-a valma. Nu le voiu descrie, căci nu aceasta mă preocupă. Gîndul îmi era să răzbat la Sofia și cu trenul nu puteam, căci nu ducea țivilj; Căpitanul din gară mă povățui să dau telegramă ministrului nostru la Sofia și grație bunei voințe arătate de d. Ghica putui obținea permisul de a călători. Il căpătaiu Mercuri seara; dar pînă atunci mă rătăcii prin Plevna, că știam toate hațiile unde și încotro duc. Și năcazul are hazul lui și n'ași avea amintiri plăcute de Plevna, dacă n'ași ști că am stat silit 3 zile întregi, căscînd gura pe ulițile Plevnei și putînd vizita monumentele Plevnei.

Și pățiți ca mine mai erau și alții. Orfanii Plevnei ne întîlneam ori la otel Balcani, ori la otel Țarul Osvoboditel, unde erau și restaurante mai bunicele. Ne sfătuiam cum să facem să plecăm la Sofia. Rămăsese lucrul la automobil. Toate 3 zile ne-am bălăbănit în tocmitul unui automobil, Ba că vine din Sofia, ba că nu vine. Incepusem a face cunoștințe mai temeinice. D. Gavril Zavetov, magistrat pensionar, o foarte plăcută persoană, vorbind perfect romînește, ca unul ce a învățat școala primară în Basarabia romînească, d. Zavetov mi se arătă că e în curent cu toată mișcarea culturală și politică de la noi. Iată profesorul de liceu, tînărul N. V. Racitiu poetul lirii și cam melancolic al cîmpiei și vremei. Unde mai pui d-rele Maria Dimitrescu și Slavca Nelcinova, din Caracal, dar cu părinți și rude în Sofia. Ne plîngem unii altora de năcazurile noastre și de sigur în așa tovărășii mai uitam de cum trece ziua. Ba cînd știai că ai în față o artistă in potențialitate, mai aveai răgazul să dai avînt pornirilor artistice. Pseudonimul artistic al *Tamarei Costin* era în carne și oase cu d-ra Caracaleană, care nu mai știu ce s'a făcut, de-a putut ori nu ajunge la Sofia, chiar așa mizerabil cum am ajuns eu: D. Calif avocat; apoi bibliotecarul bibliotecei, a cărei catalogare am apreciat'o în bine, d. Iconomof hangiu și deputat al Plevnei; d. Gh. Stoianov, institutor și redactor al revistei educative *„Zvetulca"*.

Pentru cei din loc ceata noastră a pribegilor nenorociți de sigur că le inspiră milă, căci ne zbăteam ca peștele pe uscat, și cum umblam buluc, ajunsesem a fi arătați cu degetul.

Dar cum tot răul e spre bine, așa și șederea în Plevna, încă înlesnea putința de a vedea mai mult și a vă spune mai mult de Plevna. **G. Ghibănescu**

Din literatura vremei

SUGGESTIUNI...

E o zarvă și o larmă cum nu s'a mai pomenit. Norodul sfidînd căldura dogoritoare, vine în cîrduri să ureze isbînda ostașilor ce pleacă să moară. Și arșița soarelui, geloasă de căldura inimilor ce bat în așteptarea eroilor, devine tot mai amenințătoare și încearcă să topească căldura din suflete într'o moleșală morfică' neputincioasă, adormitoare. Dar pe cînd se pregătește, radioasă și rînjind să săvîrșească perversa-i operă, sunetul, de atac al unei goarne puternice ce vine din depărtare, frînge în țănduri zăduful și aruncă scîntei de foc în inimele deșteptate.

Pusă în mișcare de un resort invizibil, mulțimea se strînge și se estinde ca o enormă masă elastică și marea de capete alternează între flux și reflux. Murmurul mulțimei se amestecă cu sgomotul surd și ritmic al asfaltului bătut de cismele armatei în marș și ecoul acestui haos evoacă prevestirea agitată a unei erupții vulcanice. In zare se disenează o spirală imensă ce stăruie să înainteze. Pe măsură ce se apropie, crește și schimbă forma. Spirala se transformă în șarpe și șarpele umflîndu-se capătă aspectul unui arici gigantic, ai cărui ghimpi uriași — lănci, puști și săbii sclipitoare — se leagănă în atmosfera dogoritoare și aurie. De pe un balcon, o fecioară brună cu un zîmbet mefistofelic pe micele-i și voluptoasele-i buze, aruncă trandafiri cari în bataia soarelui par cărbuni muiați în sînge și plăpînde violete ce par rupte din cerul azuriu.

Mulțimea, într'un avînt de generozitate și duioșie, cată să comunice ostașilor sentimentele și entuziasmul lor, agitînd pălării și bastoane, ce flîfîie triumfătoare și vorbitoare, simbolizînd trofeele victoriilor ce se întrezăresc.

In mii de ochi încolțesc o lacrimă discretă, cristalină tremurătoare, un sol venit să aducă prinos bravilor flăcăi, un zvon din suspinele iubitei, ecoul plînsetelor unei mame și un mărgăritar din lacrimele unui copil adorat și înaintea ochilor paianjeniți, în care corpuri mutilate își răcoresc sîngele clocotitor, ce țîșnește din piepturile despicate. O hordă înfierbîntată, salbatecă, cu lăncile în vînt și purtată de cai, mîncători de pămînt, năvălește năprasnic vîjîind ca o furtună și strivind cadavre, înfingînd copitele cailor în carnea fragedă și stîngînd ultimele scînteiri de viață dispare vijelios năvălind spre atac. Se întunecă. Încă un murmur slab, încă un suspin dureros, ultimele zvîcniri înțepenesc, ultimele bătăi ale inimilor strivite amuțesc și moartea se așterne peste văi dealuri și cîmpii. Intre cerul înroșit de groază și intre cîmpia morții o diră neagră învestmîntată în crep, pămîntul.

Ostașii tresar, deșteptați de ovațiunile mulțimei și un Ura îngrozitor răsună din mii de piepturi. Un Ura plămădit din groază resemnare, hotărîre sfidare și revoltă.

Valurile de ostași s'au scurs și pe asfaltul fierbinte, zac zdrențuite și strivite decolorate și strînse, cadavrele florilor aruncate de pe balcon.

Ormuz.

Litere-Științe-Arte

Note din Bulgaria.—Reluăm astăzi în prima pagină a ziarului publicarea notelor din Bulgaria, datorite d-lui Gh. Ghibănescu.

Sunt așa cum le-a prins și scris distinsul nostru colaborator *sur le vif*, în momentul vizitei școlare ce a făcut în Bulgaria la începutul conflictului dintre aceasta și foștele ei aliate și pe cînd încă nu se bănuia un prea apropiat conflict romîno-bulgar.

De aceia spontaneitatea și francheța cu care sunt redate anumite momente, aspecte și reflecții, cu tendințe de idealizare a isteției bulgare, ori a valoarei militare a vecinilor. Insușirile lor s'au dovedit apoi inferioare faimei ce li s'a creat aiurea la noi.

Dar cu aceste mici rezerve literare continuăm publicarea notelor după manuscrisele ce ne-a încredințat d. Gh. Ghibănescu și de al căror cuprins instructiv vor continua să se bucure cetitorii „Opiniei". **R.**

*

— **„Cuvînt moldovenesc".** Anul 1 2 și a apărut de curînd la Chișiușu sub direcția d-lui N. N. Alexandri, cu următorul cuprins:

Iubiți cetitori (Redacția), Cîntare Romînă (A. Ruso), vremea trece, Noapte bună, Revedere, Doină (M. Eminescu, La Nistru, Craiul Dan, (T. Roman), Cine-s Moldoveni (S. Murafa), Din literatura rusească: Pr. oro ul, după Puschin și Eu vreu veselie după Schitalei de P. Halipa, O pildă despre rachiu (Friptu), Cîntec de durere (Matilda Cugler Poni), Fabule: Două polohoace, Racul, broasca și o știucă de A. Donici, și Toporul și pădurea de Gr Alexandrescu.

Din gospodăria sătească: pregătirea pămîntului; Cum se sădesc copacii roditori; Cum lucrează zemstvele pentru îmbunătățirea gospodăriei sătești; Brînca pomilor, Ingrășarea găștelor, Ingrijirea curcilor.

Tovărășii: Ce este tovărășia? Băncile sătești, Poruncile duhovnicilor tovărășești; Negoțul îmbogățește pe om; Cuvinte de sănătate: Ce este higiena? Despre Tifos. Știri din lume, etc.

Abonamentul pe an 3 ruble (8 lei).

Sfătuim pe cetitorii noștri — buni romîni—să se aboneze la această frumoasă revistă; directorul ei d. Alexandri e un inimos moldovan, om foarte cult și un adept al Tolstoismului. D sa are traduse în Moldovenește ultima lucrare a lui Tolstoi *„Jurnalul meu"* în care zilnic însemnă părerile și răspunsurile de dat la toate marile probleme filozofice.

*

STRUNA ZILEI

ANAPODA...

Din neglijența unui ofițer au putut scapa peste Dunărea 118 căruțași venind din Bulgaria contaminată de holeră.

Telegramă.

Ca 'ntr'o țară sărăcuță
Toate se petrec pe dos:
Merge holera 'n căruță
Iar soldații vin pe jos...

INFORMAȚII

Unele ziare au vorbit și continuă să vorbească despre numiri care ar urma să fie făcute, prin decret regal, pentru organizarea țărei cucerite. Ast fel, între altele, vorbesc de organizarea judecătorească și de numiri de magistrați pentru teritoriul nou.

Acele ziare vorbesc în necunoștință de cauză.

Nu poate fi vorba de numiri prin decret regal pînă cînd parlamentul nu va ratifica anexarea.

Din acest punct de vedere nu vor exista dar decrete regale, nici pentru funcții administrative și financiare, după cum nu vor exista nici decrete pentru numiri în magistratură.

In ce privește delegația, ea poate fi dată în ori'ce ramură, dar în ce privește magistratura ea nu poate fi dată de cît în condițiile și cazurile prevăzute de legea organizărei judecătorești.

De acea se vor face numiri prin decizii ministeriale în toate ramurile dar în privința administrației justiției neputîndu se da delegație și nici numiri, regiunea cucerită a fost supusă jurisdicțiunei județelor Constanța și Ialomița.

D. Costinescu publică în „Viitorul" de astă-zi un articol, în care caută să stabilească în mod neîndoios, că n'ar exista diverginți de păreri între d. Brăteanu și d-sa.

Suntem dispuși să credem în totul spusele d-lui Costinescu, cu atît mai mult că nu ne privește și nu avem a ne amesteca în corturile din lăuntrul partidului liberal, dacă ar fi adevărat ca ast fel de certuri ar exista.

Un singur lucru rămîne însă nelămurit și anume: este sau nu adevărat că d. Brătianu, în răspunsul dat la scrisoarea d-lui Costinescu, a declarat că singur d. Ferechyde ar fi cel indicat a face parte din delegație, în caz dacă s'ar admite principiul ca partidul liberal să participe la formarea delegației?

Mîini Marți, fiind zi de sărbătoare — Schimbarea la față - ziarul nostru nu va apărea.

Miercuri „Opinia" apare la orele obicinuite.

D-nii Stefan Negruzzi și N. Catargi prefecții județelor Iași și Suceava au fost decorați cu medalia „Bărbăție și Credință" clasa I-a.

— Sosirea trenurilor militare în Iași.— *Mîne Marți 6 August sosesc în localitate următoarele trenuri militare:*

Via Vaslui, orele 8.46 dimineața: Batalionul I și II Rezervă din Regimentul 65.

Via Vaslui, orele 11.14 dimineața: Batalionul III Rezervă din Regimentul 65.

Via Pașcani, orele 8.30 dimineața: Batalionul IV Vînători.

Via Vaslui, orele 9.56 dimineața: Un tren cu sanitari.

Dacă Consiliul sanitar nu va permite intrarea soldaților în oraș, trenurile militare se vor opri la stația Ciurea pentru ca soldații să fie puși la carantină.

D. Anibal Ciurea, ajutor de primar, a vizitat azi spitalul de izolare, și a luat măsuri ca nimic să nu lipsească, la o eventuală nevoie ca bolnavii de holeră să fie internați aci.

Intre cauzele pentru cari multe persoane n'au putut primi corespondență din cîmpul de operații a fost și faptul că s'a simțit o absolută lipsă de cărți poștale în administrația militară.

Gheorghiu Cincu, primarul comunei Brăești, a fost suspendat din funcțiune, pînă la pronunțarea justiției, fiind dat judecății pentru fals în acte publice.

Revizoratul școlar a depus la Administrația Financiară suma de 256 lei, subscrisă pentru fondul flotei naționale.

La 1 Septembre, revizoratul școlar își va muta întreg confortul la școala primară „Gh. Asachi".

Astăzi, fiind aniversarea nașterei imparatului Franz-Iosef, un Te-Deum a fost oficiat, în fața autorităților civile și militare, precum și a reprezentanților țărilor străine.

In caz dacă se vor produce și la Iași cazuri de holeră școlile se vor deschide la 1 Octombre.

Revizoratul școlar a cerut casei școalelor achitarea sumelor de combustibil, reparații și alte cheltuieli pentru școlile din județ, pentru anul școlar 1913 | 914.

Administrația comunală a intrat în posesiunea a trei vagoane de var, care va fi utilizat pentru eventuale dezinfectări în localitate.

D. G. Lascar, secretarul general al ministerului de Culte și Instrucțiune publică se află în localitate.

Direcțiunea liceului național va cere să-i se încuviințere instalarea unui telefon în cancelaria școalei.

Controlul fructelor de pus în consumație se va face în piața halei în toate oiminețile, înlăturîndu-se fructele necoapte.

Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamț) că în urma inițiativei luate de administrația băilor de a reduce prețurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos și plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluență mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ținut de D. Simionescu și Peters din Iași.

Nu s'a dispus nici o schimbare în înscrierea elevilor în școalele secundare sau primare.

Ele vor avea loc în condițiunile obișnuite.

Seminarul pedagogic va dispune de cîte-va locuri libere în clasa VI-a de nici un loc liber în clasa II-a. Cu aceste două clase va continua să funcționeze seminarul în anul curent.

Suntem rugați din partea comitetului uniunii evreilor pămînteni a arata că nu are nimic comun cu întrunirea organizată eri în sala „Splendid" nici cu hotărîrile luate acolo.

La școala normală de învățători „V. Lupu" din Iași vor funcționa și pe anul școlar 1913 | 1914, tot două clase *întâia* ca și în trecut cu un efectiv total de *80 elevi.*

Numărul locurilor vacante la această școală, pentru clasele amintite e de *70 (șaptezeci)*, din cari: *60 (șasezeci)* sunt burse, iar *10 (zeci)* locuri de solvenți.

Cererile de înscriere la concurs se primesc pînă la *30 August* seara.

Candidații pentru *clasele I* pe lîngă celelalte condițiuni trebue să aibă vrîsta între *13—17 ani împliniți*

Dispense de vrîstă în minus nu se acordă.

Dispense în plus se acordă pînă la maximum 6 luni, *de directorul școalei.*

De si nu sunt locuri vacante pentru clasa *IV-a (a patra)* la această, școală, totuși pentru înlesnirea aspiranților din nordul Moldovei, ministrul a aprobat să se țină concurs și pentru această din urmă clasă.

Doritorii își vor adresa dar cererile *direct școlii* „Vasile Lupu" *tot pînă la 30 August.*

Cei cari vor isbuti, vor fi repartizați la școlile unde sunt locuri vacante pentru clasa IV-a (a patra).

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iași:

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul acestui dicționar, **cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.**

Distinsul nostru amic, d. Ștefan P. Georgescu avocat, s'a stabilit, cu începere de azi, la mănăstirea Varatic.

Din Dorna-Vatra ni se scrie că și acolo s'a simțit mult influența neliniștei din țară. Numărul vizitatorilor de la noi este foarte redus în zisa stațiune.

Din Chișinău. — La informația dată într'un număr anterior că Sinodul rusesc ar fi stricat hotărîrile Arhiepiscopului de Kișinău în ceia ce privește slujba bisericească în limba moldovenească, și că Sinodul este acela care a poruncit ca de astăzi înainte să se slujască moldovenește în biserică contra voinței Arhiepiscopului Serafim Gigiacov.

Iată cum stau lucrurile:

In urma mișcării provocate în Basarabia și în părțile Podoliei și Kersonului, prin acțiunea popei Inochentie, călugăr de la marea mînăstire *Balta*, de lîngă Birzula, Sinodul rusesc a hotărît încă din 20 Iunie a. c., că pentru a preîntîmpina lățirea credințelor, ce-și făcuse loc la Balta, că Cuvîntul (Logosul) lui D-zeu se poate reîntrupa și în alți Isuși de cît Nazarineanul, că adică ori-ce față bisericească, care propovăduește *în limba norodului* cuvîntul bun de morală și înălțare sufletească, este un trimes al lui D-zeu, ba chiar *Logosul* lui, a luat hotărîre, zic, de a nu se mai împiedeca pe viitor slujba bisericească în limba norodului, care alcătuește parohia acelei biserici.

Ca urmarea acestei hotăriri Episcopul de Chișinău, vicarul I. P. S. S. Serafim a oficiat în ziua de 20 Iulie în soborul sf. Gheorghe toată slujba Arhierească în limba moldovenească, lucru ce de 50 de ani în urmă nu se mai făcuse în Basarabia.

La vestea acestei slujbe, s'au îngrămădit mii de oameni din Chișinău și din jur, așa că în biserică au curs lacrimi de bucurie, cînd norodul a auzit slujba frumoasă zisă pe moldovenește de un Vlădică.

La aceste dispozițiuni ale sinodului Arhiepiscopului Serafim, a dat ordine în Iuliu ca să se citească slujba bisericească în limba moldovenească acolo unde norodul moldovenesc alcătuește parohia.

Se observă în Chișinău un bun început de mișcare literară moldovenească.

S'a tipărit Evaghelia după ediția lui Șerban Vodă din 1682; se află sub tipar Explicarea Evangheliilor după ediția lui Veniamin Costachi din 1804. Revista teologică. „Luminătorul" e în al 5-a an de viață și are foarte multe lucruri frumoase toate scrise în moldovenește.

Acum iau altă revistă *Cuvîntul Moldovean* scris de bătrînul bun moldovan *Alexandri.*

Iesă în Chișinău *Glasul Basarabiei.*

Arhiepiscopul Serafin, de unde credea la început că mișcarea moldovenească e cu tendițe separatiste, acum e un adept al acestei mișcări și nu o combata.

Iată noul program de astă-seară Lun 5 August al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian:

Seducătorul, film danez de artă superioară cu una din cele mai splendide și originale montări. In rolurile principale apar celebrităților mondiale, artistul fascinator W. Psylander și d-ra Clara Wieth. (Trei parți).

Noul și excepționalul program de astă seară Luni, mai cuprinde apoi:

Logodnica ferarului, roman contimporan.

Naivul amorezat, scene foarte humoristice.

Torpila, un pește miraculos. Din seria: știința vulgarizată prin cinematograf.

Cea mai recentă apariție din „Eclair-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

*

Ca adaos la noul program de astăseară Duminică 5 August, Cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian, redă minuțios: *„Ocuparea de către armata romînă a Stara-Zagorei și Plevnei, Semnarea protocolului de pace"*, cinematografieri fidele și absolut autentice. Cinematograful din grădina Traian a fost unicul care a redat aceste fapte glorioase pe ecranul său, unele din ele impresionate cu cele mai mari pericole de către operatorii cinematografi ai casei Pathé-Frères din Paris.

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

DECORAŢI

Belgrad.—Regele Petru a conferit Marele cordon al Vulturului Alb preşedinţilor consiliilor grec şi muntenegrean, d-nii Venizelos şi Vukotici.

D. Venizelos şi delegaţii greci au părăsit Belgradul aseară la ora 11 şi jum. cu un tren special, mergînd la Salonic.

Protestul Bulgarilor

Sofia. — Guvernul Bulgar a însărcinat pe miniştrii săi pe lîngă Marile Puteri să protesteze în contra mersului înainte a trupelor turceşti spre Gumudsina.

Cu prilejul aniversărei urcărei pe tron, regele Ferdinand a primit de la Ţarul Rusiei o telegramă de felicitare dintre cele mai cordiale.

Puterile şi tratatul de la Bucureşti

Berlin.—Gazeta din Germania de Nord făcînd elogii lui Sir Grey pentru direcţia conferinţelor din Londra, declară că colaborarea Germaniei la conferinţă a contribuit să asigure pentru aliatele sale mai multe rezultate prodigioase.

Acest ziar îşi exprimă speranţa că buna voinţa, care s'a arătat la Londra, va călăuzi de asemenea şi convorbirile care vor urma pentru guvernele puterilor, datoria lor de a lua poziţie faţă de tratatul de la Bucureşti.

Acţiunea Turciei confirmată

Constantinopole. — Ocuparea oraşului Ortakony, sitnat la 40 kilometri la vest de Adrianopole, a fost confirmată azi de o scrisoare sosită ziarului „Tanin", chiar din această localitate, descriind vizita valiului.

In momentul ocupărei, un ofiţer şi 75 soldaţi bulgari au fost făcuţi prizonieri.

Doi comitagi şi cîţiva bulgari au fost arestaţi.

Demersurile Bulgariei

Sofia.—Guvernul Bulgar a trimis legaţiunilor puterilor o notă spunînd că, sub pretext de a ocroti populaţiunile teritoriilor evacuate de greci, turcii au ocupat Mustafa-Paşa, Dimotica, Siflon şi pînă la Kusukavak, la 70 km. de rîul Mariţa, îndreptîndu-se spre Kirdjali şi Gumuldina.

Faptul ocupărei de către Turci a teritoriilor bulgare înainte chiar ca Bulgarii să le fi luat în posesie, arată că motivele Porţei nu corespund adevărului.

Tratatul din Bucureşti silind Bulgaria să demobilizeze, ar fi cea mai mare nedreptate să se permită Turcilor a calca nepedepsiţi una dintre cele mai însemnate dispoziţiuni ale tratatului de la Londra.

Scopurile Turciei

Constantinopole, — Un înalt personagiu de la ministerul de externe a autorizape reprezentantul lui „Correspondenz Bureau" să declare că Poarta nu a dat nici odată trupelor ordinul de a merge la Gumuldjina, rămînînd ferm hotărîtă să nu depăşească rîul Mariţa. Ele se vor înapoia.

Poarta a însărcinat pe ambasadorii săi să facă Puterilor o declaraţie în acest senz.

Valiul din Adrianopole telegrafiază că a vizitat Ortakeiu, Demotik, Uzur Koepru şi Kesan şi descrie atrocităţile făptuite de Bulgari în timpul ocupaţiei lor.

Comunitatea grecească din Ortakeny a prezentat o adresă valiului, arătînd bucuria sa de sosirea trupelor turceşti care a pus capăt ororilor Bulgarilor şi proclamă că vrea să rămînă sub dominaţiunea turcească.

Pentru Albania

Belgrad. — Reprezentanţii Marilor Puteri au înmînat ieri d-lui Pasici o notă colectivă privitoare la eăacuarea definitivă a Albaniei de către trupele sîrbeşti, precum şi la protecţia minorităţilor.

Serviciul special Telefonic

Un nou cas de Holeră in Capitală

Bucureşti. — Un nou caz de holeră s'a constatat ieri în Capitală.

Eri după amează, femeea Tinca Nicolae, din şoseaua Pantelimon, s'a îmbolnăvit, prezentînd simptomele holerei.

Bolnava a fost imedia izolată la Spitalul Colentina.

D. Dr. Vasilescu făcînd analiza bacteriologică dejecţiunilor bolnavei a constatat că ne aflăm în faţa unui caz de holeră.

Femeia venise din comuna Dobreni, unde există un focar de holeră.

Toate persoanele care au fost în contact cu bolnava, au fost izolate şi puse sub privighere medicală.

Holera la Silistra

Galaţi.— Telegrame pe cale particulară vestesc că la Silistra s'au produs 9 cazuri de holeră dintre care 5 mortale.

Situaţia Romînilor din Balcani

Bucureşti. — Monitorul Oficial apărut astăzi în ediţie oficială publică textul notelor diplomatice schimbate între d. Maiorescu şi şefii misiunilor străine, veniţi pentru tratarea păcei la Bucureşti.

Din cele publicate, rezultă că se acordă Romînilor din Bulgaria, Serbia Muntenegru şi Grecia libertatea absolută religioasă şi şcolară.

Sinuciderea contesei Tarnowska

Petersburg. — Contesa Tarnowska, implicată în procesul de la Roma pentru asasinarea contelui Komanrow ky, a fost găsită spînzurată într'un compartiment al trenului accelerat Petersburg— Kiev. Nu se ştie dacă e vorba de o sinucidere sau crimă.

Pregătiri de răscoale

Bucureşti.—După ştirile ce vin din regiunile macedonene ocupate de serbi şi greci, rezultă că se urmează tratative cu comitagii bulgari pentru a face să isbucnească mari vărsări de sînge în aceste regiuni.

Se pare că Austria nu este străină de aceste manevre.

Atentat

Wagram.— La întoarcerea de la serviciul divin oficiat astăzi ca prilejul onomasticei Imparatului Frantz Iosef, un tînăr din mulţime a tras două focuri asupra Banului Croaţiei care a fost rănit.

Atentatorul a fost arestat.

Ratificarea tratatului de pace

Jurnalul consiliului de miniştri
Raportul primului ministru
Textul decretului regal de ratificare

Bucureşti.—Tratatul de pace a fost azi ratificat, de către M. S. Regele, şi decretul regal în această privinţă a şi apărut în „Monitorul Oficial" de azi, împreună cu toate documentele de mai jos.

Jurnalul consiliului de miniştri

Consiliul de miniştri, în şedinţa sa de azi, 1 August 1913, luînd în dezbatere referatul d-lui Preşedinte al consiliului de miniştri şi Ministru al afacerilor străine, sub No. 17803, pe lîngă care ni se prezintă tratatul de pace încheiat la Bucureşti, la 28 Iulie (10 August) 1913, între Regatele Romîniei, Greciei, Muntenegrului şi Serbiei pe de o parte şi Regatul Bulgariei pe de alta, ca şi trei scrisori schimbate între d. Ministru al afacerilor străine şi primii plenipotenţiari ai Bulgariei, Serbiei şi Greciei, relativ la situaţia aromînilor din aceste ţeri.

Hotăreşte :

Aprobă sus citatul tratat şi scrisorile alăturate lui şi pentru îndeplinirea condiţiunilor din articolul 10 al tratatului, însărcinează pe d. Preşedinte al Consiliului de miniştri şi Ministru al afacerilor streine, să solicite M. S. Regelui cuvenita rectificare.

Semnat: T. Maiorescu, Al. Marghiloman, Take Ionescu, C. Disescu, C. C. Arion, Al. A. Badareu, M. Cantacuzino, General Hărjeu, N. Xenopol.

No. 2218.

Raportul Preşedintelui de Consiliu

Sire,

Consiliul de miniştri, prin jurnalul încheiat în şedinţa sa dela 1 August anul curent, m'a autorizat de a solicita dela M. Voastră aprobarea şi ratificarea tratatului de pace încheiat la Bucureşti, la 28 Iulie (10 August) 1913, între România, Grecia, Muntenegru şi Serbia pe de o parte şi Bulgaria de altă parte, precum şi a trei scrisori schimbate între subsemnatul şi primii plenipotenţiari ai delegaţiei Greciei, Serbiei şi Bulgariei, cu privire la situaţia aromînilor din teritoriile ziselor ţări.

In consecinţă, subsemnatul am întocmit cuvenitul proect de decret, pe care respectos supunîndu-l M. Voastre, am onoare a o ruga să bine-voiască a semna, dacă va aproba propunerea mai sus, amintită a cousiliului de miniştri.

Sunt cu cel mai adînc respect, Sire, al M. Voastre prea plecat şi prea supus scritor.

Preşedinte al consiliului de miniştri

T. Maiorescu

DECRETUL REGAL

„Noi Carol I, prin graţia lui Dzeu, rege al Romîniei, la toţi de faţă şi viitor sănatate.

Asupra raportului Ministerului Meu al afacerilor străine, sub No. 18095, văzînd jurnalul consiliului Nostru de miniştri cu No. 2218, încheiat în şedinţa sa de la 1 August 1913, am decretat şi decretăm :

Art. 1.—Jurnalul Consiliului nostru de miniştri, mai sus amintit, se aprobă de Noi.

Art. 2.—Aprobăm şi ratificăm tratatul de pace încheiat la Bucureşti la 28 Iulie (10 August) 1913, între Romînia, Grecia Muntenegru şi Serbia, pe de o parte şi Bulgaria pe de altă parte, p recum şi schimbul de scrisori urmate între preşedintele consiliului de miniştri şi Ministrul afacerilor streine, cu primii plenipotenţiari ai delegaţiunilor Greciei, Serbiei, Bulgariei, la conferinţa păcei cu privire la situaţiunea aromînilor din aceste din urmă trei ţări.

Art. 3.—Ministrul nostru al afacerilor străine, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Bucureşti la 1 August 1913.

CAROL

Preşedinte al Consiliului,
T. Maiorescu *No. 5169*

Declaraţie importantă

Londra.—Marele Vizir a declarat corespondentului din Constantinopole al ziarului „Dayli Telegraph" că declaraţiile lui Sir Grey n'au schimbat întru nimic situaţia. Turcia nu va ceda în faţa vre-unei ameninţări. Nici o demonstraţie navală nici refuzul unui împrumut n'o înspăimîntă.

Turcia preferă să piară de cît să lese Adrianopolul Bulgarilor.

Buletinul Holerei

Comunicatul oficial al direcţiunei sanitare

900 de purtători de vibrioni la T.-Măgurele

Se iau măsuri extrem de riguroase.

Bucureşti.—Direcţia generală a serviciului sanitar, dă publicităţei comunicatul de mai jos cu privire la mersul holerei :

In *judeţul Romanaţi.*—In comuna *Ruseneştii de Jos*, dela ultimul caz; s'au mai constatat 9 cazuri noi, cu 5 decese.

In *Piatra*, unde a fost un singur caz la 29 Iulie, nici un caz pînă azi.

In comuna *Popanzaleşti*, unde a fost un singur caz inregistrat la 26 Iulie, nici un caz nou pînă azi.

In comuna *Vişina*, de la primele două cazuri, din 3 August, nici un alt caz.

La *Irbiceni* s'au confirmat 2 cazuri de holeră.

La *Jieni*, s'a constatat deasemenea un caz la un căruţaş venit din Bulgaria.

La *Slăveni*, unde s'a constatat la un căruţaş un caz la 1 August, nu s'a mai ivit nici un caz.

La *Ogoga*, afară de cele 3 cazuri, constatate eri, nu s'a mai ivit nici un caz.

La *Corabia şi Caracal* nici un caz nou.

In jud. Olt. — In afară de cazurile semnalate în buletinul precedent, s'a mai constatat un caz în comuna *Drăgăneşti.*

In judeţul Dolj. — In comuna Bîrca, unde a fost 1 cas la 1 August, nu s'a mai constatat nici un alt caz.

In judeţul Teleorman. — Căruţaşul care s'a îmbolnăvit de holeră în comuna Vîrşova, a încetat din viaţă.

In Capitală. — O femee venind din Dobroveni, s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte de holeră. Bolnava a fost izolată la spitalul Colentina.

In judeţul Ilfov. — In comuna Ştefăneşti, dintre cei izolaţi ca suspecţi, s'au mai constatat 5 cazuri de holeră confirmate.

Director, **dr. Minovici.**

*

Bucureşti.—Ziarele mai publică o sumă de amănunte, cu privire la primejdia holerei.

Astfel ziarele anunţă, că la T.-Măgurele se găsesc 900 de soldaţi purtători de vibrioni.

S'au luat severe măsuri. Toţi aceşti soldaţi sunt izolaţi în baratce, afară de oraş.

*

In ceia ce priveşte satele din jurul Capitalei, unde s'au constatat focare de holeră, au fost înconjurate de cordoane sanitare.

Asemenenea s'au luat măsuri de prevenire şi în Capitală.

*

D. dr. Zaharia Petrescu întors din Dobrici şi Balcic, afirmă că acolo nu s'a mai constatat nici un caz de holeră. Măsurile de pază se execută cu rigurositate.

Accidentul din Bulevardul Colţei

Bucureşti. — Azi dimineaţă, în dreptul bulevardului Colţei un automobil s'a ciocnit cu un tramvai electric.

Sunt mai mulţi rîniţi.

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13 :

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale ; nici un repetent ; doi corigenţi la cîte un singur obiect ; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie ; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Direcţiunea.

De închiriat magazia ocupată de agenţia Marcussohn situată în strada Ştefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Naţională.

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Naţionala".

De vînzare *în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătătării, pivniţă etc.*

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*

A se adresa la D. Pietro Bet, Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Fabrica de ciocolată CARMEN
— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

PURTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalegiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mese. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o usurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 60 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1955—Joi 8 August 1913

Turcia hotărîtă să declare rezboiu

Noui declarații a d-lui Take Ionescu.

Comunicatul oficial în privința mersului holerei

Bulgaria să se resemneze...

Pacea s'a făcut! Ea mulțumește pe toți afară de Bulgari, cari se plîng că au fost forțați s'o încheie și cari rămîn convinși că, fără amestecul României, ei ar fi putut înfrînge pe greci și sîrbi și realiza visul lor: o mare Bulgarie.

Greșala lor de azi e ca și greșala lor de eri.

Popor prea din topor, lipsit de acea delicateță care face ca relațiunile dintre oameni să fie bazate pe convenințe, dar cari permit ca să și fie relațiuni, ei nu au știut nici odată să-și exprime credințele, voința, idealul lor într'o formă care să nu jignească pe alții.

Am avut la Geneva mulți colegi de universitate bulgari, cu cari am legat prietenii, dar cu cari nici odată nu am putut vorbi despre Macedonia, căci ori ce prietenie se sfîrșia, ori ce urmă chiar de bună creștere, dispărea, spre a lua locul aroganței, brutalității, cu cari voiau să-mi demonstreze că Macedonia nu poate fi de cît bulgară și că nu există în Macedonia alt element de cît bulgar. Mulți din ei erau socialiști, unii chiar anarhiști, dar pentru acești internaționaliști, chestia macedoniană făcea excepție de la credul lor politic.

Încercasem într'o vreme cu alți colegi romîni, greci, sîrbi, bulgari, după exemplul studenților din Paris, să formăm o ligă a studenților din Balcani, dar ea n'a dat nici un rezultat; de la a treia ședință ne-am despărțit complect dușmani. Și asta tot din cauza bulgarilor, cari în discuțiile lor erau așa de violenți și brutali, în cît ori ce discuție era imposibilă.

Și tot pe chestia nenorocitei Macedonii.

*

Dacă judecăm obiectiv, Macedonia trebuie de fapt să le stee pe suflet. Ori-ce ar zice statisticienii, în Macedonia sunt mulți bulgari. Și apoi Macedonia și Tracia sunt singurile provincii, la cari pot și au aspirat bulgarii.

Idealul lor național se rezumă în cucerirea acestor două provincii, cum idealul sîrbilor e de a vedea într'o zi Bosnia, Hertzegovina, Dalmația, Croația la un loc, sau cum idealul Romînilor e de a vedea adunată sub un singur steag toată romînimea între Tisa și Nistru, Carpați și Marea Neagră.

Or, Bulgarii ajunseseră în acest răsboiu a realiza acest ideal la care tind de atîta vreme. Cuceriseră în parte Tracia, ocupaseră pe de altă parte Macedonia atît de mult visată și nu voiau să le părăsească.

Ele le erau prea scumpe și în același timp ei erau convinși că scăpate din mînile lor de data aceasta ele nu le vor mai reveni.

Căci dacă în Macedonia, pînă eri, turcii erau de formă stăpîni, cetele bulgare erau de fapt acelea cari subordonau și pe cele l'alte popoare și pînă și pe pașii și administratorii turci.

Mîne, cînd sîrbii și grecii vor fi stăpîni, chestia se va schimba. Aceștia nu vor permite nici cetele bulgare, și nu vor permite nici cultura, nici limba bulgărească. Se vor greciza și serbiza aceste provincii cu o iuțeală diabolică.

Asta știau bulgarii și de aceea n'au voit să părăsească ceea ce cuceriseră.

Pe lîngă aceasta Salonicul le e trebuincios că pînea flămîndului, el ar fi fost pentru ei ceea ce este Hamburgul pentru Germani. Marsilia pentru Franța, fereastra deschisă spre Apus, punctul unde ar fi coborît toate produsele lor, unde ei ar fi luat contactul cu viata comercială a Apusului și Orientului extrem.

*

Și aci a fost acel mare neajuns, nu al d-lui Danev, dar al tuturor Bulgarilor, de a nu fi știut a fi delicați, de a fi prea din topor ciopliți. Bulgarii trebuiau alt fel să-și manifeste sentimentele lor.

In loc de acea aroganță, care a uimit pînă și pe ziariștii ruși, care i-au văzut pe Bulgari la Londra, cînd cu primul congres de pace, ar fi trebuit cu blîndețe să-și expuie pretențiile lor.

In loc de a vorbi: a noastră e Macedonia, al nostru e Salonicul, al nostru Adrianopolul, Sîrbii n'au ce căuta la Monastir, pe Greci îi vom da de urechi afară din Salonic etc... trebuiau să vorbească cu tonul poporului, care vrea să aibă prieteni și să nu inspire teamă.

Bulgarii trebuiau așa să vorbească:

— Se poate ca voi Sîrbii să nu luați mult din acest răsboiu, se poate și voi Grecilor să nu fiți mulțumiți, se poate ca și voi Romînilor să vă temeți de ceea ce noi ocupăm și luăm, dar noi „vom lua azi, vom luă pentru totdeauna și nu vom avea nici o pretenție în viitor la alte ținuturi. Cu Tracia și Macedonia luată noi am prins între frontierele noastre tot ce este Bulgar. Dați-ne să luăm noi totul și pentru aceasta noi ne obligăm să vă ajutăm pe voi toți, ca mîne cînd veți voi să realizați idealele voastre naționale, să mergem alături cu voi.

Fie care din voi aveți un ideal național de satisfăcut, țara noastră vă va ajuta, cum voi ați ajutat'o azi de a realiza idealul de o Bulgarie unică și mare.

Așa ar fi procedat un alt popor cu acea delicateță de care vorbeam și care face ca relațiile între oameni să fie convenționale — e just — dar să fie.

Bulgarilor le lipsește această delicateță și asta a fost pricina ruinei lor.

Ei au vorbit cu aroganță, cu mîndrie, cu dispreț chiar, față de aliații lor și aceasta a sădit în inimele tuturora neîncrederea și a coalizat toate popoarele contra lor ca și în potriva unui popor periculos.

*

Vor trebui acum, să aștepte mult pentru ca idealul lor național să se realizeze. Și el nu se va realiza de cît atunci cînd Sîrbii vor stăpîni provinciile la care tind și se vor uni sub tot același stindard, cînd grecii își vor realiza iridenta lor, cînd România va vedea fîlfîind tricolorul de la Tisa la Nistru, și numai atunci, nici mai devreme nici mai tîrziu.

Astfel Bulgaria nu va putea, cu tot gîndul revanșei, cu toată restaurația forțelor să facă un pas spre satisfacerea dorinței sale, căci nici una din celelalte popoare nu vor înceta să vegheze ca Bulgaria să nu se mărească.

Rămîne deci Bulgariei o singură cale, aceea de a se alipi celorlalte state din Balcani, de a le ajuta sincer și devotat ca ele să-și realizeze idealele lor naționale și atunci o Serbie mare, o Grecie mare o România mare, vor putea renunța la pămînturile cucerite azi spre a forma și o Bulgarie mare de la Dunărea la Salonic.

La aceasta ar trebui să cugete Bulgarii și nu la gîndul ravanșei, căci gîndul acesta îi poate duce la peirea desăvîrșită.

Dr. I. Duscian.

NOTA ZILEI

Episodul cel mai comic în mijlocul tragediei de *după* războiul nostru cu Bulgarii ni s'a părut acel, de care s'a vorbit acum cîteva zile și anume:

Prin neglijența unui domn ofițer—păcat că nu-i s'a citat numele, pentru decorare imediată—au putut trece în țară, venind din Bulgaria contaminată, un număr de 218 căruțași, de a căror urmă ni se pare că nici pînă acum nu s'a putut da.

Două sute opt-spre-zece !...

Convoiul trebuie să fi fost lung, lung de tot și zgomotos. La un rendez-vous să fi fost, legănat de vise dulci—și tot putea să prindă de veste ofițerul... de serviciu.

Dar a fost norocul căruțașilor pe semne și al holerei...

Propunem ca, pentru această șansă a lor, să li se dee—*Trecerea Dunărei*...

POLITICE

Atacurile „Epocei"

Ceea ce era de prevăzut s'a întîmplat. „Epoca" reia șirul, un moment întrerupt, al atacurilor contra d-lui Al. A. Badareu, și, pentru utilitatea cauzei, își apropie infamiile debitate de presa excrocilor și șantagiștilor.

Am putea lesne arăta motivele pentru care „Epoca" a suspendat un timp atacurile, după cum tot atît de lesne am putea invedera motivele atacurilor ticăloase de astăzi.

N'o facem însă—pentru că atitudinea binevoitoare ca și atacurile „Epocei" nu mai pot impresiona pe nimănea. Toată lumea știe de la cine vin și ce valoare au clevetirile acestui ziar și ale patronilor lui.

Aceste manifestări, lipsite de sinceritate, pornite din ură și impulsivitate, rămîn simple manifestări de dezechilibru a unor decrepiți la suflet, amorali și perverși, capabili de cele mai ticăloase fapte și cari se pretind a fi reprezentanții selecți al unei clase, care are drepturi anumite de a dirigui în această țară.

Evident, Calomniile „Epocei" nu vor rămînea fără răspuns din partea noastră. Să fie siguri scribii și diriguitorii numitei foi, că vom răspunde cu vîrf și îndesat la toate ticăloșiile lor. Și nu vom menaja nimica și pe nimănea. Aceasta să fie bine înțăles.

Nu ne putem opri însă, să nu ne gîndim la vremurile fericite, care dorim să vie cît mai în grabă, cînd prin lărgirile bazei vieței noastre publice, atmosfera va fi curățită de aceste miazme otrăvitoare și se va sfîrși odată cu acțiunea nefastă a acestor pretinși selecți.

Ticăloșiile zilnic comise de oameni de calibrul celor care diriguesc „Epoca" invederează că se impun măsuri radicale pentru a-i face inofensivi.

Aceste măsuri trebuesc luate—și vor fi luate. Oamenii cu răspundere și grijă de această țară vor aviza și vor binemerita de la patrie cînd se va fi sfîrșit cu aceste stărpiciuni morale, care au otrăvit atîția ani viața noastră politică.

EXTERNE

Demobilizarea anevoioasă în Bulgaria

Presa străină, înregistrează faptul destul de grav, că demobilizarea în Bulgaria se urmează cu anevoie mare.

Ziarele afirmă că motivul principal ar fi teama ce există de o mișcare revoluționară din partea soldaților demobilizați, ceea ce a făcut ca autoritățile militare superioare, să prefere a ținea încă pe rezerviști sub arme.

Alte ziare arată, că în Bulgaria domnește o neîncredere în Serbia, ceia ce ar sili pe guvernul bulgar, să urmeze încetinel cu demobilizarea, pentru a putea face față unei eventuale întîmplări.

In al treilea rînd, se arată că trupele romîne încă n'au părăsit teritoriul bulgar, ceia ce ar face ca autoritățile superioare bulgare să tot amîie complecta demobilizare.

Ziarele străine nu comentează faptul, ci îl semnalează numai, — de astfel *Neues Wiener Jurnal* și alte ziare străine, precum și *Berliner Tageblatt* continuă a arata azi, că pacea din București poate fi considerată ca definitiv încheiată.

MICI POLEMICI

Ce e curios la Țarul Ferdinand al Bulgariei?

...Că are prea mult nas și prea puțin... „plan".

*

Cineva iscălește Solca *un articol din „Cuvîntul".*

Firește, un articol... oftigos.

*

Rusia și Bulgaria se învinuesc reciproc de necredință: „qui se ressemble, s'assemble...".

*

Un ziar denunță un nou cartel în Galați: al fabricanților de sopon.

Și le trage o... săpunească numărul unu!

*

N'avem în gazete listele cîștigurilor de lotărie.

In schimb cetim listele pierderilor în războiul cu holera.

Tristă recompensă!

*

Unii acuză intendența că n'a dat soldaților în primile zile menu-uri fierte și calde.

Ba bine că nu: răbdări prăjite...

Privind în urmă

Mișcarea nervoasă, de neobișnuință din țară și-a luat sfîrșit și Romînia s'a ales cu un cîștig strălucit, *datorită guvernului său.*

Regatul occidental în orientul Europei a suit cîteva trepte de mărire, arătînd lumei civilizate că țărișoara din preajma Balcanilor este un element puternic al necontenitului mers către progres.

Acuma, cînd în chestia externă aproape totul e deplin clarificat, privim cu ironie și adesea cu desgust, în urmă, la frămîntările și atacurile calomnioase și perfide ale unei părți a opoziției. Avurăm de constatat procedee africane, care se vede că sînt inerente unor specii de politicieni romîni și, vai! asemenea procedee încă dăinuesc și astăzi, atît de elastic este interesul particular în dauna celui public și atît de temerari sunt încă africanii noștri.

De pildă, ne amintim de quasi-mortul ziar „Cuvîntul" și necăpătuiții lui susținători, care au și provocat intruniri publice încontra „infamiei" guvernului care pregătea „o alianță romîno-bulgară" în contra sărbilor ce se aflau în războiu cu Bulgarii.

Iată un procedeu eminaminte african și pe care e zadarnic să-l mai infierăm.

Dar—precum spuneam—africanii noștri naționali încep să-și reia meseria de insultători necioplți și îndrăzneți, ba încă își îmbracă cupiditatea într'o formă teoretică. Nu vom lăsa să se perpetue fariseismul acesta, și cînd va fi sosit timpul, vom scutura puțin golul teoriei lor, de altfel slabă, extrem de slabă și anostă.

G.

OAMENI ȘI LUCRURI

CENUȘE...

Fără un adevărat sfîrșit de epopee, ce farmec ar avea oare viața oamenilor mari, ce frumuseță deosebită ar avea oare povestea activității lor, exemplul forței și vigoarei lor.

Privit astfel, momentul în care—mai eri—cenușea care strînge în urnă ceea ce a fost corpul lui August Bebel, încheind printr'o trăsătură de neobicinuit o desfășurare de acțiune cu totul în afară de comun, impresionează armonios și răspunde oare cum unei trebuințe generale de a nu se banaliza prin o simplă și banală înmormîntare pămîntească viețile cari au vrut să însemne sfidarea marilor puteri oarbe în care n'au crezut.

Morții nu mai fac gesturi prometeice; e însă o datorie de consecvență a celor ramași pe urma lor,—de a le duce voința pînă la logica extremă și din acest punct de vedere scena incinerării în crematoriul din Zurich a fost logică și răspundea, fără îndoială, voinței scrisă ori rostită — a dispărutului. Uenori soarta însă-și, prin coincidențe care au logica lor se însărcinează, la rîndul lor să facă demonstrații de natura celor indicate mai sus, ilustrînd ciudate manifestări de consecvență. Așa fu în cazul lui August Bebel, după a cărui subită săvîrșire din viață, s'au mai primit prin poștă scrisori trimise de el, scrise de mîna lui și prin care își anunța participarea la consfătuiri de luptă și de inițiativă.

Neobosită energie într'adevăr omul acesta care—după cum s'a arătat de atîtea ori în biografii—de la modesta profesie de strugar s'a ridicat pînă la situația de parlamentar neasămănat și, ce e mai mult, pînă la erudiția de scriitor și sociolog, impunînd și cu autoritatea lui de orator și cu acea de polemist și acea de literat în accepțiunea înaltă a cuvîntului, așa că expresiunea „Sie beben vor Bebel"—aplicat cu malțiozitate burgheziei germane, care într'adevăr „tremura față de Bebel" nu era un simplu joc de cuvinte, ci sinteza unui fapt, istoric și politic.

E impunătoare evoluția aceasta și în același timp garanția că luptătorul care se ridicase de-adreptul din lumea suferinților avea să reprezinte sinceritatea culminantă în devotamentul său către clasa pentru a căre-i emancipare lupta.

... Revăd încă, în timpul unei călătorii pe ciceronele cel gros care ne călăuzea în incinta Reichstagului, într'o zi de duminică. Imensa sală, goală, ca în vacanță, rezervată doară curiozității trecătorilor.

La un moment dat ciceronele, ghicind ceva din dorința exoticilor ne zise:

— „Poftiți să vă arăt locurile d-lui Bebel și Singer"... Și ne conduse în fața a două fotolii din față, cu inscripțiile nominale ale celor doi șefi ai socialdemocrației germane.

Amîndoi, într'un scurt timp, au dispărut. Singer petrecut în Capitală, de un convoiu uriaș; Bebel acum 3 zile, cuprins, sub formă de cenușe, în urna crematorului din Zurich...

Rodion

Note și impresii din Bulgaria

V

Plevna. — Ca oraș Plevna are puține lucruri de văzut. Ulița Alexandru 2-a e centrul mișcării, dar totul e în mic, case, mișcare, privala. Loc de arme, Plevna atrage prin lucrările de strategie militară făcute la 1877, cum și prin momentele ce amintesc aceste fapte de arme.

Oraș cu peste 30,000 mii de locuitori, văzut din dealul redutei Scobelef e un *tîrg roș* „Crainoi tărg" sau „Cerven tărg". Și cum la Slavi *roșul* e culoarea sinonimă cu *frumos*, Plevna ar fi un fel de *Tîrgu Frumos*, căci mai toate casele sunt acoperite cu oale.

Sunt multe monografii ce vorbesc de Plevna militară și de momentele ei militare. Eu mi-am procurat lucrarea d-lui N. R Mihliuzov *„Osvobojdenie i Priznatelnost"* = eliberare și recunoștința. Plovdiv. (Filipopol) 1912; e cea mai nouă și mai complectă lucrare, care vorbește de raporturile dintre Ruși eliberatori „Osvoboditeli" și Bulgari eliberați. Monumente în legătură cu aceste fapte avem în mai multe orașe, ca: Sofia, Pozdion, Bela, Gorni-Studen și Plevna. Muzee și mauzolee s'au rîdicat, în care s'au adunat osemintele celor morți, s'au scris pe lespezi mari de marmoră numele celor căzuți în lupte și cum sîngele romînesc

Consumați numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** și **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iași"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalație modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** și **REPEDEA** conțin numai săruri folositoare organismului și în dozele fiziologice indicate de igienești.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecțiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuințează cu succes contra anemiei și reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert și dr. *I. Țaranu.*

Facem expediție în toată țara; în localitate comanda se poate face prin o carte poștală și trimetem trăsurile la domiciliu.

s'a amestecat cu cel rusesc în cauza liberării creștinilor, pe noi Plevna cu ale ei împrejurimi ne interesează ca și Războenii, ca și Călugărenii, ca și Podul Inalt, ca și Baia, ca și oricare alt loc de arme, în care Voevozii noștri au răzbit pe protivnici ori au fost stropsiți de numărul lor cel mare. Ce-mi e că azi Plevna e pe pămînt bulgăresc? Din țărîna frămîntată și dospită cu sîngele curcanilor noștri, a eșit neatîrnarea și Regatul.

In casa-Muzeu din grădina municipală nu vedem de cît resturi de arme turcești și rusești. In acea modestă casă a stat Alexandru al II și acolo, unde s'a refugiat Osman Pașa, s'a primit defilarea armatelor turcești dezarmate.

In parcul Scobelef totul îți vorbește numai de arme rusești. Reduta fiind păstrată așa cum a funcționat în atacurile dela 1877 toamna, îți arată prin poziția tare a locului strășnicia focului, care a făcut să curgă șiroae de sînge pe valea plîngerii. Numai ciolane de Ruși, numai arme rusești, acolo arată că de sabia lui Osman s'au prăpădit zeci de mii de moscoviți, — pentru a elibera Bulgaria.

E greu a îmbina frumosul cu tragicul războiului. Poate nicăiri aiurea ca la Scobelef-Parc nu s'a izbutit la aceasta! Suișul la deal e răsplătit prin privala frumoasă. Cap de deal fiind pe trei părți și văgăune, cu suiș repede și anevoios, cu prăval ca de gură de iad; iar din spete legătura cu dealul în prelungire, tăiată cu atîtea șanțuri, că și acolo sapa soldatului a mărit prăpădul luptei.

Și Scobelef a învins și steagul cu aquila Țarului a fălfăit falnic în ajunul iurușului dat contra lui Osman-Gaziul.

Pe noi Romînii ne interesează „Mavzolei-tercva grobnița" = Mauzoleu-biserica-gropniță" lucrare grandioasă și impunătoare. In rari biserici întri cu mai multă sfială ca în această gropniță a mauzoleului-biserică. Am intrat în peștera Pecerscăi dela Kiev. Sfinți, sfinți și iarăși sfinți. N'au nimic nici în clin nici în mănecă cu istoria culturei omenirei. Robi ai unei idei orientale și prăpădiți, toți acei mucenici și-au istovit viața mucegăindu-și trupul în beciuri fără soare, — că umezala locului, unde asemenea oameni au trăit, o viață de om, te pătrunde, iar ideia care i a robit te revoltă! Dacă viața subpămîntească de traglodiți — i-a sfințit. pentru noi cești ce ne ducem viața pe pămîntul cu soara și verdeață, unde patimele omenești se încrucișază și unde om pe om se răpune, e mai multă sfințenie, cînd ți-ai pus sîngele tău să facă izvor de libertate, iar carnea ta să slujască de hrană pentru îngenuncherea tiraniei și a păgânismului.

Și mauzoleul dela Plevna e cea mai sfîntă gropniță a neamului, căci din sîngele împrăștiat al flăcăilor a răsărit un nou soare pentru noi, pentru Bulgari, pentru Europa chiar. Clădirea mauzoleului ocupă 240 m. p. și înălțimea lui e de 25 m. A costat 770 mii lei. Inceput la 12 Aprilie 1903 s'a isprăvit la 3 Septembrie 1907.

Pe una din plăcile comemorative ale acestui mauzoleu se dau numele eroilor Romîni căzuți în luptele dela Plevna. Pentru edificarea cetitorilor noștri dau această lespede în întregime (o. c. pg. 87):

Romîni: Reg. 1 dorobanți, ofițer N. Radovici, soldați 52.
Reg. 4 dorobanți, maior D. Giurescu, ofițer A. Bordeanu, soldați 41.
Reg. 5 dorobanți, soldați 64.
Reg. 6 dorobanți, maior C. Ene, soldați 14.
Reg. 7 dorobanți, ofițer A. Florescu, soldați 11.
Reg. 8 dorobanți, soldați 12.
Reg. 9 dorobanți, căpitan I. Băicoi, sublocotenent V. Verbiceanu, soldați 42.
Reg. 10 dorobanți, maior Gh. Șonțu, căpitan L. Cracalia, ofițeri C. Stănescu și Gh. Gheorghevici, soldați 159.
Reg. 12 dorobanți, soldați 8.
Reg. 13 dorobanți, soldați 116.
Reg. 14 dorobanți, căpitan Bușilă, soldați 37.
Reg. 15 dorobanți, maior I. Nicolae, căpitan M. Năstase, sublocotenenți Gh. Nicolescu și I. Valentineanu, soldați 172.
Reg. 16 dorobanți, soldați 44.
Reg. „Siret" 11, soldați 36.
Reg. I roșiori, soldați 7.
Reg. 2 roșiori, soldați 2.
Reg. 2 calarași, soldați 4.
Reg. 3 calarași, soldați 1.
Reg. 4 calarași, soldați 28.
Reg. 6 calarași, soldați 13.
Reg. 8 calarași ofițer N. Cătănescu, soldați 71
Reg. 9 calarași, soldați 8.
Batalionul de sapionieri soldați 22.
Reg. I de artilerie, soldați 22.
Reg. II de artilerie, sublocotent I. Elefterescu, soldați 13.
Reg. 3 de artilerie, soldați 13.
Reg. 4 de artilerie, soldați 19.
Batalionul I de vînători, ofițer D. Călinescu, soldați 70.
Batalionul II de vînători, ofițer D. Nicolescu, sublocot. V. Mihăescu, soldați 88
Batalionul III de vînători, căpitan N. Bogdan, sublocot N. Roseti, soldați 6
Reg. 1 de linie, ofițer I. Bădulescu, soldați 152.
Reg. 2 de linie, soldați 75.
Reg. 4 linie, ofițer I. Frunzeti, soldați 74.
Reg. 5 linie, căpitan M. Romano, sublocot. Gh Botescu, I. Handoca, soldați 127.
Reg. 6 linie, sublocot. L. Elefterescu, soldați 146.
Reg. 7 linie, căpitan D. Gănescu, sublocot. Lemnea, soldați 146.
Reg. 8 linie, căpitan V. Mărgineanu, N. Panu; ofițer M. Siriu, sublocotenenții: N. Mancovici, C. Ulescu, V. Horcea, A. Genoiu, C. Șerbănescu, soldați 211.

In total zac osemintele a 2074 soldați și a 39 ofițeri în sfîntul manzoleu de la Plevna.

Cu inima cucerită mă scoborîi în subsol și văzui puse în dulapuri de sticle scăfîrliile așezate pe piramizi de ciolane, așezate în teanc, ca și cum ar pune scîndurile de stejar un butnar ca să se usuce pentru poloboace. Mi-am făcut o cruce — cea mai smerită și mai înfiripată cruce ce am făcut de cînd sunt — și am eșit din manzoleu, un altul.

Tidve! Care spartă de gloanțe, care tăiată cu ascuțișul săbiei, care izbite de patul puștei. Cetești în scăfîrlia de azi păharul morții cum l'a băut eroul în toiul luptei.

Dacă la Putna vezi scafîrlia Marelui Ștefan — un om; dacă la mănăstirea Dealului vezi capul viteazului Mihai — un om! mari oameni, eroi sfinți ai neamului! La Plevna și Grivița vezi un norod întreg răzbit de fulgerul glontelui, de scăpărătura sabiei, de tunetul baltagului puștei. Din lupta acestui norod au eșit faptele de azi.

Și cu gîndul cucerit m'am dus la *marele Căpitan*, care a avut fericita soartă a conduce spre izbîndă pașii luptătorilor de la Grivița și Plevna!

Ne mai trebue o nouă Griviță și o nouă Plevnă și mai mare, dar nu peste Dunăre, ci peste munți, peste Carpați și peste Prut; Duceți-vă în cete strînse la Plevna, voi tineri și bătrîni, voi mame mai ales de șoimani, căci acolo neamul nostru va suge laptele vitejiei zilelor de mîine; și neamul nostru are încă scrise în tainica carte a vieții lui, mai multe mauzolee de oase pentru a se limpezi rostul de mîne al ființării noastre ca stat, ca națiune.

Gh. Ghibănescu.

Litere-Științe-Arte

Un om de știință. — Fascicola tipărită de „Academia Romînă" cu No. XLI cuprinde cuvîntarea d-lui dr. I. Simionescu, noul membru al Academiei Romîne și tot odată răspunsul d-lui doctor Mraezek. Extragem un pasagiu din acest răspuns, în care se face elogiul activității științifice a d-lui dr. Simionescu:

„Caracteristica cercetărilor date este scrupulositatea, o argumentare științifică riguroasă, expunere limpede și o frumoasă limbă romînească. Ocupă un loc de frunte printre stratigrafii și paleontologii cu cari știința romînă se poate făli și din marele număr al lucrărilor d-sale cari mai toate se referă la stratigrafia și paleontologia Romîniei, Academia este fericită a putea număra o foarte mare parte printre publicațiile ei.

„Consecvent cu una din trăsăturile esențiale ale sufletului d ale, nu te-ai mărginit numai în cercul specialității, ci ai căutat să împărtășești larg și pe acei pe cari soarta îi ține mai departe de preocupările senine ale științei.

Ești prin grai și scris un popularizator dintre cei mai gustați..."

Părerea d lui dr. Mrazec este cu totul împărtășită de acei cari, la noi în țară, sunt în curent cu activitatea d-lui profesor Simionescu.

*

— In schița „Sugestiuni" din numărul trecut făcîndu-se din eroare omisiuni reproducem următorul pasagiu:

„Și înaintea ochilor păianjeniți se perindează o viziune, Cîmpii nemărginite vădovite de rod și muiate în sînge, coline presărate cu cadavre, părăiașe purpurii în care corpuri mutilate".

De asemenea trebuia să se citească decolorate și stînse (în loc de strînse)

*

STRUNA ZILEI

DUPĂ PACEA IN BALCANI

Ieri s'a serbat „Schimbarea la față..."

Știm: noile geografii,
Despre Europa 'nvață
Că s'a 'nroșit de grozăvii
Și s'a schimbat... la față.

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, plecat Duminică dimineață cu trenul de 6, a vizitat Tg.-Neamț, Mănăstirea Varatic, Piatra-N. și Bicaz.

De la Piatra-N. a venit cu trenul la Bacău și de aci, cu automobilul, a sosit ieri dimineață 6 August la Slănic.

Tot aci a sosit ieri dimineață cu automobilul, venind din București, d. dr. Mezincescu, sub-directorul serviciului sanitar.

In cursul dimineței ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, însoțit de d. dr. Mezincescu și personalul local a inspectat instalațiile și izvoarele, iar în cursul după amezei, împreună cu sub-directorul serviciului sanitar, a lucrat la raportul cu privire la epidemia holerei.

D. Badareu se va prezenta cu acest raport la M. S. Regele și pe baza ordinelor primite va pleca la cartierul general al armatei, pentru a lua înțelegere cu privire la respectarea măsurilor necesare pentru combaterea epidemiei.

Din comerțul ambulant se va opri vînzarea de substanțe alimentare, lucruri de îmbrăcăminte, orice obiecte casnice și de librărie, afară de ziare.

Toate acestea în vederea epidemiei de holeră care bîntue în țară.

De azi înainte, toți cărăușii care se întorc din Bulgaria sau orașele dela Dunăre vor fi reținuți pentru observație medicală în marginea satelor sau orașelor de destinație, timp de 3 zile. Ei vor fi vizitați de două ori pe zi de medici, agenți sanitari, jandarmi sau primari și nu vor fi admiși în comună dacă în acest interval de 3 zile se va declara vre-un caz cît de puțin suspect. Intr'un astfel neplăcut caz, cărăușii vor fi reținuți pe loc pînă la sosirea medicului.

Intoarcerea trupelor. — *La ora 8 și 40 dimineață, a sosit în localitate 2 batalioane din regimentul 77 de rezervă, sub comanda d-lui Căpitan Bănculescu.*

Trupele au intrat prin gara Centrală și au pornit la Ciric, unde sunt cantonate.

Un alt batalion de rezervă, a sosit la 11 și 40, și a rămas la Ciurea, pînă a venit deslegarea de la ministerul de rezboiu, dacă trupele au a debarca la gara din Iași, sau a face pe jos drumul dela Ciurea la Ciric.

Ordinul ministerului de rezboiu a fost dat în senzul, ca trupele să pornească pe jos dela Ciurea spre platoul Ciricului.

Tot azi a sosit un batalion de rezervă, care a cantonat 2 ore în gara Iași, de unde a fost pornit spre Dorohoiu.

D. Petroni, secretar al teatrului național din Iași, a primit acum de curînd o scrisoare din partea d-lui M. Sadoveanu. Intre altele directorul teatrului scria că se găsește în una din coloanele cele mai active ale armatei de operațiune, că a trecut înălțimi importante ale Balcanilor și, în sfîrșit, că speră să poată fi în Iași la 16 August pentru începerea repetițiilor viitoarei stagiuni.

In strada Albineț 23 s'a declarat un caz de febră tifoidă.

Numeroase persoane — cu deosebire medici — din localitate așteaptă sosirea fiolilor cu serum anti-holeric pentru a se supune inoculării preventive.

Corespondentul nostru din Slănic ne scrie că în fie-ce zi sosesc numeroși noi vizitatori. Timpul ie admirabil — mai cald de cît în Iulie. Se fac zilnic excursiuni în Ungaria, la locul numit 300 de scări, la Poiana Sarată etc.

După toate probabilitățile sezonul va fi prelungit pînă la 15 Septembrie.

D. dr. Imervoll, medic comunal n'a sosit încă în localitate, de oarece și la Piatra Neamț, unde d-sa e repartizat, trupele sosite se află actualmente în carantină timp de 5 zile.

Dintre medicii spitalelor Sft. Spiridon s'a reîntors în localitate d. dr. Anghel.

Un număr de medici practici din Iași va ținea o consfătuire pentru a discuta eventualitatea apariției holerei în oraș și a precauțiunilor ce urmează să ieo medicii, personal.

Lista de persoanele care au mai donat sume pentru cumparare a 14,000 țigarete trupelor din garnizoana Iași, trimise pe cîmpul de operație din inițiativa d-lui Șef al Depozitului Regiei Iași, N. Ghiorghiu. Aceste țigarete sunt destinate pentru Regimentul 13 Ștefan cel Mare și trimise d-lui Comandant al garnizoanei locale cu adresa No. 1244 spre a le preda la sosire.

Cele pentru Regimentul 7 roșiori s'au trimis pe cîmpul de operațiuni.

Max Grünstein 3 lei, Clubul „Junimea" 2, N. D. Lazer 3, N. N. Stati 1, Lazer Stati 1, A. Șmilovici 2, Ec. Bulai 3, V. Cozma 3 N. Palade 1, N. Nedelcu 5, El. Rocafux 1, Emilia Răcilă 1, Ant. Stoenescu 1, S. Poclos 1, A. Leonte 3, M. Cotilici 1, S. Rachițeanu 3, N. Antoniu 2, Cost. Popovici 1, Ion Melinte 2, N. V. G. 1.50, A. Vasiliu 1, G. Dimitriu 1.50, I. Felea 1, C. Țurcanovici 1, G. Străjescu 1 50 H. Mișcovici 1, Ilie Croitoriu 1.

Ni se scrie din Băile Oglinzi (Tg.-Neamț) că în urma inițiativei luate de administrația băilor de a reduce prețurile cu 20 la sută a început să vie foarte multă lume. Timpul e foarte frumos și plăcut.

Băile atît de eficace în contra diferitelor boli atrag afluență mare de vizitori. Restaurantul foarte îngrijit e ținut de D. Simionescu și Peters din Iași.

Comitetul doamnelor din „Crucea Roșie" și acel al Doamnelor ortodoxe romîne au donat toată lenjeria necesară pavilionului de holerici de pe lîngă spitalul Pașcanu din Iași.

Trupa de operetă a d-lui Grigoriu a închiriat teatrul național cu începere de la 20 Septembrie. Probabil că stagiunea teatrului național va în a doua jumatate a lui Octombrie.

Mai mulți cetățeni din împrejurimile spitalul Pașcanu ne scriu că sunt alarmați în vederea instalării pavilionului pentru holerici în acea regiune, din cauza scurgerei ce are cișmeaua Pașcanu. Credem că alarma lor nu e justificată. In ce privește băltoagele din străzile Spanciog, Mărăcineanu, transmitem doleanțele locuitorilor serviciului sanitar.

„Cazul suspect" care, alaltă seară alarmase serviciul medical al gării și al dispărțirii I, s'a dovedit, spre mulțumirea tuturor, că n'a prezentat nici o gravitate. E vorba de o doamnă din strada Apeduc 3 care a sosit din Galați cu soțul ei și cu un copil mic și care s'a simțit rău în tren; la gara Vaslui a fost văzută de un medic iar în gara Iași de d. dr. Tudor. Ieri și astăzi a fost vizitată de medicul disp. IV-a.

Comisiunea instituită de ministerul Instrucțiunii Publice pentru modificare și armonisarea legilor și regulamentelor privitoare la școalele comerciale, compuse din d-nii V. I. Radu și Gr. L. Trancu Iași a terminat lucrările, cu care a fost însărcinată și în curînd va depune cuvenitul raport.

In cel mai scurt termen posibil probabil pe la finele acestei luni, se vor publica exameme de capacitate pentru ocuparea catedrelor de științe comerciale de la școalele elementare de comerț și a celor de științe juridice de la școalele superioare de comerț.

La parchetul nostru s'a făcut o plîngere de către d. Cristian croitor în str. Lăpușneanu contra unui domn de la un birou de expediție din localitate și care face une ori pe intelectualul publicist.

In comunele Costuleni, Prisacani și Sculeni apele Prutului au început a crește din nou.

Sînt temeri de noi inundații.

Epitropia generală
a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon din Iași

Se face cunoscut că în ziua de 12 August a. c. ora 10 a. m. se va ține licitație publică în cancelaria Epitropiei Generale din Iași, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de tinichigerie, necesare acoperemintelor Spitalului Central din Iași.

Valoarea totală a lucrărilor, după deviz, este de lei 5884.00.

Garanția provizorie va fi de lei 400, în efecte sau numerar."

Terminul fixat pentru executarea lucrărilor, este pînă la 10 Septembrie 1913, cel mai tîrziu, iar termenul de întreținere, va fi de șase luni, socotit de la recepția provizorie.

Devizul, Condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice, precum și proba de tablă din care au a fi executate lucrările, se pot vedea în ori-ce zi de lucru la serviciul technic al Epitropiei.

Dispozițiunile art. 78—83 din legea Comptabilității Generale, sunt aplicabile la această licitație.

No. 4930 5 August 1913

S'a pus în vedere comisiunilor de lichidare, că conform art. 2 din decizia ministerială 390, licitațiile pentru vînderile de animale se țin de urgență și că în cazuri de urgență, legea contabilității publice dispensează și termenele de 30 și 60 zile, destul numai ca populația să fie înștiințată în ori ce mod, conform menționatei deciziuni, iar la licitație să asiste neapărat un delegat al fiscului.

In procesul pentru alimente dintre Sabina și Dimitrie Antonescu, Curtea de Apel secția II-a a respins cu neîntemeiată acțiunea d-nei Sabina Antonescu.

Procesul pentru sechestru judiciar asupra moșiei Miorcani-Rădăuți, dintre d. Faust Michaelis cu Carol Fischer, o fost amînat pentru 13 Septembre.

D-ra Eleonora Bilciurescu, inspectoara școalelor menajere a sosit azi dimineață în localitate în interes de serviciu.

D-ra Bilciurescu pleacă mîine la Fălticeni, în anchetă.

Lîngă satul Belcești s'a surpat un deal pe o întindere de 100 metri lineari amenințînd a abate cursul rîului Bahlui dinapropiere.

In acest cas va fi amenințat și numitul sat a fi cuprins de apă.

Suntem informați că Banca Moldova dă avans asupra bonurilor de rechiziție în condițiuni avantagioase.

Intre militarii reîntorși astăzi în oraș, cu trenul de 8 și 30 se află și amicul nostru Emanuel Socor, plutonier.

Consiliul de Miniștri din 25 Iulie a. c. a oprit pe timp de 4 ani în întreaga țară, vînătoarea stîrcilor albi și a spurcacilor.

La 20 August va avea loc la Clugi, un mare congres al învățătorilor romîni din Transilvania.

Asociațiunea învățătorilor maghiari sprijinită de guvern, pune mari piedici realizărei ideiei congresului.

Ziarul „Romînul" din Arad spunîod că acest congres e menit a fi un eveniment cultural pentru romînia din Transilvania, apelează la învățătorii romîni să dea congresului toată seriozitatea ca elcomparță.

Iată noul program de astă-seară Mercuri 7 August al cinematografului Pathé Frères din „Grădina Traian:

„Un foc de revolver în miezul nopței", film danez de artă superioară cu una din cele mai splendide și originale montări. In rolul principal apare artistul mondial W. Psylander.

Noul și excepționalul program de astă seară Mercuri mai cuprinde apoi:

„Farul Morței", desfășurare într'un gen cu totul nou și original al nouei case pariziane: „Senzational-Eclectic-Film". (Trei părți).

Vulcanul Kilanea, pe coasta ostică a insulei Havai, interesante vederi după natură.

Găina cu ouăle de aur, scene foarte humoristice.

Fabrica de ciocolată CARMEN

— *din București* —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Noui declaraţii ale d-lui Take Ionescu

Paris.—Take Ionescu a declarat către un redactor al ziarului „Le Temps" că speră că Marile Puteri vor şti să găsească un mijloc de-a readuce pe Turcia la respectarea condiţiunilor stabilite la Londra şi pe care ea le-a acceptat şi că Romînia este gata a se asocia la tot ce ele vor decide în acest scop.

Vorbind despre aluziile de revanşă ale Bulgarilor, d. Ionescu a zis :

„Adversarii de ieri au ceva mai bun de făcut. Au să şi organizeze noile teritorii şi să se absoarbă în lucrările pacifice ale reorganizării Bulgariei. Serbia, Grecia şi Muntenegru au răni adînci glorioase de vindecat".

Romînia şi-a sporit prestigiul prin moderaţiunea ei care i-a atras putinţa de a stabili excelente relaţiuni, pe care d. Take Ionescu speră a le vedea întinzîndu-se şi contribuind la dezvoltarea tuturor tinerelor regate pacificate.

Romînia va continua a urma o politică naţională, fiind preocupată, înainte de toate, de nevoile propriilor ei interese şi de dezvoltarea lor în stare de lucruri în Europa răsăriteană. D. Take Ionescu a terminat exprimînd recunoştinţa sa pentru rolul pe care l-a avut Franţa.

Bulgarii şi Impăratul Frantz Ioseph

Sofia.—Liga naţională bulgară a adresat împaratului Francisc Iosef o depeşă de felicitare, exprimînd recunoştinţa pentru sprijinirea intereselor Bulgariei de către guvernul austro-ungar. Depeşa sfîrşeşte zicînd :

„Bulgarii recunoscători, roagă azi pe D-zeu ca să dea M. V. fericire şi vieaţă îndelungată".

După „Vecerna Posta" şi asociaţiunile de persoane private ar fi trimis împăratului Francisc Iosef depeşi de felicitare.

Atitudinea Turciei

Constantinopole. — „Tanin" declară că Poarta nu are intenţiunea de a trece Mariţa şi de a căuta o graniţă dincolo de ea. De oarece intenţiunile Bulgariei nu sunt cunoscute, Turcia a trebuit să ocupe cîteva puncte situate lîngă Mariţa a căror populaţiune este în suferinţă. Insă această situaţie nu poate fi durabilă. Poarta nu instalează autorităţi în aceste puncte şi a ordonat comandantului turc să nu ocupe Deidagaciul.

Călătoria lui Pierre Loti

Constantinopole. — Pierre Loti a sosit astă noapte la Adrianopole unde i s'a făcut o primire călduroasă.

Atentat

Agram. — Starea d-lui Skerlecz, banul Croaţiei, care a fost victima unui atentat, este foarte mulţumitoare. Bolnavul va fi transportat mîine la palatul guvernamental. Impăratul a trimis d-lui Skerlecz o depeşă prin care îl felicită că atentatul n'a avut urmări grave şi speră într'o repede vindecare.

Dojeie—atentatorul—a fost dus la închisoare. A fost de asemenea închis şi fratele său care este bucatar la o cafenea şi care e bănuit de complicitate.

Presa radicală de opoziţiune osîndeşte atentatul şi zice că toată lumea în Croaţia priveşte cu încredere politica şi intenţiunile d-lui Skerlecz care a primit misiunea de a restabili condiţiunile constituţionale.

Rusia ameninţă

Paris.—Mai multe ziare au conjurat pe Turcia de a-şi retrage armata de dincolo de Mariţa.

Corespondentul ziarului „Le Matin" la Petersburg, telegrafiază — „Se crede că Turcii vor ocupa coasta mărei Egee, în urma unei înţelegeri cu Atena, ceea ce ar pricinui o supărare în contra Greciei. Insă este şi cu putinţă ca ocupaţiunea să aibă de scop schimbarea acestui teritoriu pentru păstrarea Adrianopolului.

Circulă chiar zvonul că Rusia va ameninţa pe Turcia cu ruperea relaţiunilor diplomatice. Ştirea, deşi este prematură nu este după informaţiunile mele, lipsită de orice temei".

„Le Petit Parisien" zice : Poarta trebuie se ştie că Rusia nu ar lasa fără răspuns noul atac al Turciei în Tracia. Intervenirea Rusiei ar însemna prologul împărţirei Turciei şi începutul ruinei puterei otomane.

Să sperăm că Marele Vizir se va mărgini să negocieze cu privire la Adrianopole şi că Turcia nu va păstra nimic peste fluviul Mariţa".

Dezmînţire

Berlin.—Se dezminte ştirile despre logodna principelui Enric de Bavaria cu marea ducesă Adelaida de Luxemburg.

Incendiu

Petersburg.—Un incendiu, care a avut loc la ministerul de externe, a distrus cea mai mare parte a arhivelor.

Mexicanii ameninţă

Mexic.—In răspunsul său la nota d-lui Wilson, preşedintele Huerta refuză orice intervenţiune externă în afacerile mexicane. Guvernul d-lui Huerta ar fi dat ieri seara Statelor-Unite un ragaz pînă la miezul nopţei pentru recunoaşterea guvernului mexican. In caz de refuz, relaţiile vor fi rupte.

Dezmînţire

Vashingthon.—D. Bryand desminte că ar fi primit un ultimatum dela guvernul din Mexic, că preşedintele Huerta declară categoric că este nefundată aserţiunea că ar fi dat un ultimatum Statelos-Unite.

Soarta Bulgarilor

Sofia.—37 de bulgari macedoneni, între care 15 notabili, au fost transportaţi la Mitrovitz, iar 22 de institutori au fost expulsaţi de către autorităţile din Uescub. Unii din ei a sosit împreună cu familiile la Tzaribrod, via Pirot, unde s'au unit cu ei şi alţi 7 notabili din Cruşev.

Turcii atacă

Sofia.—După o crîncenă luptă cu mica garnizoană bulgară de la Cucinkava, trupele turceşti au ocupat ieri definitiv acest punct.

Populaţiunea musulmană din această regiune s'a unit cu armata turcă şi—luînd armele—a măcelărit pe soldaţii şi populaţiunea bulgară.

Guvernul a atras atenţia reprezentanţilor Puterilor asupra acestui fapt şi a insistat asupra prezenţei ataşaţilor militari străini la reocuparea teritoriilor, de oarece sînt informaţiuni sigure că trupele grece semnalează trupelor turceşti localităţile pe care le evacuează, pentru ca să fie ocupate de către turci.

Intenţiile Greciei

Atena.—Guvernul va convoca Camera la finele săptămînei, pentru a ratifica tratatul de la Bucureşt.

D. Venizelos a dus cu sine cea mai bună impresie din şederea sa în Romînia şi Serbia unde populaţia i-a făcut o primire foarte simpatică.

Conversaţiunile ce le-a avut cu barbaţii de stat din aceste ţări, l'au convins de dorinţa acestora nu numai de a păstra înţelegerea actuală, dar de a face şi mai strînse raporturile pe viitor.

Ce vor ocupa Turcii ?

Paris.— Marele Vizir a comunicat corespondentului din Constantinopol al ziarului „Le Matin" că guvernul turc se va mărgini la ocuparea teritoriilor amintite în nota dela 6 Iulie, în care oraşul Diadegaci nu este cuprins.

Serviciul special Telefonic

Atitudinea Porţei

Londra.—Inaintarea vaselor ruse spre Bosfor este considerată ca o ameninţare pentru ca Turcii să evacueze Adrianopolul şi să-şi retragă armatele dincolo de linia Enos-Midia.

Conform ştirilor sosite din Constantinopol, Poarta priveşte această ameninţare în mod indiferent.

Poarta pare definitiv hotărîtă pentru răsboiu.

Delegaţiuni

Bucureşti.— D. Badarcu ministru adinterim la Interne a dat o deciziune prin care d. N. R. Căpităneanu secretarul general al acelui departament este autorizat a aproba în numele său, orice cheltuieli privitoare la administraţia centrală în limitele fondurilor speciale a creditelor budgetare suplimentare şi extraordinare, semnînd şi ordonanţe de plată.

Bulgaria ratifică tratatul de pace

— Restabilirea raporturilor diplomatice între Romînia şi Bulgaria —

Bucureşti.— Bulgaria a ratificat tratatul de pace.

Această înştiinţare guvernul bulgar a comunicat-o reprezentanţilor săi pe lîngă diferitele cabinete din Europa.

D. Simion Radeff reprezentantul Bulgariei la Bucureşti, primind nota, lucrează acum la reluarea raporturilor diplomatice dintre noi şi Bulgaria.

D. Take Ionescu la d. Pichon

Paris.— D. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat, a fost primit într'o lungă audienţă de către d-nul Pichon ministrul de externe al Franţei, cu care are de multă vreme relaţiuni personale.

HOLERA

Măsuri în armată pentru prevenirea contagiunei

Bucureşti. — Trupele care au avut reşedinţa în Capitală, şi cele care au fost incartierate în satele din jurul Capitalei, vor face o carantină de 5 zile înainte de a reintra în garnizoanele lor.

*

Tuturor acestor trupe li s'au făcut injecţiuni cu serul antiholeric, de către d-nii medici, Gratoschi, Solacolu şi Minea.

Pînă la sosirea trupelor din Bulgaria, soldaţilor care au rămas în ţară li se vor face cîte 2 injecţiuni astfel că vor fi feriţi de molipsire în cazul unui eventual contact.

*

Porturile Turtucaia şi Silistra vor rămînea închise pentru transportări de provenienţă bulgară sau serbă.

Pentru Bulgaria, rămîne deschisă Cernavoda, dar şi aci vor fi opriţi lucrătorii în cete sau izolaţi a căror stare higienică va fi rea.

Evacuarea Adrianopolului

Bucureşti.—Din Sofia se comunică pe cale particulară că acolo s'a comunicat eri că puterile sunt de acord asupra modului cum trebue să se procedeze, pentru a influenţa pe turci să evacueze Adrianopolul.

Ştirea a produs o foarte bună impresie la Sofia.

Buletinul Holerei

— Comunicatul oficial al direcţiunei serviciului sanitar —

Bucureşti.—In capitală nu s'a mai ivit nici un caz nou.

In jud. Ilfov, la Ştefăneşti s'a înregistrat un deces la unul din bolnavii vechi.

Au ramas în comună 11 bolnavi şi 12 purtători de vibrioni.

In jud. Mehedinţi, bolnavul dela Degeraţi a sucombat în ziua de 3 August.

Alt caz nu s'a mai produs dela 1 August.

Jud. Romanaţi.—La Ruseneştii de Jos, s'au ivit 6 cazuri noi, sunt 5 decese şi 14 bolnavi. In alte comuni nu s'au mai semnalat cazuri noi în afară de cele 3 dela Izbiceni.

Jud. Teleorman. — Un caz mortal la *T. Măgurele* şi 8 bolnavi dintre care 4 militari

La Slobozia-Mîndra un caz mortal.—La Măgurel 2 cazuri noi.

Jud. Vîlcea—Un soldat căzut, s'a constatat a fi bolnav de holeră şi a fost izolat la spitalul din Vlădeşti.

S'a constatat un caz la Ocnele Mari la un căruţaş întors din Bulgaria.

Jud. Olt.—In comunele Coţeanu, Stoicăneşti nici un caz nou.

La Comani un mort şi unul bolnav.

La Drăgăneşti 2 cazuri noui şi un deces.

Act de mulţumire

Perzînd în ziua de 5 August un portofel cu 200 lei în el şi găsindu-l Copila d-lui Gh. Mesteş, grefier mi l'a adus.

Pentru această faptă n'am cuvinte pentru a'i mulţumi, atît Copilei, cît şi scumpilor ei părinţi, pentru frumoasa educaţie ce'i dă copilei. Li doresc sănătate şi fericire.

Natalia Dimitriu
Comerciantă în piaţa sft. Spiridon

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"
Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13 :

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale ; nici un repetent ; doi corigenţi la cîte un singur obiect ; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie ; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi :

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NADEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

De închiriat magazia ocupată de agenţia Marcussohn situată în strada Ştefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Naţională.

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Naţionala".

De vînzare *în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătăţării, pivniţă etc.*

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

De inchiriat *cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

A se adresa la Banca Moldova.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*

A se adresa la D. Pietro Bet. Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici ; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

BAZARUL DE VANZARE
al produselor industriei naționale

Iași.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iași

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Țesătura—„Iași
Societate anonimă

Tot soiul de Țesături de bumbac, uniforme școlare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, ațică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iași

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iași

Parfumuri, Săpunuri de toalete și Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iași

Șireturi pentru ghete, șireturi pentru rochii de bumbac și lînă, sutase de bumbac, lână și matasă. Urechi de piele și cisme. Bețe tricolore și fașe de Botez. Fitil de lampă și de scaparat. Bețe pentru covoare. Șireturi de metal, șireturi pentru haine de bumbac și lână, negre și colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapițeri și chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANȚUL"
Fabrică Națională de produse textile
Max I. Schapira—Ploești

Postavuri, Pături militare, Postavuri și Pături de comerț. Dimie, Flanele de Brașov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ȘALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Executare conștiincioasă: Prețuri modeste

Raymond PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A JARDINS
Envoi franco de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentații în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele și Sărbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Gully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENȚIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însuflețite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentații cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care [illegible] celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. În dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARUL

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iași.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1956—Vineri 9 August 1913

Organizarea învățămîntului în țara cucerită

— Holera la Tecuci. — Rusia amenință —

Din țara cucerită

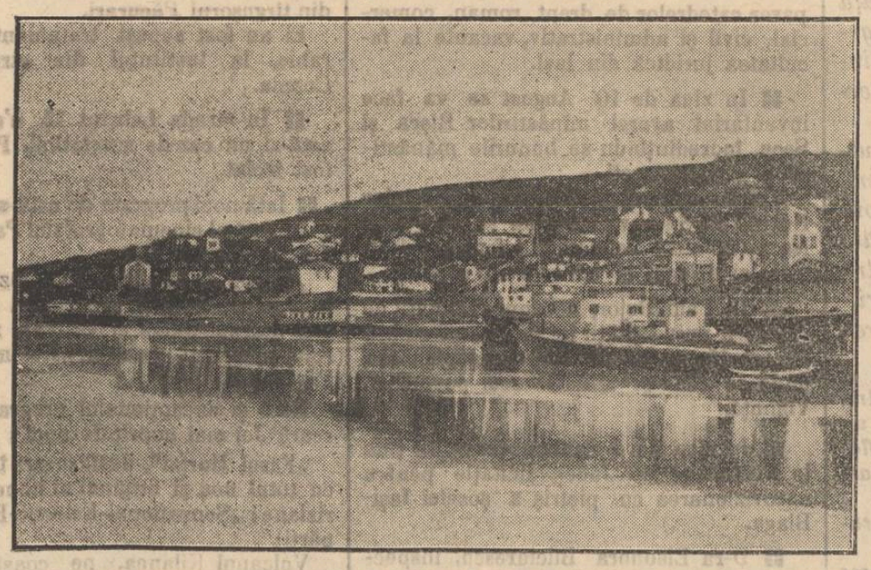

Portul din Turtucaia

Tot pentru „Epoca"

Mi-e foarte displăcut să mă ocup de mine însumi. Și mi-e mai cu seamă nespus de greu să reiau în coloanele *Opiniei*, pentru o afacere mai mult personală un loc de care îndeobște nu m'am folosit de cît pentru păreri și impresii obiective.

Sunt însă atacat, în cinstea și în demnitatea mea; și aceasta din cauze și considerații politice. Intr'o mare măsură acest atac trece deci peste capul meu; privește organizația politică din care fac parte, privește pe amicii și pe șefii, cu acțiunea politică a cărora, sunt și rămîn solidar fără nici o rezervă.

Apărîndu-mă pe mine, îmbrățișez dar o cauză comună, și lovesc în ticăloșia unui adversar comun. Iată de ce pentru astă-zi în chip excepțional voi fi subiectiv; sau, mai bine, iată în ce fel voi fi subiectiv pe ziua de astă-zi.

*

Epoca de Marți 6 August, ocupîndu se de interimatul ministerului de interne atacă pe d. Alex. Badareu pe tema pe care Neculai Fleva o exploatase iarna trecută în parlament. Cu acest prilej, ziarul d lui Filipescu afirmă că în timpul instrucției afacerei Berman Ioster ași fi îndosit registrele acestuia, pentru a servi pe ministrul lucrărilor publice.

Că amenințat însă cu arestarea, am prezentat în cele din urmă registrele, dar nu mai înainte de a fi introdus în ele *oare care modificări*.

Această infamă legendă, cu mai puțin insinuarea de la urmă, a mai apărut odată în *Seara*. Am cerut atunci să fie dezmințită; și *Seara* însăși — care, inventînd-o, îmi plătea o veche poliță de dușmănie — a luat act de protestarea mea.

Epoca o repetă; și o repetă cu o simplicitate așa de senină, ca și cum ar relata un lucru notoriu cunoscut și stabilit, și ca și cum vorbind de mine ar pomeni de un om a cărui moralitate a mai fost pusă la încercări de acest fel.

M'am ridicat în totdeauna împotriva acestui fel de a lupta în politică, și a acestui chip de a ataca în presă. Lupta politică nu trebue dusă pînă la distrugere, și presa nu trebue să piardă nici o dată respectul adevărului și sentimentul răspunderii.

Epoca n'are nimic de împărțit cu mine, o știu. Ea nu m'a atacat de cît pentru a da mai multă eficacitate loviturilor îndreptate în contra distinsului meu amic. Căci nici „Epoca", nici patronii săi, n'au pus vr'odată stavilă pornirilor lor dezordonate; iar coloanele acelui ziar au adăpostit de apururi cea mai desfrînată ziaristică din cîte s'a făcut la noi.

Epoca minte în privința mea, cum minte în privința ministrului lucrărilor publice, despre care și-a schimbat părerea și sentimentele de atîtea ori și atît de profund. Ea minte cu știință, pentru că nicăeri nu putea căpăta confirmarea învinuirei, pe care mi-o aduce — nici din actele instrucției, nici din mărturii cît de îndoelnice, nici din actele vieții mele, care-i dau cea mai puternică desmințire.

Dacă *Epoca* și-ar fi dat osteneala să cerceteze aceste lucruri și dacă și-ar fi făcut puțin scrupul de conștiință de a vedea care e adevărul în privința lor, ar fi aflat, că deși eram de mai de mult timp avocat al lui Berman Joster, am crezut de cuviință să las apărarea lui cît mai mult pe sama altora, tocmai din cauza situației mele politice și pentru a nu da de vorbit nici *Epocei*, nici altor organe de acest fel. Că totuși, în reserva aceasta, am ajutat instrucția în cercetările ei, și că prin îndemnul meu am făcut-o să dobîndească de la familie registrele tăinuite. Că instrucția, care a fost în această afacere de o scrupulozitate excesivă nu numai că n'a găsit nici o alterare în registre, dar n'a găsit în ele nici o urmă de lucruri de natură a compromite pe nimeni, și că nici odată, sub nici un cuvînt n'a găsit cu cale să mi adreseze nici o injoncțiune de nici un fel.

Ar fi aflat în fine ce profundă incompatibilitate e între faptele de care mă făcea vinovat și între firea și sufletul meu; și ar fi înțăles, că dacă ași fi avut ceva tulbure în mine, ași fi ajuns cel puțin redactor la *Epoca* și dacă ași fi fost cu adevărat falsificator de registre, eram cu siguranță director la *Seara*.

Toate aceste le-ar fi putut afla *Epoca* ori cînd, dacă ar fi voit.

Ea n'a voit însă. Și silindu-mă de a le expune aici, o rog să știe că lămuririle ce le-am dat nu sînt pentru ea, ci pentru cei care s'ar fi putut îndoi vre-o dată de dreptul meu la stima lor. Pentru ea n'am de cît un lucru: *disprețul meu.*

Eug. Herovanu.

NOTA ZILEI

A rîde...

O manșetă a unui ziar turc din Constantinopole poartă cuvintele: „Bulgaria nu e mulțumită". Și ziarul rîde; cetitorul rîde; Stambulul rîde; toată Turcia rîde de păcileala Bulgariei, ca și cum i-ar zice:

„Vezi cine rîde la urmă?..."

Sărmană Bulgarie, dar de trei ori sărmană Turcie!

Bătută de Italia, bătută de aliații balcanici, bătută de Muntenegru, rămasă în Europa numai de 23 mii de kilometri,— cît 4 județe ro mine,—foasta mare împărăție rîde... galbăn de pătania Bulgariei ambițioase, rîde de propriile sale încercări de a ridica moralul Otomanilor, rîde de norocul ce a găsit-o să poată pătrunde în Bulgaria... demobilizată și pustie; rîde, de teamă, că o să se facă de rîs la urma urmei, ceea ce din parte-ne nu i-am dori de loc, dar de loc...

POLITICE

D. FILIPESCU ȘI ARMATA

In calitatea sa de fost ministru de războiu d. N. Filipecu a acordat ziarului EPOCA un interview, în care se ocupă de acuzațiile ce se aduc intendenței și serviciului sanitar al armatei.

Nu știm dacă aceste acuzațiuni sunt sau nu exacte, și în ori ce caz refuzăm să le discutăm, pînă cînd, pe baza cercetărilor făcute, chestiunea va putea fi dezbătută în deplină cunoștință de cauză.

Relevăm însă faptul că d. Filipescu s'a crezut dator să intervie în această chestie, căci acest lucru are în sine ceva caracteristic.

In primul loc interviewul d-lui Filipescu dovedește un schimb de amabilități. Se știe într'adevăr că d-sa s'a bucurat din partea d-lui ministru de răsboiu de o favoare specială, care a fost refuzată pînă și d-lui Ionel Brătianu, șeful partidului liberal-național.

In al doilea loc pomenitul interview invederează o anumită credință ce are d. Filipescu, despre raporturile d-sale cu comandamentul armatei. Această credință, explică din partea d-sale o sumă de manifestări regretabile, precum explică și gestul de astăzi de pretinsă apărare a armatei.

De sigur, și ne grăbim s'o spunem spre cinstea armatei romîne, această credință a d-lui Filipescu nu corespunde realității. Ea este mai mult rezultatul unui proces de autosugestie, foarte explicabil la un om ca d N. Filipescu. Nu mai puțin se șoptesc, se fac afirmări care ar dovedi o stare de lucruri îngrijitoare. Iar gesturi ca acele cu numirea d lui Filipescu la marele cartier general și interviewuri ca cel de astăzi, ar tinde să întărească cu fapte șoaptele de pînă acum.

Lucrul acesta nu se poate. Armata este a țărei, menirea ei este să rămîie a țărei, ea nu are de cît chiemări care interesează țara în raporturile cu vecinii și dușmanii noștri.

Spre mai marea ei glorie ea a țerei a remas, iar gesturile bolnave nu vor pîngări nici odată bunul și gloriosul ei renume.

MICI POLEMICI

Inainte de a se sinucide chelnerul evreu Gröber și-a omorît amanta, pe chelnărița Garofița, prin bună înțelegere. Cauza? Piedica de a se căsători, din diferența religioase.

...Și tocmai acum „Unirea" nu apare!.

*

Un diplomat susține că Bulgaria e cea mai izolată dintre țări.

...Pentru că e cea mai holerică, de sigur.

*

„Cuvîntul" mutat la București proiectează să revină în Iași.

..Mă rog, nu mai sunt și alte orașe care să merite onoarea de a nu ceti „Cuvîntul"?.

*

Trupele demobilizează. Numai trupa dramatică e amenințată de un ordin de mobilizare.

Din nenorocire se pare că zvonurile relative la abaterile intendenței nu-s... tendențioase.

*

„Evenimentul" a schimbat o cunoscută ilustrație introducînd în locul d-lui Toke Ionescu—căruia îi strînge mîna d. Venizelos, la Conferința de pace — pe d. Al. Marghiloman.

Crede oare ziarul că tabloul e mai... grecesc astfel?

EXTERNE

FUGA LUI THAW

Ca „afacere sensațională" pe ziua de azi, presa străină se ocupă și de amănunte în multe coloane despre fuga lui Thaw, din casa de nebuni a Statului din New-York.

Cetitorii „Opiniei" cunosc afacerea, din amănuntele publicate la timp. Thaw este un miliardar american, care, într'un moment de gelozie, a ucis pe amantul presupus al soției sale.

Procesul a durat un timp îndelungat. A fost o luptă eroică din partea avocaților pentru a salva pe clientul lor,—dar n'a fost posibil. Și atunci s'a invocat faptul că Thaw e nebun. Această afirmare, susținută de psihiatri reputați, a avut efectul dorit și Thaw scăpat de jurați, a fost internat în casa de nebuni din New-York.

Dar Thaw a continuat lupta pentru a-și obținea libertatea. Dar nereușind, a pus cu ajutorul amicilor și miloanelor sale, totul în mișcare pentru a fugi.

Zis și făcut.

Intr'o noapte, a sărit zidul, după ce îndepărtase violent pe unul dintre gardieni. Un automobil îl aștepta și de aci a fost transbordat într'un vapor ce de asemenea aștepta și acum se află în largul mărei.

Cei mai mulți dintre jurisconsulții americani, susțin că Thaw, odată eșit din reionul Statului New-York, este un om liber și nu poate fi urmărit. Așa sunt legile americane.

OAMENI ȘI LUCRURI

AL CUI SA FIE?

De pe urma vizitei sale în Adrianopole —unde se află de eri—Pierre Loti va culege fără îndoială un material dureros de abundent. Dar cum istoria documentară n'o fac poeții, iată aci cîteva pasagii nespus de dureroase din Memoriul pe care l'a înaintat Cancelariilor, guvernelor europene, delegațiunea cetățenilor adrianopolitani, alcătuită din Mehmed Faik (mahomedan), deputatul Orphan (grec), directorul de ziar Barishac (spaniol) și profesorul Hampartzunian (armean), porniți spre marile centre europene.

„..De 600 de ani trăim sub dominațiunea turcească, fără să fi fost supărați în exercițiul cultului nostru.

„Declarăm sus și tare că Bulgarii cari se laudă că vor să mîntuie creștinismul de cruzimile turcești, n'au cruțat, chiar din prima zi a intrării lor în Tracia, nici femeile noastre, nici copiii noștri.

„Ne-au silnit nevestele; ne-au măcelărit pruncii și au prefăcut în mînă fumegîndă țara noastră. Bulgarii au omorît din setea de a omorî și au ales drept victime sute, mii de vieți tinere dintre care cea mai în vîrstă n'atinsese 18 ani! In Malgara și aiurea au spînzurat sute de capete de femei. Chiar și sălbatecii cari nu au avut nici o atingere cu civilizația s'ar fi îngrozit de actele măcelăririi unor copii inocenți. Și soldații bulgari au sămănat pe ulițile orașelor și satelor Traciei mii de copile și de tineri, trupuri străpunse de baionete. Cîte femei însărcinate au simțit pierind în pîntecele lor pruncii nenăscuți încă!

„...Noi, reprezentanții populației musulmane, creștine și izraelite din Adrianopol și împrejurimile lui cutrierăm capitalele Europei civilizate ca să zugrăvim suferințele îndurate de biata noastră țară; vrem să trezim mila Europei. Nu este tîrg, nu este sat, care să nu fie prefăcut în cenușă! Albiile fluviilor sunt pline de cadavrele a mii de oameni, ale căror capete au fost rătezate, ale căror mîni au fost ferecate, ale căror abdomene au fost spintecate. Apele rîurilor sunt otrăvite de atîtea leșuri. O durere adîncă înfioară Tracia întreagă. In fiece casă se găsesc copile cari au fost necinstite și cari nu cutează măcar să se uite în ochii părinților lor. Preste tot — femei care-și pierdură fiii și avuturile.

„...Dacă Europa, în potriva simțirii omenești, ar vrea să dee iarăși pradă Bulgarilor o populație ajunsă la disperare și istovire, se va convinge că acei locuitori vor duce lupta pînă la cel din urmă strop de sînge și ce va mai scăpa cu viața va părăsi, pînă la unul, teritoriul pustiit de lupte. Nu vroim, cu nici un preț, ca peste vilaetul Adrianopolului să fîlfăie alt drapel de cît al Turciei. Nu putem crede că Europa va lăsa furiei răzbunătoare a Bulgariei un milion de cetățeni pașnici, întru nimica vinovați..."

..Iată în ce accente sfîșietoare se pune problema cea vie, cea cu adevărat tragică, în momentul cînd Sir Grey proclamă intangibilitatea Tratatului dela Londra și cînd Adrianopolul turc vede de partea sa doară pe un... poiet ca Pierre Loti.

Rodion

ECOURI

Franța Orientală

In fie ce zi cîte o linie de jurnal ne vorbește de opiu, de cocaină, de morfină și de alte producte de acest fel. S'a vorbit mult în această privință și s'a exagerat oare cum.

Casele unde se fumează opiul la Paris nu sunt tocmai rare, se zice că sunt mai dese în porturile unde vin vapoarele din Tonking, Indochina etc.

Discursuri, articole, statistici, proecte de lege, am avut de toate.

In cartierul Montmartre se fumează opiul, se ia cocaină: în cartierul latin, asemenea. Rezultatul acestor mișcări a fost că „prețurile s'au urcat".

Se poate spera însă că se va pune un frîu acestor manii cari au o influență nefastă asupra nației.

CUVÂNTARE

rostită de Păr. C. Dinescu,

Confesorul Brigăzii 15 a de Infanterie, reg. 13 la plecarea trupelor.

Iubiți Ostași,

Momentul, în care negăsim acum, e poate cel mai înălțător din toată viața noastră... e Dumnezeesc...

Deasupra capetelor noastre plutește duhul Impăratului ceresc, care împărățește peste soarta vremurilor, popoarelor și răsboaelor. Și pare că acest sfînt duh pătrunzînd adînc în inima noastră, ne întreabă pe toți—de la cel mai mare pînă la cel mai mic: „Veți păstra voi oare în drumul pe care mergeți credința și vitejia strămunilor voștri? Veți dovedi voi lumei oare, că sînteți sînge din sîngele părinților voștri? Și eu, nu mă îndoiesc o clipă, că vă veți arata peste măsură de vrednici de numele de soldat romîn, pe care-l purtați.

Dar, după toate acestea, iubiți ostași, nu uitați două lucruri de cea mai mare trebuință: Intăi nu dați uitării faptul că regimentul din care faceți parte, poartă numele celui mai viteaz domnitor, care a purtat peste 40 de războae victorioase, și care după fiecare răsboiu, a înălțat cîte un sfînt locaș spre lauda lui D-zeu și spre cinstirea vitejilor săi ostași. Iar la

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSȚIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

1877 tot acest regiment a uimit lumea prin vitejia și izbînda lui. Iată pilda noastră, a tuturor! Iată icoana credinței și vitejiei străbune!

Gîndindu-vă la acestea, veți avea grija de căpetenie de a vă lupta pe cîmpul de onoare, nu numai ca viteji, dar și ca creștini. Nu veți lovi cu arma voastră, bătrînii, pruncii, femeile, răniții și pe toți aceia care în fuga groaznică a disperării de moartea ce o împrăștie războiul, străbat, satele și cîmpurile, căutînd un loc de mîntuire...

Vă veți lupta însă și veți ataca cu strășnicie pe acei inamici, care vor să ne fure pămîntul țărei noastre și care vor să batjocorească virtuțile noastre romînești și creștinești.

Să nu uitați încă, iubiți ostași că trebue să fiți pătrunși pînă'n fundul sufletului vostru de cel mai desăvîrșit curaj. Omul care n'are bărbăție e un om mort. Și orice faptă omenească de toate zilele, dacă se pornește la a ei înfăptuire cu îndoială în suflet nu se ajunge la nimic bun nici pentru el, nici pentru semenii lui. Pentru acest cuvînt, Iubiți ostași, vă îndemn, după cum marele Apostol Pavel a cărui sărbătoare o prăznuește, astă-zi, Sft. noastră biserică, îndemnă creștinii de odinioară cu cuvintele: „Pentru aceia luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotrivă în ziua cea rea și toate isprăvindu-le să stați.

Stați drept aceia încingîndu-vă mijlocul vostru cu adevărul și îmbrăcîndu-vă cu zaua dreptății".

Numai de la curajul și bărbăția voastră atîrnă victoria mult mai mult de cît de la mulțimea puștilor și tunurilor.

Superiorii noștri mari și mici, Majestatea Sa Regele, țara întreagă, toată suflarea romînească de pretutindeni, neamurile încunjurătoare, lumea întreagă chiar, ca un singur om și suflet stau cu ochii ațintiți spre voi, așteptînd faima vitejiei romînești.

Și ca confesor al Brigăzii XV-a de infanterie reg. 13, înarmat cu bine cuvîntarea înaltului meu Stăpîn, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, care a bine-voit a-mi încredința această mare, frumoasă și înaltă misiune.

Iar eu ca preot, slujitor celui prea înnalt, rog pe Dumnezeu să trimeată pe îngerii săi păzitori asupra voastră ca să vă întoarceți glorioși și sănătoși la iubiții voștri pe care i-ați părăsit un moment la căminurile și frumoasele voastre ogoare, și acum, într'un suflet și într'un glas să strigăm:

Trăiasca marele Căpitan, care la 77 ne-a condus la izbîndă și care în 1913, ne va conduce la glorie,

Trăiască generalisimul armatei romîne, A. S. R. Principele Ferdinand

Trăiască armata Romînă

Trăiască Romînia....

Din literatura vremei

RAZBOIUL

Războiul... Toate evenimentele vieței zilnice, tot ce e rațiune dispare înaintea tragediei omenești numită Războiu. Cîți savanți, oameni iubitori de pace n'au făcut sforțări uriașe pentru a asigura lumei o pace durabilă.

Unde e bătrînul Frédérique Paszy? Ar mai fi murit încă odată acest venerabil luptător al păcei văzînd tragedia din Balcani. Țarul Nicolae II-le a instituit tribunalul de pace din Haga, cu speranța că va ajunge la un rezultat, însă totul a fost în zadar.

Se crede că ideia pacifistă va cîștiga teren, că omenirea va deveni mai liniștită și că națiunile vor ajunge la o înțelegere și unire universală.

Dar vremea încă n'a venit.

Omul rămîne acelaș. Observați starea spiritelor într'un timp de război.

Nu există nobil, țăran, burghez, care să nu urmărească cu aprindere știrile de prin gazete. Cu ce înfrigurare urmăresc și mișcările trupelor, ciocnirile, luptele...

Ori cîte sforțări se vor face ca să dispară aceste conflicte armate e în zadar. De altfel ar fi și absurd să mai credem că s'ar mai potoli vre-odată războaiele. Și lucru curios, niciodată n'au fost mai multe războie ca în epoca în care filosofii se munceau să convingă omenirea de absurditatea războiului. S'a crezut că dezastrul din 1870 va înăbuși ambițiile și urile dintre popoare.

Din nenorocire, glasul tunului a răsunat mereu atît pe mare cît și pe uscat.

Rînd pe rînd s'au văzut războaie. Rușii cu Romînii contra Turcilor, Spaniolii contra Filipinelor, Francezii contra Hoveșilor, Englezii contra Burilor, Americanii contra Spaniolilor, Japonezii contra Rușilor, Germanii contra Venezuelei, Italienii contra Turciei și ieri Balcanii contra nenorocitei Semilune, care n'avea de cît un singur apărător. Un apărător foarte generos, foarte întreprinzător, foarte eloquent care e Pierre Loti. Și cum să nu fi luat apărarea unui asemenea popor nenorocit, rău condus, redus la foame și neprevedere de însiși șefii săi.

....Așa dar nici într'o epocă a omenirei n'au fost mai multe războaie ca acum. Și lucru curios, pe cînd odată se făceau războaie numai dintr'un simplu capriciu, al regilor, astă-zi popoarele sunt acelea care silesc regii să facă războaie.

Astă-zi turma mînă păstorul, turma doritoare de glorii și cuceriri. Ne amintim că regele Italiei nu voia război cu Turcia cu nici un preț, dar mulțimea nebună de furie de cuceriri l'a forțat. Și tot Italia e aceia care a aprins focul în balcani care a sărit contra istovitului imperiu Turc.

Astă-zi opinia publică domnește pretutindeni. Ea și-a dat seamă de forța de care dispune și de aceia cînd nu e ascultată, știe să ordone.

Al. Dumbravă

Litere-Științe-Arte

Literatură ocazională. — Cetitorii găsesc în numărul de astăzi cuvîntarea părintelui Dinescu, rostită în ziua plecărui regimentului XIII din Iași.

Imprejurări cunoscute, abundența de actualități, au făcut ca ea să nu poată apărea în coloanele gazetei decît astăzi, cînd soldații sunt în drum spre casă.

Insuși acest complex de cauze și de efecte își are interesul lui și nu va contribui mai puțin ca să fie cetită cu luare aminte frumoasa cuvîntare, mai suggestivă încă după trecerea epocei de mari frămîntări și în preziua desăvîrșitei liniștiri.

Atunci, ori acum, ea formează una din paginile operei ce s'a scris prin conlucrarea tuturor energiilor, tuturor inițiativelor, în care scepticul și credinciosul, eruditul și analfabetul și-au avut fiecare partea sa, meritul său.

*

„Războiul Independenței" de general Candiano-Popescu este titlul unei prea interesante opere istorice ilustrată, apărută în editura revistei „Fiacăra".

*

STRUNA ZILEI

EXCEPȚIA...

S'au confiscat foarte multe fructe tari de către d-nii medici.

Ziarele

Tot ce-i fruct necopt, afară!
Spun severii sanitari....
Numai merele din sînuri
Cer să fie cît de... tari.

De închiriat magazia ocupată de agenția Marcussohn situată în strada Ștefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Națională.

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Națională".

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, plecat Marți 6 August seara din Slănic, a sosit ieri dimineață la Sinaia, unde a fost primit de M. Sa Regele.

D. Badareu a prezentat suveranului un raport amănunțit în privința mersului epidemiei de holeră și a propus o sumă de măsuri, care urmează să fie executate de comandamentul armatei, pentru a se preveni întinderea flagelului, care tinde să ia proporții extraordinare.

După ce a primit cuvenitele ordine din partea M. S. Regelui, d. Badareu a plecat cu automobilul din Sinaia și la ora 4 d. a. a sosit în Capitală.

In tot cursul după amezei a lucrat la ministerul de interne, lucrări publice și direcția generală a serviciului sanitar, iar astă-zi dimineață la ora 5, a plecat spre cartierul general, întovărășit de d. dr. Mezincescu, sub-directorul general al serviciului sanitar.

Plecînd de aci va vizita, în cursul zilei de astă-zi și mîine Vineri, regiunea Olteniei și Munteniei, contaminată de holeră — iar Sîmbătă dimineață va fi la Sinaia, pentru a participa la consiliul de miniștri.

Duminică dimineață d. Badareu va fi în Iași.

Reîntoarcerea trupelor.—*Pînă Mercurea viitoare nu va mai sosi nici un tren militar. Trupele mobilizate și aflătoare în țară au pornit toate spre garnizoanele de reședință.*

De Duminecă începe îmbarcarea trupelor cari au fost în Bulgaria.

Trupele de cavalerie din Iași vor trece Dunărea la Segarcea, 33 km. de Craiova. De aici vor face drumul, pe o distanță de 68 km., pînă la Calafat, călări. Acolo vor fi îmbarcate și vor sosi în Iași 4 trenuri militare și anume: în ziua de Mercuri la ora 6 și 10 dim., la 4 p. m., și la 11 seara iar Joi dimineață, ultimul tren militar.

Reg. 13 infanterie soseste mai tîrziu cu cîteva zile, datele nu sunt încă cunoscute.

Un alt caz suspect.— Ieri s'a ivit în oraș un nou „caz suspect" de astă dată cu aparențe ceva mai serioase.

In curtea bisericei Bărboiu descinsese femeea Elena Rotariu, din Holboca, venită în Iași să se intereseze de barbatul său mobilizat.

Găsindu-se rău, s'a dat de știre comisiei a 4-a, iar vecinii se grăbiră a chema pe cei mai apropiați medici. Femeea prezenta fenomenul de deranjament gastric acut așa că putu inspira bănuieli.

Intre oarele 3 și 4 p. m. pacienta a fost văzută de d-nii dr. Floru, dr. Apoteker, dr. Steuerman, dr. Haimovici, și cu trăsura „Salvării" fu transportată la pavilionul holericilor de pe lîngă spitalul Pașcanu.

Supusă observației medicale bănuielile nu s'au confirmat și, deși e reținută încă în pavilion, femeea Rotariu, primul caz transportat aci, nu a inaugurat, din fericire, seria cazurilor de holeră de care cu drept cuvînt se arată bănuitoare autoritățile iașane.

Soc. Crucea Roșie și prevenirea holerei. — Prin adresa No. 15514 3 | 10 August 1913 a Domnului Primar, Societatea „Crucea Roșie" filiala Iași a fost rugată să contribuie cu cît-va putea, pentru a se acoperi primele necesități și a se întîmpina flagelul care amenință întreaga populațiune a orașului,—prin reîntoarcerea trupelor în garnizoană de pe cîmpurile contaminare de molimă.

Iată lista de lucrurile cerute și pe care societatea Crucea Roșie, în mai puțin de 24 ore le-a și pus la dispoziția Domnului Medic Primar al orașului și au și fost imediat transportate la pavilionul de izolare a holericilor, de lîngă spitalul Pașcanu:

300 cămăși, 200 pantaloni, 250 perechi ciorapi, 200 prostiri, 93 coșuri de pernă, 48 fețe de pernă, 21 pături de vară, 26 pături de lînă, 100 prosoape, 112 Șervete de masă, 100 batiste albe, 2 mușamale mari, 150 brîie de flanelă albă, 30 metri de flanelă netăiată, 111 flanele albe cu mîneci, 100 șervete pentru comprese, 51 coșuri de saltele, 20 Vase de noapte smălțuite și cu capacele lor, 5 găleți mari de zinc, 5 lighiane mari smălțuite, 5 căni pentru apă a 3 litri una, smălțuite, 4 duzini de cănițe smălțuite, 4 duzini de farfurii adînci smălțuite, 4 duzini de linguri, de metal, 6 lămpi de petrol a 8 lumini cu sticle de rezervă, 5 paturi Moldovenești, 5 Mese de lemn, 28 Șervete pentru serviciul d-lor Doctori, șervete pentru farfurii, căni, bucătărie, praf etc. Societatea dispune încă de foarte mult material lucrat, pe care-l ține la dispoziția spitalelor civile și Militare și pe care în ori ce moment l-il poate servi.

După cum s'a mai spus, dărnicia și dragostea publicului pentru suferinzi și ostașii a fost mare. Societatea nu a avut și nu are îndeajuns cuvinte să mulțumească. In cei șease ani de cînd este înființată filiala Iași, ea a strîns 45 mii lei din care 26 de mii sunt depuși la Banca Națională, iar 19 mii la Banca Agricolă. Pînă acum aceste sume au rămas neatinse, cheltuindu-se la trebuință din altă sumă de rezervă adunată tot din cotizații, serbări și colecte. Societatea a strîns acești bani pentru nevoi, și aceste nenorocite împrejurări prin care trecem, iar nici de cum pentru petreceri, baluri și cheltueli zadarnice, după cum se afirma cu atîta ironie, răutate și lipsă de bună cuviință,—într'un bizar ziar din localitate, cu data de 1 August 1913.

Era cavaleresca, să vie să se intereseze de mersul Societății în acești șase ani i s'ar fi dat toate deslușirile cu cea mai mare bună voință de către doamna Președintă, sau ori care altă d-nă din comitet;—iar nu se debiteze calomnii și să gratifice Societatea cu expresii care numai cinste nu pot face acestui ziar destul de răspîndit.

Maria dr. Gavrilescu.

In cursul lunei Octombre vor începe la Universitate concursurile pentru ocuparea catedrelor de drept roman, comercial, civil și administrativ, vacante la facultatea juridică din Iași.

In ziua de 10 August se va face inventariul averei mînăstirilor Rîșca și Secu, încredințîndu-se bunurile mănăstirilor, noilor starețí.

Vor fi prezenți și protoereii județelor Neamț și Suceava, precum și d. Pișculescu (literatul Galaction) defensor eclesiastic și delegat al ministerului cultelor.

D. Paul Bujor, decanul facultății de științe a universității locale, se va stabili pentru 15 zile la mănăstirea Agapia unde, unde se află și amicul seu, poetul A. Vlăhuță.

In ziua de 4 Septembrie se va ține la Prefectura de Județ, licitație pentru aprovizionarea cu pietriș a șoselei Iași-Blaga.

D-ra Eleonora Bilciurescu, inspectoară a școalelor profesionale din țară, a inspectat ieri școala profesională de sub direcția d-nei Iosefina Furnică, din strada Tatarași.

D-na inspectoară a plecat astăzi la Fălticeni spre a face o cercetare.

Parchetul a autorizat înmormîntarea celor doi sinuciși de la Hotelul Central, fără să li se mai facă autopsia.

In scrisorile lasate, sinuciții roagă autoritatea, să permită ca mormintele să fie sepate alăturea. Această ultimă dorință a lor nu le-a putut fi îndeplinită din cauză că eroul și eroina erau de religiuni deosebite.

Infanteria corpului I de armată se afla în ziua de 1 August la Orhania, luînd drumul spre țărmul Dunărei, la Segarcea. Infanteria corpului IV se afla la Plevna — unde a poposit două zile.

In contra fostului funcționar de la administrația financiară Furmuzachi C. s'a primit noi denunțuri și reclamațiuni pentru sume frustate din depozite. D. judecător de instrucție Lupu instrueste aceasta afacere, care este a 3-a în sarcina numitului fost funcționar.

Intru cît concursurile pentru școala fiilor de militari au loc între 1 și 15 Septembrie, se crede că cursurile școalei se vor deschide la 1 Octombrie.

Ministerul de interne a făcut azi cunoscut Prefecturei de Poliție, de a suprima cu desăvîrșire cerșitoritul.

Față cu acest ordin, poliția a strîns azi pe toți cerșetorii, pe care i-a înaintat Primăriei, care urmează să se îngrijească, de soarta lor, cel puțin pentru un timp.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 28 Iulie a. c. aducîndu-se la ocolul Comunei o vacă la păr porumbă, coarnele țapoșe radașcate, de spinare în partea stîngă semn de friptură, se publică prezenta pentru ca proprietarul să se prezinte cu dovezile ce va fi avînd spre a primi vaca, căci în caz contrar după cinci zile se va vinde prin licitație publică.

No. 15690 8 | 21 August 1913

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iași:

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

IOAN NADEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul acestui dicționar, **cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.**

Regimentele 77 și 65 de infanterie de rezervă, — adică cele 3 batalioane de rezervă din regimantul 13 Ștefan cel Mare au fost așezate pe platoul dealurilor Șorogari și Ciric. Ele sunt conduse de căpitanii Bănciulescu, Manolache și locotenentul Silviu Codreanu. Duminică dimineață, regimentele vor reintra în căzărmile de la Copou spre a'și depune echipamentul și a fi demobilizate.

O mîță turbată a mușcat și sgîriat eri pe negustorul Alter Iacob, pe copilul acestuia Abba, și pe bătrîza Mari Maier, din tîrgușorul Păcurari.

Ei au fost supuși tratamentului antirabic, la institutul din strada Toma Cozma.

In strada Labrint 15 s'a declarat astă-zi un caz de scarlatină. Pacientul a fost izolat.

Iată noul program de astă-seară Joi 7 August al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian:

„Un foc de revolver în miezul nopței", film danez de artă superioară cu una din cele mai splendide și originale montări. In rolul principal apare artistul mondial W. Psylander.

Noul și excepționalul program de astă seară Joi mai cuprinde apoi:

„Farul Morței", desfășurare într'un gen cu totul nou și original al nouei case pariziane: „Senzational-Eclectic-Film". (Trei părți).

Vulcanul Kilanea, pe coasta ostică a insulei Havai, interesante vederi după natură.

Găina cu ouăle de aur, scene foarte humoristice.

Mîne Vineri program nou:

„Pe cîmpii însîngerate (C'est la guerre) epizod războinic din recenta conflagrație balcanică—Tîndală și pianista, etc.

GIMNAZIUL

„MORITZ și BETTI WACHTEL"

Iași,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 și 3—5. Candidații pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naștere și de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparații de 2 clase într'un an (în condițiuni admise de Minister).

Școala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului școlar 1912—13:

148 elevi prezentați în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenți la cîte un singur obiect; 7 elevi preparați de două clase vor depune examen în Septembrie; alți 8 elevi au obținut note de promovare în școală.

Elevii merituoși, lipsiți de mijloace, fără osebire de naționalitate se primesc gratuit.

Direcțiunea.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Ratificare

Belgrad.—Regele Petru al Serbiei a ratificat, printr'un ucaz, tratatul din Bucureşti.

DUEL

Buda-Pesta.—Azi dimineaţă a avut loc duelul cu sabia între contele Tizza şi contele Pallavicini. Tizza a fost rănit uşor la cap şi Pallavicini la gît.

Adversarii s'au împacat pe teren.

Congresul Păcei

Haga.—Al 20-lea congres al păcei a fost deschis azi. Erau de faţă 950 delegaţi dintre care mai mulţi oratori au protestat în contra evenimentelor balcanice.

Invenţie interesantă

Paris. — Aviatorul Pegond, evoluînd lîngă Versailles, a părăsit aeroplanul său cu un aparat de cădere (parachute) inventat de inginerul Bonnet şi a aterizat foarte bine, pe cînd aeroplanul s'a scoborît într'o pădure vecină.

Rusia ameninţă

Petersburg. — Ziarul „Rieci" află că s'a comunicat ambasadorului turc că, în cazul cînd Turcia ar dăinui în atitudinea observată pînă acum, Rusia e hotărîtă să ia o serie de măsuri dintre cele mai energice.

Grecii se retrag

Salonic. — Trupele greceşti au primit ordinul de a părăsi Giumuldjina.

Trupele turceşti se pregătesc să ocupe acest oraş.

Acţiunea Turciei

Petersburg.—Agenţia Westuik află din Constantinopole că Marele Vizir a făcut o vizită ambasadorului Rusiei, spre a-i declara că svonurile privitoare la intenţia Turciei de a ocupa Dedeagaci sînt absolut nefundate.

Trupele turceşti au trecut rîul Mariţa din motive strategice, neştiind exact intenţiunile bulgare.

Marele Vizir a promis că va trimite azi chiar, comandantului trupelor, ordinul categoric de a rechema trupele dincoace de Mariţa.

Exodiul Grecilor

Salonic.—Intreaga populaţiune din Melcon, neputînd să trăiască sub domnia bulgărească, a hotărît să se expatrieze.

Oraşul a fost părăsit şi incendiat.

Numărul total al Grecilor, Mahomedanilor şi Evreilor, care au părăsit teritoriile cedate Bulgariei şi au emigrat în Grecia, se ridică la 55.720 oameni.

Serviciul special Telefonic

RASPUNDEREA HOLEREI

Locuitorii din Ştefăneştii-Ilfov

cer izgonirea d-rului Stamatiade

Bucureşti.—Locuitorii din comuna Ştefăneşti-Ilfov, au adresat o petiţie ministrului de războiu, prin care aruncă toată vina cu privire la izbucnirea holerei în comună, asupra d-lui dr. căpitan Stamatiade, din regimentul 63 infanterie, care, zic ei, neluînd nici o măsură, a cauzat astfel moartea atîtor locuitori.

Obştea pretinde ca dreaptă satisfacţie alungarea din comună a d-rului Stamatiade.

Demobilizarea trupelor din Capitală

— Situaţia sanitară a trupelor din Cadrilater —

Intoarcerea rezervelor din ţinuturile ocupate

Bucureşti.—Trupele permanente din Cadrilater, şi care urmează a se'ntoarce în Capitală, vor fi ţinute lîngă Chitila, pînă la 15 Septembrie.

Aci se organizează un serviciu special sanitar, care va lua toate măsurile cerute de împrejurări.

*

Eri toate trupele romîne aflătoare în Bulgaria, au început trecerea Dunărei pentru reîntrarea lor în ţară.

Trupele îşi vor face intrarea numai prin punctele Şistov şi Turnu-Măgurele.

Ele vor fi trimise în direcţia Braila, Galaţi şi Giurgiu, unde vor face cîte o carantină de 5 zile şi unde vor fi injectate cu serumul preventiv contra holerei.

*

Sîmbătă în 10 August se va termina circularea trenurilor militare, ce transporat rezervele—care se aflau în ţară.

De Duminică vor începe a circula trenurile militare, transportînd rezervele, care trecuseră Dunărea.

*

Din partea serviciului sanitar al armatei, se anunţă, că printre trupele de ocupaţie nu s'a constatat nici un caz nou de holeră.

D. general Hîrjeu, care a fost în cadrilater, împreună cu d. general Culcer, au discutat chestia desăvîrşitei demobilizări,—însă pentru moment nu s'a luat nici o hotărîre.

*

In cadrilater s'au fixat trei zone sanitare pentru supraveghiarea trupelor.

Ambulanţele diviziilor 9 şi 10, din corpul 5 de armată, vor constitui serviciul sanitar din Cadrilater.

Boala moştenitorului tronului Rusiei

Lemberg. — Ziarul *Narodno* crede a şti, că faţă de faptul că moştenitorul Rusiei suferă de o boală incurabilă, a început a se discuta la Petersburg chestia succesiunei la tron.

Aceasta ar reveni Marelui Duce Dimitrie Pavlovici.

Organizarea învăţămîntului în Cadrilater

— Prima întrunire a comisiunei —

Bucureşti. — In vederea organizărei învăţămîntului în ţinuturile ocupate, d. Disescu a numit o comisiune compusă din d-nii Gh. Lascar, C. Rădulescu-Motru, Mihail Dragomirescu, Mihail Popescu, Pericle Papahagi, Cotescu Blindiu Prasa. Marin Stroescu, S. Dimitrescu, V. Stroescu, şi Niculescu, directorul şcoalei din Turtucaia,

Ca secretar al comisiunei a fost numit d. Victor Munteanu.

Azi a avut loc la minister prima consfătuire a comisiunei sub preşedenţia d-lui Gh. Lascar, iar mîne comisiunea pleacă la Turtucaia.

Traseul frontierelor

Bucureşti.— Lucrările traseului frontierilor romîno-bulgare, vor începe peste cîte va zile.

Ofiţerii romîni se găsesc la Turtucaia, unde aşteaptă sosirea ofiţerilor bulgari.

Arestarea unui ofiţer de administraţie

Focşani.— Un ofiţer de administraţie a fost arestat, sub invinuirea că ar fi luat mită pentru a face ca mai mulţi mobilizaţi să rămîie în localitate.

VREM CAPUL LUI DANEFF

— Se semnalează un început de mişcare revoluţionară —

Bucureşti.—Ştiri particulare sosite aseară în Capitală, arată, că în mai multe puncte din Bulgaria a isbucnit răsboiul civil. In special la Varna, situaţia este desperată.

Eri toată ziua o luptă crîncenă, a avut loc între poliţie şi trupe de o parte şi populaţie de alta.

Soldaţii demobilizaţi sunt în fruntea mişcărei revoluţionare.

Populaţia parcurge străzile, strigînd că *voeşte ca oraşul Varna, să treacă sub protecţia Romîniei.*

„Vrem capul lui Daneff!" *strigă mulţimea.*

Aseminea mişcări se semnalează în mai multe puncte şi tinde a se generaliza.

Convorbire cu d. Radef

Bucureşti. — Un redactor de la *Adevărul* a avut azi o convorbire cu d. Radef Ministrul Bulgariei la Bucureşti.

D. Radef a dezmînţit svonurile despre mişcarea revoluţionară din Bulgaria.

Ratificarea tratatului de pace

Athena. — A apărut decretul prin care se ratifică tratatul de pace din Bucureşti.

*

Belgrad. —Regele Petru a ratificat printr'un ucaz tratatul de pace din Bucureşti.

Maxim Gorki la Lugano

Geneva.—Maxim Gorki a plecat de aci la Lugano. unde se va stabili un timp.

Un mare bogătaş american a oferit lui Gorki un post însemnat la Califormia, însă Gorki a refuzat această propunere.

Alianţa Romîno-Sîrbă

— Consfătuirea primilor miniştri la Belgrad —

Petersburg.—In cercnrile diplomatice de aci, se afirmă că tratativele dintre Romînia, Serbia şi Muntenegrul pentru a se crea o nouă alianţă balcanică, sunt aproape terminate.

In curînd va avea loc o consfătuire a primilor miniştri la Belgrad, în care se va redacta proectul acestei alianţe.

Moartea lui Emile Ollivier

Paris.—Emile Ollivier, fost prim-ministru al Franţei, în timpul răsboiului franco-rus, a încetat azi din viaţă, la Saint Germaine.

Emile Ollivier moare în vrîstă de 88 ani.

Ameninţările Rusiei

Petersburg. — Ziarul „Rieci" afirmă că guvernul rus a înştiinţat pe ambasadorul turc, că Rusia va întreprinde o acţiune energică, în cazul cînd trupele turceşti vor continua să înainteze.

*

Constantinopol' — Poarta a înştiinţat pe ambasedori, că au dat cuvenitele instrucţiuni, pentru ca trupele să nu înainteze dincolo de rîul Mariţa-

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Buletinul Holerei

Un caz de holeră constatat la Tecuci

Bucureşti.—Direcţiunea generală a serviciului sanitar, publică comunicatul de mai jos, cu privire la mersul holerei:

— „In CAPITALA nu s'a confirmat nici un caz nou.

In *Ştefăneşti-Ilfov* **s'au constatat 3 cazuri printre bolnavii vechi suspecţi şi s'a produs un deces.**

Remîn în comună 13 bolnavi izolaţi în infirmerie şi 12 purtători de vibrioni.

In JUDEŢ. ROMANAŢI: Un caz mortal confirmat în com. Balţi.

In comuna *Calaraşi* **s'au confirmat 2 cazuri, din care unul a murit.**

In *Oboga* **nici un caz nou de la 3 August.**

La *Ştirbei* **s'au ivit alte 2 cazuri, tot între cărăuşi.**

In comuna *Ruseneştii-de-Jos*, **s'au declarat 2 cazuri noui, unul mortal, tot dintre bolnavii vechi.**

In comuna *Reşca*, **s'a confirmat un caz mortal.**

In comuna *Diosci* **un caz.**

In celelalte comune din judeţ nici un caz nou.

IN JUDEŢUL OLT: La Crăciuneii de jos, Crăciuneii de sus, Osana şi Drăgăneşti, s'a confirmat cîte un caz.

In jud. Teleorman *nici un caz nou la Turnu-Măgurele şi Slobozia-Mindra.*

In această din urmă comună sunt izolaţi 18 purtători de vibrioni.

In ROŞIORI DE VEDE s'a confirmat holera, la un soldat cărăuş, întors din Bulgaria.

La SILISTRA. — In lazaretele, în care au fost izolaţi un număr de refugiaţi turci şi Greci s'au constatat 4 cazuri.

In oraş, Port şi trupe nici un caz.

(s) **Dr. Minovici.**

*

Tecuci. — Un soldat rezervist din regim. 6 Tecuci No. 24, s'a îmbolnăvit azi de holeră.

S'au luat toate măsurile de izolare.

De închiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un apartament *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Prepelicar *învaţat bine şi de bună rasă cumpăr.*

A se adresa la D. Pietro Bet. Str. Cuza-Vodă 48. Magazinul de Arme.

De vînzare *în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătătării, pivniţă etc.*

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Pensiunea „Elita"
VIENA I.
(Börseplatz)
Proprietatea Louise Brodsky

Deschisă de curînd, înzestrată cu tot comfortul şi conform tuturor cerinţelor, unică locuinţă modernă. Camere cu întreţinerea complectă, începînd de la 10 coroane pe zi. Situată în centru. Deschiderea în luna August a. c.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imbobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei „Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

Act de mulţumire

Perzînd în ziua de 5 August un portofel cu 200 lei în el şi găsindu-l Copila d-lui Gh. Mesteş, grefier mi l'a adus.

Pentru această faptă n'am cuvinte pentru a'i mulţumi, atît Copilei, cît şi scumpilor ei părinţi, pentru frumoasa educaţie ce'i dă copilei. Li doresc sănătate şi fericire.

Natalia Dimitriu
Comerciantă în piaţa sft. Spiridon

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wichel, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi apărate Nevralgiile cele mai grele de Jamăduri, Migrenele, Cefaleiele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale, durile de dinţi, de urechi, de cap, etc. Cu nici o altă remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ii dau cea d'antâiu pe seara la 7 seara, apoi câte una la 8 seara, şi nu mai la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simţit vre o ameliorare, va lua 6 hapuri o dată şi a 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue să fie mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se găsesc la toţi farmacişti şi droguişti.

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA".

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1957 – Sîmbătă 10 August 1913

Rusia gata a ataca Turcia

— Noul buletin în privinţa mersului holerei —

Din învăţământ

Ministerul Instrucţiunei Publice pînă în anul acesta urma o tradiţiune. Era în quasi vacanţă în lunile Iulie şi August.

Se părea că dacă şcoalele sunt în vacanţă în intervalul acesta, nici administraţia superioară n'are de lucru.

Această tradiţie, cum zic, n'a mai fost urmată de data aceasta. Cei din fruntea departamentului respectiv, vorbim de d. ministru C. Dissescu şi secretarul său general G. Lascar, au găsit că aceste luni nu trebue să fie de odihnă, ci de preparare a tot ce e necesar pentru ca învăţămîntul să înceapă la timp şi lucrurile să se petreacă cu bună rînduială.

In adevăr, mai înainte toată luna Septembrie nu se făcea nimic la şcoale, pentru că oarele nu erau distribuite, profesorii nu ştiau la ce şcoale au a face lecţiuni.

De data aceasta însă, administraţia superioară a socotit că toate lucrările pregătitoare să fie îndeplinite în cursul lunilor de vacanţă Iulie şi August aşa că lecţiunile să înceapă sistematic dela data fixată prin regulament.

Marea administraţie, a Ministerului Instrucţiunei sufere mai ales de pe urma a două împrejurări.

Astfel ea are strînse sub îngrijirea sa tot felul de şcoale şi cîte un număr respectabil din fie-care categorie.

In adevăr ministerul de instrucţie administrează şcoale de agricultură, industrie şi comerţ, după cum tot în căderea sa stă întreg învăţămîntul primar rural şi urban, învăţămîntul secundar şi superior. Şcoala specială de arhitectură, muzică, bele-arte, de menaj etc.

Şi după cum ziceam, numărul acestora e destul de mare, căci multe sunt şcoalele rurale şi cele normale, multe şcoalele primare, multe şcoalele secundare şi seminariile.

Acum în urmă s'au înmulţit şcoalele inferioare de meserii şi profesionale de fete, cele comerciale etc.

Din cauza aceasta se poate zice cu drept cuvînt, că ministerul de care vorbesc e oare-cum congestionat.

In al doilea loc dînsul sufere ca şi celelalte mari administraţiuni din cauza prea mareei centralizări. Şi aceste două inconveniente atît au sărit în ochii conducătorilor lui, în cît au simţit nevoia să creeze ministerii mai mici ca Administraţia Casei Bisericilor şi a şcoalelor pentru a mai descărca pe cea mare.

Am spus acestea aici pentru a arata cîtă putere de muncă, cîtă pricepere se cere de la cei chemaţi a dirigui aşa însemnate lucrări.

Şi tot acestea arată, de ce anul acesta vacanţele ministerului în chestiune n'au putut avea loc. S'a ocupat secretarul general al ministerului G. Lascar, după delegaţiunea dată de ministru împreună cu personalul superior, mai mult de învăţămîntul secundar.

Or, este ştiut că acesta formează temelia Statului. Dacă învăţătura primară e utilă şi necesară pentru că răspunde cerinţei sociale, ca fiecare să ştie a scrie şi socoti, învăţămîntul secundar ne dă pe viitorii cetăţeni posedînd un şir de noţiuni cu cari de multe ori rămîn în întreaga lor viaţă.

Apoi tot de aci se orînduеşte întreaga economie naţională ca şi ordinea în stat şi de aceia ne explicăm atenţiunea ce i se dă şi trebue să i se dea.

Aici, în acest învăţămînt se samănă ideile, cari ne vor da pe oamenii luminaţi, pe patrioţii conştienţi,

Dar aşa cum e alcătuit astăzi, învăţămîntul secundar sufere, are neajunsuri? Negreşit că da şi osteneala ce s'au dat cei însărcinaţi a se ocupa de el anul acesta, a fost făcută pentru ca în parte macar dînsele să fie înlăturate.

Nu s'a pus negreşit în discuţiune chestiunea întreagă a reorganizării acestui învăţămînt, dar s'au atins multe puncte de detalii, cari au şi ele însemnătatea lor.

Dar dacă această specie de învăţămînt adică cel secundar şi negreşit tot învăţămîntul aşa numit general, poate absorbi activitatea atîtor oameni destoinici şi muncitori, cum sunt cei de astăzi, e uşor de văzut că se lasă mai în umbră celelalte categorii de învăţămînt, cari şi dînsele cad în atribuţiunile ministerului de instrucţiune.

Şi trebue să recunoaştem că în această administraţiune precumpăneşte mai mult o atmosferă de teorie de cît de chestiuni practice.

Şcoalele cari au chemarea a da asemenea îndrumări practice nu sunt considerate a fi la nivelul celorlalte. Ele sunt lăsate pe al doilea plan.

Chestiunea aceasta însă prezintă o importanţă asupra căreia vom reveni.

Rămînînd la învăţămîntul secundar în organizarea lui actuală, cari sunt neajunsurile ce s'au putut constata şi pentru evitarea cărora activitatea din vara aceasta a celor arătate la începutul acestul articol, s'a desfăşurat?

Chestiunea pusă în discuţinne era aceia a repartizării oarelor de lecţiuni, pe la şcoalele secundare de fete şi băeţi, şcoale normale, seminarii, etc.

Se ştie în adevăr, că regimul sub care trăeşte astăzi învăţămîntul secundar din acest punct de vedere, e acel al oarelor, nu al catedrelor.

Se numeşte profesorul la oare de geografie, istorie, matematică, etc., iar nu la catedră.

Profesorii trebuie să posede două specialităţi, una principală, alta secundară. Dacă într'o localitate, la o şcoală sau mai multe, dar toate secundare, se găsesc vacante cel puţin nouă oare din specialitatea lui principală, cel ce se află pe tabloul de capacitate respectiv, se numeşte la acele oare în acea localitate.

Ordinul de numire chiar poartă, că dînsul e numit profesor în specialitatea cutare (sau catedră) în localitatea cutare.

S'a observat cu ocaziunea repartizării oarelor că unii profesori abilitaţi într'o specialitate principală, cum ar fi bună oară limba romînă, aveau trei ori patru oare de curs la această materie, iar restul limba germană ori franceză, pentru care nici măcar nu era abilitat ca specialitate secundară.

Şi de aceia s'a căutat a se respecta mai mutt litera şi spiritul legii dîndu-se în sarcina profesorului care a depus examen de capacitate şi e abilitat în anume specialitate principală, atîtea oare cîte arată legea ca minimum.

In urma modificării aduse legii instrucţiunei în anii din urmă, toţi profesorii cari n'au 20 ani în învăţămînt trebuie să facă 15 oare de curs pe săptămînă.

Nu intră în această categorie profesorii care au peste 20 ani de serviciu, nici profesoarele fie că au, fie că n'au 20 ani de serviciu.

Se găseşte apoi o categorie de profesori, care potrivit legilor anterioare aveau cîte două catedre, iar după o lege nouă nu li se poate da decît 20 oare de ocupaţie în cursul unei săptămîni.

Dacă profesorii actuali sunt măriţi la oare. li se plăteşte însă pe catedră şi se consideră o catedră dacă sunt nouă oare într'o specialitate oare care.

Observaţiile ce s'au putut face le voi arata altă dată.

V. I. Radu.

NOTA ZILEI

Chirurgie...

Un erudit într'ale chirurgiei publică într'o revistă medicală o statistică a operaţiunilor executate pe cîmpul de... operaţiuni militare de către ambulanţele medicale ale diferitelor ţări europene, cari şi-au trimis echipele sanitare pentru ajutorarea răniţilor.

Chirurgii austriaci stau în frunte; ei au avut şansa de a executa cele mai numeroase operaţiuni în rîndurile bulgarilor —şi lucrul nu trebue să ne mire: diplomaţia contelui Berchtold are meritul principal de a fi provocat războiul din partea Bulgarilor şi medicina austriacă a fost numai complimentul, auxiliarul politicei Ball-platzului.

Operaţia esenţială a fost—amputaţia. Chirurgii austriaci au tăiat mii de braţe şi de picioare...

Dacă însă e vorba să vorbim, apoi noi Romînii am fost chirurgii cei mai abili: le-am amputat Bulgarilor 8000 de kilometri pămînt fără vărsare de sînge...

POLITICE

IMPOSIBILITAŢI

Mai multe ziare discută, cu titlu de actualitate, despre unele probabilităţi, posibilităţi şi imposibilităţi, cu privire la situaţia politică.

Chestiunea probabilităţilor şi a posibilităţilor precum şi dezlegarea ei presupune cunoştinţa exactă a tuturor faptelor, în legătură cu situaţia reală. Nu ne îndoim că confraţii care se hazardează s'o discute, vorbesc în deplină cunoştinţă de cauză şi posedă în totul faptele pe care tablează. pentru a putea afirma că cutare lucru ie probabil sau posibil.

Noi nu ne hazardăm în discutarea probabilului, şi a posibilului în politica romînească, întru cît nu avem norocul a fi iniţiaţi în aceiaş măsură cu confraţii noştrii despre cele ce se petrec în sînul guvernului. De asemenea n'o facem pentru că, cu orientalismul nostru politic sau cu politica noastră orientală, ie foarte greu de spus ce-i probabil sau posibil în ţara noastră.

Chestia imposibilităţilor, însă, ie mai uşoară de discutat, de oare-ce discutarea ei se poate face pe bază de fapte văzute, cunoscute de toţi, nu numai de cei iniţiaţi.

In această privinţă s'a făcut dovada deplină, că anumite încercări nu mai trebuesc făcute, că anumite ticluiri nu mai pot fi continuate. S'a făcut dovadă că unele elemente nu s'au putut rîdica nici la înălţimea momentului şi nici n'au putut pricepe anumite obligaţii de lealitate, pe care le-o impunea situaţia pe care o ocupau. S'a făcut dovada că s'a recurs la mijloace reprobabile, neadmise de nici o fire onestă, spre a se ataca oameni, care, pe baza colegialităţii, aveau dreptul să se aştepte la procedeuri demne şi leale. S'a mai făcut dovada că incapabilii, în mod natural îndepărtaţi de la situaţii nemeritate, au ştiut să puie în acţiune o ură şi procedare selbatecă, cel puţin egală cu incapacitatea lor.

De aci au decurs cu adevărat o sumă de imposibilităţi. Foarte curînd, mai curînd de cît cred mulţi, va trebui să se procedeze la revizuirea unei situaţiuni, la a cărei bază se află multe, foarte multe imposibilităţi.

Procesul de revizuire se va face complect—şi situaţia sau se va bizui numai pe ce este posibil, sau nu va mai continua.

MICI POLEMICI

Amicul nostru Eugen Herovanu scria eri că dacă ar fi un falşificator de registre, ar fi fost director al „Serei".

Te lauzi, amice! Pentru a ajunge la o atare demnitate, trebuie să ai mai multe zeci de condamnări.

*

Ziarul dirigiat de Virgil Arion publică un articol al d-lui Scarlat Arion în contra guvernului în care se află d. C. C. Arion...

*

Chiar dacă li s'ar iarta călcarea tratatului din Londra—scrie un mare ziar englez—nu li se poate ierta Turcilor să nu respecte tratatul din Bucureşti, care impune Bulgarilor demobilizarea.

...Vorba ceea: numai ca să plătească turcul gloaba.

*

Prefectura de Iaşi a adunat eri pe toţi cerşetorii...

...Iarăşi mobilizare?

*

Ziarele anunţă: „Turcii au de gînd să declare războiu Bulgariei".

„Plus ça change, plus c'est la même chose".

*

„Vrem capul lui Danef!" strigă bulgarii, indignaţi. Capul — şi l'a pierdut Danef mai de mult!

EXTERNE

UN NOU MEMORIU BULGAR

Presa streină înregistrează cu multă mulţumire, declaraţiile făcute la Paris de către d. Take Ionescu.

In primul rînd tocmai Bulgaria are nevoie de repaus, pentru a se reculege şi în consecinţă trebue să pue capăt frămîntărilor şi să se mulţumească cu tratatul de pace din Bucureşti.

D. Pasici într'un ultim interview acordat ziariştilor, spune că prin atitudinea ei România a făcut nu numai ca pacea să fie restabilită, dar să obţie o apropiere între statele balcanice şi astfel toată lumea să muncească pentru binele comun.

Faţă de acestea, guvernul bulgar şovăeşte încă,—şi tot ratificînd tratatul din Bucureşti, a intocmit un memoriu, prin care explică Marilor puteri nevoia unei revizuiri a tratatului de pace din Bucureşti.

Toate aceste însă sunt trecătoare şi Bulgaria se va supune împrejurărilor şi va recunoaşte că tratatul de Bucureşti e definitiv, şi că nimeni nu se va atinge de dînsul.

OAMENI ŞI LUCRURI

TEATRUL... RAZBOIULUI

Iată în întregime rîndurile adresate de prea talentatul scriitor M Sadoveanu, acum cîteva zile secretarului teatrului iaşan:

Stimate Domnule Petrone,

Dacă lucrurile, după încheierea păcii, decurg normal, voiu putea la 16 August să deschid eu însu-mi repetiţiile.

Sunt sănătos—şi la marş de retragere, după ce am trecut Balcanii pe la înălţime de 1800 metri şi ne-am apropiat de Sofia la două zile de marş. Am avut cinstea să fac parte din cele mai înaintate coloane de infanterie spre inamic. Dacă ai ceva interesant să-mi comunici, scrie-mi, te rog, pe adresa locot. M. Sadoveanu, Reg. Războieni No. 15, Cartierul diviziei a 7-a.

Toate cele bune celor ce mă întreabă. Primeşte din parte-mi o strîngere de mînă, al d-tale *M. Sadoveanu.*

N. B. Piese cari urmează să fie puse în repetiţie, între altele „Talismanul", „Zorile", „Manevrele de toamnă", „Dama de Caro", „Cucoana Chiriţa", „Zina Dochiei", „Cucoşul Negru" şi ce vom mai avea. Unele, pe care le am notate, îmi scapă. Ai putea dispune să fie, la 15, scoase la cîteva din aceste role".

. . . . . .

Scrisă pe unul din acele tradiţionale cartoane subţiri care poartă memorabilele imprimate „Nu se scrie nimic privitor la armată"; „nu se pune nici data, nici localitatea", carta expediată de pe cîmpul de operaţiuni este unul din acele mari şi preţioase documente în care, de pe acum, cetim cîte o pagină din marea operă istorică, naţională, ce s'a scris pe... înălţimile Balcanilor şi la care e o fericire că au putut cuopera şi scriitori de mare valoare, literaţi fecunzi ca Sadoveanu, din a căror impresionabilă intelectualitate vor izvorî, în viitor, multe şi minunate amintiri.

Cu totul altul era programul acestei vacanţe pentru autorul „Şoimilor". El trebuia să vagabondeze prin munţii Elveţiei, trecînd—în fine! — frontiera ţării, pentru o lungă şi frumoasă călătorie, Dar iată că împrejurările s'au precipitat şi locotenentul în rezervă, prietenul „Căprarului Gheorghiţă" şi-a ţinut cuvîntul, aşa cum ne spunea cu cîteva luni în sala de redacţie a „Vieţei Romîneşti":

„Dacă pornim războiu, voiu fi în rîndurile active; nu accept nici un fel de serviciu auxiliar".

„Intre coloanele cele mai înaintate"— este, fără îndoială, locul cel mai de cinste pe care l'a putut ocupa un om de temperamentul şi zelul lui Sadoveanu, dela care aşteptăm, pentru epoca de răgaz, o fertilă culegere de amintiri aduse de adreptul de pe teatrul... războiului.

Va fi pentru „zilele vesele de după războiu" o delicioasă răsplată.

Rodion

ECOURI

Lady Wilde

Sînt îndeajuns cunoscute operele celebre ale nefericitului poet englez Oscar Wilde. Asupra lui Wilde a avut desigur o mare influenţă Lady Wilde mama sa. După moartea soţului ei, s'a instalat la Londra unde, deşi într'o stare materială şubredă, şi-a deschis „salonul", lumei artistice şi literare londoneze.

Se muta foarte des „din cauza chiriei" timpul o îmbătrînise, personalul domestic era compus din o singură bonă, dar după amezile de Simbătă erau totdeauna la dispoziţia invitaţilor.

Tînărul Oscar asista regulat la aceste reuniuni.

Mai tîrziu căsătorindu-se, părăsi pe mama sa. Puţin cîte puţin urcă treptele gloriei, apoi veni şi căderea. Lady Wilde s'a retras la fiul ei mai mare, Wiliam, unde muri în timpul cînd Oscar era în închisoare. Marele poet englez, care şi iubea sincer mama, a suferit o adîncă durere, cu atît mai mult cu cît — fiind în închisoare n'a putut fi la căpătăiul ei în momentul fatal.

Maimuţele şi holera

— Contribuţii recente la studiul primejdioasei boli —

Savantul bacteriolog de la Institul Pasteur, doctorul Pottevin, ajutat de doctorul Violle, a reuşit pentru întăia oară, acum cîte-va zile, să comunice holera unor maimuţe din laboratoriile casei. Nu de dragul artei sau al ştiinţei au întreprins cei doi experimentatori această încercare scopul lor este de a ajunge la vindecarea holerei adică la preservarea multor vieţi omeneşti.

Problema aceasta, studiată de foarte multă vreme, nu poate fi încă considerată ca rezolvită, dar d-nii Pottevin şi Violle sunt pe calea cea bună şi restul poate fi socotit ca mai uşor de găsit.

Intr'adevăr idealul, în materie de boli infecţioase, este de a combate boala prin ea însăşi. Acesta chiar e principiul vaccinărilor şi al seroterapiei care a dat dovezi strălucite la difterie şi febră tifoidă. Dar aceste metode nu pot fi întrebuinţate cu succes de cît dacă e posibil să se experimenteze acţiunea agenţilor infecţioşi, modificaţiunile lor trebuincioase, activitate preparaţiunilor destinate pentru vindecare asupra organismelor sensibile.

Aceste studii, pentru motive ce n'au a fi dezvoltate aci, nu pot fi intreprinse chiar asupra omului. Trebue dar ca în acest rol de devotament involuntar, omul să fie înlocuit prin „fraţii săi inferiori" la cari recurg de obiceiu laboratoriile noastre.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei și a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

S'au inoculat pînă acum cobailor sub piele cantităţi considerabile de vibrioni holerici, dar rezultatul a fost în totdeauna o peritonită banală care n'aducea nici un ajutor, nici o lumină în obscuritatea de pătruns.

*

Maimuţa, animalul cel mai asemănător cu omul, nu arătase nici o dispoziţie de a deveni fiinţa aleasă la care să ne adresăm. In zadar se măreau dozele și se recurgea la mijloacele tecnice cele mai subite — maimuţă nu lua holeră.

Bacteriologii au aratat că aceasta provenia de la o interpretare rea a semnelor primordiale ale boalei.

Nu s'a ţinut seamă în deajuns de faptul clasic că în timpul epidemiei, cea mai uşoară slăbire a intestinului avea ca rezultat o predispoziţie la constractarea infecţiunii.

Se pot vedea foarte mulţi indivizi—în aceste vremi de epidemie—care au în organismul lor agentul infecţiunii, fără a fi bolnavi. Aceşti sănătoşi purtători de germeni au absorbit vibrionii în contact cu bolnavii și pot sămăna uşor flagelul în jurul lor. Indată ce aceşti purtători de vibrioni, din cauza unor excese alimentare sau a unei purgări, îşi slăbesc intestinul, imunitatea lor înceteazā: vibrionii devin activi și-i prefac în holerici declaraţi.

D-nii Pottevin și Violle au realizat la maimuţele lor ceia ce se petrece în acest caz și la om. Pentru a face să înceteze imunitatea — pe care o considerau regretabilă, în calitatea lor de bacteriologi—au purgat tare animalul înainte de a-i inocula vibrionii în chestie.

Cite-va grame de sulfat de sodiu au făcut ceia ce multă ingeniositate altfel cheltuită n'a putut realiza: maimuţele purgate au luat holera.

A mai fost nevoe și de alte precauţiuni; astfel trebue o rassă de microbi a căror acţiune să fie sigură. Căci sunt rase ale aceluiaș microb, care se cresc cu multă îngrijire și cu mai multă solicititudine de cît oricare alt reprezentant al regimului animal.

*

Dar d. C. Pottevin este un călător ale cărui bagaje nu sunt lipsite de originalitate. Din Constinopole, din Italia și din alte părţi, unde a studiat holera, d-sa a aduc în tuburi hermetic închise, culturi de toţi microbii întîlniţi și posedă astfel o colecţie foarte interesantă.

In împrejurarea de faţă, meritul revine unui microb italian a cărui virulenţă s'a dovedit pe deplin.

Și acum seroterapia holerei e pe cale bună.

Incercările făcute pînă acum n'au dat nici un rezultat satisfăcător. Efectul diferitelor seruri era—după părerea generală, aproape nul.

Insă cu culturile încercate asupra maimuţelor lor, d-nii Pottevin și Violle au reuşit să facă refractare la infecţiune alte cîte-va maimuţe, camarade de captivitate cu cele dintăiu.

Este aurora zilei în care teribilul flagel al holerii va fi învins? Să sperăm, și să recunoaştem că din punctul de vedere omenesc aceasta face cîte-va vieţi de animale.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iași, avînd în vedere că suntem ameninţaţi de holeră: avînd în vedere că cel mai periculos propagator al acestui flagel este necurăţenia,

DISPUNEM

Toţi proprietarii și chiriașii de imobile sunt datori a ţinea imobilele lor, atît casele, dependinţele, ogrăzile și latrinele în cea mai perfectă stare de curăţenie, libere de ori ce fel de gunoaie, burueni spini sau altele.

Contravenienţii la această dispoziţie, vor fi daţi judecăţii, și se va face curăţenia în comptul lor fără somaţie.

No. 15785 8 | 21 Aug. 1913

Din literatura vremei

ȘI MI-AI PLECAT...

Copilul mamei cel iubit,
Cu lapte de la sîn hrănit,
Cum te-am crescut, te-am legănat,
Te-am adormit în vers cîntat;
Și-am tremurat și n'am dormit
Să te veghez, copil iubit!
In somn, numai de tresăreai,
Tu, inima mi-o 'nspăimîntai
Și cu piciorul gol săream
Și neclintită rămîneam,
Privindu-te, tu prunc iubit
Să văd, de ce mi-ai tresărit!?
C'un zîmbet, de mă liniștea,
Tu fericirea-mi dăruiai.
Și aşa crescut-ai măricel,
Inalt, bălan și subţirel,
Și-ai tot crescut, crescut mereu
Copilul meu, odorul meu!

. . . . . .

Dar vijelie s'a stîrnit
In partea despre răsărit
Și Ţara fiii și-a chemat
Și tu, nevrîstnic, mi-ai plecat!
Și mi-ai plecat ca voluntar,
Să treci al ţării greu hotar,
Și mi-ai plecat la drum, voios,
Aşa de tînăr și frumos,
La nuntă, par'c'-ai fi plecat
Și eu... te-am bine-cuvîntat!
Copilul meu, o scumpul meu,
Genunchii grei, mi-i plec mereu;
Și glasul înspre cei de sus
Spre Dumnezeu și spre Isus
Să mi-te ţie tot aşa!
Pe cîmp, cînd vei înnainta,
Cu duşmani ochii cînd vei da,
Să tremure 'noindată tu!

. . . . . .

Și aşa va fi, copilul meu,
Că bun și mare-i Dumnezeu!
Nădejdea toată, în El mi-am pus,
De cînd din casă mi te-ai dus,—
Pe Dunăre un pod s'arunci
Bulgarul să-mi-l ţii pe brinci,
Să tai în şiruri de duşmani
Și loc să-ţi faci în spre Balcani,
Al Romîniei steag să-l pui
In inima duşmanului.—
...El mi-te-a întoarce sănătos
Că steagul ţării, glorios
Tu l'ai purtat printre duşmani—
Și n'aveai două-zeci de ani!
Că mi-ai plecat la drum, voios,
Și-aşa de tînăr și frumos!
La nuntă par'c'-ai fi plecat
Și eu... te-am bine-cuvîntat.

Maria Dr. Gavrilescu

INFORMAŢII

D. A. A. Badareu, ad interim la interne a fost văzut aseară pe la orele 7 trecînd podul peste Dunărea la Nicopole. D-sa aseară a ramas în Plevna, unde a comunicat cartierului general al armatei măsurile sanitare de luat și aprobate de M. S. Regele.

In curînd se vor publica catedrele vacante de partea literară și ştiinţifică la şcoalele profesionale, cum și la externatele de fete din ţară; aceasta în vederea noilor numiri de făcut în învăţămîntul secundar al faptelor.

Ministerul de război a fost rugat de d. primar al Iaşilor să proceadă la imediata desconcentrare a trupelor de pe platoul ciricului, dat fiind că aceste două regimente n'au avut nici un caz de holeră, și au mai făcut încă 5 zile carantină.

In cursul săptămînei viitoare, literaţii Barbu Delavrancea și Al. Vlăhuţă vor fi oaspeţii mînăstirei Agopia, pe timp de 10 zile.

Distinşii literaţi vor fi găzduiţi de maica Elisabeta Străjescu, sora poetului Vlahuţă.

Se ştie că atît părinţii cît și sora Elisabeta și fratele Mardarie, al poetului Vlăhuţă, au îmbracat haina monahală.

Deoarece unii speculanţi cumpără bonuri de rechiziţie dela ţărani, pe preţuri de nimic, ca să le prezinte în urmă la plată, s'a pus în vedere comisiunilor pentru lichidarea bonurilor de rechiziţii, ca la prezentarea bonurilor să se facă o minuţioasă cercetare, spre a se încredinţa dacă cel ce prezintă bonul a avut ori nu: animale, trăsuri etc. spre a se libera numai adevăraţilor proprietari bonuri de plată No. 6 bis (bonuri albastre), iar nu speculanţilor, contra cărora comisiunile se vor adresa Ministerului de răsboi, spre a lua măsurile necesare.

Azi după amează, funcţionarii inferiori de la spitalul de izolare din localitate, au fost imunizaţi cu serumul anti-holeric.

Desconcentrarea trupelor concentrate pe platoul ciricului, se va face în noaptea de Simbătă spre Duminică.

Suprimarea cerşitoritului în Iaşi.—Ordinul ministrului de interne, ca cel puţin pe timpul primejdiei holerei să se îndepărteze cerşetoritul adică acel element, care mai cu uşurinţă poate propaga holera, a fost repede adus la îndeplinire în localitate.

Toţi cerşetorii au fost adunaţi de agenţii poliţiei, în localul secţiei a 3-a, de unde au fost înaintaţi cu adresa în regulă administraţiei comunale, care urma să iee cuvenitele dispoziţiuni.

In aceiași zi, administraţia comunală s'a ocupat și a rezolvit chestiunea.

Cerşetorii veniţi din alte oraşe au fost retrimiși în acele localităţi, cu invitaţia către comune de a ingriji de soarta lor; cerşetorii din judeţe au fost înaintaţi jandarmeriei rurale care urmează să-i plaseze pe la căminurile lor, avînd a inştiinţa despre aceasta prefectura de judeţ, care îi va ingriji.

Cît priveşte cerşetorii din Iași, administraţia comunală și-a luat obligaţia de a le veni în ajutor, pe tot timpul cît va persista pericolul holerei.

Cu acest chip, Iașul va scăpa pentru un timp cel puţin de trista priveliște a cerşitoritului pe străzi, care luase proporţii prea mari.

Astăzi a sosit în localitate, venind din Constanţa plutonierul Liatris cu 15 soldaţi din jandarmii pedeştri.

Astăzi dimineaţă s'au confiscat în piaţa halei 720 kgr. mere, 780 kgr. pere, 80 kgr. perje, 40 kgr. persici, 300 pepeni.

Din cauza plecării în concediu a d-lui Gh. Lateș, casierul Societăţii de economie, plăţile de ajutoare pentru familiile mobilizaţilor se fac la primărie pentru disp. 4-a.

D. Anibal Ciurea, ajutor de primar a luat dispoziţia ca toţi abonaţii serviciului de gunoaie să aibă lăzile lor proprii în curte de unde să se ridice gunoaiele. Contravenenţii vor fi daţi judecăţii.

D-sa a dispus în același timp ca să se afle în biroul dumisale o condică de reclamaţiuni la dispoziţia tuturor persoanelor cari ar avea să raporteze neajunsuri tot în legătură cu serviciul de curăţire a gunoaielor.

Inalt Prea Sfinţia Sa D. D. Nicolae Iosif Camilli, arhiepiscop-episcop catolic de Iași, a dat o circulară prin care porunceşte preoţilor diecezei Sale ca în ziua de 15 August a. c. să invite la bisericile parohiale respective pe enoriașii lor și să cînte imnul sf. Ambrosie Te-Deum, drept mulţumire lui Dumnezeu pentru succesul strălucit, pe care l'a acordat ţării romîne, atît în războiul balcanic, cît și în încheierea păcii de la Bucureşti.

Tot în amintita circulară Inalt Prea Sfinţia Sa recomandă preoţilor să deșfășoare toată rîvna spre a lumina pe parohienii lor și să vegheze ca aceştia să păzească cu stricteţă măsurile luate de autorităţile competinte pentru apărarea contra holerei.

Insfîrşit le mai aduce la cunoştinţă, că sf. congregaţiune *de propaganda fide* încă de la 30 Iulie a. c. a dat deslegare de post tuturor catolicilor din dieceza de Iași și aceasta din pricina grozavului flagel, care ameninţă ţara.

S'a ordonat Băncilor Populare din ţară, prin intermediul Casei Centrale a Băncilor Populare și Cooperativelor săteşti ca în comunele unde nu sînt depozite de var, să procure ele locuitorilor, cît de neîntărziat și pe preţul obișnuit, varul necesar în combaterea holerei.

Deasemenea, Băncile să formeze tablouri de locuitorii care au nevoe de porumb pentru hrană, spre a li procura cantitatea necesară, cu preţul cumpărărei, plus cheltuelile necesitate cu transportul și împărţirea porumbului.

„Monitorul Oficial" de astăzi aduce la cunoştinţa generală că la Conservatorul de muzică și artă dramatică din Iași sînt vacante catedrele de corn, fagot și clarinet.

D. dr. Riegler a plecat aseară la Bucureşti, pentru a participa la şedinţa consiliului sanitar superior, ce are loc astăzi.

D. N. Pogonatu, efor la Spiridonia, a plecat aseară la Băile Slănic, unde va rămînea cîteva zile.

Pe ziua de azi s'au constatat în localitate 2 cazuri nuoi de scarlatină și 2 de febră tifoidă.

Şcolile romînești în Dobrogia nouă

— Amănunte nuoi —

Comisiunea rînduită de Ministrul Instrucţiunei Publice pentru a discuta chestia organizării învăţămîntului public în Dobrogia nouă, a lucrat aseară la minister pentru întăiașă dată. Au luat parte domnii: Gh. Lascar, I. Otescu, I. Clinci, C. Rădulescu-Motru, Victor Munteanu, Marin Stroescu, Gh. Stroescu, fost director la şcoala primară din Sofia, Virgil Popescu și Mihai Popescu, administratorul casei şcoalelor.

S'a discutat întăiu: Care e statistica învăţămîntului public din Quadrilater, după datele bulgare? Apoi, care va fi situaţia populaţiei şcolare, acum după incorporarea Dobrogiei la noi și dacă sunt sau nu suficiente datele oficiale bulgare.

Pentru datele statistice bulgare s'a rădicat observarea că bulgarii lucrau statistici interesate, declarînd bulgari pe toţi, aşa că în Quadrilater nu se dau de cît 200—300 copii de romîni, atîţea căţi sunt la Turtucaia, în restul provinciei pe toţi i-a dat de bulgari.

De fapt și Bulgarii sunt în minoritate în Quadrilater, marea majoritate fiind musulmani.

S'a luat dar hotărîrea să se facă o nouă cercetare, luîndu-se de bază cercetările de curînd făcute de armata romînă, cum și datele culese de *Un Romîn* în noua publicaţie foarte interesantă „Quadrilaterul bulgar". Comisia va pleca săptămîna viitoare urmînd a răzbate și satele și oraşele.

A doua chestie a fost a recrutării corpului didactic primar, profesorul și secundar. S'a discutat care va fi poziţia acelor profesori bulgari, cari vor rămînea sub noi. Cum cea mai mare parte vor pleca, avînd a fi utilizaţi în noile teritorii cucerite, iar dacă vor rămînea cîţiva se va vedea ce se va hotărî de ministru, dacă ie bine sau nu de a-i utiliza în vederile noastre. Credinţa generală e că dascalii bulgari nu vor rămînea, întru cît prea sunt îndoctrinaţi în bulgărism pentru a sloji cauza românească.

Comisia s'a oprit la ideia că pentru a atrage în quadrilater cele mai bune elemente din învăţămînt, va trebui să li se dea avantaje materiale. D. M. Popescu administratorul Casei şcolelor a propus următoarele 3 avantaje; 1) majorarea salariilor cu 50 la sută, că adică cine ar avea la noi 100 lei, să i se dea 150 lei, cine va avea 200 lei să i se dea 300 lei cine va avea 420 lei să i se dea 630 lei; 2) pentru învăţători să li se mai dea pentru 10 ani fără nici o arendă tot pămîntul şcoalei cît va fi pînă la 10 Ha.; 3) Toţi copiii profesorilor care vor merge în quadrilater să fie crescuţi gratis în şcolile statului.

Toţi s'au raliat la ideia că fără avantagii materiale nu se poate gîndi la recrutare și încercate, nu trebue trimiși începătorii.

Luîndu-se în discuţie felul şcolilor de organizat la început, chestia s'a învîrtit asupra şcolilor zise naturale și de stat, întru cît în Bulgaria învăţămîntul primar e mai mult particular și confesional cel puţin în quadrilater.

Toţi s'au oprit întăiu la înfiinţarea de grădini de copii, cari să ia copii de la 5 ani și să-i deprindă cu limba romînească. De sigur că romanizarea noui provincii nu atîrnă numai de la şcoale, ci de la întregul aparat de stat ce se va întemeia; funcţionari, armată, biserică mișcare economică, colonizările cu ramuri.

Statul e ţinut să înceapă de odată cu tot felul de şcoli primare, de meserii, gimnazii, profesionale etc. întru cît vor fi atîtea elemente romînești, care vor necesita şcoli romînești.

S'a emis ideia ca statul să lărgească recrutarea de elevi tineri prin şcolile normale din ţară, cîte 10 elevi cel puţin în fiecare şcoală apoi un mare internat primar și liceul la Dobrici, căci noi avem a ne bizui pe elementul musulman, ce va fi în creştere și pe viitoarele colonizări, cît despre Bulgari ei se vor impuţina treptat, treptat, cum vor fi rechemaţi în partea lor cea nouă?

Pentru toate acestea trebuesc deschise ministerului de Instrucţie credite largi, căci fără aceste credite culturale nu se poate începe opera de răspîndirea culturii romînești în părţile noui ţării.

Ni se scrie din Roman:

Tînărul avocat Const, Ferderber întreţinea de multă vreme relaţiuni de dragoste cu tînăra evreică C. H. din localitate fiica unui arendaș din judeţul Iași, pe care în ultimul timp a cerut-o în căsătorie, lucru pe care tatăl său îl admisese.

In ziua din 1 August însă nu se ştie din ce motive sus zisul tînăr a încercat să se sinucidă luînd o cantitate de sublimat corosiv. Faptul se comentează mult în localitate în toate cercurile.

Directorul tramvaielor electrice d. Von Lölhöffel pleacă mîni în Germania pentru o lună de zile.

Dintre numeroasele plîngari ce primim la ziar remarcăm pentru serviciu sanitar local că se găsesc mocirle numeroase în strada Semnului, guri de canal în str. Lozonschi, iar în stri Ipsilante o pivniţă de sub casa d-lui Iordăchescu plină de apă.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

Se aduce la cunoştinţa publicului că s'a depus în cabinetul subsemnatului o condică în care, fiecare abonat la primărie pentru ridicarea gunoailor este rugat a inscrie ori ce reclamaţie ar avea de făcut contra serviciului de curăţire.

Nu se va ridica însă gunoaiele acelora care nu vor avea ladă regulamentară în care va fi adunat gunoiul ce urmează a se ridica și se va da în judecată pe acei care prin acest fapt vor contraveni la regulamentul respectiv.

No. 15776 8 | 21 Aug, 1913.

Erodiaconul Damaschin Popescu, fost cu metania la mînăstirea Neamţ, a fost exclus pentru totdeauna din monarhism.

In comuna Erbiceni, necunoscuţi au pus foc la o maşină pentru treer a locuitorului Ion Oanică.

Pagubele se urcă la 600 lei.

De oare ce inspectorii sanitari și medicii nu se pot transporta repede în diferite localităţi ale ţărei, unde se anunţă cazuri suspecte de holeră, din lipsă de automobile, s'a dat ordin prefecturilor de judeţ să pue la dispoziţia organelor sanitare automobilele judeţului.

Ministerul de interne a luat dispoziţia a nu se mai înainta sub nici un motiv indivizii, la Direcţiunea Siguranţei Generale, decît numai în cazul cînd vor fi ceruţi și după ce în prealabil vor fi fost comunicate Direcţiunei relaţii asupra situaţiei lor.

S'a luat dispoziţia că punctul Cîineni să rămînă deschis, cu începere de la 10 August a. c. pentru provvnienţe și călătorii din Ungaria, aplicîndu se măsurile sanitare.

Analiza chimică a apei de la Ciric arăta că această apă întrunește condiţiunile cerute pentru o apă bună de băut, cu excepţiunea duritătei care este prea ridicată, fapt ce nu are însă o deosebită importanţă higienică, ci numai din punct de vedere al întrebuinţării casnice și industriale.

Rezultatul analizei chimice a apei de la Timișești cu care se alimentează oraşul Iași (rezervorul mijlociu și rezervorul inferior), arată că apa de la Timișești întrunește condiţiunile unei ape bune de băut, fiind absolut liberă de ori ce impurităţi organice sau mineralizate.

Pe cîmpii însîngerate, brăzdate de plumb și spijă, unde zeci de mii de luptători și-au găsit moartea se desfășoară una din cele mai duioase drame. E piesa principală a noului program cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian, care se reprezintă astă-seară Vineri 9 August. „Pe cîmpii însîngerate" (C'est la guerre) este un film care va face senzaţie, o desfășurare plină de scene interesante, de o execuţie artistică fără seamăn și magistral condusă de la începutul pînă la cea de pe urmă scenă.

Noul și excepţionalul program de astă seară Vineri mai cuprinde apoi:

Veverita, lecţiuni însufleţite de Istorie naturală.

Fizionomia banditului, comedie.

Prin sudul Indiei, interesante vederi după natură.

Tîndală și pianista, scene foarte humoristice.

Mîne Simbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian."

Poimîne Duminică program nou duminical.

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iași:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NADEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată și mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect și cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova și compus din 10 odăi și 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie și atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Serviciul special Telefonic

Concediul d-lui Dissescu

Bucureşti. — Dl. Dissescu ministrul instrucţiunei Publice a plecat la Sinaia unde se va prezenta M. S. Regelui în audienţă de concediu.

D-sa va pleca Simbătă la Haga.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti. — Mîne va avea loc la Sinaia un Consiliu de Miniştri sub preşedenţia d-lui Titu Maiorescu preşedintele consiliului.

Numirea comisiei pentru frontieră

Bucureşti. — „Monitorul Oficial" publică decretul, prin care se numesc delegaţii României în comisiunea mixtă pentru delimitarea noei frontiere romîno-bulgare:

Numirile sînt făcute în persoana d-nilor D. Nenişescu, deputat, N. Titulescu profesor universitar, deputat, General de brigadă Gh. Ianescu, directorul general al serviciului geografic al armatei, Locot-col. I. Pavelescu şi major Victor Şeicaru de la serviciul geografic al armatei.

D. Simionescu este numit secretar al comisiunei mixte, iar d. N. Stănescu şef de birou la administraţia centrală a ministerului, este numit ataşat pe lîngă secretariatul comisiunei mixte.

Cinematograful în şcoală

Bucureşti.—D. Ministru al Instrucţiunei publice dorind să introducă cinematograful ca mijloc de instrucţiune în şcoală, a numit o comisiune compusă din d-nii Gh. Lascar, secretarul general al acelui departament, Stere Enăchescu, directorul învăţămîntului primar, M. Popescu administratorul Casei Şcoalelor şi Leon Popescu senator.

Deschiderea cursurilor şcolare

— Cursurile tuturor şcoalelor superioare se vor deschide la 1 Octombrie —

Bucureşti.—După cum s'a anunţat, deschiderea şcoalelor a fost amînată anul acesta pentru ziua pe 1 Octombre.

Iată textul deciziunei ministerului de instrucţiune:

Avînd în vedere că în mare majoritate membrii corpului didactic primar şi secundar sunt mobilizaţi:

Avînd în vedere şi starea sanitară actuală,

Decidem:

Şcoalele secondare, seminariile, şcoalele normale, primare, profesionale, vor începe cursurile lor la 1 Octombrie 1913.

Toate cele privitoare la deschiderea cursurilor se vor face conform instrucţiunilor ce se vor da în urmă,

Misiune importantă

Sofia.— D. Tonceff a plecat spre Bucureşti. Se asigură în cercurile în măsură de a şti că d-sa are o importantă misiune de îndeplinit pe lîngă guvernul romîn.

Adrianopolul va remănea Turciei

Paris. — Ziarul „Le Temps" află din Viena, că Austria va face o nouă propunere, în senzul ca Turcia să dărîme fortificaţiile, să consimtă la o zonă neutră, dar oraşul Adrianopolul să rămăe Turciei.

Germania s'a declarat pentru tratative directe între Turcia şi Bulgaria.

Franţa stă în espectativă şi în tot cazul va consimţi ca oraşul Adrianopol să remăe Turciei, iar Bulgariei drept compensaţii, să i se admită o zonă neutră, iar Turcia să fie silită a dărăma fortificaţiile.

Demisia comisarului civil

Bucureşti — D. Barbu Paltineanu comisarul civil pentru regiunile cucerite, şi-a trimis telegrafic demisia din Dobrici, pe motiv de boală.

Au demisionat de asemenea secretarii d-sale d nii Anghelescu, Nicolaide, Constantinescu şi Paltineanu fiul.

Cu toţii au plecat ieri din sus zisa localitate.

Trofee

Corabia. — Au fost descarcate aci şi transportate la gară un număr de: tunuri, chesoane cazone de cîmp. căruţe de transport etc.— capturate de către trupele noastre dela Bulgari.— Toate aceste trofee vor fi transportate la Bucureşti şi depuse probabil la arsenal.

Conflictul Ruso-Turc

Londra. — Presa de aci este unanimă a considera situaţia conflictului Ruso-Turc ca foarte critică.

Trupele ruseşti au început să debarce la Burgas. In schimb însă Turcii continuă un marş forţat spre Filipopoli, cu scopul de a cuceri acest oraş. Despre retragerea trupelor turceşti nici vorbă nu poate fi. Enverbey nu ţine cont de ordinele guvernului din Constantinopol. De curînd el a confiscat, în numele şi spre folosul armatei, suma de 500,000 de lire turceşti pe care regia tutunurilor urma să le verse guvernului, cu destinaţia de a se plăti lefurile funcţionarilor civili.

Transferarea d-lui Şebeko

Paris.—Ziarul „Le Temps", află din Petersburg, că d. Şebeko, ministrul Rusiei la Bucureşti, a fost primit în audienţă de către Ţar.

Se afirmă că d. Şebeko, nu se va mai întoarce la Bucureşti şi că numirea d-sale ca ambasador la Viena este iminentă.

Ziarul „Opinia" a anunţat de acum zece zile această transferare, care constituie şi o avansare pentru d. Şebeco, ca răsplată pentru munca depusă în tot timpul conflictului balcanic. N. R.

Turcia nu dezarmează

Viena.— Enver-bey, vorbind cu corespondentul din Constantinopole al ziarului „Süd slavische Corespondenz" a declarat că ar fi în interesul cauzei Turcilor ca să vie în Tracia o comisiune internaţională europeană imparţială care să facă o anchetă în privinţa atrocităţilor bulgăreşti. Cu acest prilej comisiunea ar putea constata starea spiritului populaţiei din partea locului.

Continuînd Enver-bey a declarat.

— „Pentru Adrianopole noi vom varsa ultima picătură de sînge, iar din oraş nu vom putea fi scoşi de cît în urma unei complecte înfringeri militare.

Din toate părţile Europei primim manifestaţii de simpatie, pentru care nu putem îndestul exprima gratitudinea noastră".

Atrocităţi bulgare

Bucureşti. — Se ştie că trupele romîneşti au ocupat în cadrilater o porţiune de teren mai mare de cît cea stabilită prin tratatul de la Bucureşti.

După semnarea tratatului, trupele de ocupoţie au primit ordin să se retragă pe linia frontierei definitive.

In urma acestei retrageri, populaţiunea bulgară s'a năpustit asupra celei musulmană care manifestase simpatie pentru armatele romîne, comiţînd atrocităţi cumplite. Populaţia musulmană părăseşte în masă locurile ei şi se refugiază pe teritoriile romîneşti. Asemenea fapte s'au petrecut pînă şi în apropierea Turtukaei.

Autorităţile au semnalat cazurile comandanţilor trupelor de ocupaţiune.

Acte de sălcătăcie au fost observate în localitatea Turkesmie.

Buletinul Holerei

COMUNICATUL OFICIAL AL SERVICIULUI SANITAR SUPERIOR

In Capitală n'a mai fost confirmat nici un caz nou. Bolnavul de ieri, a sucombat.

JUD. ILFOV.—In comuna Ştefăneşti nici un caz nou.

JUD. OLT. — In comuna Stoicăneşti, două cazuri nuoi, dintre care unul mortal.

In comuna Poiana, un caz mortal. In comuna Crăcinenii de Sus, două cazuri nuoi.

JUD. TELEORMAN.—In comuna Viişoara două cazuri, confirmate, şi un deces.

Rămîn trei bolnavi izolaţi şi trei purtători de vibrioni.

In comuna Cioara confirmat un caz.

JUD. ROMANAŢI. — In comuna Ruseneştii de Jos, trei cazuri, dintre care două mortale. In comuna Jieni, patru cazuri şi un deces. In gara Frăsineşti s'a confirmat cazul de holeră la un soldat. In comuna Apele vii, un caz confirmat.

In comuna Oboga a sucombat un holeric, dintre cei trei bolnavi. In comuna Ştirbeţ, au murit doi holerici din patru.

Director general, **Dr. MINOVICI**

UN CAZ GRAV

Bucureşti.-Un număr de soldaţi din regimentul 3 de cavalerie, care au sosit din Bulgaria fără a fi supuşi supravegherei medicale. au ajuns în comun. Drăgăneşti (jud. Vlaşca). Acolo, şapte dintre soldaţi s'au îmbolnăvit de holeră. Starea lor e foarte gravă.

Serviciul special Telegrafic

AUDIENŢA

Paris - D. A. E. Lahovary, ministrul Romîniei la Paris, a făcut o vizită azi dimineaţă preşedintelui republicei la Champigny, unde a fost reţinut la dejun.

D. Poincaré trimisese pe colonelul Penelon cu un automobil întru întîmpinarea ministrului romîn pînă în gara Lerouville.

Demers colectiv

Viena.—„Neue Freie Presse" află că negocieri au locîntre Puteri cu privire la un demers colectiv la Constantinopole.

Se proctează că marchizul Palavicini, decanul corpului diplomatic, să remită Porţei o notă invitînd Turcia să-şi retragă trupele pe linia Enos-Midia, ameninţînd altfel financiarmente Turcia.

ACCIDENT

Pola. — Cu prilejul încercărilor de tir ale unui tun de 30.5 s'a produs un accident de pe urma căruia trei marinari au fost ucişi.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cadere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Trei alţi şi doi lucrători civili au fost grav rîniţi. Alţii printre cari un inginer, a avut răni mai uşoare.

Vice amiralul conte Lanius preşedintele comitetului Marinei tehnice, a fost grav rînit la ambele picioare.

Vice-Amiralul Lanius a suferit amputarea ambelor picioare.

Pentru inundaţi

Buda-Pesta — Imparatul Francisc Iosif a donat 100.000 de coroane pentru populaţiunea ce a avut de suferit de pe urma recentelor inundaţii.

Lupte

Salonic.—Guvernul grecesc a ordonat să se retragă tot materialul rulant de cale ferată dintre Dedeagaci şi Occilar.

S'au dat lupte lîngă Feredehik între turci şi o bandă bulgară neregulată.

Lupte între Turci şi Bulgari

Constantinopole.—Ziarele află că un batalion bulgar, slab ca efectiv, a atacat ieri avant posturile turceşti la Ortakioi, punct care fusesă ocupat de Turci pentru a asigura graniţa Mariţei

Bulgarii au fost respinşi, pierzînd cîte-va sute de morţi. Un colonel, doi căpitani şi cîţi-va locotenenţi, precum şi 170 soldaţi au fost făcuţi prizonieri.

Grecii din Ortukioi au hotărît printr'un meeting că, dacă Bulgarii ar relua localitatea, vor emigra cu toţii.

Masacrele Grecilor

Sofia. — Agenţia din Atena a anunţat că regele Greciei, intrînd în Atena în fruntea trupelor sale, a fost aclamat de mulţime ca „bulgarohton".

Referindu-se la aceasta, agenţia bulgară reaminteşte masacrele făptuite de greci, contra populaţiunei bulgare din Macedonia şi spune că, printr'o mistificare fără pereche, Grecii au fotografiat corpurile celor masacraţi de dînşii, arătînd pe Bulgari drept făptuitori.

Au fotografiat cadavrele victemelor lor, arătînd fotografiile străinilor aduşi în mod special din Salonic şi afirmînd că sînt greci masacraţi de Bulgari. Acest procedeu—zice Agenţia Bulgară,—a fost aplicat la Seres, la Ahnandjeli şi pretutindeni unde au trecut trupele greceşti care exterminau, din ordinul şefilor, întreaga populaţiune bulgară din calea lor.

REINTORS

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cacelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an **(în condiţiuni admise de Minister).**

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la* Viile Dealul Mîndrului, *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Concursuri, ***admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.***

De închiriat **magazia ocupată de agenţia Marcussohn situată în strada Ştefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Naţională.**

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Naţionala".

D. C. VASILIU

Cotar autorizat

Stradela Nicoriţa 12 Iaşi

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei „Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurecă şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tâmpenii, *Migrenele, Cefaleele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari resistă la tot celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu se ia câte 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vro ameliorare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să le ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1850

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

PURTE-PLUME
EN FONTE INCASSABLE
Prix: 0f60c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1958 – Duminică 11 August 1913

Activitatea d-lui Badareu pentru combaterea holerei

— Noua fază a chestiunei Adrianopolului —

Din țara cucerită

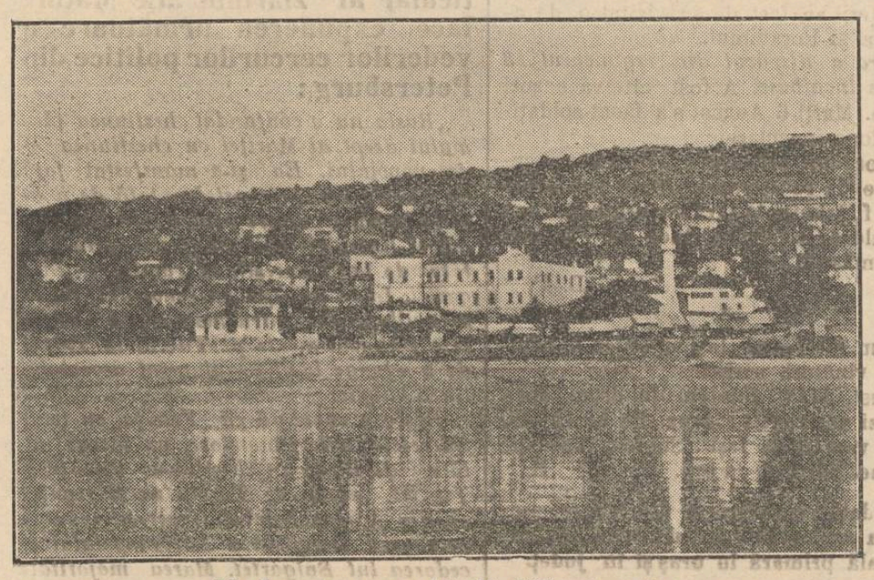

Vedere generală din Turtucaia

O singură măsură...

Aproape pe neașteptate tonul ziarelor de astăzi a devenit cu mult mai favorabil și mai optimist, în ce privește *punctul negru* balcanic, — Adrianopolul.

Se pare că acordul e pe cale de a se stabili în sensul că vechea cetate a Khalifilor se cuvine să rămînă în stăpînirea acelora, care de șase secole l'au stăpînit în Europa și că nici-o incompatibilitate propriu zisă nu poate exista în această privință.

Dacă ar fi să căutăm și să găsim, cu nepărtinire și obiectivitate o formulă sintetică pentru a rezuma starea de lucruri creată în lunile din urmă în Balcani, n'am putea spune decît că s'a întrebuințat sistemul tradițional al *celor două măsuri*. O măsură pentru balcanicii creștini, alta pentru mahometani.

Celor dintăi, anume Bulgarilor, li s'ar fi îngăduit totul. Dacă vechea chestiune a Dardanelelor nu ar fi stat în cale, e lesne de văzut că s'ar fi tolerat pînă și ocuparea Constantinopolului, bine înțeles dacă trupele otomane reorganizate în pripă de către un comandant energic ca Enver-Bey n'ar fi făcut zid de apărare și ar fi oprit mersul înainte al trupelor bulgare, cu tot sprijinul ce le dădeau, de pe coasta mării, oștile eline.

Pregătiți de multă vreme numai în acest unic scop suprem, ajutați de o alianță cu celelalte trei state creștine din Balcani, a igurați de neutralitatea Romîniei, pe cuvînt că se ridică în potriva Turcilor numai pentru cauza creștinilor din Macedonia, Bulgarii aveau în sprijinul lor un aliat esențial,—mizeria în care se găseau Turcii, în urma unui lung război istovitor cu Italienii.

Imprejurările erau departe de a fi normale, așa cum le arătăm în rezumatul de mai sus.

Cu toate aceste sentimentul de moralitate europeană nu s'a prea revoltat de inegalitatea condițiunilor de vădite, inferioritate a Otomanilor *surprinși* de un concurs de circumstanțe anevoie de prevăzut, cu neputință de înlăturat, întru cît de fapt pretinsul *ultimatum* al Aliaților creștini fu urmat de o imediată declarație de război.

Turcia fu înfrîntă. Asediul Adrianopolului, deși ar fi putut reabilita—ca și acel al Scutarilor și al Ianinei—pe Turci n'a avut nici o înrîurire asupra deciziunii Marilor Puteri, nici asupra stării de spirit și dispoziției față de ei.

Vae victis!—vai de cei învinși, a fost formula fatală care li s'a aplicat, iar Bulgarii fură priviți ca niști eroi, deși se știa că au deschis... numai ușî deschise, au doborît niște scorburi, iar nu niște stejari.

Iar astă-zi?

Cînd, surprinși la rîndul lor, vecinii noștri bulgari, sunt pedepsiți numai pe un de au păcătuit, cînd îndură la rîndul lor urmările nepregătirii,—de ce Marile Puteri s'ar arăta atît de refractare pentru a da, ori a reda Semilunei nu prestigiul—pierdut pentru totdeauna—dar măcar aparența unei satisfacții la care au dreptul prin ultima dovadă de forță și hotărîre, prin reînvierea momentană a energiei și ambițiunii lor, întru a-și redobîndi Adrianopolul, scutul necesar pentru păstrarea Capitalei lor, Constantinopolul?

Războiul pentru eliberarea creștinilor se prefăcuse, evident, într'un război de cucerire și chiar de cotropire. Un moment încă și Stambulul însuși ar fi fost ocupat de Bulgari, iar Sfînta Sofia ar fi servit drept templu de apoteoză Țarului Ferdinand, suveran cu nemăsurată ambițiune, cu neasemănat orgoliu.

Turcii sunt mult mai puțin ambițioși; sunt chiar modești în noua întreprindere a lor. Dacă Europa va vroi într'adevăr să aplice *o singură măsură*, iar nu *două măsuri*, lucrurile se vor liniști în Balcani, Turcii vor păstra Adrianopolul, cu încuviințarea Marilor Puteri, iar Bulgaria va dobîndi lecțiunea binemeritată pentru excesivele ei ambițiuni, pentru greșelile unor oameni de stat, lipsiți de măsură în deșertăciunea lor. △

POLITICE

Rea credință sau nepricepere?

Atitudinea nesăbuită a unei prese pretinsă conservatoare, precum și atacurile infame ale presei șantagiștilor — acolită nemărturisită a celei dintăi—se pretează perfect de bine la toate conjecturile și intrigile posibile.

Nu trebuie multă agerime și nici un spirit extra-ordinar de inventiv ca să sublienezi pretinse neînțelegeri, atuncea cînd incapabilii vorbesc de sus și excrocii, transformați pentru ocazie în gazetari, scrutează viața și cinstea oamenilor.

Nimic dar surprinzător ca într'o chestie foarte limpede ca acea cu privire la organizarea regiunilor cucerite — adversarii naturali să vadă un motiv de neînțelegeri între miniștri. Nimic surprinzător ca atunci, cînd un ziar autorizat subliniază de ce nu se pot lua anumite măsuri, ziarele liberale și nedemna *Epoca* să vadă neînțelegeri între miniștrii democrați și cei conservatori.

Și cu toate aceste cazul ie foarte simplu—în ce privește chestiunea administrației justiției pentru regiunile cucerite.

D. Mișu Cantacuzino pregătise un regulament, pe baza căruia administrația justiției, în zisa regiune, urma să fie făcută după chipul cum ea se face în restul țării.

Ministrul justiției credea că ar fi posibil ca M. Sa să facă acte de suveranitate, înainte ca parlamentul să fi ratificat anexarea. Era o mică greșală—căci ori-cine cunoaște în ce spirit strict constituțional regele nostru își exercită suveranitatea, își putea lesne închipui că atari decrete nu vor apărea de cît după ratificarea dată de parlament.

Din moment, însă, ce nu era cu putință decrete regale remînea calea delegației ministeriale. Or, nici aceasta nu era cu putință, întru cît legea de organizare judecătorească nu permite delegația, de cît în cazuri anume prevăzute.

D n această cauză a trebuit să se renunțe pentru moment la o distribuție a justiției în chiar țara cucerită și regiunaa a fost supusă jurisdicțiunei tribunalelor Constanța și Ialomița.

Aceste lucruri au fost lămurite într'o laconică notiță a unui ziar din capitală. Atît a fost deajuns ca să auzim strigăte că în guvern există neînțelegeri, că d. Badareu nu permite d-lui Mișu Cantacuzino să facă numiri etc.

Să mediteze puțin asupra acestor lucruri, acei care nu-și pot impune o disciplină de suflet sau care au sufletul pînă 'ntr'atît de pervertit, în cît contribuie, la înveninarea vieței noastre politice prin susținerea unei prese redactată de excroci și al cărei director a fost adus deadreptul dela pușcărie pentru a fi așezat în jilțul de director de gazetă.

Să mediteze și să tragă concluzia cuvenită.

NOTA ZILEI

Bulgăroaice...

Nu știu cum vă dați dv. cu părerea, cetitorilor, dar eu unul grozav aș vrea să le văd la față pe bulgăroaicele veritabile, acele de la Sofia.

Extraordinare femei! Dăunăzi au ținut un „meeting" și au votat o moțiune cerînd... continuarea războiului. Par'că ar fi vrut să scape de bărbați cu desăvîrșire...

Mai eri au telegrafiat—tot ele — unor ziare străine că sunt dispuse—iarăși ele! —să iee parte la o anchetă asupra exceselor. Se înnebunesc să ancheteze excesele ofițerești...

In sfîrșit eri se telegrafia din Sofia că femeile din Sofia încriminează purtarea ofițerilor romîni.

Ofițerii noștri precît știm, s'au oprit la două zile depărtare de capitala Bulgariei, atunci?

Ori poate tocmai *aceasta* nu pot să le-o ierte ofițerilor, că s'au oprit, așa departe, în loc să pătrundă în Sofia?

Sunt capabile, bulgăroaicele și de această diabolică „vendetta", după ce au pierdut iluzia că vor fi.. maltratate de exoticii ofițeri romîni.

EXTERNE

Scandaluri polițienești

Nu-ți vine a crede și cu toate aceste pare perfect adevărat. Ziarele pariziane au pus pe planul al doilea, chestia Adrianopolului, pentru a da amănuntele cele mai complecte, cu privire la operațiile unor polițiști, organizați într'o adevărată bandă de bandiți.

Polițiștii-bandiți se găseau sub conducerea unui inspector, anume Goilhardt. Banda devalisa prăvăliile și aresta pe proprietari, sub motiv că ei însuși ar fi autorii furturilor. Scapa acela care dădea suma de răscumpărare.

Se povestesc fapte uimitoare.

Intr'o zi cînd isbucnise un incendiu în cartierul Montmartre, un vecin alerga la locul sinistru și punîndu-și viața în primejdie, ajută la salvarea avutului altora. Dar abia terminase opera sa și fu înhățat de banda de agenți polițienești, jefuit de ceas, iuele și de tot ce avea prin buzunare, apoi adus la secție și bătut pînă la sînge, sub inculpare că vroia să prade victimele incendiului.

Toate aceste fapte au fost pe deplin dovedite. Zece agenți și inspectorul lor, au fost pentru moment dați afară din slujbă și dați judecății.

Justiția franceză s'a solidarizat curînd cu opinia publică, așa că la nici o instanță nu se mai primesc mărturiile agenților polițienești.

D.

MICI POLEMICI

Turcii au găsit formula: războiul contra aliaților balcanici a fost numai o mobilizare; războiul adevărat acum vor să-l înceapă,—cu Bulgarii.

Stranie mobilizare, care i-a costat vr'o 150,000 kilometri pămînt!

*

Fostul ministru de războiu N. Filipescu a afirmat că în țară străină unii ofițeri pot face mici... ciupeli. Cetind aceasta, d. Bogdan-Ciupești, directorul „Serei" a regretat că nu s'a înrolat pentru cîmpul de operațiuni.

*

O telegramă spunea, aseară, că Bulgarii au pierdut cîte va sute de soldați într'o ciocnire cu Turcii.

De unde să mai aibă atîția soldați de pierdut?

N'ar fi cumva morți pe cari i au mai pierdut în alte ciocniri și pe cari i-au adus și contra trupelor noastre, plimbîndu-i prin... fîntîni?

*

Cerșetorii ieșani au fost strînși eri la poliție.

Erau și de acei în... haine negre?

*

Buclucul în Balcani îl fac femeile: Sofia, Marița și cum le mai cheamă...

*

Ori-ce comerț ambulant e interzis. De s'ar putea interzice și... holera ambulantă!

OAMENI ȘI LUCRURI

Pe drumul Plevnei

Cuvînt cu noroc în istoria noastră contemporană,—Plevna; nume care evocă zile mari și amintiri scumpe — împrejurările recente te-au readus la ordinea zilei!

Intr'adevăr, împrejurul Plevnei s'au desfășurat și de astă-dată destule evenimente; acolo se găsia Statul Major alarmantei în zile de mari hotăriri.

Puține locuri, puține nume au meritat și au dobîndit, fie în istorie, fie în literatură o celebritate asemănătoare. Și coincidența n'a fost puțin emoționantă, că trupele romîne au străbătut același drum care după expresia unui „Curcan" dintr'ai lui Alexandri, duce

„Spre Plevna blestemată"

...Blestemată, chiar dacă a adus glorie și izbîndă; blestemată, pentru că a fost presărată jur-împrejur de morți, în 1877:

Cît drum e dela Plevna spre Dunăre, prin sate
Zac tristele cadavre pe drumuri semănate...

scrie Carmen Sylva, care cunoaște cele petrecute...

Aceasta însă nu însămnaază că localitatea, de faimă eroică, nu este idealizată cu drept cuvînt în memorabile manifestări literare. Bună-oară, în balada lui Coșbuc, unde bătrîna cu desagii pe umeri, în drumul dela Dunăre spre munte se întîlnește cu niște „vesele batalioane".

„Bună calea", zise unul,
„Inima vă fie bună,
Oameni buni! Dar unde mergeți?"
— „De ne-ajută Dumnezeu,
Noi, la Plevna, maică dragă".
— „Tot la Plevna! Cum ne-adună!
Eu de-acolo viu. Băiatul
mi-e 'n războiu acu de-o lună,
Și m'am dus să-mi văd băiatul
că-i la Plevna și-i al meu!...

După o scurtă întîlnire și convorbire ceata pornește, iar bătrînica pleacă singură, spre satul ei. Dar nu; se întoarce și se iea, în fugă, după ceata de voinici.

„Dragi creștini, voi unde mergeți
Aveți milă și 'ndurare,
Eu mă 'ntorc cu voi acolo
La băiatul meu, în foc!"

Și cum flăcăii nu-și pot încetini pasul de dragul babei, aceasta-i roagă, îi imploră:

Ea și întinse—atunci cu gemăt
mîinile, strigînd cu jale:
„Nu mă bateți cu nevrerea
că vă bate Dumnezeu!
Voi fugi cu voi alături,
și de voi muri cu cale,
Tot atît! M'oiu ști aproape
de băiat. In sat, acasă
E pustiu, că n'am pe nimeni!
Ori-ce-o fi, mă duc și eu!..."

De sigur, drumul acela al Plevnei a văzut în decursul anilor multă vitejie, multă duioșie, multe lacrimi, multă suferință,—pentru că din toate aceste la olaltă se făurește coroana de oțel a triumfurilor istorice!

Rodion

SPRE SINAIA

Tot rătăcind prin pădurile din apropierea Sinaei apucasem într'o zi o potecă îngustă în credința că voi ajunge mai degrabă la Castelul Peleș. La început nu observai că luasem o direcție opusă, că mă afundam mai tare în pădurea care parcă mă tot atrăgea spre un loc care îmi va zmulge un strigăt de admirație, căci mă apropiam de *cuibul Prințesei*. Mergeam încet ca și condus de o mînă nevăzută și cufundat în contemplarea unei frumuseți suprafirește cînd de-odată se deschide un lumin,ș și înaintea ochilor apare o Vedenie neașteptată care mă pironi locului; un pavilion drăguț din lemn cu un cerdac de jur împrejur construit pe niște suporți formați din brazi retezați de la jumătate, o locuință suspendată în aer ca un castel fermecat din povești; alături un turn înalt construit tot din lemn avînd ferești cu zăbrele de lemn permitea intrarea în pavilion printrun pod suspendat și ferecat cu lanțuri întocmai ca un castfel feudal din evul mediu, iar tot locul împrejmuit cu un gard de sîrmă împletită și prevăzută cu ghimpi. Priveam și admiram acest loc de odihnă și reculegere sufletească, într'adins ales departe de orice zgomot și zbucium omenesc, înconjurat numai de brazi dezmerdat de freamătul copacilor și cîntecul păsărilor.

Se vede că prințesa a fost încîntată și fermecată la prima vedere de acest loc de l'a ales ca refugiu pentru odihnă și astfel ca prin farmec a răsărit acest pavilion drăguț și de o priveliște atrăgătoare.

Nici o țipenie de om, nici o mișcare, totul părea cufundat într'o tăcere profundă și solemnă numai soarele se urcă tot mai sus pe bolta cerească, căci nu-și făcuse încă jumătate din drumul său; simțeam puterea razelor sale care cădeau aproape drept, căci luminișul din prejus lăsă să străbată cu îmbelșugare căldura solară.

Stăteam pe gînduri' mă uitai în toate părțile neștiind ce direcție să apuc; mă temeam să mă hazardez mai departe prin pădure, singurel, fără de a cunoaște împrejurimile nici drumul, de aceia mă hotărîi să mă reîntore pe aceiași cale pe unde venisem.

Nu mă așteptasem ca norocul să-m surîdă așa iute în cale căci la o mică depărtare, la o răscruce mă întîlnii cu un om ce pășea voios înainte și pentru a-și mai scurta din drum și alunga urîtul îi trăgea dintr'un fluer de răsuna întreaga pădure; era un argat de la Văcăria Regală. Își poate ori cine închipui bucuria mea căci avea acum un tovarăș de drum cari îmi povesti multe și de o stîncă a împăratului.

Mergeam tot înainte ascultînd cu drag graiului acestui om din popor care poate nu știa de o altă bucurie și fericire mai

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca „SINTEZA".

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domicilju.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

mare de cît turma și fluerul pe care buzele sale îl dezmerdau cu atît foc și dragoste neclintită. In fine ajungem la Văcărie; de eram fermier tot interesul mi l'ar fi atras frumoasele și mîndrele exemplare de vaci sviterene, eu însă mă îndreptai spre stînca lui *Frantz Ioseph*, o stîncă al cărei vîrf fusese netezit și amenajat, pentru a putea cuprinde un număr mai mare de privitori, înconjurat cu o balustradă de fier pentru a feri pe vreun îndrăzneț de a se rostogoli jos în prapastia ce stătea gata să-și înghită prada sa....

De aici monarhul Vecin gustase o priveliște încîntătoare și măreață asupra Sinaiei și împrejurimi iar înfipt în stîncă e o placă de bronz cu figura împaratului și al regelui nostru, drept mărturie spre vecinică amintire că acest crai fusesă odată prin țara romînească.

Mă odihnisem în de ajuns; acum stăteam pe gînduri cum să mă întorc înapoi, singurel nu-mi venea la socoteală, să mă duc mai departe, nici pe atîta; cam cu sfială mă adresai unui *Herrn Aufseher* (supraveghietor) rugîndu-l să mă scoată din încurcătură.

Spre norocul meu nimerisem la timp căci tot trebuia să se ducă un om la Poiana țapului după niște treburi, și atunci căzu sorțul tot pe tovarășul meu de drum. Bucuria mea nu fu mică, vorba ceea: „Tot să se plîngă omul de noroc"!

Și acum hai iar la drum pe jos cu căruța lui sin Petru! îmi zice șagalnic omul meu care ghicise că mi place să văd ciudățeniile naturei, te-oi duce pe la *Urlătoarea*.

La început nu înțelegeam cuvîntul, nu știam despre ce-mi vorbește căci tovarășul meu se tot codi să-mi spue dea dreptul, cum am zice noi orășenii voia să-mi facă o *surpriză*. Mergeam tot prin pădure coborînd spre vale, nu se vedeau de cît copacii; întrebam din cînd în cînd: mai e mult pînă acolo? Nu așa de mult, încă o țîră, îi era respunsul. Ne opream din cînd în cînd locului, ascultam puneam palma la urechie făcînd pălnie ca să aud mai bine, dar nimic, nici un zgomot, nici un urlet de cît vuetul produs de freamătul copacilor. Ce va să zică și omul cînd e nerăbdător și în așteptarea unui lucru, unei senzație lui încă necunoscută!

De la un timp începusem a simți, că am picioare mai ales că petrișul și hopurile mă cam zdruncinaseră rău, parcă regretasem că nu m'am întors pe unde venisem, căci drumul fusese mai bun, dar vorba înțeleptului: ori ce chin are un sfîrșit! De odată un hurcit înăbușit ca de un tunet venit din depărtare îmi lovi urechea; mă opresc și zic tovarășului: să știi că am pățito, ne muriază ploaia!

Nu te teme conașule asta nu i ploaie, e cîntecul Urlătoarei. Mă uitam cu coada ochiului la tovarășul meu crezînd că poate glumește, dar nu, fața lui e serioasă și liniștită ca a omului ce adevăr grăește.

Cu cît mă apropiam de locul de unde venea vuetul, cu atît zgomotul devenea mai tare și deslușit înțelegeam acum că mă aflu în fața unei cascade.

Cotim la stînga am ajuns la prăpastie, intrăm în pasul format de stînci al căror păreți sunt acoperiți numai cu stropi de apă, în dreapta un jgheab de lemn un fel de canal de unde apa se scurge cu furie în vale; ne suim pe bolovani, alunecăm căci sunt acoperiți cu un strat verziu, un fel de mușchi lunecos produs de umezeală; e frig iar umezeala te pătrunde pînă la oase. Mă apropii mai tare ce privelește grandioasă! De sus de pe stînci formînd parcă un gît, de la o înălțime de vre-o 15 m. se aruncă cu furie jos în prăpastie un puhoiu de apă ce urlă și clocotește, spumegă și se învîrtește ca vîrtejul mărei biciuită de furia uraganului; o ploaie măruntă se ridică de jos te împroșcă și te alungă iar zgomotul apei ce se lovește de bolovani și trunchiuri putrezite și răsturnate te asurzește. Cît de nimerit o numește poporul, *Urlătoarea*. Privesc sus cum aleargă norii deasupra copacilor, parcă ar veni o furtună așa sunt de groși și de culoare cenușie iar bubuitul apei îți produce ilusia tunetului vijeliei. Mă gîndeam cum se perde atîta putere produsă de căderea apei.

Cu regret m'am despărțit de această priveliște, făceam cîte un pas și mi întorceam privirea căci ea mă vrăjise pusese stăpînire pe întreaga mea ființă.

Din contemplarea acestei privelști mă trezi voacea tovarășului și grăbiți ne coborăm spre Poiana Țapului, de unde luai dealungul șinelor spre Bușteni cu speranță că voi ajunge înainte dea sosi trenul. Dar vai, speranță amăgitoare! Cînd sosisem în gară colosul își lua sborul; nu-mi rămăsese alt lucru de cît să tocmesc o trăsură și cînd m'am apropiat de Sinaia, amurgul serei se lăsa peste întreaga localitate; ultimele raze ale soarelui se reflectau de pe vîrfurile stîncelor parcă le săruta înainte de a apune, iar pășunea de pe dealuri luase o coloare roșiatică; încet și sătule se întorceau vitele de la păscut, sunetul talăngelor vibra în aer ca ecoul unei coarde atinsă de o mînă nevăzută. Era atîta liniște și solemnitate în atmosferă încît întreaga suflare omenească simțea cum îngerul păcei, o ceață de tot subțire plutește în aer și-și întinde aripele sale ocrotitoare învăluind pămîntul cu mantia păcei și a liniștei sufletești.

Iassiensis.

Litere-Științe-Arte

Heine inedit. — Profesorul Werner Detjen a avut norocul să descopere o poezie inedită a lui Heinrich Heine, scrisă la Dusseldorf în 1816, adică pe cînd poetul avea 16 ani, — sau, poate, 18 după alți biografi.

Bucata fiind una dintre acele creațiuni lirice intraductibile o redăm aci în original pentru acei cari pot gusta strofele în limba proprie a poetului:

An Rosa

Die Rosen sind die Mädchen
In unserm Lebenskranz,
Die Rosen sind die Mädchen,
Verleihn dem Lenze Glanz.

Drum liebe ich das Mädchen
Der Schöpfung schönstes Kind,
Ich lieb' sie wie die Rosen,
Eh' sie gebrochen sind.

Du holde Mädchen-Rosa,
Du Rosen-Mägdelein,
In Dir lieb ich ja beide:
Drum bleib ich ewig Dein!

*

Cărți noui didactice:

Gramatica pentru cl. III primară urbană de Gh. Ghibănescu și Gh. Vezbianu.

Gramatica pentru clasa IV-a primară urbană, de Gh. Ghibănescu și Gh. Vezbianu.

Gramatica pentru divizia III-a rurală, de Gh. Ghibănescu și Gh. Vezbianu.

Toate aceste manuale au fost aprobate acum la concursul de cărți didactice. Ele ies în editura librăriei Șteinberg din București.

Le recomandăm călduros membrilor corpului didactic primar urban și rural.

*

STRUNA ZILEI

DIN COMEDIILE RĂZBOIULUI

Un tamazlâc de vite, dat de intendența ca predat și mâncat, s'a dovedit că n'a existat de loc.

(Istorie... rusă).

Tamazlîcul—nu se știe,
Da, ori ba, a existat?
Dar un singur lucru este
Sigur: că a fost... mîncat.

Concursuri, *admiteri, corigențe examene particulare sau conversație franceză, prepară excelent și eftin d-ra licențiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

INFORMAȚII

— D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, sosește mîine dimineață, Duminică, în Iași.

D. Ștefan Negruzzi, prefectul județului, a dispus ca din suma de 3 mii 600 lei rămasă din fondul ajutoarelor familiilor celor mobilizați, cu suma de 5000 lei primiți la Prefectură din partea ligei „Deșteptarea" și suma de 10 mii lei primită de la comitetul central al familiilor luptătorilor, să se ajute familiile celor morți pe cîmpul de operații, din corpul IV de armată.

In acest scop, d. Ștefan Negruzzi a intervenit la ministerul de răsboiu, spre a i se trimite un tablou exact de numărul morților, din Corpul IV de armată.

Prințul Dimitrie P. Moruzzi, prefectul poliției Capitalei, a sosit astă-zi în Iași în vederea parastasului ce se oficiază la capela cimitirului „Eternitatea" pentru odihna sufletului mamei d-sale, Principesa Moruzzi.

Prințul Moruzzi pleacă deseară, cu trenul de 5 și 40 la moșia d-sale Vîrful Cîmpului din județul Dorohoi.

Aflăm cu multă părere de rău că d. Barbu Păltineanu se află greu bolnav.

Dorim distinsului nostru amic o grabnică însănătoșire.

I. P. S. S. Pimen, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, se află actualmente la băile Govora, unde va sta două săptămîni.

D. G. Paron, directorul Mitropoliei, se află în concendiu pentru 20 zile.

Intre Primăria de Brăila și Ministerul Instrucțiunei s'a urmat de mai mulți ani tratative pentru trecerea sub administrația acelui minister a școalei profesionale Panatis Zurmale din acel oraș.

Acea Școală este o creațiune formată din fondurile donate Primăriei de defuncții Panatis și Zurmale.

De data aceasta Primăria cere ca ea să fie luată cu totul de Stat sub administrațiunea lui.

In budgetul Primăriei de la Brăila nu s'au prevăzut de cît mijloacele de întreținere și plata personalui, pînă la 1 Septembrie 1913. Nici ministerul nu și-a prevăzut în budget citata școală.

Situațiunea fiind delicată Ministerul a delegat pe un d. Inspector școlar să plece de urgență în localitate pentru a se limpezi afacerea.

Holera. — Autoritatea sanitară în toate măsurile de rigoare pentru a preîntîmpinia ivirea holerei la noi.

Grija noastră, — îmi spune d. dr. Flor șef al serviciului sanitar local — este de a evita contagiunea, în caz dacă s'ar produce primul caz.

Este extrem de greu de a opri producerea epidemiei și teama cea mai mare e la reîntoarcerea în garnizoană a trupelor ce vin din Bulgaria. In afară că este neuman ca familiile soldaților să fie expuse a se lupta cu cordoanele sanitare din jurul trupelor, dar este aproape imposibil, ca la sosirea lor, să poată fi înlăturat ori ce contact între soldați și populația din oraș. In interesul sănătății orașului, se impune: *ca nici autoritățile militare, nici presa, să nu comunice data sosirei trupelor.* Astfel numai, s'ar putea face în condițiunile cerute, carantina și observațiunile trebuitoare.

*

Dintre măsurile noi care au fost luate, este și aceia că s'a pus la dispoziția serviciului sanitar local un numerar de 40 soldați care să servească la formarea primelor cordoane de pază.

La gară s'au format trei echipe sanitare care disinfectează zilnic toate trenurile militare și de călători ce sosesc în localitate.

Persoanele și sălile gărei, sunt spalate de cîte două ori pe zi, cu soluție de sublimat corosiv.

Personalul institutului de chimie inspectează magazinele de alimente și piețele făcînd zilnic analiza alimentelor ce se expun pentru vînzare.

Cu asemenea măsuri și dacă populațiunea orașului va respecta dispozițiunile luate ascultînd și de povețele publicate de serviciul sanitar, putem avea speranța. că iașul va fi ferit de ravagiile cumplitei epidemii.

Aseară fata Emilia Oslaciuc, din strada Zugravilor 25, a încercat să se sinucidă, prin zugrumare.

A fost salvată de intervenția la timp a unor vecini.

Contrabandă de zaharină.—De către agentul special de siguranță Constantin Hăurnieanu s'a descoperit la turcul Imov Halid, bragagiu în piața halei, 300 grame zaharină cu care se servea la preparatul limonezei.

El a fost arestat și înaintat parchetului, neflind solvabil a plăti amenda dela 1000 — 10,000 lei, la care urmează a fi condamnat.

Epitropia Spit. Sf. Spiridon DIN IAȘI

Se face cunoscut, că în ziua de 20 August a. c. ora 10 a. m. se va ține licitație publică, prin oferte sigilate, în cancelaria Epitropiei Generale din Iași, pentru vînzarea unor robinete de alamă uzate, în cantitate de 150 kgr.

Garanția pentru a fi admis la licitație va fi de lei 20.

Robinetele pot fi văzute în ori-ce zi la Uzina Spitalului Central din Iași.

No. 05029 8 August 1913

Cu data de 7 August un eșan din regimentul 13 Ștefan cel Mare ne scrie următoarele:

Smredeca 7 Augt 1913.

Suntem în retragere spre țară, la o depărtare de 48 km. de Dunărea. Ordinul de plecare de aci e pentru ziua de 9 August, așa că pînă la Dunărea vom mai face o etapă, iar trecerea podului de la Zimnicea e hotărîtă pentru ziua de 14 August.

Plevna e la o deeărtare de 4 ore de aci. Ofițerii au fost de au vizitat-o, de asemenea și Poradimul.

Holera a dispărut din regimentul 13 unde se încuibase. A fost cîte-va cazuri mortale. Marți 6 August s'a făcut soldaților a doua inoculare.

Din ordinul cărtierului general s'a cerut liste de funcționari, aflați sub arme spre a fi trimiși în țară de urgență. Sunt cinci zile de atunci și încă nu s'a luat nici o măsură...

D. P.

*

Iar un alt fiu al Iașilor ofițer batalionul IV vînători, scrie:

August. 1913. Suntem în drum spre țară. Azi am vizitat Plevna. Pe la 15—20 August vom fi la Iași. Suntem aproape toți bine. Sărutări la toți. R.

Odată cu amînarea deschiderei școlilor, s'a amînat și recensămîntul copiilor de școală primară în oraș și în județ.

D-na Ecaterina Popescu, moașă cl. I-a, este numită în postul de agent sanitar în com. Voinești și este detașată a face serviciul în locul d-nei Maria Autonovici, demisionată.

Supușilor austro ungari Nichita Mutescu, Simion Hrișcă și Nicanol Ursache, fiind romîni de origină, li s'a îngăduit șederea în țară, fără acte de călătorie, cît timp vor avea purtare bună și mijloace cinstite de existență.

In timpul ploaei violente—secondată de puternice manifestațiuni electrice —de acum două zile, trăsnetul a căzut asupra localului școalei din Uricani, iar clădirea a fost cuprinsă de flăcări.

Sărind locuitorii, incendiul a putut fi localizat.

In astă seară regimentele 77 și 65 ce se găsesc cantonate pe platoul Ciricului, vor fi demobilizate.

D. profesor dr. Riegler, medic-colonel al garnizoanei Iași, va vizita lagărul după amiază, în vederea demobilizărilor.

D-sa va însoți în inspecțiune pe d-nul general Pavlov, care a sosit în localitate azi dimineață.

Azi dimineață a sosit în localitate d. general Pavlov,—în inspecție.

După comandament, d-sa a mai inspectat spitalul militar și trupele din localitate.

După amiază va inspecta trupa de sub comanda căpitanului Bănciulescu și Manolache.

D. Mihail Friciu, ajutor de administrator al Casei Sf. Spiridon, a obținut un congediu de 20 zile, pe care-l va petrece la Băila Slănic.

Un caz de scarlatină s'a constatat în str. Sf. Lazăr 87.

Pe cîmpii însîngerate, brăzdate de plumb și spijă, unde zeci de mii de luptători și-au găsit moartea, se desfășoară una din cele mai duioase drame. E piesa principală a noului program cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian, care se reprezintă astă-seară Sîmbătă 9 August. „Pe cîmpii însîngerate" (C'est la guerre) este un film care va face senzație, o desfășurare plină de scene interesante, de o execuție artistică fără seamăn și magistral condusă dela începutul ie pînă la cea de pe urmă scenă.

Noul și excepționalul program de astă seară Vineri mai cuprinde apoi:

Veverița, lecțiuni însuflețite de Istorie naturală.

Fizionomia banditului, comedie.

Prin sudul Indiei, interesante vederi după natură.

Tîndală și pianista, scene foarte humoristice.

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentație în „Grădina Traian." Program nou duminical:

Miracolul trandafirilor. (Le miracle des roses). Reconstituire după o legendă feodală. Film parisian de mare artă în două părți. Artiștii dramatici ai Comediei franceze interoretează rolurile principale. —Sora adoptivă, roman contimporan.— Prin vechile orașe ale Franței, escursiuni pitorești și instructive etc.

Agenția Romînă telegrafiază starea timpului, astfel:

Vreme frumoasă la Viena; frumos cu nori la Buda-Pesta; nori la Londra; ploae la Liverpool; frumos la Paris și Berlin.

Serviciul special Telegrafic

Catastrofă

Viena.— Vice-Amiralul conte Lanius a sucombat în urma rănilor primite.

Imparatul, printr'o depeșă adresată amiralității din portul Pola, a exprimat profunda sa emoțiune produsă de catastrofă și-a asigurat marina de cea mai călduroasă simpatie a sa.

Miniștrii de marină ai Italiei și Austro-Ungariei au schimbat depeși foarte cordiale, cu prilejul acestei catastrofe.

Procedeul Rusiei

Paris.— Corespondentul particular al ziarului „Le Matin" face expunerea următoare a vederilor cercurilor politice din Petersburg:

„Rusia nu a confundat chestiunea țărmului drept al Mariței cu chestiunea Adrianopolului. Ea și-a manifestat față de Turcia voința nestrămutată de a aplica măsuri severe pentru ca litoralul mărei Egee, atribuit Bulgariei prin tratatul de la București, să rămîie al Bulgariei. In ce privește Adrianopolul, Rusia se mulțumește pentru moment să boicoteze financiarmente pe Turcia în scopul de a ajunge la un aranjament acceptabil turco-bulgar.

Rusia e convinsă că Franța, cu toate interesele sale financiare, va merge alături de Rusia în chestiunea boicotării Turciei, până ce Turcia va fi regulat chestia Adrianopolului. Guvernul rus cere evacuarea completă a Adrianopolului și cedarea lui Bulgariei. Marea majoritate a opiniei publice ruse s'ar mulțumi sau cel puțin ar aproba un aranjament echitabil".

In chestia Adrianopolului

Londra.—Agenția Reuter declară că nu se cunoaște nimica la Londra cu privire la adoptarea propunerei definitive a Puterilor, cu privire la Adrianopole. Zvonul din Viena, despre remiterea iminentă a unei note colective la Constantinopole, este aici socotit ca prematur.

Asigurările date de către guvernul otoman sunt privite că au departat chestiunea cea mai însemnată privitoare la teritoriul țărmului drept al Mariței.

In așteptarea negocierilor cu privire la Adrianopole, se speră că ele vor conduce la o propunere fermă.

Ratificare

Sofia,—Un curier special a plecat la București, ducînd ratificarea tratatului.

Dezmințire

Petersburg.—Față de pretențiunea corespondentului din Constantinopole al ziarului „Daily Telegraph" că un funcționar rus ar fi trimes guvernului său un raport asupra unor pretinse excese bulgărești, cunoscute în timpul ocupațiunei Adrianopolului.

Agenția Westnic află din izvor competent că ministrul de externe n'a primit un atare raport de la nici un regionar al acestui minister.

Evacuarea Dedeagaciului

Constantinopole.—„Tanin" află că Grecii au evacuat Dedeagaci, deasemenea și flota grecească a părăsit portul. Bulgarii n'au ocupat încă orașul.

Un consul ar fi recomandat trimeterea unui vas de război turcesc.

Ministrul de finanțe a fost autorizat să înscrie în budgetul anului curent un credit extra-ordinar de 2,779,000 lire, pentru cumpararea de munițiuni noi de război.

Imparatul Wilhelm la Corfu

Atena.—Ziarele anunță că Imparatul Germaniei va sosi la Corfu săptămîna viitoare și va rămînea acolo patru zile, după care se va duce să vîneze pe coastele Epirului.

Familia regală și flota greacă vor merge la Corfu spre a primi pe suveranul Germaniei.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul special Telefonic

Atitudinea Rusiei

Petersburg. — Se pare că în ultimele zile s'a produs o mare schimbare în privinţa atitudinei Rusiei şi că ea a renunţat la proiectatele măsuri spre a sili Turcia să evacueze Adrianopole.

Pe de altă parte se asigură că guvernul turcesc s'a arătat foarte conciliant în ce priveşte cererea Rusiei ca trupele turce să nu treacă dincolo de rîul Maritza şi să nu pătrundă în Tracia.

Versiune turcească

Constantinopole. — In cercurile politice de aci se afirmă că între Turcia şi Bulgaria s'ar urma tratări discrete pentru aranjarea chestiunei Adrianopolului.

Regele Serbiei la Bucureşti

Petersburg.— Se afirmă că regele Serbiei va vizita la toamnă pe regele României.

Măsuri contra Holerei

— Activitatea desfăşurată de d. Al. A. Badareu —

Bucureşti. — Ziarele se ocupă pe larg de activitatea desfăşurată de d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, în privinţa măsurilor de luat pentru combaterea groaznicei epidemii.

Ele relevă că acum cîte-va zile s'a ţinut la Turnu-Măgurele o conferinţă a medicilor militari şi reprezentanţii direcţiunei serviciului sanitar. A participat la conferinţă şi d. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului şi cu această ocazie s'a hotărît o sumă de măsuri, care, toate, au fost consemnate într'un proces-verbal, care a fost supus aprobărei principelui Ferdinand, generalisimul armatei.

Măsurile deşi ordonate de generalisim, n'au fost respectate din cauză că comandanţii de unităţi n'au voit să ţie socoteală de ordinile date.

Pe de altă parte la ministerul de interne s'a primit şi se primesc zilnic reclamaţii că în taberele de pe lîngă oraşe măsurile prescrise nu se respectă. Ofiţerii şi soldaţii pătrund în oraş, iar familiile lor pătrund în tabere.

*

Din această cauză d. Al. A. Badareu s'a văzut nevoit să facă un raport special către M. Sa Regele, în care să indice o sumă de măsuri, absolut necesare de luat, pentru a se evita o adevărată catastrofă. Acest raport a fost prezentat M. Sale Mercuri, de către d. Badareu şi Suveranul a bine voit să-l aprobe în întregime. D. Badareu a plecat cu ordinele M. S Regelui şi cu o apostilă de aprobare către generalisim.

Joi dimineaţă, întovărăşit de d. dr. Mezincescu, sub-directorul serviciului sanitar, d-sa s'a prezentat A. S. Principele Ferdinand, care a luat cunoştinţă şi a dispus imediat cele cuvenite.

De la Turnu-Măgurele d. Badareu a plecat la Plevna, unde a avut o întrevedere cu d. general Averescu şi cu care ocazie s'au hotărît cele necesare pentru punerea în executare a măsurilor prevăzute în raportul d-lui Badareu.

O donaţie

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministru de lucrări publice, a donat ministerului de instrucţiune, localurile şi terenurile necesare, pentru înfiinţarea unei şcoli inferioare de meserie şi agricultură pentru băeţi şi a unei şcoli de menajeră în comuna Bădeni, din jud. Iaşi.

Consiliul de miniştri

Bucureşti. — D-nii Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, şi d. C. C. Arion, ministru de domenii, au plecat azi la Sinaia, pentru a lua parte la consiliul de miniştri, ce are loc azi la vila d-lui Maiorescu.

D. Arion pleacă tot azi la Olteniţa, şi de aci la Galaţi.

D. Al. A. Badareu, va pleca probabil în astă-seară la Iaşi.

Lupta contra holerei

Bucureşti.— Mulţumită măsurilor sanitare energice, luate de serviciul sanitar militar nici un caz nou de holeră nu s'a mai ivit în regimentul 40 Călugăreni.

Faţă cu îmbunătăţirea stărei sanitare a acestor trupe, se va proceda azi, la desfiinţarea cordonului sanitar de la Cotroceni.

D. Radeff şi despăgubirile de răsboiu

Bucureşti.—D. Radeff, ministrul Bulgariei la Bucureşti, a desmiţit azi categoric ştirea dată de unele ziare, că Bulgaria a cerut României despăgubiri de răsboiu.

— Sunt foarte mirat de această ştire, —a zis d, Radeff,—care nu e adevărată şi care nici nu are vre-o explicaţie.

Armata romînă a plătit tot ce a luat in Bulgaria, fie în numerar, fie prin bonuri de rechiziţie, care urmează a fi lichidate.

E probabil că această lichidare să fi dat naştere unei confuziuni, care a avut ca urmare ştirea de mai sus".

O măsură bună

Bucureşti.— D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice, constatînd lipsa de conducători de lucrări publice, a luat buna dispoziţie ca în anul acesta să se primească un număr de cel puţin 30 de elevi la şcoala de Poduri şi sosele.

Demisia medicului şef al Capitalei

— Declaraţiile d-lui dr. Orleanu —

Bucureşti. — Aseară s'a răspîndit în Capitală ştirea că d. dr. Orleanu, medicul şef al Capitalei ar fi demisionat.

Ştirea ie confirmată de însuşi demisionatul, care a făcut următoarele declaraţii unui reprezentant al ziarului „Viitorul":

— „Ştirea ie perfect adevărată. Am demisionat pentru că nu pot lua respunderea, în împrejurările în care sunt nevoit să lucrez.

Primarul Capitalei, în loc să mi dea concursul cuvenit, îmi face cele mai mari greutăţi. Fără să mă laud pot să spun că am făcut adevărate sacrificii pentru a opri lăţirea flagelului în Capitală.

Personalul sanitar, incomplect de altfel, nu ie plătit şi deşi suntem în August, acest personal n'a primit leafa nici pe Iulie. Pe de altă parte, eu luasem măsuri ca personalul să fie în permanenţă concentrat. Or, fără să mă întrebe, primarul a dat multora concedii de cîte 3—4 zile, tocmai acum cînd se simţea atîta lipsă de personal sanitar. Este drept că ni s'a dat drept ajutor personal militar, dar acesta mai mult ne încurcă.

Am avut de luptat împotriva multor epidemii, şi nici-odată n'am lipsit de la datorie. In condiţiile în care urma să lucrez cu d. Grigore Cantacuzino, nu puteam să-mi iau răspunderea unui pericol care ne ameninţă în chipul cel mai îngrijitor posibil.

Eu mi-am făcut datoria, am spus adevărul. Dacă, doamne fireşte, molima va pune stăpînire pe Capitală, se va şti cine ie vinovatul".

Tactica Bulgarilor

Viena. — „Südslavische Corespondenz" află din Sofia că cercurile oficiale dezmint că Bulgaria ar fi dispusă să admită retrocedarea Adrianopolului Turciei. Se dezminte de aseminea că s'ar urma tratative discrete şi directe între Bulgaria şi Turcia în această privinţă. D. Nacevici nu are nici o legătură cu oficialitatea bulgară. Cît despre o acţiune a Bulgariei contra Turcilor, despre aşa ceva nu poate fi vorba, acum mai ales cînd Bulgaria a demobilizat.

Bulgaria consideră ca o datorie pentru Europa de a-i da în stăpînire Adrianopolul.

In chestia Adrianopolului

Roma.—D. Krupenschi, ministrul Rusiei, aci întors din Petersburg, a declarat, unui redactor de la ziarul „Giornale d'Italia", că Rusia va face toate sforţările pentru ca pacea să nu fie turburată.

— „Chestia Adrianopolului—a zis d. Krupenschi—nu are importanţă, pe care unii vor să-i o dea.

*

Viena.— Contele Berchtold a avut eri intrevederi cu ministru Italiei, Turciei şi Bulgariei, în chestia conflictului bulgaro-turc.

Ataşaţii militari streini şi transportul trupelor

Bucureşti.—Ataşaţii militari streini, au vizitat eri porturile pe unde trupele romîne din Bulgaria vor reîntra în ţară.

Ataşaţii au admirat organizarea şleapurilor, confortul lor şi pregătirile făcute, pentru ca în chip rapid să se readucă în ţară 120,000 soldaţi, plus vehiculele ce întovărăşesc trupele.

Buletinul Holerei

— Un nou caz suspect în Capitală.—Noui măsuri pentru transportul trupelor —

Bucureşti.—Iată buletinul holerei pe ziua de azi:

In CAPITALA nu s'a constatat nici un caz nou.

In comuna STEFANEŞTII-ILFOV nu s'a mai ivit nici un caz nou.

In JUD. TELEROMAN—La Turnu-Măgurele trei nuoi cazuri confirmate, din care unul mortal.

La SLOBOZIA-MINDRE nici un caz nou.

La VIŞINEA aceiaşi situaţie.

In comuna MAGURELELE un caz nou şi un deces.

In JUD. OLT —La Drăgăneşti a sucombat unul din cei doi bolnavi.

La CRAINICEII de SUS, două decese, rămas 1 bolnav confirmat.

La CRAINICENII de JOS, 8 bolnavi vechi, 4 cazuri noui şi un mort, rămaşi 11 bolnavi.

In comuna STOICANEŞTI s'a mai ivit un caz.

In com. PRINCEACA, un cas.

In JUD. ROMANAŢI.—La Rusăneştii de jos s'a constatat 4 noui cazuri şi un deces.

La REŞCA 2 cazuri noui.

La GIRCOV au fost în total 16 cazuri, cu 7 decese.

In JUD. DOLJ.—La Barcu s'a constatat un al doilea caz.

La SEGARCEA s'a constatat un caz.

In JUD. VALCEA. - După ultima situaţie în com. Gorusneşti, au fost 6 cazuri, dintre care 3 mortale, 2 vindecate şi unul rămas.

In judeţul IALOMIŢA, s'a confirmat un caz mortal în comuna Axintele.

In judeţul VLAŞCA, la regimentul 3 calaraşi, venit din Bulgaria, s'au ivit 9 cazuri, din care 1 mortal.

Regimentul a fost izolat la doi kilometri de comuna Drăgăneşti.

La SULINA, printre refugiaţii turci şi greci, s'au constatat 7 decese.

(s) **Dr. MINOVICI**

*

Bucureşti. - Printre 6 bolnavi de holeră, din regimentul 3 calaraşi se află şi un căpitan.

In ultimul moment vine ştirea cc în strada Austrului, lîngă crîşma unde fusesă un bolnav de holeră, s'a mai constatat un caz nou.

S'a luat toate măsurile cuvenite.

*

In urma diferitelor intrevederi ce au avut loc întrevederi ce au avut loc între d. Al. A. Badareu, Ministru ad-interim la interne cu reprezentanţii autorităţilor, s'au mai luat măsurile următoare în ceia ce priveşte reintrarea trupelor în ţară:

Trupele corpurilor 1 şi 2, vor trece prin Zimnicea, şi vor rămînea pe malul sting al Dunărei tot timpul necesar selecţionărei bolnavilor, suspecţilor şi purtătorilor de vibrioni.

Aci se vor face analizele bacteriologice, în laboratoriul ce se'nfiinţează în acest scop.

Trupele corpurilor 1 şi 3 vor trece prin T.-Măgurele.

Doi ofiţeri de stat-major vor supraveghia trecerea şi anume d. colonel Buzătescu la T.-Măgurele şi d. colonel Rudginski la Zimnicea.

*

La rîndul ei, direcţia generală a serviciului sanitar, a detaşat în acelaş scop, pe d. dr. Slătineanu, la Turnu-Măgurele.

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, va supraveghea însuşi măsurile de pază, cu ocazia trecerei trupelor prin Zimnicea.

*

Pentru complectarea măsurilor pentru combaterea holerei, direcţia generală a serviciului sanitar, a detaşat pe d. dr. N. Drugescu la Turnu, şi pe d. dr. Dimitrescu-Brăila pentru judeţele Olt, R.-Vîlcea şi Dolj.

Intoarcerea trupelor la vetre

Bucureşti.— Din sursă demnă de toată încredere, aflăm că trupele ce s'au aflat în Bulgaria, cît şi cele din ţară, vor fi complect demobilizate pînă la 15 August, aşa că pînă la această zi vor fi la vetrele lor. In acest interval se vor aplica şi măsurile sanitare impuse de imprejurări.

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN HADEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cimp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

De închiriat magazia ocupată de agenţia Marcussohn situată în strada Ştefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Naţională.

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Naţionala".

REINTORS

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Fabrica de ciocolată CARMEN

— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tâmplă, *Migrenele, Gastralgie, Insomnie, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cum şi *reziul* tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'o simţit o'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue de la mai mult de cât 6 pe zi.

A SE CERE: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco contre Mandat-poste

FONDOIR
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, Paris
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A JARDINS
Envoi franco de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redate cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1959—Marți 13 August 1913

Marile proporții ale holerei în țară

— Gravă ciocnire de trenuri militare —

Despre învățământ

Organizarea învățămîntului și în special a celui secundar provocă o serie de întrebări mai ales cu ocaziunea anexării noilor ținuturi, pînă mai eri stăpînite de Bulgari. Tot licee, tot gimnazii, tot școale secundare de fete vom creia și în acele locuri?

Face-vom aceasta pentru noua regiune anexată, atunci cînd îndoiala începe a ne cuprinde asupra rostului și utilității învățămîntului secundar așa cum îl avem aci în țară?

Și negreșit dacă vorbim de învățămîntul secundar, ne referim la acea categorie, pe care obișnuim a o numi învățămînt secundar general, adică liceele, gimnaziile și nu la învățămîntul secundar special, cum ar fi bună oară cel agricol, industrial, comercial, profesional, menajer etc.

Statul a contribuit în o largă măsură la întinderea acestui învățămînt. El însă nu e obligator, dar conform constituțiunii cade în sarcina lui.

Și dacă acest învățămînt nu e *obligator*, nu rămîne de cît a se vedea care e utilitatea lui socială, la ce nevoi răspunde dînsul astăzi?

Nu se va putea nega că societatea noastră actuală are cu totul alte nevoi, de cît cea de acum cinci-zeci și mai bine de ani în urmă.

Dar tot atît de lesne se poate observa că o dată curentul îndreptat într'o direcțiune, foarte cu greu îl poți abate și să-l aduci la ceia ce în realitate trebue să fie.

Se fac sacrificii mari pentru o cultură, care în definitiv nici nu știm ce e. Să fie clasică, să fie reală, să fie un fel de amalgam de *omni re scibili*?

Se lasă în umbră, dacă nu se neglijază învățămîntul utilitar, ceea ce de sigur nu e un bine. De aceia ne creem o mentalitate specială, în puterea căreia nu dăm destulă atențiune necesităților vieții de toate zilele.

Vre-o doi profesori universitari îmi spuneau, că vizitînd localitățile din cadrilater și observînd spiritul și mentalitatea soldatului nostru, s'au convins, că noi suntem adevărați descendenți ai Romanilor. Soldatul romîn era *dominus*. Știa să poruncească și o făcea aceasta de altfel cu autoritate, și deși nu cu obrăznicie ori samavolnicie, el însă poruncea. Era dominus și pace.

La întărirea unei asemenea mentalități contribue, de sigur și învățămîntul nostru secundar de pînă acum.

Te întrebi însă, dacă e bine să știi numai a ordona ori să și muncești? Și apoi dacă ar fi de ales între aceste două, căreia să-i dai întîietate?

Te întrebi dacă așa cum stau lucrurile astăzi, coarda nu e prea întinsă într'o anumită direcțiune?

Se știe de altfel cum s'a procedat cu creațiunile de învățămînt secundar. Fiecare om politic al timpului, vorbim de cei cu vază, se socotia nenorocit dacă nu ajungea să creeze pentru localitatea în care se învîrtea, un gimnaziu ori liceu, punîndu-l negreșit în sarcina Statului.

Dacă nu putea deocamdată să facă așa ceva, apoi comuna ori județul începea cu o clasă gimnazială, dînd ajutorul material pentru aceasta. In al doilea ori al treilea an școala trecea la Stat.

Nici odată însă acei oameni politici nu s'au întrebat dacă în adevăr localitatea are asemenea nevoi, ori dacă mai binevenită ar fi o școală de altă natură. Ei cereau gimnaziu ori liceu și atîta tot. Erau fericiți dacă reușiau să l obțină. Dacă erau elevi, dacă se găsiau profesori, aceasta era lucru absolut secundar. Școală să fie și se socotia aceasta de ajuns.

Mai tîrziu s'au făcut încercări de a se dirija curentul în alt sens. S'a decis transformarea unor gimnazii și licee în școale cu caracter practic, dar nu s'a reușit.

Gimnaziul din Vaslui, de exemplu, a fost cînd gimnaziu, cînd școală profesională, dar acum e tot gimnaziu. Tendința de a da în sarcina Statului toate școalele nu e încă stavilită. Erau, de exemplu două școale profesionale în țară cu înzestrările lor speciale. Școala profesională de fete din Bîrlad, Roșca-Codreanu era întemeiată în baza unui legat lasat de familia Codreanu.

Școala profesională de fete din Brăila, Penetisat Zurmale funcționează iarăși, fiind dotată cu fondurile lăsate de niște donatori. Cea dintîiu a trecut la Stat, care i-a dat o organizare conformă cu celelalte școale ale sale de aceiași categorie, cea de a doua va trece în curînd. Primăria de Brăila, care a organizat'o tocmai ca pe cele ale Statului, dînd subvențiune peste ceia ce nu ajungea, nu mai vrea să facă aceasta și cere în mod categoric Statului să o iea pe sama sa.

Se vede deci că sistemul a rămas, cu singura deosebire că în loc de a se trece Statului, licee ori gimnazii i se trec școale profesionale.

Dar, după cum ziceam, dacă se creia un gimnaziu ori liceu, în schimb nimeni nu se gîndea la cine vor fi profesori. Multă vreme au avut gimnazii și licee fără profesori.

De pacatul acesta suferim de altfel și astăzi. Astfel dacă nu mai creăm gimnazii ori licee din nou, creăm în schimb clase paralele.

Multe gimnazii și licee din țară au asemenea clase paralele și la unele din ele aceste clase paralele merg pînă la cea din urmă, adică la clasa a opta, pe cînd la altele rămîn la cursul inferior, iar la altele la clasa întîia ori întîia și a doua.

Este cert că populațiunea noastră în ultimele decenii a sporit simțitor și deci a sporit și populațiunea școlară.

Intru cît învățămîntul secundar e gratuit, această populațiune reclamă școale pentru dînsa.

Dar în afară de chestiunea aceasta a grativității, care negreșit sporește în mod simțitor sarcinele Statului, rămîne faptul că asemenea creațiuni n'au profesori.

Cu ocaziunea distribuirei oarelor s'a văzut că rămîn catedre vacante. Pentru unele materii, autoritatea superioară s'a pus întrebarea: de unde va recruta pe cei de cari are nevoe?

Astfel pentru oarele de matematică e aproape sigur că nu se găsesc profesori, dar nici suplinitori.

Și fără îndoială aceasta e o chastiune și încă de cele importante.

Profesorii încep a se gîndi și dînșii că misiunea aceasta prea e un apostolat, și în zilele noastre greu e să mai faci pe apostolul.

Facultățile cari duc către un asemenea apostolat încep a nu mai fi așa de frequentate și de aici greu de a recruta corpul profesoral.

Și e drept. Profesorul n'are perspective, după cum are cel mai mic funcționar. Potrivit legilor, situațiunea lui e dinainte hotărîtă. La 20 ani de slujbă ajunge să primească în mînă suma de 550 lei, dar pînă atunci mulți ani de arîndul nu primește de cît 320 și după numărul de ani aratat mai sus ajunge a fi plătit cu 550 lei.

Cînd dînsul face comparație cu alții a căror cultură nu e echivalentă, de sigur se vede în stare de inferioritate. Și cum profesorul e și dînsul om înainte de toate, se înțelege că meseria de apostol nu-l tentează.

Negreșit vorbim de masa mare a profesorilor, nu de cîte-va excepțiuni, cari complectează prin alte ocupațiuni, aceia ce e necesar traiului lor.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Chestia Mariței...

Chestia Mariței e, cum am zice, tînără, proaspătă, fragedă de tot. S'ar putea vorbi tot așa de bine de istoria Mariței.

Cazul devine așa.

Marile Puteri europene, cari nu pot mistui—macar că au stomac destul!—reîntrarea Turcilor în Adrianopol, frămîntau tot felul de planuri pentru pedepsirea nedisciplinaților. Numai nu se puteau înțălege... între ele asupra soluției, ca nu cumva folosind uneia, să nu-i strice prea mult stomacul. De aci nedumeriri: să ocupe rușii Armenia; să forțeze englezii Dardanelele; să rețină italianii insulele; să sechestreze francezii—paralele împrumutate; să adreseze germanii—somațiile?

...Și atunci mînisteriul turc, isteț, ordonă trupelor să treacă Rubiconul, sau să treacă dincolo de apa Marița și să înainteze.

Și iată cum începe a fi uitat pericolul Adrianopolului, de cînd chestia Mariței fu aruncată între picioarele ambasadorilor impotenți în virilitatea lor pretențioasă...

MICI POLEMICI

Ce-au fost cîmpiile Bulgariei pentru unii militari?

— Un cîmp de... operații financiare.

*

Maicile din Iași au placardat pe zidul mănăstirii lor: „lipirea afișelor oprită“.

Colagiul, *sub ori-ce formă, e interzis sfintelor maici..*

*

Oltenii din Capitală au reușit să li se permită comerciul ambulant. Oltenii cei cu 24 măsele s'au arătat și de astă-dată... colțoși.

*

Bulgăroaicele se agită, țipă, țin întruniri. Femeile fac larmă, iar barbații, sarmanii, au amuțit de atîtea lupte ucigătoare.

*

In „Opinia“ ultimă s'a tipărit:

„Persoanele și sălile gării se vor spă la cu sublimat corosiv...“

E vorba de peroane, nu de persoane. Dar e o bună eroare de tipar...

*

Impărțeala diplomatică s'a făcut: Bulgarii au în mînă tratatul dela Londra, iar Turcii, Adrianopolul.

*

Napoleon cel Mare lua cu sine, în campanii, cărți de cetit. Mulți din militarii noștri au luat cărți... de joc.

POLITICE

IN FAȚA PRIMEJDIEI

Primejdia holerei devine tot mai mare. Focarele se înmulțesc. Numărul bolnavilor și al deceselor crește mereu. Suntem foarte serios amenințați.

Și ca și cum nenorocirea nu era destul de mare, împrejurările au voit ca aplicarea măsurilor de combaterea flagelului să trebuiască a fi făcute în condiții excepționale.

Intr'adevăr, nu este posibilă întreruperea comunicației cu regiunile contaminate—întru cît nu se poate impiedica reîntoarcerea trupelor din Bulgaria, pe lîngă că, din cauza demobilizărei, cea mai mare parte din personalul sanitar, absolut necesar întru combaterea epidemiei, nu se afla la post.

Excepționale mai erau condițiile și din cauza unei greșite concepții a autorităților militare cu privire la aplicarea măsurilor prescrise de autoritatea civilă.

De aci o sumă de dificultăți, care făceau și mai gravă situația.

Dar pentru situații excepționale se găsesc și oamenii de o activitate excepțională. Și niminea nu va fi surprins cînd în rîndul unor atari oameni vom pune pe d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad interim la interne.

Activitatea sa uimitoare, hotărîtă, energică, coordonată, a început să dea roade.

Autoritățile militare au fost puse în măsură de a executa întocmai cele prescrise de direcția serviciului sanitar. Deciziunile reprezintanților acestui serviciu vor trebui ascultate, și astfel, lupta contra flagelului va fi dusă de cei chemați și cu respundere.

Din acest moment începe lupta cu adevărat pentru combaterea epidemiei, și în curînd se va face dovadă cît de necesare au fost măsurile impuse de d. Al. A. Badareu.

Pilda de muncă, dată de acest om neobosit, urmată de cei chemați a aplica măsurile prescrise, își va produce roadele cuvenite.

Și cînd țara, salvată de marea primejdie ce o amenință, își va fi reluat fizionomia ei normală, se va ști că prin activitatea excepțională și fermitatea în măsurile prescrise de știință și aplicate cu rigurozitate prin energia și puterea de muncă uimitoare a fruntașului nostru, țara a fost salvată de consecințele groaznice ale teribilului flagel.

EXTERNE

Delegația Adrianopolului la Berlin și St. Petersburg

Soarta Adrianopolului n'a fost încă decisă. Se afirmă, că Puterile au căzut de acord, pentru a forța Turcia printr'un un boicot financiar. Trebuie așteptată încă confirmarea acestei știri.

Mișcătoare a fost audiența pe care delegațiunea din Adrianopol a avut-o la ministerul de externe din Berlin.

Primul delegat a declarat aci, cum a declarat și la Viena și Petersburg, că populația din Adrianopol nu dorește de cît să fie lăsată să trăiască.

„Suntem sătuli de apăsarea Bulgariei, de jafurile și masacrele bulgarilor. Nu ne putem plînge de dominațiunea turcă și sub dînsa voim să trăim.

Dacă Puterile ne vor sili să acceptăm din nou pe bulgari, atunci vom expatria pe bătrînii și femeile noastre, iar noi cu toții, vom lua arma în mînă și vom lupta pînă la ultima picătură de sînge. Preferăm să murim, de cît să mai revenim pentru o clipă măcar sub stăpînirea bulgarilor“.

Cam acesta a fost limbagiul tuturor delegaților și ziarele străine, înregistrînd aceste, zic că la ministerul de externe german, domnește credința, că, în caz cînd Rusia va persista în hotărîrea ei de a sili pe Turci să evacueze Adrianopolul, vom mai asista poate la o nouă vîrsare de sînge.

Remarcabil în același timp este că, după noile știri, delegația a fost foarte bine primită și la St. Peterburg unde prințul Trubetkoi, în numele ministrului Sasonow, a dat asigurări bune delegațiunii.

OAMENI ȘI LUCRURI

Depeșa dela Ems

Moartea lui Emile Ollivier, survenită acum în mijlocul evenimentelor războinice, suggerează involuntar unul din cele mai tragice momente, prin care a trecut Europa,—ba nu, omenirea întreagă: războiul între cele două națiuni fruntașe ale Europei, războiul franco-german în 1870, al cărui umbre se întind încă astăzi, obsedante, asupra stării de spirit în continentul culturii și civilizațiunii.

Cine ar putea spune ce incalculabile foloase culturale ar fi tras omenirea, dacă rana Alsaciei-Lorenei n'ar fi rămas, sîngerînd netămăduită, — obstacol permanent și pricină de ură neogoiată între cele două națiuni?

Făuritorul catastrofei dela 1870, Emile Ollivier, s'a stins în vrista de 88 de ani, —unul dintre marii vinovați și dintre actorii uriașii drame, alăturea de Ducele de Gramont, fostul ministru de externe în 1870, astăzi de mult uitat. Fără a pomeni aci de ultimul martor viu al evenimentelor, Impărăteasa Eugenia, soția defunctului Napoleon III, umbre rătăcitoare care-și poartă remușcările dezastrului, în locul visatei apoteoze ce trebuia să urmeze victoriei, războiului glorios pentru care găsise faimoasa expresie: „C'est ma petite guerre à moi!“

Lumea le-a uitat toate aceste. Cel mult dacă s'a păstrat laconica formulă a depeșei dela Ems...

Ce a fost, propriu zis, celebra depeșă? Sus pomenitul duce de Gramont, ministrul de Externe al Franței și despre care Bismarck spusese, cu brutalitatea lui obicinuită: „E un bou“,—grăbea lucrurile către un deznodămînt războinic, executînd, discret, intențiile Eugeniei și dorind, la rîndul său, micul său război pentru a... învăța minte pe Cancelarul de fier.

Franța nu vroia și nu putea să admită candidatura unui prinț de Hohenzollern la Tronul Spaniei, Anton, tatăl candidatului, renunță. Guvernul german făcu cunoscută renunțarea, guvernului francez prezidat de Ollivier. Dar Ministrul de Externe ceru și alte garanții. Obținu consimțimîntul Impăratului german. Atunci Gramont ceru garanții și pentru... viitor. Ambasadorul Venedetti comunică, la Ems, Monarhului german noile pretenții. Drept răspuns primi dela Wilhelm I un cuvînt prin... aghiotantul imperial că... nu mai e de dat nici un răspuns.

Impăratul telegrafiă lui Bismarck ce s'a petrecut, iar Cancelarul, de acord cu Moltke, chibzui c'a sosit momentul marei lovituri și dete publicității depeșa imperială—„depeșa dela Ems“—după ce o... stiliză așa fel ca să iasă la iveală cît mai mult elementul de ofensă. Intr'adevăr asociația Ollivier-Gramont ofensase grosier sentimentul german, cerînd lucruri absurde, provocînd cu ori-ce preț, grăbind izbucnirea războiului, a cărui răspundere, după nenorucita expresie, de-apururi celebră, Ollivier o primia „cu inima ușoară“.

...Ușoară era toată mentalitatea franceză a epocei și fatale-i au fost consecințele. De ele se resimte încă astăzi atmosfera Europei și, poate, se va resimți încă multă, multă vreme...

Rodion

ECOURI

Uzina care fuge...

Locuitorii orașului Ocos din Guatemala și-au pierdut în condiții curioase, uzina de electricitate. Această uzină era instalată pe o corabie, care de 4 ani se înămolise pe o bancă de nămol, în apropierea orașului.

Intrebuințîndu-se dinamurile bordului instalarea s'a făcut fără greutate, dar directorul unei companii de desnămolire din Philadelphia a reușit să desnămolească corabia și astfel uzina electrică din Ocos a putut lua drumul mării. Locuitorii orășelului au fost nevoiți să revie la vechea lampă cu petrol.

De la Facultatea internațională

de pedologie din Bruxelles

Cursurile acestei Facultăți în număr de 17, începute la 5 Noembrie, au urmat regulat tot anul, întretăiate numai de demonstrații de laborator și de vizite pe la diferite instituții și școli.

La sfîrșitul anului școlar, cei care au ținut să aibă o diplomă s'au supus unui examen al primei licențe în științele pedologice.

Acest examen încă n'a fost după cum ni se spune, un examen ca toate examenele, care au ajuns spaima elevilor, ci a fost o lucrare personală a elevilor, o lucrare de sinteză, care a revenit ca un fel de recapitulare a cursurilor cu profesorii. Aceasta dovedește că totul depinde de chipul cum știe cine-va să le conducă.

Doisprezece studenți au trecut cu succes acest examen, dintre care trei profesori, un medic, trei institutori, ceilalți studenți dintre cari unii cu o parte sau întreg cursul de pedologie de la alte universități.

Nu trebue să ne surprindă faptul că

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

între studenţi se află şi profesori de pedagogie şi medici. Oamenii de adevărată cultură nu sunt prezumţioşi.

In vara lui 1909 am văzut pe băncile Universităţi din Lausanne venind să ia loc lîngă studenţii obicinuiţi, magistraţi şi profesori universari ca să asculte Legile echilibrului social expuse de către colegul lor Wilfredo Pareto. Cît priveşte pe medici, ştiinţele pedologice au nevoie de o bază solidă de cunoştinţi anatomice şi fiziologice. Cei mai mari pedologi sunt dublaţi de calitatea de doctori în medicină,

Intre studenţii care au trecut examenul cu cea mai mare distincţie este şi compatrioata nostru; D-ra V. Genoi. Faptul că se găsesc tineri cari pentru iubirea de ştiinţă se duc, fie la Bruxelles, fie la Geneva, să înveţe pedologia, nu poate de cît să ne bucure.

Cu chipul acesta şi publicul nostru se va familiariza cu cunoştinţele de pedologie şi şcoala şi metodele de învăţămînt nu pot de cît să cîştige.

Poate mai interesant de cît cursurile, în unele privinţi, au fost şedinţele Seminarului de Pedologie.

Anul acesta s'au ţinut cam neregulat, dar pentru anul viitor ele se vor ţine la două săptămîni tot anul. Ele au avut marele folos de a fi favorizat munca proprie a elevilor şi de a fi format obicinuinţa de a vorbi în public. In aceste şedinţe, s'au făcut sub direcţiunea d-rei dr. I. Ioteyko, recenzii rezumate, dări de seamă, etc. asupra cărţilor de pedagogie mai importante apărute în diferite limbi.

Cursurile anului viitor se vor deschide la 5 Noembrie.

Materiile asupra cărora se va face examenul pentru a doua licenţă s'au fixat precum urmează:

1) Psihologia experimentală şi infantilă
2) Psihologie şi antropologia criminală;
3) Sociologie infantilă şi juvenilă;
4) Psihologia şi pedagogia copiilor anormali nedezvoltaţi la minte;
5) Metodologie, Pedagogie şi didactică experimentală.
6) Educaţiune fizică. Puericultura.

Acestea sunt materiile principale asupra cărora se va cere examen. Dar în afară de aceste cursuri se vor mai ţine şi altele şi conferinţi exerciţii practice.

Pentru ori ce informaţiuni a se adresa d-rei dr. I. Ioteyko, Directoarea Facultăţii, rue de la Culture No. 69 Bruxelles.

C. V. Buţureanu

Epopeea diviziei de cavalerie a generalului Mustaţă

Se povestesc lucruri foarte interesante despre viaţa de campanie a d lui general Mustaţă, comandantul diviziei de cavalerie care a capturat brigada de infanterie Bulgară. D. general Mustaţă e de altfel bine cunoscut ca un eminent şi energic militar, însuşiri puse din nou în mod strălucit în evidenţă, cu prilejul intrării noastre în Bulgaria.

Divizia d-lui general Musteaţă era dintre primele cari au trecut Dunărea, deşi d sa plecase abia în ultimele zile de la decretarea mobilizărei.

Tactica obişnuită a d lui General Mustaţă este că, în vreme de răsboiu, armata trebue să înainteze fără şovăire.

Recunoaşterile de pe teren le făcea d-sa personal, însoţit de întregul său stat major, care se folosea în acest scop de şapte automobile.

Repeziciunea marşului efectuat de detaşamentul pornit înainte cu d. general Mustaţă, a făcut ca el să se depărteze cu *70 kilometri* de restul trupelor diviziei.

Astfel se şi explică lipsurile pe cari adesea le-au îndurat d. general Mustaţă şi statul său major, lucru de care însă d-sa se sinchisea cel mai puţin.

*

Alarmaţi de pierderea urmei cavaleriei d-lui ganeral Mustaţă, comandanţii celorlalte trupe din divizie au hotărît ca să se facă o recunoaştere cu aeroplanul.

Ofiţerii noştri aviatori au reuşit să descopere trupa d-lui general Mustaţă, precum şi brigada de infanterie bulgară.

Capturarea brigadei bulgare

Cînd trupele bulgare s'au pomenit în faţa cavaleriei noastre, ele au deschis focul.

In fruntea cavaleriei romîne se afla însuşi generalul Mustaţă cu statul său major şi gloanţele armelor bulgare zburau deasupra capetelor ofiţerilor noştri.

Din ordinul d-lui general Musteaţă s'a răspuns atacului Bulgarilor cu mitralierele noastre, ceea ce a contribuit ca inamicul să fie imediat redus la tăcere. Bulgarii s'au predat apoi cu multă supunere.

Trei zile s'a hrănit cu mămăligă

In recunoaşterile pe cari le întreprindea d. general Mustaţă, d-sa se avînta cu automobilul aşa de departe de restul trupei, în cît nu de puţine ori s'a lipsit de cele strict necesare.

Ni se povesteşte astfel că d. general Mustaţă a fost odată nevoit să se hrănească timp de vre o trei zile cu mămăligă uscată. Noaptea şi-o petrecea dormind în automobil.

Laternele automobilelor făceau să se adune sumedenie de ţinţari. Silit să doarmă sub cerul liber, generalul spunea ordonanţei:

— Gheorghe, acoperă mă că mă mănîncă ţinţarii!

Intr'o noapte „caravana" d-lui general Mustaţă fu apucată pe drum de o intemperie.

Spre a se pune la adăpost, generalul se înfăşură în manta şi astfel petrecu noaptea într'un şanţ.

La Fillpopoli

Plin de curaj extraordinar, d. general Mustaţă n'a pregetat să treacă mai departe de Sofia şi a explorat terenul pînă la Filipopoli!

Regretul unui erou

Cei ce au putut vorbi cu d. general Mustaţă de cînd d-sa se afla în Capitală au aflat de la intrepidul nostru militar un mare regret:

— Plecasem hotărît să dau iama în Bulgari. Ei sunt oameni fără pic de recunoştinţă.

„Au avut norocul că mi s'au predat: altfel se alegea praf din ei".

Acesta e regretul pe care îl exprimă în graiul său de moldovan d. general Mustaţă.

D-sa cunoştea bine cîmpiile Bulgariei, căci la 1877 a participat la răsboiul independenţei, avînd gradul de sub-locotenent. Atunci generalul de azi era la începutul carierei de militar şi a avut norocul să ajungă ca, după 36 ani, să fie unul din eroii acţiunei noastre militare de astăzi.

„Presa" **A.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Heine-Iosif.—De oare ce în ultimul număr al ziarului s'a vorbit aci de Heine inedit, vom reproduce dintr'un necrolog dedicat, într'un ziar german, regretatului poet St. O. Iosif şi anume pasagiul în care se vorbeşte de Iosif ca traducător al lui Heine.

„Dintre poeţii germani cel mai mult tradus în romîneşte este Heine. Influenţa liricei lui erotice s'a revărsat asupra Europei întregi şi a găsit mulţi traducători şi imitatori la Romîni. Cea dintăi traducere din Heine apăru în 1846. Traducătorii, pînă la Iosif, sunt foarte numeroşi. Aproape n'a existat un adevărat poet sau versificator care să nu fi încercat a traduce din Heine, dar puţini au dus-o pînă la desăvîrşire. Dintre acei cari, înainte de Iosif, au reuşit a da bune traduceri din Heine sunt cu deosebire remarcabili: N. Scheletti (pe la 1870), D. Petrino, Th. Şerbănescu, Gh. Kernbach, O. Carp şi A. Steuerman. Iosif apare ca întăiul traducător propriu zis al lui Heine..."

*

Cărţi noui didactice:

Gramatica pentru cl. III primară urbană de Gh. Ghibănescu şi Gh. Vezbianu.

Gramatica pentru clasa IV-a primară urbană, de Gh. Ghibănescu şi Gh. Vezbianu.

Gramatica pentru divizia III-a rurală, de Gh. Ghibănescu şi Gh. Vezbianu.

Toate aceste manuale au fost aprobate acum la concursul de cărţi didactice. Ele ies în editura librăriei Steinberg din Bucureşti.

Le recomandăm călduros membrilor corpului didactic primar urban şi rural.

*

STRUNA ZILEI

PEDEAPSA CUVENITA

In unele părţi intendenţa a servit soldaţilor mămăligă fără sare, producînd afecţiuni grave de intestine.

Ştire.

Vinovaţi de astfel de crime
I-oşi ţinea legaţi în fiare,
Ori.... în ocnă i-oşi trimite
Ca să taie... sare.

INFORMAŢII

— —

Atragem atenţiunea cetitorilor şi cu deosebire a cercurilor militare asupra articolului ce vom publica în fruntea numărului de mîne al ziarului nostru şi semnat de ilustrul istoric şi academician d. A. D. Xenopol.

D. Al. A. Badareu, ministru al lucrărilor publice şi ad interim la interne soseşte mîni dimineaţă în localitate.

Un soldat din regimentul 13, Ştefan cel Mare a căzut azi dimineaţă în strada Lascar Batargiu, cuprins de crampe puternice stomachale.

D. dr. Thirer i-a dat primele ajutoare.

Fiind bănueli suspecte, soldatul a fost izolat în spitalul de izolare, luîndu-se în acelaşi timp toate măsurile dictate de împrejurări.

In ultimul moment, aflăm că mîne se'ntoarce batalionul IV de vînători, şi anume în două trenuri din care unul va sosi la 3.15 după amează şi altul la 7.12 seara.

Mercuri se va întoarce şi regimentul 13 Ştefan cel Mare, în trei trenuri speciale.

D. Capitan Petrini, comandantul companiei I-a din regimentul 65 de Rezervă, a primit o sabie, drept recunoştinţă din partea ostaşilor, cari s'au găsit sub comanda d-sale.

Iniţiativa au luat-o următorii gradaţi: Plutonierul Pârpăriţă I., şi sergenţii Bălănescu M., Chilcos P., Ursu N., şi caporalul Vidraşcu Gh.

D. Ion Costin, şef de birou în ministerul Cultelor a sosit în localitate.

Din comediile războiului.—Un cetitor ne comunică următoarele:

„Un medic ajutor îmi spune că ducîndu-se într'un sat apropiat de lîngă Medgidia, împreună cu ofiţerii şi revenind înapoi, ordonanţa sa îi spune că, în lipsa lor, au venit să cinematografieze, iar medicul nefiind acasă, i-au pus ordonanţei o panglică cu „Crucea roşie". Apoi au luat un soldat şi l'au legat la cap cu un bandaj, l'au pus pe targă, după care au făcut că ordonanţa să-l „caute" ca şi cum ar fi modicul adevărat. Astfel fabricată această bucată are să formeze un film cu... răniţi din Bulgaria.

Ni se atrage atenţiunea că organele inferioare ale poliţiei substituindu-se funcţionarilor sanitari abuzează de confiscări de alimente şi fructe, deşi acestea nu intră în căderea lor.

Directorul tramvaiului electric s'a prezentat acum două zile d-lui medic şef al oraşului luîndu-şi obligaţia de a face prin personalul de serviciu al tramvaiului, spălături antiseptice cu sublimat corosiv vagoanelor, la fiece haltă de la extremităţile oraşului unde vagoanele staţionează mai mult.

Un mare număr de familii ieşane au plecat ieri în excursiune, la Kiev, vechea metropolă rusească, unde are loc în momentul de faţă şi o interesantă expoziţie naţională rusă.

Familiile sunt următoarele: Economii Savin, Ţincoca şi Gotcu, d. Gh, Ghibănescu şi d-na, d. Gh, Lateş cu d-na, însoţit de d-ra Calypso Tănăsescu, d. Iulian Velciu cu d-na, d şi d-na. inginer Călugăreanu.

La reîntoarcere vor vizita Odesa şi Chişinăul.

Apărut „Anuarul gimnaziului Wachtel" cuprinzînd rapoarte oficiale asupra institutului, tablourile, promoţiuni şi corpul didactic, cum şi un prospect al direcţiunei asupra scopurilor culturale ale acestei şcoli de binefacere.

D. medic-şef al oraşului a intervenit astăzi dimineaţă pentru redeschiderea circiumei M. Veinstein din piaţa halei, închisă eri din ordinul prefectului de poliţie, neasistat de medic.

Aflăm cu plăcere că d. C. B. Penel care a suferit o fractură a piciorului se află bine şi îşi va putea relua în toamnă ocupaţiunile şcolare.

Pînă în momentul de faţă şcolile particulare şi azilurile confesionale n'au primit nici un ordin ministerial în ce priveşte funcţionarea lor, ori pentru amînarea deschiderei cursurilor.

Grupul săptămînal de emigranţi evrei din localitate, cuprinzînd 22 persoane aparţinînd la 17 familii, plecat eri dimineaţă din Iaşi a fost oprit la Iţcani şi supus carantinei.

Biroul de emigrare a fost înştiinţat că autorităţile austiace nu mai permit trecerea emigranţilor fără o carantină prealabilă.

D. C. Botezat a fost numit în funcţiunea de mijlocitor de cereale şi mărfuri pe lîngă bursa de cereale şi mărfuri din Iaşi.

Şcoalele secundare, seminariile, şcoalele normale, primare şi profesionale vor începe cursurile la 1 Octombrie.

Toate înscrierile în şcoalele primare şi în licee s'au amînat după cum urmează:

In învăţămîntul primar, înscrierile se vor face între 23 Septembrie şi 1 Octombrie, în loc de 25 August 1 Septembrie.

Inscrierile în gimnazii şi licee se vor face de la 15—30 Septembrie, în loc de 15—31 August. Elevii din cursurile secundare şi şcoalele normale, cari sunt corigenţi, vor trece examenele de corigenţă între 20—30 Septembrie în loc de 1, Septembrie. Concursurile de admitere în diferite şcoale care urmau să se ţină cu începere de la 1 Septembrie, au fost de asemenea amînate pentru ziua de 1 Octombrie.

In ce priveşte ţinerea examenelor, cu elevii preparaţi în particular, ministerul instrucţiei publice a dispus şi amînarea lor.

Ei vor trece examenele între 20—25 Septembrie, în loc de 1—10 Septembrie. Cererile de inscriere pentru sesiunea de Septembrie se vor primi la minister pînă la 5 Septembrie.

Pierderile din războiul balcanic.—Ziarul „Neue Freie Presse", sosit astă-zi se crede în măsură a da următoarele cifre, din sursă franceză, asupra pierderilor suferite în cele două războaie balcanice:

Serbia: populaţia de 2,900,000 suflete armata de 400,000; scoşi din luptă în primul războiu 30,000 (7,5 la sută), în al doilea 41,000 (10.2 la sută).

Muntenegru: Populaţiune de 220,000; armata 30,000; scoşi din luptă în primul războiu; 10,000 (33.3 la sută), în al doilea 1200 (4 la sută).

Bulgaria: Populaţie 4,445.000, armată 600,000, scoşi din luptă în primul 73,000 (12.1) iar în al doilea, 83,000 (13.8 la sută).

Grecia: Populaţia, 2,435,000, armata 300,000, scoşi din luptă în primul războiu 23,000 (7.6 la sută) în al doilea 25,000 (8.3 la sută).

Turcia: Armata 800,000, pierduţi şi scoşi din luptă 150,000 (18.7 la sută).

D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a fost azi la spitalul izraelit, inoculînd cu serum anti holeric personalul ataşat la pavilionul de observaţie al acestei insituţiuni.

D. Zaremba, mecanicul şef al Fabricei de tutun, a obţinut un concediu de 30 zile, cu începere de la 25 August.

D. Zaremba va vizita fabricele de tutun din Italia.

Administraţia comunală a vestit publicul, că debitarea apei va fi suspendată pe 2 zile, necesară la curăţirea şi desinfectarea conductelor.

Astă noapte a fost arestat Solomon Eisig ceauş la sinagoga din strada Labrint 17, sub învinuirea, că încercat să puie foc la casele cu No. 6 din strada Apeduc.

Ceaşul a declarat, că a fost îndemnat la aceasta de antrepenorul Smil Banc care a fost deaseminea arestat.

Cazul se anchetează.

Intoarcerea trupelor. — Trupele active din localitate, încep a se'ntoarce, de Mercuri 14 a lunei.

In adevăr, Mercuri, la orele 6 şi 53 dimineată, soseşte o parte din cartierul brigăzei 3 calaraşi şi regimentul 7 roşiori.

A doua parte soseşte la oarele 4 şi 31 după amează, a 3-a parte soseşte noaptea la orele 11 şi 23 şi în fine restul soseşta Joi, cu trenul pe 9 şi 38 dimineaţă.

Ziua întoarcerei regimentului 13 Ştefan cel Mare nu este încă fixată.

Cinematograful Pathé-Frères, privilegiata filială din Iaşi, prin ale cărui splendide şi incomparabile programe atrage cel mai distins public al Iaşului, reprezintă astă-seară Luni 12 August printre alte multe noutăţi.

In clocotul Parisului. Misterele, profanările şi victimile uriaşei Capitalei a Franţei. Film de artă a casei „Eclair" din Paris. Rolurile sunt interpretate de cei mai buni artişti ai scenelor pariziane, 2 părţi.

„TROICA" sau în ghiarele paserei de pradă. Film rus de mare artă în două părţi. Intreaga desfăşurare e interpretată de artiştii dramatici ai teatrului imperial din Petersburg.

Titi la ţară, scene foarte humoristice.

La 15 August a. c.

apare în editura Tipografiei H. Goldner, din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NADEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, **cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.**

GIMNAZIUL „MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Ziarul *Berliner Tageblatt* anunţă, în numărul său de azi, că consorţiul german, a hotărît să mărească cu încă 50 milioane capitalul societăţei petrolifere *Steaua Romînă*, pentru mărirea operaţiunilor.

Serviciul special Telegrafic

— —

Intrarea triumfală a armatelor sîrbeşti

Belgrad.—Azi dimineaţă a avut loc intrarea solemnă şi triumfală a trupelor în Belgrad. O mulţime imensă, venită din toată ţara, staţiona pe străzi. Oraşul întreg era pavuazat.

La intrarea în oraş se ridicase un arc de triumf şi tribune, unde aşteptau autorităţile. La ora 9 principele moştenitor urmat de statul său major, a apărut în fruntea trupelor şi a descălecat în faţa tribuneler.

Primarul i-a urat bună-venire şi i-a remis o sabie de onoare, apoi preşedintele Skupcinei a rostit o cuvîntare. S'a remis apoi principelui un steag brodat de Societatea Femeilor Sîrbe şi numeroase daruri.

Cortegiul s'a îndreptat apoi spre centrul oraşului, în mijlocul unui entuziasm indescriptibil, Toate cuvîntările au fost salutate cu strigăte de „trăiască". Mulţimea îşi arunca pălăriile în aer aclamînd trupele cu entuziam tot mai mare.

Sosind în faţa parcului Kalemecdan, care domină Sava şi Dunărea, trupele s'au oprit.

La ora 11—în prezenţa regelui, miniştrilor, corpului diplomatic, înalţilor demnitari,—a avut loc inaugurarea monumentului lui Karageorge, străbunul actualului rege, primul liberator al Serbiei. S'au tras 21 focuri de tun, la sosirea regelui.

Suveranul a ataşat pe pieptul principelui moştenitor medalia pentru bărbăţie. După rostirea cuvîntărilor, regele—precedat de un escadron al gărzei—s'a întors la palat cu automobilul, în mijlocul aclamaţiunilor frenetice ale unei mari mulţimi.

A început apoi defilarea trupelor în faţa palatului de unde regele privea de pe balcon, înconjurat de aghiotanţii săi, de ministrul răsboiului, de principii George şi Arsene Paul, de generalisimul Putnici şi de toţi miniştrii.

Principele moştenitor a venit în fruntea trupelor, apoi s'a postat la intrarea palatului de unde a asistat la defilarea trupelor.

Soldaţii împodobiţi cu flori de populaţie, au defilat cu vioiciune în mijlocul unor aclamaţiuni fără sfîrşit. Seara a avut loc retragerea cu facle şi iluminaţiune generală cu focuri de artificii. Mulţimea nu înceta de a circula pe străzile bogat pavuazate. S'au înalţat peste 20 arcuri de triumf.

Intreaga presă salută întoarcerea solomnă a trupelor victorioase.

Serviciul telegrafic şi teletonic al „Opiniei"

Manifestări greceşti

Constantinopole.— Ziarele turceşti anunţă că o deputaţiune de 200 Greci din Ortakioi a declarat Valiului din Adrianopole că toţi grecii vor emigra dacă trupele turceşti vor evacua localitatea.

Misiunea lui Nacevici

Constantinopole. — Sultanul a conferit Marelui Vizir ordinul „Medjidie" cu briliante.

Se afirmă că d. Nacevici, care a făcut ieri seara o vizită Marelui Vizir, a primit instrucţiuni din Sofia de a trata direct şi oficial cu Poarta. Se crede că vor urma tratative discrete cu privire la Adrianopole, tratative care au fost începute în intermediar, cu fostul deputat de Monastir, Pance Doreff.

Ministrul de interne pleacă deseară spre Adrianopole pentru cîte va zile.

Inspecţiile d-lui Badareu

Bucureşti. — D. Al. Badareu, ad-interim la Interne, a fost ieri dimineaţă la Turnu-Măgurele unde a inspectat în persoană măsurile sanitare luate în privinţa trecerei armatelor romîne pe malul stîng al Dunărei.

Aseară, d. Badareu s'a dus la Constanţa de unde va sosi în Iaşi mîne dimineaţă.

Misiune italiană la Impăratul Austriei

Ischl.—Generalul italian Caneva, însoţit de ataşatul militar al Italiei şi de doi ofiţeri italieni, au sosit azi dimineaţă aici. Au fost primiţi la gară de aghiotantul Margutti. Ei sunt oaspeţii Impăratului.

Suveranul a primit la amiază pe generalul Caneva în audienţă specială care a ţinut 20 minute, apoi pe ofiţerii italieni într'o scurtă audienţă comună.

Generalul şi ofiţerii italieni au fost invitaţi la masa imperială unde asistă şi arhiducele Francisc Ferdinand, sosit la Ischl ca să mulţumească împăratului pentru numirea sa ca inspector general al armatei.

Demobilizarea în Grecia

Atena.—Prin decret regal, şapte clase din armata teritorială sînt trimise acasă.

Consiliul de miniştri a hotărît ridicarea la rangul de generali de divizie şi brigadă, a mai multor ofiţeri. Vor fi 13 promoţii de generali.

Delegaţia adrianopolitană

Paris.—Delegaţia adrianopolitană a sosit aci astăseară, venind din Londra.

Accident

Paris.—Azi dimineaţă a avut loc pornirea pentru cursa de hidroavioane Paris Deauville. Aviatorul Montallant. cu un pasager, a căzut lîngă Rouen, rănindu-se mortal.

CIUMA ÎN PERSIA

Teheran.—Patru cazuri de ciumă s'au declarat lîngă Kermensah.

Turcia nu va păstra Tracia?

Sofia. — Guvernul bulgar încunoştiinţează, că între marile puteri se urmează un schimb de vederi, în ce priveşte evacuarea Traciei, de către Turci.

Ministrul Bulgariei la Londra a comunicat guvernului bulgar că la o întrebare a lui Sir Grey, ambasadorul Turciei la Londra a răspuns că Turcia n'are intenţia de a păstra Tracia.

Sir Grey a zis că ia cunoştinţă de această declaraţie.

Declaraţiile d-lui Pichon

Paris.—D. Pichon, vorbind la banchetul mutualist din Lons les Anniers, a exprimat convingerea că sfîrşitul crizei, care a fost în atîtea rînduri un pericol pentru pace se apropie.

Franţa n'a încetat să lucreze pentru pace, fiind în deplin acord cu Rusia aliată şi cu Anglia.

Astă-zi nevoia de a regăsi pacea şi echilibrul forţelor, se manifestă în mod universal.

Diplomaţia franceză va bine merita din criza prin care am trecut.

D. Pichon a adus laude alianţei cu Rusia care datează de peste 20 ani şi prieteniei engleze care durează de aproape 10 ani şi graţie cărora s'a garantat lumei bine facerea păcei.

Meeting

Constantinopole. — (Depeşă întîrziată din eroarea biroului telegrafic din Pera). La Kirkiliise s'a ţinut un mare meeting cerînd ca Tracia să rămînă Turciei.

D. Giers a avut o întrevedere cu Marele Vizir care a refuzat ieri faţă de cîţiva diplomaţi, asigurarea că Turcia nu va ocupa Dedeagaciul ci va menţine numai ocuparea cîtorva puncte strategice necesare.

Ştirea ziarului „Tanin„ despre evacuarea Dedeagaciului de greci, este falşă.

Speranţe de înţelegere

Constantinopole.— Din isvor bulgăresc se declară că zvonurile despre instrucţiuni date lui Nacevici, pentru negocieri directe, sînt premature. Se constată însă că dorinţa de a ajunge la o soluţiune a tuturor chestiunilor în suspensie există de ambele părţi şi sînt speranţe că ele vor isbuti.

Fostul secretar al reprezentaţiunei bulgare la Constantinopole, d. Dobreff, a sosit spre a asista pe d. Nacevici.

Serviciul special Telefonic

Generalisimul supraveghează măsurile sanitare

Bucureşti.—Alteţele Lor Regale Principile Ferdinand şi Carol se află pe malul Dunărei.

Generalisimul armatei supraveghează în persoană măsurile sanitare, interesîndu-se de aproape de starea trupelor.

O măsură discutabilă

Bucureşti. — In privinţa trupelor ce urmează a se întoarce în capitală, ministerul de răsboiu a dispus să fie încvartirate pe la familiile din marginile oraşului.

Această hotărîre e un pericol pentru cetăţenii Capitalei şi se crede că va fi revocată.

Schimbul ratificărei tratatelor

Bucureşti—Astăzi dimineaţă la orele 11 s'a făcut la ministerul de externe în prezenţa d-lui Titu Maiorescu, preşedinte de consiliu şi ministru de externe, schimbul ratificării tratatelor între statele semnatare.

Grecia şi Serbia au fost reprezentate prin 'miniştrii plenipotenţiari Papadiamandopolos şi Ristici.

România a fost reprezentată prin d. Titu Maiorescu.

Mantenegrul a telegrafiat că n'a trimis încă reprezentant, dar că o va face pînă în cîteva zile.

Statele semnatare au trimis tratatul prin d-nii Iorgopol prim secretar al legaţiei Greciei, Lukovici al Serbiei şi Cocef al Bulgariei.

Se comunică, că reluarea relaţiilor diplomatice între România şi Bulgaria e o chestie de cîteva zile.

S'a hotărît definitiv ca ministru plenipotenţiar al României în Bulgaria să fie numit d. Derussi, iar al Bulgariei la Bucureşti d. Radef, ca secretar de legaţie d. Cocef.

Turcia refuză a trata

Londra.—Ziarul „London New" află din Constantinopol că ultimul consiliu de miniştri Turcia hotărît să nu intre în tratative pe chestia compensaţiilor.

Acelaş ziar afirmă că Turcia are 340.000 soldaţi mobilizaţi gata de luptă.

O groaznică ciocnire de trenuri

Bucureşti.—Astă noaptă la orele 1 jumătate, o groaznică ciocnire de trenuri a avut loc la întrarea în staţia Concef.

In numita staţie, se găsea un tren militar, plin cu soldaţi. La un moment dat sosi un tren gol dinspre Cîmpul Lung, căruia din greşală i se dădu drumul pe aceiaşi linie.

O ciocnire se produse între ambele trenuri. O panică grozavă cuprinse pe soldaţii imbarcaţi în primul tren.

Şeful de tren Gheorghe Ionescu, conducătorul trenului de Cîmpul-Lung şi frînarul Ioan Mărgineanu, au fost răniţi Cel mai grav rănit dintre toţi este frînarul Mărgineanu, căruia i-au fost fracturate ambele picioare.

Azi dimineaţă răniţii au fost aduşi în Capitală şi internaţi în spitalul central.

S'a deschis o rigaroasă anchetă, pentru a se stabili vinovăţia.

Concediu

Petersburg — D. Delcassé, ambasadorul Franţiei, a plecat în concediu, la Paris.

Călătoria Suveranilor Greciei

Atena.— Indată după demobilizare, regele şi regina vor pleca în occident şi vor vizita curţile din Berlin şi Londra. E probabil că regele va vizita şi pe d. Poincaré.

Scoala de Picheri

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei publice face cunoscut, că la 1 Octombrie 1913 se vor dechide la Bucureşti şi Iaşi cîte o şcoală de picheri, pentru pregătirea personalului inferior necesar serviciilor tecnice ale statului, judeţelor şi comunelor.

Cursurile vor dura şase luni. Primilor 15 elevi, li se vor acorda un ajutor de cîte 45 lei lunar.

Condiţiunile de admitere se vor publica, în curînd, în „Monitorul Oficial".

Hotărîrile Consiliului de Miniştri dela Sinaia

Bucureşti.—După cum am anunţat Sîmbătă a avut loc la Sinaia în Vila d-lui Maiorescu un Consiliu de Miniştri la care au luat parte d-nii Al. A. Badareu, Dissescu, Arion Xenopol şi Hîrjeu.

Consiliul a votat însemnate credite pentru întîmpinarea cheltuelelor necesare combaterei holerei. S'au admis credite necesare pentru organizarea administrativă a terenurilor anexate, luîndu-se şi unele hotărîri privitoare în special la organizarea jandarmăriei rurale.

S'a mai hotărît ţinerea la Turnu-Măgurele a unei consfătuiri în care să se stabilească măsurile sanitare referitoare la intrarea trupelor în ţară.

*

Consfătuirea aceasta a avut loc eri Duminică sub preşidenţia A. S. Regale Principele Ferdinand cu participarea d-lui Al. A. Badareu ministrul ad-interim la interne, general Hîrjeu şi dr. Mezincescu sub-directorul general al Serviciului Sanitar.

Reîntoarcerea A. S. R. Principesa Maria

Bucureşti. — A. S. R. Principesa Maria a plecat eri de la T-Măgurele la Sinaia.

Aseară s'a întors în Capitală.

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— Strada Loc. Col. Langa No. 4. — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

Buletinul Holerei

— Comunicat oficial al serviciului sanitar superior —

JUD. ILFOV.—In com. Ştefăneşti patru cazuri nuoi, din care două mortale.

JUD. DÎMBOVIŢA.—La Pietroaia un caz mortal. La Turnu-Măgurele un caz mortal; la Roşiorii de Vede, un caz mortal şi unul vindecat. La Măgurelele — două cazuri nuoi; la Cioara—un caz—vindecat; la Piatra—un caz nou şi unul mortal.

JUD. ROMANAŢI.—La Corabia 19 cazuri nuoi, şi 15 mortale din cele vechi. Ruseneştii de jos 10 cazuri nuoi şi şapte mortale. La Isticeni cinci cazuri nuoi şi şapte mortale. La Gîrcov 11 cazuri nuoi şi cinci mortale. La Frăsinet (gara) un caz mortal. La Ştirbey un caz nou, la Gropşani un caz nou şi la Vulpeni un caz nou.

JUD. OLT. — La Crăciunenii de sus patru cazuri nuoi şi unul mortal; la Crăciunenii de jos, trei cazuri mortale.

IN BUCUREŞTI epidemia s'a stîns.

In total, se află în ţară 145 de bolnavi.

Dr. MINOVICI

IMPORTANT

Băile Bălţăteşti

Din Judeţul Neamţ,
Sunt deschise pe tot sezonul
Traiul e foarte ieftin.

DIRECŢIUNEA

Băile Oglinzi-Tg-Neamţ

Continue să funcţioneze regulat în tot timpul sezonului în modul cel mai perfect şi cu tot confortul necesar.

Informaţiuni se pot cere la sediul administraţiei Băile Oglinzi-Tg.-Neamţ.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

De închiriat magazia ocupată de agenţia Marcussohn situată în strada Ştefan cel Mare No. 54 vis-a-vis de Banca Naţională.

A se adresa la d. Marian, casierul soc. de asigurare „Naţionala".

REINTORS

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imbobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării. 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei „Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odaie de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Fabrica de ciocolată CARMEN

— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA“

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva“ Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile“—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL“

Fabrica Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

PORTE-PUTS
en FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
Ver, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DEPOSE
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ussureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari-aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

„OPINIA“

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA“

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul X No. 1960—Mercuri 14 August 1913

Lupta în contra flagelului

— Amînarea întoarcerei corpului IV —

Din ţara cucerită

Strada Comercială din Silistra

Inspecţiile d-luĭ Ministru Badareu

- LUPTA CONTRA HOLEREI -

Spiritul public este alarmat şi cu drept cuvînt.—Holera s'a încuibat în ţară şi ia proporţii tot mai mari.

Marile dificultăţi, obişnuite în aseminea ocazii, au mai fost sporite, prin condiţiile speciale în care urmau să fie luate măsurile de apărare.

Intr'adevăr, prima şi cea mai importantă măsură ce se ia de obiceiu în astfel de ocazii, acea a opririei orcărei comunicaţiuni cu locul contaminat, nu putea fi luată de data aceasta. Armata nu putea fi oprită de a reintra în ţară, şi nici cei însărcinaţi cu aprovizionarea nu puteau fi opriţi de a se întoarce spre locul lor de destinaţie. Din această cauză, flagelul constatat în rîndurile soldaţilor, s'a încuibat în ţară. Judeţe întregi sunt contaminate, numeroşi holerici s'au constatat la sate şi oraşe.

D. Al. A. Badareu, ministru adinterim la interne, a văzut imediat cauza primejdiei şi ce măsuri sunt indicate întru combaterea ei.

Intr'un luminos raport adresat M. Sale, a preconizat anumite măsuri. Ele au fost aprobate de Suveran. Imediat au fost puse în aplicare şi cu energia ştiută, d. Badareu supraveghează personal la îndeplinirea lor.

Autoritătile militare se vor supune de acum măsurilor prescrise de serviciul sanitar, iar organele administrative, stimulate prin inspecţiile continue ce le face d. ministru Badareu, vor veghea la stricta aplicare a acelor dispoziţiuni.

Pe temeiul acestor măsuri, se poate nădejdui, că primejdia va fi cu mult diminuată.

*

Am vorbit la timp despre inspecţiile făcute de d. Badareu, în cursul săptămînei trecute, în regiunea contaminată.

Duminică d-sa părăsind T.-Măgurele a plecat cu trenul Fulger la Constanţa, unde a rămas o zi. De aici d-sa a plecat eri, cu trenul de 2.25. In gara Feteşti, a luat loc într'un tren special, care l'a dus la Brăila şi Galaţi.

La Brăila a avut loc o conferinţă cu prefectul, primarul şi şeful serviciului sanitar, şi s'au hotărît în comun măsurile prescrise de împrejurări, pentru combaterea holerei. In acest oraş unde cantonează regimentul Putna 14, nu se află de cît un singur caz suspect.

La Galaţi, d. ministru Badareu a vizitat lazaretele de holerici, care au încă nevoie de foarte multe complectări.

Aci se află bolnavi 19 oameni din regimentul Siret, printre cari şi un ofiţer, patru oameni din batalionul de vînători şi 50 de suspecţi.

Pentru a da o unitate de diriguire, d. ministru Badareu a însărcinat pe d. dr. Carnabel, cu conducerea lazaretelor de holerici şi a acordat sumele necesare pentru buna funcţionare a lazaretelor.

*

Una din principalele dificultăţi este şi aceia că comandanţii de unităţi, avînd ordine scrise de modul cum trebue să procedeze pînă la ajungerea la destinaţie, continuă marşul chiar dacă au bolnavi suspecţi sau confirmaţi. Aşa regimentul de Bărlad, avînd 5 bolnavi suspecţi, i-a lăsat la Galaţi şi şi-a continuat drumul.

Pentru a evita acest lucru, care constitue o reală primejdie, d. ministru Badareu, imediat ce s'a coborît din tren azi dimineaţă a dat din gara Iaşi o telegramă d-lui ministru de războiu, prin care cere să se ia dispoziţii, ca imediat ce se constată cazuri suspecte, comandanţii de regiment să ordone bivuacarea trupelor pînă ce se fac cercetările care să confirme diagnosticul de holeră, şi, în caz afirmativ, trupele să nu mai înainteze şi să dea urmare ordinelor sanitare ale celor în drept.

*

Pe baza celor stabilite, şi în urma celor indicate prin raportul d-lui ministru Badareu, corp. 2 şi 4 de armată vor bivuaca pe malul stîng al Duuărei şi nu vor reîntra în ţară, de cît la timpul şi în condiţiunile indicate de direcţia serviciului sanitar

NOTA ZILEI

Occident...

A fost Silistra, în vechime, a Bulgarilor? se întreagă scrutătorii vremilor trecute.

A fost oare în zilele noastre a Bulgarilor?—ne întrebăm noi, cînd cetim în pagina ultimă a unui ziar popular următorul anunciu:

«**Doamnă** 24 ani cu venit modest singură pe lume. Sufletul nobil paralel cu celelalte calităţi sunt la înălţimea lor. Doreşte cunoştinţa, preferat căsătoria, unui domn etate 40—60 ani eventual cu copii, să fie nobil, sănătos, bine situat şi blând. Voiu da curs persoanelor absolut serioase. Adresa *Silistra 1001*».

...Silistra 1001!

Noi ne închipuiam pe... silistrence drept nişte grave matroane crescute între zarzavaturi, fără prea multe flori de sentimentalizm.

Şi cînd colo—la ele se pare că sensibleria a mers... paralel cu celelalte calităţi şi că o silistreancă de 24 de ani e capabilă a... da curs chiar unei persoane de 60 de ani, însă bine situată. Paralel, mă înţelegeţi, devine de la parale...

Şi iată că Silistra e o localitate occidentală, de care ne putem mîndri că ne-a picat în palmă!

POLITICE

D. Take Ionescu în Străinătate

Plecat în concediu, atît de bine meritat, după o muncă istovitoare pentru binele ţărei — la al cărui mare şi ultim succes a contribuit în foarte mare măsură — d. Take Ionescu este şi continuă a fi urmărit de atacurile neputincioşilor şi veninoşilor.

Omul, care n'a pregetat la cele mai mari suferinţi, pentru a putea vedea ţara lui mărită în prestigiu şi văzul tuturor, nu are dreptul la odihnă! El nu trebue să părăsească ţara, chiar cînd, în deplină conştiinţă, ştie că lasă pe mîini vrednice, apărarea ţerei contra flagelului holerei!

Desigur atacurile aceste, dovada unei mentalităţi de canibali, nu ar fi fost şi nu ar fi trebuit să fi fost relevate, dacă nu coincideau cu vorbe şi gesturi, elogioase pentru şeful partidului conservator-democrat, venite din partea unor civilizaţi, în stare de a judeca obiectiv şi în măsură de a şti tot ce a făcut pentru România acest mare fiu al neamului.

Coincidenţa aceasta constitue desigur o crudă lovitură pentru biloşii dela *Cuvîntul* şi dela *Epoca*.

Căci în timp ce Virgil Arion şi un scrib oare-care a lui Timoleon Pizani atacă cu patimă şi orbire, personalităţile celebre ale marei Franţii sunt fericiţi a putea sărbători la Evian-les-Bains pe d. Take Ionescu şi prin d-sa pe vrednicii sfătuitori ai înţeleptului Rege Carol.

Au şi coincidenţele cruzimile lor deşi pentru oameni ca cei de la *Cuvîntul* şi *Epoca*, şi ast-fel de întîmplări rămîn tot fără de consecinţi.

La ordinea zilei..

— O părere liberă —

Presa romînească în unanimitate, cît şi o parte din presa străină, se ocupă de acordarea de drepturi Evreilor care au fost mobilizaţi. Aproape în genere s'a conchis că acordarea acestor drepturi va fi o măsură dreaptă, cu totul bine meritată şi—fir şte—noi nici nu ne vom gîndi macar a cugeta altfel de cît în această direcţie de aprobare a unui act politic echitabil şi deplin necesar.

De cît, socotim că altceva trebue adus la ordinea zilei şi anume: situaţia tuturor Evreilor pămînteni din ţara romînească.

Au trecut multe decenii de stare—să-i zicem—ciudată şi de exhibare a noianuri de „argumente" şubrede, goale şi adesea contrazicătoare în contra a sute de mii de oameni, care şi-au cizelat sufletul în ascultarea cîntecelor de plai, romîneşti şi-a poveştilor romîne, povestite, de bunicii care le-au auzit şi ei de la părinţii lor. Şi totuşi aceşti oameni, care nu cunosc altă mîngîere naţională de cît numele şi viaţa romînească, sunt excluşi cu brutalitate de la conlucrarea în masă la destinele acestei ţări.

Această stare paradoxală se menţine şi e motivată în mod falş şi rău tendenţios. Antisemiţii invocă pericolul acaparării tuturor căilor politice—pe lîngă acele economice—de către Evreii încetăţeniţi.

Pericol inexistent, căci intrarea evreilor încetăţeniţi în căile publice va însemna intrarea de *elemente romîneşti*, lucru normal. De asemenea, comerţul şi industria vor fi în mîni de cetăţeni romîni, *în mîni romîneşti*.

Ţara va căpăta aceşti oameni, foarte bine dotaţi intelectualiceşte, şi ţara va fi în cîştig neîndoios. Incă o masă de oameni va avea, astfel, mai mulţi sorţi de bună stare şi fericire, ceia ce va însemna mai multă fericire pentru ţară, pentru că locuitorii sunt elemente componente ale unui stat şi totul e perfect prin acordul părţilor.

C. R. G.

EXTERNE

Ororile răsboiului

Ziarele străine vorbesc azi de comisiunea instituită, pentru a verifica plîngerile ce s'au născut cu privire la ororile comise în ultimul răsboiu.

Această comisiune, creată din iniţiativa miliardelor lui Carnegie, se compune din distinşi profesori, de toate naţionalităţile.

Ce va face azi această comisiune?—se întreabă *Neues Wienes Journal*,—va proceda oare la desgroparea cadavrelor pentru a interviewa pe cei morţi şi a-i ruga să povestească chinurile grozave îndurate? Ori se vor adresa fetelor şi femeelor şi le vor ruga să li dea amănunte, de chipul cum au fost batjocorite?

Foarte grea anchetă şi care azi, după ce a trecut atîta timp, nu poate da rezultatele dorite.

Cu toate aceste, e nevoie a cunoaşte adevărul. Ar trebui să se ştie, care dintre beligeranţi a fost mai sălbatec, de pe urmele căruia s'au produs mai mari masacre, jafuri şi batjocuri.

Ori cît de puţin s'ar da la iveală, încă va fi suficient, pentru ca istoria să aplice pecetea infamiei celor mai vinovaţi.

D.

OAMENI ŞI LUCRURI

Războiul războaielor...

Tragedia de care am pomenit eri—războiul franco-german dela 1870, născut în împrejurările ciudate de care am amintit—este întru cîtva geneza tuturor nenumăratelor conflicte ce se ivesc necontenit în sinul popoarolor europene, cu ramificaţiuni în alte continente: Asia şi Africa sub denumirea de influenţe coloniale.

Franţa şi Germania!.. Cele două coloane luminoase ale universului intelectual.. Cele două mari expresiuni ale progresului şi ale civilizaţiei.

Ernest Renan nu putea, sub nici un cuvînt, să priceapă ceea ce se părea şoviniştilor atît de simplu, slugeros de simplu, o luptă de exterminare între cele două ţări fruntaşe ale luminei:

„Nu e oare—scria ilustrul cugetător—sfîşietor să te gîndeşti că totul, tot ce noi oamenii de ştiinţă ne-am străduit să clădim în 50 de ani, s'a prăbuşit cu o singură lovitură: simpatiile dela popor la popor, înţelegerea reciprocă, conlucrarea rodnică. Cum ucide un asemenea războiu dragostea de adevăr! Ce minciună, ce calomnie a unuia dintre popoare nu va fi crezută pe sama celuilalt, în cei 50 de ani cari vor urma şi astfel le va despărţi pentru vremuri incalculabile! Ce întîrziare a progresului european! In 100 de ani nu vom putea reclădi ceea ce oamenii ăştia au prăbuşit într'o singură zi!"

Gustave Flaubert scria, în una din zilele fatalului Iulie 1870, către George Sand, după izbucnirea războiului:

„Sunt disperat de prostia contimperanilor mei. Mă umple de jale incorigibila barbarie a omenirii. Acel entuziasm care nu este însufleţit de nici-o idee, mă face să-mi doresc moartea, s'o prefer de cît să mai văd asemenea privelişti. Bunul francez vrea să se bată, 1) pentru că se crede provocat de germani; 2) pentru că starea naturală a omului este sălbătăcia; 3) pentru că războiul este un element mistic care atrage pe oameni.

Am ajuns oare iarăşi la luptele de rasă? Mi-e teamă că da. Groaznicele măceluri ce se pregătesc nu sunt măcar motivate. E dorinţa de a se bate pentru a se bate. Mi-e milă de pădurile şi tunelurile spulberate. Ce de-a muncă omenească pierdută! Aţi văzut că un domn a propus în Cameră devastarea Marelui Ducat Baden. Vai, mai bine m'aşi găsi între Beduini!"

Elevul strălucit al lui Flaubert, genialul Maupassant, sub influenţa întîmplărilor, tot atunci scria:

„Războiul, — numai cît mă gîndesc la cuvîntul acesta şi-mi trec fiiori, de par'că s'ar vorbi de draci, de luchiziţie,—de un lucru depărtat, spăimîntător, înlăturat ca ceva împotriva Naturii. Războiul, — a se bate! A gîtui, a căsăpi! Şi noi doară posedăm—în vremea noastră, cu ştiinţă şi progresul la care am ajuns,—posedăm „şcoli", — unde învaţă omul, măcelul la distanţă mare, omorul în massă..."

Dar aceste sunt generalităţi. Urmările psihice ale dezastrului îndurat de Franţa trebuie căutate în literatura propriu zisă a catastrofei, în strofele lui Victor Hugo şi ale lui Sully Prudhomme, pentru a ne da seama de adîncul abisului în care frivoli barbaţi de stat ca Ollivier şi Grammont azvîrlise Franţa, de dorul aventurei...

Rodion

MICI POLEMICI

Cerşetorii Iaşului vor fi ţinuţi, la aer curat, afară din oraş, pe spesele primăriei pînă va trece epoca primejdiei holerice.

...Nenorociţii ar fi în sture să se roage lui D-zeu ca primejdia să dureze cît de mult...

*

Afişul „Cuvîntului" avea eri un titlu senzaţional: „Cucerirea Constantinopolului".

Nu se întîmplase însă nimic grav. Ziarul tipărea al 150-lea fragment, de şase linii, dintr'un scriitor francez de acum cîteva secole...

*

După ultima statistică Muntenegrul a pierdut în primul războiu balcanic 33.3 la sută din soldaţi.

...Procentele l'au dat gata totdeauna pe bietul Nikita!

*

„Cuvîntul", copiind din „Viitorul" Sălbătăciile bulgare *reproduse din „Opinia", copiază şi o greşală de tipar: „mînă fumegîndă" în loc de „ruină fumegîndă". Pretinde să-i facem gratis şi corectura, nu numai manuscrisul?*

*

Căpitanul englez Pemberton ar fi scăpat cu viaţă ucigînd un tigru... regal.

Nu mai există disciplină militară şi respect dinastic!

*

„Cîtă dreptate are bătrînul Carp susţinînd că tot răul social are un singur izvor: administraţia ticăloasă!"

...Aceasta o scrie ziarul fostului prefect Costaki al Iaşului „Cuvîntul"...

Scrisori din Rusia

Limba romînească în şcolile primare din Basarabia. — Pentru a şti ruseşte trebuie să ştii mai întăi romîneşte. — Binefacerile culturei.

După ce Moldovenii din Basarabia au capatat dreptul de a asculta slujba bisericească în limba lor, iată că vor vedea în curînd realizată o altă dorinţă a lor de a putea învăţa în şcoală limba străbunilor lor.

Ministrul Cassu, a dat o circulară, zilele acestea, cercurilor didactice regionale că învăţămîntul în cele două clase primare se va face în limba maternă şi numai cînd copii vor reuşi să ştie bine această limbă vor putea să învete limba

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“.**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

usească. Pe de altă parte se cere ca învățătorii ruși să cunoască limba maternă a copiilor, iar acei care nu o cunosc să se silească a o învăța cît mai curînd ca să poată cu ajutorul ei învata pe copii atît limba maternă cît și limba rusească.

Prin aceasta se recunoaște într'un chip legal ceea ce de fapt există de mult în Basarabia.

In toate școlile de la țară, în Basarabia, învățătorii explicau copiilor în moldovenește, căci altfel nu puteau să fie înțeleși de copii. Dar explicările aceste în limba maternă nu erau permise de administrația școlară deși din punctul de vedere pedagogic era o absurditate. Cum puteau dascălii moldoveni învata copiii moldoveni o altă limbă cînd aceștia n'aveau o ideie exactă de propria lor limbă?

Circulara d-lui Cassu prin care se încuviințează învățătorii nu numai de a explica obiectele de studiu în limba maternă, dar chiar de a o preda în școlile din provinciile neruse, va stîrni un potop de atacuri contra sa.

Naționaliștii ruși vor vedea în această circulare un pas spre iredentism, spre separatism, etc. și vor tuna și fulgera contra ministrului de instrucție publică.

Democrații vor vedea în această măsură un nou mijloc de rusificare, căci, zic ei, cît timp ce compilul nu știe ceti și scrie în limba sa maternă îi este greu de a învăța una străină. Și deci învățîndu-i pe moldoveni moldovenește, îi va putea mai curînd rusifica.

Acest fel de a vedea, l'am întîlnit și la Moldovenii din Basarabia, cărora acum trei ani cînd Duma n'a recunoscut ca necesar învățămîntului primar în moldovenește și cînd le spuneam, că e o rușine că Basarabenii au fost acei care n'au insistat asupra acestei necesități, mi-au răspuns:

— Las'că e mai bine a nu ști moldovenește, deci nu vor putea învăța nici rusește, Mai curînd se desnaționalizează un om cu stiiuță de carte, de cît unu care nu știe ceti și scrie.

Sunt sigur că și data asta se va striga că se rusifică Basarabia prin noua circulară a d-lui Cassu.

E curioasă, e drept, concepția acestor din urmă, de a pretinde că e mai bine a lasa în ignoranță un popor întreg și asta pentru a nu și schimba origina și limba, de cît să-l lăsăm să se bucure și el la bine facerile culturei și civilizației.

Noi credem că este imposibil că un popor cult să fie mai repede deznaționalizat de cît un altul incult și credem că dacă Basarabia la data cînd a fost cucerită de Ruși, ar fi avut cultura și dezvoltarea Romîniei de azi clasa ei conducătoare nu s'ar fi rusificat cum a făcut.

Tocmai că neavînd o cultură națională și simțindu-se prin acest fapt inferioară față de cultura rusească; tocmai că limba moldovenească nu fusese într'atît de făurită ca să poată exprima în ea ori-ce gînd și părere, moldovenii au recurs la cultura și limba rusească pentru că se simțeau inferiori cu limba lor maternă.

Acei dintre moldovenii căror împrejurările le-au permis de a învăța romînește și cunosc literatura romînă și au o idee limpede de cultură romînească, acei se mîndresc de a fi romîni și de a descinde dintr'un popor mult mai vechi, mai civilizat și superior poporului rusesc.

Nu voi uita nici odată cu ce emoție mai povestea un agronom moldovean care fiind student la institutul de agricultură din Riga și spunînd unui profesor că el e rus, acesta i'a făcut această observație:

— D-ta poți spune cu aceiași mîndrie că ești moldovean și deci descendinte al Romanilor, căci te poți mîndri cu o civilizație și mai veche și mai puternică de cît a noastră.

— Și de atunci mi-a spus tînărul agronom, nu am încetat să mă numesc cea ce sunt, moldovean.

De aceia cred că cu toate criticile ce se vor aduce imperfectei dispoziții a d-lui Cassu, care n'are încă sancția unei legi de a se da educația copiilor de altă limbă de cît rusească, în primele clase, în limba maternă, trebue să bucure pe toți acei care privesc cu durere cum un întreg neam se istovește fără lumină și fără cultură, cum e bietul neam moldovenesc dintre Nistru și Prut.

Dr. I. Duscian

ECOURI

Nouile granițe balcanice

Granița etnografică dintre Serbia și Bulgaria e greu să fie delimitată întrucît Sîrbii și Bulgarii, în multe privințe, constituie aproape unul și același popor, iar Macedonia centrală nu e decît un drum comun între cele două popoare.

Limba scrisă a macedonenilor, după filologii sîrbi și bulgari, e un amestec de caractere sîrbești și Bulgărești. Ambele popoare au aceleași obiceiuri și moravuri.

Ținutul Macedoniei ocupat de Slavi se întinde de la Küprülü pînă la Salonic și de la Coceana, peste Monastir, pînă în ținuturile Ohridei și Prespes.

Elementul sîrbesc predomină în ținuturile Istip-Kratowo (la Sud de Egri Palanka), Ovcepolo și Tetowo (Calcandelen) pînă la Dibra.

Elementul bulgăresc domineazǎ spre Bregalnița, prin urmare în spațiul dintre Coceana-Istip, în ținuturile Monastirului și cele ale fluviilor Vardar și Strumița.

*

După tratatul din București, parte din ele au fost date Serbiei.

Ținutul Strumiței pînă la Mesta, dat Bulgariei, e locuit aproape numai de bulgari. In Mesta mijlocie, locuesc Bulgarii turcești, numiți Pomaci.

Partea cealaltă a Mestei, pînă la Mariița, e locuită aproape numai de Turci. Ținutul Kustendil e locuit de Greci. Dar și în partea aceasta de vest a fostului vilaet Adrianopol, printre populațiunile turco-grece, sunt insule de Bulgari. Linia de graniță etnografică între ținuturile curat bulgărești și cele locuite de Turci, azi noui teritorii bulgărești, ar fi linia Gura-Mestei-Filipopol.

In partea de Nord a Traciei, ținuturile dinspre Adrianopol, Kirkilisse și Tîrnova sunt locuite de Bulgari, cele dinspre rîul Evgene de Turci, iar celo dinspre Marmara și Marea Neagră de Greci.

Bulgaria dobîndește prin urmare, aci, teritorii locuite jumătate de Turci și jumătate de Greci.

*

Grecii obțin în partea de Vest a Salonicului populațiuni sîrbo-bulgare, iar în spre Orfano și Cavalla populațiune turcească și bulgărească. Orașul Cavalla e locuit aproape în întregime de greci, în spre Vest sunt bulgari, iar în spre Nord și Est turci.

Populațiunea greacă e concentrată în spre Serras și Drama tot mai există vre-o 4.500 turci creștinizați, cari depind de Patriarh; ei au școli grecești și vorbesc și grecește și turcește.

*

Aromânii formează insule etnografice între massele slave și grecești, adică în spre Vest de Ghevgheli, apoi în spre Caraferia, Vest de Monastir și la Est de Ianina. Cea mai mare parte a Aromînilor cade în nouile teritorii ocupate de Greci și de Sîrbi. In nouile teritorii bulgare, ei sunt spre Nord-Est de Melnik și la Sud de Djumaia.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 19 August ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise pentru darea în antrepriză a descărcărei și transportărei de la gară pe șantiere și în diverse depozite din oraș a 400 vagoane prundiș de rîu.

Garanția provizorie 500 lei.

Art. 72—83 din legea asupra contabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Condițiunile de licitație și ori ce informațiuni se pot lua în fie-care zi de lucru la Serviciul Technic Comunal.

No. 16043 12 | 25 Aug. 1913

Litere-Științe-Arte

Pelagra.—D-rul Beale a vorbit, la recentul congres al medicilor, în Londra, despre pelagră. D-sa a spus că această boală care duce la moarte și la nebunie, a făcut, anul trecut, în America 3 mii de victime și că numărul total al celor bîntuiți de ea se ridică la mai bine de 50 de mii.

Pelagra există în stare endemică în Scoția, Italia, Spania și Romînia, prezintînd cazuri izolate și în împrejurimile Londrei precum și în sudul Engliterii; dacă nu absolut pretutindeni, se declară în genere primăvara și este rezultatul mușcăturii unei muște care sporește prin regiunile bogate de ape curgătoare.

Afirmațiunea medicului Beale se demonstrează prin hărțile dresate în Italia în cari se arată că: în ținuturile infectate de *malaria*—boală transmisibilă asemenea prin muște și țînțari—sunt numai ape stătătoare, pe cînd provinciile cari posedă cursuri de apă și torente sunt focarele muștei care dă pelagra.

Congresul, în majoritate, a aprobat constatarea medicului american, și, prin urmare, invită pe oameni să omoare, fără milă, într'un război perpetuu, tot felul de muște ce le vor eși în cale. Să stîrpim muștele cari ne aduc peire.

*

La Paris se fac preparative pentru o nouă piesă a lui D'Annunzio intitulată „Le Fer“.

*

Cu ocazia aniversării a 84 a Impăratului Franz Ioseph, un asistent al marelui Edison, a dat la Ischel în fața Suveranului o representație cu noua invențione de Kinetofon,—cinematograf vorbitor de o extraordinară desăvîrșire.

*

STRUNA ZILEI

IN CONTRA EROULUI

„Acoperă-mă Gheorghe, că mă mănîncă țînțarii“, zicea generalul Musteață ordonanței sale, noaptea...

„Presa“.

N'au putut să te înfrunte
Cu trufia lor, Bulgarii
Și-ți trimiseră 'mpotrivă
Ce au avut mai rău: țînțarii...

INFORMAȚII

In urma unor noi dispozițiuni și pentru a feri cît mai mult lașul, sosirea brigadei 3 de Calarași și 7 Roșiori, cari urmau să sosească mîine în Iași, a fost contramandată.

Autoritățile locale vor fi înștiințate, imediat că aceste trupe vor porni spre Iași.

D. dr. Stefănescu-Galați s'a întors azi din Bulgaria, unde a condus spitalul de holerici al Corpului 2 de armată.

D. dr. Stefănescu-Galați pleacă tot azi la Roman, în urma cererei d-lui general Pavloff, pentru a îngriji cazurile suspecte de holeră, ce par a se fi ivit la spitalul de acolo.

Articolul d-lui A. D. Xenopol „Indrăzneala în operațiuni militare“ va apare în fruntea numărului nostru de mîni.

De eri a început să treacă corpul IV Dunărea pe la Șiștov.

Fie-care detașament trebue să arăte o situație sanitară din localitatea de unde a purces. Detașamentul este apoi examinat și desinfectat și ținut la carantină. Această procedare este repetată la orice sosire din localitatea următoare.

Trupele din corpul IV nu vor veni în Iași de cît la începutul lui Septembrie.

Nu s'au putut lua măsuri riguroase dictate de serviciul sanitar civil la primele sosiri ale soldaților și din această cauză trupele vor sosi mai tîrziu.

Trupele fiind în marș nu se pot da comunicate oficiale.

Epitropia Casei Sft. Spiridon a cerut de la Ministrul de Interne o cantitate suficientă de vaccin anti-holeric.

Ministrul de războiu a trimis garnizoanei de Iași o mare cantitate de vaccin anti-holeric și l'a pus la dispoziționea d-lui medic Lt. colonel dr. Riegler spre a dispune vaccinarea personalului sanitar și administrativ militar precum și soldaților nevaccinați.

Un caz suspect de holeră s'a declarat în comuna Bivolari.

S'au aplicat imediat măsurile sanitare în consecință.

E speranță multă că bănuelile de holeră nu se vor confirma.

Un mare număr de vînători ambulanți s'a prezentat astă-zi d-lor Matei Cantacuzino și Anibal Ciurea rugînd să li se permită și lor cum s'a permis Oltenilor — exercitarea comerțului sub controlul riguros al serviciului sanitar.

Relativ la o notiță din „Mișcarea“. — Primim din partea prietenului nostru, d. Em. Socor, avocat, următoarea scrisoare:

Citesc în „Mișcarea“ de la 13 August o informație prin care se afirmă unele inexactități despre căpitanul Manolache comandant. comp. IX din regimentul 77 rezervă. Spunea, anume, acea informație, că la predarea efectelor căpitanul Manolache punea pe soldați să semneze o declarație de mulțumire pentru purtarea lui față de ei; altfel trebuiau să plătească efectele ce le lipseau.

Intru cît sînt în măsură de a cunoaște lucrurile și întru cît conștiința nu mă lasă să trec cu vederea nedreptatea ce se încearcă a se comite, țin să vă spun și să aduc la cunoștința publică:

1) Este inexact că soldații au făcut predarea efectelor direct către căp. Manolache. Plotonieri, șefi de plutoane, între cari și eu, au fost față la predarea efectelor, care s'a făcut prin intermediul lor.

2) Este inexact, că ar fi fost lipsuri, astfel că motivul constrîngerii exercitate de căpitan. Manolache e o invenție.

3) Este inexact deasemenea că s'ar fi exercitat presiuni de căp. Manolache pentru subscrierea vre unei mulțumiri. Despre așa ceva n'a fost vorba.

„Mișcarea“ ar fi făcut un real serviciu, dacă ar fi adus la cunoștința publică *alte fapte și alte nume.* Dar cum s'a întîmplat pe acelea sau le-a trecut cu vederea, sau le-a relevat însoțindu-le de laude nemeritate. Să sperăm însă că „Mișcarea“ va reveni la sentimentul dreptății și va contribui împreună cu alții la restabilirea adevărului.

Em. Socor.

Cu privire la încercarea de a pune foc unui imobil din str. Pantelimon 6 s'a constatat că ceașul Solomon Eisig, autorul, este un maniac, fost internat în ospiciul de la Socola.

Primele cercetări în această afacere au fost făcute de d. sub-comisar I. Atanasiu de la disp. 4-a.

A apărut „Revista Marină“ No. 67 sub direcția d-lui Al. V. Casimir cu un sumar foarte interesant.

Pînă acum au fost inoculate în Iași 25 persoane alcătuind personalul de serviciu al pavilionului de holerici de la spitalul Pașcanu și de la spitalul izraelit...

Dintre medici a fost inoculat numai d. dr. Grossi.

Duminică persoanele citate vor fi supuse unei a doua inoculări. In total se fac 3 inoculări în 12 zile cu serul Hafkive.

Un violent incendiu a distrus recolta obștiei sătești din comuna Buznea.

Focul a mai nimicit numeroase girezi de grîu și o batoză, cauzînd pagube de peste 10.000 lei.

S'a constatat că focul a luat naștere de la o mașină de treer.

Recolta și batoza erau asigurate.

Abia după demobilizare, Oficiul telefonic iașan va putea rezolvi cererile de instalare de aparate telefonice care-i s'au adresat în ultimul timp și între care se găsesc numeroase instituții precum; Seminarul Veniamin, Liceul Internat, Liceul Național, Școala Comercială superioară, gimnaziul Wachtel, Institutul de higienă, deasemenea d-nii prof. Mezincescu, dr. A. Steuerman etc.

In ultimul timp s'a reinstalat telefonul serviciului sanitar în str. Lăpușneanu.

Astă-zi s'a celebrat la Berlin căsătoria d-rei Lucy Unter din Iași cu magistratul Otto Goldschmidt.

Ministerul de Culte și Instrucțiune publică aduce mulțumiri d-lui Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice care a donat la Bădărăi, proprietatea d-sale, terenul și localul pentru crearea unei școli de meserii și agricultură pentru băeți și unei școli do menaj pentru fete.

Locuitorul Ion Grijan în etate de 63 ani, de loc din Hîrlău, venind în satul Petroșiea (com. Scobinți) și fiind în stare de beție, a fost lovit de un cal și a căzut mort pe loc.

Cazul se anchetează de șeful postului Scobinți.

S'a raportat prefecturei de județ că în comuna Gropnița au fost introduși fraudulos 30 de muncitori bucovineni, fără vre-un act în regulă, călcîndu-se ast-fel ordonanțele riguroase adminstrative.

Pe teritoriul moșiei Prigoreni (com. Brăești) a căzut o ploae torențială însoțită de grindină, care a cauzat mari stricăciuni recoltelor de pe citata moșie.

Agenția Romînă telegrafiază starea timpului, cum urmează: „Vremea e frumoasă și caldă la Buda-Pesta, Viena, Berlin, Paris, Londra, Liverpool, Brăila și Constanța.

Atragem atențiunea Direcției tramvaiului asupra modului cum manipulantul care poartă No. 303 își conduce vagonul cu o viteză nepermisă și fără destulă băgare de samă.

Școlare.—Se detașează pe 1 Septembrie 1913 pe învățătorul Neculai Șoltuz de la Satul Mare la școală în Ruși, ambele în județul Dorohoi.

— Ministerul a transferat pe 1 Septembrie 1913, postul urban de 200 lei de la grădina Copii No. 2 din Tulcea, în Iași la grădina de copii a Societății Ortodoxe a femeilor romîne din mahalaua Nicolina-Socola. In aceat post pe aceiași zi a fost detașată d-ra Semiramis Dimitriu de la grădina de copii din Iași.

— Se transferă pe 1 Septembrie după cerere pe învățătorul M. Dimitriu de la școala Brăești-Dorohoi la Hudești, în locul d-lui Al. Chernbach, transferat pe aceiași zi prin consimțămînt la școala Brăești, Dl Dimitriu va avea și dirigenția școalei Hudești în locul d-lui M. Xantopol dimisionat.

— Se numește pe 1 Septembrie pe d-ra Alexandrina Tonescu maistră de cusuturi naționale la școala Vîrful Cîmpului. Dorohoiu, care va funcționa în mod gratuit.

— Se detașază pe 1 Sept 1913 D-ra Eugenia Grebliș de la școala Tureatca, la școala Herța ambele în jud. Dorohoiu, în locul D-rei Maria Sevastos, detașată la Botoșani.

— Invățător Diaconescu de la școala din Cordăreni, Dorohoiu, a fost reintegrat la catedra sa pe ziua de 1 Septembrie 1913.

— Au fost transferați pe zina de 1 Septembrie 1913 d-na Popovici Puiu Elena de la școala de băeți No. 6 Iași la școala de fete No 10 Iași.

D. Gh. Vesbianu institutor la școala de băeți No. 2 Huși, la școala de băeți No. 6 Iași.

— D. Gr. Stegarcescu a fost numit pe 1 Septembrie 1913 suplinitor la școala de băeți No. 7 Iași, la catedra d-lui Lazăr Grecea, revizor școlar de Suceava.

— D. C. Zaharia inspector școlar, obținînd concediu pînă la 1 Sept îl va petrece la M-rea Varatic.

— Mercuri 14 August cu trenul de 11 jum. seara, se întoarce colonia școlară de la M-rea Neamț, Părinții sunt rugați a aștepta la gară pe copii lor.

Deși art. 50 din regulamentul asupra îndatoririlor autorităților civile la mobilizare, prevede că întreținerea oamenilor întrebuințați pentru pază în comunele rurale, cade în sarcina acelor comune, totuși Ministerul de răsboi, de acord cu Ministerul de finanțe, și-a luat asupra sa întreținerea lor, fixînd o alocație de 40 bani pe zi dentru fiecare milițian, sau tînăr dispensat, nemobilizat.

Alocația se începe de la 15 Iulie, numai pe zilele efectiv servite.

Cinematograful Pathé-Frères, privilegiata filială din Iași, prin ale cărui splendide și incomparabile programe atrag cel mai distins public al Iașului, reprezintă astă-seară Marți 13 August printre alte multe noutăți.

In clocotul Parisului. Misterele, profanările și victimile uriașei Capitalei a Franței. Film de artă a casei „Eclair“ din Paris. Rolurile sunt interpretate de cei ma buni artiști ai scenelor pariziane, 2 părți.

„TROICA“ sau în ghiarele paserei de pradă. Film rus de mare artă în două părți. Intreaga desfășurare e interpretată de artiștii dramatici ai teatrului imperial din Petersburg.

Titi la țară, scene foarte humoristice.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra

CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Decoraţiuni acordate

Belgrad.—D. G. Filatiti, ministrul Romîniei, a remis astăzi cu mare solemnitate regelui Petru marele cordon şi colanul Carol.

S'au schimbat cuvîntări foarte călduroase.

Delegaţia macedo-bulgară la Viena

Viena.—O delegaţiune a organizaţiunilor macedo-bulgare a fost primită azi la amiază de d. Machio, şef de secţie la ministerul de externe.

Delegaţia a remis un memoriu cuprinzînd doleanţele macedo-bulgarilor. D. Machio a făgăduit să-l remită d-lui Berchtold.

Demisia ministrului de externe grec

Atena.—D. Coromilas îşi va da încurînd demisia din ministerul de externe. Succesorul lui n'a fost desemnat.

Tot de acolo se anunţă că demobilizarea a început virtual astăzi.

Iarăşi demisia d-lui Venizelos

Atena.—In urma ştirei răspîndite de un ziar de seară, d. Venizelos ar avea intenţia să se retragă din politică pe cîtva timp, avînd nevoie de odihnă.

Cercurile politice se arată foarte îngrijorate, Zvonul demisiei d-lui Venizelos însă este neîntemeiat.

Xanti ocupat de Bulgari

Sofia.—Bulgarii au ocupat Xanti. După semnarea protocolului, toată populaţia greacă şi musulmană a părăsit oraşul, trecînd pe teritoriul grecesc.

Bulgarii au salutat drapelul grecesc.

Repatriarea prizonierilor greci

Sofia. — 43 greci dintre care 14 din Xanti, 29 din Cavalla cu episcopul acestui oraş, arestaţi ca suspecţi de spionagiu la începutul ostilităţilor şi aduşi în Bulgaria, vor fi puşi în libertate şi repatriaţi.

Manevrele ruse

Petersburg.—Marile manevre s'au sfîrşit. S'a dat un prînz la care a asistat şi misiunea franceză. Generalul Joffre a dat seara un prînz de despărţire. Generalul Suchonilionov a toastat pentru armata franceză şi republica franceză.

Generalul Joffre a răspuns că cu cea mai mare sinceritate a putut constata munca cea mare a armatei ruseşti. Misiunea duce cu dînsa convingerea înaltei valori a armatei ruseşti şi comandamentul ei. Generalul francez a toastat pentru propăşirea armatei ruseşti amice şi aliate.

Delegaţiunea militară franceză a plecat seara la Moscova.

Anchetarea atrocităţilor balcanice

Belgrad. — Comisiunea internaţională pentru anchetă asupra aşa ziselor atrocităţi în Balcani a sosit. Serbia, care avusese mult de suferit de pe urma atrocităţilor comise de adversarii săi, se declarase gata să primească ancheta.

A declarat apoi, că trebue exclus din calitatea de membru al comisiunei profesorul Maljncoff din Petersburg, din cauza ostilităţii ce nutreşte în contra Serbiei şi a poporului sîrb. Insă ceilalţi membri ai comisiunei, declarîndu-se solidari cu d. Meljncoff iar Serbia, socotind că dînsul nu poate să se libereze de prejudecăţile sale, nu vu putea recunoaşte toate amabilităţile posibile la dispoziţia comisiunei, ca să poată merge fără obstacole la Salonic.

Tratative turco-bulgare

Sofia.—Agenţia Bulgară anunţă că trupele turceşti au ocupat la 21 şi 23 Gumudjmilana şi Mustanti.

Turcii persistă să anunţe începerea tratativelor turco-bulgare în chestia Traciei.

Agenţia Bulgară declară categoric că nici d. Nacevici, nici d. Doref n'au fost autorizaţi să înceapă tratative în această chestiune.

Serviciul special Telefonic

Mari fraude la o bancă

Petersburg.— La o mare bancă comercială de aci, s'au descoperit fraude, ce trec de 5 milioane ruble.

Alianţa balcanică

Viena.—In cercurile politice se discută aci faptul, că Romînia ar fi respins propunerea Greciei, de a întemeia o alianţă balcanică, cu excluderea Bulgariei.

Cercurile greceşti de aci afirmă că Grecia nici n'a făcut o atare propunere şi că tratativele dintre Grecia şi Romînia se urmează numai în vederea unor convenţii vamale.

Orori bulgăreşti

Londra.—Pierre Loti, publică în „Daily Telegraph" amănunte asupra ororilor comise de bulgari, în ultimul războiu.

Consfătuirea dela T.-Măgurele

Marile măsuri luate pentru combaterea holerei

Două ambulanţe particulare contaminate de holeră

Bucureşti.—Cu privire la consfătuirea ce a avut loc pe bordul Iahtului Ştefan-cel-Mare, la T.-Măgurele, sub preşedinţia A. S. R. Principele Ferdinand şi la care au participat, d. ministru Badaren, şi d-nii d-ri Cantacuzino, Mezincescu şi Slătineanu, noi putem da o sumă de amănunte ce complectează dările noastre de seamă anterioare.

*

S'a suprimat itinerariul trupelor, stabilit în primul rînd de cartierul general şi s'a hotărît că itinerarul şi transportul trupelor urmează a se face numai după indicaţiunea direcţiei generale a serviciului sanitar.

D. inginer Mareş, delegat din partea direcţiunei căilor ferate, va fi de aseminea la dispoziţia comisiunei sanitare.

De azi înainte nici un tren militar nu va mai pleca din gară, fără un ordin express al direcţiunei generale a serviciului sanitar.

In ceia ce priveşte raportele unităţilor de trupe, ele se vor înainta serviciului sanitar, cu o oră înainte de ordinul de pornire, aşa ca serviciul sanitar să aibă o situaţie despre starea trupelor, chiar în clipa pornirei.

Raportul acesta va trebui să indice efectivul unităţei în momentul trecerei Dunărei şi acel al întoarcerei.

Serviciul sanitar îşi va da astfel perfect seamă de starea trupelor şi va indica, dacă ele pot sau nu porni mai departe.

Toate trupele care trec produri vor fi aşezate într'o zonă de 20 kilometri de Zimnicea. Ele vor cantona aci, pînă ce serviciul sanitar se va pronunţa, dacă pot pleca mai departe.

D-nii d-ri Mezincescu şi Slătineanu au controlul superior, la Zimnicea şi Turnul-Măgurele. Ei vor avea concursul d-lui profesor dr. Cantacuzino, numit de Principele Ferdinand, ca medic şef inspector al armatei.

*

Ambulanţele de la Turnul-Măgurele ale d-nelor Irina Cîmpineanu şi Ellsa Brătianu, fiind contaminate de holeră, au fost disolvate.

Ambulanţa care a suferit mai mult, e acea a d-nei Cîmpineanu şi aceasta din lipsa de experienţă a doamnelor conducătoare.

La această ambulanţă s'au îmbolnăvit bucătarul, 2 servitori şi două santinele. Pe ziua de Duminică au fost la această ambulanţă 9 bolnavi de holeră.

Insuşi A. S. R. Principele Ferdinand, a rugat pe d-nele Cîmpineanu şi Brătianu să disolve aceste ambulanţe, rugămintе ce a fost adusă îndată la îndeplinire.

Recepţie

Bucureşti. — In urma schimbului de ratificări, o recepţie a avut loc azi, la vila d-lui Maiorescu din Sinaia.

Au luat parte Miniştrii, reprezentanţii ţerilor beligerante şi corpul diplomatic.

Mersul Holerei în ţară

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Consiliul sanitar superior relevă că pînă în acest moment Moldova nu este atinsă de holeră.

Marea îngrijorare din Bucureşti

Bucureşti.—Buletinul oficial al direcţiunei generale a serviciului sanitar, despre mersul holerei, arată pe ziua de azi:

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti:* **3 cazuri noi, 1 mort.**
Ştefăneşti: **1 mort.**
Bordeştii: **1 caz.**

JUD. R.-Sarat: 2 cazuri noi.

JUD. PUTNA.—*Mărăşeştii:* **1 caz nou.**

JUD. COVURLUI.—*Galaţii:* **2 cazuri noi, 1 mort.**

Jud. VLAŞCA.—*Giurgiu,* **8 cazuri noi.**

Jud. TELEORMAN.—*Turnu-Măgurele,* **5 cazuri noi, 1 mort.**
Răioara, **1 caz nou.**
Slobozia-Mîndra, **2 cazuri noi, 1 mort.**
Viişoara, **1 caz nou.**

Jud. ROMANAŢI.—*Corabia,* **9 cazuri noi, 3 morţi.**
Ruseneştii de jos, **5 cazuri noi, 2 morţi.**
Ispiceni, **5 cazuri noi.**
Jieni, **1 caz nou, 1 mort.**
Gîrcov, **1 mort.**
Oboga, **1 caz nou.**
Reşca, **3 cazuri noi, 1 mort.**

Jud. OLT.—*Dobrotineşti,* **1 mort**
Slatina, **1 caz nou.**

Jud. DOLJ.—*Segarcea,* **7 cazuri noi, 6 morţi.**

In toată ţara 183 **bolnavi. Ultima tabelă, prezintă** 66 **bolnavi noi,** 23 **morţi.**

*

La ministerul de externe, s'a primit ştirea, despre unele restricţiuni luate de guvernul austro-ungar, faţă de primejdia holerei în Romînia.

Astfel pe lîngă restricţia transitului de mărfuri, s'au luat şi unele dispoziţiuni, cu privire la transportul călătorilor.

Drumurile ce trec din Romînia în Ungaria, au fost închise, nerămînînd libere de cît Orşova, Ghimeş, Verestorani şi Predeal.

Călătorii vor fi supuşi aci, la o cercetare medicală, şi nu li se vor permite intrarea, de cît după ce vor fi constatat perfect sănătoşi.

Pe Dunărea. intrarea în Ungaria este cu desăvîrşire interzisă.

Vasele pentru transport au primit ordinul de a nu acosta malul romînesc.

*

In Capitală s'au ivit cazuri noi de holeră.

Astfel un caz suspect, s'a constatat în centrul Capitalei, în strada Doamnei 59.

S'au luat toate măsurile pentru izolarea bolnavului şi a persoanelor ce au avut vre-un contact cu dînsul.

Mai grav este că un lucrător anume Ion Uugureanu, dela fabrica de băuturi gazoase Porumbaru, din strada Sf. Apostol 74, s'a îmbolnăvit de holeră.

Din nefericire s'a mai constatat că sifonele cu apă gazoasă au fost răspîndite în oraş.

Bolnavul a fost izolat. Fabrica a fost înconjurată de un cordon de jandarmi şi s'au luat mari măsuri indicate de imprejurări.

Analisa bacteriologică a confirmat holera.

*

Aseară la orele 6 a avut loc o nouă şedinţă a consiliului sanitar superior, sub preşedinţia d-lui dr. Minovici.

D. director general a comunicat statistica holerei din ultimele 2 zile.

S'a constatat că pînă în acest moment Moldova încă n'a fost contamiuată de flagel.

S'a mai comunicat membrilor despre un nou caz de holrră, constatat la Bucureşti, în str. Eicol 112, la un soldat din regimentul 2 de pioneri, care a fost izolat la spitalul Colentina.

D. Orleanu, medic şef al Capitalei, a adus mulţumiri prinţului Moruzzi, prefectul Capitalei, pentru concursul ce dă în combaterea holerei.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

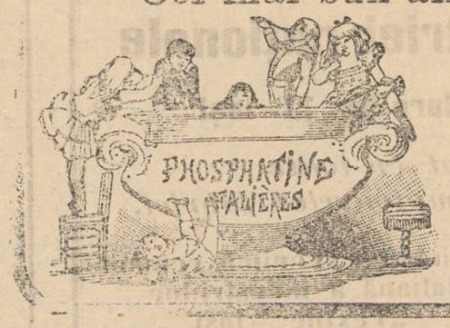

Recomandat de la vărsta de 7–8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6 Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: **Ana Obreja Belceşti.**

D. C. VASILIU

Cotar autorizat

Stradela Nicoriţa 12 Iaşi

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3 — 5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Soc Cred tului Fonciar-Urban

— DIN IAŞI —

De inchiriat: Crîşma supranumită *„Anghel"* din strada Anastasie Panu No. 77, ocupată astăzi de d. N. Nedelcu, este de dat în chirie de la 26 Octombrie 1913.

Amatorii pentru inchiriere vor prezenta ofertele lor pînă la 20 August st. v. însoţite de cîte o garanţie de una mie lei, la oficiul Creditului Urban din Iaşi, în toate zilele de lucru, de la oarele 10 dimineaţa pînă la ora 1 p. m.

Direcţiunea

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Tipografia H. Goldner
infiinţată în 1856.
Iaşi, strada Gh. Mârzescu

Cea mai mare şi mai modernă instalaţie din ţara Moldova

Casă de Încredere

Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.

Promptitudine şi acuratеţă

Preţuri foarte modeste.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

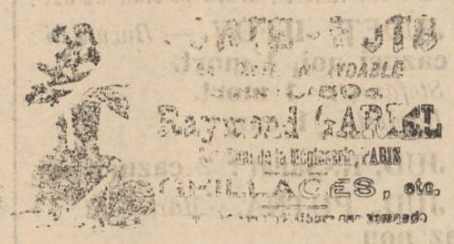

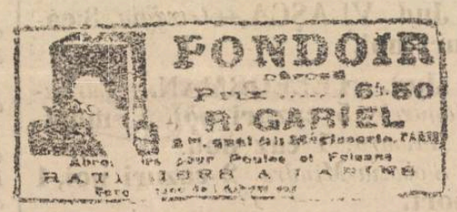

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di și 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1961 – Joi 15 August 1913

Trupele Turceşti spre frontiera rusă

— Mersul holerei. — Imbolnăvirea unui medic —

Indrăzneala în operaţiuni militare

Este cunoscut că generalul Al. Mustaţă a executat una din mişcările cele mai îndrăzneţe pe care poate să o întreprindă o armată, pătrunzînd cu divizia sa de cavalerie printr'un defileu îngust şi prăpăstios, lung de 60 km. şi căzînd pe neaşteptate pe localitatea Orhania situată dincolo de ramura balcanică care apără dinspre Dunăre capitala Bulgariei, Sofia şi punînd stăpînire pe această chee a Balcanului, devenise stăpînul capitalei bulgare pe care putea s o calce cînd şi cum ar fi vrut.

Bine înţeles, o asemenea străbatere a unui pas îngust,—mărginit de stînci înalte de la 600 pînă la 1000 metri şi care e aşa de strîmt în cît, odată intrat în el cu tunuri, nu mai e cu putinţă a te întoarce înapoi,—era foarte riscantă întrucît dacă Bulgarii ar fi ocupat înălţimile ar fi putut uşor zdrobi armata romînă.

Dacă întreprinderea a isbutit în un chip neaşteptat, costînd ca jertfe pe armata romînă numai 4 morţi şi 3 răniţi, aceasta este datorită chibzuinţei care a întovărăşit în tot timpul grabnicei sale înaintări, operaţiile generalului Mustaţă. El trimitea necontenit iscoade înainte, prin ofiţerii lui din care 3 i-au adus slujbe neîntrecute, care îi raportau lipsa totală de armată în munţii mărginaşi.

Ba generalul Mustaţă fu întărit încă în întreprinderea sa de a trece periculosul pas şi de a ataca Orhania prin faptul că prinsese un convoi de 10.000 puşti ce veneau din Sofia către întăritura din munţi.

Mai prinse şi un număr mare de chemări de rezervişti bulgari cu destinaţia Orhania, din care împrejurări, generalul dedusе că, localitatea pe care o ţintea nu era bine pregătită nici cu arme, nici cu soldaţi.

Aşa fiind lucrurile, generalul înaintă în trapul cailor, stăpînit numai pe alocure de nevoia de a curăţi drumul de stînci, sau de a trage tunurile cu mînile cînd suişurile erau prea repezi. Aşa că în 3 zile după intrarea în pas, divizia generalului Mustaţă apăru înaintea Orhaniei îngrozite.

Luarea acestei localităţi care domină cîmpia Sofiei constituia cea mai mare ameninţare pentru capitala bulgară şi regele Ferdinand. Atunci începură a curge depeşele desperate ale suveranului bulgar catre regele Romîniei, în care-l ruga şi conjura să oprească înaintarea armatelor romîne.

Aceste armate erau însă reprezintate numai prin divizia generalului Mustaţă, cu toate că divizia era sprijinită pe entuziasmul şi valoarea mîndrei noastre armate care stătea la Dunărea. Infanteria n'ar fi putut urma mersul întreg al cavaleriei, pripit încă prin ţinta ce-şi propusese viteazul nostru general.

Pentru a putea însă tăia capitalei bulgare orice mijloc de scăpare şi mai ales de întărire a ei prin tragerea mijloacelor dinspre Filipopole, generalul Mustaţă înconjură Sofia şi taie spre sud-ostul ei linia ferată şi podul cel mare ce lega Capitala cu marele oraş rumeli t. Atunci regele Ferdinand, văzînd intenţiile armatelor romîne de a intra în capitala regatului său, trimise regelui nostru depeşa cea rugătoare în care-l conjura să-i cruţe această de pe urmă umilire.

Regele nostru mişcat prin această depeşă, trimise o ştafetă generalului Mustaţă care-l găsi cu mare greu, tocmai dincolo de Sofia, prin care ordonă să părăsească întreprinderea lui şi să se retragă mai spre nord.

Scrîşnind şi cu durerea în suflet, generalul se supuse, renunţînd a da vitezei sale trupe satisfacţia de a pune piciorul în Sofia al cărui guvern încercase să umilească atît de grav pe Romîni.

Dar cu toate că armata trebui să rămînă jignită, statul romîn trase din mişcarea cea energică a generalului Mustaţă folosul cel mare că pacea se încheie şi anume aproape aşa cum voise Romînia şi statele indirect aliate cu dînsa.

Nu se poate tăgădui adevărul că mişcării îndrăzneţe a generalului Mustaţă se datoreşte încheerea păcei aşa de favorabil pentru protivnicii bulgarilor şi în primul loc pentru Romînia.

Se bănueşte însă generalului Mustaţă că el ar fi întreprins o expediţie contrară tuturor principiilor militare; că dacă a isbutit, a fost din întîmplare şi că a pus prin procedarea lui, divizia de cavalerie în cel mai mare pericol, expunînd o la o sigură nimicire, dacă Bulgarii ar fi fost mai pregătiţi.

Asemenea imputare este absolut nedreptăţită şi dovedeşte o lipsă desăvîrşită de cunoştinţi în ce priveşte modul cum se îndeplinesc faptele politice şi militare.

Mai întăi, în fiecare acţiune politică sau militară este un risc, mai mare sau mai mic, după împrejurări. Aceste nu pot fi niciodată calculate în întregimea lor, aşa ca să fii stăpîn deplin al viitorului şi succesului. In ori-ce întreprindere politică sau militară e o parte aleatorie, în care norocul joacă un rol tot atît de mare ca şi necunoscutul, care umbreşte viitorul. De aceia, orice om politic şi orice militar care a calculat pe cît omeneşte cu putinţă şansele izbîndei, trebue să se încreadă stelei lui şi să meargă înainte aşa cam îl împinge instinctul. Această putere necunoscută ce lucrează în om ascultă de altă putere necunoscută ce lucrează în natură şi care împinge ea, după planurile ei ascunse, o formaţie sau alta la lumina zilei. Dacă este ca fapta politică sau militară să iasă la bun sfîrşit, atunci instinctul va împinge pe individ înainte la săvîrşirea ei şi tot într'acolo va fi el împins, dacă evoluţia i-a sortit ca întregul ce reprezintă să meargă spre peire. Faptele politice sau militare nu sunt numai opera personalităţii ce desăvîrşeşte. Ele rezultă din conlucrarea acestei personalităţi cu împrejurările asupra cărora lucrează sau —mai bine zicînd—individul este instrumental prin care puterile istorice îndeplinesc menirea lor, fie spre binele, fie spre răul neamurilor.

Oare poporul romînesc, cînd a ales în 1859 pe Cuza-Vodă Domn al ambelor Principate, în contra voinţei anumite a Puterilor europene, n'a săvîrşit el un act de o îndrăzneală nemai pomenită, care putea să sfîrşească sau cu peirea sau cu mîntuirea lui? Dacă el s'a ales cu aceasta din urmă alternativă, este că mersul istoriei sale urca clina suitoare a evoluţiei lui.

Cînd Bismark la 1866 se măsură cu Austria la Sadova, el purta cu dînsul un revolver spre a-şi curma viaţa dacă n'ar fi isbutit. Mersul suitor al evoluţiei poporului german aduse cîştigul de partea lui. Cînd în 1866 principele Carol de Hohenzollern străbătu Austria pentru a veni să ocupe tronul României, trecu şi el prin o strîmtoare îngustă şi prăpăstioasă, dominată de stînci care puteau în ori-ce moment să i se prăvale pe creştet dacă soarta României n'ar fi vrut să vie şi să umple cu raze binefăcătoare şi strălucite orizonul vieţii ei.

Cînd Napoleon cel Mare trecu podul dela Lody în faţa tunurilor austriace, fără a fi atins de nici o ghiulea, el săvîrşi un act de cea mai mare îndrăsneală, dar fiindcă natura voi să-l păstreze pentru scopurile ei cele mari pe cari le îndeplini printr'însul, el trecu neatins prin periculoasa încercare.

Cînd generalul rus Cutusov în 1812 făcu lovitura, cea de tot riscată, contra Marelui Vizir, la Slobozia, el puse în cumpănă soarta întregei armate ruseşti; dar soarta duşmănind pe Turci, acoperi cu mantia ei oştirile ruseşti şi îndrăzneala lui Cutusov fu încoronată cu cea mai deplină izbîndă, care aduse pentru Ruşi încheerea tratatului din Bucureşti, care—din nefericire — costă pe Romîni perderea întinsei Basarabii.

De aceste exemple am putea aduce cu miile, în care am vedea că îndrăsneala este încoronată de succes, atunci cînd evoluţia urcă poporul în sînul căruia se îndeplineşte, pe scara măririlor lumeşti; că din contra, îi duce la prăpăstie cînd este scris în cartea oarbelor destine, ca popoarele să coboare acele trepte. Cel mai viu exemplu al acestui de pe urmă caz este îndrăzneala lui Danef, care a aruncat pe poporul bulgar dintr'o mărire momentană, la care nu merita să ajungă, înapoi în starea aceia către care îl meneşte starea lui culturală şi morală.

Generalul Mustaţă a comis o faptă îndrăsneaţă în culme, care însă a reuşit pe deplin. Imprejurările, stăpînite de el pe cît poate s'o facă o minte omenească, i-au venit în ajutor şi el a îndeplinit o faptă mare, în sînul poporului romîn, căci reuşita congresului din Bucureşti se datoreşte în cea mai mare parte înaintării armatei romîne şi această înaintare este datorită îmboldirilor generalului, precum armata romînă era reprezintată în această eroică mişcare, prin cavaleria ei.

A. D. Xenopol

NOTA ZILEI

Holeră şi poezie.

In una din farmaciile din centrul oraşului d. A. C. Cuza întîlni eri pe poetul Mihai Codreanu.

— „Ar fi vreme să scrii un sonet Holerei", se adresă cel dintăiu—celui de al doilea". Acesta simţi înţepătura de... ţînţar, temută pe vremea aceasta de molimă şi ae ripostă numai decît:

—„Bă, socot, că ar fi mai bine să-l scrii d-ta însuţi, d-le Cuza. Ai reuşi mai bine şi atunci „Doamna" ar ţinea să-şi cunoască poetul şi l'ar vizita...

Ex-poetul Cuza, care n'a strălucit nici odată prin curagiu, îşi făcu semnul crucii şi schimbă vorba.

Sau, cum am zice în termeni farmaceutici — de oare ce dialogul avuse loc într'o farmacie—economistul înghiţi hapul...

Pentru Ieşeni

Iaşul nu trebue să se alarmeze. S'au luat toate măsurile ca cel puţin nordul Moldovei să nu fie contaminat.

Pe baza raportului, făcut M. Sale de către ministrul de interne ad-interim, Suveranul a dat ordin formal ca, corpul al IV-lea de armată să fie reţinut pe malul stîng al Dunărei, într'o zonă din apropierea oraşului Zimnicea, şi nu se va permite îmbarcarea decât acelor elemente, în privinţa cărora analiza bacteriologică va fi dovedit că nu sunt purtători de vibrioni.

Numai trupele de cavalerie, din corpul al IV-lea, care au trăit în Bulgaria dincolo de defileul Balcanilor şi care, pînă la intrarea în ţară, au fost complect indemne, sunt pe drum spre Iaşi. Aceste fiindcă trecuseră Dunărea înainte ca ordinul M. Sale, mai sus pomenit, să fi fost dat.

Iaşul are şi un motiv special să creadă în eficacitatea măsurilor luate. La ambele puncte de trecere, Turnu-Măgurele şi Zimnicea, direcţiunea măsurilor de combaterea epidemiei a fost încredinţată la doi profesori ai facultăţei de Iaşi, şi este de sperat că, în îndeplinirea marei datorii ce le incumbă, îşi vor aduce aminte şi de ingrijorarea concetăţenilor lor.

O dovadă despre bunele rezultate ce le dă examenul bacteriologic şi despre eficacitatea măsurilor, constitue faptul că în bărăcile de la Măgurele unde au fost izolaţi 1800 de soldaţi, toţi purtători de vibrioni, după cîteva zile de odihnă şi de ingrijire, la un al doilea examen, nu s'a mai găsit decît 40 de purtători de vibrioni, adecă 2 la sută. Singuri aceştia au mai fost reţinuţi, iar toţi ceilalţi au fost eliberaţi. Din localităţile unde au ajuns nu s'a semnalat vre-un caz suspect printre foştii reţinuţi la baratce.

Pentru ca măsurile să fie însă eficace trebuie ca şi publicul să-şi facă datoria alăturea cu autorităţile. Trupele corpului al IV-lea, cînd vor sosi, vor fi bivuacate cîtva timp, în afară de oraş. Publicul şi familiile celor întorşi îşi vor îndeplini cea mai mare datorie, dacă vor şti să puie frîu, pentru cîteva zile, sentimentelor lor legitime de a revedea cît mai curînd pe acei care au lipsit atîta timp.

Dacă publicul însă nu va fi şti să asculte de aceste poveţe şi va vizita bivuacul, autorităţile vor interveni cu toată rigoarea şi toate persoanele care vor fi venit în contact cu militarii din bivuac, fără nici o distincţie de situaţiune, vor fi izolate la lazaret pentru a sta cinci zile în observaţie.

MICI POLEMICI

Nici odată oraşele n'au fost mai pline de soldaţi şi nici odată n'a avut mai multă nevoie de... Pază paradox holeric!

*

„Vînători ambulanţi" s'a tipărit eri în „Opinia", în loc de „vînzători ambulanţi.

Sărmanii — nu vînează decît francul"...

*

Mîncarea n'a lipsit soldaţilor noştri. E adevărat că pe alocurea au mîncat numai... bătaie.

*

In serviciul exterior al Ministerului de finanţe a fost numit d. I. D. Binişor.

Iată unul care stă... binişor.

*

Sub pretexte diverse oarecare ziare vorbesc de... dezertorul Take Ionescu, plecat în congediu.

Aceste ziare abuzează de termenii supărăcioşi pentru .. d. Al. Marghiloman.

„Filoxera takistă" intituleazâ d. viticultor Cosmovici un articol, „politic". La d-sa filoxera a atacat pînă şi creerul. De aci obsesiunea...

ECOURI

Hotelul Drouot

Cîte-va linii asupra Hotelului Drouot din Paris, unde se fac licitaţiile, senzaţionale cîte odată.

Timpul din urmă licitaţiile au dat la lumină tablouri ale căror preţuri sunt oare cum fantastice; nimeni n'a uitat, de fapt, tabloul lui Rembrandt, vîndut cu *un million.*

Licitaţia ultimă este mai curioasă: a fost vîndut pur şi simplu *un om petrificat.* Preţul s'a urcat de la 8200. Cîteva detalii asupra lui sunt interesante:

Este vorba de un Patagon, trupul a fost găsit în Chili, într'un rîu de către pescari.

Se pare că acest corp respectabil de 1 m. 92 a rămas cîte-va veacuri într'o apă saturată de acid carbonic, calcarul s'ar fi depus şi astfel omul nostru cîntăreşte 300 kgr.

Găsit de pescari a fost vîndut unui american, care l'a preumblat prin bîlciuri şi panorame; la urmă l'a lăsat amanet şi astfel a fost vîndut.

Nu ştiu cine a devenit posesorul acestei piese rare, care a colindat lumea, din rîul Tucapel pînă la Hotel Drouot.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cînd se va şti...

Comică pe jumătate, păţania unui confrate cotidian, silit să revină, după 24 de oare, asupra laudelor ce adresase unui domn militar,—îşi are filosofia ei şi aruncă lumină asupra unei întregi stări de lucruri adînc mîhnitoare.

A fost un moment solemn, cînd toată suflarea ţării împărtăşi, neştirbit, entuziasmul pentru armată, în care se întrupa idealul, entuziasmul şi avîntul tuturor, — pentru înălţarea demnităţii şi prestigiului ţării.

Şi iată că, după atît de puţină vreme, experienţa prin care a trecut ţara, după aproape patru decenii de pace, a venit să arunce strălucire şi umbră asupra unei stări de spirit, despre care numai în treacăt s'a vorbit, cu prilejul răscoalelor din 1907.

Dacă însă, atunci, excesele şi cruzimile au putut,—după credinţa unora—să dea naştere unei reacţiuni cu manifestări deplorabile, acum situaţia era cu totul alta şi atinge tărîmuri variate, prea începînd cu disciplina şi sfîrşind cu... intendenţa.

De ce dară se poate constata, cu adîncă părere de rău, că mentalitatea multor ofiţeri e straniu de înstrăinată de sufletul marilor masse, şi nu e cultivată în dragostea mulţimilor, nu e încălzită de focul sacru al iubirii pentru acel mare anonim, admirabil disciplinat, supus, devotat şi nerefractar: soldatul?

Cunoaştem primejdia generalizărilor şi ridicolul exagerărilor. De aceea hrănim speranţa că nici a zecea parte din cîte se spun şi se aud nu se va adeveri. Dar sperăm de asemenea că, în gradul de cultură în care ne găsim, se va părăsi vechea formulă că e „în interesul superior" ca să *nu* se afle, ca să *nu* se ştie prea mult...

Ar fi să sece izvorul însu-şi de învăţăminte pentru viitor, iar istoria ne arată că a fost ori cînd vai de acele naţiuni cari s'au încumetat să nu tragă foloase din nesjunsurile trecutului!

Să se facă dară lumină—şi să spună, să scrie, să mărturisască fiecine, pe ori-ce cale, ceea ce ştie cu adevărat, iar nu, bine înţeles, din spuse şi auzite, de unde se hrăneşte numai legenda, iar nu istoria nepărtinitoare.

Rodion

HOLERA

SEMNELE BOALEI

Holera prezintă forme foarte diferite: unele nu prezintă nici o gravitate, altele sunt cumplite şi omoară bolnavul în cîteva ceasuri. Pentru a descrie mai bine semnele trebuie să împărţim boala în patru perioade:

PERIOADA I-a numită şi prodromică este caracterizată prin urdinare. Incuibarea boalei are o durată variabilă de la cîte-va ceasuri pînă la cîte-va zile. Primele semne ale boalei încep să se arăte de obicei noaptea, cînd omul este apucat de dureri în pîntice (colici), urmate de scaune, la început de materii fecale apoi bilioase ca ferea şi seroase, însoţite adeseori de ghiorăituri. In multe cazuri însă omul are cu cîteva zile mai înainte un fel de indispoziţie generală cu greutate şi dureri la capul pieptului. La început

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu*.

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 19 August a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică cu oferte închise pentru furnizarea a 4000 m. c. nisip aspru din carierele locale, în valoare aproximativă de lei 18,000 necesar pavagiilor şi refacerilor de pavaje din acest oraş.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

Garanţie provizorie 700 lei în numerar sau efecte publice.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Technic Comunal.

No. 16067 12 | 25 Aug. 1913

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

Lupta contra Holerei

— Noulle dispoziţiuni luate de d. ministru Badareu —

— Interesante declaraţiuni ale d-lui dr. Ştefănescu-Galaţi —

bolnavul are ferbinţeală mică sau de loc. une ori cu aplicare spre răcirea corpului şi care odată este cupins de sudori abondente,

PERIOADA II-a. Uneori boala începe de-a dreptul prin această perioadă. Scaunele sunt foaste dese: ele nu mai au miros fecaloid sunt seroase şi constituit din un lichid apos, fără culoare în care înoată nişte flocoane albui ce s'au asemuit cu grăunţe de orez (scaune reziforme). Aceste scaune conţin microbii holerici. In acelaşi timp se ivesc vărsături de materii apoase, dese şi însoţite de dureri de stomac. Bolnavul are o sete arzătoare nepotolită. Udul care de la început s'a împuţinat, acum nu mai este de loc. Limba este albue, umedă. Pinticele este turţit şi la pipăire pare a fi impastat Bolnavul slăbeşte vînd cu ochii, mîinele şi picioarele se recesc, pulsul repede şi mic, crampe straşnice, trăsurile feţei se şterg, circulaţia sîngelui începe a se înceteni şi bolnavul cade în o stare algidă (rece ca ghiaţa) Această perioadă poate dura o jumatate de ceas, un ceas o zi sau două zile. Scaunele pot se devină atunci mai puţin abondente şi la răstimpuri mai mari, crampele încep să dispară pulsul să se ridice, căldura să renască la mîini şi picioare şi bolnavul să se vindece după o convalescenţă scurtă. Copii prea mici şi bătrînii pot să moară în această perioadă.

PERIOADA III-a numită şi algidă. Scaunele se răresc, une ori încetează. Bolnavul se schimbă la faţă, nasul se subţiază, ochii se taie şi să înfundă în cap, ameţeli vijîituri de urechi şi dureri de cap, glasul se subţiază, să taie se stinge, nelinişte mare cuprinde bolnavul care e chinuit de sforţări continuie de a varsa şi de dureri sau crampe mai ales la pulpe sunt foarte mari, apoi bolnavul se răceşte mai mult, să acopere de sudoarea rece şi viscoasă, devine nepăsător, în stare de amorţire, cu ochii peste cap şi cu lumina lor tulbure, pînă ce moartea pune capăt acestor suferinţe după cîteva ceasuri sau după 2—3 zile.

PERIOADA IV-a sau de reacţiune Dacă omul nu moare în perioada de mai înainte, semnele boalei încep a se îmbunătăţi, vineţeala corpului piere, pielea se încălzeşte, udul începe a se face mai regulati crampele se împuţinează şi încetul cu încetul toate funcţiunile se restabilesc aşa că 12—15 zile bolnavul intră în convalescenţă, care este lungă şi se complică adese ori de boale de stomac, de urdinare, de paralizii şi de turburări ale inteligenţei. Omul vindecat de holeră nu este scutit de a mai fi vreodată bolnav de aceiaşi molimă.

TRATAMENTUL

Toată lumea ştie că mai uşor este de a preveni o boală de cît de a o vindeca. De aceia mai bine ca să oprim molima de a intra în ţară. Pentru aceasta sunt două feluri de mijloace preventive. Unele au de scop de a îngrădi boala în ţară ei de origine sau în primele locuri pe cari le-a năvălit prin ajutorul carantineler şi a cordoanelor miliiare sanitare, cari o închid într'un cerc tare, nepătruns.

Pentru aceasta sunt anume regulamente aşa zise internaţionale, cari din nenorocire, nu se aplică în totdeauna cu destulă asprime, fie din pricina comerţului ca ei se nu se stînjenească, fie din alte motive. Apoi odată boala pătrunsă în ţară trebuie imediat să o localizăm în partea pe unde a intrat ca să nu se mai întindă mai departe.

Este fapt dovedit în adunările de oameni (Căzărmile, Scoalele cu Internate, Spitalurile Aresturile, Stradele cu deasă, Corăbiile mari etc.) atrag molima întocmai ca şi condiţiile rele, igienice, sărăciea, aeraţia neîndestulătoare. Prin urmare prima condiţie pentru a împiedeca împrăştierea holerei este de a asigura curăţenia şi aeraţia oraşelor şi satelor, apoi a locuinţelor.

(Va urma)

Părîu.

Iată cîteva din nuoile măsuri luate pe ziua de ieri de d. ministru Badareu în vederea combaterei flagelului holerei.

Intr'o lungă telegramă adresată d-lui prof. dr. Cantacuzino, la Turnu-Măgurele, d. ministru ad-interim la interne spune că s'a constatat că comandanţii de trupe continuă marşul lor, chiar cînd se constată că în cursul drumului s'au produs cazuri suspecte, aceasta fiindcă au ordine înscrise de modul cum trebuie să parcurgă drumul

D. Badareu cere d-lui prof. dr. Cantacuzino, să intervie pe lîngă generalisimul armatei, A. S. R. Principele Ferdinand, să dea un ordin general ca imediat ce se constată un caz suspect trupele să bivuacheze în locul unde s'a produs cazul, să se supuie dispoziţiilor serviciului sanitar, iar nu să continue marşul mai departe, pînă la punctul de destinaţie.

*

De asemenea d. ministru ad-interim la interne a mai intervenit ca să fie oprite în zona Dunărei toate trupele, nu numai cele din corpul II şi IV de armată, imediat ce se va constata că s'au produs cazuri suspecte.

*

De astăzi înainte, pe baza unui ordin circular dat de d. Badareu, atît serviciul telegrafic cît şi cel telefonic vor da precădere ştirilor cu privire la ordinele şi măsurile sanitare.

O copie de pe telegramele adresate ministeuului de interne şi direcţiunei serviciului sanitar se va trimite la T.-Măgurele d-lui profesor dr. Cantacuzino, pentru ca astfel serviciul sanitar militar, să cunoască mersul epidemiei în ţară.

*

Pe baza unui ordin circular telegrafic, adresat astăzi de către d. ministru Badareu tuturor autorităţilor sanitare din ţară, aceste autorităţi vor face apel către medicii practici privaţi, şi pe baza sentimentelor lor patriotice şi umanitare, va cere acestor medici sa nu părăsească ţara, în tot timpul cît va dura epidemia şi, de este posibil nici chiar localitatea, de cît pe baza unei însărcinări a autorităţei superioare sanitare.

*

Tot astăzi d. ministru Badareu a luat dispoziţia, ce toţi medicii şi agenţii sanitari cari lucrează în focarele holerice, să fie asimilaţi cu militarii mobilizaţi în timpul campaniei şi li se va da ca supliment de cheltuială o îndemnizare echivalentă cu leafa ce au.

*

Din Bîrlad se comunică că în afară de cele 5 cazuri semnalate la regimentul de cavalerie de acolo şi lasate la Galaţi, nu s'a mai semnalat nici un caz nou.

*

Un colaborator al nostru a avut ocazie se vadă aseară pe d. dr. Ştefănescu-Galaţi, care a condus pînă acuma un spital de holerici şi care astăzi dimineaţă, după cum am anunţat, a plecat din ordin la Roman.

D sa între altele a spus:

— „Epidemia ne găseşte cu totul dezarmaţi din punctul de vedere al tratamentului clinic. — Teribila boală nu poate fi combătută. Bolnavul moare, dacă are de murit, se vindecă, dacă are să se vindece. Intervenţia medicului consistă în stimulente pentru cord.

Din moment ce se produce boala, individul, pe lîngă dureri, scădere de temperatură, crampe teribile, are la fiecare jumătate de oră vărsături şi diaree a cîte 1 litru de lichid, aşa că în 5—6 ceasuri organizmul var ă pînă la 20 litruri lichid.

Evident din această cauză, organizmul se usucă, contracturi musculare se produc, individul are contursiuni şi scrîşnete şi moare în chinurile cele mai îngrozitoare.

S'a încercat substituirea lichidului eliminat prin injecţii de ser artificial. Experienţa mă îndrituieşte a spune că aceste injecţii nu ajută la nimic, ci mai curînd strică.

Din statistica făcută de mine, procentualitatea deceselor în această epidemie, ar fi de 30—35 la sută.

INFORMAŢII

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, a plecat aseară în Capitală.

După toate probabilităţile d-sa va *reveni* la Iaşi Marţi sau Miercurea viitoare.

Din cauza serbătoarei de mîne, numărul viitor al „Opiniei" nu va apărea de cît Vineri, la orele obicinuite.

Atacurile contra armatei. — Ziarul *Dreptatea* al imaculatului I. Protopopescu-Cake, duce o campanie din cele mai acerbe în contra serviciului de intendenţă.

D. Loct.-col. de intendenţă Fatulescu a adresat acelui ziar următoarea telegramă din Turnu-Măgurele:

„Prin cele cc publicaţi, aduceţi acuzaţiuni contra întregului corp al intendenţei de care nu vă poate trage la răspundere de cît ministrul de război, şeful administraţiunei militare.

Dacă cunoaşteţi fapte incorecte ale vre unui ofiţer de intendenţă sau ale mai multora, aveţi curajul a-i acuza personal, şi atunci veţi ajunge să probaţi în faţa juraţilor cele ce în mod nedemn aruncaţi asupra intregei instituţiuni.

Acel pe care îl veţi acuza personal va fi silit de toţi comarazii să vă cheme la juraţi, spre a vă înlesni dovada furturilor de care ne acuzaţi pe toţi. De nu-i veţi arata personal şi veţi continua acuzarea colectivă, faceţi, o dovadă de laşitate".

In cazuri de trebuinţă, rechiziţiile de hrană pentru oamani şi cai vor continua pînă la trecerea armatei pe picior de pace.

In vederea timpului cald şi frumos cît şi a sosirei zilnic de noi vizitatori administraţia **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

S'a anunţat eri, că trupele corpului al 4-lea nu vor mai veni decît în primele zile ale lunei Septembrie. Se ştia însă, în acelaşi timp, că escadronul 7 de roşiori urma să sosească astăzi în zorii zilei, întru cît trecuse Dunărea înainte de a se lua noile dispoziţii în ce priveşte reţinerea trupelor pe malul sting al Dunărei.

Roşiorii se aflau dară în drumul spre Iaşi aşa că astă noapte un escradon contona în gara Crasna, altul în Tecuci.

Conform cu dispoziţiile recente de îndată ce un tren militar intră în gară, se formează un cordon de soldaţi în jurul trenului pentru a se interzice accesul publicului.

Măsura s'a aplicat cu rigoare, astă noapte, în gara Tecuci.

După sosirea escadroanelor de roşiori nu va mai sosi nici un fel de trupă aparţinînd corpului IV de armată, pînă la începutul lui Septembrie.

Toţi oamenii din Reg. 65 şi 77 de rezervă au fost demobilizaţi pe ziua de eri.

Mojoritate dintre rezervişti s'au şi reîntors la vetrele lor.

Pentru cei care din garnizoana locală au de făcut pînă acasă un drum mai mare de 20 km. li se va da solda şi hrana în bani pentru o zi, iar celor care au de făcut un drum mai mare de 40 km. li se vor da foi de drum, pentru călătoria cu trenul, solda şi hrana pe două zile.

Livretele oamenilor desconcentraţi, sunt vizate de comandanţii companiilor respective.

Un prietin al redacţiei, ni comunică următoarele amănunte din Reg. 13, datate 13 August, din gara Levski.

In ziua de 13 August, Marţi, trecem Dunărea la Zimnicea, iar de acolo mergem pe jos la Giurgiu, unde vom sta pînă la 25 August, cînd plecăm spre Iaşi.

Sosirea regimentului 13 Ştefan cel Mare va fi la 29 August, orele 12.

Azi dimineaţă, s'a sinucis aici, pe peronul gării, maiorul Kiritzescu din Regimentul 14, Roman. El a murit instantaneu. Cauza sinuciderei e necunoscută.

Am arătat eri, că în comuna Bivolari s'ar fi constatat un caz suspect.

Analiza bacteorologică a dejecţiunilor bolnavului, a dat un rezultat negativ.

Şcoala profesională de fete **„Hristache Zănescu"** din Iaşi aduce la cunoştinţa părinţilor şi elevelor că înscrierile vor începe Luni 19 August a. c. informaţiuni se dau între oreie 10—12 a. m. şi între 3—6 p. m.

A fost amînată pentru 16 Septembre chemarea învăţătorilor ce urmează a-şi alege locuri în învăţămîntul urban.

Ministrul de răsboiu a anunţat prefecturile de judeţ că sumele provenite din vînzarea la licitaţie a cailor şi vechiculelor de rechiziţie se vor varsa la tezaurul statului, iar recipisele, împreună cu procesele verbale, liste de licitaţie şi recipisele de varsare a taxei de 3 la sută, se vor înainta ministerului de răsboiu.

Prefectura judeţului Roman aduce la cunoştinţă că au sosit 1000 cai din cei rechiziţionaţi şi că proprietarii să se prezinte la prefectura acelui judeţ, cu acte doveditoare de proprietate, sau bonuri de lichidare.

D. dr. N. Grigoriu, revenit în Iaşi, şi-a reluat la 12 August postul de medic primar al judeţului.

D. Alfons Heroveanu, distinsul avocat, a revenit din Bulgaria şi şi-a reluat ocupaţiile.

Medicul şef al oraşului d. dr. Floru a cerut Serviciului sanitar superior să considere cu începere de la 1 August pe medicii cari înlocuiesc pe d-nii medici comunali mobilizaţi, drept medici auxiliari pentru combaterea epidemiilor, acordîndule o diurnă.

Ministerul Cultelor şi instrucţiunei a primit din partea serviciului sanitar iaşan raportul prin care se refuză autorizarea ca local de institut şcolar a imobilului din strada Sărăriei 145.

Vînzarea pepenilor galbeni — zămoşi — a fost autorizată de serviciul sanitar.

Cazuri suspecte de febră tifoidă s'au mai anunţat în stradele Socolei şi Stihi.

Tipografia H. Goldner
înfiinţată în 1856.
Iaşi, strada Gh. Mârzescu
Cea mai mare şi mai modernă instalaţie din toată Moldova.
Cărţi de Şcoală
Execută orice lucrări atingătoare de acest tipografie.
Promptitudine şi conştiinţă.
Preţuri foarte moderate.

Actualităţi.—In noul program cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" de astă-seară Miercuri s'a adaus: „Sosirea şi primirea lui Venizelos delegatul Greciei de către Colonia elină la Galaţi; manifestările, ovaţiile, festivităţile, etc.—Lansarea unui vapor romîn, etc. Inregistrări cinematografice de către trimisul special al Casei Pathé-Frères din Paris".

Ca o complectare a unei informaţii din numărul nostru de ieri, anunţăm că d. dr. Căp. D. Enăşescu a inoculat cu ser antiholeric 60 de soldaţi în ziua de 9 August. D-sa personal ceruse cantitatea necesară de ser, de la ministerul de război, pentru batalionul de vînători şi infirmeria „Frumoasa".

In urma acestei cereri ministerul a trimis d-lui medic colonel Prof. Riegler o mare cantitate de vaccin antiholeric pentru garnizoana Iaşi.

Dintre medicii casei medicale a meseriilor s'au reîntors în localitate d-nii dr. Moţoc şi Erbiceanu.

Ministerul instrucţiunei publice a numit o comisiune compusă din d-nele Peretz, Mîrzescu şi Ladico şi d. Vlădescu. care să studieze modul de funcţionare a atelierului absolventelor şcoalei profesionale gradul II.

A IV-a sesiune a examenului pentru căpătarea dreptului de a exercita profesiunea de cotar public, va avea loc în Iaşi în ziua de 22 Noembre.

Părintele econom Ion Andreescu, profesor cu titlul provizoriu, la şcoala normală de învăţători din localitate, pentru specialitatea religia, a fost numit profesor cu titlu definitiv.

La şcoala de menaj „Principesa Maria" din localitate sînt vacante 10 locuri de bursă.

Condiţiile de admitere sînt: vrista între 14—18 ani şi absolvenţi a 4 clase primare.

Numeroşii spectatori ai teatrului cinematograful Pathé-Frères din „Grădina Traian" vor putea admira astă-seară Mercuri 14 August o grandioasă reconstituire istorică, o recentă capo d'operă pariziană. După acte şi documente autentice pastrate în arhivele marei capitale a Franţei, cinematograful ne reconstitue cîteva pagini din marea revoluţie franceză (1793).

Distinsul public ieşan care vizitează aceste spectacole, se va putea convinge încă odată că cinematograful nu ne oferă numai distracţia teatrală, comică, călătoriile îndepărtate, toate ramurile ştiinţei naturale scrutate de senzibila lentilă, afară de acestea ingenioasa invenţie modernă, cinematograful ne reconstitue istoria omenirei.

Capitole întregi ne sunt însufleţit redate după cele mai scrupuloase studii, după cele mai sigure izvoare.

Revoluţia franceză, acest sîngeros răsboiu civil, care a costat viaţa a sute de mii de oameni, această încăerare fratricidă, francezi contra francezilor, care a înroşit cu sînge omenesc străzile şi pieţele Parisului, se desfăşoară pe ecranul cinematografic.

„Furia Poporului" este titlul acestei reconstituiri în care se desfăşoară epizode eroice şi pasionale.

Noul şi excepţionalul program de astă seară Mercuri mai cuprinde apoi:

Duelul lui Max Linder comedie în două acte cu neimitabilul humorist parizian.

Excursiuni pitoreşti şi instructive prin Canada, etc.

Mîne Joi matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian."

Fabrica de ciocolată CARMEN

— *din Bucureşti* —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Dissescu la Haga

Haga.—D. Dissescu, ministrul cultelor şi instrucţiunii publice al Romîniei, a sosit aci spre a asista la inaugurarea palatului păcei, în calitate de membru al curţii de arbitragiu.

D sa a fost primit la gară de d. Mitilineu, ministru al Romîniei la Haga.

Demisie

Londra.—D. Cortwright, ambasadorul englez la Viena, a demisionat şi a fost înlocuit prin d, Bansen, ambasador la Madrid. D. Hardinng ambasadorul Angliei la Lisabona, va trece la Madrid.

Acord sârbo-muntenegrean

Belgrad.— Acordul între guvernele sîrb şi muntenegrean, cu privire la chestiunea graniţei, fiind stabilit, ministrul de externe se ocupă cu fixarea definitivă a liniei graniţei.

Muntenegrul obţine Djacoviţa, Plevjie şi Ipec.

Dezminţire

Belgrad.—Vineri, prizonierii de răshoiu vor fi schimbaţi între Serbia şi Bulgaria, lîngă staţiunea de frontieră Şucovo, sub controlul militar.

Din loc competent se desminte categoric că d. Pasici avînd nevoe de odihnă ar fi isbucnit din această cauză o criză ministerială.

Distincţiune

Ischl.—Imparatul Francisc Iosef a primit în audienţă pe ambasadorul Rusiei, d. Giers, care i-a înmînat o invitaţiune din partea Ţarului la sfinţirea capelei ruse, cînd va avea loc inaugurarea monumentului pentru bătălia naţiunilor la Lipsca.

Imparatul a conferit d-lui Giers în persoană, marea cruce a ordinului Sf. Ştefan şi a anunţat că va însărcina pe arhiducele Francisc Ferdinand să-l reprezinte la sfinţirea capelei.

D. Giers a fost apoi invitat la un prînz imperial.

Atitudinea Franţei

Petersburg.—Ziarul „Rieci" află că guvernul francez a comunicat celui rus că, întru-cît depinde de el, are voinţa de a împiedeca încheerea unui împrumut turcesc în Franţa, pînă cînd toate punctele tratatului de pace de la Londra vor fi împlinite.

Voiaj ministerial

Petersburg.—„Rieci" află că d. Sazonov se va duce în curînd în străinătate şi va sta şi la Paris unde se va întîlni cu barbaţii de stat francezi.

Acordul turco-bulgar

Constantinopol. — Ziarele abundă în informaţii cu privire la o înţelegere turco-bulgară.

Acele ziare afirmă că d. Nacevici a capatat depline puteri din partea guvernului său pentru stabilirea unei înţelegeri.

După două şedinţe acordul a fost stabilit. Bulgaria renunţă la Adrianopol şi la Kirkilise.

Refugiaţii Greci

Atena. — Numărul total al refugiaţilor sosiţi deja pe teritoriul grec, este de 120,111 dintre care refugiaţii de la Salonic trec de 10 mii, plus 2900 de bulgari.

Numărul refugiaţilor sosiţi la Serres e de 15 mii greci şi musulmani, în Doiran 8 mii, în gara Doiran 12 mii, în Nigriţa 5 mii, în Cavalla 10 mii veniţi din Xanti, in Drama şi Nevrocop 11 mii, în Oxilar 30 mii veniţi din Tracia.

Serviciul special Telefonic

O scrisoare a d-lui Maiorescu

Buda-Pesta.— Agenţia telegrafică ungară „Kenedi-Etetido" comunică o scrisoare adresată de primul ministru romîn d-lui Mihail Polit, veteran om politic din Ungaria.

Iată cuprinsul acelei scrisori :

„Domnul Meu ! Scrisoarea ce mi-aţi adresat m'a mişcat adînc, că părerea unui critic şi vestit om politic ca d stră este foarte preţioasă pentru mine, mai ales că cunosc legăturile ce le aveţi cu deputaţii romîni de peste munţi.

Mie, omului de 70 ani, îmi serveşte ca stimulent faptul, că un om de vrîstă d stră participă la viaţa publică şi critică, cu atîta pricepere, situaţia externă".

Primiţi etc.

(ss) Titu Maiorescu.

Legea repaosului duminical

Bucureşti.—Se ştie că din cauza mobilizărei, unele din dispoziţiunile Legei repaosului duminical n'au fost respectate.

Acum cînd demobilizarea este un fapt îndeplinit ministerul industriei a intervenit pentru stricta aplicare a legei.

Regia monopolurilor

Bucureşti. — Ministerul de finanţe, în baza unui jurnal al consiliului de miniştri a hotărît ca imediat să se introducă în ţara cucerită sistemul monopolului existent la noi.

Direcţia R. M. S. a fost autorizată să intre în tratative cu fabrica de tutun din Dobrici pentru rescumpărarea acelei fabrici. De asemeni vor fi răscumpărate depozitele de tutun şi culturile efectuate.

In caz dacă nu se va putea cădea de acord în privinţa preţului se va acorda proprietarilor tutunului un termen de 3 luni pînă cînd să exporteze tutunul ce-l posedă.

Plecarea principilor moştenitori

Bucureşti, — AA. LL. Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria, pleacă Duminică la Sigmaringen pentru a participa la căsătoria Princesei de Hohenzolern, cu don Manuel fostul rege al Portugaliei.

Inţelegerea serbo-muntenegreană

Belgrad. — Aci se afirmă, că înţelegerea serbo-muntenegreană cu privire la stabilirea noilor fruntarii e pe deplin stabilită. Muntenegrul capătă Tapakovitza. Plevie şi Ipekul.

Congresul liberal

Bucureşti.—Congresul liberal, indicat mai de demult de d. Ferechide, va avea loc în capitală, în prima jumătate a lunei Octombre. După congres, partidul liberal va adresa un menifest către ţară.

Redeschiderea şcolelor militare

Bucureşti.—Ministerul de răsboi, a amînat pentru 1 Octombrie redeschiderea şcolelor militare.

Schimbare de regim în Serbia

Belgrad.—Ziarul „Stampa" afirmă că în curînd cabinetul Pasici se va retrage. Cauza e în primul rînd, că d. Pasici şi alţi doi miniştri sunt osteniţi şi vor să-şi permită un răgaz. Se mai speră că neînţelegeri va fi isbucnit între d. Pasici şi autorităţile superioare ale armatei, ceia ce deaseminea ar necesita o schimbare de guveru.

Masacre

Constantinopol. — Monitorul Oriental, afirmă, că din ordinul căpitanului bulgar Tabachieff, 600 de otomani, au fost masacraţi în localitatea Stelino.

Intălnire sîngeroasă

Adrianopole.—O înălnire sîngeroasă a avut loc lîngă Kirdgali, între comitaşi bulgari şi locuitori.

Mersul Holerei în ţară

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Imbolnăvirea d-rului Chrisopol din Bucureşti

Noi cazuri la Tîrgovişte şi R.-Sarat

Tîrgovişte a. — Printre trupele regimentului 62 de rezerva, s'au constatat 10 cazuri suspecte. Bolnavii au fosf izolaţi, iar dejecţiunile trimise spre analiză la laboratoriul din Bucureşti.

*

R.-Sarat.—Au fost internaţi în lazaretele comunale 20 de cărăuşi, din compania 6 de subsistenţă cu simptome suspecte.

Trei cărăuşi s'au îmbolnăvit aseară şi aceştia au fost izolaţi.

*

Iată buletinul oficial al serviciului sanitar, pe ziua de azi :

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti :* **un caz nou.**
Ştefăneşti : **1 caz nou.**
Olteniţa: **un caz nou, militar.**

JUD. COVURLUI.—*Galaţii:* **10 cazuri noi, dintre care un militar.**

JUD. ARGEŞ.—*Costeşti :* **2 cazuri noi, militari.**

JUD. VLAŞCA.—*Giurgiu,* **2 cazuri noi, militari ; 1 mort, militar.**
Slobozia: **2 cazuri noi, militari.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **8 cazuri noi, 5 morţi.**
Ruseneştii de jos, **4 cazuri noi, 5 morţi.**
Ispiceni, **5 caz nou.**
Jieni, **1 caz nou.**
Reşca, **1 mort.**
Gropan, **1 caz nou.**
Vulpeni, **1 mort.**
Gîrcov, **4 cazuri noi, 4 morţi.**

Jud. TELEORMAN.—*Turnu-Măgurele,* **3 cazuri noi, 2 morţi.**
Caralaret, **3 cazuri noi. 1 mort.**
Măgurelele, **2 cazuri noi.**
Cioara, **1 caz nou.**

JUD. VALCEA.—*Babeni-Bistriţa,* **2 cazuri noi, militari, 2 morţi militari.**

SILISTRA.—In lazaret 4 cazuri noi.

SULINA.—In lazaret, 4 cazuri noi, 2 morţi.

In toată ţară 212 bolnavi.

(s.) Dr. MINOVICI

*

O adîncă impresie a produs azi în Capitală vestea despre îmbolnăvirea de holeră a d-lui dr. Chrisopol.

Doctorul Chrisopol era medicul gărei de nord, şi avea însărcinarea de a supraveghia persoanele ce venean din locuri contaminate.

Azi dimineaţă doctorul Chrisopol s'a îmbolnăvit cu simptome suspecte de holeră. A fost imediat izolat la spitalul Colentina.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, în momentul inţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrînilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

In contra stăpînirei bulgare

Constantinopol. — Locuitorii muzulmani din Gunezin' au făcut cunoscut Consulilor, că nu vor accepta stăpînirea bulgară. Ei se pregătesc să opuie o rezistenţă sîngeroasă.

Trupe turceşti la frontiera Rusiei

— Importanta hotărâre a consiliului de miniştri turc —

Viena.—„Slavische Correspondenz" afirmă, că în ultima sa consfătuire, consiliul de miniştri turc, a hotărît să trimată trupe numeroase din Anatolia spre frontiera rusă.

Ştirea e viu comentată.

Inaintarea trupelor turceşti

Viena.—„Politische Corespondenz" află din Salonic, că trupele turceşti înainteeză în Tracia şi ocupă locurile, pe care le evacuiază grecii.

Trupele greceşti au ordinul de a nu se opune, nici turcilor şi nici bulgarilor.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Act de mulţumire

Subsemnatul Ermil D. Stepano, funcţionar la Primăria Iaşi, public că soţia mea Ecatherina fiind grav bolnavă cu complicaţie de 3 boli periculoase la sarcină, care una la sută scapă cu viaţă, graţie d-lor Epitropi ai Sft. Spiridon cari cu ocazia noului clădiri a recrutat la „Maternitate" tot ce Iaşul are mai bune mediciniste ; pe d-ra dr. Leon, dr. internă Elena Ioan şi d-na directoară a Maternităţei Natalia Stroescu, care şi-au pus toată ştiinţa cu zel şi activitate de au salvat viaţa soţiei şi mama copiilor mei, necruţînd odihna, aduc viile mele mulţumiri de recunoştinţă nu mai puţin şi d-nei moaşe elevă Ana Munteanu care este una din cele mai bune eleve, care de asemenea şi a dat multă osteneală.

Ermil D. Stepano.

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: **Ana Obreja Belceşti.**

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cacelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13 :

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale ; nici un repetent ; doi corigenţi la cîte un singur obiect ; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie ; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici ; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
Vve, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
DEPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
Vve, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS A FARINE
Revue sur demande de l'Album sur demande

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1962— Sîmbătă 17 August 1913

RAVAGILE HOLEREI

— Epidemia a pătruns în Moldova —

Ce a câștigat România

Pacea de la București dă Romîniei cîteva mii de kilometri patrați și o populație de mai bine de un sfert de milion; ea îi dă cîteva sute de kilometri de-a lungul Mărei Negre; îi dă un pămînt bogat și mănos. Pacea de la București mai dă țărei prestigiul unei națiuni puternice și de temut, care poate forța alte popoare de a asculta glasul ei. Această pace pune Romînia în fruntea altor popoare și o desemnează ca pe o mare putere militară.

Succesul Romîniei e unul din cele mai frumoase și cele mai mari și el este cu atît mai frumos și mai mare cu cît nu e întunecat de nici o piedică. Succesele armatelor romîne la 1878 erau umbrite și de gloria armatelor rusești și de idea luptei pentru dezrobirea Bulgarilor cu cari se mîndreau Rușii. Atunci totul era în folosul acelor din urmă, prea puțin în folosul Romîniei.

De data asta Romînia are toate foloasele de partea sa.

Toți o laudă, toți o felicită. „Un popor fericit", un „popor norocos" iată ce se vorbește de Romînia de azi. Fără să piardă un om, cu puține jertfe ea cîștigă grație cumințeniei, deșteptăciunei oamenilor săi politici, pămînt, glorie, bogății.

Cel mai frumos omagiu dintre toate e acel care se adresează oamenilor de stat. cari au știut că conducă toate aceste isbînde, ușoare se poate zice, dintr'un punct de vedere—enorm de mari însă din punctul de vedere al tacticei și priceperei cu care a fost condusă.

Ei bine, omagiul acesta face mai mult de cît tot pămîntul și de cît toate bogățiile dobîndite.

Faptul de a fi lucrat în tihnă, de a nu fi provocat revoluții de palat, omoruri de Suverani, gîtuiri de miniștri, de a nu fi schimbat miniștrii cum se schimbă cămășile, de a nu fi împuiat urechile lumei cu scandaluri și barbarii, ne-a făcut un renume de a fi un popor puțin inteligent, ignorat de toată lumea din cauza monotoniei vieței noastre politice și sociale.

Despre țara romînească se scriau din vreme în vreme lucruri care uimeau prin teribilul și ridiculul lor. Nu de mult un ziar rus dînd portretul Suveranei, punea o notiță „Singura scriitoare în Romînia". Țara aceasta e compusă din țarani inculți și din boeri cari vorbesc numai franțuzește. Singura persoană care scrie în limba romîn ască e Regina.

Despre Zuluși nu s'ar fi scris mai bine.

Și iată că de odată țara asta de analfabeți, țara asta de mameluci în care nu se petrecea nimic extraordinar, care trăesc în cea mai tîmpită monotonie, răzvrătește toată Europa.

În Capitala ei se ține un congres de pace. Oameni cari și-au făurit un nume în istoria Europei, atît de mult s'a vorbit de ei în ultima vreme, vin în București și declară că lor le trebue să ia lecții de civilizație de la oamenii politici din Romînia, că țara romînească trebuie să stee în fruntea popoarelor Orientului.

Soldații acestei țări pe cari pînă și vecinii ei îi socoteau niște iloți cari n'au nici noțiunea cuvîntului „patrie" și pentru care totul se reduce la gîndul de a avea pămînt, în loc să deserteze cînd vor fi chemați să-și facă datoria, aleargă la căzărmi ca la un praznic.

Boerii de cari se spunea că trăesc închiși în fortărețele lor de teama robilor lor, merg alături cu ei la răsboi, jertfesc avutul lor pentru familiile rămase acasă, pentru copiii celor mobilizați.

Blîndețea și bunătatea soldatului, care și-a lăsat ogorul nelucrat și care ar avea drept să fie revoltat și să se răzbune pe acela din cauza căruia a fost supărat de la treaba lui, e uimitoare și acest soldat trece în Bulgaria fără vre-un gînd dușmănesc.

Toate acestea se scriu în toate gazetele despre Romînia și Romîni.

Dar oamenii aceștia nu sunt numai plugari. Bucureștiul e un mic Paris, un mic răsad de cultură și civilizație. Gazetele mai vorbesc de „fermecătorul București" de „drăguțul Paris al Orientului".

Oameni speciali scriu despre literatura romînă, alții citează zeci de nume de savanți romîni, revistele se întrec a publica ilustrații din această poetică țară.

Dacă în mijlocul oceanului ar fi apărut o insulă cu rămășițele unei țări, care a avut cîndva o cultură, lumea nu s'ar fi mirat atît, cît a rămas de uimită de cele ce s'au scris de acest mic Eden al Dunărei.

Și toate aceste omagii, spun, au făcut mai mult pentru Romînia, de cît înșeși cuceritele materiale.

Și în primul rînd aceasta pentru Romînii cari trăesc în afară de frontierele țărei.

Pînă eri un basarabean nu spunea că e romîn. Îi era rușine să spuie că face parte din același neam de oameni despre care nimeni nu știe nimic sau știe numai rău.

Azi el spune cu mîndrie că are aceiași origine ca și oamenii cari trăesc între Carpați și Dunăre, cari au un popor așa de viteaz, oameni de stat așa de cuminți și cari cu toții la un loc formează poporul cel mai cult, cel mai civilizat din Orient și de la care va trebui să învețe carte urmașii anticei Elade.

Eri moldoveanul de la Kișinău se rușina a spune că e romîn, căci el nu știa măcar dacă la Universitățile din București sau Iași se cetesc lecțiile în romînește sau în franțuzește, azi el știe că Universitățile romînești au profesori cu care s'ar mîndri orice universitate din lume și că lecțiile se fac în limba frumoasă pe care el singur o vorbește.

Și la mîndria aceasta care se manifestă în inimile fiecărui romîn și țările în cari ei sunt subjugați, sunt nevoite să răspundă cu libertăți și cu mai multă atenție.

Se ține în lanțuri un popor care n'are nume, n'are istorie, n'are cultura sa, nu se mai ține încătușat însă un neam de oameni care fac fală civilizației și fac cinste omenirei întregi.

Iată de ce sinodul rus a dat basarabenilor dreptul de a asculta cetindu-li-se evanghelia în limba lor, iată de ce li se va da în curînd dreptul de a învăța în limba lor maternă.

Toate aceste atenții pleacă de la faptul că nu se mai poate ține în frîu un popor care a putut opri în loc un minut soarele vieței întregei omeniri.

De aceea spuneam, nici kilometrii patrați, nici bogățiile quadrulaterului, nici sutele de mii de locuitori cu care s'a mărit țara, nu fac cît elogiile, omagiile, atenția, laudele cari au fost aduse țării românești.

Ele s'au revărsat ca un balsam pe sufletul fie-căruia ce simte romînește, ele au deșteptat sentimente adormite, ele au scormonit amintiri uitate, ele au sgîndărit mințile obosite ale altora și au făcut ca să bată mai tare inima acelora, cari începuseră a uita că sunt romîni.

In cîte-va zile România a făcut cea mai mare mișcare națională, pe care a putut'o face în ultimii ani, ea a adunat în același gînd și în aceași simțire toată suflarea românească.

Și oare nu este acesta cel mai mare succes politic și național pînă la acela cînd va putea strînge și sub același tricolor pe toți acei cari azi n'au putut decît fi cu gîndul alături de întreaga romănime?

Dr. I. Duscian

NOTA ZILEI

Decizie ministerială.

Nu vi se pare că e excesivă și cam dubioasă în același timp măsura drastică a Ministerului de interne ad-interim privitoare la... nerăbdarea femeiną?

In caz dacă, în contra dispoziției, femeile, ori de ce categorie socială ar fi, se vor apropia de bivuacurile, unde „carantinează" militarii, vor fi nevoite a... rămînea în lazaret.

Bănuiala noastră poate părea cam cinică, dar o vom exprima.

In afară de nerăbdarea legitimă a soților de militari, riscăm aci să avem de a face cu o curiozirate și nerăbdare mai puțin... legitime și bivuacul roșiorilor noștri poate fi asaltat tocmai din cauza sus zisei măsuri.

Vibrionul-virgulă nu va pune... punct dorinței multor femei de a se apropia și atunci pedeapsa fiind aplicată, ele vor fi sechestrate în bivuac. Consecințele lăsăm să le întrevadă cetitorii în imaginația lor...

MICI POLEMICI

Proverbul latin—„vivere est militare" nu se aplică de loc intendenței militare. Pentru dînsa se pare că e mai milităresc lucru—a muri de foame...

*

Cînd a cetit în ultimul buletin de morți numele „I. Manasse", naționalistul Cuza s'a îndigual:

— Am oprit teatrul național pentru „Manasse" și s'a refugiat pe... teatrul războiului. Dar, în sfîrșit, am scăpat de Manasse!...

*

Prințul Vladimir Ghica, scriu ziarele, a condus pe cîmpul de operații ambulanța sanitară a celor 7 surori dela „Nôtre Dame de Sion".

...Învîrtește iar ceva convertiri la catolicism?

*

„Evenimentul" acuză „Cuvîntul" că i-a plagiat o... idee.

Ei și? N'a fost extrem de indulgent cu „Regele plagiatorilor"?

POLITICE

O anchetă se impune

Intre alte multe rezultate admirabile, obținute prin mobilizare și întrarea în acțiune a României, a fost și acel al unui sondagiu făcut spiritului public, în privința sentimentelor ce le nutrește pentru armată.

A fost într'adevăr înălțător avîntul, cu care cei chemați se îndreptau, înainte de timp, spre cazarmă, spre a-și face suprema datorie către patrie. Și în elanul lor cei mobilizați n'au avut o clipă de ingrijorare și nici de resentiment pentru instituția armatei.

Sunt indicii că așteptările celor hotărîți să moară pentru țară au fost în parte înșelate, că dragostea lor pentru armată a fost pusă la grea încercare.

Pretutindenea se critică cele întîmplate dincoace și dincolo de Dunărea. Se articulează fapte oribile, care invederează o mentalitate curioasă la mulți din cei care au rolul de a o conduce. Și ceea ce este mai grav ie faptul că critica acerbă nu este operă a cîtor-va, nu este rezultatul nici macar al unei campanii de presă. Vorbește mulțimea, critică și articulează fapte, cu adevărat criminale, miile celor ce s'au întors. Nu este unul care să fi trecut Dunărea și să nu fie mîhnit de ceea ce a văzut.

Se afirmă căaarmata a suferit de foame, că a fost lăsată prada morței și că s'a maltratat și schingiuit. Și afirmările aceste trec din gură în gură, formează convingerea celor ce au fost în campanie, formează crezul celor ce vor fi chemați în curînd să intre în rîndurile armatei. Or cine își dă seama cît de primejdioasă este pentru instituție în sine o atare stare de spirit și cum se pretează fapte ca cele întîmplate pentru campaniile tuturor elementelor anarhice.

De acea o anchetă severă se impune. Ea trebuie să dovedească adevărul și cei vinovați să fie pedepsiți, pentru a se ști că România civilizată și glorioasă nu tolerează fapte nedemne de bunul ei renume.

Dacă ie adevărat că trupele au suferit de foame—să se modifice întregul sistem al serviciului intendenței.

Dacă serviciul sanitar militar s'a dovedit incapabil—să se schimbe organizarea acestui serviciu.

Iar dacă s'au comis atrocități și barbarii—brutele să fie îndepărtate din rîndurile armatei.

Numai astfel se va servi instituția și se va pune capăt nemulțumirei generale de astăzi.

INSEMNĂRI

„Gheneralul Mustache"

Am trecut Dunărea pe la miezul nopții. Era întuneric beznă; de sus turna „cu găleata" și noi înotam pînă la glesne în noroiul din luncă. Cînd am intrat pe pod par'că eram pe altă lume. Inaintea noastră o dungă neagră presurată pe ici colo cu lumini, deoparte și de alta apa care trecea repede vuind și noi care urmăream grăbiți dunga cea neagră. Și am mers așa cuprinși de frig și de groază pînă cînd dunga cea neagră s'a sfîrșit, luminele au dispărut și noi ne-am scoborît iarăși pe pămînt. Eram în Bulgaria și nu ne venea să credem.

Prin întuneric am înaintat, căutînd zadarnic un drum și încunjurînd sute de gropi par'că anume făcute să ne încurce, pierzînd adesea direcția indicată, pînă în zorii zilei cînd am intrat în Ghighin. sat cu populație amestecată dar mai mult romînească, Ghighin a fost salvarea noastră. Obosiți și murați pînă la piele ne-am putut odihni și usca. Pe deasupra am și mîncat bine.

Aici am întîlnit și primii turci prizonieri bulgari, liberați de armata romînă. Erau zece tineri oacheși, bine făcuți, bine echipați, — mai bine decît mulți din rezerviștii noștri, deși fuseseră în răsboi și apoi prizonieri la bulgari —, dar triști, nu visători ca de obicei, ci cu adevarat triști. Erau adunați în fața casei colonelului nostru, pe care-l așteptau ca pe un liberator, și făceau obiectul de curiozitate a unei întregi lumi amestecată mult ca vrîstă, sex și naționalitate. Un tatar, notabil al satului, le servea ca interpret, căci nici unul nu știa altă limbă decît cea turcească, deși unul dintre ei era fiul unui Pașă. Rînd pe rînd au fost întrebați de unde vin, cum se numesc, unde s'au luptat, ce vreau și multe altele de către toți ofițerii, care trecînd pe acolo și văzîndu-i s'au oprit, așa încît cînd a venit colonelul la apariția căruia turcii au holbat ochii și mai tare, toți ofițerii au putut răspunde în cor că vin de la Plevna unde au fost găsiți și eliberați apoi de cavaleria romînă care a intrat în oraș și vreau să treacă în Romînia pentru a fi repatriați. Colonelul s'a interesat de aproape de ei, dar la cererea lor de a li se da un bilet către autoritățile romînești din Corabia le-a răspuns că nu știe cine sunt, de unde vin și cine i-a învoit și deci nu le poate face nimic. De odată lucirea din ochii lor dispare și turcii nemișcați și abătuți rămîn tăcuți. Din cînd în cînd cîte unul scoate cîte un cuvînt pînă cînd iarăși conversația începe în turcește. La un moment dat unul din ei în plină conversație pronunță numele „Mustache". Toți repetă în cor „Gheneralul Mustache" și fețele li se luminează ca la o mare bucurie și încep a rîde. Par'că niciodată n'au fost ei turcii aceia triști, pe care-i priveam noi curioși. Erau salvați. Știau cine i-a învoit! Cu toții repetăm: „Gheneralul Mustache" și colonelul apare din nou. I se spune și lui că „Gheneralul Mustache" i-a învoit, iar el zimbind rectifică: Generalul Musteață. Turcii repetă rîzînd numele salvator și imobilizați apoi într'un rîs groaznic de bucurie urmăresc mișcările colonelului.

El ia o hîrtie și scrie.

Generalul Musteață le-a fost liberator și acum le era mîntuitor.

Vic.

OAMENI ȘI LUCRURI

In coloanele „Adevărului"

Jubileul de 25 de ani de existență a „Adevărului" e una din acele memorabile date—care răscolește, neaparat, amintirile generațiunii, din care facem parte, cei mai mulți dintre noi, cari aparținem publicisticei și cari, în bună parte grație importantului organ, ne-am putut dobîndi calitatea de a oficia fără întrerupere în templele ei.

Ca și alții, am cunoscut primii ani ai „Adevărului", în coloanele căruia am debutat în 1891—82, odată cu trecerea d-lui Ioan N. Roman ca prim-redactor al ziasului bucureștean, care număra pe atunci abia 3—4 ani de vechime. La dreptul vorbind am debutat, tot sub direcția lui Roman, aci în Iași — în „Drapelul", ziar săptămînal bine lansat. Dar fără de sprijinul „Adevărului"—puternic încă de pe atunci, ca ziarul cel mai răspîndit — cîți din noi ar fi biruit greutățile începuturilor nesigure și timide?

Am cunoscut pe defunctul Beldiman în una din manifestațiile cele mai originale: întemeiarea unui club republican aci în Iași, în curtea caselor unde se află astăzi Banca Agricolă și Națională și unde, mai tîrziu, avea să se instaleze „Evenimentul".

Toată pasiunea unui temperament neînfrînt și-a pus-o bătrînul într'acea mică solemnitate, înconjurat de un restrîns număr de prieteni și ziariști.

Firește, „clubul" în'a durat mult. Numai „Adevărul", bine întemeiat și răspunzînd unei mari cerințe și a luat uriașa dezvoltare pe care i-o cunoaștem.

Ion N. Roman a adus cu sine rubricele literare și, odată cu regretatul Stefan Iosif, mi-am mutat acolo pseudonimul „De la Iași", care suferind diverse schimbări, a devenit, tot la „Adevărul", pseudonimul care semnează aci, de mulți ani, proza cotidiană.

Cîte schimbări, prefaceri și transformări au îmbrăcat, de peste 20 de ani încoace—căci, sub această formă noi suntem mai vechi la „Adevărul„ decît... d. Mille,—ziarul însu-și cu suplimentele lui beletristice și literare! Toate însă la o laltă au alcătuit formidabilul aparat de întinsă și intensă publicitate care se cheamă „Adevărul" și care ne-a dat, fiecăruia în felul său, prilejul de a se bucura de favoarea marelui public, fiind unicul organ romînesc în stil mare, pururea urmat de simpatii și popularitate.

Printre toate peripețiile și frămîntările, acele simpatii l'au urmat cum îl urmează gîndurile de recunoștință și urările prietenești ale tuturor cari și-au legat emoțiile și bucuriile mari ale debutului de soarta și de luptele „Adevărului"—ca omagiu datorit și niciodată prea mult rostit.

Rodion

HOLERA

TRATAMENTUL EI

In timp ce bîntue epidemie de holeră nu este bine să stăm în hiși în casă, trebue să eșim în fie-care zi, să deschidem ferestrele pentru ca aerul și soarele să omoare microbii, trebuie ca curățenia cea mai mare se domnească în casă, ori ce fel de murdărie va trebui îndepărtată de îndată, filtrele de apă să fie în stare bună, și să nu aibă nici un fel de miros, latrinele se fie deșertate și dezinfectate în fie-care zi cu sulfat de cupru. Cînd se găsește un bolnav în casă, aceste măsuri trebue luate cu cea mai mare asprime. Bolnavul trebuie izolat de ceilanți locuitori precum și persoanele care îl îngrijesc, lingeria vasele și toate lucrurile cu care se servește bolnavul trebuie cu amănuntul dezinfectate, în timpul de epidemie trebuie supravegheată hrana, nu e de trebuință ca omul să-și schimbe modul său de trai, mai ales cînd trăește bine. Trebue să ne păzim de fructele și legumele iuți, acre (coacăze, măcriș zmeură etc.) mai bine să nu le

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

mîncăm de loc. Să ne ferim de mîncările care se mistuie greu, se urmăm un regim sănătos și întăritor, fără însă să alergăm după tot felul de băuturi zise anti-holerice, cel obicinuit cu puțin coneac sau rom poate se urmeze înainte fără însă a trece măsura. In fine trebuie să ne punem în stare de a rezista dușmanului cînd ne atacă și să nu ne irităm stomacul și mațele prin mîncări și băuturi cari se pot provoca urdinarea.

Holera n'are nici o doctorie specială și tratamentul ei variază după perioada în cari se găsește boala. In perioada I trebuie să îngrijim bolnavul cît se poate de bine și să facem urdinarea cît se poate de iute, de la început chiar și ast-fel de multe ori reușim se depărtăm atacul adevărat de holeră.

Vom da pentru aceasta 10 pînă la 30 picături de laudanum (tinctura de Opiu) fie în apă fie într'un ceai oare-cari, fie în clistir. Pe lîngă laudanum, se mai poate pune în glistir și 4 grame de exact ratania sau putem da pe dinăuntru subnitratul de bismut ori salicilatul de bismut, 8 pînă la 10 gr. în 24 ore, în pachete de cîte un gram. Vom da în același timp și ceaiuri aromatice de nalbă, de romaniță, de soc, de mintă, de flori de teiu și altele. In perioada 2 vom continua cu laudanum, sau vom face injecțiuni cu morfină de cîte un centigram una.

Vom da și salicilatul de bismut. Dacă bolnavul varsă îi vom da băuturi cu gheață, apă de Vichy rece, apă gazoasă rece, apă albuminoasă, ceai de mentă etc.

In perioada 3 zisă algidă (de răceală) trebuie să provocăm cu ori ce preț călgură, se readucem circulația și primenirea sîngelui în plămîni.

In urma prea multor scaune sîngele omului se împuținează și se îngroașă, așa că el circulă cu anevoință, nu se mai primește în plămîni unde ia oxigen și se încarcă cu cid carbonic, și inima își pierde toată puterea.

Trebuie dar să împiedecăm moartea cari vine din oprirea sîngelui (a circulației) și din încetarea răsuflărei asfixie).

Pentru aceasta să recomandă trei metode și anume:

Mai întăi avem metoda numită revulzivă în care se intrebuințează cînd căldura cînd frigul. Căldura se întrebuințază sub formă de cărămizi calde la picioare, frecțiuni uscate cu peria sau cu mănuși aspre de păr, frecțiuni umede cu flanelă înmuiată în rachiu sau oțet camforat, sau sub formă de băi calde sau băuturi calde.

Frigul se întrebuințează sub formă de idroterapie, de apă rece, sau cu ghiață pe dinăuntru și pe dinafară.

Unii mai întrebuințează și urzicațiunea (bătaia cu urzici) care se poate înlocui cu fricțiuni făcute cu spirt, sau cu esență de terpentină, etc.

A doua metodă este cea numită internă sau medicamentoasă, băuturi stimulente sub formă de ceai rusesc, de romăniță (mușețel) de izmă, melisă, cafea și altele. Se mai dă oțetul de țipirig (acetul de amoniac 8—10 grame, eterul 1—2 gr. etc. Se mai recomandă să se beie într'un timp de mai multe ceasuri, o cantitate mare de apă pentru ca să se înlocuiască apa pierdută din sînge prin scaunele multe.

Alții introduc apă multă prin clistire. V tre'a este așa numită metodă chirurgicală prin acțiunea directă asupra sîngelui și care constată în a injecta în sîngele vînos al boluavului apă sarată pentru a subția sîngele care s'a prea îngroșat.

Cel mai bun lichid de injectat numit și ser artificial este: Apă distilată 1000 grame, clorură de sodiu (sare) 5 grame, sulfat de sodă (sare amară) 10 grame.

Acest lichid trebuie să fie cald de 38 pînă la 44 grade centigrade. Trebuie să injectăm 2—2 jum. litruri odată și un șfert de ceas. Indată după injecție bolnavul pare a fi invitat, cunoștința îi revine, contractura mușchilor îi dispare și omul să simte bine. Pulsul redevine larg, plin, înecăciunea și greutatea din piept la începutul operației cresc, îndată răsuflarea devine largă adîncă și regulată: vinețeala corpului dispare repede, temperatura devine normală, urina apare după cîteva ore.

Dacă după 10 ceasuri bolnavul iar se simte rău îi facem altă injecție. Prima injecție trebuie făcută îndată ce nu se mai poate număra pulsul. Se recomandă foarte mult acidul lactic, ca profilactic în doză de 4—6 gr. pe zi iar în perioada a 3-a (algidă) 15—20 grame și anume: apă 800 gr. acid lactic 15—20 gr. Să se bee din cînd în cînd cîte o jum. pahar. In perioada 4-a cînd reacțiunea este franca și normală nu mai avem de combătut de cît cîteva simptome gastro intestinale prin mijloacele arătate la început.

In caz cînd reacțiunea este gravă, neregulată și complicată vom redeștepta acțiunea nervoasă, prin alcool, cafeină, injecții de eter, idroterapie etc.

Pârîu.

Extras din volumul «Dicționarul Sănătății» de dr. V. Bianu.

Litere-Științe-Arte

Literatură?—O comparație, din punctul de vedere literar, între evenimentele din 1877 și acele din 1913 nu este posibilă.

Deși s'au desfășurat—în condițiuni cu totul diferite, e drept—pe aceleași cîmpii ale Bulgariei, întîmplărilе, de scurtă dată și lipsite de mari emoțiuni și peripeții eroice n'au inspirat pe marii poeți ai neamului. Epoca de pregătire a spiritelor n'a fost lipsită de valoroase manifestări.

Strofe viguroase semnate de Riria, de regretatul *St. Iosif* au fost prețioase contribuțiuni. Dar actul însuși al trecerei oștirilor n'a fost cîntat.—Plevna și-a avut poeții sai mari, — pe Alexandri, pe Carmen Sylva.

In evenimentele de astăzi n'a răsunat glasul poeților mari;—nici Vlăhuță, nici Cosbuc, nici Zamfirescu, nici Goga n'au înstrunat coardele lirelor.

Din acest punct de vedere istoricul viitor va avea prea puține citațiuni de făcut și drama va fi lipsită de elementele epice.

*

STRUNA ZILEI

DUNĂREA SĂTULĂ...

Citeva vagoane de pîni, destinate trupelor, fură aruncate în Dunăre, după cererea medicilor.

Ziarele.

Fluviu norocos,—destinul
Ție o soartă bună-ți dete:
Să nu suferi nici odată
Nici de foame, nici de sete...

INFORMAȚII

D-nii dr. Riegler și Flor au făcut astă-zi dimineață o inspecție sanitară regimentului de roșiori, bivuacat la Abator.

Din această inspecție rezultă că trupele se află în perfectă stare de sănătate, de asemenea că serviciile de bucătărie și infirmerie au fost găsite în stare excelentă.

In urma acestor constatări și pe baza odinelor primite s'a dispus demobilizarea chiar de astă zi a sus zisului regiment.

Ziarul „L'étoile belge" publică un energic răspuns al d-lui M. Papamihalopol, publicist, la calomniile publicate în oarecari ziare de acolo pe seama armatei romîne.

Aflăm că cursul școlei de industrie Casnică din Iași str, Eternitate, se deschide la 1 Septembrie iar înscrierile se fac de acum. Condițiunile sunt: 4 clase primare (Certificatul) Etatea de la 12 ani în sus. Elevele sunt externe, au beneficiul de 50 la sută din vînzări. Se învață țesutul borangicului, linei, bumbacului, se fac scorțuri și covoate, lucru manual și sericicultură.

După ridicarea cenzurei. *In legătură cu știrile și zvonurile cari circulă de pe cîmpul de operații militare și despre cari se amintește într'un articol publicat în pagina intăia a numărului nostru de astă-zi, iată un mic extras dintr'o* **cartă postală deschisă** *ce ne adresează un fost colaborator al ziarelor ioșane:*

„Mare mizerie suferim aici din toate punctele de vedere. Sunt zile cînd nu mîncăm nimic, iar chiar dacă este de mîncare, ni se dă cîte un șfert de pîne pe zi de fiecare om! Oare cînd soldații execută cîte un marș de 25—30 km. pe zi, li e suficient un șfert de pîne?! Ies oamenii la raport să se plîngă; li se face dreptate, credeți? Ași! De multe ori capătă bătaie. Și cînd te gîndești că mai avem de suferit încă pînă la 27 August, cînd vom intra la Iași, slabi, prăpădiți de mizerie, oboseală și altele".

Carta e scrisă în gara Lorski, la 9 August 1913. De aceea autorul ei se consolează că va fi la 27 August în Iași. Din nefericire lucrul e foarte puțin probabil...

Din Bonn, în Germania, se anunță că eri a murit acolo, într'un sanatoriu, d. Th. Nicolau, doctor în științi naturale, director al Liceului Internat în urma unei grele afecțiuni canceroase.

Defunctul, un erudit în specialitatea sa și un excelent profesor lasă unanime regrete în societatea ieșană.

Trimitem familiei defunctului condoleanțele noastre.

In vederea timpului cald și frumos cît și a sosirei zilnic de noi vizitatori administrația **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

La serviciul sanitar din localitate a sosit o cantitate de 15 mii dose de serum preventiv contra holerei.

Toate persoanele ce doresc a se inocula cu acest serum, se pot adresa ori cînd d-lui dr. Floru, medicul șef al orașului.

Se anunțase că pentru mîne avea să sosească în localitate o parte din batalionul de vînători.

Sosirea a fost contramandată, printr'o telegramă sosită la gara Iași.

Azi, la orele 11 și 30, a sosit un grup de 50 soldați bolnavi din regimentul 13. Bine înțeles nici unul nu sufere de vre-o boală molipsitoare.

O stațiune balneară care s'a resimțit mult de efectele mobilizării și a crizei a fost Ungheni-Romîni, pe malul Prutului.

Nici odată, de mulți ani, n'a avut așa de puțini vizitatori ca în acest an.

D. Dr. Erbiceanu, medic al spitalului Sf. Spiridon, reîntors din Bulgaria, în virtutea unui congediu dobîndit în urma unei îmbolnăviri, a comunicat unui redactor al nostru că în punctul unde se afla ambulanța d-sale a avut ocaziunea să îngrijească 100 de holerici, dintre cari 34 cazuri mortale.

După cum se vede, cifra este identică aceleia pe care ne-a indicat-o d. dr. Ștefănescu-Galați.

Din fericire în alte lazarete mortalitatea a fost mult mai scăzută.

La 20 Septembrie începe seria reprezentațiilor operetei Grigoriu la teatrul național.

Abonamente și bilete la „Thalia".

Dintre artiștii teatrului național s'a reîntors în oraș—demobilizat—d. V. Boldescu.

D. dr. Buzenchi, medicul veterinar al orașului, s'a reîntos și și-a reluat serviciul.

Ieri locuitorul David Dotescu aflîndu-se pe moșia Prigoreni (comuna Brăești) a încetat subit din viață.

Se fac cercetări.

Am anunțat la timp despre surparea unui deal în apropierea satului Belcești și despre pericolul unei schimbări a cursului Bahluiului.

Sîntem în măsură a anunța că, în urma măsurilor luate în localitate este cu totul înlăturat pericolul de care am vorbit mai sus.

Eri s'a oficiat la schitul Tărîță pendinte de epitropia sf. Spiridon, o slujbă religioasă cu prilejul hramului acelui așezămînt religios.

Publicul n'a fost lăsat însă să se aproprie, întru cît aglomerațiile sunt oprite.

Aseară cu trenul de Ungheni a sosit în localitate venind cu un vagon salon, directorul general al căilor ferate ruse, reîntors din Kiev.

Un ordin sosit din partea direcțiunei generale a căilor ferate, dispune ca la toate trenurile militare, se vor atașa vagoane speciale pentru bolnavi, cari în urma debarcării soldaților, vor fi radical desinfectate.

Necontenit ni se aduce la cunoștință închideri de prăvălii din partea organelor polițienești, fără vr'o somațiune, fără procese verbale, fără asistență de organe sanitare măcar. Ne vom ocupa mai de aproape de soiul acesta de abuzuri rentabile. Rentabile, firește, nu pentru comercianți.

D. Gh. Lascar, secretarul general al ministerului de Culte și Instrucțiune publică a sosit astăzi în oraș.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 4 Septembrie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru vinderea parcelelor din foasta grădină a Primării situată în strada I. C. Brăteanu.

Suprafața parcelelor este: I a de 69670 m. p. avînd o casă și o pivniță pe ea iar parcela No. 2 de 1382,50 m. p.

Pavagiul asfalt ce duce din strada Lăpușneanu în strada I. C. Brăteanu nu se vinde.

Licitația va începe pentru parcela I-a de la lei 34 m. p. iar pentru parcela 2-a de la 30 lei m. p.

Garanția provizorie pentru fie-care parcelă este de 3000 lei numerar sau efecte garantate de stat.

Art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Condițiunile licitației și planurile parcelelor se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Technic.

No. 16049 12 | 25 Aug. 1913

Din Fălciu. — Eri s'a făcut cu o deosebită pompă, sfințirea bisericei cu hramul Adormirea Maicei Domnului, din comuna Averești, moșia Averești, proprietatea d-lui St. Negruzzi, prefectul jud. Iași.

Această biserică a fost restaurată și frumos împodobită din nou de către proprietarul moșiei pe propriea-i cheltueală.

Serviciul religioas a fost săvîrșit de către Sf. Sa Nicodem Munteanu Episcop al Hușilor asistat de numeroși preoți din Huși.

Respunsurile au fost date de corul Episcopiei.

Favorizați de o frumoasă zi, la această înălțătoare slujbă religioasă, pe lîngă D na și Dl. St. Negruzzi, proprieiarii moșii, au mai asistat, directorul prefecturei de Huși, administratorul de plasă, numeroase persoane din Huși și toți locuitorii satelor Averești, Plopi, Roșiori, Bunești și satele vecine.

După efectuarea serviciului religios, s'a servit numeroasei asistențe și tuturor sătenilor adunați un abondent dejun, la mesele așezate sub frumoasele plantații din curtea moșiei.

O animație și voe bună desăvîrșită a domnit printre toți cei adunați și cari începînd cu Episcopul Nicodem al Hușilor a adus în numele bisericei laude și mulțumiri generosului proprietar pentru îngrijirile ce totdeauna a acordat locuitorilor satelor de pe moșia sa, avînd grijă de partea culturală, clădind școală în comuna Averești, iar acum cu osteneli și bani, s'a îngrijit și de partea religioasă clădind aproape din nou, un frumos locaș al Domnului, pentru ca sătenii să aibă unde aduce laude și închinăciuni lui Dumnezeu.

După terminarea mesei și cu o frumoasă impresie după înălțătoarea slujbă la care au asistat, clerul și credincioșii veniți de prin împrejur s'au reîntors la casele lor urînd sănătate și noroc generoșilor proprietari.

Suntem cu insistență rugați a insista pe lîngă comitetul central de ajutoare ca să aibă în vedere numeroasele familii ale mobilizaților din corpul IV al armatei, cari nu s'au întors încă. Acelor familii li s'au oprit bonurile de ajutor în vedere că la 15 a lunei toți mobilizații vor fi revenit, ceea ce nu s'a întîmplat.

Dl. Ioan Dolijan, profesor de gimnastică și avocat, a întocmit un prea interesant raport cu privire la recrutarea maeștrilor de gimnastică. Vom publica acel raport, îndată ce vom dispune de spațiu.

Serviciul sanitar a încuviințat punerea în vînzare a harbujilor. Cum însă comercianții nu au vagoane la dispoziție comerțul de harbuji va fi foarte redus pînă pe la finele lunei.

Epopeea unor vagoane militare. — Dintre epizoadele cele mai curioase ale recentei mobilizări se citează, din sursa cea mai autentică, următoarea întîmplare.

Cîtva timp după plecarea corpului IV de armată din localitate și anume pe cînd corpul respectiv se găsia la Samowitz în Bulgaria, au sosit în Iași două vagoane cu articole farmaceutice, pansamente, medicamente, antiseptice adresate „corpului al 4-lea", fără ca expeditorii să indice localitatea unde trebuia transportată farmacia.

Primind întrebarea, din partea d-lui Grigoriade șeful serviciului sanitar iașan, intendența reînoi ordinul ca vagoanele să fie descărcate, ceea ce se și întîmplă.

Tocmai după 10 zile de reclamațiuni și explicațiuni, serviciul central ordonă la Iași reîncarcarea farmaciei și expedierea la locul cuvenit. *In total articolele farmaceutice destinate corpului al 4-lea au pribegit 30 (treizeci de zile).*

O invaziune la primărie.— Un număr de mai multe sute de femei — soții de ale mobilizaților au invadat astăzi dimineața curtea primăriei, unele cu pruncii în brațe, cerînd a li se continua ajutoarele, de oarece bărbații nu s'au reîntors în localitate.

Comitetul central de ajutorare luînd în vedere dreapta cerere a nenorocitelor a dispus ca petiționarele să prezinte o dovadă prin comisiile respective, cum că soții lor nu sunt încă reveniți. Subcomisarii vor face referatele cerute, pe sectoare după care avizurile vor fi semnate de d. prefect al poliției, iar ajutoarele continuate încă pe o chenzină pe baza atestației de mai sus.

Comitetul central dispune încă de 11,600 lei cari se vor distribui proporțional.

Atît la București cît și în cele mai mari orașe din lume domnește un adevărat entuziasm cînd distinsul și magistralul artist danez W. Psylander apare pe ecranele cinematografelor. Sălile acestor spectacole sunt ticsite de spectatori și mai cu seamă de pătura selectă, cînd afișul anunța apariția simpaticului interpret. Și afișul teatrului cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" anunță pe maistrul danez în noul său program de astăseară Vineri 16 August. Iată noul și excepționalul program, unul din cele mai interesante din stagiunea acestei veri:

Amor fatal, film danez de artă superioară cu una din cele mai splendide și originale montări. In rolul principal apare artistul mondial W. Psylander.

Secrete furate și demascarea unui infam. Desfășurare splendidă în 3 părți.

Unchiul autoritar, scene comice de moravuri pariziane.

Teribilă fată, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariție din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

Adaus la programul de astă-seară: *Reîntoarcerea trupelor romîne din Bulgaria. —Imbarcarea pe șlepuri—80.000 soldați pleacă de pe cîmpul de operații—Cum a fost construit podul de lemn de la T. Măgurele în cîte-va ore, o adevărată artă a geniului nostru militar—Bravii noștri soldați spre vetrele lor—Familia princiară la T.-Măgurele — Principele Ferdinand inspectînd trupele etc. etc.*

Aceste vederi, absolut autentice după natură fac parte din lungul șir de impresionări, pe cari le-a arată cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian succesiv... „Trecerea Dunărei, 28 Iunie 1913", marele eveniment național, pagina glorioasă din Istoria țărei noastre, primul pas care a contribuit la închierea păcei, întăia suflare care a stins uriașul foc din Balcani.

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentație în „Grădina Traian."

Duminică 18 Aug. program nou duminical: „Pentru onoarea unei femei" (2 acte).—Jobenul lui Max Linder comedie cu neimitabilul humorist parizian. — Pathé-Journal etc.

Atacul unui tren

Cernăuți.—Nu e vorba de bandiții Mexicului, și atacul despre care vroim a da oare care amănunte, nu s'a petrecut doar în pădurile Americei de Nord,— ci în plina Europa,— pe linia Iași-Cernăuți-Lemberg.

Trenul expres care plecase Luni din Ioși, a fost deodată oprit, la trei kilometri depărtare de Lemberg.— Un călător, remas încă necunoscut, fusese signalul de alarmă. Trenul se opri.

In acest moment, un grup de bandiți, eșind din păduricea din apropiere, se năpusti asupra vagonului poștal și prin focuri de revolver, vroia să silească pe conducătorii vagonului să li elibereze depozitele de valoare.

Funcționarii au resistat. Printre călători se născu o panică. Dar în tren se găseau și cîți-va ofițeri, care alergară în grabă în ajutorul funcționarilor în primejdie.

Bandiții la vederea acestei intervențiuni, o luară la fugă și până în acest moment nu sunt încă prinși.

A fost arestat însă focarul, despre care se bănuește, că era înțeles cu bandiții.

Inserții și Reclame*)

Domnule Redactor,

Subsemnatul Gheorghe Crăciun domic. în comuna Galata, județul Iași, vin a vă ruga să bine-voiți a publica următoarele:

Eri întorcîndu-mă de pe cîmpul de operațiuni de unde am fost demobilizat asum 3 zile în urmă și eri 15 August c. venind cu o căruță cu castraveți în hală, la intrare am achitat taxa comunală ce mi s'a cerut, dar în urmă a venit ajutorul perceptorului din hală turmentat de băuturi spirtoase, numit Vasile Nicolau care față cu publicul m'a insultat și înjurat de Cruci și Dumnezei, dîndu-mi o palmă, voind a lua bidiniana dela medianar spre a-mi da în cap el n'a voit s'o dea, în urmă căuta pe jos petre să-mi spargă capu. — Deci rog autoritățile în drept a lua măsuri contra acestui funcționar, de oare-ce din cauza beției a devenit periculos publicului din piață și nu-și dă socoteală ce face.

Primiți vă rog d-le Redactor respectul meu.

Gh. Crăciun.

*) Redacția nu răspunde de cele publicate sub această rubrică.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Alianţa Sîrbo-Romînă

— Dela Corespondentul nostru special —

Berlin.—O rudă de aproape a primului-ministru sîrb d. Pasici, membru al corpului diplomatic sîrb, mi-a spus următoarele:

Guvernul sîrb doreşte din toată inima o apropiere politică şi economică cu România de oarece interesele ambelor ţări urmăresc în mod paralel acelaş ţel. Nici odată nu s'a întîmplat vre-un conflict diplomatic între ambele state. La întemeiarea statului sîrb cel întăi reprezentant diplomatic a fost trimis la Bucureşti.

O alianţă defensivă şi ofensivă între România şi Serbia va fi pentru ambele State cu mult mai folositoare, de cît cu Bulgaria, căci pe cel din urmă stat nu se va putea compta nici-odată. Dovada ordinul de zi al ţarului bulgar care se adresează trupelor întoarse din război, îndemnîndu-le la revanşă. Că Bulgarii nu se ţin de cuvînt, asta au dovedit'o către aliaţii lor în diferite rînduri.

E absolută nevoie ca tratativele între România şi Serbia să înceapă cît de curînd şi o personalitate diplomatică îmi spune că şi Grecia şi Muntenegrul se vor asocia cu siguranţă la această alianţă care va fi de folos pentru întreaga peninsulă balcanică.

Tratativele unui legături convenţionale a Poştelor şi Telegrafelor între România şi Serbia au început de cîtva timp şi sperăm că vor da în curînd un rezultat satisfăcător. Un tratat postal analog cu Austria-Ungaria e deja în vigoare: Scrisorile se plătesc cu 5 bani pentru cărţi postale şi 15 bani pentru scrisori ca şi în interiorul ţărei, de asemenea taxele telegrafice vor fi cu mult reduse.

Cea mai importantă apropiere însă vor avea-o ambele popoare prin construirea podului peste Dunărea astfel că *Căile ferate Romîne vor fi în directă legătură cu căile ferate sîrbe.* Ambele ţări vor profita. E de dorit acest proiect de mare importanţă pentru ambele ţări, să se realizeze cît de curînd. Pe teritoriul sîrb se lucrează cu mare activitate la facerea liniei ferate pînă la Dunăre.

Primul-ministru sîrb d. Pasici cunoaşte bine ţara noastră, a trăit în Bucureşti, e un filo-romîn probat, va lucra deci din toată inima ca proiectele de mai sus să se realiseze cît de curînd.

Poporul Bulgar nu va uita nici-odată că fiind constrîns din toate părţile a trebuit să cedeze. Din moment ce opinia publică acolo se va linişti şi poporul Bulgar se va lecui încetul cu încetul de rînile suferite vor căuta cu ori-ce preţ să se resbune.

Numai o alianţă puternică a României cu Serbia, Grecia şi Muntenegru va putea ori şi cînd să li se opună cu succes.

Să dea D-zeu ca această alianţă să se realizeze cît de curînd, atunci vom putea declara lumei civilizate că peninsula Balcanică e pacificată. Vărsările de sînge vor înceta. Dezvoltarea economică a ţărilor va lua mare avînt. Numai în timp de pace marele stat german a putut să se desvolte într'un mod aşa de strălucit.

Să sperăm deci că proiectele citate mai sus să se realizeze sub auspiciile înteleptului nostru *Suveran şi D-zeu să i dea sănătate ca să conducă încă mulţi ani cu acelaş mare succes destinele iubitei patrie romîneşti.*

S. Z.

Intoarcerea regimentului de escortă

Bucureşti.—Regimentul de escortă regală, s'a întors eri în Capitală.

Publicul de pe strade a făcut trupelor mari ovaţiuni.

Plecarea d-lui Ionel Brătianu

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu, şeful partidului liberal, întors de pe cîmpul de operaţii, a plecat în străinătate, unde va zăbovi o lună de zile.

Organizarea financiară şi ţinuturile nuoi

Bucureşti.—D. Scîrlătescu, inspector financiar, a plecat eri spre ţinuturile noi, spre a organiza acolo administraţiunea financiară şi în special la Silistra şi Dobrici.

D. Scărlătescu a fost autorizat de a lua cuvenitele măsuri, pentru a supune pe locuitori la plata dărilor către stat, după legile romîne, cu începere de la 1 Octombrie.

Un serviciu religios

Bucureşti.—Eri, s'a oficiat la Sinagoga Mare din Capitală un serviciu religios, pentru glorificarea ostaşilor întorşi de pe cîmpul de operaţii.

D. dr. Halperin, teolog, a rostit o predică, făcînd apologia armatei romîne.

Intoarcerea d-lui Xenopol

Bucureşti.—D. N. Xenopol, ministru de comerţ, care se află la Sinaia, se'ntoarce Luni în Capitală.

Ştiri liniştitoare

Bucureşti.—Ştirile ce vin de prin locurile contaminate de holeră, sunt mai liniştitoare.

In toate focarele molima este în descreştere.

Sunt speranţe, că boala va fi curînd localizată.

Demisia d-lui Barbu Păltineanu

Bucureşti.—Cetim în ziarul „Pressa":

„Toate versiunile publicate de unele ziare, cu privire la demisia d-lui Barbu Păltineanu, din postul de comisar civil al teritoriilor ocupate, sunt neadevărate şi lipsite de bună credinţă.

D. Barbu Păltineanu, care se află bolnav, suferind de reumatism articular la ambele picioare, a refuzat să accepte un congediu.

D. Păltineanu, a declarat, că neputînd prevedea cît timp boala sa va dura, nu vra să păstreze postul, mai ales în aceste momente, cînd nevoia comisarului civil de a fi la postul seu, e mai imperios cerut.

Acesta e adevărul.

Nu depindea de cît d. Păltineanu de a rămîne la postul său dacă vroia.

Lupte cu bulgarii

Constantinopole. — Ziarele spun că populaţiunea din Cocianovac şi satele din împrejurimi a format bande care au început lupte cu bandele bulgăreşti.

Turcia va continua să ocupe teritoriu în Tracia

Londra. — Ziarul TIMES e informat din Constantinopol, că Poarta a decis să mai ocupe o sumă de localităţi pe teritoriul vest al Mariţei, pe care le crede absolut necesare pentru apărarea Adrianopolului.

Refuz al Ţarului

Viena. — Ziarul „Zeit" află din Londra că „Dailly Mail„ e înştiinţat cum că ţarul Nicolae ar fi refuzat a primi misiunea specială turcească care trebuia să meargă la Livadia spre a remite Ţarului o scrisoare din Partea Sultanului.

Inaugurarea Palatului Păcei

Haga.— Azi după amiază a avut loc inaugurarea palatului păcei, de faţă fiind şi regina mamă, regina, principele, censorii, miniştrii, corpul diplomatic, cei 40 membri ai tribunalului arbitral internaţional, fondatorii operei, miliardarul Carnegie etc.

D. Karneebeck, preşedintele fondaţiunei, şi ministrul de externe Svinderen au rostit cuvîntări adînci, mulţumind d-lui Carnegie şi muncei sale pentru umanitate.

Numiri diplomatice

Washington.— Preşedintele Wilson a dat instrucţiuni ministrului american să se întoarcă la Mexic.

Preşedintele, primind ştiri foarte optimiste, a numit ca ambasador american la Constantinopole pe d. Henric Morgenthau.

Ravagiile Holerei

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Holera a pătruns în Moldova

Noile măsuri luate în Capitală

Apele Dunărei sunt contaminate

Păţania d-rului Chrisopol

Bucureşti. — Ştirile despre mersul holerei devin din nou îngrijitoare, cu atît mai mult cu cît se părea un moment că molima slăbeşte.

Iată buletinul oficial al Direcţiei generale a serviciului sanitar, pe ziua de azi:

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti:* **un caz nou, 1 mort.**
Stefăneşti: **1 caz nou.**

JUD. VLAŞCA.—*Giurgiu,* **1 caz nou, militar.**
Drăgăneşti, **7 cazuri noi, militari, 3 morţi, militari.**

Jud. TELEORMAN.—*Turnu-Măgurele,* **3 cazuri noi, 2 morţi.**
Alexandria, **3 cazuri noi.**
Roşior de Vede, **4 cazuri noi.**
Caravaneff, **1 mort.**
Slobozia-Mîndra, **1 caz nou.**

JUD. OLT.—*Crăciuneii de sus,* **6 cazuri noi.**
Coteana, **3 cazuri noi. 1 mort.**
Stoicăneşti, **1 mort.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **12 cazuri noi, 7 morţi.**
Ruseneştii de jos, **4 cazuri noi.**
Ispiceni, **1 mort,**
Gîrcov, **4 cazuri noi, 4 morţi.**
Ursa Giuvăneşti, **2 cazuri noui.**

JUD. MEHEDINŢI.—*T.-Severin* **1 caz nou, 1 mort militar.**

JUD. PUTNA. — *Marăşeşti,* **1 mort.**

JUD. TUTOVA.— *Bârlad,* un caz nou militar, 1 mort militar.

JUD. COVURLUI.— *Galaţii, 11 cazuri noi, militari.*

JUD. BRAILA. — 20 cazuri noi, militari; 1 mort, militar.

JUD. TULCEA. — *Sulina,* **un mort.**

JUD. IALOMIŢA.—*Axinte,* **20 cazuri noi, 6 morţi.**
Frumuşica, **7 cazuri noi, doi morţi.**
Robeşti, **1 caz nou, 1 mort.**
Dichişeni, **11 cazuri noi, şease morţi.**
Coslogeni, **9 cazuri noi, 5 morţi.**
Satnoveni, **2 cazuri noi, 1 mort.**
Calaraşi, **5 morţi.**

In toată ţara avem 344 bolnavi, în afară de cei de la lazaretele militare, din T.-Măgurele şi Zimnicea, ale căror număr nu-l cunoaştem.

De la declararea epidemiei, 19 Iulie şi pînă azi, 15 August, au fost în ţară:

636 bolnavi
275 morţi.

adecă o procentualitate de 43 şi 2 la sută.

S'au vindecat 17 şi au rămas 344 bolnavi.

(s.) Dr. MINOVICI

Bucureşti. — Astă noapte a fost adus în Capitală tînărul Urlăţeanu, fiul d-lui Maior Urlăţeanu, bolnav de holeră.

*

Bucureşti. — In comuna Budeşti-Bălăceanu, din judeţul Ilfov, s'a produs un cas de holeră. Bolnavul a decedat.

D. dr. Teodorescu a fost însărcinat cu aplicarea măsurilor în această comună.

*

Bucureşti.—In marginea Capitalei, au sosit un mare număr de căruşi, veniţi din Alexandria. Ei au fost izolaţi.

*

Apele Dunării au fost declarate contaminate, de oare ce s'a găsit baccilul holerei.

Direcţia generală a serviciului sanitar, a făcut cunoscut printr'o circulară, a nu se bea apă de Dunărea, de cît după ce mai întăi va fi fost fiartă.

*

Bucureşti. — D. colonel Moruzzi, Prefectul Capitalei a făcut azi cunoscut, că toate localurile publice, indiferent de categoria lor, urmează să fie închise cel mai tărziu la ora 1 de noapte.

Contravenienţii vor fi daţi judecăţei şi localurile închise cu forţa.

*

Bucureşti. — Medicul de circomscripţie din comuna Ghimpaţi-Vlaşca, spune „că în acea comună s'a constatat un caz de holeră. Bolnavul a decedat.

*

Bucureşti.—D-nii maior Cujbă şi doctorul Chrisopol, cari au fost internaţi la spitalul Colentina, sub bănuiala de holeră, au fost asi liberaţi şi şi au luat posturile în primire.

D. dr. Chrisopol, într'un interview acordat Adevărului, *povesteşte fără umbră de supărare, modul cum a fost transportat cu duba şi internat la spitalul de holerici, şi cum i s'a distrus, prin desinfectare, cea mai mare parte din gospodăria sa.*

Constatări regretabile

Bucureşti.—O persoană de încredere, care a fost ieri şi alaltăieri în regiunea Zimnicea şi Turnu-Măgurele ne comunică următoarele lucruri grave în privinţa celor ce se petrec în regiunea contaminată de holeră:

Intre Zimnicea şi T.-Măgurele sunt 3 sate complect contaminate de holeră, iar întreaga regiune e supraveghiată de un doctorand în medicină, militar, care însă e lipsit de orice urmă de substanţă de desinfectare.

Şeful serviciului veterinar militar, a pus la dispoziţie desinfectantele ce le avea d-sa şi a comunicat telegrafic ministrului de rezboiu, că este gata să puie la dispoziţie personalul veterinar, obicinuit cu operaţiile de desinfectare şi analise bacteriologice pentru a suplini lipsa personalului sanitar.

*

Pe ziua de eri s'a dovedit un caz de incurie administrativă care cu siguranţă va fi pedepsit în mod sever de ministerul de interne.

Medicul primar al oraşului T. Măgurele, declarase de suspect pe un individ si îl puse sub privighere.

A doua zi dimineaţă suspectul a fost găsit la ai lui acasă, bolnavul fugise din lazaret, iar autorităţile nu ştieau nimic.

*

Ofiţerii fac şi ei mari dificultăţi în aplicarea măsurilor sanitare. Pe unde trec trupele, ei ameninţă personalul administrativ şi poliţienesc. Toţi aceştia vor fi pedepsiţi în mod sever.

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specialist la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

De Vînzare
Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

D. C. VASILIU
Cotar autorizat
Stradela Nicoriţa 12 Iaşi

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.
Adresa: Ana Obreja Belceşti.

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"
Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Fabrica de ciocolată
CARMEN
— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

CIRE-FUTE
EN FONTE INCASSABLE
Prix 0f60c
Raymond GARIEL
27, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

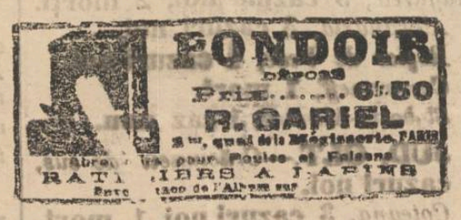

FONDOIR
DÉPOS
Prix..... 6f50
R. GARIEL
27, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS A JARDINS
Exposition de l'Alsace 1907

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1963 – Duminică 18 August 1913

Declaraţiile d-lui Al. A. Badareu

— Noul buletin al mersului Holerei —

Din ţara cucerită

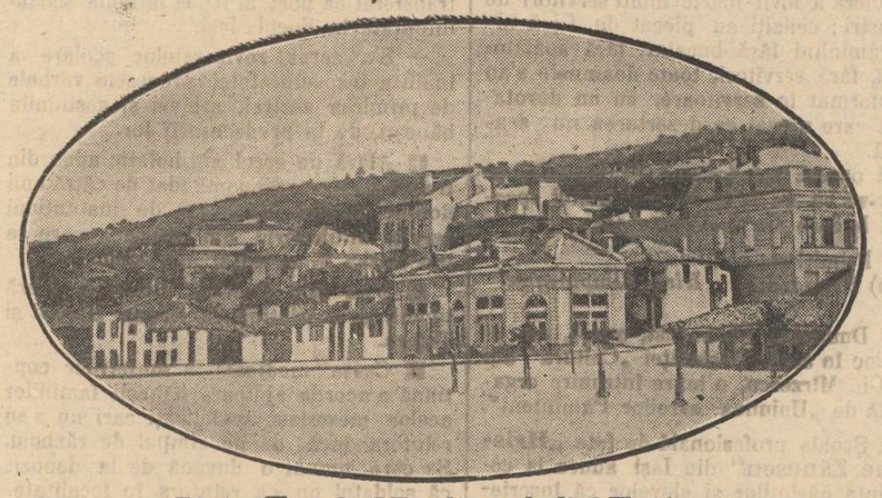

Piaţa Ţarului Ferdinand din Turtucaia

Intendenţa

S'a vorbit mult, zilele din urmă, despre intendenţa militară, dar nu s'a spus aproape nimic. Singurul fapt cunoscut şi de la care a pornit discuţia a fost acela că armata de operaţii a suferit de lipsa de hrană. Şi de aici unii s'au năpustit asupra bietei intendenţe militare, iar alţii cu pretenţii de a cunoaşte toate cele milităreşti au sărit, nechiemaţi, şi i au luat apărarea.

Ceea ce nu s'a spus, însă, este modul cum a lucrat intendenţa şi ceea ce au avut de suferit trupele pe urma greşelelor comandanţilor acestui serviciu.

Regimente întregi au fost lipsite de pîne după două zile de la trecerea Dunărei, pe cînd, deci, ele nu se aflau la o distanţă mai mare de 40—50 km. de la Corabia. Şi această lipsă a durat vre-o 4—5 zile, în care timp soldaţii au mîncat mămăligă, grîu fiert şi chiar grăunţi de popuşoi fierţi. Iar în timp ce soldaţii cereau desperaţi pîne cuptoarele de campanie ale tuturor corpurilor de armată, aliniate frumos, la Bucureşti şi la Corabia fabricau atîta pîne încît se ridicau redute înalte de pîne. Pînea stătea în halul acesta zile întregi expusă stricăciunei, pînă cînd cărăuşii dovedeau s'o încarce şi se putea porni un convoi. Iar soldaţii aşteptau zile după zile pînă cînd carele cu boi puteau ajunge trupele care le distanţau mereu în marşul lor grăbit.

Şi ce uşor ar fi fost să se fi luat cuptoarele de campanie... în campanie, şi fie care divizie să fi avut cuptoarele ei, care ar fi putut astfel furniza pîne proaspătă dela o distanţă de cel mult o zi de marş. Ce avantaj pentru sanatatea şi moralul trupelor şi ce economie mare. S'ar fi economisit astfel costul cîtorva sute de mii de pîini mucegăite şi stricate care au fost distruse sau aruncate în apă din ordinul medicilor militari.

Trupele au suferit încă şi lipsa altor obiecte de hrană, iar multe din alimentele pe care le-au consumat au fost de proastă calitate, vite slăbănoage, brînză mai mult de cît iute şi altele. Toate acestea pentrucă intendenţa nu s'a îngrijit să organizeze centre de aprovizionare în zona de operaţii a armatei. Inchipuiţi-vă numai ofiţerii de intendenţă stabiliţi în punctele ocupate şi administrate de romîni, din Bulgaria, făcînd rechiziţii cinstite, cu ajutorul trupelor de ocupaţie, pentru trupele care veneau din urmă, care trebuiau să le înlocuiască şi care ar fi găsit astfel totdeauna şi la timp hrană bună şi pregătită de mai înainte. S'ar fi suprimat atîtea lipsuri, s'ar fi împedecat atîtea suferinţi şi s'ar fi scutit armata şi de spectacolele triste oferite de ofiţerii însărcinaţi cu aprovizionarea care nu o dată au pus soldaţii să încorporeze în cîrdul regimentelor vitele care păşteau în voe pe cîmpiile bulgăreşti şi nu odată, au pus soldaţii să încarce în căruţe snopi de orz sau de ovăs din girezile de-abia clădite de femei şi bătrîni. S'ar mai fi împedecat, poate, şi una din urmările acestei stări de lucruri, închiderea prăvăliilor de prin satele şi tîrguşoarele pe unde trecea armata noastră, fapt datorit desigur nesiguranţei şi prea multor nevoi exprimate de soldaţii noştri, cari au speriat pe negustorii bulgari.

Poate o parte din vină revine şi comandanţilor trupelor care n'au controlat să vadă dacă se respectă regulele impuse de sentimentul de demnitate al unei oştiri civilizate şi chiar de voinţa generalisimului ei exprimată prin ordine şi proclamaţii.

Dar în ori ce caz intendenţa este vinovată şi cine anume, ar trebui să se ştie. Deci, ancheta care s'a impus, să se facă cît mai conştiincios, indiferent de vocile „autorizate" care să rîdică s'o împedice şi contra voinţei biurourilor, care ar vrea ca nimeni să nu mai pătrundă secretul celor mari.

Şi cei vinovaţi să fie pedepsiţi cît de aspru nu numai pentru că au lipsit dela datoria lor şi au făcut de rîs serviciul din care fac parte, dar şi pentru ca să fim siguri, că pe viitor nu se vor mai repeta asemenea lucruri, care au făcut ca unul dintre cele mai însemnate servicii speciale să nu fie la înălţimea chemărei sale şi mai ales la perfecţiunea de care au dat dovadă toate celelalte servicii speciale ale armatei romîne.

V. G. Cristofor.

NOTA ZILEI

Fuga-i sănătoasă...

Telegrama de aseară a „Opiniei", care relata despre holericul din Turnu Măgurele, fugit din lazaret, ca să mai petreacă între ai lui are, de sigur, ceva tragi-comic; dar literatura holerică naţională posedă epizode mult mai... amuzante.

Bună-oară pasagiul reprodus în una din „Scrisorile" lui Ion Ghica, către V. Alexandri şi în care se spunea într'un raport oficial:

„Am dus la îngropăciune 14 holerici, dar unul a fugit în drum..."

Să sperăm că în epidemia de acum vor fugi numai... suspecţii, iar nu acei trimişi la înmormîntare, cum a fost pe vremea lui Vodă Caragea.

POLITICE

URA LOR

Direct sau prin interpuşi, prin ziare autorizate sau prin pamflete ignobile susţinute pe ascuns, d. N. Filipescu şi prietinii săi mărturisiţi sau nemărturisiţi, continuă atacurile lor violente contra d-lui Take Ionescu, cu regularitatea şi continuitatea cu care, în condiţii normal fiziologice, vesicula biliară secretează bila.

Ori-ce act, ori-ce vorbă a şefului conservatorilor-democraţi este şi constituie temă pentru atacuri înverşunate, calomniatoare, ignobile.

De sigur că ura, ura nemărginită, ura sanguinară, singur ea poate explica această pornire vecin e nedreaptă, pururea neputincioasă. Şi ura această constantă îşi găseşte motorul sufletesc în gelozia, care roade pînă la suflet pe inscenatorul campaniei, pe patronul ziarelor nedemne şi al pamfletelor ignobile.

Şi nu putem să nu mărturisim că înlănţuirea faptelor, mersul lucrurilor ie de natură să exaspereze pe micii şi marii duşmani ai d-lui Take Ionescu.

Luaţi ca pildă ceea ce s'a întîmplat cu privire la mobilizarea şi întrarea României în acţiune. Dacă cerinţa celor cari voiau războiu pentru războiu ar fi fost îndeplinită, dacă am fi întrat în acţiune în Octombrie sau Ianuarie, România ar fi trebuit să lupte cu alianţa statelor creştine şi în contra sentimentului marilor puteri. Or-cine îşi poate închipui ce ar fi însemnat aceasta—şi cît de departe am fi fost de rezultatul obţinut prin atitudinea noastră urmată şi contrară cerinţilor d-lor Carp, Filipescu şi ceilalţi.

Procedînd însă cum a procedat, guvernul a adus României gloria, fără sacrificii prea mari, şi a sporit în autoritate şi prestigiu, fără să se pue de a curmezişul sentimentelor marilor puteri şi a opiniei publice apusene.

In guvern, politica aceasta care a dat roade admirabile a fost susţinută continuu, fără clipă de şovăire, de d. Take Ionescu mai mult de cît de ori-care altul,—de d. Take Ionescu, chiar cînd unii miniştri stăteau un moment la îndoială sau erau gata să pretindă o procedare, alta de cît cea urmată pînă atuncea.

Politica aceasta a revarsat glorie asupra României şi nu cu puţin se acopere din această glorie şi marele fiu al neamului.

Cum voiţi ca lucrurile fiind astfel, duşmanii geloşi ai d-lui Take Ionescu să nu-şi piardă mintea, să nu ajungă la acte ca cele pe care le vedem?

Şi doar am citat un caz — deşi toate întîmplările se încheie la fel, dovedind marea valoare de om de stat a şefului nostru şi micimea la minte şi suflet a acelor care-l atacă.

De ce dar ne-ar mira şi de ce ne-ar mişca atacurile, care îşi găsesc obărşia în ura lor pe cît de adîncă pe atît de neputincioasă!

ECOURI

Cît va dăinui lumea?

In presa străină, şi-a făcut loc, o proorocire cu privire la sfîrşitul lumei, ea se datoreşte unui călugăr anume Pavli, cere crede a fi descoperit şi rezolvit marea problemă, judecînd după anii de domnie a Papei.

Călugărul Pavli, a transmis ziarelor, o socoteală, după care negreşit ultimul Papă, va aduce după sine şi peirea lumei.

Inceputul se va face negreşit cu Roma, care va fi distrusă, după care va urma şi restul lumei.

Pavli afirmă, că socoteala ce o prezintă, o are dintr'o vedenie miraculoasă şi cu porunca a o vesti.

După socoteala ce o prezintă, pînă la cel din urmă Papă, mai avem o sută de ani, aşa că atîta mai are de dăinuit lumea.

Mai avem de aşteptat.

D.

MICI POLEMICI

Confratele „Mişcarea" face sforţări să găsească legături între plutonierul Em. Socor şi căpitanul Manolachi a cărui „apărare" a luat'o cel dintîiu.

Să-i venim în ajutor „Mişcării" arătîndu-i rudenia: pe d. Socor îl cheamă Manole, iar celălalt e... Manolachi.

*

Turcii sunt isteţi în găsirea formulelor.

Tracia au ocupat-o, fiind necesară întru apărarea Constantinopolului, au ocupat Adrianopolul — care acopere Tracia. Acum anunţă că vor ocupa teritoriul necesar pentru protegnirea Adrianopolului... Şi aşa mai departe...

*

„Evenimentul" asigură că d. dr. Anghel a adus din războiu un certificat că e... bun vînător. Aceasta o ştia ziarul ieşan, încă de cînd chirurgul vîna... postul fără concurs la Sf. Spiridon.

*

Două vagoane de medicamente şi pansamente pribegiau în căutarea unui corp de armată.

Şi cîte „corpuri" aveau trebuinţă de acele medicamente!

In corpul ziarului cetitorii noştri găsesc textul unor foarte importante declaraţii, pe care d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, le-a făcut unui redactor al ziarului „Adevărul" cu privire la mersul holerei şi condiţiile speciale de astăzi în în care ea trebuie combătută.

Corespondentul nostru ni-l transmite întocmai pe cale telefonică.

OAMENI ŞI LUCRURI

Spre-acei ce nu revin...

Spre deosebire de întâiul cortegiu al reîntorşilor, cortegiul de eri s'a arătat mai marţial, mai impunător şi a provocat mai mult entuziasm.

Cei dintîiu, văzuţi dimineaţa, pe jos, primiţi şi petrecuţi, tot drumul prin oraş, de femeile lor, de rude şi părinţi, uneori cu prunci atîrnaţi de gît—duioasă indisciplină!—oferiau aspectul patriarhal al acelora cari *nu* mai sunt în campanie. Cei de eri, salvînd aparenţa militară, nu prezentau nimic familiar şi, printre aplauze şi salutări, au amintit iaşanilor privelişteа de acum aproape două luni, cînd părăsiau oraşul, plecînd să culeagă laurii războiului, în mijlocul emoţiunii obşteşti.

Au fost peste Dunărea!—toţi cîţi alcătuesc cortegiul de astăzi. Acest gînd măreşte, fără îndoială, mult intensitatea bucuriei, pe care o produce reîntoarcerea lor, revederea lor.

Peste Dunărea,—pe cîmpul marilor încercări, marilor preocupări, marilor datorii, marilor primejdii...

Peste Dunărea...

Şi fără de voie gîndul zboară către aceia cari—din zi în zi mai mulţi la număr—nu s'au mai putut întoarce, căzuţi în războiul fără gloanţe, în războiul cu microbii otrăviţi, în războiul cu mizeriile unei campanii ciudate, despre care nimeni n'ar fi crezut că va cere şi va dobîndi atîtea victime.

Şi pe cînd lumea aruncă flori călăreţilor cari se 'ntorc,—gestul însamnă, fără îndoială, dorinţa de a semăna florile trimise pe mormintele fără nume ale celor dispăruţi şi cari, abia plecaţi, ca eri, din mijlocul nostru nu se vor mai întoarce nici-odată, nici-odată...

Rodion

Recrutarea maeştrilor de gimnastică

— Necesitatea selecţionărei conducătorilor educaţiei fizice la noi — Mijloacele de organizare a învăţămîntului gimnastic.

I

Ca unul ce am îmbrăţişat cariera de profesor de gimnastică din dragostea ce o am pentru desvoltarea gustului şi practicarea exerciţiilor şi jocurilor gimnastice printre tinerime, am avut posibilitatea de a-mi da mai bine seama în scurta practică ce o am de cînd sunt în învăţămînt (consultînd şi unele tratate de educaţie fizică fie ca sistema germană, dar mai ales ca cea suedeză, fiind şi cea mai raţională) că pregătirea fizicului pentru a se menţine în perfectă stare de sanatate şi de a se dosvolta, în mod armonic prin *exerciţii sistematice* şi *raţional predate*, e o condiţie indispensabilă pentru desvoltarea spiritului (cugetarea, voinţa) pe deoparte, iar pe de altă parte că prin asemenea exerciţii ne întărim corpul, fiind astfel mai rezistenţi, în momentul cînd ţara va face apel la tributul nostru.

Cred că e timpul cînd şi la noi învăţăm. gimnasticei şi în primul loc mă refer la recrutarea personalului în această specialitate, ar trebui să i se dea o importanţă deosebită şi o reformă capitală urmează a se face, căci dela conducătorii educaţiei fizice depinde gustul ce trebue să-l înfiltreze în sufletul tinerimei pentru practicarea exerciţiilor gimnastice, contribuind astfel cu toţii la marea operă care-i trebue mult pînă la perfeţionare —educaţia fizică în şcoli şi societăţi nu numai de elevi, dar chiar de oameni maturi.

Voiu arata aci numai cum se face la noi recrutarea în învăţămîntul secundar şi cum ar trebui făcută (bine înţeles vederile de mai jos ar mai putea fi modificate) selecţia între maeştrii de gimnastică,

Gimnastica-dexteritate, cum e numită dimpreună cu muzica şi desemnul, făcînd o clasă aparte de celelalte *obiecte de studiu*, a fost introdusă în programa învăţămîntului nostru odată cu prima organizare a învăţămîntului secundar, dar fără o programă pînă la 1898.

Despre o evoluţie a gimnasticei la noi nici nu poate fi vorba întru cît pînă acum cîţiva ani nefiind o programă stabilită, fiecare profesor de gimnastică acum maestru, făcea ce ştia şi cît prindea de la unul mai vechiu, se făceau exerciţii militare şi apoi era gimnastic de forţă la aparate, care n'a dat rezultate bune, căci era în dezacord cu desvoltarea normală a organizmului. Se desvoltă prin gimnastica de forţă o parte sau părţi din corp în detrimentul altora sau unora.

Deci lipsă pînă mai dăunzăzi de o programă, lipsă pînă în prezent de o şcoală specială, de unde să se recruteze viitorii maeştri de gimnastică, unde ar putea capata cunoştinţi practice şi teoretice utile, unde s'ar vedea care din sisteme convine mai bine pentru desvoltarea normală a corpului, care sistemă e practicată de majoritatea statelor din apus şi unde s'ar urma o programă bine stabilită şi raţională, care în urmă ar fi aplicată în şcoli.

Acele cursuri teoretice şi practice s'ar preda de oameni competenţi în materii, care se găsesc şi la noi, unii făcînd şi sacrificii, urmărind cursurile de gimnastică în străinătate pe cheltuelile lor, unde au văzut ce importanţă se dă gimnasticei în învăţămînt şi unde dacă se fac sacrificii pe acest teren, au în vedere rezultatele ce se pot obţine prin practicarea exerciţiilor de către tinerime formîndu-se astfel barbaţi robuşti, sănătoşi şi soldaţii de mîne, de la care se aşteaptă glorie şi progres.

Unii din profesorii de ştiinţi, pedagogie, doctori de la noi care s'au ocupat de aproape de progresul educaţiei fizice în apus, ar putea contribui cu prelege

folositoare într'o școală pregătitoare de viitori maeștri de gimnastică.

La noi în lege se prevede că candidatul la examenul de capacitate specialitatea gimnastică trebuie să posedă *certificatul de 4 clase secundare* și un certificat al unei școli speciale de gimnastică (curs oficial de gimnastică).

Dar a cărei școli speciale din țară să fie absolvent, căci noi n'avem nici una?

Ca cineva să se ducă în străinătate să facă studii în această specialitate întîmpină 2 piedici mari 1) lipsa de cultură generală, neavînd cel puțin 8 clase liceale și 2) materialicește nu se poate mișca pentru a sta în străinătate să facă cel puțin 2 ani cursuri.

Apoi ca să ne mulțumim cu un certificat eliberat de un maestru, doveditor că candidatul a urmat un an sau 2 exerciții gimnastice sub conducerea acelui maestru, iarăși nu ne dă destulă garanție că acel candidat și-a putut asimila toate cunoștințele necesare, practice și teoretice, căci se poate întîmpla ca acel maestru să fie și mediocru în cît nu ne putem aștepta la progres.

Cred că ar trebui înlocuit în lege *cel puțin 4 clase secundare*, cu 8 clase sau să se admită în școala ce s'ar înființa, absolvenții a 6 clase de liceu, obligați fiind că la terminarea celor 2 ani de studii în specialitatea gimnasticei să absolvească și liceul.

De ce contrastul cel mare în cultură între maeștrii de muzică, desemn și gimnastică și profesorii de științi, franceză, geografie etc. toți au aceiași menire comună, de-a perfecționa, educa, tinerimea ce li se încredințează, cu folos pentru viitor, desvoltîndu-le în mod armonic toate facultățile. (Învățămînt se consideră ca mijloc principal al educației și ajutat de o disciplină națională tinde și la formarea caracterului moral al elevilor).

Absolventul unei școli de gimnastică avînd liceul terminat se găsește mai presus de nivelul cultural al elevilor unde predă cursul, așa că și moralul e ridicat cu mult.

Se va spune dar care din cei ce absolvesc liceul se vor deda acestei cariere?

Foarte mulți. In loc de-a ocupa unele funcții care le istovesc forțele (poștă, telegraf) vor îmbrățișa cariera de profesor de gimnastică avînd și stare materială bună și poziție socială aleasă.

Elevii din clasa 6 și 7 în timpul cînd ar urma liceul ar putea să frecventeze și cursurile școalei de gimnastică, așa că termină ambele școli odată în cît pentru mulți ar fi un mare avantaj.

In școală elevul a 6 sau 7 clase liceale ușor își va asimila cunoștințile teoretice ce i se vor preda în legătură cu exercițiile practice și s'ar putea folosi și de tratate franceze, germane, de care nu se pot servi cei cu 4 clase.

Ministrul văzînd în unii din absolvenții școalei, tineri cu aplicație mare i-ar putea trimite pentru perfecționare în Suedia, Germania, după cum se trimit la celelalte specialități, căci numai astfel se poate urmări evoluția și progresul în orice direcțiune.

Cu sistemul de selecțiune de pînă acum (mă refer la gimnastică) intră în învățămînt tineri fără nici o pregătire solidă și fără o cultură cel puțin egală cu a elevilor unde e chemat a-și îndeplini misiunea.

E nevoe de cultură acum și la noi în această specialitate mai ales cu introducerea sistemei suedeze, sistema cea mai rațională, bazată fiind pe norme științifice.

S'au ținut cursuri de vară în 2 ani (1909 și 1910) cîte o lună și jumătate la București pentru ca să se îndrumeze maeștrii de gimnastică către sistemul suedez, urmînd a fi introdusă și în școlile noastre. N'a fost timp deajuns căci această sistemă necesită timp, pricepere și activitate intensă.

Avem credința că și la noi acei ce se ocupă cu propagarea educației fizice printre tinerime își vor da seama că această sistemă e cea mai bună de aplicat și ca atare vor căuta a o aplica.

De aceea ziceam mai sus că e nevoe de un nivel cultural mai ridicat, întru cît această sistemă cere și cercetări teoretice în legătura cu practica și avem nevoe de a utiliza și tratate străine, pe care ușor le-ar înțelege avînd și cultura necesară.

E necesar ca și maeștrii de gimnastică care iau parte la formarea tinerimei de mîne, să aibă neaparat și cunoștințe pedagogice, să-și dea fiecare seama de fazele de desvoltare prin care a trecut educația de la începutul culturii omenirei pînă în prezent, să vadă prin ce mijloace au putut, în decursul timpului, să realizeze scopul educației, cunoscînd reformatorii făcute pe terenul educațiunei, în sfîrșit de a vedea care sunt defectele și părțile bune ale diverselor sisteme de educațiune.

S'ar ajunge în cele din urmă la concluzia că astăzi scopul suprem al educațiunei e a se stabili armonia perfectă în tre corp și spirit, armonia între cugetare, sentiment și voință.

Pentru a se putea realiză această armonie, educația va influența asupra corpului (prin gimnastica rațională) asupra inimei (prin muzică), asupra minței prin celelalte obiecte de studiu.

I. DOLIJAN

profesor și avocat

† Prof. Dr. Teodor Nicolau

Un drapel negru cerneşte pentru prima dată faţada măreaţă al Liceului Internat: a murit directorul,

Bolnav de-o jumătate de an, istovit de o muncă continuă pînă la plecarea în Bonn, dr. Nicolau moare departe de toţi ce l-au cunoscut, departe de liceul ce l'a iubit, departe de toţi elevii care-l iubeau.

Moare. In urma lui lasă memoriei omeneşti amintirea unui nedreptăţit savant, a unui incomparabil profesor, a unui om de inimă.

Acei ce l-au cunoscut, acei ce au avut cel puţin o singură oră lecţie cu el, ştiu marile lui calităţi de profesor: precisia, empirismul, conlucrarea pentru adevăr, plasticitatea. Aceia 'şi pot da seama de pierderea ce o sufere corpul profesoral şi mai ales elevii, elevii care n'au să-l uite nici-odată.

Ştiinţa pierde pe un nedreptăţit muncitor, conştiincios şi talentat. In fiecare an dr. Nicolau comunica la Heidelberg, unde învăţase în tinereţe, şi în Maenchen rezultatul lucrărilor lui.

Printre ultimele era şi un studiu asupra unui frontal despărţit la mijloc.

Dar noi nu ştim ce să regretăm: ştiinţa, pe profesor, ori pe omul de inimă ce nu dispare pentru nimenea care l-a cunoscut.

In vălmăşala evenimentelor actuale, moartea directorului dela Internat nu importă pe nimeni. Ne mîhneşte adînc pe noi ce l-am avut profesor şi l-am ştiut. Ne mîhneşte pentru că a fost un distins. Un distins! Acesta e cuvîntul.

Citind aceste rînduri vă veţi alătura sufletul de al nostru, acei ce l'aţi ştiut şi acelui ce a fost dr. Teodor Nicolau, împreună îi vom trimite recunoştinţa noastră omenească.

Adonis Popov
student

*

Iată acum și cîte-va date biografice:

Născut la 1863 în orașul Neamț.

Licențiat în științele Naturale dela Universitatea din Iași, doctor în științile Naturale. Diplomat în 13 Iunie 1899 de la Universitatea din Lipsca, după care a mai lucrat 2 ani la Universitatea din Heidelberg. A urmat seminarul pedagogic universitar din Heidelberg alăturat la gimnaziul din acel oraș. A vizitat gimnaziile din Germania, Austro Ungaria și Franța.

La 15 Noembrie 1888 a fost numit profesor suplinitor de științi fizico-naturale la seminarul Veniamin din Iași.

La 25 Octombre 1890 în urma unui concuus ținut la Universitatea din Iași pentru catedra de științi Naturale, dela liceul „Bălcescu" din Brăila, fu numit ca profesor cu titlul provizoriu. Fu și director al acelui liceu.

Dela 1 Noembrie 1888—1 Aprilie 1890 a funcționat ca profesor de fizică și Matematică la școala de telegrafie din Iași.

Prin decretul regal No. 4037 din 7 Decembre 1894 fu numit profesor cu titlul definitiv.

La 1 Septembre 1895 fu numit profesor la liceul Internat din Iași.

La 1893 fu numit membru în consiliul general de Instrucție.

A fost în două rînduri director al liceului „Internat".

Menționăm din scrierile defunctului, cîteva:

„Diabasporphyrit și Variolit chloritorist și filit", Eläolithsynitgeschiebe, Recherches sur les roches avec fer natif de l'Ile Disko, Le Kupferpecher d'Amzalar. Note sur une excursion 1902. La titanite dans les roches du massif d'Uroton, Greisul dela Rarău, Avagonita dela Șarul Dornei, Cristale de Epidot din Mont Blank, Masivul siemtic de la Urotva Transilvania.

Societățile culturale din care făcea parte: 1) societatea științifică din Iași, 2) Societatea științifică și literară Archiva, 3) Société française de Mineralogie Paris.

INFORMAȚII

Svonurile despre un caz de holeră constatat la regimentul 7 de roșiori, sunt cu desăvârșire neexacte.

E drept că trei soldați au fost găsiți suferinzi de dureri de stomah. Analiza bacteriologică a dejecțiunilor a dovedit că nu poate fi vorba de holeră.

Soldații cari au fost un moment izolați, au fost eliberați, iar printr'un raport adresat comenduirei, d. dr. Flor medic șef al orașului permite celor trei soldați reîntoarcerea în cazarmă.

Toate persoanele care doresc a se inocula cu serum antidifteric, se pot adresa serviciului sanitar al orașului, în toate zilele între orele 2—3 p. m.

Ziarul La Politique *se crede în măsură de a afirma că d. Ionel Brătianu părăsind Miercuri țara spre a pleca în străinătate ar fi plecat fără să vadă pe cineva din membrii comitetului executiv al partidului liberal.*

Se pare chiar că d. Brătianu n'ar voi să audă macar despre convocarea unui congres al partidului liberal.

Astăzi are loc la Sinaia un consiliu de miniștri.

Consiliul se va ocupa în principal de chestia demobilizărei și de măsurile pentru combaterea holerei.

In cercurile în măsură de a ști se afirmă că la sfîrșitul acestei luni va apărea decretul prin care armata romînă va fi considerată a fi trecută pe picior de pace.

In vedere că durata demobilizărei trupelor va fi cu mult prelungită peste ceea ce s'a prevăzut la început, și, în considerațiunea că comerțul suferă foarte mult din cauza suspendărei circulațiunei trenurilor de marfă, ministerul lucrărilor publice a hotărît să reînceapă circulațiunea acestor trenuri.

Se vor acorda comercianților transportul mărfurilor în vagoane complecte și se va face admisiunea în ordinea urgenței dovedite.

Consiliul comunal e convocat pentru azi la orele 4 p. m.

Consiliul se va ocupa cu licitația ținută pentru pavarea străzilor cu bolovani și alte chestiuni importante.

Intrarea triumfală a regimentului 7 Roșiori.—Regimentul 7 roșiori, care se afla în bivuac pe platoul Abatorului, și-a făcut ieri intrarea în oraș. Pornirea a avut loc la ora 3 p. m., iar la ora 4, soldații cu steguleț la lăncii, au străbătut Piața Unirei. O lume imensă staționa pe străzi, aclamînd și bătînd cu flori pe eroii de la Ferdinandovo.

Lumea, în trăsuri și automobile, a condus pe soldați până la cazarmă.

Acolo, d. colonel Grecianu, comandantul regimentului, a ținut trupelor o entuziastă cuvîntare, lăudîndu-le curajul și abnegațiunea și salutîndu-i pentru tot cît bine-merită de la Patrie.

Apoi, le-a fost permis soldaților vizitarea orașului.

Astăzi se procedează la deplina desconcentrare și ataşarea decorațiilor.

Doritorii a ocupa locuri în învățămîntul rural, trebue să îndeplinească următoarele condițiuni:

Să posede cel puțin diploma cursului liceal inferior, să fi satisfăcut legea recrutării, să prezinte o cerere revizoratului școlar, însoțită de un certificat de bună conduită.

Sînt necesare apoi și actele de stare civilă cerute în orice împrejurare analoagă.

Holera și mișcarea economică. Anul economic 1912—1913 a fost, fără îndoială, puțin favorabil bunului mers și desvoltărei comerțului nostru.

Primul răsboiu balcanic a provocat o criză „economică" și financiară. Capitalurile au trebuit să se țină în rezervă. Exportul nostru — din cauza închiderei Dardanelelor — a suferit și el. Rezultatul îl cunoaște toată lumea: lipsa de bani pe piață.

Capitalurile în rezervă — capitaluri neproduative, — nu așteptau de cît momentul prielnic spre a putea eși din situația pasivă în care stau cîte-va luni de zile.

Momentul acesta nu s'a ivit însă.

Al doilea răsboiu balcanic și intrarea în acțiune a țării noastre au împedicat capitalurile și comerțul să-și reia avîntul.

Statul, întru cît urmărea un ideal mai mare, a trecut peste aceste interese.

Gîndul tuturora era mărirea și înălțarea patriei.

Idealul acesta s'a înfăptuit.

Dar nici după evenimentele acestea finanțele și comerțul nu și-au putut relua mersul normal.

Holera, care bîntuie în armată și și-a așezat cuiburile ei ucigătoare prin toate colțurile țării, constituie o nouă piedică pentru comerțul nostru.

Din cauza ei circulația avuțiilor se face cu greu și exportul, care aduce în țară atîtea milioane de lei anual, nu se poate face.

Holera amenință sănătatea întregei țări și amenință comerțul nostru. Il amenință cu atît mai mult cu cît ne apropiem de perioada exportului activ.

Se impun așa dar, atît în vederea sănătății publice care e atît de prețioasă, cît și interesul bogățiilor țării noastre, măsuri grabnice și energice pentru combaterea flagelului care amenință și sănătatea și averea noastră.

Dispozițiunile pe cari d. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, le-a luat în înțelegere cu serviciul sanitar, sunt o garanție că virutența molimei va putea fi înfrîntă și că dezastrul de care era amenințată țara va fi evitat.

Holera odată stîrpită, viața noastră economică nemai fiind prin nimic stingherită, va respira mai liber și își va relua avîntul un moment întrerupt.

D-nii dr. Flor și Grossi au inaculat eri cu serum antiholeric tot personalul fabricei de tutun.

Un ziar din localitate, a publicat o sumă de malițiozități, la adresasa societății „Crucea Roșie" a doamnelor Romîne, care societate, are și o filială în Iași prezidată de principesa Maria Moruzzi.

Drept răspuns sîntem rugați a publica scrisoarea de mai jos, adresată de d-na Irina Cimpineanu, președinta secțiunei Iași, scrisoare ce învederează sentimentele umanitare și spiritul de jertfă al doamnelor care compun această societate.

Doamnă Preşedintă,

Te rog să ierți întîrzierea răspunsului, dar trebue să știți că aici abia ajungem să ne facem toaleta cea mai sumară iar corespondență imposibil să existe.

Baracele noastre sunt toate aici — unde am avut mulți holerici de îngrijit. — Vezi, dar imposibilitatea absolută să-ți punem ceva la dispoziție.

Nu cred că primăria poate face alt ceva de cît să afecteze local special pentru îngrijirea eventuală a holericilor. Tot în caz de holeră, căutați de vă procurați rom, cognac, vin, champagne.

Cu toate că unele jurnale au pretins că holera ne-a făcut să plecăm, e bine să știți că tocmai spitalul nostru a primit pe cei dintăi holerici și dacă îngrijirea nu a fost, poate, cum am fi dorit, cauza a fost că holera a lovit foarte mulți servitori de ai noștri; ceilalți au plecat de frică încît rămînînd fără bucatar, fără spălătoreasă, fără servitori, toate doamnele s'au transformat în servitoare, cu un devotament care numai cu dezertarea nu seamănă.

Mă opresc aci doamnă Prezidentă,, urîndu-vă să nu aveți la Iași tristul specîacol la care am luat parte aci.

Primiți etc.
(ss) Prezidentă *Irina Cimpineanu*

Duminică 18 August, ora 3, va avea loc în salele Societății „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu, o mare întrunire organizată de „Uniunea evreilor Pămînteni".

Școala profesională de fete **„Hristache Zănescu"** din Iași aduce la cunoștința părinților și elevelor că înscrierile vor începe Luni 19 August a. c. Informațiuni se dau între oreie 10—12 a. m. și între 3—6 p. m.

Administrația comunală a scos în broșură poveți de apărare contra holerei. Aceste broșuri sunt distribuite în mod gratuit.

Se aduce la cunoștinta proprietarilor cailor ce au fost rechiziționați din orașul Iași pentru regimentele de artilerie din Roman, că în ziua de Marți 20 August a. c. orele 10 a. m. d. N. Cananău, comisar regal, se va afla la Roman spre a proceda la restituirea cailor celor ce vor dovedi proprietatea și cere restituirea lor. Pentru a face dovada proprietății cailor se va prezenta biletele de vite și în lipsă se va putea face dovada și cu martori.

Restituirea se va face contra adeverințelor de primire sau a bonurilor de plată.

D. Ștefan Negruzzi, Prefectul județului, se află plecat în județ, în inspecțiune, se va întoarce luni în Iași.

In seara zilei de 15 August, pe la ora 11 p. m. pe cînd locuitorul N. Gh. Butnariu, de loc din comuna Boroaia, se ducea la moșia Crivești, com. Strunga, i-au eșit înainte băetanii Gh. Bran, Vasile Damian și Ion Laiț de loc din Tîrgu-Frumos și Gh. Mihai din comuna Buznea, care au adus pe Butnariu la o cîrciumă, încercînd să-l îmbete.

Ieșind apoi din cîrciumă, l'au lovit și rănit cu o coasă, jefuindu-l.

Agresorii în urmă au dispărut.

Poliția din Tîrgu-Frumos a procedat grabnic la arestarea lor.

Ministerul de Interne a recomandat administratorilor de plasă să dee cea mai largă asistență trupelor bivuacate în preajma satelor și orașelor.

Contravenții și abuzuri.— Intrebat de un redactor al ziarului nostru ce părere are în ce privește închiderile de prăvălii din partea poliției sub pretexte sanitare, d. dr. Floru medicul, șef al orașului a afirmat că din ziua cînd autoritățile polițienești au început a se amesteca în daraveri pur sanitare, d-sa se abține de a lua măsuri în scopuri de salubritate. Substituirea aceasta de autoritate e nu numai inoportună dară, și direct dăunătoare.

Existînd cazuri de holeră în Bosnia și Herțegovina, s'au luat următoarele măsuri pentru călătorii și provenientele ce vin din aceste localități.

Intrarea în țară a provenientelor și călătorilor din Bosnia și Herțegovina se va face pvntru cele ce vin pe apă, numai prin porturile Constanța și Sulina; iar pentru cele pe cale de uscat prin portul T.-Severin și punctele Vîrciorova, Clineni, Predeal și Burdujeni.

Călătorii, mărfurile și vasele ce vin din aceste provincii, vor fi supuse tuturor măsurilor prevăzute în convenția sanitară internațională din Paris (1903).

Călătorii vor fi supuși la domiciliul lor la o supraveghere medicală de 5 zile.

Nu se permite întrarea în țară a cetelor de lucrători emigranți și vagabonzi.

Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă precum și legumele verzi și fructele proaspete, sînt prohibite.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 2 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație cu oferte închise pentru furnitura a 15000 kgr. petrol necesar iluminatului public.

Dispozițiile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcine se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 16061. 12 | 25 Aug. 1918

Școlare. — D na Elena Stătescu institutoare la școala de fete No. 9 Iași, este numită pe 1 Septembre 1913, directoară a acelei școli.

— Au fost numiți pe 1 Septembre în județul Suceava, ca învățători: d na Ecaterina Stefan la Păltiniș și preot I. Vărgănici la Găinești postul II-lea.

— Postul al V-lea de la școala de băeți No. 4 „V. Conta" Iași, împreună cu institutoarea Paula Petrea, a fost transferat ca post al II lea la noua școală înființată în Socola-Iași.

— S'a cerut revizoratelor școlare a înainta inspectoratului procesele verbale de primirea zestrei, arhivei și gestiunile bănești, de la predecesorii lor.

Afară de serul antiholeric adus din București s'au mai comandat de către unii domni medici practici și de instituțiuni serum antiholeric din Dresda, care se inoculează în cantități mai mici.

S'au mai declarat cazuri de febră tifoidă și scarlatină în strada Bărboi și Țoțora.

Cassa medicală a meseriilor continuă a acorda ajutoare bănești familiilor acelor meseriași mobilizați cari nu s'au reîntors încă de pe cîmpul de războiu. Se cere numai o dovadă de la depozit că soldatul nu s'a reîntors în localitate.

In curînd, d-nul general Mustață, va ținea la Cercul Militar o conferință, în care va trata despre operațiunele militare ale României în Bulgaria.

Se crede că corpul regretatului Th. Neculau fostul director al liceului Internat va fi adus în Iași.

D. Gh. Lascar, secretar general al ministerului Instrucțiunii publice, care a plecat aseară în Capitală a promis că va acorda cheltuelile necesare în acest scop.

Atît la București cît și în cele mai mari orașe din lume domnește un adevărat entuziasm cînd distinsul și magistralul artist danez W. Psylander apare pe ecranele cinematografelor. Sălile acestor spectacole sunt ticsite de spectatori si mai cu seamă de pătura selectă, cînd afișul anunța apariția simpaticului interpret. Și afișul teatrului cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" anunță pe maistrul danez în noul său program de astăseară Sîmbătă 17 August. Iată noul și excepționalul program, unul din cele mai interesante din stagiunea acestei veri:

Amor fatal, film danez de artă superioară cu una din cele mai splendide și originale montări. In rolul principal apare artistul mondial W. Psylander.

Secrete furate și demascarea unui infam. Desfășurare splendidă în 3 părți.

Unchiul autoritar, scene comice de moravuri pariziane.

Teribilă fată, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariție din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

Adaus la programul de astă-seară: *Reîntoarcerea trupelor romîne din Bulgaria. —Imbarcarea pe șlepuri—80.000 soldați pleacă de pe cîmpul de operații—Cum a fost construit podul de lemn de la T. Măgurele în cîte-va ore, o adevărată artă a geniului nostru militar—Bravii noștri soldați spre vetrele lor—Familia princiară la T.-Măgurele — Principele Ferdinand inspectînd trupele etc. etc.*

Aceste vederi, absolut autentice după natură fac parte din lungul șir de impresionări, pe cari le-a arătă cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian succesiv... „Trecerea Dunărei, 28 Iunie 1913", marele eveniment național, pagina glorioasă din Istoria țărei noastre, primul pas care a contribuit la încheierea păcei, întăia suflare care a stins uriașul foc din Balcani.

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentație în „Grădina Traian." Program nou duminical: „Pentru onoarea unei femei" (2 acte).—Jobenul lui Max Linder comedie cu neimitabilul humorist parizian. —Pathé-Journal etc.

Spre știință

Nevoit a renunța la un angajament în Rusia din cauza greutăților în îndeplinerea formelor, m'am hotărît să rămîn în Iași.

Doritorii se vor adresa la sub-semnatul pentru angajamente de orchestră, tot timpul sezonului de iarna ce vine.

I. G. DIMITRIU.

Șeful orchestrei dela Cinematograful Pathé
Str. Arcu No. 9

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Declaraţiile d-lui ministru Al. A. Badareu

Ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne explică cauzele şi condiţiile în care s'a produs şi urmează să fie combătută teribila epidemie de holeră.

Bucureşti.— Un redactor al ziarului *Adevărul* a obţinut următoarele importante declaraţii, din partea d-lui ministru Badareu, cu privire la condiţiunile în care s'a produs holera şi a împrejurărilor în care ea urmează a fi combătută. Vi le transmit întocmai telefonic.

— Credeţi, d-le ministru, că era fatal ca să avem victime de holeră, atît în armată cît şi în ţară, din moment ce s'a pornit răsboiul?

— Epidemia de holeră, ca şi multe alte epidemii, este tributul inexorabil al oricărui răsboiu, făcut pe pămîntul unei ţări şi în mijlocul unor populaţiuni, pentru care măsurile higienice sunt considerate încă ca măsuri de lux. Era imposibil, la ori-ce epocă a anului şi în ori-ce condiţiuni am fi făcut răsboiul în Bulgaria sau în Turcia, să rămîie armata noastră indemnă de epidemii.

Epidemia actuală nu s'ar fi putut evita cu o prevedere normală a oamenilor şi mai ales a oamenilor trăiţi în ţara românească. S'ar fi putut evita cu prevederi extra-ordinare şi dacă aceşti oameni, în măsurile preconizate, ar fi fost ajutaţi în executarea acestor măsuri, de oameni cu mare dragoste pentru viaţa lor şi pentru viaţa semenilor lor.

Pe lîngă existenţa, în rîndurile noastre, a unor oameni atît de extra-ordinari, ar fi trebuit şi împrejurări care să permită acestor oameni şi luarea de precauţiune şi executarea la timp a măsurilor pentru realizarea acestor precauţiuni.

Autorităţile sanitare militare ca şi cele civile ştiau că în Bulgaria există focare holerice. Ar fi trebuit deci ca, alături cu harta topografică, statul nostru major să aibă în mînă şi o hartă tot atît de exactă, a focarelor de epidemii.

N'am avut putinţa ca prin noi inşi-ne să ne alcătuim o asemenea hartă, iar Bulgarii aveau alt-ceva de făcut de cît să informeze şi să ajute serviciul nostru sanitar militar să alcătuească o asemenea hartă.

— Dar de ce nu s'a îndeplinit de către serviciul sanitar militar prescripţiile reglementare? Se spune că s'ar fi comis în această privinţă neglijenţe culpabile!

— *Odată atraşi în Bulgaria împrejurările diplomatice şi strategice au pus în imposibilitate serviciul sanitar militar ca să îndeplinească prescripţiile reglementare, adică să se asigare despre starea sanitară a fie cărei localităţi, înainte de cantonare sau bivuacare. Totalul împrejurărilor diplomatice a cerut ca să mobilizăm la 20 Iunie şi nici cu o zi mai înainte de această dată. Trupele noastre au fost grăbite să puie stăpînire pe defileul balcanilor, încît marşurile au fost extra-ordinar de lungi şi absolut secrete.*

Numai unii comandanţi cunoşteau durata marşurilor şi locurile de oprire. Secretul a fost ţinut chiar faţă de serviciul sanitar militar. Contaminare s'a făcut la Vratza şi la Fernandwo. Brigada bulgară capturată era aşa de contaminată în cît, după ce au murit de holeră mai mulţi soldaţi, care constituiau cordonul de pază al brigăzei, ministrul de interne a cerut şi M. S. Regele a aprobat imediat ca prizonerii bulgari să fie lasaţi în libertate.

De aseminea, tot din motive diplomatice, retragerea trupelor noastre din Bulgaria a trebuit să fie făcută în termen scurt, de 15 zile, pentru ca ast-fel să grăbim demobilizarea statelor balcanice şi să asigurăm astfel cu o oră mai curînd pacea în orient.

Evident că şi această grabă ne a dăunat din punctul de vedere al măsurilor pentru combaterea teribilei epidemii.

— Cum s'a făcut prima continuare?

— **Prima contaminare s'a făcut prin căruţaşii, care se întorceau din Bulgaria şi care au trecut de nenumărate ori, pentru a face transporturi.**

Aceste treceri ar fi putut fi împedicate numai dacă am fi putut forma un serviciu dublu de căruţaşi, unii să transporte pînă la Dunărea, alţii dela Dunărea în interiorul Bulgariei. Am avut însă peste Dunărea trupe atît de numeroase, înaintate la distanţe foarte mari de Dunărea, iar în Bulgaria drumuri rele şi în defileu un drum îngust, în cît ar fi fost imposibil serviciului de etape să găsească un număr atît de mare de căruţaşi, cât ar fi trebuit pentru un serviciu dublu.

Iată de ce, deşi în statele majore ale corpurilor din cîmpul de operaţiune au fost somităţi medicale ca d. prof. dr. Cantacuzino, bacteriologi cunoscuţi ca profesorul Slătineanu, foşti miniştrii de valoare, cari cunosc chestia epidemiilor, ca d-nii Brătianu şi Filipescu şi care desigur au dat la timp sfaturile trebuincioase,—sfaturi cari au găsit atîta ecou la generalismul armatei, A. S. R. Pricipele Romîniei, în cît a dat de încă multe săptămîni însărcinarea de inspector general al armatei, d-lui prof. Cantacuzino, totuşi contaminarea n'a putut fi evitată.

— Se spune că unii comandanţi ar fi îngreuiat aplicarea măsurilor sanitare...

— **Nu se poate contesta că în executarea măsurilor recomandate de d-nii Cantacuzino şi Slătineanu a fost oare care slăbiciune din partea unor comandanţi.**

Nu putem însă cere unor suflete de eroi să aibă dispreţul vieţei în faţa duşmanului şi dragostea vieţei, cînd acest duşman este epidemia.

Multor comandanţi de trupe li se părea la trecerea Dunărei în ţară foarte curios, ordinul de oprire de a înainta şi încătuşarea în atîtea regule, în cît mulţi dintr'înşii, mai întîiu la Dunărea şi mai apoi în ţară, nesocoteau acest ordin.

— Aşa că lupta contra flagelului ie mult îngreuiată?

— *Evident. Totuşi era şi este mult de făcut ca epidemia inevitabilă să fie redusă la c le mai mici proporţii.*

Astăzi prin analiza bacteriologică ştim cu siguranţă cine este purtător de vibroni şi deci cine poate fi atins de boală şi cine poate contamina pe alţii, — Vine după aceia chestia regimului, ca organizmul purtătorului de vibroni să fie pus în condiţiuni ctt mai bune de rezistenţă şi să fie împedicat, în toată perioada eliminărei vibrionilor, ca să contamineze pe alţii.

Cu examenul bacteriologic a trupelor şi cu conducerea măsurilor pentru a realiza condiţiunile de mai sus, au fost însărcinaţi de cîteva zile la Turnu-Măgurele şi Zimnicea, d-nii d-ri Slătineanu şi Mezincescu, sub conducerea Profesorului Cantacuzino.

Profesorul Slătineanu făcuse această operaţiune cu trupele Corp. I de armată şi ameliorase pînă într'atîta starea sanitară a acestor trupe încît s'a putut vorbi de stingerea epidemiei în acest corp de armată.

Dacă s'ar fi putut reţine căruţaşii barcaţi în apropierea Dunărei, dacă s'ar fi cunoscut exact gradul de contaminare al corpului al III-lea, care cu prea mult optimism a fost tratat de indemn, de sigur n'am avea în ţară astăzi focarele holerice pe care le avem.

Ţinerea de astăzi înainte a unei mai mari părţi din corpul al II-lea şi aproape totalitatea corpului al IV-lea la Dunărea va dovedi în curînd dacă ipoteza de mai sus este intemeiată sau ba.

— Credinţa dv, d-le ministru, în privinţa holerei?

— *Cu toată situaţia rea în care ne aflăm nu trebue să ne alarmăm peste măsură. Deşi suntem in luna cea mai proprice în ţara noastră pentru epidemie de holeră, deşi epidemia bîntue la toţi vecinii noştri, deşi au intrat în ţară vre-o zece mii de căruţaşi contaminaţi şi două corpuri întregi de armată, mai mult sau mai puţin contaminate, n'aveam astăzi 13 August în interval de 15 zile după ivirea epidemiei, decît 60 de focare, cu 200 bolnavi, în afară de soldaţi din care aproape 100 au murit.*

Este toată probabilitatea că focarele se vor înmulţi. In schimb însă mortalitatea va fi redusă, căci pînă astăzi, în afară de spitalul dela Turnu-Măgurele şi unul sau două lazarete nicăirea nu s'a putut organiza tratamentul clinic al bolnazilor, care ar putea reduce mortalitatea de la 50 la sută la 15 sau chiar 10 la sută lucru ce s'a făcut de aci încolo.

Dacă toate organele sau ţara îşi vor face, cum sper datoria şi dacă publicul le va secunda, cu pricepere şi bună voinţă, sunt convins că focarele holerice printre nemilitari nu vor trece de 200, cu o mortalitate de maximum 500 de oameni.

Natural că şi aceasta este o mare jertfă, dar cine zice războiu, zice jertfe de tot felul, în rîndul cărora, în primul loc este cuprins şi moartea prin epidemii.

Ce ravagii va face epidemia printre militari, peste cele ce a făcut până astăzi, o vom putea şti pînă în zece zile. Socot însă că şi numărul victimelor din rîndul armatei va fi redus şi vom face şi în chestia epidemiilor dovada civilizaţiei noas're şi a superiorităţei noastre, faţă de popoarele de la sudul Dunărei.

Serviciul special Telegrafic

Recepţia

Haga. — La recepţia ce a avut loc la curte ieri seara, ministrul Romîniei a prezentat pe d. Dissescu, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, M. S. Regina Wilhelmina.

Un ordin al Porţei

Constantinopole. — Poarta a trimes azi autorităţilor strîmtorilor ordinul de a lăsa să treacă ziua şi noaptea toate vasele greceşti care vin din archipelag sau din Marea Neagră, cu condiţiune de a purta pavilionul grec în timpul trecerii şi de a nu se opri în nici un port turcesc.

Accident

Madrid. — Ziarele află din Mondonedo că un automobil, ocupat de episcopul eparhiei şi doi servitori ai săi, s'a răsturnat pe drumul spre Santiago.

Episcopul a fost rănit, un servitor a murit şi altul este grav rănit.

O telegramă a Ţarului

Petersburg.—Cu prilejul inaugurărei palatului păcii, Ţarul a adresat reginei ţărilor de jos, telegrama următoare:

„Rog pe M. V. să agreeze pe cele mai cordiale felicitări ale mele cu ocaziunea inaugurării solemne a palatului păcii. Fac urările cele mai sincere pentru ca acest edificiu, destinat a simboliza ideia arbitragiului internaţional, să poată contribui la opera păcii care a fost întotdeauna scumpă inimei Mele şi să devie o legătură nouă între naţiuni, servindu-le de centru unde vor veni să se împace diferendele care le despărţesc". *Nicolaie.*

Serviciu reluat

Semlin. — Serviciul de vapoare dintre Semlin şi Belgrad, care a fost suspendat dela 26 Iuiie din cauza holerei din Serbia, va fi reluat mîne.

Chestia spionajului

Versailles.—Cercurile militare socotesc că sergentul de cavalerie Guion şi un brigadier artilerist, cari au fost daţi judecăţei pentru că ar fi dat străinătăţei documente, nu au putut fura de cît piese detaşate şi foarte răspîndite, de oare-ce în regimentele de artilerie nu se întrebuinţează piese secrete, iar experimentarea pieselor noi se face de către comisiuni speciale unde inculpaţii nu aveau intrare.

Guion va fi supus unui interogatoriu.

Este deja sigur că Guion a oferit străinătăţii un destupător automatic de puţin interes, întrebuinţat în armata sîrbească şi cunoscut de toate persoanele care se interesează de armament. Se pare că Guion nu avea complici.

Brigadierul şi nevasta lui, despre care s'a vorbit, par a nu avea nici un rol în această afacere.

Oraş predat

Salonic. — Autorităţile grece au evacuat Doiran şi au predat oraşul administraţiunei sîrbeşti. Autorităţile sîrbeşti au permis expatriarea fugarilor pe teritorul grec numai într'un termen de 15 zile şi au permis ca drumul ce duce prin Doiran să fie la dispoziţie pentru retragerea şi aprovizionarea trupelor grece care se află încă pe teritoriul Strumniţei.

Cerere respinsă

Madrid. — Ziarele spun ca Curtea supremă a respins cererea de graţiere a regicidului Sancho Alegre, care rămîne deci osîndit la moarte.

Cabinet constituit

Haga. — Cabinetul s'a constituit avînd la interne şi preşedenţie pe d. Cort Vanderlinden, externe pe d. London şi răsboi pe d. Bosboom.

Holera

Agram. — se anunţă trei cazuri noi suspecte de holeră la Bosnjaci unde pînă acum au fost 19 cazuri, dintre care 4 cazuri dovedite a fi de holeră.

La Semlin şi Bozut, în districtul Mitroviţa, s'a constatat un deces suspect.

Misiune albaneză

Viena. — Misiunea albaneză, avînd de şef pe ministrul de externe al guvernului albanez provizoriu, a sosit aci.

Inundaţii

Petersburg. — Din cauza revărsării Dunării şi Prutului au fost inundate vaste întinderi de cîmpii, grădini şi livezi, în districtul Ismail.

Pagubele sînt enorme.

Confederaţia balcanică

— O declaraţie a d-lui Disescu —

Haga. — D. Ministru Disescu într'un interview acordat ziarului, *Hollande*, rectifică declaraţiunile făcute de ministrul Bulgar Stancioff la Paris, cu privire la operaţiunile armatei romîne.

D. Dissescu se ocupă apoi de posibilitatea unei confederaţiuni balcanice.

Cursele vaporului Principesa Maria

Constanţa. — Vaporul „Principesa Maria" a sosit azi în localitate. Mîne va relua cursul spre Balcic.

Mişcare în Magistratură

Bucureşti.—In Monitorul Oficial de azi, a apărut o mare mişcare în magistratură, care cuprinde numeroase oraşe.

Ravagiile Holerei

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Noi cazuri de Holeră în judeţul Bacau

Bucureşti. — Iată buletinul oficial al direcţiunei generale sanitare cu privire la mersul holerei, pe ziua de astăzi:

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti:* **nici un caz nou.**

Stefăneşti: **1 caz nou, mort.**

Oltenița, 14 **cazuri, 5 morţi, toţi militari.**

JUD. BUZEU.—9 cazuri noi, militari.

JUD. BACAU. — *Mărgineşti,* **1 caz nou, 1 mort, militar.**

Secuieni, **2 cazuri noi, 1 mort, militar.**

JUD. TUTOVA.— *Bârlad,* 5 cazuri noi, 1 mort, militari.

JUD. TECUCI.—2 cazuri noi, 1 mort, militari.

JUD. COVURLUI.— *Galaţi,* 1 caz nou, 1 mort, militari.

JUD. VLAŞCA.—*Giurgiu,* **1 caz nou, 1 mort, militar.**

JUD. ARGEŞ. — *Piteşti,* **7 cazuri noi, militari.**

Jud. TELEORMAN.—*Turnu-Măgurele,* **7 cazuri noi, 2 morţi militari.**

Caravaneff, **1 mort.**

Peretu, 1 **cas nou, 1 mort.**

JUD. OLT.—*Slatina,* **4 cazuri noi, militari.**

Crăciuneii de jos, 1 **cas nou.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **2 cazuri noi, 3 morţi.**

Ruseneştii de jos: **4 cazuri noi, 3 morţi.**

Gărcov, **4 cazuri noi,** 1 **mort.**

Resca, **2 casuri noi.**

Roşcani, 1 **mort.**

Bals, **1 cas nou.**

Radovița. **1 cas nou.**

Vladila, **1 cas nou.**

Glavei, **1 cas nou.**

Bosotin, **1 cas nou.**

Jud. VALCEA. — *Petrari,* 1 **mort.**

Riurei, **2 cazuri noi, militari.**

Orleşti, **16 cazuri noi, 5 morţi.**

JUD. DOLJ. — *Craiova,* 1 **cas nou, militar.**

Segarcea, 1 **cas nou, 2 morţi.**

Vasca, 1 **cas nou,** 1 **mort.**

Ceretu, 5 **cazuri noi, 3 morţi.**

Garcea **4 cazuri noi, 2 morţi.**

Balota, 1 **caz nou, 1 mort.**

TERITORIILE NOUI.—*Dobrici* **4 cazuri noi, 1 mort.**

In total sunt în ţară 344 bolnavi vechi, 110 confirmaţi noi, morţi 45, vindecaţi 7, rămaşi 407.

(s.) Dr. MINOVICI

Tîrgovişte.—**Printre cele 10 cazuri de holeră constatate la regimentul 62 de reservă, zece au fost confirmate ca fiind de holeră.**

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

a

societăţei filantropice „Steaua"

— Iaşi —

— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III-a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

Practicant de birou

Se caută la fabrica de mobile „Fortuna" N. Osterseizer.

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* **Elev sau Elevă.**

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de **Clin & Cie, de Paris,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

PONDOIR
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
Rayon de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1964—Marţi 20 August 1913

Adrianopole şi Kirkilisse vor fi redobândite de Turci

— Tratativele directe Turco-Bulgare. — Mersul Holerei —

Distribuirea orelor în învăţămîntul secundar

Cu ocaziunea distribuirei oarelor de lucru la profesorii secundari pentru anul şcolar viitor, s'a căutat pe cît posibil a se respecta echitatea şi principiile pedagogice, bine înţeles că sub autoritatea legii şi regulamentelor în vigoare.

In acelaşi timp cei însărcinaţi cu asemenea operaţiune s'au gîndit a nu încărca budgetul Statului.

Astfel pentru oraşele mari, în cari negreşit se găseşte şi cel mai numeros corp didactic şi unde distribuţia de oare dă mai mult de lucru, s'a procedat astfel. S'au făcut tablouri de numărul oarelor fiecărui obiect de la toate şcoalele şi apoi s'a văzut şi numărul profesorilor pentru acel obiect.

S'a văzut, de exemplu că limba romînă în oraşul X are 38 oare săptămînal, pentru cari sunt trei profesori, din cari doi avînd mai puţin de 20 ani serviciu, iar al treilea peste 20 ani. S'a dat atunci celor dintăi cîte 14 oare, iar celui din urmă i s'a lasat 10 oare pe săptămînă.

Şi de sigur va recunoaşte oricine, că aşa e echitabil. De mare folos a fost la întocmirea unui asemenea aranjament, observaţiunile pe cari inspectorii şcolari le-au putut face în decursul anului. Căci, trebue să recunoaştem, că sunt profesori buni, destoinici, cu dor de muncă. Sunt alţii capabili, inteligenţi, dar nu prea vor să lucreze, iar altora le lipsesc multe din însuşirile cari fac pe bunul profesor.

Este evident deci că în distribuţia oarelor a trebuit să se ţină samă de toate cunoştinţile pe cari, sub acest raport, le-au adus inspectorii.

Categoriei din urmă, cum şi celor bolnavi de mai multă vreme — căci sunt bolnavi cîte doi ori trei ani — dar încă nu s'au îndreptat, li s'a uşurat munca lăsîndu-li-se cele mai puţine oare.

Din modul cum am văzut că s'au petrecut faptele de data aceasta încep a-mi forma convingerea, că autoritatea superioară găseşte cu cale cu profesorii meritoşi să fie clasificaţi altfel decît ceilalţi. Şi acesta e un pas care va folosi mult învăţămîntului, pentru că e evident că mult mai cu spor şi cu mai multă energie vor lucra profesorii, cînd vor fi siguri că de acea activitate a lor se ţine samă sus.

Mai cred că după modul acesta de a vedea, se vor recompensa elementele bune şi utile fie prin schimbare în oraşe de mîna întâia, fie prin un mai bun tratament, fie prin promovarea în ramurile administrative ale ministerului, fie chiar prin *promovarea la cursuri mai înalte.*

Şi iată de ce socotesc că această din urmă măsură va fi spre binele învăţămîntului.

Astăzi pentru a fi profesor de liceu se cer aceleaşi titluri academice, ca şi pentru universităţi ori Academii.

Selecţiunea corpului didactic a acestor din urmă instituţiuni se face după norme, cari nu se va putea susţine, că sunt fără greş.

Dacă tot menţinînd acel mod de alegere am adăuga şi pe profesorii secundari titraţi, licenţiaţi ori doctori, cari în interval de 10 ori 12 ani au dat dovada puterii lor de muncă, au dovedit aptitudine şi o sumă de calităţi didactice, nu cred că am face rău.

De ce Senatele universitare să se uite numai la nişte lucrări, a căror originalitate e de multe ori dubioasă, şi să nu aibă în vedere pe profesorul secundar titrat, cu o reputaţiune ce nu mai e de făcut, fie că a produs sau chiar dacă a produs lucrări didactice.

Incurajarea aceasta dată profesorilor secundari, ar fi de sigur stimulentul cel mai puternic, care i-ar face să desfăşoare în cariera lor toată energia, tot devotamentul, toate aptitudinile lor.

S'a mai ţinut samă în distribuirea oarelor şi de faptul că între profesor şi elev trebuie să se stabilească o legătură sufletească. Or, aceasta nu s'ar putea face atunci cînd profesorul se vede rar pe la şcoală, adecă are oare puţine şi deci nu e oare-cum legat de anumita şcoală.

Vorbind de această categorie de profesori, Academiciannl Francez, Hanotaux, fost ministru zice:

„Profesorul care numai trece prin şcoală, nu e amic şi un părinte pentru elev, ci este un instructor agresiv, grozav şi cîte odată chiar odios".

Negreşit că e multă exagerare în asemenea afirmări, dar nu e mai puţin adevărat că profesorul, care vede pe elevi odată ori de două ori pe săptămînă nu ajunge la stabilirea acelei comunităţi sufleteşti, pe cari toţi am dori o să existe între el şi elevii săi.

Şi tot cercetînd lucrurile cu ocaziunea distribuirei oarelor s'a putut vedea în anumite localităţi, că pentru aceiaşi materie sunt mai mulţi profesori decît trebue, aşa că nu poţi să le dai decît 7 ori 8 oare de curs pe săptămînă. Bucureştii, de altfel ţin recordul în materie.

S'a mai văzut apoi că s'au introdus materii de studiu noi, pentru cari s'au numit profesori cu contract. S'au creat catedre, dintre cari unele, cu tendinţe absolut practice, dar pentru cari nu s'a dat mijloace spre a se valorifica învăţătura.

Aşa se întîmplă cu catedrele de gospodărie de pe la şcoalele profesionale de fete. Catedrele aceste, profesionale sunt numite, dar în loc de un curs practic, ele nu fac decît teorie.

Astfel cele mai multe profesoare se mărginesc a face cursul de pe catedră. Acolo spun dînsele elevelor, cum se ţine casa curată, cum se îngrijesc grădinele. Dar n'au nici lampă, ca să o cureţe, nici grădină unde în adevăr să se ocupe de ea.

Li se spune în teorie cum se face un borş, ori o friptură, dar n'au bucătărie, n'au aparate pentru ca în adevăr să facă asemenea bucate.

Şi cu cîte alte studii nu păţim noi tot aşa?!

Suferim deci de prea mulţi profesori pentru unele materii. Şi zic numai pentru unele, pentru că la alte materii este lipsă de profesori. Am citat într'un alt articol, despre matematici.

Din cauză că avem prea mulţi profesori trebue să le dăm oare puţine. De aici inconvenientul că profesorul nu e legat de şcoală.

Contra acestui sistem a voit să lupte comisiunea pentru repartiţia oarelor. Dar par'că se poate?!

Apoi cînd mai ales e vorba de învăţămîntul secundar al fetelor, nici nu se dă unei profesoare mai mult de 12 oare pe săptămînă.

Dar cîte sunt cele ce au asemenea număr de oare?!

Aici, în acest învăţămînt, e aproape normal ca profesoarele să aibă 4, 5 ori 6 oare pe săptămînă.

Cu înmulţirea catedrelor nu stăm tocmai bine la învăţămîntul băeţilor, dar cînd e vorba de cel al fetelor, acolo se creiază pe zi ce merge cîte o catedră nouă. Dai profesoarei 4 oare de lucru pe săptămînă, şi catedra e întemeiată.

V. I. Radu.

NOTA ZILEI

Abrogarea medicinei.

D. ministru de interne ad-interim a manifestat de curînd intenţiunea de a adresa tuturor medicilor practici rugămintea — poate ordinul, la nevoie — ca să nu părăsească localităţile unde se află, în vederea eventualelor ajutoare ce vor fi chemaţi să dee la ivirea cazurilor de holeră.

Ne grăbim a lămuri că această dispoziţie bună şi umanitară în acelaşi timp, nu se aplică, nu se cuvine să se aplice în Iaşi, unde prezenţa medicilor practici este, în bună parte, superfluă, — ba chiar e superfluă şi aceea a medicilor oficiali, de oare-ce toate măsurile sanitare, toată activitatea medicală rămîne pe seama... prefectului de poliţie, capabil de a... stinge ori-ce molime şi epidemii.

Chiar mai eri oficiosul prefectului anunţa:

„Astăzi d. prefect al oraşului a dispus inocularea tuturor sergenţilor..."

A doua zi, alta:

„D. prefect a organizat cordoane de sergenţi în jurul cazurilor holerice..."

Şi tot aşa mai departe.

La Iaşi, precum spuneam, medicii privaţi şi publici sunt de prisos...

Două anchete

Ziarul „L'Indépendance Roumaine" e în măsură să dee în numărul de astăzi următoarele informaţiuni cari vor interesa de aproape intreaga opinie publică romînească, întrucît este vorba de chestiuni arzătoare. In jurul lor s'au pasionat, cu drept cuvînt, discuţiunile şi polemicile în presă; în jurul lor fu vorba, un moment, că se vor pregăti eventuale interpelări parlamentare, dacă pînă la deschiderea Camerei opinia publică a ţării nu va fi pe deplin luminată şi liniştită.

„Consiliul de miniştri—cităm din ziarul francez al partidului liberal—care s'a ţinut ieri după amiază la Sinaia, în vila d-lui Maiorescu s'a ocupat de numirea comisiunilor de anchetă cu privire la intendenţă şi la serviciul sanitar al armatei.

*

S'a decis în principiu că, pentru intendenţă, comisiunea va fi compusă din d-nii dr. Istrati, Lupu Costaki, V. G. Morţun, adică din cîte un reprezentant al fie cărui partid politic, din un membru al Curţii de compturi, cum şi din d. general Culcer, general Lambrino şi un al treilea ofiţer superior.

Din comisiunea pentru serviciul sanitar vor face parte d-nii profesori I. Cantacuzino, Toma Ionescu şi Bardescu, precum şi generalii Vercescu, Demostene şi un al treilea medic militar".

Reproducînd cele de mai sus din oficiosul francez al partidului liberal, credem aproape inutil să mai stăruim asupra importanţei faptului în sine, cît şi asupra importanţii momentului în care consiliul de miniştri iea importantele deciziuni. Numai deciziunea aceasta, ea singură, va fi un început de liniştire a spiritelor iritate şi întru cît alcătuirea comisiunilor evidenţiază intenţiile guvernului de a se face desăvîrşită lumină, de a nu se lăsa nici o bănuială asupra celor petrecute, dar, în acelaşi timp, de a nu se lasa să planeze acuzări vagi, insinuări şi zvonuri neîntemeiate.

Presa tuturor partidelor va exprima satisfacţia ce resimte faţă de hotărîrea consiliului de miniştri şi, în numele opiniei publice, îi va da şi aprobarea şi concursul pentru stabilirea adevărului—ori-care ar fi să fie consecinţele.

MICI POLEMICI

Un om extraordinar de împovărat de ocupaţii, în oraşul nostru, este d. Alex. Stroja: prefect de poliţie, membru în diverse comitete de binefacere, reporter al „Evenimentului", inspector sanitar etc. etc. Nu găsiţi că se surmenează?

*

Asquith, premierul englez, fu atacat de două sufragete. Loviturile ploau nu alta.

Cine a zis că „între două, nu te plouă"?

*

Fetele dela regie au fost inoculate.

...Iar?

*

Cari prăvălii le închide poliţia iaşană pentru insalubritate?

Se 'nţelege, acele neabonate la „Evenimentul", ori cu abonamentul neplătit.

*

Se reproşează unor medici că s'au dat înlături de la examinarea holericilor.

Pentrucă e vorba de... lături în examinările lor microscopice.

*

Holericii sunt glaciali, sarmanii.

Numai doctorii nu păstrează... sîngele rece în faţa lor!

ECOURI

Sunt mai multe ipoteze cu privire la cauza care produce boala îngrozitoare numită cancerul.

Toate acestea pot fi împărţite însă îndouă: una care nu admite microbul cancerului şi alta care-l admite. Cea dintăi ipoteză cuprinde şi părerea lui Cohnheim, că la om cancerul ia naştere de la nişte celule ce au ramas izolate şi care la o anumită vîrstă, încep să se desvolte parasitare.

Un învăţat american, d. dr. Erwin F. Smith, directorul laboratorului de patologie a plantelor, a studiat o chestiune care are o mare legătură cu cancerul omului, cancerul plantelor. Plantele au cancerul ca şi omul şi d-rul Erwin Smith a descoperit microbul cancerului plartelor. Astfel, ipoteza ca şi cancerul omului se datoreşte unui microb a cîştigat mult.

Dacă bacteriologii vor descoperi microbul cancerului omului, se va putea spune cu drept cuvînt, că am făcut un pas însemnat pentru combaterea acestei nemiloase boale.

*

Un englez a făcut din cinemtograf o adevărată dare la semn, pentru amatorii de tir. Anatorii în loc să tragă în clasicul carton, trag în animale sălbatice, în păsări cari sboară, în cai în galop, în soldaţi izolaţi sau în trupe. Un dispozitiv mecanic opreşte filmul o secundă după fie-care lovitură, şi urma glonţului se vede ca o gaură luminoasă pe ecran.

Poţi deci să apreciezi rezultatul. Filmul se opreşte astfel: Zgomotul produs de puşcă e transmis, prin microfane atîrnate de-asupra ţintei, pînă la cabina operatorului. Acolo impresionează un releu, care provoacă oprirea pentru o secundă a filmului. Există şi mijlocul de a face să dispară repede din gaura de ecran.

OAMENI ŞI LUCRURI

PACE...

Intîmplarea inaugurării splendidului Palat al păcii la Haga, în momentul cînd Europa geme încă subt povara unor înarmări copleşitoare, apare ca una din coincidenţele cele mai ciudate şi mai simbolice în acelaşi timp.

Visul statornic al omenirii, din cele mai războinice şi primitive vremi, a fost pacea, iar luptele acerbe pentru traiu, fiinţa omenească le-a dus doară numai în speranţa că va dobîndi liniştea, că va avea să se bucure de pace...

„Si vis pacem—para bellum", a spus latinul, rostind un adînc adevăr, un nefericit adevăr... Numai cel bine înarmat, numai cel temut poate avea pace... din partea altora.

Profeţii, voitorii de bine, mîntuitorii au făgăduit omenirii—pacea: „Pax vobiscum" a zis Mîntuitorul, „Pace vouă!"

E pacea pe care omenirea o aşteaptă încă şi o va aştepta multe secole.

Nici-odată, ca în aceste din urmă timpuri—epoca războiului balcanic—n'a fost luat mai în deşert cuvîntul sacru al Nazareneanului,—de cît acum cînd în potriva Semi-nei s'a pornit Cruciada făţarnică a Aliaţilor, încheiată curînd, printr'o cumplită însîngerare fratricidă.

S'ar zice că în potriva acestei făţărnicii a scris poetul german Bodenstedt şarja sa poetică:

Ihr mögt von Kriegs — und Heldenruhm
So viel und wie ihr wollt verkünden,
Nur schweigt von eurem Christentum,
Gepredigt aus Kanonenschünden.
Bedürft ihr Proben eures Muts,
So schlagt euch wie die Heiden weiland.
Wergisst so viel ihr müsst des Bluts,
Nur redet nicht dabei vom Heiland;
Noch gläubig schlägt das Türkenheer
Die Schlacht zum Ruhme seines Allah
Wir haben keinem Odin mehr,
Tod sind die Götter der Walhalla.
Seid was ihr wollt, doch ganz und frei
Auf dieser Seite, wie auf jener,
Verhaust ist mir die Heuchelei
Der kriegerischen Nszarener.

„Nazarinean războinic" — nu poate fi, după concepţia poetului, chiar dacă în în numele lui Odin şi al lui Allah e firesc să se pomenească războaie însîngerate.

...Şi totuşi a fost şi va mai fi! Palatul păcii, inaugurat la Haga, nu este unul din acele temple, în care se va oficia pe altarul unei noue divinităţi, la care să se închine lumea întreagă.

O ochire repede asupra încercărilor fără de număr în favoarea unei păci universale, eterne, desăvîrşite—şi cari n'au izbutit—ne poate duce la încheieri negative, din nefericire.

Rodion

Recrutarea maeş trilor de gimnastică

— Necesitatea selecţionărei conducătorilor educaţiai fizice la noi — Mijloacele de organizare a învăţămîntului gimnastic.

II

Trebue să ne gîndim că e nevoe să avem în această specialitate colegi, care să fie distinşi prin o cultură aleasă şi pe deplin stăpîni pe profesia, din care s'ar putea recruta membri în comisia de capacitale, membri care trebue să fie cu mult superiori candidaţilor, făcîndu-se astfel la examenul de capacitate o selecţie în adevăratul senz al cuvîntului.

Cred că ar fi indispensabil ca la acest examen, dacă nu ca preşedinte, dar cel puţin ca membru săfie un doctor care în primul loc ar examina înainte de proba scrisă pe candidaţi dacă sunt pe deplin sănătoşi şi fără defecte fizice şi în al doilea loc ar fi cel mai competent de a aprecia şi nota la lucrarea scrisă, în care se dă un subiect din fiziologie.

Procedîndu-se astfel am fi siguri că examenul de capacitate prezintă o garanţie şi în urma căreia n'ar mai fi discuţii zadarnice.

Aşa dar nivelul cultural fiind ridicat şi cel moral va fi alături în cît urmează atunci că şi starea materială s'ar îmbunătăţi.

Noi acum ne prezentăm la examenul de capacitate şi nu ştim cît ni se cere atît din teorie cît şi din practică. Pe cînd dacă am avea o şcoală specială cu un program bine definit, atunci rezultatele ar fi mult mai satisfăcătoare ca pînă în prezent.

La noi ca dovadă că nu se dă importanţa cuvenită gimnasticei in şcoli, e că avem la fiecare clasă pe săptămînă 1 oră de gimnastică, la 25 ore de studiu, pe cînd în Germania, Suedia fiecare clasă are 3 ore pe săptămînă de gimnastică. In Suedia se face cîte o jumătate oră în fiecare zi de clasă. (S'a introdus şi la noi în programa analtică la fete cîte 3 ore de clasă pe săptămînă, dar nu e bine aranjată programa, aşa că e un mare inconvenient).

Germanii cer înainte de scriere şi citit, mai multă educaţie fizică (gimnastică, joc, înnot etc.) „fiecare german să devie un bun soldat" asta îi preocupă în primul rînd.

Dacă noi am avea în specialitatea aceasta tineri cu o cultură mai aleasă care şi-ar putea procura material necesar specialităţei consultînd tratate străine, atunci s'ar da la lumină articole şi lucrări şi în ramura aceasta. (Pînă în prezent la noi

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

s'a scris foarte puțin pe tărîmul educației fizice).

La noi a scris pe lîngă articole ce merită, a fi citite și un tratat de gimnastică suedeză, d. I. Bucovineanu prof. de gimnastică la Seminar și școala militară din Iași, care se ocupă mult în direcția educației fizice și care dacă s'ar da posibilitatea să instruiască pe viitorii maeștri de gimnaslică într'o școală specială, ar pregăti o pleiadă aleasă de conducători ai tinerimei în viitor.

In ori ce ramură de activitato fie culturală. industrială etc. să urmărește progresiv, e timpul credem de a eși și noi din lîncezala în care ne aflăm pe tărîmul gimnasticei; de a îndrepta după cerințele timpului unele rele, de a ni se da posibilitatea să progresăm și în această ramură, care e de mare utilitate pentru tinerime, pentru viitori apărători ai acestei țări la timpuri grele.

Să ne oțelim mintea și corpul în armonie, rațional și atunci vom putea sta lîngă popoarele ce astăzi le imităm și de la care putem învăța multe; dar pentru toate acestea pe lîngă activitatea noastră personală avem nevoe de sprijinul statului, fără de care ne este imposibil a ne mișca, dar de cum a progresa.

După cum spuneam mai sus cu sistemul actual de selecționare a maeștrilor în școalele secționare la noi, în loc de progres vedem din ce în ce regres; unde să căutăm răul, cui să-l atribuim?

Remediul l-am expus mai sus.

Școală specială, ca la toate celelalte specialități cu profesori distinși, atît la cursurile teoretice cît și la cele practice ce spuneam că se găsesc și la noi destul de versați în materie de educație fizică și care așteaptă numai să fie chemați la săvîrșirea acestei opere.

În acea școală să se primească, absolvenți a 6 clase liceale cel puțin obligați fiind ca la terminarea celor 2 ani de studii să absolveze și liceul.

De ce suntem singura specialitate din învățămînt așa de persecutată, fie-mi permis acest termen, nu cerem lucruri imposibile, din contra voim a ne ridica moralul a ne cîștiga cunoștinți mai solide și a fi alături de ceilalți profesori, pentru care s'au făcut și se fac mari sacrificii cu formarea lor.

Mă gîndesc cum se va face recrutarea la examenul de capacitate la anul viitor chiar (la fete în primul rînd unde în programa analitică e introdusă gimnastica suedeză) unde e nevoe de o pregătire serioasă.

Avem credința că față cu cerințele că și obiectul gimnasticei necesită, mai ales de cîțiva ani încoace, de cînd se încearcă a se face tranșiția către sistema suedeză că onor. Minister al Cultelor va binevoi a face sacrificii și cu acest obiect, înființînd o școală specială de gimnnstică sau două chiar și dacă în mod permanent cel puțin pentru cîtva timp pentru a se forma două sau trei serii de absolvenți stăpîni pe specialități, iar profesorilor li s'ar da diurne.

In Iași în una din sălile societății de gimnastică, sport și muzică, e o instalație complectă de aparate după sistema sudeză, aranjată după planul de d. Bucovineanu, distins maestru în sistema aceasta, care cu drept cuvînt face cinste învățămîntului nostru reprezentînd această specialitate.

A existat pînă acum 3 ani o secție a viitorilor maeștri de gimnastică, alipită pe lîngă societatea de muzică pe care am urmat-o și eu, dar deși începuse a da tineri bine pregătiți, totuși din cauza cheltuelilor ce necesita acea scoală nu s'a putut menține, căci din cotizațiile elevilor și elevelor de altfel nici nu se putea face față nici încălzitului și luminatului, dar de cum pentru plata personalului didactic în număr de 5 profesori de teorie și practică. Profesorii au predat gratuit în speranța că în urma rezultatelor satisfăcătoare (căci la examen erau delegați ai Ministerului, cari raportau de rezultate finale), poate Onor. Minister va subvenționa școala; dar speranța nu s'a realizat, așa că astăzi ne găsim la voia întîmplărei.

Spuneam că la acea școală autorizată de Minister, dar nesubvenționată era și o secție a fetelor, multe din ele avînd 7 și 8 clase liceale.

Din eleve au eșit un număr destul de mare, care prezentîndu-se la examenul de capacitate au reușit cu succes (astăzi fiind plasate toate în învățămînt). In cei 2 ani de studiu au putut să-și capete cunoștințele suficiente unei bune maestre (au urmat sistema suedeză, care e introdusă și în programn școalelor secțiunei de fete),

La băeți în programe e sisteme germane, puțin cunoscută și rău aplicată tineretului, așa că rezultatele sunt slabe. De aceea s'a căutat acum 4 ani a se face trecerea la sistema suedeză, ținîndu-se pentru aceasta cursuri de vară în București, unde am fost chemați toți maeștri din învățămînt spre a-i îndruma către acea sistemă. Gimnastică suedeză dă rezultate reale, în care fizicul fără a se obosi curînd, se dezvoltă treptat, căpătînd corpul, tăria și abilitatea necesară.

Gimnastica nu se poate învăța de pe carte, nici nu se poate mărgini la 20—30 mișcări, exercițiile se pot combina la infinit, dar să se aibă în vedere teoria, (anatomia, higiena) care e strîns legată cu practica.

Și sistema germană (care e mai complicată) dacă e bine cunoscută și practicată în toată complexitatea ei, dă rezultate bune, aceasta se vede în Germania, Franța, unde aci ne-o arată și numărul mare al societăților de gimnastică, dar acolo poporul e pătruns de însămnătatea gimnasticei (statul încurajînd mult prin sacrificii enorme dezvoltarea educației fizice), ocupînd gimnastica în școli un loc de frunte (3 ore pe săptămînă de clasă).

Nu mai vorbesc de școlile speciale de unde se recrutează profesorii de gimnastică și între care cea mai renumită în Germania e la Spandau, Suedia—Stockolm, Belgia—Gand, Franța—Paris. In cît aci popoarele datoresc vigoarea lor încurajărei ce o au din partea guvernului, care nu cruță nimic pentru binele obștesc.

Cea mai perfectă sistemă, spuneam mai sus, că e suedeză, recunoscută de majoritatea medicilor, pedagogilor franceji și germani.

Educația tinerimei în toate timpurile și la toate popoarele culte a fost o chestie din cele mai importante, dela care depinde vitalitatea și disciplina popoarelor.

Dacă am imita popoarele din apus și în acea ramură am avea un cîștig de forțe și generații viitoare mai viguroase, mai conștiente de menirea ce trebuie să o aibă în viitor.

Avem speranța că răul de pînă acum va dispărea și Onor. Minister cu mijloacele de care va dispune, făcînd bine înțeles sacrificii ca și cu alte specialități, cari vor fi răsplătite, va încerca deocamdată dacă nu prin lege cel puțin prin o decizie să organizeze învățămîntul gimnasticei și la noi, luînd model statele din apus, înființînd o școală specială de gimnastică, în care s'ar putea urma după o programă rațională, compusă și predată de un corp didactic (cu diurne) ce se poate selecționa și de la noi din țară, dînd astfel posibilitate multora de a se forma buni conducători ai educației fizice pentru tinerime.

I. DOLIJAN
profesor și avocat

De Vînzare
Producători direcți

Cel mai mare cîmp de experiență. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăți cultivate și experimentate. Fie care din varietățile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietății și se pot vedea cu rodul pe ele de ori care dorește să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puțin 35 c. m.

Catalog și instrucțiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomești-Iași, sau la proprietar în Iași str. Păcurari 51.*

Litere-Științe-Arte

Demobilizare.—Intre știrile literare apărute în vremea din urmă a fost și o mică statistică informativă despre scriitorii noștri mai de samă, cari se află — ori cari se aflau pînă nu de mult pe cîmpul de operațiuni.

Aproape nu există revistă și organ de publicitate în genere—care să nu-și fi trimis pe cîmpul datoriei reprezentanți autorizați.

Icr cîmpul de operațiune este în acelaș timp un cîmp de observațiuni fertile, din care sperăm că vom culege roade delicioase.

Ca să nu amintim, bună-oară, decît o singură revistă iașană—„Viața Romînească", găsim că a fost reprezentată dincolo de Dunăre, ori cel puțin „sub arme" de colaboratori ca d-nii Brătescu-Voinești, M. Sadeveanu, E. Topîrceanu, N. N. Beldiceanu și poate și alții. Alte publicațiuni de samă au fost și sunt încă... mobilizate în persoana multor colaboratori. Să nădăjduim dară, cum spuneam că revenirea lor va conicide cu o fecundă documentare a observațiunilor culese la fața locului în zile istorice ca acele prin care am trecut.

*

O foarte reușită cronică, inspirată de o recentă întîmplare tragică din viața iașană — sinuciderea celor doi chelneri de lo hotelul Central — a publicat „L'Indépendance Roumaine" în ultimul ei număr și datorită d-lui Uhry, pseudominul d-lui Rodolsche Uhrinowski.

*

STRUNA ZILEI

NIMICUL MARE

Vibrionul-virgulă, producător de holeră, are mărimea unei miimi de milimetru.

PATOLOGIA

Atît de păcătos și mic,
Nebănuit de nime —
Și umpli cu al tău nimic
Imense ținterime...

Tot în chestiunea la ordinea zilei

— O părere liberă —

Adversarii acordărei de drepturi Evreilor pămînteni se mai așează pe o platformă de sentimentalizm și, raționînd cu nervii, argumentează cam în următorul fel:

„Darea de drepturi la Evrei va fi un dezastru pentru rominism, ni se va perveti sufletul și integritatea noastră morală va suferi adînc.

„Liberi pe toate căile, Evreii vor îngroșa ceata concurenților și vor fi în măsură a-și desvălui calitățile intelectuale, pe cîtă vreme trebue să ne călăuzim de principiul că, într'o țară, poporul care-i pune pecetea trebue să aibă prioritatea".

Că acesta e glasul urei de rasă hrănită prin o defectuoasă educație, socotim în afară de ori-ce explicare; dar nu suntem siguri dacă e sinceră sau nu o astfel de argumentare.

Ori-cum, această argumentare ne pare neveridică.

Morala este o entitate metafizică ce variază în timp și spațiu. Variația în timp e condiționată de ascenziunea intelectuală, pentru specia omenească în unitate. Această variație lucrează continuu asupra variației în spațiu, astfel încît la diferite perioade dinamice determină o evoluție morală hotărîtă. Așa, în alte vremuri, variația morală în spațiu acționa între popoare, din punct de vedere teritorial. Astăzi această acționare nu mai cunoaște principiul teritorialității atît de mult și acționarea se exercită între clase sociale.

Iată o evoluție bine stabilită și paralelă cu schimbările economice care-i servesc de bază — iau martur faptele istorice — și constatăm, așa dar, că prima întîmpinare antisemită nu este pozitivă.

In al doilea rînd, absoluțiunea depinde în mare măsură de emulație și, cu cît aceasta din urmă e mai complexă, cu atît absoluțiunea va fi mai deplină, cele două categorii împlinind un raport direct proporțional. Insfîrșit, o stare de perfecție ortodoxă se desvăluește prin elementele prime — cum sînt indivizii într'o grupare omenească — și prioritatea, în cazul nostru, cunoaște acest principiu și nici un altul de altă natură.

(Dealtfel trebue să avem în vedere că populația evreiască față de acea românească e cam de 3 și jum. la sută, numai).

Și astfel, și a doua întîmpinare antisemită cade, prin lipsă de realitate.

Dar dușmanii acordărei de drepturi evreilor pămînteni mai aduc pe tapet chestia religioasă, afirmînd imposibilitatea conlucrării celor două popoare din cauza fundamentului religiei judaice.

Socotim neserios a aduce în discuție forma, practica religioasă.

Dar, cînd vom analiza unele principii fundamentale ale judaismului, vom constata cum cei ce opun religia nu cunosc tocmai arma lor de luptă.

Mai întîi, vom spune că noi asemănăm rolul lui Isus Nazarineanul cu acel al lui Leon Tolstoi. Marele apostol rus s'a revoltat în contra denaturărei creștinismului și transformărei lui într'un mijloc de speculație odioasă. Tot așa Isus se ridicase în contra pervertirei mozaismului, biciuind în templu pe speculenți și despărțind prin cuvînt substratul moral de practica putredă.

Astfel, creștinismul și judaismul se razămă pe aceleași principii fundamentale.

Ca dovadă, vom reproduce învățămintele din scriptură și cărțile religioase evreești, învățăminte care sunt tot atît de creștine pe cît de judaice,

De pildă:

„Pentru asigurarea păcei sociale s'a creat numai un singur om pentru ca să nu putem zice unul altuia, tatăl meu a fost mat mare de cît al tău" (Mișna Sauhedrin IV, 5).

„Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți". (III C. Moisi, 19, 18).

„Iubirea adevărată între oameni este începutul și sfîrșitul sfintei scripturi". Sota 14-a).

„Să nu ucizi, Să nu furi", (II C. Moisi 20, 13).

„Și să iubiți pe străin; căci și voi ați fost străini în Egipt". (V. C. Moisi 10, 19).

„Să iubiți adevărut și pacea (Secharia 8, 19)

„Ori unde vii să-ți apropii obîceiurile pămîntului. (Baba mezia 68 b.)

„Omul să arăte iubire și acelui care i-a făcut rău; să nu-și răzbune și să nu poarte ură 'n inimă". (Jalkut Samuel 134)

(Citatele sunt făcute după „Principiile fundamentale ale moralei judaismului").

Citatele s'ar putea întinde nemăsurat, dar ne oprim, socotind că acest argument religios antisemit s'a dovedit falș, în destul.

Am văzut deci cum, în ordinea aceasta de idei, nu se opune acordărei de drepturi Evreilor de cît ura de rasă și intoleranța religioasă.

Pentru a nu ne întinde prea mult, ne oprim aici de ocamdată.

C. R. Ghiulea.

INFORMAȚII

Ziarul „Viitorul" se crede în măsură să anunțe că d. I. C. Brătianu nu a plecat, nici nu pleacă în străinătate.

D. Al. A. Badareu, ministru al lucrărilor publice și ad-interim la interne a fost eri în oraș. Cu acceleratul de aseară d-sa s'a reîntors în Capitală.

Autoritățile locale au căzut de acord, pentru ca regimentul 4 de vînători și regimentul 13 Stefan cel Mare, la întoarcerea în localitate, să nu mai cantoneze pe platoul Abatorului, ci la o depărtare de cel puțin 8 chilometri de oraș.

O comisiune compusă din prefectul județului, prefectul poliției și inginerul șef al județului, va căuta să aleagă locul cel mai potrivit.

După ultimele dispoziții, regimentul 4 de vînători se va întoarce în localitate Duminica viitoare, iar Luni regimentul 13 Stefan cel Mare.

D. dr. Grigoriu, medic șef al județului, s'a întors în localitate, venind din inspecțiune.

La o întrebare a unui colaborator al nostru, d. dr. Grigoriu a declarat că starea sanitară din județ nu lasă nimic de dorit.

Se știe că un soldat anume Lucaciu Gh. internat la spitalul militar din localitate, se'nbolnăvise eri, cu simptome suspecte. El a fost imediat izolat.

Analiza bacteriologică a dovedit că nu e caz de holeră.

In ziua de 5 Septembrie a. c. se va ține, la comenduirea pieței Iași, licitație pentru cantitatea de 1,310,000 kgr. ovăs și 1,000,000 pae necesare depozitului de furaj din Iași.

In ziua de 24 August se va ține, la Prefectura de județ, licitație pentru aprovizionarea de piatră sfărîmată pe șoseaua vicinală a Prutului și pe soseaua comunală Costuleni — Prisacani (jud. Iași).

Personalul serviciului sanitar local a fost inoculat eri, pentru a doua oară, cu serum anti-holeric de către d. dr. Floru medicul-primar al orașului.

In vederea timpului cald și frumos cît și a sosirei zilnic de noi vizitatori administrația **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

Dintre profesorii noștri universitari s'au supus inoculării cu serum antiholeric d. C. Stere, rectorul și d. prof. V. Negel.

Simbătă după amează s'a înecat în Bahlui, în punctul dintre mahalaua Lăutarilor și Broscăriei, țiganul Toma, pe cînd vroia să treacă apa ca să scurteze drumul spre casă.

Medicul dispărțirii a 4-a transportîndu-se împreună cu d. subcomisar Atanasiu și ofițerul de poliție Andrievici a constatat moartea celui înnecat.

Un nou „caz suspect" s'a ivit simbătă pe la oarele 4 p. m. în interiorul halei unde un individ fu apucat de crampe și vărsături.

D. dr. Floru a trimis pe pacient la spital, de unde a putut fi retrimis fără întîrziere.

D. Vîrlănescu, revizor școlar însoțit de un arhitect al ministerului de culte pleacă mîne la Buciumi, spre a alege locul unde urmează a se construi un local de școală, din fondul donat de prințul Carol.

Stagiunea teatrului național se va deschide la 20 Octombrie, după terminarea stagiunii de operetă de sub direcția d-lui Grigoriu

Acarul Dobrowschi din gara Movileni, ca răspuns unor observații aduse lui, de șeful acelei stații, pentru neîndeplinirea slujbei, și-a permis o serie de insulte și agresiuni la adresa șefului său.

D. inginer Richard Nițescu, inspectorul circumsprîpției a V-a de mișcare, a suspendat din serviciu pe vinovat hotărînd și o anchetă.

La prefectura județului Iași s'au primit numeroase plîngeri din partea mai multor zeci de comercianți ambulanți, autorizați a practica acest comerț și cărora, în urma telegramei serviciului sanitar superior, li s'a interzis a frequenta comunele rurale.

S'a cerut avizul ministerului de interne.

Suntem rugați a atrage atențiunea asupra faptului că impunîndu-se soțiilor, celor mobilizați de a prezenta bonurile de ajutor, după referatul comisiunii d-lui prefect al poliției, se cauzează prin aceasta o mare întîrziere în eliberarea micilor sume și obligă pe nenorocitele femei să bată străzile fără nici un rost.

D. d-tor C. Enășescu a fost numit delegat în comisiunea de lichidare a orașului, Iași în locul d-lui Handoca numit comisar regal pentru județele Brăila și Covurlui.

In județele în care s'a ivit epidemia de holeră comisiunile pentru lichidarea bonurilor de rechiziție sînt autorizate să suspende operațiunile de restituire către proprietarii animalelor, sau vinderea lor, pînă ce împrejurările vor permite reluarea lucrărilor.

Toate comandamentele de garnizoane și comandamentele de corp de armată au ordin să ia măsuri pentru îngrijirea și hrănirea animalelor rechiziționate pînă ce comisiunile vor putea proceda la restituirea sau vinderea lor.

In ziua de 26 August a. c. se va ține la Prefectura de Județ, licitație pentru aprovizionarea petrișului pe șoselele comunale Borsa-Blădeni,-Hălăuceni și șoseaua vecinală Iași-Botoșani din jud. Iași.

In ziua de 10 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ține la ministerul lucrărilor publice, licitație pentru aprovizionarea a 1570 m. c. pietriș Iași podul-Iloae, pe anii 1913 | 14.

In ziua de 4 Septembrie, va avea loc, licitația pentru aprovizionarea pietrișului necesar șoselei raționale Iași-Blaga.

Băiatul Iancu Iancu, din crîșma lui Moise Cohn, din Păcurari, a furat de la stăpînul său suma de 20 lei.

Bănuit și arestat la comisia întîia a mărturisit și înapoiat banii.

D. Matei Cantacuzino, Primarul orașului s'a întors în localitate.

D. dr, Ochs a vaccinat eri cu serumul anti-holeric pe toți funcționarii Băncei Moldova.

Eri s'a vîndut în curtea căzărmii regimentului 7 Roșiori Cuza Vodă la licitația publică, caii rechiziționați și refuzați de proprietari de a-i reprimi. S'a realizat din vînzare suma de 13000 lei.

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din București —

Reorganizîndu-se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

Judiciare. — In ziua de 3 Septembrie Curtea de apel secția II-a va cerceta procesul de ultragiu intentat d-lui Teodor Pisoski, avocat.

D-sa a fost condemnat, de prima instanță, la o amendă de 1500 lei.

— Mercuri 21 August a. c. se va judeca la Curtea de apel s. II-a procesul dintre Ioan Frane cu Ioan Moses și Jean Rosentzveig, pentru reziliarea unui contract de arendă.

— La curtea de apel s. II-a în ziua de 4 Septembrie a. c. se va judeca procesul dintre I. Igiroșanu cu Adela Cogălniceanu pentru reziliarea unui contract de vînzare.

Distinsul teatru cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" reprezintă astă-seară Luni 19 August, un program complect nou, cuprinde între alteie:

Urmele infamiei. Film rus de mare artă în două părți. Intreaga desfășurare e interpretată de artiștii dramatici ai teatrului imperial din Petersburg.

O călătorie în Spania: Sevilla, interesante vederi după natură.

Privighitoarea Parisului. Emoționantă și sentimentală dramă din viața reală. In această duioasă desfășurare se oglindește zbuciumul unei tinere fete din înalta aristocrație franceză, care-și vede logodnicul îndrăgostindu-se de o cerșetoare supranumită „Privighitoarea Parisului". Dar găsește în frumoasa cerșetoare o inimă nobilă și se jertfește pentru ea. (2 părți).

Gontran are două vocațiuni, scene comice de moravuri pariziane.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 3 Septembre a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică cu oferte închise pentru darea în antrepriză a construirei unui pod de lemn peste Bahlui, Tîrgușorul Păcurari, valoarea după deviz este de lei 2059.90.

Dispozițiile art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Garanția provizorie 200 lei numerar sau efecte publice. Condițiunile de licitație și devizul se pot vedea în fiecare zi la serviciul administrativ al Comunei.

No. 16055 12 | 25 Aug. 1913.

Serviciul telegratic și telefonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Nou ministru de externe grec

Atena.—D. Panas a depus jurămîntul ca ministru de externe. Inainte de a depune jurămîntul, regele i-a conferit însemnele de mare ofițer al ordinului salvatorului.

Tratative turco-bulgare directe

Sofia.—Guvernul bulgar a decis azi să intre în tratative directe cu Poarta. Delegații vor fi desemnați în curînd.

Guvernul serb rămîne

Belgrad.—Zvonurile despre o criză ministerială sunt lipsite de temeiu. Președintele consiliului va pleca în concediu pentru o lună pe care o va petrece parte la Marienbad, parte în alte stațiuni balneare.

In timpul lipsei sale, d. Spalaicovici, fostul ministru sîrb la Sofia, va conduce interimatul afacerilor străine.

Regele va pleca împreună cu principii la Ribarskabania, stațiune balneară în centrul Serbiei.

Serbătorirea d-lui Take Ionescu

Evians les Bains—La dejunul oferit de ministrul de interne, d. Klotz, au asistat și principele și principesa Basarab-Brancoveanu.

Numire diplomatică

Petersburg. — Colonelul de stat major, baron Wyncken, a fost numit ca ataşat militar la Viena.

Schimb de prizonieri între Sîrbi și Bulgari

Sofia.—Ministrul de războiu a ordonat concentrarea la Sofia a tuturor prizonierilor de războiu sîrbi, ținuți în Bulgaria. Prizonierii vor pleca în curînd la Țaribrod unde vor fi remiși autorităților sîrbe care vor remite și ele pe prizonierii de războiu bulgari, ce se află în Serbia.

Delegați bulgari în Turcia

Constantinopole.—D. Nacevici a vizitat la prînz pe Marele Vizir.

Poarta a fost informată despre sosirea iminentă a delegaților oficiali ai Bulgarilor, însărcinați a negocia direct.

Turcia nu va fi boicotată

Londra.—Agenția Reuter află că știrea despre punerea de acord, în principiu, a Puterilor de a boicota împrumutul financiar al Turciei, prin refuzul de a-l admite la cotă, este lipsită de temeiu.

O atare propunere a fost în adevăr făcută de Rusia, însă nu s'a luat încă o decizie.

Se relevă că Anglia nu poate lua o parte activă la un atare demers, de oarece guvernul nu afluențează admiterea valorilor la bursă.

Imprumutul turc

Constantinopole.—Subdirectorul băncii otomane, Dupuis, a plecat la Paris, ducînd cu sine bonurile de tezaur turcesc, care trebue să înlocuiască o parte din vechile bonuri de tezaur, în valoare ca de 1 milion și jum. lire și cari vor trebui plătite în speze, iar restul în bonuri noui.

Se așteaptă pentru 9 Septembrie plata a 500.000 livre, ultima vărsare din împrumutul de 1 milion și jumătate, acordat în schimbul prelungirei concesionării monopolului regiei tutunurilor.

Anchetarea atrocităților

Atena.—Comisiunea internațională de anchetă a primit la Salonic declarațiunea că să înlocuiască pe Miljucof a cărui parțialitate pentru cauza bulgară este prea accentuată.

Comisiunea răspunzînd că este solidară, opera ei este socotită ca neisbutită.

Lupte turco-bulgare

Constantinopole. — După știri din isvor turcesc, luptele continuă între bandele de Bulgari voluntare și între Turci, în regiunea Kirdjali-Daridere.

Se asigură că, în lupta de alaltăeri, Bulgarii au perdut 160 de uciși și numeroși răniți.

Dintre Turci ar fi un singur ucis.

Populațiunea din această regiune se va împotrivi în mod crîncen la ocupațiunea bulgară.

Refuzul armatorilor-greci

Atena. — Armatorii greci, socotind ca umilitoare permisiunea vapoarelor grece de a trece prin strîmtori cu pavilionul scoborît, au decis ca nici un vapor să nu treacă prin strîmtori.

Armatorii se vor prezenta d-lui Veniz los spre a-i face cunoscută deciziunea lor.

Relațiile turco-grecești

Atena. — După informațiuni din bună sursă, divergențele care există pentru restabilirea bunelor raporturi diplomatice între Grecia și Turcia, au fost simțitor împuținate.

Demisia d-lui Delcassé

Paris. — Ziarul „Liberté" află că d. Delcassé, care se află acum în concediu în Franța, va părăsi postul de ambasador la Petersburg.

In Octombre se va înapoia la Petersburg numai spre a remite scrisorile sale de rechemare.

Iarăși tratativele turco-bulgare

Roma.— „Tribuna" a interviewat pe d. Rizoff, ministrul bulgar, cu privire la negocierele directe turco-bulgare. Dl. Rizoff a declarat că în adevăr i s'au anunțat în mod oficial aceste negocieri și-a adăogat că are credința că negocierile directe se datoresc interesării bine primite a politicei italiene, ambasadorul Garoni bucurîndu-se de mare credit și de multe simpatii în Turcia.

Dl. Rizoff a terminat zicînd că calea negocierilor directe este cea mai bună și că va ajunge în curînd la un scop concret.

Serviciul special Telefonic

Mișcare revoluționară

Paris.—„Le Journal" află din Lisabona că în provinciile Porto și Vincenne au isbucnit mari desordine. O ciocnire a avut loc între revoluționari și poliție; numeroase persoane au fost rănite, de ambele părți.

In Ponto del-Grando, lumea enervată a asaltat închisoarea, încercînd să libereze pe deținuți. Deasemenea poporul a atacat două redacții de gazete guvernamentale, devastînd complet mai multe mașini tipografice.

S'au făcut numeroase arestări.

Reorganizarea armatei chineze

Berlin.—Ziarele arată, că Ian-sen-kai, președintele republicei Chineze, a declarat ambasadorului german din Peking, că dorește să introducă în china serviciul militar obligator, numind ofițeri germani ca instructori.

—„Pînă în 5 ani — sper — a zis președintele—China va deveni una din forțele militare cele mai importante.

Legea în această privință, o va depune în viitoarea seziune parlamentară,

O plîngere

Viena.—Ziarul „Morgen" înregistrează o plîngere a unor bulgari domiciliați în Viena, cărora guvernul romîn nu li-ar permite să se întoarcă în Bulgaria, prin Virciorova.

Incendiul de la fabrica Bragadiru

Bucureşti.—Ora 2.—In acest moment un incendiu puternic a izbucnit, la fabrica de bere Bragadiru.

Toate autoritățile au pornit spre locul sinistrului.

Loviți de trăsnet

Liege.—Un trăsnet a lovit o companie de soldați ce se afla la exercițiu Un locotenent a fost paralizat, mai mulți soldați au fost grav răniți.

Tratative Turco-Bulgare

Constantinople.—Mîne încep tratativele oficiale între Turcia și Bulgaria.

Delegații bulgari dintre care și ministrul de externe, au sosit aci, în vederea aceasta.

Tratativele vor începe pe baza ca Adrianopole și Kirkilise să rămîie Turciei.

Firul special telefonic deranjîndu-se de la orele 2 jum. suntem nevoiți a apărea cu un serviciu telefonic mai restrîns.

Ravagiile Holerei

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcțiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

JUD. ARGEȘ. — *Pitești*, **3 cazuri noi, militari.**

JUD. BRAILA.—*Brăila*, **2 morți, militari.**

JUD. BUZEU.—11 cazuri noi, militari, 3 morți.

JUD. CONSTANȚA.—*Medgidia*, **1 caz nou, militar, 1 mort, militar.**

Ostrov, **1 caz nou.**

JUD. DIMBOVIȚA.—*Petroșița*, **1 caz nou.**

JUD. DOLJ. — *Palota*, **1 caz nou, 1 mort.**

Bechet, **9 cazuri noi.**

Craiova, **1 caz nou, militar.**

Cernele, **1 caz nou.**

Grindeni, **2 cazuri noi, 2 morți.**

Isvor, **1 cas nou, 1 mort.**

JUDEȚ. ILFOV. — *Oltenița*, **4 noi, militari.**

JUD. R.-SARAT.—*R.-Sarat*, **7 cazuri noi, militari.**

JUD. ROMANAȚI.—*Corabia*, **11 cazuri noi, 7 morți.**

Gărcov—Silistrioara, **10 cazuri noi, 5 morți.**

Gripșani, **1 mort.**

Isbiceni, **5 casuri noi, 1 mort.**

Ruseneștii de jos: **4 cazuri noi, 3 morți.**

Jud. TELEORMAN.—*Turnu-Măgurele*, **3 cazuri noi, militari.**

Alexandria, **5 casuri noi, 2 morți, militari.**

Măgurelele, **1 cas nou.**

Ovaia, **3 cazuri noi.**

Segarcea din vale, **3 cazuri noi.**

JUD. VLAȘCA.—*Slobozia-Florica*, **3 cazuri noi, militari.**

TERITORIILE NOUĂ.—*Dobrici* **4 cazuri noi, militari, 1 mort, militar.**

In total au fost pe ziua de azi 86 bolnavi noi, dintre cari 35 militari și 36 morți dintre care 7 militari.

Ca rezumat avem:
Bolnavi vechi 429.
Bolnavi noi confirmați 86.
In total 515 bolnavi.
Morți 36.
Rămași bolnavi 479.

Se adaugă la aceasta 955 izolați în lazaretul din Zimnicea și 29 izolați în lazaretul Crucea Roșie din T.-Măgurele.

(s.) Dr. MINOVICI

*

T.-MAGURELE.—**Eri a avut loc înmormîntarea regretatului maior Glogojan, mort de holeră.**

Școala primară și profesională israelito-romînă de fete

a

societății filantropice „Steaua"

— Iași —

— Str. Elena Doamna 23 —

INȘTIINȚARE

Aducem la cunoștința publicului că la *școala profesională de fete „Steaua"* vor funcționa în anul acesta clasele I-a, II-a și III-a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al școalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic și teoretic; limbele *Romînă și Franceză* după programul școlilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica și Gimnastica, Comptabilitate, corespondență, Dactilografie* și *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. și vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. și 3—5 p. m.

COMITETUL

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* Elev *sau* Elevă.

VACCINARI ȘI REVACCINARI
— cu buletine pentru școli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

Practicant de birou
Se caută la fabrica de mobile „Fortuna" N. Ostersetzer.

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specialist la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5.

D. C. VASILIU
Cotar autorizat
Stradela Nicorița 12 Iași

O casă la țară
compusă din 2 rînduri, 280 pomi. 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belcești județul Iași. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toți ce doresc o viață plăcută ocaziune nimerită. Prețul moderat.
Adresa: Ana Obreja Belcești.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova și compus din 10 odăi și 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*
De-asemenea un apartament *compus din 6 odăi, bucătărie și atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*
A se adresa la Banca Moldova.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

GIMNAZIUL
„MORITZ și BETTI WACHTEL"
Iași,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 și 3—5. Candidații pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naștere și de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparații de 2 clase într'un an (în condițiuni admise de Minister).

Școala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului școlar 1912—13:

148 elevi prezentați în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenți la cîte un singur obiect; 7 elevi preparați de două clase vor depune examen în Septembrie; alți 8 elevi au obținut note de promovare în școală.

Elevii merituoși, lipsiți de mijloace, fără osebire de naționalitate se primesc gratuit.

Direcțiunea.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iași.—Strada Anastasie Panu —

Concursuri, *admiteri, corigențe examene particulare sau conversație franceză, prepară excelent și eftin d-ra licențiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

Spre știință
Nevoit a renunța la un angajament în Rusia din cauza greutăților în îndeplinerea formelor, m'am hotărît să rămîn în Iași.
Doritorii se vor adresa la sub-semnatul pentru angajamente de orchestră, tot timpul sezonului de iarna ce vine.
I. G. DIMITRIU.
Șeful orchestrei dela Cinematograful Pathé
Str. Arcu No. 9

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousselte

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă. *Nevralgiile cele mai grele de timpuri, Migrenele, Durerile de cap, Sciatica, Afecţiunile reumatismale, ameţelile şi durerile din [illegible] şi toate celelalte remedii.*

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. La dimineaţa cea d'antâiu să se ia 2 hapuri, unul dimineaţa, unul la doua, şi unul la cina, seara. Dacă boinavul n'a mancat este usturam, va lua 4 hapurile deodată: 2 dimineaţa, unul la doua, şi unul la cina, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Mousselte de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

FONDOIR
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoir pour Poules et Faisans
RATELIERS & JARDINS

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiche, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1965—Mercuri 21 August 1913

M. S. Regele a cerut o anchetă militară

— Noul buletin de morți holerici —

Tot orarele școalelor secundare

De cînd s'a introdus regimul oarelor în ce privește materiile de învățat în cursul secundar, de atunci nu e muncă mai migăloasă și de multe ori mai grea decît aceia a repartizării lor.

Anul acesta s'a cercat ca asemenea lucrare pregătitoare să fie din vreme isprăvită. De aceia în cursul lunilor de vacanță s'au perdut multe zile cu aranjarea acelor oare. Rămîne-vor însă tablourile așa cum au fost alcătuite? Unii chiar dintre cei, cari se osteneau cu asemenea lucrare, nu prea aveau încredere în durabilitatea ei. Vor veni, ziceau ei, în Septembre stăruințe, se vor produce oare cari nemulțumiri și dacă nu în totalitate, dar cel puțin în parte, tablourile se vor modifica.

Vor veni unii să protesteze că li s'au dat prea multe oare, alții că merg la mai multe școale, alții că li s'a dat clasa I și II pe cînd ei vor a V și VI, etc. Sunt cîți-va profesori de religie, cari ori sunt abilitați prin examen de capacitate numai pentru religie, ori sunt din cei vechi cu concurs pentru această materie. Au reușit dînșii să obțină și cîte va oare de limba romînă. In urmarea aceasta ei sunt tratați ca și ceilalți profesori, sunt adică plătiți budgetar cu 420 lei lunar, pe cînd profesorii de religie au un tratament mai mic.

Acum dacă li s'au luat oarele de limba romînă și s'au dat specialiștilor, [illegible] ușor că vor protesta. Și cum unii știu să protesteze și să facă a fi ascultat protestul lor, se înțelege care va fi soarta tablourilor de repartiție.

Această repartizare a materiilor cu oara, aduce apoi ca consecință că nu se pot plăti mai bine profesorii.

Cînd acum doi ani în urmă, ministrul Arion a ridicat leforile profesorilor de la 360 lei la 420 lunar, a trebuit să vină cu promisiunea că li se vor da cîte cel puțin 15 oare de lucru pe săptămînă, în loc de 12 cît aveau până atunci.

Cum ai mai putea veni acum și să ceri ca profesorul să fie mai bine remunerat, cînd din tablourile de repartiție se va vedea că mulți, destul de mulți din cei ce ar trebui să aibă 15 oare, nu le au.

Nici nu mai vorbesc de școalele de fete, unde maximul e de 12 oare, dar mai nici una nu are acel maxim.

De aceia chiar, un moment s'a agitat în minister, revenirea la sistemul catedrelor. Să fie stăpîn profesorul pe catedra lui. Și s'ar putea face aranjament că sub denumirea unei catedre se intre o materie sau două dar înrudite, așa că profesorul să aibă cele 15 oare de curs și s'ar cîștiga mult astfel din alt punct de vedere. Profesorul ar rămînea alipit de *școala lui*, pe cînd astăzi care e *școala lui?!* Ar cunoaște bine pe elevi, s'ar da samă de temperamentul fiecăruia din ei, ar contribui astfel la ridicarea nivelului cultural ca și cel moral, ar face ca între dînsul și elevul său să se stabilească acea comunitate sufletească, de care vorbiam altă dată.

Împărtășesc deci și eu convingerea multora că mai mare serviciu s'ar face școalei dacă s'ar reveni, sub o altă formă mai potrivită stării de astăzi a lucrurilor, la regimul catedrelor.

Atunci s'ar putea mai bine și mai cu folos vorbi de îmbunătățirea stărei materiale a profesorilor.

Din punct de vedere al titlurilor astăzi nu e diferență între profesorii secundari și cei universitari. Ba încă mai mult, profesorul secundar trece prin o sumă de probe, prin care nu trece cel universitar.

Și atunci se întreabă cineva, de ce așa diferență mare de tratament între profesorul universitar plătit cu 1000 lei lunar și cel secondar plătit numai cu 420 lei?

Nu ne-am putea explica lucrul cel puțin în parte de cît prin aceia, că profesorii secundari sunt mulți, netitulari pe catedre, *ci pe oare*, și că mulți n'au nici oarele legale.

Și la Universitate sunt oare puține, dar acolo e altceva.

E adevărat însă că revenirea la sistemul catedrelor va aduce oare cari perturbări.

Mulți se tem de aceasta. In adevăr, zic dînșii, s'a produs o asemenea turburare, cînd în loc de catedre s'au dat oare profesorilor. Asta a avut loc, cînd în loc de 12 oare s'a prevăzut obligația pentru profesor de a avea cel puțin 15 oare de curs.

Acum voim a mai provoca o alta. Dar vorba francezului „qui veut la fin, veut les organs“ dacă urmărim un scop și ne gîndim la utilitatea lui, nu trebue să ne uităm la mici inconveniente.

Remănînd dar la cele ce s'au înfăptuit prin distribuirea oarelor pentru viitorul an școlar, recunoaștem că atențiunea comisiunii respective a fost îndreptată în sensul de a da pe cît posibil toate oarele de anumită materie profesorului, care era abilitat în specialitatea respectivă. S'a făcut un mic triaj, dîndu-se la anumiți profesori cursurile inferioare de liceu și altora pe cele superioare.

S'a căutat apoi a se face ca profesorii să funcționeze la cît mai puține școale, concentrîndu-li-se oarele la una ori două.

Avem credința că ceia ce s'a făcut vara aceasta e un pas înainte pentru rezolvarea multor probleme pe cari le suscita bunul mers al învățămîntului și în special acel al învățămîntului secundar, de la cari așteptăm atîta.

Tot cu ocaziunea cercetării și revizuirei orarelor de școalele secundare s'a constatat [illegible] un rău, de care dînsele sufăr. Acest neajuns stă în aceia ce se numesc detașări, congedii etc.

Administrația actuală și-a pus în gînd să traducă în fapt, ceea ce de altfel are aerul unei axiome și anume școală trebue să fie pentru elevi, iar nu pentru profesori“.

Chestiunea aceasta e delicată. Vom atinge-o altă dată,

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Economie, Horatio!...

Lugubra vorbă shakespeareană ne-a amintit-o o informație de gazetă. In ea se spunea că într'o mare capitală de județ intendența a economisit zeci de mii de franci din mîncarea trupelor.

Probabil o eroare de tipar: din nemîncarea lor...

Economia e o mare virtute, dar nu totdeauna. De aceia știrea de mai sus nu ne-a amintit numai deviza eroului shakespearean, ci și anecdota noastră națională. Acea în care stăpînul unei mîrțoage își jelește scumpul animal, care a crapat de... foame, tocmai cînd se deprinsese așa de bine... să postească.

Nu cumva s'o fi petrecut ceva la fel în rîndul trupelor pe sama cărora intendența orașului C... se lăuda c'a economisit zeci de mii de lei.?

POLITICE

VIBRIONUL POLITIC

Intr'un articol editorial, apărut acum cîte va zile în „Epoca“, se susținea un lucru foarte bizar pentru un ziar care, cel puțin pînă acum cît-va timp, se pretindea a fi reprezentantul autorizat al conservatorismului.

Vibrionul vieței noastre politice îl constituie,—după autorul pomenitului articol,—spiritul de disciplină de partid, care produce toate relele de care ne plîngem în ultimul timp.

Din partea unui ziar pretins conservator, desigur că o atare constatare ie cel puțin surprinzătoare. Aceasta în genere, dar mai cu seamă în condițiile speciale de desfășurare a vieței partidului conservator românesc.

Dacă acest partid suferă, aceasta se datorește în primul loc și în special lipsei de disciplină. Din cauza acestei lipse am asistat, în ultimul timp, la manifestări de acte și gesturi care au rănit adînc simțimintele morale ale tuturor oamenilor, cari puteau privi obiectiv la cele ce se petreceau în lagărul conservator. Și tot ce s'a produs și era de regretat că s'a produs, d. Ioan Miclescu, un spirit eminamente frondeur, îl punea, într'un substanțial discurs pronunțat la Cameră, pe seama lipsei de disciplină în partidul conservator.

***Epoca* nu trebuia, nu putea dar să susție cele ce a susținut. Simțind existența răului ea caută o explicație și găsește una, care corespunde opticei sale interesate, dar care nu corespunde adevărului.**

Forma vieței noastre actuale politice nu poate fi menținută. Asta e evident. Ea trebuie schimbată și va fi foarte curînd schimbată.

Răul nu stă însă numai în ceea ce susține *Epoca*. Nu spiritul de disciplină ie vibrionul vieței noastre politice. Altul ie răul. Vibrionul îl constitue procedeurile unei categorii, care pretinde încă drepturi datorite originei, și care înveninează pururea viața politică prin acțiuni reprobabile, prin gesturi lipsite de lealitate, prin campanii calomnioase.

Aceștia, adevărații vibrioni, politici secretează toxine care înveninează viața noastră politică și prin acțiunea lor au adus manifestările morbide de astăzi.

Aceștia trebuie făcuți inofensivi — și vor fi făcuți grație marilor reforme, consecință ineluctabilă a ultimelor evenimente produse în și pentru țara românească.

După doi iepuri...

Dacă ar fi să rezumăm ceea ce, foarte de curînd, contele Karoly, cunoscutul barbat politic ungur, imputa diplomației și politicei austriace, ar fi să aplicăm proverbul nostru: „a alergat după doi iepuri...“

De altfel s'a recunoscut de mult că jocul primejdios al Austro-Ungariei a fost și costisitor și pierdut. Dar să cităm cîte ceva din spusele contelui:

„Noi am pierdut partida, zice dînsul. Criza balcanică a început și s'a sfîrșit pentru noi printr'un eșec, dar ceea ce e mai grav, ca atingere a prestigiului nostru, este că noi nu numai n'am știut să neînțelegem cu inamicii noștri, dar ne-am făcut adversari din amicii de eri.

Lăsînd să cadă politica *statului quo*, ne-am înstrăinat simpatile turcești, dar n'am știut să căștigăm simpatiile celorlalte State balcanice, căci noi am fost pe toată linia fără energie și neconsecvenți. Noi n'am știut să protejem Bulgaria de la dezastrul la care s'a expus. Noi am lăsat România, pînă acum în relațiuni strînse și cordiale cu noi, să-i dea lovitura de grație.

Prin cererea de revizuire a tratatului din București, noi am voit să venim în ajutorul Bulgariei; aceasta a eșuat, dar am reușit a ne pune în opoziția cea mai absolută cu cea mai bună aliată a noastră, Germania. Invingătorii nu pot atribui victoria lor ajutorului nostru. Invinșii caută din contra motivul eșecului lor în lipsa de energie a politicei noastre.

Acesta nu e întregul bilanț al acestui nenorocit an. Armata noastră întreagă a rămas la frontieră, înarmată pînă în dinți. Aceasta ne-a costat o jumătate miliard“.

Firește, pierderile bănești sunt dintre cele mai puțin simțitoare. „Politica de prestigiu“ urmărită de Monarhie — și pe care necontenit o ironizează „Neue Freie Presse“ cu atîta succes, a fost sîngeros lovită. Apariția articolului Karoly, tot în ziarul „Neue Freie Presse“, confirmă că spiritele au început a se mai trezi din vise și exagerări.

A.

MICI POLEMICI

D. general Bogdan arată că, fiind aproape să înconjoare Sofia, primi ordin de oprire, la 13 Iulie.

...Iată un 13 care n'a fost... fatal Bulgarilor.

*

Vibrionul holerei are numai o milime de milimetru lungime.

...Mic, dar al dracului!

*

Unii militari au făcut o greșală filologică, socotind că bateria *derivă de la verbul a...* bate.

*

Pînă și „Evenimentul“ iea la vale pe prefectul de poliție scriind că a adresat un raport .. direcției serviciului sanitar.

Ingratitudine!

*

Dunărea s'a dovedit contaminată de holeră.

...Să-i se dea foc!

*

Intîiul rînd în „Evenimentul“ de astăzi „s'a scris deja atît asupra campaniei noastre...“

E un „deja“ destinat abonaților de anumită origine?

*

Ce-o să zică Regele Carol aflînd că sunt în armată atîția ofițeri... cuzești?

*

„Cazurile suspecte“ sunt urmărite sever. Numai femeile... suspecte sunt tolerate pe străzile Iașului.

OAMENI ȘI LUCRURI

In căutarea păcii

Gestul lui Andrew Carnegie de a consacra un grandios palat—la Haga—inițiativei generosului... Țar al Rusiei de a statornici pacea universală nu, va asigura, nici pe de departe, existența păcii, după atîtea încercări istorice, memorabile, rămase infructuoase.

Cu patru secole înaintea erei creștine Aristofan a scris comedia sa: „Pacea“ cu o tendință pacifistă remarcabilă.

„Filosofia greacă — transplantată mai tîrziu la Roma — reprezintă năzuința către o „înțelegere omenească“ universală, începînd cu tendința lui Socrate de a se proclama „cetățean al lumei“ pînă la latinul Cicero, care privea drept cel mai înalt grad al desăvîrșirei acea „caritas generis humani“ ce întrupează pacea între muritori“.

In primul secol după Christ apare Virgilius Maro, care prevestește pacea eternă, sub imaginea mitică a unei epoce de aur reînviate.

După ce diverși papi, în evul mediu, încercară a întemeia instituții de arbitragiu între state, se văzu, în secolul al 15-lea, un rege al Bohemiei—Georg Podiebend, propunînd lui Ludovic al 11-lea o ligă de pace.

Enric al 4-lea, rege democrat al Franței, încercă o federație a statelor europene, reunind cele 16 state ale Europei, — în rîndul cărora încă nu se prenumărau Rusia și Turcia. Era proiectul original ca statul să aibă un fel de parlament comun, cu cîte doi reprezentanți ai fiecărui stat pentru rezolvirea ori-cărui conflict religios, politic, diplomatic.

Omorît de un călugăr scelerat, bunul Rege nu-și putu îndeplini planul, despre care a scris cu elogii Wilhelm Penn, în veacul al 17-lea, în scrierea sa și despre viitoarea operă de pace a Europei.

O altă scriere identică, în secolul al 18-lea, fu acea a renumitului Abbé de St. Pierre: „La paix perpétuelle“. Iar către finele acelui secol apar filosofii păcii prin excelență, Voltaire, care a scris: „Ori ce războiu european este un războiu civil“; Mirabeau, care profetizează că: „Poate ne apropiem de momentul în care libertatea, ca stăpînă desăvîrșită a celor două lumi, va împlini dorința filosofilor, emancipînd omenirea de crima războiului și vestind pacea eternă. Atuncea fericirea popoarelor va fi unicul scop al legiuitorului, unica fală a națiunilor“.

Nenumărate au fost și în secolul al 19-lea bunele încercări și bunele intențiuni.

Anii 1863 și 1868 sunt pentru Franța date de glorioasă inițiativă pentru statornicirea păcii internaționale. Dar numai peste doi ani — în 1870 — Franța însă-și, în împrejurări asupra cărora am stăruit, va însîngera Europa pentru secole întregi, sădind sămînța neîncrederei și neliniștei cari vor cere înarmări interminabile...

Așa că în momentul de față suntem mai sceptici ca ori cînd față de vorba Evangheliei care grăia omenirii: „Eu îți aduc pace, nu războiu“,—ca și față de generoasele inițiative ale unor miliardari de felul lui Andrew Carnegie, făuritorul Palatului păcii in Haga.

Rodion

ECOURI

Palatul Păcei

Zilele aceste a'a inaugurat, după cum se zice, la Haga, Palatul Păcei. Ideia unui arbitraj internațional s'a pus în practică—e drept cam cu greutate—și în numeroase rînduri a fost evitat conflictul armat, de pildă în cazul cu conflictul Dogger-Bank dintre Rusia și Marea Britanie, conflictul pescăriilor din Terra-Nova, dintre Statele-Unite și Marea Britanie; conflictul Casablanca, dintre Franța și Germania; conflictul cu Cartagina și Manuba dintre Franța și Italia... și încă altele.

In ce privește Palatul Păcei, diverse state au contribuit la decorarea lui. Franța a donat un tablou de Bernard, un altul de Chigot și o tapiserie de Gobelins; Anglia, vitraiurile sălii de justiție; America, un grup în marmură pentru scara de onoare; Rusia, o fîntînă monumentală; Austria, policandrele și aparatele de iluminat; Suedia, garnituri; Italia, marmurele marelui vestibul; Belgia, ușa de intrare; Germania, zăbrelele de intrare; Japonia, tapetele de matasă ale sălei consiliului permanent; China, patru frumoase vase de o foarte mare valoare etc.

Ar fi de dorit ca statele pămîntului să evite totdeauna conflictele armate și să se adreseze arbitragiului internațional; acesta va fi cel mai frumos cadou din cîte se pot aduce Palatului Păcei...

În vremea demobilizărei

Prin ținutul **Botoșani**: *Verești, Dumbrăveni, Vlădeni, Botoșani, Sulița Dracșani*

In tren.—Am plecat din Iași cu trenul clasa III, deși aveam bilet clasa I. Mă simțeam în elementul meu în această clasă, mai ales că se înturnau flăcăii demobilizați, dela cari ascultam cu plăcere schimburile lor de idei; chiar din Iași erau vre-o zece demobilizați, cari se înturnau acasă spre Hîrlău; dela Pașcani însă trenul era plin înțesat cu demobilizați, mai toți de pe la forturile Nămoloasa, Focșani, Galați sau dela București.—Era plăcut să-i auzi vorbind, chiar fără să-i întrebi ceva. Cei cari veneau de la forturile din jurul Bucureștilor cu o mîndrie fără seamăm spuneau că e foarte bine aparată capitala țării, că fie armata dușmană cît de numeroasă nu mai poate răzbi prin cercurile forturilor. Ceilalți răspundeau că la forturile din București nimeni nu-și pune în primejdie viața de oare ce numai cînd întreaga armată va fi zdrobită, numai atunci armatele dușmane năvălesc spre Capitală. Acest lucru e cu neputință și deci soldații de la forturi sunt siguri pe viața lor.

Mai frumoasă a fost discuția cu privire la repeziciunea cu care li s'a dat drumu

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

‚Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi'

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

de comandantul companiei. Unul spunea că lor, căpitanul li-a dat drumul imediat ce s'a ordonat demobilizarea.

— Cum, întreabă altul, nici n'aţi grijit şi scuturat hainele şi muniţia?

— Nu. Căpitanul a pus pe cei dela activă de le-a grijit. Şi noi de dorul celor de acasă într'o goană am fugit la gară, unde am stat vr'o 6 ceasuri pînă la plecarea trenului.

Ba, la noi căpitanul ne-a pus de-am scuturat şi grijit de mai mare dragul hainele şi muniţiunea. Şi primirea a făcut-o căpitanul chiar. Pe cel care nu grijise şi scuturase bine, îl întorcea înapoi.

— Bine a făcut, zise un altul, acest căpitan. Tot aşa am făcut şi noi, fără să ne îndemne nimenea. Bagaţi de samă, măi camarazi, dacă stricaţi hainele şi muniţiunile prin nepasarea şi neingrijirea voastră, zicînd că-i al statului, va fi rău tot de noi; căci stricîndu-se acestea, statul va trebui să cheltuiască alte sute de milioane pentru ca să le facă la loc, şi aceşti bani îi ia tot pe spinarea noastră. Încît dacă cruţi, faci bine, căci te cruţi pe tine. De altfel e şi păcat, echipament aşa frumos să fie stricat în cîteva săptămîni.

Cel care făcea lecţia aceasta de economie celorlalţi, era un flăcău ţaran tare liniştit şi aşezat. Am aflat de la el că în familie toţi sînt cuminţi şi economi, are fraţi învăţători, slujbaşi la casierie, iar el se ocupă cu munca cîmpului cea dătătoare de sănătate.

— Vereşti! Aud glasul conductorului. M'am dat jos aci ca să mă duc cu trăsura la Dumbrăveni.

Dumbrăveni.—Ca să mergi la *Dumbrăveni*, trebue să te cobori în gara *Vereşti*. Această gară se află chiar în satul *Vereşti*, sat care face parte din comuna Dumbrăveni.

Cum eşi din gara Vereşti şi străbaţi satul cu acelaş nume, faci cam spre nord răsărit, trecînd linia ferată ce duce spre Burdujeni, ca să străbaţi şase kilometri pînă în Dumbrăveni. Cum ai eşit din sat, ochiul dă de apa Sucevei şerpuind dealungul hotarului dinspre Bucovina, pe care privim cu nesaţ pînă în zările cele mai depărtate. Cel ce merge la Dumbrăveni, numai dacă se opreşte înadins şi se întoarce poate privi culmile dealurilor înşirate şi acoperite cu păduri dincolo peste hotare în Bucovina.

Dar şi drumul spre Dumbrăveni e cît se poate de frumos. Şoseaua merge pe platoul trăgănat; aşezat între apa Sucevei şi apa Siretului şi abea ai străbătut 2 km. că dai de o pădure frumoasă, în care, deşi proprietarul a vrut să oprească intrarea călătorilor îngrădind-o cu sîrmă legată cu furci de stejar, totuşi se găsesc locuri pe unde sîrma îi stricată şi se poate intra în pădure pentru a merge, nu pe praful şoselei necontenit rîdicat de numeroasele vehicule, ci pe iarba mătăsoasă şi la umbra stejarilor. Aci odihna e binefăcătoare pe o zi călduroasă.

Cînd ai eşit din pădure, — care ţine vre-o jumătate de km., se vede satul *Dumbrăveni* cu bisericile lui. Acest sat e mare de tot, are 4700 locuitori, din el au plecat *800* (opt sute) de soldaţi în războiu.

Aceasta mi-a spus-o învăţătorul şi primarul comunei. Tot ei mi-au spus că plecarea acestor 800 soldaţi în ziua mobilizării s'a făcut cu un alaiu nespus de frumos. Tot satul a condus pe aceşti 800 soldaţi pînă la gara Vereşti numai în cîntece şi chiote de veselie şi bucurie. La îmbarcarea făcută în gara *Vereşti* a luat parte şi d. Leon Ghica, proprietarul, care împreună cu învăţătorul a ţinut cuvîntări de ocazie, înflăcărînd inimile aprinse ale flăcăilor. D. Leon Ghica a dat 2000 lei pentru ajutorarea familiilor în suferinţă pe urma celor plecaţi în războiu. Învăţătorul mi-a mai spus că împreună cu primarul a mai format nişte echipe, de cîte zece oameni muncitori, cu cari a lucrat din holdele celor plecaţi în războiu. Femeile celor plecaţi dacă aveau nevoe de lucrători pentru muncă la holdele lor se adresau învăţătorului şi primarului, iar aceştia destinau cîţiva muncitori din echipă ca să le munciască.

Satul Dumbrăveni e frumos de tot, are drumuri îngrijite. In el sunt două biserii, din care una zidită de Balş, vechiul proprietar, situată lîngă curtea proprietăţii d-lui Leon Ghica. Duminecă sau serbătoarea e o plăcere să mergi la această biserică ca să asculţi un cor îngeresc, ţinut pe socotoala proprietarului d. Leon Ghica, şi care vezi făcînd parte fete ţărăncuţe din Dumbrăveni. Dirijorul corului e d. Căpriţă un diplomat al Conservatorului. Cu o vie plăcere m'am ales din vizitarea bisericei în timpul serviciului leturghiei. In parcul curţii se află aşezat bustul poetului Eminescu, a cărui tată a trăit în Dumbrăveni.

In satul Dumbrăveni se găsesc zilnic de citit ziarele: Universul, Dimineaţa, Adevărul, Minerva, Epoca. Se găsesc de vînzare la prăvălia Bosinceanu.

Satul Dumbrăveni are şi o fabrică de spirt şi de acid carbonic, aşezată spre Siret, care e la un kilometru departe de sat.

In Dumbrăveni sînt două şcoli, una tip urban cu 4 învăţători, cu local propriu şi alta de ţesătorie şi sericicultură.

Vlădeni. — Doisprezece chilometri de la Dumbrăveni, trecînd şi podul de fer de peste Siret, ajungi în *Vlădeni*, după ce sui dealul *Haţanilor*, ce trece prin satul Huţani. Cînd am plecat din Dumbrăveni la Vlădeni, cît pe ce să mă prindă o ploae grozavă, cînd suisem dealul şi mă coboram în Vlădeni. In faţa casei primarului se vede biserica neterminată şi care nu se va termina curînd, cum am înţeles, căci zidirea s'a crapat în vreo două locuri chiara cum în timpul construirei şi bani mai trebuesc adunaţi ca să se dreagă ce s'a greşit. După ce a stat ploaia, pe o şosea frumoasă ne-am preumblat pînă la iazul *Brehneşti*, situat chiar la marginea satului Vlădeni, iar celalt capăt al iazului e satul *Brehneşti* situat pe deal.

Vlădenii sînt aşezaţi pe coastă de deal înclinată spre răsărit şi deasemenea e sat bine îngrijit. Am admirat mult în curtea unui gospodar un lucru nemai văzut prin satele noastre: o poiată de păseri cu trei odăi, cu uşi în regulă pe unde intră un om, iar încăperile pe din lăuntru îngrijite şi văruite de mai multe ori de rămîneai încremenit văzînd aşa gospodărie, Cum se mătură odăile locuite de oameni, aşa se grijesc şi cele ale paserilor.

Din Vlădeni am plecat spre Botoşani, şoseaua ce duce prin dealul Vlădenilor, coboară la vale mai întăi şi apoi urcă la deal spre pădurea Mîndreştilor, străbate această pădure coborînd şi cînd eşi din ea te uiţi în Botoşani cum te uiţi în oraşul Iaşi de pe dealul Gălăţii sau al Cetăţuiei. Şoseaua e minunat de bună; şi e o plăcere să călătoreşti pe ea, mai ales după o ploae, care face să nu mai fie praf.

In Botoşani ferbere mare, sosise regimentel 37 şi bivuacase pe platoul dinspre şoseaua Suliţa. Toată lumea cerea să vorbească cu ai lui, dar aproape cu neputinţă din cauza sentinelelor aşezate des de tot. Am văzut vorbind cu cei sosiţi la distanţe de vre-o sută metri, era mai mult o convingere pe calea ochilor că cel dorit se afla în viaţă.

(Va urma)

Hulubeiu Valeriu.

De Vînzare
Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 3 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică prin oferte închise pentru darea în antrepriză a construirei unui pod în capătul străzii Arapu la întîlnirea cu şoseaua Ţuţora.

Valoarea lucrării după deviz este de lei 510.

Art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

Garanţia provizorie lei 125, în numerar sau efecte publice.

Condiţiunile de licitaţie şi devizul se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Ad-tiv Comunal.

No. 16544 19 Aug. 1913.

Litere-Ştiinţe-Arte

Versul zilei.—După potolirea spiritelor în chestiunea răsboiului, actualitatea mare a zilei rămîne, din nefericire, Holera. De aceia nici literatura zilei nu poate rămînea străină de inspiraţiile ei. Găsim pe alocurea bucăţi reuşite, precum este acea a humoristului Vasilache în „Flacăra":

HOLERA

La T.-Măgurele sunt 900 de purtători ai vibrionului virgulă.
«Ziarele».

Păi dacă viaţa pămîntească nu e
Decît un veşnic *semn de întrebare,*
De-o *virgulă* ce stă să ne răpue
O, oameni buni, de ce ne-am teme oare?

Un conţopist nefericit ca mine,
Ce scrie numai virgule şi puncte
Şi rînduri lungi de slove asasine,
Ce-i oare'n lumea asta? Un defunct e

Mai trist decît sărmanul Ugolino,.
O, Moarte, dă-mi un număr de eşire!
O, Virguiă mîntuitoare, vino
Şi ia-mă c'o... *trăsură de unire!*

S'acolo unde nimeni nu ştim cum e
Ducîndu-mă, o să rămîi bun dus...
Un conţopist deci mai puţin pe lume;
Deşi la cap are să-mi stea un +.

INFORMAŢII

■ *S'a dispus ca pe viitor să nu se mai închee nici un cotract de închiriere sau reînchiriere, pentru poliţii, fără o prealabilă autorizare, a Ministerului de interne, care se va da în urma raportului ce se va face şi în care se va arăta: pentru ce anume servicii se închirieză imobilul; numele proprietarului, durata contractului şi celelalte condiţii mai importante.*

■ *Ca şi altor ziare din ţară ni s'au trimis şi nouă plîngeri în potriva d-lui căpitan Ionescu şi se pare că în cazul ostaşului din Bărlad, din reg. 12 Cantemir, numitul domn căpitan a fost de o ferocitate condamnabilă, bătînd până şi pe caporalul, pe care-l însărcinase cu penibila misiune de a maltrata pe nenorocitul soldat.*

Sperăm că pe lîngă cele două anchete ordonate, se va institui şi a treia, cu privire la excesele făptuite cu bătăile în potriva unui Inalt ordin Regal şi în potriva intereselor ţării.

■ *In comana Scobinţi, s'a îmbolnăvit aseară o copilă, cu simptome suspecte de holeră. Bolnava a fost trimisă la Hîrlău unde a fost izolată.*

Se aşteaptă acum rezultatul analisei bacteriologice, pentru a se vedea dacă în adevăr este nu caz de holeră.

■ *Un grup de jandarmi pedeştri a sosit ieri sara din Bulgaria, şi comenduirea pieţei i-a instalat pe platoul Copoului şi astăzi dimineaţă d. medic al garnizoanei locot.-colonel Rigler i-a şi inspectat şi găsindu i sănătoşi şi, după ce s'a dovedit că au făcut 5 zile de carantină, a dat ordin a fi trimişi la căzărmile respective.*

■ **HOLERA LA ROMAN.** — Astă noapte, pe la orele 2, d. epitrop dr. Riegler, a primit de la medicul spitalului Romau o telegramă arătînd că inspectorul sanitar şi Prefectul judeţuiui, cer ca să se interneze în spitalul de Roman 5 holerici.

La această telegramă, d. dr. Riegler, a răspuns următoarele:

„Internarea holericilor în spitalul nostru e absolut imposibilă şi în contra ori cărui principiu de izolare. Romanul are un singur spital, în care nu se poate primi nici un holeric".

■ Agenţia Romînă telegrafiază următoarele, în privinţa timpului: E cald la Viena; frumos la Budapesta, Berlin şi Paris; noros la Londra şi Liverpool; cald la Brăila şi Constanţa.

■ Dl. medic şef al oraşului, dr. Flor a trimis medicilor comunali următoarea circulară:

Domnule Medic,

In vederea timpurilor anormale prin care trecem, pentru a ne putea lua măsuri imediate în caz de ivirea vre unui caz de holeră şi pentru ca fiecare dintre noi să avem partea noastră de activitate am onoare a vă ruga să bine voiţi a face astfel ca în ori ce moment din zi sau noapte să puteţi fi găsit.

■ Inscrierile la şcoala medie de fete au început şi se fac zilnic, între orele 9—12 a. m. şi 2—5 p. m., la cancelaria şcoalei din str. Albă No. 4, casele Balaiş

Actele necesare sunt: actul de naştere prin care să se probeze că nu are o vîrstă mai mare de 14 ani, certificatul de absolvirea cursului primar, certificatul de vaccină, iar pentru străine să mai adaoge şi recipisă pentru plata taxei de 20 lei.

■ Ministerul de interne a trimis o circulară prefecturilor de judeţ, prin care declară că n'are cunoştinţă şi nici n'a dat autorizaţie pentru serbări naţionale ce se zice că vor avea loc în Bucureşti.

■ Ieri d. revizor şcolar, împreună cu d. Cazaban, arhitect al casei şcoalelor şi d. inginer şef al judeţului, au vizitat comuna Bucium, alegînd terenul pentru construirea unui local de şcoală, din suma de 50 mii lei, donată de prinţul Carol.

■ A apărut „Buletinul Cassei Centrale" cu data de 15 August, cuprinzînd interesante dispoziţii.

■ Dintre medicii locali s'au mai supus inoculării cu serum anticholeric d-nii dr. Lebell şi L. Popper.

■ Azi, la orele 3, o consfătuire a avut loc la sediul companiei de jandarmi rurali, în vederea combaterei holerei.

Erau adunaţi toţi şefii de secţiune din judeţ, cărora d. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului le-a dat cuvenitele instrucţiuni.

■ Ziarul „Romînia" din Brăila cu data de astăzi publică următoarele:

„Aflăm din izvor autorizat, că regimentul 10 Putna care a fost campat în dosul „Monumentului" şi unde a stat timp de cîteva zile este complect contaminat de holeră.

Examinîndu-se la Brăila şi la laboratorul din Galaţi, dejecţiunile trupei s'a făcut constatarea că întreg regimentul, afară de colonel, poartă vibrionii fioroasei epidemii.

Aceasta înseamnă că avem în ţară un număr proaspăt de peste 350[illegible] holerici.

Regimentul a fost îmbarcat în vagoane în starea în care se afla, şi expediat la garnizoană Joi după amează.

Să nu ne mirăm dacă holera se întinde din ce în ce mai mult şi pe tot cuprinsul ţărei".

■ In ziua de 30 August a. c. orele 12 din zi, urmează a se ţine licitaţie publică în Camera în Camera de audienţă a Curţii de Apel din Iaşi, secţia I-a, pentru darea în antrepriză a aprovizionărei Curţii cu 120 metri cubi lemne, necesare pentru iarna anului 1913 | 1914.

■ *Importul de vite.* — Direcţiunea generală a vămilor, din ministerul finanţelor, publică următoarea deciziune a ministerului Agriculturei şi domeniilor:

Cu începere din toamna anului curent 1913, în ce priveşte importul viţelor americane altoite şi a coardelor de viţe de tot felul, toate transporturile destinate a fi introduse în Romînia, vor trebui să fie însoţite de un certificat de provenienţă, independent de permisul de import liberat de noi.

Acest certificat va trebui să arăte:

a) Localitatea de provenienţă, — comuna, districtul şi pepiniera unde a fost produse;

b) Numele pepinieristului expeditor şi numele persoanelor la cari se expediază viţa;

c) Numărul şi felul viţelor expediate;

d) Punctul vamal prin care se expediază în Romînia.

Certificatul de provenienţă va trebui să fie legalizat ca în conformitate cu declaraţiunile cuprinse în el, de către autoritatea comunală a teritoriului unde s'a produs şi recoltat viţele.

Şcoala profesională
Paraschiva G-ral Milicescu

— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —

Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.

Inscrierile încep la 1 Septembrie.

■ Distinsul teatru cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" reprezintă astă-seară Marţi 20 August, un program complect nou, cuprinde între alteie:

Urmele infamiei. Film rus de mare artă în două părţi. Intreaga desfăşurare e interpretată de artiştii dramatici ai teatrului imperial din Petersburg.

O călătorie în Spania: Sevilla, interesante vederi după natură.

Privighitoarea Parisului. Emoţionantă şi sentimentală dramă din viaţa reală. In această duioasă desfăşurare se oglindeşte zbuciumul unei tinere fete din înalta aristocraţie franceză, care-şi vede logodnicul îndrăgostindu-se de o cerşetoare supranumită „Privighitoarea Parisului". Dar găseşte în frumoasa cerşetoare o inimă nobilă şi se jertfeşte pentru ea. (2 părţi).

Gontran are două vocaţiuni, scene comice de moravuri pariziane.

Mîne Mercuri program nou: Sărutarea supremă, (2 părţi), etc.

S'a pierdut *o căţea (Dachs) de coloarea roşie. Cel ce va găsi-o s'o aducă în strada Păcurari 36, unde va primi o recompensă.*

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete
a
societăţei filantropice „Steaua"
— Iaşi —

— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III-a.

Obiectele care se vor preda în cursul complet al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: **Ana Obreja Belceşti.**

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul special Telegrafic

Adrianopole Turciei

Roma.—D. Sangiuliano a primit delegaţiunea adrianopolitană, căreia i-a spus că e probabil că Adrianopolul va rămîne Turciei şi că va face tot posibilul spre a împăca interesele legitime ale Turciei cît şi ale Bulgariei.

Distincţii

Atena.—Regele, despărţindu-se de miniştrii săi, le-a conferit marele cordon al ordinului salvatorului, în gradul de comandor, pentru serviciile aduse ţărei în timpul celor două ultime războae.

Miniştrii romîni decoraţi

Belgrad.—Regele a conferit marea cruce a vulturului alb, d-lor T. Maiorescu, Take Ionescu şi Al. Marghiloman.

Arestări

Novocerkaks.—Cei 9 talhari care au atacat vasul „Peter", au fost arestaţi de cazaci ; 66,000 ruble, din cele 68,000 furate de talhari, au fost găsite asupra acestora.

Holera

Agram.—Şapte noi cazuri de holeră au fost semnalate în diferite localităţi din Croaţia. Cîteva cazuri suspecte sunt în observaţie.

Zvonul că ar fi fost constatat un caz chiar în Agram, este absolut falş.

Graniţa Albaniei

Viena.—Contele Berchtold a primit azi după amiază pe ministrul de externe şi pe ministrul d justiţie albaneji. S'a discutat în special cu privire la graniţa sudică a Albaniei.

S'a cerut în special ca Argirocastro să rămînă Albaniei.

Contele Berchtold ar fi promis sprijinul guvernului austro-ungar.

Serviciul special Telefonic

O nouă listă de morţi

— Ministrul de răsboi declară că nu se ascunde numărul morţilor din armată —

Bucureşti.—Din partea ministerului de răsboiu, s'a transmis o nouă listă de morţi.

Tabloul poartă numărul 1330 din 17 August 1913 şi cuprinde lista celor morţi, pînă la 16 August 1913.

Corpul I de armată :

Nicolae I. Lazăr, soldat 41 rezervă.

Toboş Andrei, soldat 3 roşiori.

Crăciun Nicolae, soldat 14 artilerie, contigentul 1904.

Corpul II de armată :

Istivan Marin, soldiat, regim. Dîmboviţa 22.

Colceag Pompei, sergent, reg. 80 rezervă.

Penciu N., sergent, reg. 80 rezervă.

Marchitan Ion, sergent, reg. 80 rezervă.

Nica Stan, sergent, reg. 49 rezervă.

Schianu Ioan, soldat, reg. 49 rezervă.

Corpul III de armată :

Simion Gheorghe, soldat, regimentul Cantemir 12, contigentul 1906.

Corpul IV de armată :

Mîndru N., plutonier, reg. 13 Ştefan cel Mare.

Iosep Strul soldat, reg. 13 Ştefan cel Mare.

Darie D. soldat, reg. 13 Ştefan cel Mare.

Cariolan N., soldat, reg. 13 Ştefan cel Mare.

Costandache N., soldat, reg. Racova 25.

Dăscălescu D., soldat, reg. Războieni, 15.

Dubiţă Mihai, soldat, regim. Suceava 16.

Terzu Vasile, soldat, regim. Suceava 16.

Christea Gh., soldat, regim. Dragoş 29.

Pruteanu Gh., soldat, regim. Botoşani 37.

Vechiu C., soldat, din ambulanţa corp. 4.

Divizionul V. Coloana de muniţiuni

David Dumitru soldat, Tataruş Ion soldat, Toader Ion soldat, Dinu Ion soldat, Plugariu Ion soldat, Statu Stefan soldat, Ciocea Nicolae soldat, Ion Gheorghe soldat, Mihai Ilie soldat şi Matei Constantin soldat. In total 31 morţi.

La aceasta se adaugă 1155 din listele trecute, ceia ce face un total de 1186 morţi, între care 6 ofiţeri şi 1 funcţionar civil.

*

Ministerul de răsboi mai face cunoscut că versiunea, că s'ar fi constatat 1000 de morţi în armată, pe care ministerul le ascunde, este cu desăvîrşire neexactă şi că ziarele au fost induse în eroare.

Ministerul de răsboiu adaugă că nu se ascunde nimic, şi că listele se publică, de îndată ce sosesc. Incetineala publicărei se datoreşte faptului, că acele tablouri sosesc pe cale erarhică şi nu se poate mai repede.

Nou ministru bulgar

Guvernul bulgar a făcut cunoscut guvernului romîn, că a acreditat ca reprezentant al său la Bucureşti pe d. S. Radef.

Inţelegerea turco-bulgară

Berlin. — Ziarul *Vosische Zeitung* află din Constantinopol că înţelegerea turco-bulgară va fi curînd fapt îndeplinit.

Mîine se vor întruni delegaţii turci şi bulgari, în consfătuire comună.

Delegaţiunea turcă se compune din Osman Nizami Paşa şi Reşid-Paşa. Condiţiunile Bulgariei sunt încă necunoscute.

D. San Giulano şi chestia Adrianopolului

Roma. — D. San Giulano a primit eri delegaţiunea turcă din Adrianopol.

D. San Giulano a declarat, că speră că Adrianopolul va rămînea Turciei şi se va găsi mijlocul de a se stabili o bună înţelegere între Turcia şi Bulgaria.

O anchetă ordonată de Rege

Soldaţii din corpul 4 de armată lipsiţi cu desăvîrşire de ajutorul medical.

— Cadavre de ale soldaţilor mîncate de cîini —

T.-Măgurele.—Se afirmă că d. general Averescu, şeful statului-major, în urma intervenţiunei personale a M. S. Regelui, a cerut telegrafic facerea unei anchete severe, la corpul 4 de armată din Zimnicea, cu privire la faptul că la Turski-Isvor, regimentul 37 de infanterie a fost cu desăvîrşire lipsit de ori-ce ajutor medical.

S'au găsit bolnavi împrăştiaţi prin porumb şi membrele a 40 de cadavre de soldaţi mîncate de cîni.

Ancheta, după cum am spus, s'a ordonat după ordinul Suveranului.

Mersul Holerei în ţară

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi :

JUD. ARGEŞ. — *Piteşti,* **2 cazuri noi, militari, 1 mort militar.**

Costeşti, **în spital 1 mort militar.**

JUD. BRAILA. — In lazaretul din *Brăila,* **17 cazuri noi, 3 morţi militari.**

JUD. BUZEU.—3 cazuri noi, militari.

JUD. CONSTANŢA.—Cernavodă, 1 caz nou.

JUD. DOLJ. — *Craiova,* **1 mort.**
Barca, 1 **caz nou, 1 mort.**
Segarcea, 1 **cas nou,** 1 **mort.**

JUD. IALOMIŢA. — Axinte, **3 cazuri noi,** 1 **mort.**
Dichişeni, **7 cazuri noui.**
Jigalea, **1 caz nou.**
Ciocariciu, 1 **caz nou.**

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti, (Colentina)* **3 cazuri noi, 2 morţi.**
Olteniţa, **1 cas nou.**

JUD. R.-SARAT.—*R.-Sarat,* **4 cazuri noi, militari.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **6 cazuri noi, 4 morţi.**
Gărcov—Silistrioara, **4 cazuri noi, 2 morţi.**
Gripşani, **1 mort.**
Isbiceni, **1 cas nou.**
Ruseneştii de jos : **1 caz nou, 5 morţi.**
Vladila, 1 **mort.**
Balş, **1 caz nou.**

JUD. OLT.—*Crăciuneii de Sus,* **1 mort.**
Drăgăneşti, 1 **caz nou.**

JUD. TECUCIU.—1 caz nou, militar.

Jud. TELEORMAN.—*Alexandria,* **1 cas nou.**
Odaia, **2 cazuri noi.**

JUD. TULCEA.—*Comuna Ioan Brătianu,* **un caz nou.**

SILISTRA.—8 morţi.

In total au fost pe ziua de azi 62 bolnavi noi, dintre cari 25 militari şi 32 morţi dintre care 5 militari.

479 cazuri vechi.
62 cazuri noi.
36 morţi.
12 însănătoşiţi.
Rămaşi 497.

Se adaugă la aceasta 840 izolaţi la Zimnicea şi 54 la Silistra.

(s.) Dr. MINOVICI

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specialist la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

D. C. VASILIU
Cotar autorizat
Stradela Nicoriţa 12 Iaşi

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"
Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cacelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13 :

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale ; nici un repetent ; doi corigenţi la cîte un singur obiect ; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie ; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Spre ştiinţă

Nevoit a renunţa la un angajament în Rusia din cauza greutăţilor în indeplinerea formelor, m'am hotărît să rămîn în Iaşi.

Doritorii se vor adresa la sub-semnatul pentru angajamente de orchestră, tot timpul sezonului de iarna ce vine.

I G. DIMITRIU.
Şeful orchestrei dela Cinematograful Pathé
Str. Arcu No. 9

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

De vînzare

Un imobil proprietatea Societăţei Păinea Saracilor" din Iaşi, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avînd 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 şuri, pivniţă, 2 grădini şi amenajat cu apă în camera de toaletă, odae de baie, bucătărie, closete—lumină electrică şi sonerie.

A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Preşedinta Societăţei în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta dr. Cosmovici, casiera Societăţei, strada Codrescu, No. 11.

Misiţi excluşi.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imobilului situat în Iaşi strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 şuri de lemne şi 2 privăţi cu instalaţie pentru lumină electrică, sonerie şi apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11.

Misiţi excluşi.

Tipografia H. Goldner
înfiinţată în 1856.
Iaşi, strada Gh. Mârzescu
Cea mai mare şi mai modernă instalaţie din ţara Moldova
Casă de Încredere
Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.
Promptitudine şi acuratețe
Preţuri foarte modeste.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.
Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domicilîu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Fabrica de ciocolată CARMEN
— din Bucureşti —
Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.
Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.
Se atrage deosebita atenţiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesă şi tămăduesă *Nevralgiile* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gerralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari-s'l resistă la toţi celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi un'l la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les Veritables Pilules Moussette de **CLIN & Cie, de Paris,** cari se potŭ găsi la toţi *Droghiştii şi Farmaciştii.*

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

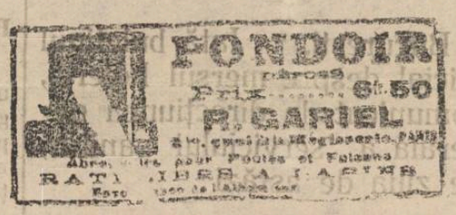

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Simbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1966–Joi 22 August 1913

Buletinul holerei arată eficacitatea măsurilor de combatere

Clevetirile celor răpuși

Sunt, mai degrabă, și una și alta pigmeii răpuși cari, în neputința și ura invidiei, au pornit cu un potop de injurii la adresa d-lui Take Ionescu. Cretinii și canaliile cari, de cîteva zile, nu mai contenesc cu acuzațiuni stupide, cu enormități făurite de mentalitatea lor monstruoasă, își închipue că vor putea crea un curent de opinie publică pe tema... „trădării" bărbatului de stat căruia în mare, foarte mare parte revine meritul isbînzii, triumfului reportat de Romînia. Cu insulte triviale, cu răstălmăciri scandalos de nerușinate, cred patronii mari și mici ai ziarelor-revolver că vor reduce pe un om care, în plină criză a dezvoltării Statului romîn, a avut partea covîrșitoare de inițiativă, de deciziune și de răspundere.

Pentru că noi am socotit apusă vremea cînd se discuta numai cu ura în suflet și injuria pe buze; pentru că am voit să rămînem urbani în spulberarea eșafodajului lor de rea credință și calomnie, domnii de la *Epoca* au ajuns să creadă că nu mai trebue să aibă nici un frîu, că pot s'-și permită orice ignominie, că pot să continue cu atacurile lor și idioate și mișelești — să dea zor cu „trădarea lui Take Ionescu". Dar cît de puțin ecou au elucubrațiunile lor veninoase, cîtă schimbă provoacă în toate păturile sociale ale acestei țări — pe care șeful partidului conservator-democrat, prin puternica lui inteligență, prin neînfrînata lui hotărîre în acțiune, a înălțat-o la rangul de factor decisiv în Sud-Estul Europei,—cîtă repulsiune a stîrnit această campanie de murdării, au putut s'o constate inspiratorii *Epocii* și ai codiței sale *Viitorul*. Nu e om cu un elementar bun simț, nu e Romîn patriot care să nu osîndească învinuirile idioate, pornite dintr'o ură josnică.

Epoca — Patronii *Epocei* contestînd d-lui Take Ionescu, nu meritul mare, covîrșitor, dar ori-ce merit în succesul acțiunii externe a Romîniei !.. Sforțările de fie-care zi, de fie-care ceas, din Octombrie trecut și pînă acum ale șefului partidului conservator-democrat, tăgăduite de coterii care nu s'au agitat, cari n'au dat semne de viață, în toată durata crizei, de cît numai cu gîndul, în scopul de a pescui în apă tulbure !... Acțiunea negativă, dăunătoare și intereselor și prestigiului României să întunece roadele activității luminate, conștiente de țelul final, a bărbatului de Stat, care cu atîta strălucire a întrupat conștiința națională, atunci cînd în spirite era șovăială, indeciziune pentru drumul de croit în destinele Romăniei !

E pree mare cutezanța șnapanilor, prea crasă idioția acelora cari nici odată n'au fost în stare să facă o demarcațiune între interesele superioare ale țării, e a împinge dincolo de limita permisă adversarului preot de a critica și ataca, — pentru ca sentimentul de cinste și dreptate ale masselor să nu se revolte.

*

D. Take Ionescu „trădător" pentru că în interviewul acordat unui redactor de la ziarul *Figaro*, a afirmat un lucru care a fost la însăși baza acțiunii diplomatice și militare a Romîniei: anume că Bulgaria nu trebuia micșorată, strivită, umilită de oare-ce se compromitea echilibrul balcanic pentru stabilirea căruia noi am făcut formidabila sforțare care ne-a atras admirațiunea lumii întregi și a dat țării o creștere teritorială și un prestigiu pentru dobîndirea căruia, în alte împrejurări, ar fi trebuit decenii după noi, secole după d. Filipescu (vezi scrisoarea sa de a doua zi după ieșirea din guvern).

Da, dacă cuvîntul hotărîtor în sfaturile guvernului l'ar fi avut d. Filipescu, e neîndoios, că ne-am fi aruncat într'o aventură din care România nu numai că nu avea nimic de cîștigat, dar cu siguranță avea totul de pierdut. De nu ar fi tost d. Take Ionescu care, cu neasemuitul lui spirit de pătrundere să vadă și cu bărbătească-i hotărîre să puie piciorul în prag și cu pieptul să atingă calea svăpăiaților atunci cînd era primejdie de a face un gest — nesocotit la acea epoca — Dumnezeu știe ce s'ar fi ales nu numai din aspirațiunile imediate, dar din însăși situația și vaza României.

Și astăzi, aceiași oameni cari, pentru un meschin interes de politică de coterie, nu ezitau să dea pradă însuși viitorul țării,—aceiași oameni au neobrăzarea să întineze numele bărbatului de stat căruia Romînia datorește în mare, foarte mare parte triumful final. Incă-odată — de ce? Pentru că d. Take Ionescu a afirmat—ceea ce a susținut întreg guvernul de colaborare în tot timpul cît a ținut criza balcanică; pentru ca echilibrul din Peninsulă să fie într'adevăr un just echilibrul de forțe, trebue cu tot dinadinsul evitat ca Bulgaria să iasă redusă, umilită, muncită de gîndul revanșei.

Dar a cere șnapanilor să nu bîrfească și idioților să priceapă, e a pretinde cîinilor să nu latre la trecerea caravanei. Să pretindem pigmeilor—cari nu-și mai afirmă existența politică de cît prin veninul ce zilnic secretează—să aprecieze în lumina dreptei judecăți rolul mare, hotărîtor al șefului partidului conservator-democrat în criza din care România a eșit materialmente și moralmente mărită; a pretinde acestor oameni strîmți la minte și mici la suflet, să vadă adevăratele interese ale țării—e a cere idotului o sforțare cerebrală, de care nu e capabil, iar șnapanului un sentiment de sfială pentru care nu e loc în sufletul său ros de patimă.

NOTA ZILEI

Microbul poltron.

Nu fără nici un viu interes am cetit notița reprodusă dintr'un ziar brăilean, în care se arată, din izvor autorizat, că întreg regimentul 10 Putna a 3500 de oameni — *afară de colonel*, poartă vibrionul holeric, dovedit prin analiză microscopică...

Pentru ca un regiment întreg să se contamineze și să excepteze numai comandantul suprem, lucrul trebuie să aibă un înțeles științific și aceasta va face ca în viitor manualele populare să definească vibrionul-virgulă în felul următor :

„Un microb foarte poltron, moare la temperatură joasă, moare în lumina soarelui moare în vin, oțet, acide, în antiseptice nu rezistă gradelor militare superioare, de la colonel în sus".

Regimentul 10 Putna va fi adus astfel mari servicii științei medicale moderne...

POLITICE

VENINUL „EPOCEI"

„Epoca" ziarul care a așteptat să treacă data de 1 Aprilie—începutul anului budgetar—pentru ca să devie un ziar de opoziție, continuă secrețiunea zilnică a veninului, în contra șefului și fruntașilor partidului conservator-democrat.

Noi recunoaștem, fără înconjur, că-și îndeplinește cu prisosință misiunea clevetirei și a calomniei, singura funcțiune ce mai poate avea, ea și patronii ei, în viața politică a acestei țări.

Zilnic „Epoca", întru îndeplinirea acestei funcțiuni servește puțin numeroșilor săi cetitori o proză de care ar putea fi geloși toți excrocii, șnapanii și santagiștii din jurul d-lui Bogdan Pitești.

In ura ei neputincioasă ea însă descopere teme de atac, care, pe lîngă scîrba ce ți-o inspiră, sunt pur și simplu ridicole.

Astfel, in ultimul număr, ea atacă pe d. Badareu, pentrucă se demenează prea mult și pentru că în timp de două-zeci și patru de ore se află la cele două extremități ale țărei.

Evident că e ridicol atacul neputincioșilor în contra unui om, care se istovește muncind în lupta contra flagelului, și care, prin continuele supravegheri personale, dă pilda unei activități prodigioase și asigură executarea strictă a măsurilor luate.

Din acest fapt „Epoca" are neobrazare să facă o imputare d-lui Badareu.

Ea ar fi dorit poate ca ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne să imiteze pe acei miniștri, pe care „Epoca" nu i-a atacat nici odată, și cari, dacă se demenau, o făceau numai în cazuri cînd deplasarea și destinația trebuia să rămîie necunoscută. Ea ar fi vrut ca d. Badareu să imiteze pe alți miniștri, pe care „Epoca" iarăși nu i-a atacat nici odată, care nu dădeau pe la ministere cu lunile și care nu știau macar despre existența celor mai principale din gestiunile departamentelor respective.

Dorința ei însă nu se va îndeplini nici odată. Atacurile „Epocei" nu vor schimba concepția d-lui Badareu și nici nu l vor face ca în loc de o activitate prodigioasă să prefere lenea și tembelismul cu adevărat oriental al unora din amicii „Epocei".

Cît despre balele ziarului cu parapon, cel mult vor reaminti d-lui Badareu, dictonul : „Vîntul bate..."

MICI POLEMICI

Față cu nenumăratele plîngeri cotidiane privitoare la bătaia în armată, autoritățile superioare prevăd că vor avea multă... bătaie de cap.

*

La Sulina o femee în durerile facerei a fost trimisă de medici... în lazaretul holericilor.

Era într'adevăr un diagnostic diferențial greu de făcut !

*

Femeile celor mobilizați, cu cereri de ajutoare, trebue să treacă toate prin cabinetul d-lui prefect de poliție.

Fostul căpitan își organizează o... defilare.

*

„Epoca" cere să fie rechemat în țară d. Take Ionescu. Cînd se va reîntoarce, va cere „Epoca" să fie... retrimis peste frontieră.

*

De frica soldaților indignați, mulți ofițeri nu ieșeau noaptea din cort.

Ei și ? Viteazul Achille nu ieșia cu zilele, de multe ori, din cortul său...

*

S'a găsit un cadavru la marginea orașului. Iar „Evenimentul" va anunța astăzi :

„D. Al. Stroja, inspector sanitar, îi va face autopsia."

Bonne à tout faire !

*

Sebastian Moruzzi puneu condițiuni ca să accepte comisariatul general al Cadrilaterului.

„De ce nu mi-l oferă mie ?" se întreabă furios Bogdan-Ciupești.

ECOURI

S'au eliberat în Italia — în cursul anului trecut — un total de 711446 pașapoarte, față de 533844, eliberate în anul 1911.

Emigrarea Italienilor se îndreaptă mai cu seamă către America. Astfel sau înscris 267337 pașapoarte pentru Statele-Unite, 72154 pentru Argentina, 35562 pentru Brazilia etc. Emigrația a fost considerabilă în Calabria, Sicilia, Bazilicata și Lațium.

Populația la suta de emigranți este de 81.5 pentru sexul masculin, dintre care 7.7 peste vrîsta de 14 ani. Cea mai mare parte din contingentul emigranților a fost format de agricultori, păstori, zidari lucrători cu ziua etc.

Profesiunile presupunînd o oare care cultură intelectuală sînt reprezintate după cum urmează: 2901 medici, moașe ingineri, avocați, profesori; 2037 artiști teatrali și muzicanți; 143 pictori, sculptori, gravori și fotografi.

*

Buletinul lunar al Camerei franceze de Comerț din Alexandria (Egipt) publică referitor la importul de făină pe luna Iunie 1913, următoarele date statistice :

Total : 14.416.693 kgr.
valorînd 157.862 L. E.
Față de 9.840.766 kgr.
valorînd 110 747 D. E.

Din Anglia	21.592	L.	E.
„ Germania	9.323	„	„
„ Austro-Ungaria	47	„	„
„ Franța	38.902	„	„
„ Italia	910	„	„
„ Rusia	11.053	„	„
„ Australia	27.526	„	„
„ *România*	*20.194*	„	„
„ Indiile Engleze	18.797	„	„
„ Statele-Unite	8.171	„	„
„ Alte Țări	1.357	„	„

După cum se poate vedea din acest tablou, Romînia este întrecută de către Franța, Australia și Anglia; de aceasta din urmă însă se apropie foarte mult.

OAMENI ȘI LUCRURI

Scrisorile arse...

In interesul higienei generale—spunea una din nenumăratele știri ale gazetelor în vremile acestea din urmă—statul major al armatei ar fi ordonat arderea corespondenței militare.

Era în zilele cînd grosul trupelor se găsia încă în Bulgaria și pe cînd epidemia holerei își sărbătoria în rîndurile trupelor noastre, primile zeci, ori primele sute de victime...

Știința medicală, dezarmată în bună parte și din cale afară nepregătită în cadrele sanitare militare, recurgea la paliativele dictate de împrejurările emoționante. Intre aceste paliative, se pare, ar fi fost și incendiarea corespondenței, pentru a înlătura una din cauzele întinderei molimei.

Pe neașteptate, lumea de aci din țară, doritoare de vești, arzînd—la rîndul ei—de nerăbdare, fu lipsită de orice comunicații; nu mai primia nimic de peste Dunărea, în afară de vagile noutăți aduse de ziare ; nimeni, aproape nimeni, săptămîni de-a rîndul, nu mai putea ceti obișnuitele rare rînduri, banale și stereotipe în conținut, dar totdeauna liniștitoare, pentru că în ele fiecare își recunoaște pe ai săi, pe al său— și astfel, din acele slove, venite de departe, venite de pe cîmpul de operații, sorbia clipa de mulțumire și de liniștire.

Cine ar putea scrie, în cuvinte, cîtimea de suferință, adusă de subita întrerupere a corespondenței militare, nesiguranța, frămîntarea, îndoielile și tortura sămănate în sufletele celor mulți, — fără număr de mulți, căci aproape n'a rămas cămin în țară, care să nu aibă pe cineva sub arme !

Și în vreme ce acei rămași, acei dornici de știri, așteptau clipă cu clipă venirea doritelor șiruri, dincolo de Dunărea, sutele de mii, milioanele de cărți postale și de scrisori, într'un imens auto-da-fé, pieriau în flacăra nimicitoare, de teama microbilor ucigători, pe care numai focul, mai sigur și mai repede ca orice alt element, îi poate nimici...

Flacăra uriașă, în care ardea pentru vecii vecilor dorul rostit în cuvinte simple ; dragostea spusă în scurt pentru drumul cel lung ; nădejdile trimise departe, departe, în unghiurile țării, în locuințile lipsite de părinți, de fii, de frați; îmbrățișările ce aveau să zboare, ca să ajungă tocmai la vreme, pentru a stinge o durere, pentru a usca un plîns, a ogoia un dor...

Pe urma scrisorilor arse, fără îndoială, vor fi curs în acele săptămîni de zile atîtea lacrimi, încît ar fi putut înneca uriașul foc, în cari ardeau scrisorile și cărțile fără număr, prefăcute în morman de cenușe...

Rodion

În vremea demobilizărei

Prin ținutul **Botoșani** : *Verești, Dumbrăveni, Vlădeni, Botoșani, Sulița, Dracșani*

II

Din Botoșani la Sulița. — Niciodată n'am făcut acest drum și aveam dorința să-l fac singur, fără nici o călăuză. Și l'am făcut și încă pe timp de noapte. In adevăr, deși trebuia să plecăm două trăsuri, în una eu cu ai mei, și în alta tovarășul călăuză, eu văzînd că acesta mai are ceva zăbavă, căci avea prin tîrg de făcut cumpărături, eu am găsit prilejul să plec, mai întăi zicînd că voiu merge încet ca să fiu ajuns din urmă.

La ora 6 p. m. în trăsurica cu un cal mînat de mine am luat pe nevastă și trei copii. Calul era bun și trăgea cu dor spre casă, unde îl aștepta mîndzul, lăsat înadins ca să nu încurce drumul.

Chiar cum am eșit de pe poarta hotelului Stefănești, am lasat hățul slobod și calul a apucat singur drumul ce l știa. M-a scos pe șoseaua ce duce din Botoșani la Sulița. Am înțăles aceasta atît după direcția spre sud a orașului, cît și din faptul că de pe ea vedeam cealaltă șosea, ce duce din Botoșani la Hărlău, cît și mai ales din faptul că pe această șosea erau zeci de trăsuri și căruțe : una din acestea un fel de arca a lui Noe încărcată cu cel puțin 15 suflete jidovești mi-a respuns la întrebarea mea că merge la Sulița. Intrabasem mai mult ca să liniștesc pe nevasta, care din moment în moment voia să stăm pe loc, să nu înaintăm prin locuri necunoscute, și să așteptăm din urmă tovarășul.

Am lasat calul mai încet, dar din urmă tot nu ne-a ajuns. In schimb cu mare plăcere am mers pe șoseaua spre Sulița, căci e o șosea netedă ca asfaltul, fără nici un hop. Șosaua nu duce prin sate, sue dealuri și coboară văi trăgănate fără să treci prin sate, pe care le vezi numai din depărtare. Abea cînd trecem iazul Stăuceni, dăm și de satul cu acelaș nume. Aci se urcă un deal mare, lung și peptiș la început, dar trăgănat pe urmă, pînă ce începe a se înclina într'o frumoasă vale ce scoboară la *Talpă*, unde șosaua se ramifică în două : o parte drept spre Sulița, iar alta spre *Stefănești*.

In drum vedem o căruță cu marfă stînd locului. Copiii intrigați se uită curioși și văd pe stăpînul căruței adormit pe marfă, pălăria căzută jos, iar calul oprind și odihnind. Se făcea seară. Copiii ziceau că se va găsi vre-un om rău, care-i va fura din marfă și-l va învăța minte pe cel ce așa știe să-și păzească avutul.

La răscrucea drumurilor am lasat hățul slobod calului și fără să întreb de cineva, calul a apucat spre direcția bătătorită de el. A nimerit-o bine. In acel timp nevasta și după ea copiii, mereu își arătau grija că poate am apucat greșit drumul. Trecem prin alt sat al cărui nume Blîndești îl aflăm de la oamenii trecători, Se făcuse noapte bine și trecînd prin sat pe șosea vedeam prin ogrăzile oamenilor focuri și ceaunele de mămăligă, iar adierea vîntului ne aducea mirosul de fasole prăjite cu untdelemn.

Cînd am eșit din Blîndești suind la deal, a trebuit să dau zor calului, fără să mai așteptăm pe tovarăș din urmă, fiindcă se înourase bine și fulgerile se îndesau dejur împrejur amenințînd cu ploae mare. Prin întuneric beznă și prin locuri neumblate de mine, dar cunoscute numai

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei și a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

din hărţile geografice ale statului major, mănam calul cît mai repede spre Suliţa, dar nevasta și copiii mereu repetau că poate am rătăcit drumul. Și nici drumeţi tovarăși de drum sau cu care să încrucișăm, nu mai întîlneam. N'aveam pe cine întreba. Intr'un tîrziu doi oameni i-ajungem și-i întreb numai ca să dau curaj nevestei și copiii lor:

— Departe-i Suliţa?

— Nu. Mai ai vre-o 9 kilometri.

Am suit dealul *Cerchejenilor*. Din dealul acesta am avut o priveliște frumoasă și neașteptată: la o departare mare apa iazului Dracșani luminat agiorno de niște lămpi luminoase. Am înţeles că suntem aproape de Suliţa, care e așezat pe malul acestui mare iaz de peste 800 hectare. E în adevăr plăcut pe un întunerec beznă, cînd numai fulgerile sclipitoare apar pentru a mia parte din o secundă ca să mai lumineze dealurile pe unde străbăteau, e plăcut să vezi lămpi luminoase, cum sînt lămpile Waschinghton din Suliţa, luminînd ca un far luciul iazului Drăcșani. Dar coborînd în vale, frumoasa priveliște dispare. Coborăm tot mai tare, pentru ca apoi să urcăm dealul Suliţei și să ne coborîm în ea.

Iată-ne ajunși în *Suliţa*, tîrgușor în plină mișcare deși e noapte, ora 9 jum. Strada principală e tot una cu șoseaua care trece prin Suliţa ducînd la gara Todireni; lămpile Waschinghton luminează a giorno tîrgușorul și prin el furnură evreii și se uită curioși la noi călătorii nocturni, cari întrebăm de casa învăţătorului C. din *Dracșani*.

Am stat un minut doar și-am chibzuit dacă să mai odihnim ceva pe loc ori să mergem mai repede în Dracșani.

Ploaia ameninţa tot mai tare. Cei cîţiva evrei întrebaţi ne-au aratat pe unde să mergem la Dracșani și ne-au spus că cel mult în zece minute ajungem la școala de acolo. In adevăr la 10 fără un sfert am sosit la ţinta dorită.

Cu toate că ajunsesem neplouaţi, nevasta n'avea astîmpăr: vroia să vadă ajuns și pe tovarășul din urmă, căruia îi încredinţase copilașul cel mic. Și acest neastîmpăr crescu și mai mult cînd la ora 10 începu ploaia să toarne cu cofa. Uitase grija ei că poate am rătăcit drumul, se convinsese de inteligenţa calului care știa drumul mai bine ca mine, dar o rodea altă grijă, anume a copilului ce vine prin ploae.

La ora 12 a sosit și tovarășul aducînd copilul. Se adăpostise cît a plouat la o casă de oameni și cum a stat ploaia a dat zor de a ajuns acasă, cam greu din cauza glodului și a mîzgăi.

Cînd a văzut nevasta copilul s'a repezit de l'a luat în braţe și l'a adus în casă la lumină, sărutîndu-l și întrebîndu-l cum a venit prin ploae, iar copilul, micuţ de 4 ani jum., fără să respundă la întrebările puse, i-a pus mamei sale o întrebare:

— Mata te-ai temut cînd a-i trecut peste apă?

— M'am temut.

— Eu nu m'am temut.

Somnul binefăcător a stins poftele tuturor de palavragire.

Hulubeiu Valeriu.

De Vînzare
Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate și experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei și se pot vedea cu rodul pe ele de ori care dorește să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog și instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomești-Iași, sau la proprietar în Iași str. Păcurari 51.*

Vindecarea cancerului

Neues Wiener Journal, a părăsit politica pe ziua de azi, pentru a se ocupa în primul său articol de congresul medical ţinut la Dresda și de destăinuirele făcute acolo.

Marele ziar vienez, spune că preocuparea profesorilor adunaţi acolo, a fost acea al vindecărei cancerului, boală ce seceră omenirea.

S'au constatat că intervenţiile chirurgicale dau numai un rezultat problematic, căci după un timp boala revine. Insuși profesorul Czerni, arată că a încercat une ori operaţii, ce trecură de dreptul de permisiune acordată de știinţă, dar rezultatul tot problematic.

A fost totuși congresul animat de o speranţă binefăcătoare. După părerea celor mai mulţi, razele Radiumului pe lîngă intervenţia chirurgicală dau rezultate frumoase și credinţa unanimă era, că în viitor acest element scump va pune și sfîrșit teribilei boale.

Dar, zice „Neues Wiener Journal" de unde să luăm radiumul? Este elementul azi cel mai scump de obţinut și cu toate aceste urmează să fie pus la dispoziţia fie-căruia,

Nu ajunge ca unii favorizaţi de soartă să se bucure de el,—trebue să fie la îndămîna tuturora.

Aci trebue să intervie inițiativa privată. Am găsit bani pentru flota aeriană, să găsim mijloace și pentru binele omenirei,

D.

Litere-Științe-Arte

Ocaziune rară.—Se anunţă din Capitală un eveniment teatral... negativ. E vorba de o... demobilizare a trupei dramatice a d-nei Mărioara Voiculescu, întîmplată în cursul vacanţei tocmai pe cînd o bună parte a trupei—inclusiv d. Haralamb G. Lecca—se afla mobilizată dincolo și dincoace de Dunăre.

Nu ne este dat nouă să comentăm gestul directoarei — a primei directoare romîne de teatru,—dar am vroi numai să indicăm o soluţiune.

N'ar fi posibil oare ca unele elemente ale desfiinţatei trupe dramatice să fie aduse în Iași?

Știm că și aci ne lovim de dificultăţile... mobilizării, întru cît d. Sadoveanu este și d-sa încă sub arme, dar budgetul anului viitor este fixat.

Emitem, totuși, ideea de mai sus, și la rigoare, vom reveni și vom insista asupra ei, întru cît ar cuprinde un început de soluţie de mult căutată.

Bine înţeles, am primi în Iași bucuros pe ori-cine, afară de d. H. G. Leca.

*

Se anunţă că numărul viitor al „Vieţei Romînești" va apărea în număr dublu cu un interesant sumar literar.

*

Dintre scriitorii „en vogue" cari au fost mobilizaţi se citează și d. Dim. Popa-Trașcanu, excelentul humorist.

*

Pierre Loti nu este singurul care s'a adresat marei prese europene cu divulgări penibile despre atrocităţile bulgare.

Ziarul „Le Journal" în numerele din 27 și 28 August reproduce din corespondenţele și fotografiile unui publicist rus lucruri mult mai spăimîntătoare.

*

STRUNA ZILEI

FILOLOGIE CAZONĂ

Căpitanul Ionescu din Bîrlad a fost la rîndul său reclamat ministerului de războiu pentru groaznica bătaie dată soldatului B.

Na-i un simplu foc de paie
Ce-a făcut atîta zvon...
Asta n'a mai fost bătaie,
Ci a fost un... batalion.

INFORMAŢII

Autorităţile au fost înștiinţate că batalionul 4 de vînători sosește, în astă-noapte, la ora 3, în Iași, via Bacău-Pașcani.

D. ministru Al. A. Badareu se află astăzi la Balcic, în Cadrilater, pentru inspectarea măsurilor necesare în vederea localizările cazurilor epidemice ivite în acea parte.

Faţă de pericolul epidemiei holerei, epitropia spitalului Sf. Spiridon a instituit un serviciu de vaccinare cu ser antiholeric, la serviciul de Primire a spitalului, în strada Mazelor.

Serul anti holeric a fost cerut de d. dr. Riegler și a sosit astăzi dimineaţă.

Inoculările se fac absolut gratuit.

Femeia Profira Părpăriţă, de 21 ani, din Scobinţi, s'a îmbolnăvit, prezentînd simptome suspecte de holeră.

A fost imediat transportată la spitalul din Hîrlău.

Deaseminea ieri, tot în Scobinţi, d-na Sofia Pricolici, a fost cuprinsă de crampe și vărsături. Fiind bănuită de holeră, a fost imediat trimisă, sub supraveghere, la Hîrlău.

HOLERA LA ROMAN. — Epitropia Sft. Spiridon a primit azi, telegrama următoare:

„Orașul Roman este ameninţat de holeră. Purtătorii de vibrioni n'au unde să se izoleze.

Rog daţi ordin medicului primar al spitalului din Roman, de a evacua spitalul și a primi purtătorii de vibrioni.

Dr. Minovici

La aceasta, d. epitrop dr. Riegler, a respuns prin telegrama următoare:

„Orașul Roman n'are de cît un singur spital. Acolo sunt grav bolnavi și mulţi operaţi, cari nu pot fi îndepărtaţi.

Ar fi o calamitate, și în contra ori-cărui principiu, de a transforma unicul spital dintr'un centru mare, într'un spital de holerici, chiar suspecţi de ar fi.

Dr. Riegler.

D. dr. Grigoriu, medic șef al judeţului, a plecat azi din nou la Scobinţi, pentru a se convinge dacă s'au aplicat toate măsurile prescrise de d-sa în privinţa cazului suspect constatat în acea comună.

Pînă în acest moment, nu se cunoaște încă rezultatul analizei bacteriologice, — ceia ce însă n'a împedecat a se lua toate măsurile indicate de împrejurări.

Ca titlu de document relevăm faptul că pe cînd toate ziarele publică știrea agenţiei romîne, că Regele Petru al Serbiei a decorat cu marea cruce a Vulturului alb pe d-nii Titu Maiorescu, Take Ionescu și Alexandru Marghiloman Evenimentul *găsește cu cale să omită numele d-lui Take Ionescu.*

Pe lîngă partea pur grotescă, procedarea aceasta învederează și un model de cinste politică și profesionistă.

Școalele seminariilor pedagogice din Bucureşti și Iași, au fost suspendate cu începere de la 1 Septembrie a. c. Această suspendare e motivată de lipsa de fonduri.

Elevii acelor seminarii vor trece la liceele Statului, pe cînd studenţii facultăţilor de litere vor face cursuri practice cu elevii liceelor.

Se știe că de mai mulţi ani funcţionau în afară de celelalte școli secundare seminariile frequentate de elevi cari se bucurau de aceleași drepturi și aveau aceleași obligaţiuni ca și elevii celorlalte licee.

Prin noua măsură, instituţiile sunt desfiinţate pe cale budgetară.

Suntem în măsură să anunţăm celor interesaţi că examenul de capacitate la școlile secundare de fete, nu s'a amînat după cum a afirmat unele ziare, ci a rămas să se ţie tot cu începere din ziua de 30 Septembrie, scrie „Epoca".

Se cere anchetă.—Iată cum descrie în „Romînia Muncitoare" de astăzi, un corespondent din Bîrlad, d. M. Manolescu, scena bătăii, ordonată de căpitanul C. Ionescu asupra soldatului Berland și despre care am amintit eri:

Ţipetele acestui nenorocit soldat erau sfîșietor de dureroase. Din cauza loviturilor neîntrerupte sîngele ţîșnea în plafon. Spectacolul era oribil de văzut. După acest supliciu înspăimîntător, soldatul a căzut în nesimţire. Dus la infirmerie de către doi camarazi ai săi, sîngele făcea dîră pe drum.

Dar nu a fost destul aceasta: sălbaticul căpitan a dat ordin să ducă la închisoare pe această nenorocită victimă a odiosului regim cazon.

Dar infirmierul nevoind să-l dea pentru închisoare torturatul fiind mai mult mort, căpitanul a ordonat să fie păzit de o santinelă.

Acest sărman soldat se află și astăzi tot în infirmerie, pe moarte.

Cereţi anchetă urgentă.

La rîndul nostru, sperăm că ancheta va fi ordonată pentru acest domn căpitan.

La 26 Septembrie, va avea loc aci congresul anual al funcţionarilor comerciali.

Pentru alcătuirea programului de studii la școlile de agricultură, ministerul cultelor și instrucţiunei publice a instituit următoarea comisiune: d. inspector Druţu, d. Ulisse Mavrache, d. Mircea Bădăreu și d. inspector contabil Vlădescu. Această comisiune are de scop să propue ministerului îndrumări practice pentru școlile de agricultură.

Astă noapte la ora 10, a sosit în localitate escadronul de jandarmi călări.

D. I. Virlănescu, revizor școlar, a cerut deslușiri ministerului instrucţiunii publice în ce privește funcţionarea azilurilor confesionale din localitaie, pe această vreme de epidemie.

In zilele de Duminică 25 August și Luni 26 August a. c. începînd de la orele 9 dim. urmînd a se vinde la licitaţie în orașul Iași, prin comisiunea de lichidare locală un număr de 300 cai ce au fost rechiziţionaţi pentru armată.

Locuitorii interesaţi care vor voi a lua parte la licitaţie, vor putea cumpara fie cu bani gata fie în schimbul bonurilor de rechiziţie, care vor fi preschimbate înaintea comisiunei în bonuri de plată.

Ministerul de interne a trimis din partea serviciului sanitar o broșură cuprinzînd „instrucţiuni pentru personalul medical însărcinat cu combaterea holerei".

La spitalul Pașcanu a fost internat un bolnav de febră tifoidă, din personalul tramvaiului electric.

D. C. Dafinescu inspector școlar și-a înaintat hîrtiile pentru regularea drepturilor la pensie pe ziua de 1 Octombrie.

Nu s'a mai acordat la ministerul de instrucţiune publice un al doilea examen nici unei categorii de repetenţi, afară de a celor căzuţi la un singur obiect, în școlile statului.

Medicul primar al orașului a reînnoit direcţiuniii tramvaiului electric dispoziţia ca să ţină vagoanele în stare de curăţenie, făcînd spălături cu sublimat la extremităţile orașului unde vagoanele staţionează ceva mai mult.

Examenele particulare: *Noui dispoziţii ale ministerului instrucţiei publice.* — Ministerul instrucţiei publice a luat următoarele noui dispoziţiuni, cu privire la ţinerea examenelor particulare:

Ministerul instrucţiei publice printr'o decizie dată eri, a dispus ca toţi elevii preparaţi în particular și cari urmează să treacă în sesiunea de Septembrie examene integrale sau examene de corigenţă, vor trebui ca pînă în seara zilei de 31 August, să trimită ministerului, cererile privitoare la înscrierea lor, iar acei cărora le lipsesc anumite acte, să caute a și le complecta.

Examenele au fost fixate pentru ziua de 20 Septembrie, și se vor continua pînă la 30 Septembrie. Comisiile examinatoare vor fi de asemenea numite între 15—20 Septembrie.

*

O dispoziţie foarte importantă și în strînsă legătură cu examenele elevilor preparaţi în particular, e și cea următoare:

In cursul lunei Aprilie, ministerul instrucţiei publice a admis unora dintre elevi—la cei mai vîrsnici—să poată da examene ca preparaţi în particular pentru două clase.

Sunt însă unii cari prezentîndu-se la examen în sesiunea de Iunie, n'au fost promovaţi pe baza examenului dat, ci declaraţi corigenţi la o materie sau două. Pentru aceștia elevi, ministerul instrucţiei publice, a dispus, ca în noua sesiune de Septembrie să nu poată trece de cît examenul de corigenţă, cu toate că în cursul lunei Aprilie au primit aprobarea de a da examen pentru două clase.

In sesiune de Septembrie, nu vor putea trece examene integrale pentru o nouă clasă de cît numai elevii cari au fost promovaţi, la examenele integrale în sesiunea de Iunie.

Ieri după amiază o ploaie cu piatră a căzut pe teritoriul comunei Buznea, cauzînd stricăciuni recoltei de porumb.

In comuna Rediu-Mitropoliei, s'a ivit epidemia de variolă.

In zilele din urmă controlul sanitar asupra persoanelor sosite din localităţi suspecte a fi contaminate s'a exercitat în chip riguros cu deosebire asupra călătorilor dinspre Constantinopol, din Russia și Ungaria.

Cassa centrală a meseriilor a acordat și în acest an suma de 200 lei corporaţiei constructorilor pentru serbătorirea patronului acestei corporaţii.

In lipsa directorului tramvaiului electric d. Hildenbrant casierul societăţii îndeplinește funcţiunea de pro dire tor.

Broșura populară „Sfaturi pentru a ne păzi de holeră„ culese și întocmite de d. dr. Flor s'a distribuit în zece mii de exemplare.

S'au primit la direcţia tramvaiului electric numeroase reclamaţiuni în contra manipulantului No. 40 care s'a făcut vinovat, Duminică seara, de purtări scandaloase faţă cu publicul călător.

D. Ștefan Negruzzi, Prefect de judeţ s'a întors azi în localitate, venind din inspecţiunea făcută în judeţ.

INSTITUTUL de DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

IAȘI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă și limbile franceză și germană, piano, lucru manual, desemn, pictură, canto și gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

Trupele care au a mai sosi în localitate, vor cantona în valea Ilenei, cîţiva chilometri de Cucuteni.

S'au luat toate măsurile, pentru ca trupele să aibă la dispoziţie apa necesară.

De altfel localitatea aleasă e admirabilă din toate punctele de vedere.

D. dr. Ochs, a vaccinat azi cu serum antiholeric, pe toţi medicii și personalul superior al spitalului israelit din localitate, vaccinarea s'a făcut cu vaccinul profesorului Hafkine, din Dresda.

Azi la orele 4 p. m. se întrunește Consiliul Comunal, sub preșidenţia d-lui Anibal Ciurea, ajutor de primar.

Consiliul are a se ocupa de mai multe chestiuni importante.

Ministerul de răsboiu, dorind a cunoaște în mod detaliat și precis modul cum au fost ajutate familiile sătenilor mobilizaţi, a recomandat prefecţilor de judeţe să dispue ca primăriile să întocmească tabele, unde să se arăte numele și pronumele persoanelor care au fost ajutate, gradul de rudenie a celui ajutat cu cel mobilizat, ajutorul ce l-a primit în bani sau în natură fiecare și de către cine anume li s'au împărţit.

Continuînd seria înregistrărilor cinematografice „Ocuparea Bulgariei de către Romîni, Iulie 1913" impresionate de către reporterii-operatori, cinematograful Pathé Frères din „Grădina Traian" redă pe ecranul său în noul program de astăseară Mercuri 21 August, „Inaintarea spre Plevna a regimentelor 3 și 5 de artilerie". Aceste impresionări fiind favorizate de un timp foarte frumos, au reușit într'un mod atît de perfect, că redarea cinematografică nu diferă de natura însăși și suntem martori oculari ai desfășurărilor pe cîmpul de operaţii: înaintările și marșurile, ordinile de plecare, prin șanţuri și prăpăstii, încărcările tunurilor, în aștepterea semnalului de luptă, etc. etc.

Aceste reproduceri precise și fidel redate astă seară de cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian sunt cele mai reușite din toate arătate pînă acuma și îndemnăm călduros pe cetitorii noștri să asiste la aceste reprezentaţii.

Tot în programul nou de astăzi ecranul ne reproduce pelerinajul la mormîntul Al. V. Beldiman înfiinţătorul ziarului „Adevărul". La acest pelerinaj care a avut loc acum cîteva zile la Bucureşti, au luat parte și mulţi Ieșeni.

O splendidă dramă e deasemenea cuprinsă în noul program de astă seară: „Suprema sărutare" adaptare după „Le baiser suprême" celebrul roman al lui Julien Sermont. (2 părţi). Cele mai mari forţe dramatice ale scenelor Pariziane dau concursul lor în interpretarea acestei desfășurări; film parizian care face epocă în arta cinematografică.

D-RA DELVAIR
dela Comedia Franceză din Paris

D-rele Delvair și Bovy de la Comedia Franceză, d. Signorot de la Gymnase, d. Joubé de la Odéon, d. Damoras de la Ambigu și d. Vaudenne de la Chatelet interpretează rolurile principale.

E primul film în care figurează întreaga pleiadă artistică a principalelor teatre pariziane.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova și compus din 10 odăi și 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie și atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Inţelegere-turco-bulgară

Sofia.— Delegaţii bulgari, d-nii general Savoff şi Tonceff au plecat spre Constantinopol.

Baza tratativelor o va forma nota guvernului turcesc din 19 Iulie.

Situaţia şi Grecia

Atena.— O ordonanţă regală disolvă cartierul general şi restabileşte statul major. Rezerviştii claselor 1901—1908 inclusiv vor fi licenţiaţi în curînd.

Este sigur că moratorul va fi prelungit până la sfîrşitul lui Septembrie.

Schimb de decoraţii

Atena.— Regele Greciei a conferit regelui Serbiei marele cordon al ordinului Salvatorului, regele Serbiei a conferit regelui Greciei marele cordon al ordinului Carageorge şi medalia de aur pentru bravură.

Misiune

Viena.— D. Berchtold a primit la prînz comisiunea din Argirocastro venită spre a pleda interesele populaţiunei de acolo. Şeful comisiunei, Ecrembey Vlora, a remis ministrului un memoriu amănunţit în favoarea încorporării teritorului Argirocastro la Albania. După audienţă, Ecremberg a comunicat că ministrul a luat cunoştinţă de memoriu şi a dat asigurări că guvernul austro-ungar va face totul spre a face să valoreze dreptele cereri ale poporului albanez.

Proclamaţie

Cetinge. — Regele a plecat azi dimineaţă la Kolasin, însoţit de toţi miniştrii şi demnitarii statului şi Curţii, ca să întîlnească şi să salute armata ce se întoarce din Macedonia.

Regele va citi o proclamaţiune de demobilizare.

Ciocnire de trenuri

New-Haven. — Două trenuri exprese s'au ciocnit lîngă Wallingford. Trenurile erau tixite. Călătorii se înapoiau spre New-York.

Sînt 13 ucişi şi vre-o 50 răniţi între care mulţi foarte grav. Cauza ar fi o ceaţă deasă.

Turcia ocupă noui teritorii

Sofia.— Ziarele înregistrează faptul, că trupele turceşti au mai ocupat localităţile Grumuldina şi Dedeagaci.

Catastrofă

Londra.—Azi dimineaţă, pe linia dintre Hawesjunction şi Kirkbystephen lîngă Aisgill, două trenuri exprese care veneau de la Carliste şi mergeau în direcţiunea sud, s'au tamponat unul pe altul. După raportul oficial, sînt 14 ucişi şi 10 răniţi. Ciocnirea aceasta este una dintre cele mai grave catastrofe ce s'au întîmplat vre-odată pe liniile engleze.

Ciocnire de automobil

Nashville. — Cu ocaziunea curselor de automobile, două automobile s'au răsturnat. Doi şoferi şi doi mecanici au fost ucişi.

Savant mîncat de Papuaşi

Brisbane. — După o ştire din Noua Guinee, mineralogul Warner, american de origină germană, făcînd o călătorie de exploraţiune, a fost mîncat de Papuaşi. Tovarăşii lui au scăpat cu viaţă.

Soldaţi ucişi

Belgrad.—Un tren gol, ce venea de la Niş, s'a ciocnit la oarele 5 dimineaţa, lîngă staţiunea Osep, cu un tren de soldaţi ce venea dela Vranja.

Cinci soldaţi au fost ucişi şi 14 grav răniţi.

Accident de aviaţie

Reims.—Comandantul de vas, Lefranc, cu soţia locotenentului Lefebre ca pasageră, a pilotat ieri seară un biplan, cînd —în momentul aterizării — aparatul s'a răsturnat, iar rezervorul cu esenţă s'a aprins.

Lefranc şi d-na Léfebre au fost grav arşi.

Combaterea holerei

Bucureşti —M. S. Regele a semnat decretul, prin care se deschide un credit de 500,000 lei, pe seama ministerului de interne, pentru combaterea holerei.

Zbor miraculos

Paris.—Aviatorul Pegoud a reînceput azi dimineaţă experienţa sa făcută ieri la Juvissy.

Pegoud a părăsit pămîntul la orele 11 şi un sfert dimineaţă, s'a urcat repede, apoi a pus aparatul vertical cu coada în aer şi s'a ssobor-ît astfel cu o iuţeală ameţitoare, plană la 500 metri de sol.

Pegoud a descris apoi un „S" gigantic, cu capul în jos şi cu roatele aparatului în aer. Aviatorul a străbătut astfel, cu aparatul răsturnat, cam 500 metri în 30 de secunde, a reluat poziţiunea normală şi a aterizat la ora 10 şi 40 minute, în mijlocul ovaţiunilor entuziaste ale mulţimei care l'a dus în triumf.

Serviciul Telefonic

Noua Românie

— Părerea unui mare ziar vienez —

Viena. — Ziarul *Neues Wiener Abendblatt*, ocupîndu-se de teritoriile anexate de România, pe care le numeşte Noua România, scrie:

„Trebue amintit, că la organizarea noilor teritorii, guvernul romîn va căuta să evite greşelile comise cu ocazia organizărei Dobrogei, silindu-se totodată de a crea în noua provincie, o stare de lucruri clară, care să corespundă din toate punctele de vedere, atît în interesul României, cît şi cu felul de trai al populaţiunei băştinaşe.

Să sperăm că România nouă va lua în scurt timp un avînt puternic pe calea progresului şi al civilizaţiunei şi că funcţionarii numiţi de guvernul romîn vor aduce la îndeplinire voinţa guvernului romîn, de a face din aceste provincii un centru cult şi civilizat".

Comunicarea cu Ungaria

Buda-Pesta. Direcţiunea căilor ferate Ungare, a făcut cunoscut, că la 5 Septembrie se va restabili comunicarea directă între Romînia şi Ungaria.

Cercurile militare turceşti şi chestia Adrianopolului

Constantinopol. — Delegaţia bulgară e aşteptată aci pentru cel mai tîrziu joi. Delegaţii bulgari vor sosi prin Adrianopol.

In cercurile militare turceşti, se crede că înţelegerea dintre Turcia şi Bulgaria se va face repede.

Congres amînat

Bucureşti. — Din cauza epidemiei de holeră congresul căilor ferate care urma să aibă loc anul acesta la Sinaia se va ţinea în Tirol.

Demisia d-lui dr. Orleanu

Bucureşti. — Se desminte ştirea, că d. dr. Orleanu, medicul şef al Capitalei, şi-ar fi reînoit demisia.

Armata pe picior de pace

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial" de azi, a apărut decretul regal, prin care se declară trecerea armatei romîne pe picior de pace.

Mişcare în armată

Bucureşti,—In curînd se va face o mare mişcare de înaintare printre ofiţerii superiori şi inferiori.

Decizii-Desminţiri

Bucureşti. — Din partea ministerului de instrucţiune se desminte ştirea, că s'ar fi amînat examenele de capacitate pentru eleve, ce urmează a se ţine la 30 Septembrie.

*

Bucureşti. — La ministerul de Culte şi instrucţiuni s'a luat buna dispoziţie de a se pune la dosar ori ce cerere va fi prezintată ministerului prin intermediari.

Examenele particulare

Bucureşti. — Examenele celor pregătiţi în particular, pentru cursul secundar, vor avea loc la 20 Septembrie.

Declaraţiile d-lui Radeff

— Noul ministru al Bulgariei la Bucureşti crede în nevoia unei înţelegeri Bulgaro-Romînă —

Bucureşti.—Un redactor al ziarului *Adevărul* a avut ocazia să obţie cîteva interesante declaraţii din partea d-lui Radeff, noul ministru al Bulgariei la Bucureşti.

Intre altele d. Radeff a declarat:

— *„Cînd am plecat din Sofia pentru conferinţa din Bucureşti, nimenea nu s'a gîndit la numirea mea ca reprezentant la Bucureşti, misiune la care nu eram chemat nici prin vrîstă, nici prin experienţa mea.*

Probabil că mi s'a dat această sarcină pentru următoarele două consideraţiuni:

1) Primirea bună ce mi s'a făcut de toate cercurile conducătoare româneşti, şi

2) Pentru tăria constantă cu care am susţinut în ţara mea nevoia unei înţelegeri perfecte cu România".

Continuînd d sa spune:

„Sunt dator însă o rectificare. Se susţine de unii că Bulgaria ar urmări o politică de intrigă pentru a împiedeca o apropiere a României de Serbia şi Grecia.

Lucrul ie inexact. Bulgaria doreşte o înţelegere cu România şi afinitatea de interese, viaţa de megieşi care s'au înţeles pururea, nevoia unei solidarităţi în faţa primejdiei comune, constitue o bază destul de largă de înţelegere ca să nu mai fie loc pentru intrigă.

Şi a sfîrşit prin a declara:

— *Zvonul că această alianţă s'ar face spre a servi anumite interese ale unor mari puteri, ie inexact. Evident, Bulgaria are nevoie de sprijinul marilor puteri, dar interesele care o leagă de România sunt atît de mari şi Romînia şi Bulgaria sunt destul de mature politiceşte, ca să nu se conducă de cît aceste interese şi să nu facă de cît o acţiune proprie a lor, în afară de interesele altora.*

Mersul Holerei în ţară

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

JUD. BRAILA. — In lazaretul din *Brăila*, **2 cazuri noi, 2 morţi militari.**

JUD. COVURLUI.—*Galaţi-Lazaret*, **1 mort militar.**

JUD. DOLJ. — *Serata*, **2 cazuri noi.**

JUD. IALOMIŢA. — Axinte, **1 caz nou.**

Dichişeni, **1 caz nou.**

JUDEŢ. ILFOV. — *Bucureşti, (Colentina)* **2 cazuri noi, 3 morţi.**

JUD. MEHEDINŢI.—*T.-Severin în reg. 57 rezervă*, **10 cazuri noui, 3 morţi.**

JUD. OLT.—*Slatina*, **1 mort. militar.**

Drăgăneşti, **1 caz nou.**

Cogeana, **1 mort.**

Coiana, **3 cazuri noi.**

Stoicăneşti, **1 cas nou.**

JUD. R.-SARAT.— *R.-Sarat*, **2 cazuri noi, militari.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia*, **5 cazuri noi.**

Botoşeni, **în spital 1 mort.**

Gărcov—Silistrioara, **9 cazuri noi, 3 morţi.**

Greci, **1 caz nou, militar.**

Isbiceni, **2 morţi.**

Ruseneştii de jos: **8 cazuri noi, 2 morţi.**

Jud. TELEORMAN.—*Alexandria*, **1 mort.**

T.-Măgurele, **2 cazuri noi.**

Atîrnaţi, **2 cazuri noi.**

JUD. VLAŞCA.—*Drăgăneşti*, **1 mort militar.**

In total au fost pe ziua de azi 57 cazuri noi, dintre cari 15 militari şi 23 morţi dintre care 8 militari.

Situaţia generală despre mersul holerei este:

497 cazuri vechi.
57 cazuri noi.
23 morţi.
19 însănătoşiţi.
Rămaşi 512.

Se adaugă la aceasta 9 cazuri la lazaretul din Bechet, 31 la T.-Măgurele, 17 la lazaretul Crucea Roşie din T. Măgurele şi 2 la spitalul din T.-Măgurele.

(s.) Dr. MINOVICI

Mult intristaţii: Marie S. Zaharescu, Eugenie dr. Bălăceanu şi Titus Giurcăneanu fii, Savel Zaharescu, dr. Anibal Balaceanu, gineri, precum şi familiile Honcu Anghel, Carp Matees, Inginer d. Lăzărescu, Giurcăneanu, Pantazi, Gh. Ghibănescu, Rosin, Raicu, Ştefăniu, Zaharescu, Anton Gheorghiade şi întreaga familie au nemărginita durere a anunţa perderea ce a suferit în persoana prea iubitei lor

†

D-na Profira Gh. Giurcăneanu

Proprietară şi foastă Institutoare

şi roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii, pe d-nii Institutori şi Institutoare să bine voiască a lua parte la ceremonia înmormîntărei care va avea loc Sîmbătă 24 August ora 10 a. m.

Cortegiul funebru va pleca de la domiciliul defunctei din str. Tăutu 3 la Cimitirul Eternitatea. Aceasta ţine loc de ori-ce invitaţie.

Spre ştiinţă

Nevoit a renunţa la un angajament în Rusia din cauza greutăţilor în îndeplinerea formelor, m'am hotărît să rămîn în Iaşi.

Doritorii se vor adresa la sub-semnatul pentru angajamente de orchestră, tot timpul sezonului de iarna ce vine.

I. G. DIMITRIU.
Şeful orchestrei dela Cinematograful Pathé
Str. Arcu No. 9

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete
a
societăţei filantropice „Steaua"
— Iaşi —
— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

De închiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică; cea mai pitoreasă poziţie a oraşului.*

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: Ana Obreja Belceşti.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

Şcoala profesională Parasch'va G-ral Milicescu
— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —
Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.
Inscrierile încep la 1 Septembrie.

S'a pierdut *o căţea (Dachs) de coloarea roşie. Cel ce va găsi-o s'o aducă în strada Păcurari 36, unde va primi o recompensă.*

De închiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crîşmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern
Podul-Iloaei.

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Concursuri, *admiteri, corigenţe examene particulare sau conversaţie franceză, prepară excelent şi eftin d-ra licenţiată, profesoară secundară, Păcurari 45.*

Fabrica de ciocolată CARMEN
— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE
al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

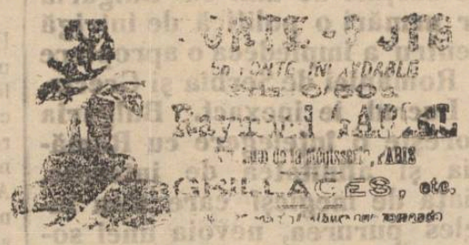

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de cunoscut, *Migrenele, Ceafalgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care se resfăţă la toţi cei-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiu, se se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se la mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi de toţi *Droghiştii şi Farmacistii.*

„OPINIA"
Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL
PATHÉ FRÈRES
SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Silly, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea locală

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografica a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Marzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1967 – Vineri 23 August 1913

„Epoca“ visează dictatura militară

Detaşări, congedii în corpul didactic

Voiu începe printr'o comparaţie.

Aş putea zice, că astăzi toată lumea cunoaşte lupta aceasta pe care economiştii o duc contra aceia ce dinşii numesc *absenteism*. Stă în convingerea tuturor şi de altfel faptul e adevărat, că atunci o moşie se va numi bine cultivată, bine îngrijită, cînd însuşi proprietarul se va ocupa de dînsa.

Înţelepciunea populară a transformat acest adevăr într'o exiomă, exprimată nu tocmai elegant, dar exiomă: „Ochiul stăpînului îngraşă vita“.

Lupta economiştilor a avut răsunet pe lîngă legiuitor.

Se ştie, într'adevăr, că legea impozitului financiar face distincţiunile următoare;

Proprietarul care cultivă el singur moşia sa, plăteşte un financiar de 5 jumătate la sută pe an, cel ce-şi arendează moşia plăteşte 6 jum., iar cel ce stă în străinătate şi deci nu se prea ocupă de moşie, plăteşte 13 la sută.

De şi *comparaison n'est pas raison* şi în special alt ceva e o dispoziţiune de ordin economic şi alt ceva una privind cultura, totuşi nu ne putem opri de a găsi oare care asemănare.

Legiuitorul tratase prin legile respective pe proprietarul-profesor, cam la fel cu cel de moşie, căci şi profesorul e proprietar pe oarele de lecţiuni, iar altă dată era proprietar pe catedra lui.

Astfel legea instrucţiunii stabileşte că dacă ieai congediu pentru boală vei plăti suplinitorului 60 la sută din leafă, iar congediul pentru alte motive dă drept suplinitorului să primească 80 la sută din leafa titularului.

Pînă aici comparaţia mai mergea, cînd însă e vorba de a aprecia rezultatele, lucrul se schimbă pe de-a întregul. In cazul moşierului, sufere el în primul loc şi prin un fel de repercusiune economică, sufăr şi alţii.

Profesorul însă se găseşte în altă situaţiune. El personal nu prea sufere, mai ales cînd congediul nu e pentru boală, dar în schimb sufere şcoala, sufere societatea.

Dar ceia ce tinde a cîştiga teren pe lîngă *congedii* sunt *detaşările*.

Iată un profesor numit într'o funcţiune administrativă.

De drept ar trebui să i se dea un suplinitor. In loc de aceasta, dacă profesorul în chestiune e, de exemplu, din Bucureşti, se detaşează un profesor de aceiaşi materie din Buzău, în locul acestuia un altul din R.-Sarat şi apoi în locul acestui din urmă se numeşte un suplinitor.

In modul acesta am ajuns să realizăm aproape idealul, adică „nimeni să nu fie la locul său“, dacă ideal se poate numi aşa ceva.

Singurul lucru care s'a respectat a fost că nu s'a dat unui profesor abilitat pentru o materie, un studiu de altă natură.

Şi acum îmi amintesc figura ce au făcut cei din Administraţie, cînd li s'a prezentat tabloul cu detaşările şi congediile.

Răul acesta se vede că e contagios, pentru că de el sufere şi învăţămîntul primar, ba am putea zice, că aici dînsul e şi mai întins.

Singure Universităţile au scăpat. Acolo cu forme mai uşoare se trece de la Iaşi la Bucureşti, nici o dată de la Bucureşti la Iaşi, dar se trece definitiv, fără să fie nevoe de detaşări.

In ce priveşte detaşările şi congediile îmi aduc aminte că de vre-o zece ani încoace, nu e administraţie, care să nu se preocupe de ele şi să nu caute a lua măsuri de îngrădire. Cu toate acestea au rămas şi încă multe.

Formula adoptată mai în urmă, e că se dă congediu d-lui X pentru a studia reorganizarea cutării şcoale. Se dă congediu de doi ori trei ani pentru aceasta, formula servind spre a nu se perde anii cu drept de pensie.

Multe congedii se acordă pentru studii. Cam nu sună bine aceasta, cînd avem pretenţiunea de a poseda în ţară cultura cea mai superioară. Facultăţile noastre au dreptul a elibera diplome de doctor şi ni s'a spus de mulţi că un doctor de ai noştri nu e inferior unui doctor venit din alte părţi. Zic că sună cam rău, cînd cineva spune că se duce de la catedră, să înveţe literile, dreptul, medicina, filosofia, în străinătate. Şi negreşit mă refer la cei ce au o catedră şi o părăsesc pentru aceasta, căci n'aş putea zice tot aşa de cei cari cu banii lor se duc acolo.

Se înţelege aşa ceva şi pentru profesorii cari vor să se specializeze în anumite ramuri, pentru cari noi n'avem institute superioare, dar nu pentru litere, drept, etc. Dar ce să mai zicem, cînd mai ieri un profesor de Drept, nou venit la o Facultate din ţară, şi altul de medicină înainte de a-şi lua catedra în primire, s'au dus în străinatate *să studieze*. Ori cum pentru aceştia era de presupus că de aşa ceva ei nu mai aveau nevoe. Legea le cere şi cunoştinţe, precum şi lucrări superioare, necunoscute de savanţi. Şi de sigur că le-au avut pentru că au fost numiţi. Atunci, ce să mai studieze?!

Sunt congedii meritate. Astfel pentru caz de boală, pentru profesorii, cari au peste 20 ani de slujbă, şi cari sunt cam obosiţi, fără a fi reduşi aşa ca să nu poată munci. Aceştia au nevoe de un concediu de cîte-va luni, pentru ca să se recreeze în acest interval.

De aceia socot că ori cine va aproba măsura luată de actuala administraţie a Instrucţiunei, de a se revoca detaşările şi congediile.

Detaşările ar trebui suprimate cu desăvîrşire. Ele aduc perturbare, fără folos pentru învăţămînt.

Cazul tipic era al unui profesor, pentru care se întrebau toţi în statul cărei şcoale figurează. El era în Bucureşti, dar fusese mi se pare, prin Ploeşti, Buzeu şi la urmă s'a aflat că el e plătit la Turnu Severin.

Despre un altul se spunea că figurează în învăţămînt de vre-o 10 ani, dar n'a făcut nici o lecţiune, ci a învaţat şi învaţă în străinătate dreptul şi literile. Deaceia profesorul la catedra lui. E aproape de mintea ori cui, că mult mai multă treabă va face acolo, unde are şi răspundere mare, decît acolo unde stă în locul altuia şi deci cu o răspundere mai mică.

Sunt apoi congedii legitime. Bine face Administraţia că voeşte a le censura, făcînd un triaj şi necunoscînd de cît pe cele cari în adevăr trebue să fie recunoscute.

V. I. Radu

POLITICE

Halucinaţii, nu vis...

Patronii „Epocei“ visează, zic ei, au halucinaţii, spun toţi acei care au luat cunoştinţă de cuprinsul acestui vis, publicat în numitul ziar, cu tot fastul şi la locul cuvenit articolelor de doctrină şi directivă.

Vis sau halucinaţii — inspiratorii „Epocei“ nu doresc nici mai mult nici mai puţin decît un regim militarist. Acesta ie idealul lor, acest lucru îl visează.

Dragostea d-lui Filipescu pentru armată — dragoste legitimă, pe care o au desigur toţi acei cu răspundere în această ţară — dragostea aceasta ie de dată foarte recentă, şi anume de cînd d-sa a trecut pe la ministerul de războiu.

Cum toate manifestările d-lui Filipescu îmbracă un caracter morbid — ie natural, foarte natural — acum mai ales cînd se simte eliminat, prin mersul împrejurărilor, din viaţa politică, — ca d-sa să exagereze această dragoste, să-i dea proporţii bolnave, să i dee un caracter pe care nu trebue să-l aibă.

D. Filipescu iubeşte armata — dar începe să vadă în această instituţie un mijloc pentru apucăturile sale de politicianism deşanţat. — D-sa voieşte un partid militarist, o armată aparţinînd unui partid politic, o armată făcînd politică.

Lucrul nu se poate — nu va fi.

Nu se poate — pentru că armata trebuie să fie a ţărei, pentru că ea are o misiune mare şi cu totul alta de cît acea de a dirigui ţara în interior.

Nu va fi — pentru că d. Filipescu pune la cale un atare lucru — şi noi ştim cum au reuşit toate combinaţiile croite de d-sa, şi cît de mult au durat creaţiile sale, toate artificiale.

D. Filipescu este tipul omului care vrea cînd nu se poate şi nu vrea cînd se poate. D-sa este prototipul omului care înţelege să distrugă, şi foarte repede, chiar propriile sale creaţiuni.

Iată de ce elucubraţiile „Epocei“, cu visurile şi halucinaţiile ei, nu merită o atenţie mai mare de cît acea ce se acordă de obiceiu manifestărilor bizare ale unor anumite forme de psihopatii.

NOTA ZILEI

Gaffa lui Nordau

Dacă am spune că de vre-o două 2—3 zile, are loc la Viena un congres al Sioniştilor, aceasta ar interesa mai mult pe numeroşii abonaţi cu de-asila ai „Evenimentului“. Aci vrem numai să arătăm o curiozitate amuzantă şi anume că la acel congres nu poate lua parte după cum ne informează gazetele, preşedintele sioniştilor, d-rul Max Nordau în persoană.

Lucrul ar fi devenit cam aşa.

Graţie diplomaţilor adunaţi nu de mult în Capitala Angliei — în faimoasa conferinţă de la Londra — fie-cine s'a crezut în drept să înghită cîte ceva din vastele teritorii ale Turcilor. Atunci şi-a adus aminte şi Max Nordau că este viitorul preşedinte al unei republici semite, căreia îi lipseşte numai... pămîntul şi într'un articol din „Times“ a cerut ambasadorilor ca, la împărţeală, să oprească Palestina pentru neamul lui Israel. Dacă e vorba pe luate...

Cum însă lucrurile n'au mers tocmai pe voia... diplomaţiei internaţionale; cum Turcia şi-a cam refăcut... virginitatea, sioniştii vor trebui să deschidă congresul prin omagii şi scuze, iar şeful, d-rul Nordau, a fost silit să şteargă putina, ca să mai şteargă impresia... gaffei din „Times“

EXTERNE

Presa străină şi Holera în România

— Declaraţiile făcute de d. Al. A. Badareu ziarului „Berliner Tageblatt“ —

Ziarul *Berliner Tageblatt* publică în numărul seu de astăzi amănunte cu privire la mersul holerei în România.

Ziarul zice:

— „Măsurile ce se iau pentru combaterea epidemiei de holeră ce bîntuie în Romînia, devin pe fie-ce zi mai severe şi mai generale. Ele însă nu pot împedeca întinderea flagelului, care cu o repeziciune îngrozitoare se răspîndeşte în întreaga ţară. Epidemia ce părea la început a se localiza numai pe cîmpul de operaţii, a trecut frontiera şi s'a aratat în toate părţile României. Listele zilnice alcătuite de direcţia generală a servicinlui sanitar, arată o mortalitate zilnică de 30—50 cazuri şi numeroase confirmări de noi cuzuri.

*

Continuînd corespondentul ziarului *Berliner Tageblatt*, reproduce o convorbire cu d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor pubice şi ad-interim la interne.

In convorbirea sa cu mine — zice corespondentul marelui ziar german — d ministru Badareu mi a spus:

— *„Epidemia era inevitabilă pentru armata noastră. Aceasta o ştiam, cînd am pătruns în Bulgaria, de oare-ce acolo holera bîntuia de mai multă vreme. Contaminarea avu loc la Fernandova, unde trupele noastre au capturat o brigadă a armatei bulgare de sub comanda generalului Kutinşeff. Cea mai mare parte din aceşti prisonieri erau purtători de vibrioni şi în rîndurile lor se găseau mulţi boluavi de holeră. Această împrejurare ne-a hotărît de a pune pe prizonierii bulgari în imediată libertate. Din motive diplomatice înaintarea trupelor noastre trebuia să se facă într'un tempo cît se poate mai rapid şi tot din motive diplomatice retragerea trupelor noastre din Bulgaria a trebuit să se execute, în scurtul timp de 15 zile. Totul prin urmare avea să se îndeplinească cu cea mai mare iuţeală, ceia ce a avut o înrîurire rea asupra măsurilor sanitare“.*

„Acuma însă — îmi spune d. Badareu care conduce în persoană viguroasa campanie pentru combaterea holerei, — toate măsurile sunt luate, pentru ca să punem capăt acestui nou şi serios războiu al nostru cu cît posibil mai puţine victime“.

*

Acelaşi ziar mai înregistrează cu satisfacţiune faptul că princesa Maria a vizitat lazaretele de holerici, dînd ajutoare şi mîngăere celor suferinzi.

D.

ECOURI

Balzac spunea odată cîtorva prietini.

— Ştiţi voi care-i lucrul care şi ajunge cel mai repede ţinta?

— Drumul de fier.

— Un vapor american.

— Telegraful.

— O scadenţă! răspunse Balzac.

Toţi au fost de părerea lui.

*

Poetul Saint-Amant se afla odată într'o reuniune, alături de un necunoscut care avea părul negru şi barba albă.

Contrastul acesta păru bizar şi toţi se întrebau care ar fi motivul, cînd Saint-Amant se întoarse către omul necunoscut:

— După cît pare, domnule, a-ţi lucrat mai mult cu falca decît cu capul.

*

Un autor foarte mediocru spuse, într'o zi, lui Piron:

— Aşi vrea să fac o operă în felul căreia nimeni să nu fi lucrat vre-odată şi nici să lucreze de acum înainte.

— Fă-ţi elogiul dumitale, îi răspunse Piron.

OAMENI ŞI LUCRURI

Vecinii noştri

Nu de toţi va fi vorba, ci numai de unicii, de celebrii, de neîntrecuţii bulgarii, vecinii noştri, a căror purtare în războaie soarta ne-a cruţat să o cunoaştem mai de-aproape. I-am cunoscut ca biruiţi, — după cum i-au cunoscut, în împrejurări mult mai grave, şi sîrbii. Dar faţă de aceştia din urmă, iată cum s'au purtat, după afirmările documente şi ilustrate ale corespondentului de războiu, Tcernof, publicist rus. Cităm din „Le Journal“ cu data de 27 August:

„...In cursul lugubrelor operaţiuni de înmormîntare am putut vedea pînă unde putea să meargă *geniul torturei* la Bulgari. Răniţii, ori prizonierii sîrbi, cari primise numai foarte uşoare răniri de gloanţe — lucrul era uşor de constatat — fusese torturaţi în chip durabil şi odios.

Am văzut la Krivolak un soldat sîrb, puţin rănit în abdomen şi căzut viu în mînile Bulgarilor. Aceştia l'au străpuns cu o cracă de copac şi l'au fript ca pe o oaie, pînă cînd corpul îi fu carbonizat. Cării spîmîntătoare inspiraţiuni, cării superstiţii barbare se supuneau oamenii aceştia? A fost pentru noi un mister zguduitor care umilea în noi sentimentul omeniei!

In aceeaşi seară am găsit cadavrul unui soldat sîrb răstignit de un copac. Îi se ţintuise îndărăt mînile şi picioarele de trunchiul copacului. Pe urmă, Bulgarii îi gaurise limba atîrnîndu-l, prin o sfoară, de creanga cea mai subţire a unui arboraş aşezat în faţa lui. Greutatea corpului sălta pe nenorocit, iar vîntul, scuturînd crengile, obrintia necontenit rana sîngerîndă din gura lui“.

Scriitorul a asistat la o violentă luptă între sîrbi şi bulgari:

„Mă găseam aproape de ambulanţele regimentului al 8-lea din diviziunea Dunării, bînd văzui venind deodată un om pe care-l susţineau doi din tovarăşii lui de arme. Avea mînile însîngerate şi în locul feţei, o singură plagă, deschisă, lată, aprinsă. *Nu mai avea obraz de loc.* Pe cînd fu pansat, ne zise cu o voace întretăiată de hohote de plîns şi care nu mai avea nimic omenesc în sine:

„Zărisem în timpul luptei un grup de soldaţi sîrbi şi m'am apropiat, socotind că am de a face cu cîţi-va din ai noştri. Ne îndreptarăm către un sat vecin şi, atunci de abia, mi-am dat seama cu groază că acei tovarăşi erau în realitate nişte soldaţi bulgari îmbrăcaţi în uniforme furate dela soldaţii sîrbi omorîţi.

— Spune-ne unde ţi-e regimentul?

Fireşte, am răspuns că nu ştiu, de oarece lipseam mai de mult dintre ai mei. Atunci un ofiţer bulgar porunci:

— „Scoateţi-i ochii şi o să vorbească“!

Auzind aceasta, i-am implorat să nu mă torturez, amintindu-le că am fost rănit la asediul Adrianopolului, unde am luptat împreună cu ei, — dovadă că purtam pe piept crucea de bravură. Le-am spus că am acasă o mamă bătrînă, o femee, doi copii mici.

— Omorîţi-mă, dar nu mă torturaţi!

Atunci... înduioşaţi, îmi tăiară nasul, urechile, îmi jupiră pielea capului, aşa cum mă vedeţi. Iar ofiţerul îmi zise:

— „Du-te acum, de arată regelui tău Petru cum sunt Bulgarii...“

...După atari apucături îi vedem şi noi cum sunt. Dar găsim încă lucruri mult mai grozave în Amintirile lui Tcernof.

Rodion

MICI POLEMICI

La urma urmei chestia bătăii în armată o să devină... calul de bătaie al opoziţiei.

*

Care sunt oamenii cei mai puţin expuşi holerei?

— Pietrarii: sunt, toată vremea, stropiţi cu var...

*

Armatorii greci au rîdicat chestia strîmtorilor turceşti.

...Tocmai cînd Turcii au mai scăpat din strîmtoare!

*

Un martor ocular scrie într'un ziar local despre campania în Bulgaria: „Ne aprovizionam, pe drum, cu vax, cu unsoare...“

Vaxul era pentru picioarele ofiţerilor; unsoarea — pentru mini...

*

„Cuvîntul“ nu e citibil, într'o zi, pentru că e prost scris; în altă zi, pentru-că e... prost tipărit. Tot acolo!

*

Se denunţă o cîntăreaţă din Boloşani care fu văzută călărind alăturea de un ofiţer.

...E bănuială că a fost călărită şi ea

*

„Mişcarea“ acuză pe căpitanul M. că, pentru a-şi bate joc de un domn inginer, a pus compania toată să fugă în pas alergător“.

Oare inginerul nu se putea... măsura în pas cu ceilalţi?

*

Ocuparea localităţii Ferdinandovo a fost, după toate părerile, un noroc colosal.

...Schröderismul în strategie?

Fabrica „FORTUNA“

IAŞI — Strada Moţoc — IAŞI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou şi înzestrată cu maşinele cele mai moderne.

Furnizează cu preţuri ieftine:

Stejar rotund şi în scânduri de la 15 metri până la 80 metri grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uşi.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.

Spre Braşov

Nerăbdătoare şi cuprinsă de o nervozitate caracteristică celor ce sunt grăbiţi, se plimba lumea pe peronul gării din Sinaia; toţi se uitau mereu în direcţia de unde trebuia să sosească trenul de Bucureşti, care însă întîrzia din cauza unui accident de mică însemnătate, Dacă pentru unii această întîrziere era neplăcută, pentru mine însă, care deabea venisem într'un suflet dela *Vîrful cu dor*, era salutară căci pe lîngă că nu perdusem trenul dar aveam putinţa a-mi odihni trupul zdruncinat şi obosit de excursiunea făcută. Greoiu se lăsa corpul pe o bancă din apropiere, care îmi păru patul cel mai moale pe cînd spiritul meu făurea planul de a trece hotarul spre vestita şi puternica cetate a *Braşovului* către acel Burg a cărui istorie e în strînsă legătură cu acea a ţărilor romîne, a cărui locuitori făceau odată un negoţ vestit şi întins cu ţările romîne trimiţînd mărfuri de o bogăţie şi varietate nimitoare şi căutate pretutindeni, acei negustori a căror cinste şi vorbă grăită era chezăşia cea mai mare de conştiositate şi adevăr, întrecînd jurămîntul cel mai straşnic, recunoscută şi preţuită de toată lumea. Voiam să văd acel oraş de unde Domnii romîni îşi aduceau acei meşteri vestiţi pentru diferitele lor trebuinţi, atît pentru ridicarea de biserici şi palate cît şi pentru facerea odoarelor, a sculelor preţioase şi trebuitoare Vieţei zilnice şi care constituie astăzi o comoară nepreţuită de studiu şi admiraţie pentru acele suflete care se străduesc cu desgroparea şi scoaterea la lumina zilei a tot ce contribui la întregirea şi cunoaşterea trecutului de glorie şi cinste a neamului românesc.

Orologul arată ora 1 50 cînd trenul intră gîfîind în staţie; într'o clipă o mulţime împestriţată se revarsă pe peron, era numai o mare de capete care se agită şi se mişcă, se înghesuia şi se lovea ca trestia ce se îndoaie şi se pleacă purtată şi frîntă de puterea vijeliei; ca un plînset îngeitor, un geamăt surd îmi lovi urechia, erau bietele vagoane care oftau, căci de abia golite un alt puhoiu de călători se grăbea să ocupe locul cu puţin înainte părăsit de un altul; aerul din vagoane era greoi, înăbuşitor şi încărcat cu miasme de loc prielnice unui organism mai debil, era şi o căldură tropicală. Spre norocul meu aşteptarea trenului în gară era de scură durată căci el trebuia să cîştige din timpul perdut, un fluerat şi maşina se pune în mişcare, făcînd ca înaintea privitorilor să se desfăşoare priveliştі din ce în ce mai încîntătoare şi măreţe.

Stăteam pe platforma vagonului şi priveam munţii din dreapta şi din stînga, o privelişte de un pitoresc care îţi zmulge cîte un ah! de admiraţie. Ajungem la Buşteni, la stînga e gara la poalele munţilor, ce privelişte grandioasă şi surprinzătoare! In stînga se ridică vîrfurile uriaşe ale Bucegilor ş'anume la dreapta *Caraimanul*, un colos de munte al cărui vîrf pare a fi retezat, la stînga cei 2 *Gepi*, două vîrfuri unite la bază ca 2 gemeni, acoperite cu brazi, iar coastele pleşuve şi verticale; vîrfurile mereu sunt învăluite de nori de un alb cenuşiu, care incontinuu se ridică din văgăunile munţilor a căror fund adînc şi întunecos se deschide ca gura unui monstru ce stă gata să înghită prada sa.

Privitorul care vede pentru întăia oară acest joc al naturei, are impresia că o furtună se va deslănţui urmată de un potop de apă, totuşi nu se întîmplă aceasta; norii se ridică mereu în sus, se subţiază îşi pierd din culoarea lor cea întunecoasă se sparg şi goniţi de vînt se împrăştie în toate direcţiile pe cînd soarele îşi trimite razele sale binefăcătoare ce încălzesc şi dau viaţă întregului glob pămîntesc.

Trenul îşi urmează calea, trecem printr'un tunel, munţii se îndepărtează parcă şi-au mai perdut din înălţimea lor; ne apropiem de Azuga cu fabricele sale de sticlă, postav etc. e o mişcare plină de viaţă şi farmec, copii şi ţărance îţi oferă brînză în burduşele, fructe, zmeură etc., care de care îşi laudă marfa, calitatea şi modestia preţului cu atît meşteşug şi convingere în cît nu poţi rezista tentaţiunei de a nu cumpăra cîte ceve.

Ne apropiem de Predeal; terenul se ridică, de ambele părţi case şi vile drăgălaşe, priveliştea însă nu mai e aşa de atrăgătoare, munţii s'au îndepărtat, e cîmpie în dreapta şi în stînga. Dacă vrei să treci numai hotarul pentru a te duce la vestitul *Klein* să bei o bere sau să fumezi o ţigară ungurească, dorobanţul ce stă de santinelă (acum grănicerul) te lasă să treci, tot aşa şi *Finanzwächter*-ul din partea ungurească care se plimbă ţanţoş cu pălăriile lor caracteristice şi împodobite cu pene.

Pentru întăia oară călcasem pe pămîntul ce aparţine coroanei sfîntului Ştefan, aceasta îmi aminti şi un stîlp înalt în vîrful căruia flutura bandiera cu culorile ungare; dacă n'ai zări uniformele autorităţilor ungureşti, te ai crede încă tot pe pămîntul romînesc căci portul ţăranului aproape nu se deosebeşte de acel al ţăranului nostru.

Ne suim în vagoane după ce îndepliniserăm formalităţile pentru trecerea frontierei, suntem cam mulţi din Romînia mai ales din Bucureşti; vagoanele răsună de accentele graiului romînesc, se fac cunoştinţi, întrebări asupra ţintei călătoriei, diferite combinaţii în vederea vre unei escursiuni sau descindere la un otel mai modest în pretenţiuni etc. Domneşte o animaţie şi un ton cald de prietenie şi expansiune ca şi cînd s'ar fi întîlnit nişte camarazi vechi din tinereţă.

Trenul pe partea ungurească, merge cam încet; străbatem 2 tuneluri, în stînga aproape de şini zărim un monument de piatră, el vesteşte posterităţei că acolo se odihnesc oasele martirilor ai revoluţiei din 1848; ne oprim la mai multe staţii fără însemnătate, priveliştea se schimbă cînd păduri cînd cîmpie, se văd şi munţii, continuare a lanţului Bucegilor. Cu cît ne apropiem de Braşov cu atît îmi încordez şi-mi îndrept privirea spre direcţia *Tîmpei*, care predomină şi la poalele căreia se întinde oraşul; în fine la 7.15 seara intrăm în gara Braşov. Un tramvaiu cu aburi ne aşteaptă şi ne duce pînă în centrul oraşului; colindăm pe la mai multe oteluri, toate sunt arhipline, nu găsim nici un locuşor cît de modest; cu mare greu căpătăm 2 odăiţi la otelul Bucarest din *Langegasse* (strada lungă) şi aceasta după o şi mai lungă parlamentare cu chelnerul, care cu un aer de înalt protector ne anunţă că numai pentru o zi ni le poate pune la dispoziţie şi aceasta bine înţeles în schimbul unei sume la auzul cărei ar fi roşit şi cel mai îndrăzneţ dintre semenii săi. Dar ce să-i faci era în toiul sezonului, vrînd nevrînd am trebuit să acceptăm, căci ne plictisisem de a tot bate la porţile otelurilor—eram să zic a hanurilor, mai ales că şi lumina zilei era pe sfîrşite.

Deşi obosit şi cam plictisit de drumul făcut, nu mă dădui odihnei meritate, căci voinţa, setea sufletului de a vedea lucruri noi, era mai mare decît slăbăciunea corpului, mă îndreptai deci spre *Marktplatz* (piaţa tîrgului) un pătrat neregulat, nervul şi punctul principal al negoţului, mai ales cînd e zi de tîrg atunci străinul are ocaziunea să vadă amestecul cel mare de tipuri care se deosebesc prin îmbrăcămintea lor particulară şi felul aproape oriental de a vinde şi cumpăra; va deosebi pe Sas de ţaranul maghiar sau romîn, pe Slovac (renumitul—leg ţi oale—) de armeanul sau ţiganul cu părul negru ca corbu şi lucios împodobit cu şiraguri de monede diferite, iar ca complectare a acestui tablou, nelipsitul negustor evreu care învîrteşte şi stăpîneşte întreaga situaţie.

Iassiensis.

Litere-Ştiinţe-Arte

Serum.—Dacă am emis eri, aci, ideea unei mobilizări de noui forţe artistice pentru teatrul naţional—cu prilejul desfiinţărei trupei d-nei Voiculescu—ne-am gîndit numai la interesul moral al instituţiunii iaşane.

Stagiunea teatrului bate la uşă; condiţiunile în care se deschide, în acest moment, sunt cu deosebire anevoioase, întru cît artiştii se vor aduna tîrziu, iar repertoriul, repetiţiile, pregătirile vor suferi, toate, însemnate întîrzieri. Fără a mai socoti că şi de astă dată teatrul naţional îşi va deschide porţile după... o lună de operetă.

In atari împrejurări, credem, numai angajarea unor forţe artistice inedite ar contribui la reuşita stagiunii, în afară de considerăţiunea că teatrul iaşan nu şi-a mai recrutat foarte de mult de mult elemente tinere şi alese, pentru a-şi mări cadrul activităţii şi să exercite atracţia cuvenită asupra publicului nostru.

*

Savantul profesor Wilhelm Ostwald şi-a serbat la 2 Septembrie stil nou iubileul de 60 de ani.

E unul dintre cei mai iluştri reprezentanţi ai cercetărilor fizico-chimice în Germania, deşi e originar din Riga. A obţinut premiul Nobel şi numeroase alte mari distincţiuni internaţionale.

*

Unei cetitoare: Pasagiul cu enumărarea încercărilor pacifiste istorice, din articolul „In căutarea păcii“ se găseşte mai complect în romanul social al baronesei Von Suttner: „Die Watten weder“ pag. 239 şi cele următoare.

*

STRUNA ZILEI

SAVANTUL NAIV

Savantul german Werner făcînd studii în Noua Guinea fu mîncat de papuaşi antropofagi.

Prea savant n'a fost, socot...
Altfel, vorbă nu încape,
Ar fi prevăzut că pot
Popuaşii lui să-l... pape.

INFORMAŢII

Starea regimentului 4 de vînători. — *D. Locotenent colonel Liciu, comandantul regimentului 4 de vînători ne transmite ştirea următoare din Zimnicea:*

„— Toţi ofiţerii din regimentul 4 vînători din Iaşi sunt sănătoşi. Holera a încetat în acest regiment, ne mai fiind nici un caz din ziua de 7 August.

Regimentul se găseşte la Zimnicea, în observaţie medicală. Oamenii sunt dispuşi, sănătoşi, veseli, şi foarte bine hraniţi. Li se dă supliment de hrană, vin şi rom la ceaiu.

Astă-noapte, la orele 3, a sosit batalionul de rezervă al regimentului 4 de vînători.

Batalionul a cantonat în „Valea Ilenei, în apropiere de Cucuteni.

Doamnele din Crucea Roşie au transmis azi soldaţilor numeroase merinde, între care ceaiu, zahar, coniac şi altele.

D. prof. dr. locot.-colonel Em. Riegler a intervenit la ministerele de războiu şi interne ca batalionul 4 vînători de rezervă, cantonat la Cucuteni, să fie demobilizat în urma inspecţiei făcute de d-sa şi din raportul făcut de dr. Boltescu, fost ajutor de primar al Capitalei şi actualminte medicul acestui batalion, din care rezultă că pînă în prezent nu s'a constatat nici un caz de holeră.

D. dr. Em. Riegler, prim efor al spitalului Sf. Spiridon a primit următoarea telegramă din partea d-lui dr. Minovici directorul general al serviciului sanitar:

Rog dispozaţi ca pavilionul de boli contagioase al spitalului Tg.-Ocna să fie amenajat pentru primirea holericilor din acel oraş.

La această telegramă d. dr. E. Riegler a răspuns:

La o distanţă de două-zeci de paşi de spital se află pavilionul de boli contagioase, situat în mijlocul oraşului. In astfel de condiţiuni nu pot lua răspunderea de a pune în acel pavilion holerici.

Următoarea mişcare s'a făcut în poliţia locală. Comisarul Becarian, a trecut de la comisariatul dispărţirei a III-a la gară, în locul său, la dispărţirea a III a, a trecut d. Teodor, iar comisarul Ciudin la a IV şi a V.

Comisarul de siguranţă Bottez a fost transferat din poliţia de siguranţă din Iaşi, la Balcic — în aceeasi calitate.

Un ziar local s'a grăbit să facă numiri de directori la şcoli secundare, începînd cu liceul naţional unde locul nu este vacat, după cît ştim.

Astăzi au fost convocaţi la Mitropolie toţi protoereii judeţului, pentru a primi ordinul de la I. P. S. S. Mitropolitul, în vederea evitării pericolului holerei.

In ziua de 29 a lunei curente, se va serba hramul mînăstirei Secu cu ocazia serbătoarei „Tăierea Capului Sf-tului Ioan“.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. Arhereu Antim, vicarul Mitropoliei Moldovei.

Comuna a pus în reparaţie şi pietruire din nou, străzile Vasile Lupu, Scăricică, Dokia, Paladi şi Uzinei.

A apărut „Anuarul liceului militar Iaşi“ pe 1912—13, cuprinzînd tablouri complecte despre mersul şcoalei.

D. profesor universitar Amza Jianu a sosit în localitate, fiind demobilizat.

Astăzi s'a întors în localitate d. sublocotenent în rezervă Loris Pavlof, portărel. D-sa a suferit de febră tifoidă în timpul mobilizării, ceea ce explica zvonurile cari au circulat despre starea d-sale.

Inoculările cu serum anti holeric au pătruns şi în trupa dramatică iaşană. Cel dintăiu care s'a inoculat a fost d. Momuleanu.

D. dr. Thierer, locţiitor de medic comunal la disp. III, ne roagă să luăm act că este absolut mincinoasă insinuarea „Evenimentului“ că ar fi trimis la lazaretul de holerici o femee turmentată de băuturi. Toate cazurile suspecte—din întîmplare au fost numai alcoolici turmentaţi—se trimit de către d. dr. Flor şi tot d-sa a ordonat transportarea femeei Frincu, pentru a fi observată.

Inregistrînd cele de mai sus observăm că copilăroasa campanie a prefecturei de poliţie în contra medicilor comunali—fără a excepta pe d. dr. Flor — este ocupaţia de preferinţă cu care se dilectează autorul cronicelor humoristice din ziarul crişmarilor iaşani, detaşat la prefectură pînă la noi dispoziţiuni.

Astăzi dimineaţă au fost aduşi din Roman, la regimentul 13 Ştefan cel Mare 300 de cai şi căruţe, din garnizoana Roman, care urmează a fi scoşi de proprietarii lor din judeţ sau de nu, vînduţi Duminică la licitaţie.

Pentru înscrierile la şcoala medie de băeţi, din Păcurari, ori ce lămurire se obţine de la d. Ion Dimitriu, str. Sărărie 111, unde se fac şi înscrierile.

D. Marinescu directorul băncei naţionale va pleca la 1 Septembrie în străinătate, în congediu de o lună de zile.

Poliţia de siguranţă e pe urma unei bande de minori care se îndeletniceşte cu tot soiul de furturi, întrînd ziua şi noaptea în casele oamenilor şi furînd. In fruntea acestei bande e un băet de 16 ani, anume Florin,—bine cunoscut poliţiei.

Pentru ziua de 15 Septembrie, este convocat consiliul facultăţii de drept, la ordinea zilei fiind amînarea examenelor universitare din sesiunea de toamnă.

Un prieten al ziarului ne scrie:

De oare-ce dela 1 Septembre s'au desfiinţat *„Seminariile aşa zise... pedagogice“* permiteţi-mi să vin şi eu cu ideia mea:

Palatul din str. Toma Cozma, unde a fost seminarul Pedagogic, este al statului, — şi ar fi foarte nimerit ca acolo să se mute *şcoala secundară de fete „Oltea Doamna“* (Externatul). In clădirea mare are o mulţime de sale mari, sală de gimnastică, de muzică, desen, grădină frumoasă, aer curat, linişte, fiind şi vis-a-vis de *şcoala normală de fete M. Sturza.* Unde este acuma externatul, odăi foarte mici, fereşti mici.

Ar trebui să schimbe numele străzei Toma-Cozma în *strada şcoalelor*, (rue des Ecoles) de oare ce din str. Carol pînă la str. Manolescu, sunt 4 şcoale. *Liceul internat, şcoala normală de fete, Seminarul Pedagogic* (Externat) şi şcoala primară *Carol I.*

Duminică 25 şi Luni 26 August ora 9 a. m. se vor vinde prin licitaţie publică de comisiunile pentru verificarea bonurilor de rechiziţie din oraşul şi judeţul Iaşi, în curtea căzărmei regimentului 13 infanterie, un număr aproximativ de patru sute cai.

Caii se vor putea cumpara cu numerar, cu adeverinţa de rechiziţie şi cu bonuri albastre de plată.

S'a dispus îngroparea cailor morţi rămaşi în urma trupelor şi a resturilor rămase dela tăerea vitelor, cît şi curăţirea şi arderea paelor în bivuacurile în care trupele n'au făcut aceasta.

Toate acestea în vederea epidemiei care bîntue şi a bolilor ce eventual s'ar putea ivi.

Consiliul comunal. — Eri, la orele 5 p. m. s'a întrunit consiliul comunal, sub preşedinţia d-lui Tudori, ajutor de primar.

Consiliul a aprobat asupra d-lui Pettigrew, executarea lucrărilor de pavagiu cu macadan şi bolovani.

D. consilier comunal Adace adresează o întrebare administraţiei comunale cu privire la măsurile luate, pentru a preveni flagelul holerei ce ameninţă şi oraşul nostru.

D. ajutor de primar Anibal Ciurea, comunică consiliului toate măsurile luate de administraţia comunală la cele dintăi ştiri sosite despre isbucnirea holerei.

Se exercită un control sever la pieţe şi localuri publice. Se lucrează fără întrerupere la asanarea mahalalelor, iar serviciul de curăţirea stradelor, reorganizat, lucrează fără preget şi nu e de înregistrat nici o reclamaţiune. Supravegherea întreţinerei canalurilor s'a scos din serviciul d-lui Savul şi s'a încredinţat d lui inginer Bălăceanu, căruia s'a pus la dispoziţie o echipă de 40 de lucrători.

D. Anibal Ciurea mai arată, că spitalul de izolare, în vederea ori cărei eventualităţi se află complect pregătit, cu 100 paturi. S'a angajat şi personalul trebuitor, deşi aceasta nu intră în atribuţiunile administraţiei comunale.

Consilierii au luat cu mulţumire act de comunicarea d-lui ajutor de primar Anibal Ciurea.

INSTITUTUL de DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

IAŞI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă şi limbile franceză şi germană, piano, lucru manual, desemn, pictură, canto şi gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

Incendiu. — Astă noapte pe la orele 12, un incendiu s'a declarat la imobilul din str. Crucei No. 1 3 şi 7 proprietatea d-lui Şulem Beliş, de unde s'a comunicat apoi la casele vecine, din str. Socola No. 26, unde au ars apartamentele în care se aflau instalate circiuma lui Herşcu Şloimovici şi magazinul lui Herşcu Goldenberg.

Cu toate silinţele pompierilor totuşi focul s'a comunicat şi la imobilul vecin proprietăţei d lui I. Beliş.

Imobilele distruse de foc erau asigurate acel a lui Şulem Beliş la societatea „Agricola“ pentru suma de 22 mii lei, iar cel al d-lui Nusim Rosenblat la Dacia.

Circumscripţia de poliţie respectivă, a început cercetările, fiind bănueli că focul care a luat naştere din podul caselor lui Şulem Beliş — ar fi fost pus.

In strada Elena Doamna 17 s'au declarat 3 cazuri de scarlatină într'o singură familie.

In Curtea căzărmei regimentului XIII Ştefan cel Mare va avea loc în zilele de Duminică 25 şi Luni 26 August, ora 9 dimineeţă, licitaţie pentru vînzarea a 400 cai, din cei readuşi de pe cîmpul de operaţii şi nerecunoscuţi de proprietarii lor.

Acceleratul de Bucureşti a sosit astăzi dimireaţă cu o întîrziere de 180 minute, din cauza unui defect de maşină.

Acceleaatul a intrat în gară la ora 11 şi 10 minute.

Inceput de incendiu. — Eri la ora 5 p, m. un început de incendiu s'a declarat la imobilul din str. Sf. Lazăr No. 2V vecin cu fabrica de Oglinzi.

Focul a luat naştere de la nişte pae ce erau depozitate în grajdurile din curte. A ars un perete şi o parte din acoperişul acelor grajduri.

Sectia de pompieri din Nicolina sosind în grabă a localizat repede focul.

Autorităţile anchetează care e cauza ce a provocat acel incendiu.

Din Statele Unite. — Intr'o scrisoare pe care un tînăr romîn stabilit de curînd la New- York o trimite în localitate, găsim următoarale:

„Timpul e frumos şi se prevede o bogată recoltă de cereale.

Presa americană laudă mult atitudinea Romîniei şi modul civilizat, cum ea a ştiut să rezolve conflictul balcanic.

Cnostrucţiuni gigantice se execută necontenii. Acum de curînd s'a terminat primăria New-York-ului, care e o construcţie cu 60 de rînduri. S'a început construcţia unei case care va avea 82 rînduri. (etaje).

Americanii se îngrijesc de educaţia militară a tuturor cetăţenilor. In fie-care Duminică de dimineaţă pînă seara, tinerii se exercită la tir după îndrumările ofiţerilor. Se spune că din 100 cartuşe americanii la o distanţă ee 100 metri nimeresc în ţintă peste 80“.

Imediat ce se va sfîrşi demobilizarea se vor acorda concedii de cîte 20—30 zile, atît ofiţerilor cît şi soldaţilor.

Regimentele 4 şi 8 artilerie activă vor sosi în Roman în ziua de Marţi 27 August.

La licitaţia ţinută eri la Roman d. Cantacuzino Paşcanu a cumpărat 100 cai de muncă.

Primim din partea clasei a 5-a a Liceului Internat o duioasă adresă de mulţumire pentru laudele adresate de ziarul nostru regretatului dr. Th. Nicolau, fostul director al liceului internat.

Diverse întîmplări

Individul I. Fisch a atacat şi lovit eri cu bastonul pe încasatorul L. Rosemblatt. Cazul a fost reclamat comisiei a 4-a şi parchetului.

— La spitalul Paşcanu a fost internat eri locuitorul Neculai Chiriac care a fost grav împus de un bou.

De închiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crîşmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern
Podul-Iloaei.

In vederea timpului cald şi frumos cît şi a sosirei zilnic de noi vizitatori administraţia **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

Printre studenţii ieşeni de la drept se agită ideea de a se face o cerere colectivă către d. rector al Universităţii, în senzul de a li se amîna seziunea examenelor de Octombrie, pentru 1 Noembrie. In curînd va avea loc la Universitate o întrunire spre a redacta cererea respectivă. Motivul principal e că mobilizarea le-a consumat parte din timpul necesar pentru prepararea examenelor.

Acelaş lucru vor cere şi studenţii de la litere şi ştiinţi.

Judiciare. — Curtea de apel s. II a respins ca nesusţinut apelul d-lui I. Frank cu I. Moses şi I. Rosentzveig pentru reziliarea unui contract de arendă şi a condamnat pe apelant să plătească intimaţilor cîte 100 lei cheltueli de judecată.

— Aceiaşi secţie a respins apelul făcut de Căpitan V. Ioaniţiu cu Ministerul de finanţe pentru pensie.

— Solomon Şternа declarat apel contra sentinţei Trib. s. III-a în procesul cu Leon Juster pentru contestaţie la urmărire.

— Camera de punere sub acuzare se va pronunţa mîine asupra apelului făcut de Sabina Brüker croitoreasă contra sentinţei Trib. s. I-a care i-a confirmat mandatul de arestare, pentru faptul de complicitate la bancrută frauduloasă.

Continuînd seria înregistrărilor cinematografice „Ocuparea Bulgariei de către Romîni, Iulie 1913" impresionate de către reporterii-operatori, cinematograful Pathé Frères din „Grădina Traian" redă pe ecranul său în noul program de astăseară Joi 22 August, „Inaintarea spre Plevna a regimentelor 3 şi 5 de artilerie". Aceste impresionări fiind favorizate de un timp foarte frumos, au reuşit într'un mod atît de perfect, că redarea cinematografică nu diferă de natura însăşi şi suntem martori oculari ai desfăşurărilor pe cîmpul de operaţii: înaintările şi marşurile, ordinile de plecare, prin şanţuri şi prăpăstii, încărcările tunurilor, în aşteptarea semnalului de luptă, etc. etc.

Aceste reproduceri precise şi fidel redate astă seară de cinematograful Pathé-Frères din grădina Traian sunt cele mai reuşite din toate arătate pînă acuma şi îndemnăm călduros pe cetitorii noştri să asiste la aceste reprezentaţii.

Tot în programul nou de astăzi ecranul ne reproduce pelerinajul la mormîntul Al. V. Beldiman înfiinţătorul ziarului „Adevărul". La acest pelerinaj care a avut loc acum cîteva zile la Bucureşti, au luat parte şi mulţi Ieşeni.

O splendidă dramă e deasemenea cuprinsă în noul program de astă seară: „Suprema sărutare" adaptare după „Le baiser suprême" celebrul roman al lui Julien Sermont. (3 părţi). Cele mai mari forţe dramatice ale scenelor Pariziane dau concursul lor în interpretarea acestei desfăşurări; film parizian care face epocă în arta cinematografică.

D-rele Delvair şi Bovy de la Comedia Franceză, d. Signorot de la Gymnase, d. Joubé de la Odéon, d. Damoras de la Ambigu şi d. Vandenne de la Chatelet interpretează rolurile principale.

E primul film în care figurează întreaga pleiadă artistică a principalelor teatre pariziane.

Şcoala profesională
Paraschiva G-ral Milicescu
— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —
Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.
Inscrierile încep la 1 Septembrie.

S'a pierdut *o căţea (Dachs) de coloarea roşie. Cel ce va găsi-o s'o aducă în strada Păcurari 36, unde va primi o recompensă.*

Spre ştiinţă
Nevoit a renunţa la un angajament în Rusia din cauza greutăţilor în îndeplinerea formelor, m'am hotărît să rămîn în Iaşi.
Doritorii se vor adresa la sub-semnatul pentru angajamente de orchestră, tot timpul sezonului de iarna ce vine.
I. G. DIMITRIU.
Şeful orchestrei dela Cinematograful Pathé
Str. Arcu No. 9

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegratic

VOIAJ REGAL

Triest.—Regele Constantin al Greciei, însoţit de familia sa, a sosit azi dimineaţă pe bordul iahtului „Amfitrit" şi a plecat seara spre „München".

Bulgarii persecutaţi

Sofia.—Agenţia Bulgară pretinde a şti pe baza unor informaţiuni autentice, că toţi bulgarii din districtul Vodena sînt întîmpinaţi de către autorităţile greceşti şi liberaţi numai plătind o sumă de bani sau semnînd o declaraţie, că sînt greci. Cei care refuză sunt ameninţaţi cu moartea.

In urma intervenţiunei cîtorva Puteri în favoarea negustorilor bulgari arestaţi şi deportaţi, aceştia au fost pare-se graţiaţi de autorităţile greceşti, dar de atunci, negustorii graţiaţi au dispărut şi soarta lor rămîne necunoscută.

Turcii la Dedeagaci

Atena.—A circulat ieri un svon după care Turcii ar fi ocupat Dedeagaci şi ar fi înecat cuirasatul grec „Spetzai". Adevărul e că alaltăeri vasele turceşti s'au apropiat de apele Dedeagaciului dar le-au părăsit, constatînd prezenţa flotei grecesti.

Comandantul grec Ghiuis a înştiinţat guvernul grec despre apariţia şi plecarea vapoarelor turceşti, cerînd instrucţiuni.

Consiliul de miniştri, ţinut sub preşidenţia d-lui Venizelos, a hotărât să adreseze puterilor o notă, cerând regularea chestiunei ocupaţiunei Dedeagaciului.

Ultimul termen fiind expirat, flota grecească rămîne sub presiune.

Guvernul grec a hotărît să amîne promulgarea deconcentrărei rezervelor, pe motive sanitare.

Explozie teribilă

Paris.—O explozie de gaz s'a întîmplat într'o cafenea din strada Salneuve Cafeneaua a fost complect distrusă, pămîntul scufundîndu-se.

Glontarul cafenelei a fost zvîrlit în contra caselor vecine, pricinuind astfel pagube considerabile.

Două prăvălii au fost distruse şi mai multe persoane au fost îngropate sub dărîmături.

Se semnalează un mort, 6 persoane rănite grav şi alte 6 rănite mai uşor.

Această explozie e atribuită unui fumător care ar fi aruncat un chibrit aprins în locul unde lucrătorii reparau conducta de gaz.

Serviciul Telefonic

Sinodul din Constantinopol şi Romînia

Constantinopol.— Membrii Sinodului întruniţi în şedinţă plenară, după ce au ascultat expunerea Mitropolitului Fotios, de chipul cum înaltul prelat a fost salvat de armata romînă, s'au sculat toţi în picioare, strigînd:

„Să trăiască Regele Carol, pentru prosperitatea şi fericirea piosului său popor!"

S'a adresat apoi o telegramă de omagiu M. S. Regelui României, şi adrese de mulţumire Mitropolitului Primat al României, d-lui Ministru Disescu şi d-lui Dragomir Dimitrescu, profesor.

San Giuiano la Viena

Roma.— Se afirmă că d. San Giuiano va pleca curînd la Viena, pentru a vizita pe d. Berchtold.

Alianţa turco-romînă-bulgară

Constantinopol.— La Poartă se crede în posibilitatea realizărei unei alianţe turco-romîno-bulgară, şi aceasta ar fi chiar pricina pentru care tratativele directe între Turcia şi Bulgaria stagnează pentru moment.

Se mai zice că Rusia nu s'ar împotrivi acestui plan al Turciei.

Aducere de răniţi la Galaţi

Galaţi.— A sosit aci vaporul militar Spitalul, *aducînd 150 soldaţi răniţi, în luptele de avant-posturi din Bulgaria.*

Venitul funciar din ţinuturile ocupate

Bucureşti.— Venitul funciar al pămînturilor din ţinuturile noi nu va trece de 2 milioane lei de oare ce cei mai mulţi proprietari au numai cîte 6 hectare fie care, care sunt scutite, după legile noastre, de impozitul financiar.

Decorări

Bucureşti.— M. S. Regele a semnat decretul, prin care se acordă medalia meritului comercial d-lui V. P. Cancicoff şi Gh. Scorţeanu

Rescumpărarea pămînturilor din teritoriul nou

Bucureşti.— Cu rescumpărarea pămîntului din teritoriile ocupate, a fost însărcinată o comisiune, compusă din d-nii Victor Baranga, V. Chirculescu şi Lupu Costache.

Holera în Capitală

Bucureşti.—Pe ziua de azi nu s'a constatat nici un caz nou în Capitală.

Analiza apei de băut, arată că este pură.

Demisia d-lui Păltineanu

Bucureşti. — Ziarul „Pressa" respunzînd abjectelor insinuări din „Epoca", zice că d. Barbu Păltineanu, din scrupul de conştiinţă a demisionat, întru cît, din cauză de boală, credea că nu va putea îndeplini în totul misiunea grea cu care a fost însărcinat.

Tot din acest motiv a refuzat să revie asupra demisiunei.

Acum însă ministrul de interne, faţă cu faptul că d. Păltineanu merge spre bine, şi deci nu poate avea acel scrupul de care vorbeam mai sus, a respins demisia d-lui Păltineanu.

Acesta e adevărul,—pe cînd insinuările „Epocei" sunt din domeniul celei mai revoltătoare rele credinţe.

Măsurile contra Holerei

— Inspecţiile d-lui Ministru Badareu —

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministru de lucrări publice şi ad-interim la interne, a fost pe ziua de eri în inspecţie la lazaretele de holerici dela Dobrici.

In urma anchetei minuţioase făcute, ministrul a rămas satisfăcut de cele constatate. Epidemia este în descreştere şi nu sunt de cît cîteva cazuri, la femeile care au spălat rufele de la soldaţii contaminaţi de holeră. In urma măsurilor luate, nu se va mai face contaminare nici pe această cale, rufele urmînd să fie întăi desinfectate şi apoi date la spălat.

*

Reîntors aseară la Constanţa, d. Badareu a plecat azi spre Bucureşti, unde a ajuns cu trenul de 12. D-sa a lucrat atît la ministerul lucrărilor publice, cît şi la ministerul de interne.

Din raportul primit la acest din urmă minister rezultă, că în genere epidemia este în descreştere şi că numai în două comune de pe marginea Dunărei, epidemia bîntue cu mai multă furie şi s'au produs cazuri numeroase.

De aseminea, în lazaretele de la Zimnicea, se observă o creştere a numărului suspecţilor şi bolnavilor. De la 900 cîţi erau înainte, bolnavi şi suspecţi, numărul lor s'a urcat la 1320.

In vederea măsurilor ce sunt de luat aci, şi în comunele contaminate de pe marginea Dunărei, d. ministru Badareu pleacă mîne dimineaţa din nou în inspecţie la Zimnicea. Simbătă d-sa va fi la Sinaia, pentru a participa la consiliul de miniştri şi, dacă împrejurările îi vor da răgaz, va fi Duminică dimineaţa, pentru o zi la Iaşi.

Numiri în ţara cucerită

Bucureşti. — Ministerul lucrărilor publice a făcut următoarele numiri pentru ţara cucerită:

D. Ştefan Christodulo, fost inginer şef la Iaşi, inspector şef al regiunei cucerite cu reş dinţa la Dobrici.

D. Ciunetti, absolvent al şcoalei noastre de poduri şi şosele, fost inginer şef al vilaetului Adrianopole, actualminte inginer şef al oraşului Vaslui a fost numit, după a sa cerere, inginer şef la Silistra.

D. Virgil Angelescu, inginer al circumscripţiei Dobrici.

Traficul pe calea ferată

Bucureşti.—D. Cotescu, directorul căilor ferate, a declarat azi, că pînă în 6 zile, traficul comercial pe calea ferată va fi complect restabilit.

Mersul Holerei în ţară

— Buletinul oficial al Serviciului Sanitar —

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

JUD. ARGES.—*Piteşti-spital,* **1 1 caz nou, militar, 1 mort militar.**

JUD. BRAILA. — In lazaretul din *Brăila,* **2 morţi militari.**

JUD. DOLJ. — *Bechet,* **1 caz nou. 1 mort.**

Mihăiţa, **2 cazuri noi.**

Seaca de cîmp, **1 cas nou.**

JUD. MEHEDINTI.—*T.-Severin în reg. 57 rezervă,* **3 cazuri noui, 2 morţi.**

JUD. OLT.—*Slatina,* **1 caz nou militar.**

JUD. PUTNA.—*Forşani-spital,* **7 cazuri noi, militari.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **5 cazuri noi, 5 morţi.**

Ruseneştii de jos: **1 caz nou, 4 morţi.**

Isbiceni, **1 mort.**

Gărcov—Silistrioara, **3 cazuri noi, 1 mort.**

Giuvăreşti, **1 mort.**

Bădăstriţa, **7 cazuri noi, 3 morţi.**

Bîrzăi, **1 caz nou.**

Baldovăneşti, **1 caz nou.**

Vuezeni, **3 cazuri noi.**

Jud. TELEORMAN.—*T.-Măgurele,* **2 morţi.**

Atîrnaţi, **2 morţi.**

Slobozia-Mîndra, **1 mort.**

Ologi, **caz nou, 1 mort.**

Viişoara, **1caz nou.**

JUD. VILCEA.—*Drăgăşani* **2 cazuri noi, 1 mort.**

Ghioroiu, **3 cazuri noi.**

Drăgăneşti, **1 mort militar.**

ŢINUTURILE NOUI. —*Turtucaia* **1 caz nou.**

Dobrici, **1 mort.**

In total au fost pe ziua de azi 48 cazuri noi, dintre cari 12 militari şi 30 morţi dintre care 5 militari.

Situaţia generală despre mersul holerei este:

512 cazuri vechi.
48 cazuri noi.
30 morţi.
7 însănătoşiţi.
Rămaşi 523.

Se adaugă la aceasta 8 cazuri la lazaretul din Bechet, 167 în lazaretele din T.-Măgurele şi Zimnicea, 26 în lazaretul refugiaţilor din Sulina şi 55 în lazaretul din Silistra.

(s.) Dr. MINOVICI

Confiscarea unui vapor grecesc

Athena. — Aci a circulat eri svonul, că trupele turceşti ocupînd Dedeagaci, ar fi confiscat vaporul grecesc *Sfezai.*

Svonul aceasta a fost desmînţit. Totuşi guvernul grecesc a hotărît să comunice Puterilor printr'o notă despre mersul trupelor turceşti.

In acelaşi timp flota grecească a dat ordinul de a sta sub presiune.

Pensionatul Knoch
care există de mai bine de 25 ani
Iaşi, str. Cuza Vodă 16
Se aduce la cunoştinţa onor. public cum că înscrierile se fac cu începere de la 20 August, iar cursurile încep la 10 Septembrie.
Se predă limba Romînă, cursul primar după programa statului, depunîndu se examenele la şcolile statului.
Limba romînă, franceză şi germană curs primar şi secundar facultativ. Piano, gimnastica, lucru manual şi croitorie.

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"
Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.
Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de nastere şi de revaccinare.
Curs integral de 4 clase secundare
Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).
Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.
Rezultatul anului şcolar 1912—13:
148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.
Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.
Direcţiunea.

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* Elev *sau* Elevă.

De închiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică; cea mai pitorească poziţie a oraşului.*

O casă la ţară
compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.
Adresa: Ana Obreja Belceşti.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*
De-asemenea un apartament *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*
A se adresa la Banca Moldova.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgie, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari-a resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și un' la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASA ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

Raymond GARIEL
GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1968– Sîmbătă 24 August 1913

Tratative directe turco-bulgare

Starea trupelor corpului 4. — Evadarea bandiților Pantelimon și Iov

Atacurile amoralilor de la „Epoca"

D. Filipescu și cu ai săi au toate îndrăznelile. Contînd pe ușurința cu care la noi se iartă și se uită toate, grupul nevrîstnicilor politici de la *Epoca* merge cu îndrăzneala pînă a încerca să atace pe șeful nostru, pe tema acțiunei desfășurată de d. Take Ionescu în tot cursul crizei balcanice.

Îndrăzneala aceasta dovedește și inconștiență și nerușinare.

Inconștiență — căci se invederează că numitul grup — nu-și dă seama cît de mare este eșecul politicei preconizată de d. Filipescu.

Nerușinare — căci este a fi fără de rușine, acum cînd triumful României ie desăvîrșit, să ataci pe factorii hotărîtori, care au dirigiuit și impus politica, care a dat roade atît de minunate, atunci cînd s'a făcut deci dovada falimentului politicei preconizată de corifeii *Epocei*.

Cohorta nevrîstnicilor politici care secretează zilnic venin în contra d-lui Take Ionescu, are un singur argument, pe care mereu îl pun înainte.

„Meritul este al lui Daneff, nu al lui Take Ionescu. Dacă cel dintâi nu facea politica știută, Bulgaria triumfa definitiv și România se alegea cu Silistra, cu cei 3 kilometri, și cu discursul de la Caracal.

„Că România are un mare succes, ie adevărat. Aceasta, însă, se datorește unui concurs de împrejurări fericite, pe care nimenea nu-l putea prevedea și care, în orice caz, nu poate fi considerat ca o creațiune a d-lui Take Ionescu".

Acesta ie argumentul — mereu produs, în forme variate, înfovărășit de atacuri calomnioase, insulte abjecte, calomnii nedemne — fruct al unei educații de selecți.

Să admitem un moment că așa este, că nu s'a putut prevedea ceea ce avea să se întîmple, că cei inițiați nu știau că neînțelegerile între aliați sunt extra ordinar de mari, că se va da, cum a spus'o chiar șeful nostru, o luptă teribilă de la împărțirea prăzei, că totul s'ar fi încheiat cu protocolul de la Petersburg. Care ar fi fost atuncea situația României? N'ar fi avut succesul de astăzi. Dar ar fi avut oare un insucces? S'ar fi putut vorbi de o atingere a demnității ei. S'ar fi putut vorbi de o scădere în autoritate și prestigiu? De sigur că nu.

Și dacă totul s'ar fi mărginit la rezultatul cu protocolul de la Petersburg— oare nu întreg guvernul de colaborare ar fi fost considerat ca autorul acelei opere? Oare nu aceiași domni Maiorescu, Marghiloman, Arion și Mișu Cantacuzino, ar fi fost aceia, cari să poarte, împreună cu reprezentanții în guvern ai partidului conservator democrat, consecințele, de toate felurile, ale ratificării protocolului de la Petersburg? Și dacă da, de ce minorii politici, invidioși și mici la suflet, nu găsesc un cuvînt de atac în contra acestora, cînd e vorba de pretinsul insucces de la început și de ce nu vor să recunoască o părticică cît de mică de merit pentru d. Take Ionescu, cînd e vorba de succesul final, mărturisit și recunoscut?

Dar a le cere așa ceva amoralilor de la *Epoca*, ar fi a le cere să fie drepți, să priceapă și mai cu seamă să nu turbe de invidie. Recunoaștem că am cere un lucru imposibil.

Dar e bine să privim și reversul medaliei. Ce s'ar fi întîmplat dacă s'ar fi admis modul de a vedea al d-lui Filipescu—preconizat mai tîrziu și de d-nul Carp? Ce s'ar fi întîmplat, dacă am fi mobilizat în Octombrie sau în Februarie, cum pretindea d. Filipescu? Care ar fi fost situația noastră dacă, în contra atitudinei hotărîtă și energică a d-lui Take Ionescu, România ar fi intrat în acțiune? In ce impostură ne-am fi pus, dacă porneam răsboiu pentru războiu, în contra alianțelor statelor creștine, în contra voinței marilor puteri, în contra sentimentului opiniei publice europene, fără sprijin eficace de nicăirea? Unde ajungeam dacă în acțiunea noastră n'am fi avut de aliat de cît pe Enver-Bey?

Problema e clară, lămurită, pentru cine știe să vadă și nu-i orbit de patimă.

Am fi avut rezultatul minimum al protocolului de la Petersburg și marele triumf de la 23 Iulie? Nu cum-va ne așteptau mai curînd zile triste, suferinți extraordinare, un adevărat dezastru? Cine se îndoiește că în ori-ce caz am fi fost departe de triumful de astăzi și că țara aceasta ar fi trebuit să facă jertfe, pe care numai un maniac le-ar putea privi nepăsător? Cine se îndoiește, că dacă triumfa politica d-lui Filipescu, țara ar fi fost dusă la o prăpastie sigură?

Și cînd lucrurile stau astfel—cînd, avînd o clipă de luciditate și văzînd cît de mare a fost falimentul politicei sale și ce crimă contra neamului era să comită, d. Filipescu a hotărît să se retragă din viața politică—a mai îndrăzni ceea ce îndrăznesc acoliții d-sale de la „Epoca", este un nou act de nebunie, pe lîngă crima contra neamului pe care erau pe cale s'o comită odinioară.

Atacurile furibunde de astăzi au însă și ele un lucru bun. Vor face ca istoria să înregistreze o interesantă antiteză politică: Take Ionescu, împiedicînd o politică nefastă și asigurînd astfel României un triumf fără pereche în istoria acestei țări; N. Filipescu, preconizînd o politică de aventură, care ar fi dus țara la dezastru, nevoit să se mulțumească cu rolul de insultător public al celui mai mare fiu al neamului.

NOTA ZILEI

Steagul alb...

Dacă mai trebuia o dovadă că Romînii au trecut Dunărea cu cele mai bune și pacifice intențiuni, iată o întîmplare autentică, pe care o relatează unele ziare bine informate și care interesează Iașul în primul loc.

E vorba, nici mai mult, nici mai puțin decît de o.. alianță romîno bulgară. O alianță matrimonială, înfăptuită pe cîmpul de operațiuni. Se pare că, totuși, sîngele n'a lipsit...

Un tînăr sub-ofițer, originar din Iași, fu rănit de săgeata lui Cupidon, pornită din ochii tinerei bulgăroaice Galonca I... (Țetarul e rugat a nu tipări Golanca I...) și la Lepschi avu loc ceremonia. Romînul se dete învins, în brațele adversarei —și astfel avu și națiunea bulgară succesul ei, ca să nu zicem victima ei.

Dar aceasta încă nu e totul în mica epopee războinică!

Suntem avertizați că junele sergent-major nu știe bulgărește de loc, după cum eroina nu pricepe o boabă romînească.

Iată un menaj în care... înțelegerea va fi deplină!

POLITICE

ACHILLE SUB CORT

Nu numai țara, dar și străinătatea „știa" că fostul ministru de războiu N. Filipescu s'a retras din viața politică.

Un fapt divers, de care s'a luat act fără prea multă amărăciune, pentru că era oarecum legat de o vie speranță generală ca politica țării, politica militantă chiar, să fie lipsită de violența și virulența ce-i imprimase temperamentul d-lui Filipescu mai mult de cît ciudat, mai mult de cît poznaș, mai mult de cît zevzec...

S'ar fi zis că o greutate s'a ridicat de pe multe piepturi și unii au început să întrevadă soluția finală, care la urma urmei trebuia să vină, era firesc să vină,—dispariția d-lui N. Filipescu din viața politică a țării, sub forma cea mai convenabilă, dacă vreți: renunțarea de bună voie la o pretinsă activitate politică, rezumată într'o stearpă și inutilă agitație, o veșnică și penibilă încurcare a lucrurilor, o irosire a muncii și a timpului, o înlăturare a multor sincere bunăvoințe și folositoare inteligențe...

Și iată că momentul venise. D. N. Filipescu, decepționat de propriile sale frămîntări zădarnice, a renunțat *coram publico* la cea mai negativă desfășurare de energie ce a existat vr'odată.

După reînoite și laborioase demisiuni și dezmînțiri de demisiuni, d. N. Filipescu, într'o bună zi, se angajă pînă și față de străinătate, față de publicitatea europeană, că *nu* mai aparține vieței politice romîne.

Solicitat de mari ziare ca „Neue Freie Presse" și „Die Zeit" a repetat declarația că, odată cu retragerea din politică a d-lui P. P. Carp, d sa își ține cuvîntul de a-l urma.

Fostul ministru s'a dat afund; un timp a lăsat altora locul de a conduce trebile țării, cu riscurile și sacrificiile, cu truda și efortul cerute de împrejurări,—pînă cînd se crezu că lumea politică are oare-care drept la repaos.

Dar în momentul acela se arătă umbra neastîmpărată a ex-ministrului, agitîndu-se, ca într'o sumbră viziune dantesică, încercînd să strige, să pună lumea în mișcare, să nu lase a se sădi liniștea în spirite...

Prin semi-ziarul „Cuvîntul" — ziarul tuturor micilor intrigi și al tuturor zvăpăielilor — se strecoară indiscrețiuni și se încearcă tulburări. Iată ce scria eri ziarul pomenit, care s'a mutat în capitală, după ce Iașul l'a renegat:

„D. prim-ministru în persoană a făcut demersuri cari sunt dovada intențiunei sale d'a reînoi legăturile cu d. Nicu Filipescu. D. N. Filipescu nu este în țară. Dar, d-sa nu se desinteresează de politică. Credem a ști că două din cele din urmă articole apărute în „Epoca" în capul foaiei sunt opera d-lui N. Filipescu".

Opera !...

Articole veninoase în care se propagă ideea... dictaturei militare și alte atari năzbîtii.

Ce ar fi făcut d. Filipescu dacă nu se retrăgea din viața politică, dacă nu vestia Europa că va sta retras în cort, ca miticul Achille, bosumflat și dezamăgit?

△

Românizarea Nouei Românii

Prin anexarea teritoriului mărginit de linia Turtucaia-Dobrici-Balcic, s'au creat statului nostru, noui preocupări.

Statul, firește, va căuta să tragă cît mai multe foloase din teritoriul anexat punîndu-i în valoare solul și subsolul; dar la interesele economice se adaugă și cele de ordin sufletesc.

E vorba de naționalizarea noului teritoriu.

Naționalizarea nu se poate face în mod coercitiv—în acest caz rezultatul ar fi contrariu celui urmărit—ci printr'o continuă infiltrare a elementului romînesc în cel autochton.

Pînă acum s'a vorbit de formarea de colonii romînești prin satele noului teritoriu, ca mijloc de naționalizare.

Ministrul agriculturii și domeniilor a declarat, într'un interview, că se va da pămînt din teritoriul anexat, sătenilor cari au fost mobilizați.

Măsura e fără îndoială bună și dreaptă și dacă avem în vedere interesele noastre naționale, ea e de o extremă importanță. Colonizarea noului teritoriu cu săteni, a contribui la naționalizarea prin infiltrare a elementului autochton.

Prin aceasta nu s'a realizat însă întreaga chestiune a naționalizării raționale a noului ținut, — căci imediat se naște întrebarea și asupra naționalizării orașelor lui.

*

Naționalizarea orașelor—fără îndoială ca și aceia a satelor,—se poate face prin crearea de școli romînești.

D. C. Dissescu, ministrul instrucțiunii publice, a și numit o comisiune în frunte cu d-nii G. Lascar, secretarul general al ministerului de instrucție publică și C. Rădulescu-Motru, pentru a studia organizarea școalei în Țara Nouă.

Credem însă că naționalizarea aceasta a orașelor ar putea fi întregită și prin infiltrarea acestor orașe cu meseriași romîni, întru cît, ca și țaranii, aceștia reprezintă o categorie socială productivă grație căreia devine roditoare munca romînească pe solul romînesc.

ECOURI

D'Alembert se afla într'o zi la Voltaire, cu un celebru profesor de drept. Acesta, admirînd universalitatea lui Voltaire, zise lui D'Alembert:

— Numai în dreptul public îl găsesc puțin slab.

— Și eu, zise D'Alembert, îl găsesc oleacă slab numai în geometrie.

*

Un particular fu primit la Ferney. Se știe primirea care se făcea acolo străinilor.

Omul nostru, încîntat de această recepție, declară a doua zi că are intențiа să stea șase săptămîni în acest loc pe care-l socotea delicios.

— Nu cumva vreai să-i sameni lui Don Quichotte, îi spuse Voltaire; el lua hanurile drept palate; dumneata iai palatele drept hanuri.

*

Fontenelle a fost întrebat odată prin ce mijloc și-a făcut atîția prieteni și nici un dușman.

— Prin două axiome: „totul este posibil" și „toată lumea are dreptate".

OAMENI ȘI LUCRURI

ATROCITAȚI

„După o luptă cu Turcii — povestește Tcernof, pe care urmăm a-l cita — priveam pe soldații sîrbi, obosiți de îndelungate lupte, înghețați de un frig excesiv și care se adăposteau, de bine de rău, în contra vijeliilor, sub corturile de pînză.

— Da, îmi zise, colonelul Aranghelovici, oamenii noștri sunt voinici și vrednici. Nu murmură, stau gata în ori-ce moment și îndură acum cu răbdare pentru frații lor bulgari.

Și aproape în acelaș moment, spre via mea surprindere, adaose:

— Vezi d-ta, Tcernof, Bulgarii ăștia, pentru care ne vezi luptîndu-ne acum, au să ne joace festa.

I-am cerut să-și explice gîndul mai lămurit.

— Vei vedea, urmă el, vei vedea!...

Vai, nenorocitul, a trebuit să vadă el înaintea noastră!

Trecură cîteva săptămîni și aceiași oameni se băteau în defileurile Macedoniei în potriva Bulgarilor. Colonelul Arangelovici, în fruntea regimentului său, dădea dovezi de bravură în admirația tuturor. Glonții păreau că-l ocolesc ca prin minune.

Cu toate aceste într'o zi îi veniră de hac. Soldații îl aduseră în lagăr, nu însă așa de grav rănit. Pe cînd îl transportau, se auziră vuete despre apropierea Bulgarilor. Trupele sîrbe erau puține la număr și nu era loc de dat lupte.

— Lăsați-mă aici, fraților, zise colonelul. Plecați voi. Viețile voastre sunt scumpe patriei, a mea nu mai prețuește mult. Nu cred că Bulgarii or să-mi facă rău. Port doară pe piept Crucea lor de Bravură, pe care am dobîndit-o la Adrianopol. Cel mult o să fiu trimis la Sofia, prizonier. Plecați și lăsați-mă aici!

După șovăieli și sfătuiri sîrbii hotărîră plecarea. Pe colonel îl lăsară după niște stufișuri, ca să se întoarcă apoi să-l rădice.

Bulgarii sosiră și nu le fu greu să descopere pe bravul colonel. Patrula făcu cerc în jurul lui; apoi un bulgar îi smulse crucea, pentru că reprezenta înainte de toate oarecare valoare bănească. Jefuiră apoi tot ce era de jefuit. Pe urmă—îi se scoaseră ochii și în timp ce acel cap sărman, însîngerat, se agita în răcnete grozave, caltii încercau să-l imobilizeze, ca să-i taie urechile și nasul.

Dar colonelul, viguros și plin de sevă se zbătea într'o luptă desperată. Atunci îi se smulseră organele cu lovituri de baionetă. Ba, se găsi între acele brute o canalie și mai săbatecă încă și-i spintecă pieptul larg, răsuflînd și gâfâind încă, pentru a-i scoate inema caldă.

Cînd regăsirăm cadavrul colonelului Aranghelovici—spectacolul acela spăimîntător spunea mai mult de cum ar fi putut să spună vorbele, — ce fioroasă cruzime sunt în stare să săvîrșească bulgarii în potriva bieților răniți fără apărare...."

Și—e bine să se repete mereu—vecinii noștri luptau în numele Crucei, pentru dezrobire!...

Rodion

MICI POLEMICI

Mulți ofițeri au fost întîmpinați la întoarcere, cu buchete de flori.

— Trandafiri... bătuți.

*

Acei de la „Romînia Muncitoare" semnează pe tovarășul Stanciu, plecat fără a-și lăsa adreso, să dee socotelile.

A fost o „tovărășie" în care ei au pus, el a luat.

*

Delegații bulgari au făcut drumul la Constantinopol prin Adrianopol.

...Ca să-și iea rămas bun dela dînsul?

*

Afișe anunță că la o grădină din localitate vor avea loc lupte navale pe uscat!... Se prea poate, dacă a ploat toată vara!

*

Se va bate o medalie a perfectului reporter pentru prefectul reporter — de la Iași.

*

Se organizează o nouă expediție la pol.

— Polul e foarte căutat!

*

Ce făceau unii ofițeri cînd le era foame?

— Mîncau soldații... fripți.

*

Bogdan-Văcărești e contra bătăii.

El nu bate decît la ușa băncilor cu capital.

*

S'a deschis congresul păcei la Haga, tocmai la spartul iarmarocului, după ce au fost căsăpiți zecimi de mii de oameni.

Se vede că degeaba a cheltuit Carnegie cîteva milioane. Inttiu Carnaj — apoi Carnegie...

*

Intre ultimii confirmați holerici găsim pe Ghinion D. Popa.

...De n'o mai avea și ăsta ghinion!

*

„Evenimentul" publică un afiș evreesc și-i dă și traducerea în romînește.

Pentru marea majoritate a abonaților zisului ziar traducerea era de prisos. Ca dovadă—primește confratele nostru, să-i publicăm noi lista abonaților ieșani?

Musca urmărită...

Muștele sunt la ordinea zilei. Acum de curînd, în urma unei consultațiuni motivate a consiliului de Igienă publică și a salubrității departamentului Senei, administrația a răspîndit în toată Franța instrucțiuni relative la mijloacele de întrebuințat pentru stârpirea lor.

Nu degeaba sunt astfel urmărite muștele. Obicinuite să se așeze pretutindeni, chiar și pe cele mai scîrboase murdării, ele sunt necontenit infectate de cei ma primejdioși microbi, pe cari îi depun ai

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA“.**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA“.**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

desea, spre nenorocirea noastră, pe alimentele de care ne servim. Astfel ne transmit difteria, febra tifoidă, tuberculoza și alte afecțiuni grave, dintre cari nu lipsește nici — holera!

Dar nu e totul! Muștile mai au și alt mijloc de a fi vătămătoare. Ele pot să opereze singure și să determine direct la om, ca și la celelalte animale, turburări mai mult sau mai puțin grave. In acest caz ele se transformă în veritabili paraziți și se desvoltă în interiorul tubului digestiv.

Asemenea cazuri, deși relativ rare, se întîmplă totuși și Railliet a putut da o listă de treizeci și unu feluri deosebite de muște, ale căror lavre vii au fost găsite în intestinul omului, determinînd acolo o afecțiune ce a fost numită miază intestinală, ce nu trebue confundată cu miazele cutanee, cauzate prin desvoltarea unor anumite feluri de muște în piele sau în țesutul conjunctiv, sub piele.

In cazul miazei intestinale, consecințele infecțiunei sunt de obiceiu cu mult mai puțin primejdioase. Aceasta se face în genere pe cale digestivă, fie că e vorba de muște ale căror lavre trăesc pe vegetale, ce ne servesc de hrană, și care sunt introduse în stomah cu saladele, rădăcinele sau fructele necurățite în deajuns, fie că e vorba de muște ale căror lavre se desvoltă pe carne sau brînzeturi.

Aceste mijloace de infecțiune fiind cunoscute, ne putem ușor păzi ca tubul digestiv să nu devină azilul unei horde supărătoare de diferite feluri de muște.

Precum se recomandă foarte judicios d-nii R. Lienhart și G Thiry în *Revue d'hygiène et de police sanitaire* „ajunge să se ferească de muște substanțele alimentare, acoperindu-le cu o pînză udată ce au fost preparate, astfel ca dipterele să nu se poată apropia de carne nici de brînzeturi.

„Să se spele bine legumele, saladele, fructele consumate crude, în care abundă adesea lavrele și ouăle muștelor.

„Să nu se consume cărnuri crude sau stricate.“

Dacă n'am luat aceste precauțiuni și din nenorocire am căzut victima unei miaze intestinale — ceia ce nu poate fi constatat decît la expulzarea lavrelor prin gură sau prin anus — nu trebue să ne alarmăm peste măsură.

De obiceiu pronosticul afecțiunii este puțin serios, dar gravitatea sa poate varia după natura lavrelor în cauză.

Cît despre simptomele miazei ele sunt foarte diferite, fiind influențate în acelaș timp și de felul lavrelor care o cauzează și de localizarea infecțiunii.

„Cînd lavrele se opresc în stomach, ele provoacă greață, amețeli, dureri la mijloc, mari dureri epigastrice, urmate apoi de vărsături, care scapă organismul de acești paraziți. Cînd lavrele sunt în intestin, ele cauzează colici mai mult sau mai puțin intense, cîte odată hemoragii și accidente tifoidice. Cînd lavrele stau mai mult timp, caz mai rar, simptomele sunt la fel cu acele ale colicelor mucomembranoase. Ele pot provoca rupturi în mucoase pe unde pătrund colibacilii, bacilii tifici sau formele interme diare.

„Cîte odată se constată o anemie mai mult sau mai puțin gravă; alte ori o febră cu delir nocturn sau fenomene cerebrale de ordin reflex sau de origine toxi-infecțioasă.“

Terapeutica acestor diverse accidente, odată cauza lor cunoscută, este foarte simplă. Ea consistă în purgațiuni, în administrarea de naftalină în dosă zilnică de cinci grame, sau în alte antihelmintice, în cazul miazei intestinale.

Spălăturile stomacale și vomitivile sunt indicate în cazul cînd miaza este localizată în stomah.

Școala profesională Parasch va G-ral Milicescu

— Str. Albinet No. 5 Iași —

Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe și semi-interne. De asemeni și absolvente de școli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.

Inscrierile încep la 1 Septembrie.

Situația în județul Iași

Distinsul prefect al județului nostru, d. St. Negruzzi a dat unuia din reporterii noștri cîteva lămuriri cu privire la situația în județ și la activitatea ce va fi necesar a se desfășura în viitor.

Starea sanitară. In ce privește starea sanitară, d. Negruzzi a zis următoarele:

Cînd vestea primejdiei epidemiei ne-a venit, am avut grija să facem cele mai serioase pregătiri: pe deoparte pentru preîntîmpinarea oricărei contagiuni iar pe de altă parte pentru nimicirea tuturor mediilor insalubre. Toate dispozițiunile luate în acest scop au fost pretutindeni executate în întregimea lor.

In ultima inspecțiune ce am făcut în județ, însoțit de către d-nul dr. Grigoriu medicul șef al județului, am avut satisfacțiunea să constat că nu numai autoritățile administrative și au făcut datoria dar că și sătenii s'au supus repede și cu toată seriozitatea la dispozițiunele luate și la toate povețele ce li s'au dat.

Pretutindeni țaranii și-au făcut latrine, ș'au curățit curțile, întrebuințează varul la spoit și desinfectat.

Fie care comună este bine aprovizionată cu desinfectantul trebuitor.

Starea ogoarelor. Cu privire la sămănături, d. prefect a aratat următoarele:

— Cîmpul n'a suferit de lipsă de brațe, pentru că au eșit la lucru femeile, copiii, bătrînii, astfel încît n'a fost nevoe nici de aducerea lucrătorilor străini.

Cu toate ploile din anul acesta, recolta va fi mulțumitoare. Strîngerea va întarzia din cauză că recolta e încă jilavă.

*

In fine cu privire la oare-cari *lucrări nouă:*

— Pentru moment cea mai importantă lucrare este constituirea abatorului din comuna Buciumi, care va da frumoase rezultate economice și sanitare. Am proecte de a construi asemenea abatoare și în comunele Țiganași și Bivolari care vor fi aduse la îndeplinire peste puțin timp.

Lucrările care au suferit în timpul mobilizărei mai mult, sunt cele referitoare la drumuri. Drumurile din județul nostru iată o chestiune care mă preocupă îndeaproape și cred că voi putea da acestei chestiuni o rezolvire serioasă. Mobilizarea ne-a lipsit de prestații. Evenimentele externe în care era angajată Romînia au făcut ca să nu putem obține creditele trebuitoare.

Țara recăpătîndu-și liniștea și după grele sacrificii obținînd frumoase succese, va avea și timpul și mijloacele cerute, pentru a-și continua opera de organizare cît mai perfectă.

Primejdia muștelor

— Din broșura „Sfaturi“ de d. dr. P. Flor —

Muștele sînt cea mai mare primejdie pentru pentru întinderea epidemiilor și mai cu seamă pentru întinderea Holerei.

Muștele trăesc și se înmulțesc pe locuri necurate, adică pe gunoae, pe lături, pe zoi, pe materii fecale, pe locuri de urină, precum și pe ori-ce loc necurat.

Muștele umblînd și hrănindu-se pe locuri necurate, iau pe picioarele lor microbii boalei mai cu seamă ai holerei, se pun apoi pe alimente menite a fi consumate, le infectează cu boala și mai cu seamă cu holeră; aceste mîncări luate și înghițite fără anumite precauțiuni îmbolnăvesc de holeră pe cel care le a mîncat. Muștele infectate de vibrionul holerei se mai pun pe farfurii, pe cuțite, furculițe, linguri, pahare etc., le infectează; dacă noi întrebuințăm aceste unelte fără anumite precauțiuni, ne îmbolnăvim de holeră.

Se vede deci cît de primejdioase sunt muștele și cît de variate sunt mijloacele de a ne molipsi prin muște.

Muștele trebue să dispară.

Curățenia este moartea muștelor; curățenia este sănătatea omului.

In lupta în contra muștelor. sunt două direcțiuni de urmat:

a) Impiedecarea înmulțirei lor.

Muștele depun ouăle pe locuri necurate prin urmare să nu avem și să nu creăm locuri necurate. In acest scop toată lumea e povățuită să nu arunce gunoaele, să nu arunce ape întrebuințate, să nu arunce materii fecale și urină, să țină curat, toate gunoaele să fie acoperite și cînd nu se poate să se ude cu lapte de var care e cel mai eftin și între cele mai bune desinfectente: acolo unde se poate să se ardă.

Pe locuri curate nu se înmulțesc muștele.

Lipsa muștelor într'o gospodărie sau într'o prăvălie, este semnul cel mai bun de curățenie.

b). Stîrpirea muștelor existente.

Sunt multe mijloace, toate mai mult sau mai puțin bune; tot felul de curse sunt bune.

Noi recomandăm următorul mijloc ca cel mai practic și mai eftin:

Se ia o lingură de formalină și se amestecă cu două linguri lapte dulce fiert sau nefiert: se pune în o farfurie și peste acest amestec de formalină cu lapte se toarnă ca 200 grame apă curată și se amestecă cu un băț; pe margina farfuriei se presoară foarte puțin zahăr.

Se așază mai multe farfurii cu asemenea conținut în toată camera, observîndu-se să fie așezate pe locurile luminoase.

Aceste farfurii cu soluțiune de formalină trebue să stea și noaptea, căci dimineața muștele mănîncă și mor imediat.

Se mai recomandă mult și sticlele prinzătoare de mești; acestea numai pentru casele curate, acolo unde nu sunt prea multe muște.

In casele cu muște multe, în localuri publice unde se prepară sau se consumă mîncări, la bucătării, la brutării, la atelierile de cofetării și bragagerii. etc. etc., adică acolo unde se adună muște multe, soluțiunea de formalină este cu mult mai bună și mai eficace...

INFORMAȚII

M. S. Regele a acordat medalia „Răsplata Muncei“ cl. I d-lui Al. A Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, pentru că a dăruit localul și terenul necesar înființării unei școli de meserii și pomicultură pentru băeți și unei școli de gospodărie rurală pentru fete în comuna Bădărăi, jud, Iași.

D. dr. Ilie Pisovski a fost numit șef al serviciului de industrie din ministerul Comerțului și Industriei.

Militare.— *Cu ocazia demobilizărei ambulanțelor, de la 1 Septembrie Compania 4 Sanitară se va muta din Iași la Roman unde se află depozitul ambulanțelor corpului 4 de Armată.*

Astăzi Vineri sosește la Roman, de pe cîmpul de operațiuni, Cuartierul general al C. 4 Armată, cu d. general Lambrino.

Sîmbătă și Duminică vor sosi tot la Roman, parcul de artilerie, ambulanțele corpului de armaiă și coloanele de subsistență demobilizate.

Astăzi la ora 2 p. m., rezerva batalionului 4 vînători, care se află la Cucuteni, a pornit în marș spre Iași.

Pe ziua de azi s'au constatat în oraș 4 cazuri noi de scarlatină.

Rămășițele pămîntești ale regretatului profesor Th. Neculau, fost director la liceul internat, vor fi aduse la Iași, spre a fi înmormîntate la cimitirul Eternitate.

Ivindu-se cazuri de holeră în orașul Kerson (Rusia) s'au luat măsurile prevăzute în convențiunea sanitară internațională din Paris.

De pildă, întrarea călătorilor și provenienților din numitul oraș se va face pe apă prin punctele Ungheni și Gura Prutului. Călătorii vor fi supuși la domiciliul lor la o supraveghere medicală de 5 zile. Nu se permite întrarea în țară cetelor de lucrători, vagabonzi, emigranți etc. Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă, sunt prohibite

Ministerul Cultelor și Instrucțiunei publice întocmește un Anuar General al tuturor titraților Universității din București, cu ocazia împlinirei a 50 ani dela înființarea acestei Universități.

In vederea aceasta, s'a dispus ca toate autoritățile din țară să înainteze liste de titrații ce eventual ar funcționa la numitele autorități.

Școlare. — Toți revizorii școlar din țară sînt invitați a lua parte la consfătuirea ce va avea loc în ziua de 5 Septembrie la cancelaria inspectoratului învățămîntului primar din București, în vederea diferitelor chestiuni, ce sînt de discutat cu privire la începerea noului an școlar, precum și pentru fixarea subiectelor de discutat în cercurile culturale.

— Ministerul instrucțiunei a rugat revizoratul școlar, să comunice numărul catedrelor ce vor rămîne de suplinit, după numirea normaliștilor.

BEȚI FRANCK-CAFEA!—Profesorul universitar Dr. Schmiedeberg din Strassburg a stabilit în mod științific, că cafeaua din cicoare însușește efecte valoroase, cari desinfectează și împiedecă putrefacția.

Prin urmare în vremurile actuale poate să fie de mare folos, dacă pentru potolirea setei se consumă în general în loc de apă un decoct de Franck-Cafea.

Intr'un litru de apă se fierb 15 gr. Franck-Cafea cam 3 minute, după aceasta decoctul se strecoară. Acesta se poate consuma calid sau rece, potolește setea, are un gust escelent, și este foarte eftin.

Ministerul Instrecțiunii a trimis azi următoarea circulară Direcțiunei liceului Național:

Inscrierile se vor face între 5 (cinci) pînă la 20 (douăzeci) Septembrie inclusiv.

Examenele de corigență, integrale și de diferență vor începe în ziua de 20 Septembre.

Examenele de admitere în școală p. clasa I vor începe tot în ziua de 20 Septembrie, iar a doua zi după terminarea lor se vor începe examenul de burse pentru școalele cu internate.

Examenul de burse la Seminarii va începe la 20 Septembre.

Examenele de absolvire vor fi la 1 Octombre.

Ma școala de Bele-Arte nus'a înscris nici o elevă deși înscrierile s'au început de la 1 August.

S'a cerut Ministerului de Culte să încuviințeze un al doilea examen pentru școala Artelor Frumoase.

Pînă acum direcțiunea școalelor și-a primit răspunsul Ministerului.

In ziua de 2 Septembrie a anului curent la ora 10 a. m. se va ține, în localul prefecturei județului Iași, licitație pentru vinderea următoarelor păduri ale Statului: Frunzești, Gorbănești, Bucecea, Coarnele Caprei, Costuleni și Probota.

D. Vasile Vasilescu, rezervist contingentul 1901 ne adresează o lungă scrisoare de elogii pentru d. locotenent N. Mihailescu, care a comandat compania 11-a din regimentul 77.

Inregistrăm.

Dl. colonel Anastasiade, a adresat prefecturei o telegramă prin care-și exprimă dorința ca, regimentele locale de activi, de sub comanda sa, care urmează a sosi în localitate Luni, să bivuacheze în dealul Repedei — în apropiere de vila Greerul.

Cum însă locul ales de medicul garnizoanei este valea Ilenei de lîngă Cucuteni, regimentul 13 și Vînători, vor veni tot prin Pașcani și vor face acolo carantina.

Reparațiile făcute spitalului sft. Spiridon, sub conducerea d-lui efor Em. Riegler, vor fi terminate pe ziua de 1 Septembrie, cînd urmează a avea loc și redeschiderea secțiilor.

Tot la acea dată se va inaugura și noul pavilion de izolare pentru tuberculoși, din nou amenajat în casele din str. Universității vechi.

La 4 Septembrie se va ținea la prefectura de județ licitație pentru construirea școlii rurale de la Bucium. Se vor clădi din nou două sale mari pentru clase și o cancelarie.

Vechiul local urmînd a rămînea drept locuință învățătoarei.

Un nenorocit, istovit de boală, a căzut azi dimineață în str. Cuza-Vodă. El a fost rădicat de sergenți și transportat la spital.

Faptul a produs o oare care emoție, crezîndu-se în primul moment, că e vorba de un cas de holeră.

Numeroși comercianți ni atrag atențiunea, asupra faptului că accesul la vechile magazii ale vămei, este aproape inaccesibil, din cauză mlaștinei adunată în jurul lor.

D. Anibal Ciurea, ajutor de primar, va proceda zilele aceste la instalarea unui lazaret, destinat a primi pe eventualii purtători de vibrioni, ce s'ar constata în localitate.

D. ajutor de primar va lua măsuri, ca acest lazaret să aibă două pavilioane, destinate, unul pentru purtători de vibrioni confirmați și altul numai pentru suspecți.

INSTITUTUL de DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

IAȘI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă și limbile franceză și germană, piano, lucru manual, desemn, pictură, canto și gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

Membrii corpului didactic local sunt invitați de revizoratul școlar ,primar să participe mîne la înmormîntarea regretatei foaste institutoare E. Giurcăneanu.

Salariile învățătorilor pe luna curentă au sosit azi.

D. medic oculist dr. Miclescu întorcîndu-se de pe cîmpul de operații și-a reluat ocupațiunile în cabinetul său din str. Ștefan cel Mare.

Un ordin sosit azi la revizoratul școlar, ordonă închiderea școalelor particulare și aziluri confesionale pînă la noi dispozițiuni.

In vederea timpului cald și frumos cît și a sosirei zilnic de noi vizitatori administrația **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

Cine e autorul atîtor tălhării neexplicabile, care e mîna criminală nevăzută nici de cel mai abil detectiv, subtilul Nick Winter? „Tenèbros“ sau hoțul misterios, piesa principală a noului program de astă-seară Vineri 23 August, (cinematograful Pathé-Frères din „Grădina Traian“). dezleagă această problemă.

In „Tenèbros“ se succedă concepții halucinante, peripeții senzaționale, originalități, bizare, surprinderi extraordinare. E o desfășurare absolut unică în felul ei, cu subtitlul și inventivul detectiv Nick Winter.

Și cine va învinge? Banditul, a cărui îndrăzneală și abilitate diabolică uimesc pe spectatori, sau subtilitatea ingenioasă a detectivului Nick Winter? Spectatorii vor afla aceasta la ultima scenă a grandioasei desfășurări.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astă seară:

Obloanele lui Gontran, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariție din „Pathé-Journal“, cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

Primăvara, scene comice.

Se menține: Armata romînă la Plevna și Pelerinajul la mormîntul lui Al. V. Beldiman înființătorul ziarului „Adevărul“.

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) și seara la 9 ore mare reprezentație în „Grădina Traian.“

Poimîne Duminică program nou duminical.

Pentru o școală secundară particulară, *într'un oraș de provincie, se caută o doamnă sau domnișoară, absolventă a cel puțin 8 clase secundare sau studii analoage, căreia se va încredința direcțiunea acelei școli și predarea limbei franceze și eventual a pianului.*

A se adresa prin corespondență, sau verbal, **d-nei profesoare Maria D. Cădere,** *com. Bucium pentru lămuriri și condițiunile de contractare.*

Fabrica „FORTUNA“

IAȘI — Strada Moțoc — IAȘI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou și înzestrată cu mașinele cele mai moderne.

Furnizează cu prețuri ieftine:

Stejar rotund și în scânduri de la 15 metri până la 80 metri grosime.

Grinzi de stejar. Tocuri pentru uși.

Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Archeta atrocităţilor

Belgrad. — Biroul Presei telegrafiază: sunt autorizat a arăta că guvernul sîrbesc declară categoric, că n'a fost nici odată ostil unei comisiuni de anchetă ci, din potrivă, a dorit ca o comisiune nepărtinitoare să ancheteze asupra cruzimilor Bulgarilor de care Sîrbii şi Grecii au avut atîta de îndurat.

Serbia şi Grecia au tot interesul de a face ca lumea civilizată să cunoască atrocităţile bulgare.

Dacă comisiunea n'a putut lucra, vina trebue căutată în faptul că unul din membrii comisiunei era duşman declarat al Serbiei, ceia ce a dovedit şi prin grai şi prin scris.

Nici o ţară nu ar putea primi ca o comisiune bănuită de parţialitate şi animozitate, să facă o anchetă atît de delicată.

Declaraţiile d-lui Radeff

Viena. — „Neue Freie Presse" publică un interview cu d. Radeff, noul ministru al Bulgariei la Bucureşti. D-sa declară că este fericit a fi fost chemat să lucreze pentru o politică de prietenie strînsă cu Romînia. D. Radeff a respins acuzarea că Bulgaria ar ţinti să facă ca relaţiile între Romînia şi Serbia să fie mai puţin amicale şi să obţină o apropiere între Bulgaria şi Romînia prin mijlocirea unei puteri străine.

D. Radeff a relevat că atît Romînia cît şi Bulgaria cu o maturitate politică suficientă spre a recunoaşte spontan interesele lor comune şi a şi le putea asigura.

Proces interesant

Berlin.— Directorul Brandt şi doi foşti directori ai cassei Krupp, vor fi urmăriţi pentru corupere şi incitaţiune la tradare a unor secrete militare.

Desbaterile procesului vor avea loc probabil spre sfîrşitul lunei Octombrie.

Holera în Croaţia

Agram.— Cinci noi cazuri suspecte de holeră s'au constatat în Croaţia. Două cazuri au fost urmate de moarte.

Atac grecesc

Viena. — O corespondenţă albaneză spune, după o ştire din Valona, că soldaţii greci întovărăşiţi de comitagii au intrat în satul Bolena unde au început să prade. Locuitorii au opus rezistenţă.

Unsprezece soldaţi greci au fost omoriţi. Grecii au omorît 9 barbaţi şi 4 femei.

Conferinţa turco-bulgară

Constantinopole.—La ora 2 după amiază, delegaţii şi consilierii trimişi bulgari au vizitat pe Marele Vizir. Au fost primiţi cu cordialitate.

Marele Vizir a declarat că-i va aviza de ziua începerei conferinţei care va fi probabil mîne.

După intrevederea cu Marele Vizir, delegaţii păreau mai optimişti; ei nădăjduesc să ajungă la un acord, conform intereselor celor două părţi.

După amiază, delegaţii au vizitat pe ambasadori şi cîteva personalităţi turceşti. Mîine vor vizita pe miniştri.

Nou ministru de războiu bulgar

Sofia.—Generalul Boidieff a fost numit ministru de războiu, în locul generalului Vazov care a demisionat.

Manopere greceşti

Sofia. — Vre-o 50 familii turceşti din Nevrokop, silite de trupele greceşti să emigreze pe teritoriul grecesc, au isbutit să se întoarcă la căminele lor după ce au fost pradate de Greci.

Nesocotinţa ungurească

Budapesta.—Iată ce ştire se publică în buletinul Agenţiei Ungare: „Din Deva se anunţă că azi dimineaţă un mare automobil, purtînd drapel romînesc, a trecut prin oraşul Orăştia. Automobilul, neoprindu-se la invitarea poliţaiului, a fost oprit la Deva. In automobil era d. Take Ionescu care a protestat contra opririi automobilului, zicînd că drapelul galben şi albastru nu este drapel romîn. Automobilul ministrului şi a continuat apoi cursa după ce a scos drapelul, spre a evita noi inconveniente".

Serviciul Telefonic

Noui cazuri de holeră

Bucureşti. — Pe ziua de eri s'au ivit mai multe cazuri noi de holeră în judeţele Vlaşca, Romanaţi şi Vîlcea.

*

In apropiere de fabrica Bragadiru, un jandarm rural a fost găsit căzut la pămînt. El prezintă simptome de holeră. A fost imediat izolat la Colentina.

Mişcare în diplomaţie

Bucureşti. — Dl. Derussi fostul nostru ministru plenipotenţiar la Buda-Pesta, va fi transferat la Sofia.

Această transferare a produs o excelentă impresiune în toate cercurile, fiind cunoscute serviciile reale ce d-sa a adus şi modul cum a ştiut să se impue în frumoasa d-sale carieră diplomatică.

*

Se dă ca sigur că d-nul Ghica, fost ministru plenipotenţiar la Sofia, va fi numit la una din marele noastre legaţii.

Întoarcerea Ministrului Instrucţiunii

Bucureşti. — D. C. Dissescu ministrul Cultelor şi al Instrucţiunei Publice se întoarce Mercurea viitoare, în ţară, mergînd direct la Rîmnicul Vîlcea.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti. — Mîne Simbătă va avea loc la Sinaia Consiliul de Miniştri septămînal sub preşedinţia d-lui T. Maiorescu.

Traficul pe C. F. R.

Bucureşti.— In urma unei dispoziţiuni a direcţiunei C. F., traficul pentru mărfuri se va restabili cel mult peste 6 zile, iar traficul pentru colete cel mult în 10 zile.

Rezerviştii Bulgari din Cadrilater

— Rezerviştii bulgari rămîn sub dominaţiunea României —

Bucureşti.—După cum am arătat eri, d. Al. A. Badareu, ministru ad-interim la interne, a inspectat spitalele şi lazaretele de holerici din Dobrici.

După terminarea inspecţiunilor, d. Badareu a trecut în revistă, rezervişti bulgari de curînd demobilizaţi.

Aceşti rezervişti au făcut o bună impresie, fiind cu toţii sănătoşi, robuşti, fără a se cunoaşte că se întorc dintr'o grea campanie de 10 luni.

Toţi au declarat că nu vor părăsi Cadrilaterul şi că vor rămînea sub dominaţiunea Romîniei.

D. Al. A. Badareu la Zimnicea

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu ministru adinterim la interne, se află astăzi la Zimnicea, unde însoţit de către d. dr. Mezincescu, subdirectorul general al serviciului sanitar, inspectează lazaretele de holerici.

D-sa se va întoarce în astăseară, prin Giurgiu, în Capitală.

Starea trupelor din Corp. 4 de armată

Bucureşti. — Toate trupele din corpul al 4-lea de armată au o stare sanitară excelentă.

In termin de 4—5 zile regimentele vor reintra în garnizoanele respective.

Regimentele 13 şi 29 care au fost cantonate în apropiere de Giurgiu, pleacă astăzi spre Iaşi.

Devotament Princiar

Bucureşti.—Alteţele Lor Principele Ferdinand şi Principesa Maria s'au întors la Sinaia venind de la Zimnicea, unde cu un admirabil devotament Principesa a stat în mijlocul holericilor dînd blînde îngrijiri şi îmbărbătînd cu graţioasa sa prezenţă.

Măsuri pentru evitarea contagiunei holerei

Bucureşti. — D. Al. A. Badareu, ministru ad-interim la interne, a luat o dispoziţiune, prin care se opreşte, în oraşele contaminate de holeră, operaţiunile de lichidare a rechiziţiilor, pentru a se evita aglomerările de lume, la care pot da loc asemenea operaţiuni.

Cu privire la epidemia holerei

— Importante declaraţiuni ale d-lui dr. Slătineanu —

Bucureşti.—D. dr. Slătineanu inspector sanitar, care a fost însărcinat cu conducerea măsurilor contra holerei în Bulgaria întroducîndu-se prin T.-Măgurele a făcut următoarele declaraţiuni:

Pe la T.-Măgurele au trecut toate trupele din Bulgaria. In spitalul local nu se mai găsesc de cît 62 purtători de vibrioni.

Au murit în totul la T. Măgurele 150 holerici.

La Orhania numărul morţilor a fost de 310.

In general epidemia este în descreştere.

După demobilizarea personalului sanitar, medici şi agenţi — măsurile se vor putea lua cu mai multă energie şi epidemia va fi repede stînsă.

Evadarea bandiţilor Pantelimon şi Iov

Piatra-Neamţ. — Faimoşii bandiţi Pantelimon şi Iov care erau ţinuţi în prevenţie în arestul din Piatra-Neamţ, au reuşit să evadeze astă noapte la ora 1 în tovărăşia a 3 santinele, soldaţi din regimentul 15. Două din Santinele se aflau de pază pe sala celulelor iar a treia la poartă.

Pantelimon a reuşit să-şi scoată lanţurile şi să-şi schimbe hainele, Iov a fugit cu lanţurile cu tot.

Ori-ce urmă a santinelelor şi a bandiţilor dispăruse cînd s'a aflat lipsa lor.

Au sosit imediat la arestul preventiv d-nii Leon Bogdan prefectul judeţului, Judecătorul Iamandi poliţatul Şoarec şi căpitanul de jandarmi rurali Chiriac.

S'a telefonat în toate părţile pentru urmărirea fugarilor.

Jandarmii rurali au fost concentraţi.

MERSUL HOLEREI

Numărul cazurilor. — Mortalitatea

Bucureşti.—Faptul că după ultima statistică se găsesc în lazaretele din ţară un număr de 1370 bolnavi nu trebuie să alarmeze.

Lazaretele noastre sunt alcătuite din trei secţiuni: una exclusiv pentru halerici; iar celelalte două pentru: purtători de vibioni, pentru suspecţi şi debili.

Rezultatul observaţiunilor şi al analizei dijecţiunilor arată că n'ar fi mai mult de **100 holerici** *şi* **90 purtători de vibrioni.**

Procentulitatea de holerici adevăraţi e foarte mică şi mortalitatea extrem de mică în zilele din urmă.

Iarăşi revizuirea tratatului din Bucureşti

Berlin.—„Vossisce Zeitung" află din Sofia că după înţelegerile între Turcia şi Bulgaria aceasta din urmă va adresa o notă circulară marilor puteri prin care va cere revizuirea tratatului de pace din Bucureşti. Motivele revizuirei ar fi că la încherea tratatului nu se prevăzuse concesiunile de teritorii ce a făcut acum Bulgaria Turciei în Tracia.

Buletinul oficial al Holerei

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

JUD. BRAILA. — In lazaretul din *Brăila*, **3 morţi militari, cazuri noi 4.**

JUD. COVURLUI. — *Galaţ-lazaret*, **1 mort militar.**

JUD. DIMBOVIŢA.—*Gura Foei* **1 mort.**

JUD. IALOMIŢA.—*Dighigeni*, **1 caz nou. 1 mort.**

JUD. ILFOV.—Colentina-spital, 1 caz nou, 1 mort, militar.

JUD. OLT.—*Crăciuenii de sus*, **1 mort.**

Stoicăneşti, **1 mort.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia*, **4 cazuri noi, morţi 1.**

Gărcov—Silistrioara, **6 cazuri noi, 3 morţi.**

Giurăneştii-Ursa, **2 cazuri noi, 1 mort.**

Ruseneştii de jos: **9 cazuri noi, 4 morţi.**

Greci, **1 mort.**

Bădăstriţa, **1 cazuri noi, 1 mort.**

Jud. TECUCI.—*Tecuci-lazaret*, **1 mort, militar.**

JUD. TELEORMAN.—*T.-Măgurele*, **2 cazuri noi.**

Alexandria, 1 caz nou, 2 morţi.

Zimnicea, 1 cas nou.

Bragadiru, 1 caz nou.

Buzescu, 1 caz nou, 1 mort.

Corovonet, 1 mort militar.

Odaea, 1 caz nou.

Măgurel, 1 caz nou, 1 mort.

Rîioasa, 1 caz nou.

Viişoara, **1 mort.**

JUD. VILCEA.—*Drăgăşani* **1 caz nou.**

In total au fost pe ziua de azi 42 cazuri noi, dintre cari 12 militari şi 28 morţi dintre care 2 militari.

Situaţia generală despre mersul holerei este:

565 cazuri vechi.
42 cazuri noi.
28 morţi.
512 însănătoşiţi.
Rămaşi 523.

Se adaugă la aceasta 26 cazuri la lazaretul refugiaţilor din Sulina, 56 în lazaretul din Silistra.

(s.) Dr. MINOVICI

Soc. Creditului Fonciar-Urban

— DIN IAŞI —

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa generală că Miercuri 28 August (10 Sept.) 1913, ora 10 dimineaţa, se va ţine licitaţie pentru vînzarea materialului provenind din dărămarea zidurilor, pînă la suprafaţa pămîntului, rămase după incediul imobilului fost Eva Dulbergher din Iaşi str. Albă No. 3 şi stradela Cucu şi Labirint.

Daramarea zidurilor şi nivelarea terenului se vor face pe comptul cumpărătorului,— iar preţul va fi achitat imediat după aprobarea licitaţiei.

Direcţiunea

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

întors din Campanie

dă consultaţiuni zilnice numai între orele 3—6 p. m.

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

a

societăţei filantropice „Steaua"

— Iaşi —

— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III-a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Pensionatul Knoch

care există de mai bine de 25 ani

Iaşi, str. Cuza Vodă 16

Se aduce la cunoştinţa onor. public cum că înscrierile se fac cu începere de la 20 August, iar cursurile încep la 10 Septembrie.

Se predă limba Romînă, cursul primar după programa statului, depunîndu se examenele la şcolile statului.

Limba romînă, franceză şi germană curs primar şi secundar facultativ. Piano, gimnastica, lucru manual şi croitorie.

De închiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică; cea mai pitorească poziţie a oraşului.*

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: Ana Obreja Belceşti.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și sindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgie*, *Sciatice*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In diua cea d'antâiu se se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 3 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, cari se pot găsi la toți *Droghiștii* și *Farmaciștii*.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

Raymond GARIEL
GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1969—Duminică 25 August 1913

Inspecția ministerială la Regimentul XIII

Biruitorii biruiți

Evenimentul zilei este sosirea delegaților bulgari în Capitala Turciei, pentru tratative directe, după acele indirecte începute de către delegatul semi-oficial, Nacievici.

Această călătorie la Canossa zugrăvește întreaga situație paradoxală și penibilă, în care se găsește regatul vecin cu noi și din acest punct de vedere Bulgarii pot fi denumiți cu drept cuvînt biruitorii biruiți.

Biruitorii Turcilor și în același timp biruiții lor! Victoriile lor surprinzătoare uneori, strălucite și eroice alteori, nu le poate tăgădui nimeni, asupra fostului lor Suzeran. Tot așa de puțin contestabil însă este și faptul că Bulgarii *cer* în momentul de față pace de la învinșii lor de eri.

Fost-au într'adevăr oare Turcii înfrînți de Bulgari?

Numai de Bulgari nici-odată, ci de Aliații creștini din Balcani — cinci contra unul!—, într'un moment, cînd nu sfîrșise încă războiul cu un alt stat creștin, mult mai puternic și mai mare, — cu Italia.

Ar fi însă un păcat istoric de a face prea mult sentimentalism în favoarea Turciei care a fost, înainte de toate, propriul său învins, întrucît, instituindu-și un nou regim, nu s'a arătat la înălțimea lui, nu s'a arătat pregătită în nici o privință și care — după trista experiență cu Italia — s'a încumetat a primi un război cu statele creștine cari dispuneau de cel puțin un milion de soldați și cari nu pregătise numai o alianță pe cît de discretă, pe atîta de hotărîtă, dar aveau cunoștință de slăbiciunea și sărăcia extremă a împărăției otomane și, în același timp, ridicase, drept deviză a războiului, o chestiune atît de simpatică Europei creștine, — reformele în Albania, emanciparea populațiilor macedonene.

E drept că, în vremea tratativelor din București, s'a aflat prin divulgările unui mare ziar vienez că Bulgaria fusese mai puțin pregătită de război de cum s'a părut, grație... putreziciunei otomane. Fostul șef de Stat Major al armatei bulgare, generalul Fitcef ar fi zis, în ajunul războiului, către Țarul Ferdinand al Bulgariei:

— „Dacă luptăm numai o lună de zile, biruim cu siguranță. Dincolo de acest termen, fie ce zi de război ne expune la dezastru.“

Într'adevăr, la Adrianopol, fără ajutorul Sîrbilor, Bulgarii ar fi fost neputincioși; iar fără ajutorul flotei elene pe coastele Marmarei, Bulgarii n'ar fi putut măcar să fie... bătuți pe linia Ceatalgei. Îndrăzneala lor s'a arătat infinit mai presus de mijloacele lor, iar infatuitatea, presumpțiunea, însușiri fatalmente legate de firea Bulgarilor, i-au orbit apoi atît de mult, încît au vrut să sfideze, să provoace pe toți vecinii lor creștini și să realizeze prevederile... rele ale generalului Fitcef.

Aci s'a aratat inferioritatea conducătorilor bulgari, cari au abuzat de bunele calități ale poporului, acele calități grație cărora bulgarii răzlețiți prin țările Europei și Americei trimiteau în patrie și pentru patrie toate economiile lor pentru fonduri războinice și grație cărora Bulgaria oficială a putut întreține zeci și zeci de ani bandele macedonene, cu temperamente și apucături vulcanice — ca să nu zicem numai balcanice — în așteptarea marelui moment: războiul și victoria.

Biruitori biruiți!...

După Conferința din București, — zădărnicirea speranțelor puse în Tratatul de la Londra, ori în intervenția unor Mari Puteri, — Austria, Rusia... Nimic din toate aceste, ci obligația impusă Bulgariei de a se adresa de-adreptul Turciei și de a obține de la dînsa încetarea ostilităților și a înaintării necontenite în foastele teritorii turcești.

Tot în vremea Conferinței de la București „Neue Freie Presse“ a relatat un moment dramatic petrecut în sala de ședințe.

Cum, la un moment dat, delegatul bulgar d. Toncef se îndărătnici asupra unor condițiuni inadmisibile, d. Titu Maiorescu îl apostrofă:

— „Nu uitați, domnul meu, că ați venit aci ca învinși, iar nu pentru a pune condițiuni!“

Incidentul, nerelevat în nici un ziar romînesc, fiind povestit de ziarul vienez care a susținut până la extrem pe Bulgari, merită a fi amintit, căci el caracterizează într'adevăr starea de lucruri și starea de spirit.

Ca învinși vin acum și la Constantinopole, unde au sperat să intre pentru apoteozarea Țarului Ferdinand în biserica Sfînta Sofie.

Ca învinși ai unor împrejurări istorice de cari n'au știut să se folosească în deajuns și din cari vor putea trage învățăminte în viitor!

△

NOTA ZILEI

Doamnele din T...

O polemică de două ori anonimă și de două ori neliterară s'a încins în jurul unei schițe, publicată în „Viitorul“ de *m. b.* și în care se făceau aluzii extrem de suspecte la adresa „doamnelor din T...“ E vorba de soțiile unor militari, duși în război și cari, în lipsa soților, departe de a-și pune „cingătoarea virtuții“ după pilda matroanelor din vremea cruciadelor medievale, s'au... ușurat, din potrivă, de toate cingătorile superflue.

Cum însă fricosul autor al schiței a indicat localitatea prin simpla inițială T., boclucul s'a multiplicat. Comandanții trupelor din diversele localități cari se chiamă T..., somează pe autor, iar acesta poate răspunde mereu „parole d'honneur că nu...“ Se repetă povestea veche a celor cu musca pe căciulă...

Dar vorba e—ca să fim triviali cum cere și subiectul cronicei de azi — pe unde scoate... cămașa d-l *m. b.* cînd o s'ajungă tot din T. în T. la garnizoana cu pricina și o să trebuiască să răspundă afirmativ?

Cui s'a predat Orhania

Obiceiul cel urît al Romanilor de a pune negri și coborî propriile lor valori, s'a abătut acum asupra generalului Al. Mustață, căutînd să'i răpească rolul cel însemnat ce l'a avut în acțiunea militară îndreptată contra Bulgarilor.

Un articol Cum s'a predat Orhania, *publicat în* Dimineața *din 22 August susține că Orhania ar fi fost luată de divizia I de* infanterie, *sub comanda generalului Gardescu și că deci luarea acelei poziții strategice de cea mai mare importanță, din care se domină cîmpia Sofiei și să amenință capitala, nu ar fi fost opera generalului Mustață și a diviziei sale de cavalerie.*

Această susținere este însă desmințită de Buletinul oficial de informații militare, publicat de Ministerul de Rezboi, sub conducerea d-lui colonel Lupescu. *Iată ce conține acest Buletin sub data 8 Iulie 1913, ora 3.30:*

„In 7 *Iulie*, divizia noastră de calarași (comandată de generalul Mustață) a ocupat *Orhania*, un important punct strategic la poalele de nord ale Balcanilor și care interceptează toate drumurile dela Sofia la Dunăre, prin defileurile Balcanilor dela răsăritul Iskerului și în special drumul cel mare dela Sofia către Rahova și Nicopol. Divizia a capturat peste 600 de prizonieri din reg. 16 de infanterie bulgară. După o slabă rezistență inamicul s'a predat înlesnind astfel cavaleriei noastre supravegherea debușeurile peste Balcani și în special drumul cel mare la Sofia. Cu două zile înainte (5 Iulie) cavaleria noastră capturase le Osikoviță în apropiere de defileul Iskerului un convoiu de aproape 100 de cară cu arme și munițiuni, pe care inamicul le transporta de la Rahova spre Orhania“.

(Subsemnat), *Colonel Lupescu*

Față cu aceste raportări oficiale ale statului major, numai poate rămînea nici o îndoială că Orhania a fost luată de d. general Mustață la 7 Iulie.

Dar notița anonimă care atribuia generalului Gardescu luarea acelei prea importante poziții, spunea că la 9 Iulie ar fi debușat divizia Gardescu în defileul de la Orhania. Aceasta și este exact.

In adevăr generalul Mustață cerînd statului major o armată de infanterie în sprijinul îndrăzneței sale lovituri, statul major i-a trimis pe generalul Gardescu cu divizia 1 infanterie.

Să se noteze însă datele 7 Iulie *ocuparea Orhaniei de cavalerie și* 9 Iulie *sosirea infanteriei.*

Pentru ce s'ar încerca prin mijloace piezișe ca să răpească comandanților noștri părțile frumoase din acțiunile lor, fie care acolo unde a fost pus să lucreze?

MICI POLEMICI

Artileria noastră a găsit în lagărul bulgar din Ferdinandovo o mare cantitate de zahar.

...Și cu toate aceste li s'au părut bulgarilor foarte amare întîmplările de acolo!

*

De care fel de mîncare se plîng soldații reîntorși?

— De mîncarea... bătăii.

*

„Revista penitenciară“ va deveni o publicație pur literară, sub direcția d-lui Bogdan-Văcărești, firește.

*

Vom avea în Iași o școală de picheri. Bine că nu și una de... pișicheri.

*

Ați băgat de seamă ce spune profesorul Slătineanu?

După demobilizarea personalului sanitar militar, se va putea combate holera cu succes...

*

Ministerul de războiu liniștea, zilele aceste publicul asupra faptului că buletinele de morți holerici apar prea rar.

...Din nenorocire, au apărut prea des!

*

„Bateți și vi se va deschide... temnița“, a scris Evanghelia la adresa unor domni militari.

*

Intre doi demobilizați.

— Zdravănă batae au mîncat turcii!

— Cred și eu. Noi, cari am cucerit și „am mîncat batae“, dar ei sermanii cari au perdut!

*

Ce modești au fost bulgarii! Pe turci i-au îndopat cu boambele și ghiulelele cele mai formidabile, dar ei, sermanii, s'au mulțumit să „înghită un hap“...

*

Dialog surprins pe stradă:

— Știi, am crampe de eri, mi e grijă, zvonuri de holeră; mă tem să nu fac eu saftea în Iași...

— Că ai face saftea, încă nu e pericol, dar mă tem să nu fii bun la saftea...

EXTERNE

PRIETENIA BULGARO-ROMÎNĂ

— Noi declarații ale d-lui Radeff —

Pe lîngă convorbirea avută cu corespondentul ziarului „Neue Freie Presse“, d. Radeff, ministrul Bulgariei la București, a acordat un interview și corespondentului ziarului „Berliner Tageblatt“ cu privire la numirea sa ca ministru al Bulgariei la București—D. Radeff, zise:

— „Cred că guvernul meu oprindu-se la persoana mea, a avut două motive în vedere: primirea binevoitoare de care m'am bucurat din partea cercurilor oficioase romîne și zelul, cu care în patria mea, am propagat o mai strînsă prietenie cu Romînia“.

Cu privire la această prietenie, d. Radeff zise:

— „Dorința noastră de o apropiere cu Romînia, esclude posibilitatea vre unei intrigi politice. Vecinătatea, egalitatea intereselor economice și nevoia de a rezolvi în comun o sumă de probleme ale viitorului, toate acestea constituie o largă bază pentru prietenia noastră cu Romînia, că ar fi de prisos de a mai recurge la alte împrejurări sau inițiative.

Politica noastră față de Romînia nu poate și nu va depinde de influențe europene. Romînia și Bulgaria posedă o maturitate politică, pentru a-și proteguí de la sine interesele lor“.

D.

ECOURI

Marșul Țarului.

Căpitanul Bressler a dat la iveală o broșură interesantă. Ea se ocupă de marșul țarului Rusiei, făcut în calitate de simplu soldat, în Noembrie 1909, la Livadia.

Următorul pasagiu e caracteristic: Țarul adresîndu-se sub-ofițerului Kratow:

— Mi-ai adus uniforma, așa cum ți-am poruncit?

— Să trăiți, Majestate, fu răspunsul.

— Mi-ai adus și cartușe?

— Să trăiți, Majestete!

— Cîte bucăți?

— 120.

Țarul se duse în odaia lui și apoi porunci să vină Kratow.

Cînd sub-ofițerul intră, Țarul, care era îmbracat în uniforma de soldat de infanterie, îi spuse:

— Acum îmbracă-mă tu mai departe, căci nu știu ce trebue să pun mai întîiu.

Kratow execută ordinul. Țarul după ce fu complect echipat, spuse lui Kratow:

— Așteaptă-mă aici, mă întorc numai decît.

Țarul ieși și, după cîteva minute, se înapoie întrebînd:

— O capelă nu mi-ai adus?

Cum nu s'a găsit nici o capelă de prisos, Țarul zise:

— Ei bine, nu face nimic, o să fac marșul cu propria mea șapcă.

Sub ofițerul Kratow așteaptă două ore și zece minute pînă ce Țarul se întoarse. Cămașa îi era plină de năduşală.

— Am asudat, zise împaratul, dar aceasta nu e nimic; rănița m'a cam strîns...

A doua zi după marș, Țarul scrise cu propria lui mînă, în condica regimentului:

Pronume: Nicolae. Nume de familie: Romanow. In serviciu: de la 28 Iunie 1877. Drepturi: pînă la moarte nici unul. Născut: Guvernămîntul Petersburg, districtul Țarskoie-Selo, în orașul Țarskoie-Selo, Religia: ortodoxă. Căsătorit sau necăsătorit: Căsătorit.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd Bulgarii erau tari...

„La 15 Martie stil vechiu — scrie corespondentul rus Tcernof—m'am dus să văd pozițiunile turcești luate în preajma Adrianopolului, pe malul stîng al Mariței, spre Kazan-Tepe. La primele fortificațiuni, mă lovii de mormane de cadavre. Erau soldati turci cu corpurile ciuruite de răni de baionetă și de cuțite. Așa cum erau culcați, se putea ști lesne că nu căzuse luptînd. Cadavrele erau aproape despuiate. Soldații turci aveau, pe lîngă altele, nenorocirea de a fi mai bine îmbrăcați de cît cei bulgari. Aceștia din urmă erau în stare să omoare un om, ca să-l descalțe de o pereche de cizme.

„Intre Kazan-Tepe și fortul Ildrum, unde fu făcut prizonier Sukri-Pașa, —văzui un soldat turc, tînăr și robust, fără vre-o rană vizibilă, dar pe care barbarii îl gătuise și-l scapețise, ca să-i mînjască gura cu sămințele propriei lui virilități...

...Prizonierii duși la Mustafa-Pașa se ziceau că s „favorizați de soartă“. Vai! I am văzut și pe dînșii!

Un cîmp imens, gemînd întreg de o massă lamentabilă. Cîmpul era înconjurat de o linie albă, largă de jum. de metru, peste care condamnații nu aveau voie să treacă, chipurile pentru că sufereau de holeră.

„In calitatea mea de rus, putui să străbat în iadul acela. Era un timp îngrozitor; o ploaie înghețată muia pămîntul. Acolo, sub cerul liber, trăiau, *fără nici un adăpost* fără măcar un fîr de paie așternut pe pămînt, 10,000 de nenorociți. Cu obrazul istovit de lipsuri, cu scheletul scuturat de fiorii frigurilor, bieții își rezemau spatele unul de altul, ca să-și încălzască trupurile secătuite de foame. Cei mai slăbiți de boală se izolau ca să-și sfîrșască viața într'o resignată agonie. De ajutoare medicale—nici urmă!

...Mi-au eșit în cale, implorînd. Credeam că un străin le poate aduce ajutor. Toți vedeau moartea cu ochii, căci 150 pînă la 200 muriau fie-ce zi sub ochii Bulgarilor cari pîndeau dincolo de linia albă. Foametea, tifosul, holera îi dădeau gata.

Am văzut cu ochii mei proprii pe acei sărmani Turci săpîndu-și mormintele lor proprii! Desnădejdea lor era așa de deplină, siguranța despre apropiatul lor sfîrșit—așa de mare, încît se... organizau să moară.

Am pus întrebări acelor fantome care și pregătiau gropile și mi-au răspuns:

— Vom muri aici. E mai bine să avem mormîntul gata, cît ne mai îngăduie puterile. Altfel, cadavrele or să ne fie mîncate de cîni.

Erau mai mult goi, pentru că hainele mai bunișoare le fusese furate. Frigul omora pe mulți. In seara trecerei mele pe acolo, se răsculară cerînd să li se dee paie, ca să aștearnă pentru bolnavi. Și toată seara se auziră răcnete, focuri de pușcă...

A doua zi, mergînd la gară, întîlnirăm un nou convoiu.

Un șir de mici căruțe bulgărești duceau, amestecate la olalte, trupurile celor răniți, celor muribunzi și celor uciși. Și privirile celor cari mai răsuflau spuneau în deajuns că și dau seama că erau duși să fie asvîrliți în șanțul comun...“

Toate aceste se întîmplau, acum cîteva luni, în primul războiu balcanic, cînd Bulgarii erau învingătorii și reprezentau „cultura europeană“ în potriva Islamizmului ce trebuia distrus...

Rodion

P. S. Cetitoarei: dacă indicați adresa, primiți lămuriri complete.

Să nu rîzi!...

Ce ușor e să rîzi!... O încordare a obrajilor, o gură lărgită, o precipitare repetată a unei silabe, și rîsul răsună: vesel ca un ciripit de pasăre, rostogolitor ca o cascadă, ascuțit ca o piculină, gros ca din butoiu, cavernos, lat ori prostesc.

Și ce interesant e publicul la o piesă plină de haz. Vorba de spirit ca un fluid electric transfigurează liniile feței și din sute de grote țîșnește rîsul. Toate notele se unesc într'un uriaș concert, barbar și furtunatec, care macină aerul. Ca o molimă trece într'o clipă de la unul la altul, alungă gîndul, răcorește nervii și'ți toarnă viața. Ești mai ușor și plutești în nepăsarea grijilor. Și prin toți porii pătrund veselia și voia bună.

Căci, rîsul e esența vieții. Fără el durerile nu și-ar avea rostul. In noianul suferinților mari și mărunte, rîsul se strecoară nevăzut, suflă boabele de lacrimi și, pe nesimțite, un hohot răsună. Chiar acei cari vor să fie cei mai irascibili pesimiști și găsesc rîsul ca cea mai stupidă contrazicere, rîd și ei. Ori-care ar fi rîsul, el e un reflex al durerilor. Suferim ca să rîdem. Rîsul e o pornire inerentă firii omenești, un antidot contra durerilor cotropitoare. Pare atunci că durerea nu-i născută în suflet și că suferința e

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— Strada Loc. Col. Langa No. 4. — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STÂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cadere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

produsul mediului, iar pesimiştii mai mult ai voinţei proprii.

Făcem reflecţiile acestea eşind de la un spectacol vesel. Deodată, din sprinteneala pasului înlemnii. In minte ţîşni din adîncul amintirilor, figura aceluia care în viaţa lui n'a gustat rîsul. Mă simţii vinovat ca de o faptă rea. De ce-am rîs? Şi un desgust neînţeles mă copleşi. Mi se păru că prin rîsul meu am înghiţit ceva necurat. Iar toată sala care rîdea cu hohote îmi apăru ca un monstru viclean şi grotesc, care bălăceşte într'o mocirlă. Şi lîngă ea, faţa celui care n'a rîs creştea ameninţătoare.

In părul său purta întunericul, iar pe frunte norii brăzdau sbîrcituri tăioase, în ochii săi fulgerii privirilor luminau vecinic, iar buzele strînse ferecau pornirea vocii... Şi tot chipul său era tristeţea împetrită. Un aer de severitate şi de mînie ascunsă isvora din liniile crude ale expresiei sale şi'ţi lovea sufletul.

De mic copil zîmbetul nu-i lumina faţa şi rîsul sgomotos al tinereţii nu'l însufleţea. Rar buzele se mişcau leneşe, şi cîte un cuvînt şters şi greoi răuşea să scape. Tăcerea şi noaptea erau fiinţa sa şi toată lumea era numai în haosul sufletului său. In vinele sale curgea smoala durerii iar nervii împrăştiau în carnea sa otrava nesimţirii. Veselia se topea într'însul ca sarea, iar valurile rîsului se sfărâmau de stînca încăpăţînării.

Iar rîsul altuia făcea să-i fiarbă sîngele de mînie; faţa sa lua expresia cruzimei, scrîşnea din dinţi şi degetele pîrîiau sub strînsoarea pumnului... Şi hohotul sănătos îi provoca accesul, şi el urla. De ce rîzi? De ce rîzi?...

Ura şi rîsul cald al soarelui şi surîsul colorat şi mirositor al florilor, ura faţa mulţumită şi senină şi privirea largă ori ironică. Ca un criminal, ucidea cu palma nevinovatul zîmbet al copilaşului şi arunca bomba urii sale într'o petreçere. Hoţeşte devasta noaptea grădinile, şi neputînd ajunge, urla şi la rîsul lunii...

Un vulcan năprasnic era sufletul său, înebunit, părea chiar geniul răului, al durerii, şi'n fundul unei grote el se ascundea cît-va timp, liniştindu-şi furtuna.

La lumina zilei aceiaş ură îi sugea ca o himeră vlaga; atrofiată, simţirea îi dispăruse: nevi's tociţi şi inima lipsită de elixirul vieţii bate tot mai rar.

Şi cele din urmă vorbe, spuse cu tăria unei uimitoare credinţe voind par'că să completeze decalogul fură: „Să nu rîzi! Să nu rîzi!..."*).

E. D. Relgis.

*) Din volumul de fantazii «*Triumful Nefiinţei*», ce va apărea la 1 Septembrie a. c. în editura Socec & Co. — Iaşi.

Litere-Ştiinţe-Arte

Teatralia.—Intr'un timp relativ scurt două încercări mari, două iniţiative menite să compteze în istoria artei noastre dramatice, au avut loc şi au căzut: trupa Davilla a avut o existenţă mai lungă, trupa d-nei Voiculescu se risipeşte după o singură stagiune.

Cu toate acestea, cum spuneam, va compta şi una şi alta; va rămînea în amintirea contemporanilor epizodul zgomotoaselor inaugurări, reprezentaţii, succese şi turnee; va rămînea meritul de a fi vrut, de a se fi încumetat, de a fi luptat şi de a fi fost învins.

Care fu pricina înfrîngerilor într'un caz şi în celalalt? Ce explică oare imposibilitatea existenţei în ţară la noi a unei trupe dramatice în afară de... birul de 5 la sută şi de budgetul statului?

Asupra acestor întrebări ne vom opri şi vom stărui asupra lor.

*

La Academia Franceză sunt vacante trei scaune de academiciani: al lui Henri Poincaré, al lui Thurean-Dangin şi acum de curînd fotoliul lui Emile Ollivier.

Dintre literaţii mai populari cari candidează se citează Alfred Capus.

*

D-l de Pachtère a făcut o comunicare interesantă la Academia artelor frumoase cu privire la inscripţia descoperită de curînd la Albulae şi din care rezultă că acolo a fost un port militar sub Traian şi Adrian, port care era centrul apărărei romane în Mauritania.

*

Profesorul Jenkins, un inventator pensylvanian, bine cunoscut, a descoperit nu de mult, un nou aparat numit „Telefotoscop" şi cu care se poate projecta unicul şi acelaş film de odată în mai multe oraşe.

Imaginea se transmite prin o specie de fir telegrafic cu discurile de alamă şi care se înregistrează cu ajutorul oglinzilor electrice.

Cine va trăi, cu siguranţă va vedea şi această minune.

*

Revista „The Electricul World" la întrebarea ce i se pune: „ce poate face un Kilovatt-oră?", răspunde că se poate tăia 90 metri lemne; să ţii ţii calde picioarele cinci ore; să ştergi 75 părechi de ghete; poţi aprinde 3000 ţigări; să umpli şi să astupi 250 butelii; să alimentezi 4 fiere ge calcat timp de o oră; să ţii patul cald 32 ore; să mergi în trăsură electrică 5 kilometri etc.

In Iaşi Kilowatt-ora costă 80 bani, preţ excesiv de scump; aiurea costă maximum 50 bani; pînă şi în oraşul Roman, care e de 6 ori mai mic decît Iaşul, Kilowatt-ora e 50 de bani. In localitate graţie unui contract foarte apăsător ce uzina electrică a ştiut să obţină dela Comună, populaţia e exploatată fără milă.

*

STRUNA ZILEI

ORIENT...

...Musulmanii practică obiceiul circumciziunii...
...In Europa Turcii au rămas cu 23,000 km. teritoriu.

N'a fost Turcia sărmană
Nici înfrîntă, nici ucisă,—
După legea musulmană
A fost numai... circumcisă.

INFORMAŢII

In legătură cu evadarea lui Pantelimon şi tovarăşilor lui, prefectura judeţului Neamţ a intervenit la toate prefecturile de judeţ, dînd semnalmentele evadaţilor în vederea rearestărei lor.

Prefectura de judeţ a făcut cunoscut primarilor din judeţ, că locuitorii care au bonuri de rechiziţie în care nu i specificat obiectul sau valoarea, să se prezinte mîne dimineaţă la ora 9, la cazarma regimentului 7 roşiori.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a înaintat o circulară prefecturei de judeţ în care îşi arată dorinţa că dacă—fereasca Dumnezeu—s'ar ivi la noi holera, să se instiinţeze şi protopopii şi să se regulomenteze ţinerea serviciului religios prin biserici.

Sergentul de infanterie, Larion, ne comunică a fi găsit în lazaretul din Giurgiu pe sublocotenenţii Constantinescu şi Urzică din reg. 13 şi pe soldaţii bacalaureaţi Popescu, Radu şi Ionescu, trimişi acolo din Zimnicea.

Starea lor nu este gravă.

„Cui s'a predat Ohrania". se intitulează un articol apărut în pagina I-a a ziarului nostru de astăzi şi datorit penei unei distinse personalităţi.

Cazuri noi de febră tifoidă şi scarlatină s'au declarat în străzile Anast. Panu şi Pantelimon şi Conductelor. Bolnavii au fost izolaţi în spitale.

Ministerul de instrucţie a aprobat cererea d-lui dr. Jianu, de a i se face modificările cerute la clinica sa, acordînd în acest scop suma de 6000 lei. Cu îndeplinirea lucrărilor a fost însărcinat d. arhitect Aurel Tomescu.

Ierodiaconul Ilarion a Buculesei, făcîndu-se vinovat de grave abateri de la disciplina monahală, a fost exclus pentru totdeauna din tagma monahală.

Cu privire la legea pentru suspendarea prescripţiunilor şi termenelor unor acte judecătoreşti, precum şi pentru modul de intentare şi judecare a unor procese în timpul stărei de răsboiu, publicată în „Monitorul Oficial" din 9 Iulie anul curent, suntem informaţi că discutîndu-se de avocaţii din Bucureşti măsurile ce urmează să se ia faţă de poliţ le care au expirat în timpul de la publicarea legei şi pînă la o lună după publicarea decretului de demobilizare, s'a căzut de acord că toate aceste cambii a căror valoare e mai mică de 1000 lei şi pentru care protestul a fost numai suspendat, urmează în caz de neplată să fie protestată la 31 August, cînd se împlineşte o lună de la publicarea în „Monitorul Oficial" a decretului de demobilizare.

D. Th. Stoenescu a fost delegat în comisiunea pentru lichidarea bonurilor de rechiziţie, în oraşul Iaşi, în locul d-lui dr. C. Enăşescu.

Eri şi azi a fost revaccina pentru a doua oară de către d-na Eugenia dr. Dokmann întreg personalul fabricei de tutun, de sub conducerea d-lui inginer Costin. In total au fost vaccinate 600 de persoane.

D-na dr. Dokmann a primit o sută de fiole serum sviţerian pentru vaccinări la domiciliu.

De asemeni d. dr. Tudor a vaccinat pe lucrătorii şi funcţionarii atelierului căilor ferate de la Frumoasa,

Inmormîntare.—Astăzi la ora 10 dimineaţă a avut loc înmormîntarea regretatei Profira Giurcăneanu foastă institutoare.

Defuncta care era bine cunoscută, se înrudea cu multe familii distinse din localitate. Lasă o frumoasă avere.

Cortegiul a plecat de la locuinţa decedatei, str. Lascar Catargi parcurgînd străzile din centrul oraşului pînă la cimitirul Eternitatea.

In afară de familie remarcăm pe reprezentantul ministerului instrucţiunei publice, o delegaţiune a corpului didactic primar, o delegaţiune de eleve cu drapelul şcoalei primare unde funcţionase defuncta pe vremuri,

Frumosul coşciug pe metal era acoperit de numeroase coroane.

In unele cercuri iaşane a făcut mult sgomot dispariţia d-rei C..., dispariţie care a coincidat cu dispariţia unui foarte tînăr ofiţer.

Sinuciderea maiorului Chiriţescu. — Dintr'un articol publicat astăzi în „Ecoul Bomanulni extragem următorul pasagiu:

„Nu voim să credem că s'ar fi putut ca un medic să refuze a da îngrijire unui bolnav, aceasta ar fi îngrozitor de crud, ar fi o crimă în adevărata accepţie, a cuvîntului.

Pentru ca să se stabilească adevărul însă cerem cu insistenţă ministerului de răsboiu să facă o anchetă severă asupra acestui caz d'o excepţională gravitate pentru că dacă nu e adevărat că i s'a refuzat maiorului Chiriţescu asistenţa medicală, să nu planeze asupra serviciului medical militar o vină atît de odioasă; iar dacă din nenorocire, ar fi adevărat, să fie pedepsit cu toată asprimea medicul care a refuzat să dea îngrijiri maiorului Chiriţescu.

E un caz extrem de grav, sinuciderea maiorului Chiriţescu şi cerem cu insistenţă ca el să fie lămurit pe deplin de autoritatea militară.

Nu vom abandona acest fapt dureros care a costat viaţa unui ofiţer superior pînă ce nu se va face deplină lumină şi vom reveni".

D. Gh. Lascar, secretar general al ministerului de Culte şi Instrucţiune publică a sosit astăzi în Iaşi.

In poliţia iaşană s'au făcut următoarele înaintări:

D. Al. Panaitescu înaintat comisar cl. I.

D. P. Andreescu, şef de biurou la poliţia Iaşi, numit comisar cl. II-a.

D. Al. Dimitrescu, subcomisar cl. III-a înaintat cl. II-a.

Inspecţii ministeriale. — Ca o completare a uneia din telegramele noastre de eri, şi alta de alaltaieri cetim în „Presa" sosită astăzi:

D. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, s'a întors eri din Ţara nouă, unde a fost în inspecţia punctelor contaminate.

Focarul de la Dobrici, care isbucnise cu oare care violenţă, e acum pe cale de stingere. Ministrul a vizitat cu deamănuntul lazaretul şi spitalul din localitate, şi a trecut în inspecţie pe un mare număr de rezervişti bulgari, întorşi la vatră şi pe cari i-a găsit, pe toţi, în perfectă stare de sănătate, viguroşi — par'că nu s'ar fi întors dintr'o companie istovitoare de zece luni.

Nici unul din aceşti rezervişti nu se gîndeşte să se retragă dincolo de noua frontieră; toţi se grăbesc să declare că primesc să stea sub dominaţiunea romînească.

La şcoala nouă înfiinţată la Socola vor preda cursurile pentru clasa I d-na Paula Petrea şi pentru a II a d. Toma Zaharia transferat dela Hîrlău la Iaşi.

Pentru Duminică la orele 4 sînt convocaţi a se întruni membrii societăţii Vulturul, în localul din strada Alexandri.

D-ra Lucia Manoilescu a fost numită profesoară de pedagogie la şcoala normală de fete din Iaşi în locul d-nei Ana Conta Kernbach, numită inspectoare definitivă.

Ştirea că ministerul de Culte şi Instrucţiune publică ar fi acordat cheltuelile necesare pentru aducerea în ţară a rămăşiţilor regretatului dr. Th. Nicolau nu se confirmă.

Accident.— Un automobil care trecea eri, cu viteză, pe şoseaua Nicolina, a dat peste băiatul Neculai I. Rotariu din comuna Mogăşeşti, făcîndu-i mai multe leziuni la cap.

Băiatul a fost pansat la spitalul sf. Spiridon.

Congresul maeştrilor de desemn, ce urma să se ţină în Septembrie la Bucureşti, s-a amînat,

D. Inspector A. D. Atanasiu va înainta d-lui ministru al instrucţiei un interesant raport asupra inspecţiilor făcute de d-sa, la şcolile din ţară, arătînd o serie de lacune ce a observat în predarea desemnului la noi.

Secretarul revizoratului şcolar. d. A. Constantinescu a obţinut un congediu de 20 zile care va începe de la I Septembrie.

Intr'o chestiune militară sanitară. Primim următoarele:

Onorabilei Redacţiuni a ziarului „Opinia"

In stimatul dv. ziar cu data de la 21 August a. c., sub titlul: „O anchetă ordonată de rege" se publică o informaţiune în care se zice că „La Turski Isvor regimentul 37 de infanterie ar fi fost cu desăvîrşire lipsit de ori ce ajutor medical, că s'ar fi găsit bolnavi împrăştiaţi prin porumburi şi membrele a 40 soldaţi mîncate de cîni".

Informaţiunea aceasta, cel puţin sub forma sub care este dată, este cu totul nefundată.

N'a fost nici un moment în care oamenii din reg. 37 să fi fost privaţi de ajutorul medical, ce se poate da la corp (personalul medical, pe tot timpul campaniei, a fost compus din 3 medici de batalioane, 2 de regiment şi 1 doctorand), iar din ziua de 27 Iulie, cînd acest regiment a început a executa marşurile de înapoiere spre Dunărea, pe linia Osikovitz, Ablanica, Panega, Turski-Isvor, Mikre, Lovscea, Levski, Sistov, Zimnicea: toţi oamenii ce cădeau bolnavi pe drum, erau luaţi în anume trăsuri, rechiziţionate de la bulgari şi duşi împreună cu regimentul pînă la locul unde trupa urma a bivuaca peste noapte; de unde cholericii erau evacuaţi la formaţiunea sanitară cea mai apropiată (ambulanţă diviziionară, spital de evacuare etc), fie seara, imediat după bivuacare, fie în dimineaţa zilei următoare.

In special, în ce priveşte localitatea Turski Isvor, regimentul plecat de pe malul estic al rîului Vid (4 kilom. la Vest de acea localitate) în dimineaţa de 31 Iulie, a trecut pe aci fără a se opri cîtuşi de puţin (pentru moment la Turski Isvor se găsea comandamentul Diviziei a 8-a) pentru a bivuaca pe înoptate la Mikre, 18 klm. spre Est. Inainte de plecarea de la Vid bolnavii de holeră au fost evacuaţi la spitalul mobil dela Gala (cîţiva kilometri de la Est de Turski Isvor), iar bolnavii ce i-am avut la Mikre au fost evacuaţi spre ziuă la spitalul de holerici dela Lovscea, aşa că în nici un moment bolnavii nu s'au despărţit de trupă de cît cînd au fost evacuaţi în regulă (de altfel la acea epocă numărul îmbolnăvirilor de holeră în regiment se reduse foarte simţitor aşa că dela 4 August nu s'a mai declarat nici un cas)

In calitate de medic şef al serviciului sanitar al regimentului 37 şi ca atare în măsură de a cunoaşte adevărul vă rog a da publicităţii cele ce preced.

Cu deosebită consideraţiune
Medic major în rezervă
Dr. G. Antonescu
(medic primar al spit. filial sf. Spiridon din Botoşani

In cursul acestui an au fost reparate şi îmbunătăţite, de către epitropii s-ftului Spiridon, următoarele spitale şi biserici, pendinte de cassă — spitalul central — şi bisericei sft. Spiridon; institutul Gregorian, Azilul Elisa Balş, spitalul din Hîrlău, ospiciul de infirmi din Galata, Pavilioanele de izolare, spitalul Paşcanu, din Băceşti, Paşcani, Tg. Ocna, Roman, Botoşani, Neamţ, băile Slănic şi biserice le din Tg. Frumos, schitul Măgura, schitul Tărîţă şi biserica din Slănic.

Pentru viitorul an şcolar, următoarele cercuri culturale vor funcţiona în judeţul Iaşi: Prisacani, preşedinte Gh. Sachelarie, Osoi, preşed. Ioan Toma, Bîrnova, D. Voinea, Bucium Teodor Sandu, Voineşti, Ştefan Velişcu, Vorovşti, Alex. Niţă, Ţiganaşi, Ioan Anton, Rediul-Mitropoliei C. Andriescu, Şipote Gr. Racoviţă, Glăvăneşti, Ioan Ţiţu, Rădeni, V. Sebastian, Cogeasca, C. Popa, Romăneşti, V. Dorin, P. Iloae, I. Dodon, Sineşti, C. Dimitriu, Cotnari, d. Liciu, dacă până la acea dată nu va trece în învăţămîntul urban, (Goeşti, E. Georgescu, Scobinţi V. Ulman şi Bosia, Ioan Popovici.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 10 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ţine licitaţie publică cu oferte închise şi cu respectarea art. 72—83 din legea de comptabilitate publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de pavaj şi anume:

35,000 m. p. pavaj cu pavele cioplite de granit.

5,000 m. p. pavaj de granit cu pavele rezultate din depavare, în valoare totală, inclusiv lucrările dependinte prevăzute în deviz la cifra rotundă de 875,000 lei.

Garanţia 35,000 lei numerar sau efecte garantate de stat.

Condiţiunile şi caetul de sarcine se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul technic comunal.

No. 16,906—23 | 5 August 1913.

Pe ziua de 16 Septembrie sunt chemaţi următorii învăţători înaintaţi pe loc, pentru a-şi alege locuri în învăţămîntul urban.

V. Dorin dela şcoala din Romăneşti şi C. Liciu, dela şcoala din Cotnar.

Eri s'a reprezentat în Bucureşti, în sala de proecţiune a Casei Pathé Frères din Calea Victoriei, filmele luate de d. I. Voinescu, cu prilejul ocupărei cadrilaterului de către armata romînă.

Au asistat la această reprezentare d. C. C. Arion, d. general Culcer, comandantul armatei de ocupaţiune, d-nii Chiriacescu, Dinu Arion, Lupu Kostache d. şi d-na Şendrea şi reprezentanţii presei.

Toate aceste scene înălţătoare sunt prinse pe acest film cu multă preciziune şi artă.

Cei de faţă în plin entuziasm au felicitat călduros pe autor.

Ministerul Instrucţiunei a aprobat transferarea d-nei Paula Petra, de la şcoala de băeţi No. 4 din localitate, la şcoala din Socola.

In tot timpul cît părintele Ţincoca va fi în congediu, afacerile protoeriei de Iaşi vor fi girate de părintele Econ. N. Dăringă revizor Eparhial.

La epidemii ca Holera şi dizenteria,— medicii prescriu să se bea numai apă fiartă.— Foarte des se calcă însă aceasta interdicţiune, din cauză că apa fiartă nu ne mulţumeşte.— De aceea este necesar să îmbunătăţim gustul apei fierte.

Veritabilul „Franck" Adaus la Cafea se potriveşte excelent pentru acest scop, pentru că dă apei fierbe un gust foarte plăcut, aşa ca să poată bea în ori-ce cantităţi.

Afară de aceasta, produsul acesta are însă şi o influenţă asupra stomacului şi a intestinilor, care împiedică fermentaţia şi putrifacţia după cum stabilesc cercetările minuţioase ale profesorului universitar dr. O. Schmiedeberg din Strassburg-Alsacia.— Prin urmare este foarte clar, că consumaţia decoctului de Franck-Cafea este destinată de a servi în timpul pericolului holerei ca un mijloc escelent profilactic.

La secţia III-a Trib. Iaşi s'a autentificat actul de societate pentru exploatări cinematografice între d-nii Rădulescu, Sadoveanu, Brandea şi Iliescu.

D. profesor dr. Riegler va inspecta astăzi la orele 5 institutul de orfani Grigore Ghica, pentru a lua ultimile hotărîri în vederea dărîmărei vechei clădiri de la poarta de intrare din strada Golia.

In vederea timpului cald şi frumos cît şi a sosirei zilnic de noi vizitatori administraţia **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

Cine e autorul atîtor tălhării neexplicabile, care e mîna criminală nevăzută nici de cel mai abil detectiv, subtilul Nick Winter? „Tenèbros" sau hoţul misterios, piesa principală a noului program de astă-seară Sîmbătă 24 August, (cinematograful Pathé-Frères din „Grădina Traian"). dezleagă această problemă.

In „Tenèbros" se succedă concepţii halucinante, peripeţii senzaţionale, originalităţi, bizare, surprinderi extraordinare. E o desfăşurare absolut unică în felul ei, cu subtitlul şi inventivul detectiv Nick Winter.

Şi cine va învinge? Banditul, a cărui îndrăzneală şi abilitate diabolică uimesc pe spectatori, sau subtilitatea ingenioasă a detectivului Nick Winter? Spectatorii vor afla aceasta la ultima scenă a grandioasei desfăşurări.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astă seară:

Obloanele lui Gontran, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariţie din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, etc.

Primăvara, scene comice.

Se menţine: Armata romînă la Plevna şi Pelerinajul la mormîntul lui Al. V. Beldiman înfiinţătorul ziarului „Adevărul".

Mîne Duminică matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian." Program nou duminical.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Lupta contra holerei

— Inspecţiile şi măsurile d-lui Ministru Al. A. Badareu —

— Holera în armată se poate considera ca terminată —

— Escelenta stare a reg. 13 Ştefan cel Mare —

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad interim la interne, nu-şi permite nici o clipă de răgaz, şi continuă fără întrerupere inspecţiunile minunţioase ce le face, atît printre trupele care încă nu sunt întoarse la vetrele lor, cît şi prin ţinuturile contaminate de holeră, luînd noi măsuri şi supraveghînd ca cele luate să fie aplicate cu stricteţă.

Şi mulţumită acestor măsuri, se poate spune azi, că holera în armată se poate considera ca stinsă iar în întreaga ţară e în descreştere şi că există speranţe temeinice, că în curînd ţara va fi scăpată de teribilul flagel.

*

După cum am anunţat, d ministru Al. A. Badareu a vizitat trupele corpului IV de armată. Dimineaţa regimentul 13 Ştefan cel Mare şi după amează regimentele 25, 29 şi 37.

Soldaţii regimentului 13 Ştefan cel Mare au primit pe d. Al. A. Badareu cu o dragoste deosebită, şi încîntaţi de prezenţa în mijlocul lor a ministrului pe cari toţi îl cunosc.

D. Ministru a comunicat trupelor că starea de sănătate în Moldova nu lasă nimic de dorit şi este excelentă din toate punctele de vedere. Li-a mai comunicat să n'aibă grijă de ai lor, cari se găsesc bine.

A rugat apoi pe toţi ca să nu ascundă vre un caz de boală din mijlocul lor, pentru a evita astfel contaminarea vetrelor lor, căci altfel blestemele familiilor vor cădea asupra lor.

D. Ministru Badareu, a mai comunicat soldaţilor, că recolta este bună şi că ei vor fi în curînd acasă, pentru a se ocupa de culesul porumbului.

Trupele au remas viu satisfăcute şi au mulţumit d-lui Ministru pentru bunele veşti ce li-a a adus.

*

D. Al. A. Badareu, cercetînd registrul de drum, a constatat că la acest regiment, n'au fost în total de cît 37 de morţi de holeră.

Astăzi starea trupei este excelentă. Ei sunt bine trataţi, hrăniţi şi îngrijiţi,

In vederea că trupele Corpului IV de armată, urmează a se întoarce la vetrele lor, d. Badareu a dispus ca d-nii profesor Borcea, doctorul Vrînceanu şi doctorul Alexandru Doiceff, să plece imediat la Iaşi, pentru înfinţarea de laboratorii, care să servească la examinarea urgentă bacteorologică impusă de împrejurări.

Această comisiune soseşte în Iaşi, azi, Sămbătă, la orele 6 seara, cu expresui berlinez.

Regimentul 13 Stefan cel Mare se va întoarce în Iaşi, Luni, la ora 3 după amează.

Pînă atunci se va face analiza bacteorologică a dejecţiunelor celor 96 suspecţi şi în cazul cînd rezultatul va fi negativ, după cum negativ a fost şi rezultatul bacteorologic făcut asupra celor 114 suspecţi din reg. 8 de artilerie, se va proceda atunci, la o nouă cercetare a 200 de oameni luaţi din toate companiile şi în cazul cînd şi aceasta analiză va fi negativă. se va permite reîntrarra trupelor în Iaşi fără carantină.

De altfel însuşi d. ministru Al. A. Badareu, care soseşte mîne în Iaşi, va rămînea în localitate pînă Luni, pentru a azista la întoarcerea trupelor.

*

Continuînd inspecţia sa, d. ministru Badareu a vizitat regimentele 4 şi 8 de artilerie.

Regimentul 4 are de comandant pe d. colonel Tulea, un administretor escelent, şi aşc de bine a ştiut să-şi îngrijească trupele, încît atît la ducere, cît şi la întoarcere, acest regiment n'a avut nici un singur bolnav,—de nici un fel de boală.

Examenul bacteorologic a dat un rezultat negativ, aşa că acest regiment, care se întoarce la Roman şi Secuieni, nu va face carantină.

In ceia ce priveşte regimentul 8 de Artilerie, d. ministru a constatat că acest regiment a avut 7 morţi,—dar că azi starea sanitară nu lasă nimic de dorit.

*

In drum spre Zimnicea, în automobil d. Badareu, s'a întîlnit în drum cu A. S. R. Principele Ferdinand, care însoţit de doctorul Cotescu, venea din inspecţiunea făcută prin comunele din judeţul Romanaţi, contaminate de holeră.

Intre A. S. R. Principele Ferdinand şi ministrul de lucrări publice a urmat o convorbire, care a ţinut aproape o jumătate de oră. A. S. R. Principele Ferdinand a cerut d lui Ministru, să mai iee o sumă de măsuri faţă de starea sanitară din acele comune.

Aceste noi măsuri vor fi aduse imediat la îndeplinire.

*

Faţă cu întinderea ce a luat holera, în judeţele Romanaţi, Olt şi Dolj, în urma constatărilor făcute de d. Badareu, s'au luat hotărîrea următoare:

Cu începere de la 27 August, cînd toate trupele vor pleca din Zimnicea, iar la lazarete nu vor fi mai rămas elemente de propagarea boalei, se vor lua măsuri energice, menite a stîrpi cu desevîrşire flagelul.

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, a fost însărcinat să conducă însuşi serviciul de combatere în aceste trei judeţe. Se vor înfiinţa mai multe sectoare — şi se va duce la îndeplinire lupta contra holerei, după toate indicaţiunile ştiinţei.

Există chezăşia că lupta aceasta va fi încoronată de succesul dorit.

*

La Zimnicea, d. Ministru Badareu a vizitat regimentul 24 Bacău, care a fost din cele mai încercate.

Vizitînd lazaretul, d. Ministru a găsit o adevarată colonie de oameni de ştiinţă din Moldova şi în special din Iaşi, care pun un devotament extraordinar în îndeplinirea periculoasei lor misiuni.

Şeful lazaretului e d. dr. Lupu. Poliţaiul sanitar, care are supravegherea generală e d. dr. Ţaicu, iar ca şef al spitalului comunal funcţionează d. dr. Ion Badareu. In plus se mai găsesc acolo un mare număr de studenţi medicinişti din Iaşi.

Lazaretul se găseşte în condiţiunile cele mai perfecte şi dispune de aparatele cele mai noi şi mai perfecţionate.

Intre altele A. S. R. Principele Ferdinand, a donat acestui lazaret un aparat, care fierbe într'o oră 1000 litruri de apă şi o răceşte în acelaşi timp, astfel ca ea să devie imediat o bună apă de băut.

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, a prevăzut acest lazaret, cu toate aparatele necesare de desinfectat, şi 8 vagoane de materiale au fost puse la dispoziţie, de la depozitul central.

La laboratoriu domneşte o activitate extraordinară.

Pînă acuma s'au făcut 6000 de examene bacteriologice.

Situaţia aci este următoare:

Se mai găsesc 1080 de suspecţi.

Dintre aceştia sunt 20 soldaţi holerici.

16 convalescenţi, 28 turci holerici, 140 purtători de vibrioni şi restul debili.

Cei bolnavi prezintă o formă uşoară şi merg spre ameliorare.

In pavilionul de ofiţeri, d. Ministru a găsit acolo pe d. C. Botez. profesor din Iaşi, şi pe Morţun, fiul lui Gh. Morţun (Sirius) din Iaşi.

Amîndoi au o uşoară diaree, şi merg spre bine.

*

De la Zimnicea d. ministru Al. A. Badareu, a telegrafiat M. S. Regelui un amănunţit raport, despre starea din armată, cu adăugare că se poate considera holera ca terminată din armată.

*

De altfel flagelul e în descreştere în întreaga ţară, iar numărul celor holerici azi nu trece de două sute.

*

Azi la ora 9 dim. d. Al. A. Badareu, a sosit la Bucureşti, unde a lucrat la ambele ministere, iar la 11 jum. a plecat la Sinaia, spre a lua parte la consiliul de miniştri ce are loc la vila d-lui Maiorescu.

Noi ajutoare

Bucureşti.—D. General Hîrjeu, ministru de resboi, a întocmit un tablou de soldaţii morţi şi de cei mobilizaţi încă, care va fi înaintat societăţii „Familia luptătorilor", care va împărţi noi ajutoare la familiile încă în suferinţă.

Apa în Capitală

Bucureşti.—In urma unor ştiri alarmante publicate de unele ziare, Primăria Capitalei a ordonat a se face o nouă analisă bacteriologică apei de băut, şi anume în rezervoare. Rezultatul analisei a fost că apa este pură.

O cerere a guvernului bulgar

Bucureşti.—Guvernul bulgar a cerut, ca scoalele bulgăreşti din teritoriul ocupat de Romînia, să continue a rămînea sub protecţiunea comandaţilor bulgăreşti, de oare ce aceste şcoli n'au fost nici odată ajutate de statul bulgar, ci întreţinute de comunităţi.

Organizarea învăţămîntului în Cadrilater

Bucureşti.—Comisiunea numită pentru organizarea învăţămîntului în Cadrilater, a ţinut o nouă şedinţă. S'a hotărît ca o parte din membrii comisiunei să plece în ţinuturile noi, pentru a se convinge mai bine de cele ce sunt de făcut.

Au fost desemnaţi pentru acest scop d-nii Odobescu, Clinciu, Marin Stroescu şi Victor Munteanu, cari vor pleca Mercurea viitoare la Turtucaia.

O DEZMINŢIRE

Bucureşti.—D. dr. Mezincescu, subdirectorul Serviciului Sanitar. a trimis ziarului Epoca *o scrisoare prin care desminte, insinuările din acest ziar, cum că d-sa ar fi autorirat îmbarcarea regimentelor 12 şi 17 de artilerie, cari erau contaminate de holeră, făcînd să aştepte altele, ce nu erau contaminate.*

D. dr. Mezinsescu în respunsul seu restabileşte faptele, arătînd că nici o unitate mai mare ale Corpului 4 de armată n'a scăpat de holeră, şi că nu era nici o deosebire, care din acele unităţi vor fi îmbarcate.

Imbarcarea a fost regulată de statul major şi de direcţia căilor ferate şi pentru a nu se produce o turburare, ea s'a făcut întocmai, fiind indiferent care din aceste trupe vor trece întăi, ele fiind în aceleaşi condiţiuni şi că prin urmare nu s'a făcut nici o favorizare.

Bulgaria cedează

Constantinopole. — D. Savoff a declarat într'un interview că Bulgaria ar lăsa Adrianopole Turciei chiar fortificat, dacă obţine alte puncte din împrejurimi; însă cere Kirkilise care nu este menţionat în nota turca de la 19 Iulie.

Fugarii macedoneni respinşi de serbi

Sofia. — Fugarii din Macedonia sunt răspinşi la graniţa serbească, sub cuvînt că formează un element periculos.

Chestia Cavalei

Constantinopol. — D. Savoff, delegatul bulgar, a declarat că chestia Cavalei nu e tranşată şi că acest port trebue să rămîe Bulgariei, astfel că până în cîţiva ani, va sbucni un nou război între Bulgaria şi Grecia.

D. Savoff a adăugat că Grecia e susţinută de Franţa, pe cînd Rusia, Austria şi Germania susţin pe Bulgari.

Imprumuturi

Viena.—Un consorţiu de bancheri, a acordat un împrumut de 25 milioane guvernului Chinez, pentru cumpărarea de încrucişătoare.

Se afirmă că acelaş consorţiu va acorda Bulgariei un împrumut de 30 milioane cu 6 la sută.

Principele Albaniei

Viena.—Se confirmă ştirea, că la începutul lunei Octombrie, va avea loc la Buhlau o întălnire între d-nii San-Giulano şi Contele Berchtohl. Se va stabili un acord cu privire la viitorul Principe al Albaniei, care se crede că va fi un prinţ german.

Inţelegerea Turco-Bulgară

Sofia.—Aci se crede că pacea definitivă între Bulgaria şi Turcia, va fi fapt îndeplinit pînă în două săptămîni.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

întors din Campanie

dă consultaţiuni zilnice numai între orele 3—6 p. m.

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Buletinul oficial al Holerei

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

Jud. BUZEU. — *Garlaşi-spital*, **4 morţi, militari.**

JUD. COVURLUI. — *Galaţ-lazaret*, **1 mort militar, 2 cazuri noi, militari.**

JUD. DOLJ.—*Craiova*, **1 caz nou.**

Segarcea, **1 caz nou.**

Calafat, **1 caz nou, 1 mort.**

Cerata, cazuri noi 4.

Grindeni, 1 caz nou.

JUD. GORJ. — *T.-Jiu-lazaret*, **1 caz nou, militar.**

JUD. IALOMIŢA.—*Rosetiu*, **1 caz nou.**

JUD. ILFOV.—Colentina-spital, 4 cazuri noi.

JUD. OLT.—*Barcăneşti*, **1 mort, 3 cazuri noi.**

JUD. PUTNA.—*Focşani-lazaret*, **1 mort, militar.**

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia*, **6 cazuri noi, morţi 4.**

Caracal, 1 mort.

Ruseneştii de jos: **1 mort, 3 cazuri noi.**

Gărcov—Silistrioara, **3 cazuri noi, 4 morţi.**

Isbiceni, 1 mort, cazuri noi 1.

Apele-Vii, un caz nou, 1 mort.

Rescu, 1 mort.

Slăveni. 1 mort.

Bădăstriţa, **2 morţi, 2 cazuri noi.**

Vuezeni, 1 caz nou.

JUD. TELEORMAN.—*T.-Măgurele*, **4 cazuri noi, 1 mort.**

JUD. VILCEA.—*Orleşti*, **1 mort.**

Petralele, 1 cas nou.

JUD. VLAŞCA.—*Drăgăneşti*, **1 mort militar.**

ŢINUTURILE.—Turtucaia, 4 cazuri noi.

In total au fost pe ziua de azi 45 cazuri noi, dintre cari 3 militari şi 22 morţi dintre care 7 militari.

Situaţia generală despre mersul holerei este:

512 cazuri vechi.
45 cazuri noi.
27 morţi.
11 însănătoşiţi.
Rămaşi 519.

Se adaugă la aceasta 57 cazuri la lazaretul refugiaţilor din T. Măgurele, şi 60 în lazaretul din Silistra.

(s.) Dr. MINOVICI

Bucureşti.—Ivindu-se un caz suspect la Chitila, au fost izolaţi 7 persoane cari au fost în contact cu bolnavul.

Asemenea au fost izolaţi şi vaccinaţi cu serum antiholeric, 400 de lucrători de la fabrica de zahăr.

— Cazul de la Buftea s'a dovedit negativ.

De închiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crîşmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern
Podul-Iloaei.

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cacelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

REINTORS

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Şcoala profesională

Paraschiva G-ral Milicescu

— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —

Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.

Inscrierile încep la 1 Septembrie.

INSTITUTUL de DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

IAŞI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă şi limbile franceză şi germană, piano, lucru manual desemn, pictură, canto şi gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* Elev *sau* Elevă.

Fabrica de ciocolată

CARMEN

— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.— Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandită
ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] şi [illegible]
Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gălăgiile, Insomniile, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiu să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro ușurare, va lua 6 hapuri în dou zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

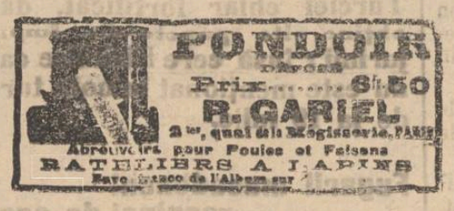

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1970 – Marți 27 August 1913

PERICOLUL HOLEREI IN MOLDOVA

Moldovenii și lupta contra flagelului

Din interesantele informații aduse de ziarul *Opinia*, cu privire la inspecțiile făcute la Zimnicea de d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, trebuie relevată o notă particulară, caracteristică, și care a mers de sigur la inima tuturor ieșenilor.

„Ministrul, spune raportul, a găsit acolo o întreagă pleiadă de oameni de știință, muncitori fără preget și fără frică de primejdie, aproape toți din Iași".

N'am făcut și nu putem fi acuzați a fi făcut vr'o dată chestie de moldovenism și muntenism. Considerăm această chestie definitiv sfîrșită, fără putință de a mai putea fi readusă vr'o dată în discuție.

Nu mai puțin ca ieșeni, împreună cu ministrul care înainte de or-ce ie ieșan și care mai presus de toate iubește Iașul, ne bucurăm de faptul că și în acest moment greu fiii celei de a doua Capitală s'au distins.

Nu ne-am făcut ecoul acelor incriminări aduse medicilor, că în fața primejdiei au dat dovadă de dezertare de la datorie. Fie-ne însă permis să subliniem faptele acelora care, privind moartea în față, și-au făcut cu prisosință datoria de oameni de știință și au corespuns în totul misiunei lor înălțătoare și umanitară.

Procedînd cum au procedat, acești admisibili copii ai Moldovei au reconfirmat un adevăr istoric și au distrus o legendă.

Au reconfirmat adevărul istoric—că firea moldoveanului știe să superiorizeze totul, că după cum prin distincțiunea spiritului său a dominat și a format cugetarea romînească, tot astfel prin admirabilele sale însușiri sufletești moldoveanul are dreptul să fie socotit ca acel care înalță neamul, înălțîndu-se pe sine.

Au distrus o legendă—căci cu toată enorma diferență de mijloace și condițiuni de învățămînt, școala de la Iași, atît de hulită și nesocotită, a furnizat aprope exclusiv personalul principal în măreața luptă pentru combaterea teribilei epidemii.

Evident, partea pur teoretică și de doctrină are marea importanță—și școala de București a dovedit în această privință însușiri admirabile. Lucrările efectuate la această școală fac cinste neamului și sunt de natură de a provoca poate gelozia școalelor similare din străinătate. Desigur acesta e un mare merit, foarte mare, cu atît mai mult cu cît asemenea studii neavînd nimic specific solului unde se produc, ele au cu atît mai mare valoare cu cît se fac pe un teren, care nu cunoaște hotare de țară și neam, unde deci emulația este extra-ordinară. A te distinge într'o aseminea materie e foarte mult —și desigur școala de București s'a distins cu prisosință.

Dar și aplicația practică are rostul ei, marele ei rost. Acolo unde intervine elementul pur omenesc, unde lucrează în mare grad spiritul de conservare individuală, unde acest sentiment covîrșitor vine în conflict cu sentimentul dragostei de aproapele tău, cu sentimentul datoriei umanitare către semenul tău, acolo este de o importanță covîrșitoare îndeplinirea acestei datorii, făcută fără preget, în mod continuu, fără preocupare de sine, fără frică de moarte.

Școala dela Iași a dat contingentul principal, dacă nu întreg, al acestor oameni însemnați, eroi ai profesiunei lor, splendizi luptători în potriva flagelului, care amenința tot și toate. Școala de la Iași ne-a dat acei admirabili profesori, medici, studenți și studente, cari, modești, fără preocupare de sine și fără a escompta succesul, au făcut tot ce era indicat de împrejurări, de multe ori cu prețul unor privațiuni extra-ordinare, pururea în condiții mizerabile de retribuție. E caracteristic în această privință cazul unui student ieșan, care, lupta, pe malul Dunărei, în potriva flagelului, primind un onorar de opt zeci de lei pe lună.

Mari sunt meritele acelora, cari, prin știința și talentul lor, îmbogățesc arsenalul științific romînesc și măresc astfel patrimoniul nostru național. Școala dela București a făcut în această privință foarte mult. Ea a bine meritat dela țară și a învederat că jertfele făcute de stat n'au fost zadarnice.

In afară însă de arsenalul științific este și un alt arsenal, de mare importanță și el, de natură de a contribui și el mult, foarte mult, mai mult poate chiar de cît primul, la mărirea unui neam. Acela este arsenalul însușirilor morale, sufletești, care constituic patrimoniul suprem al unui neam.

Pentru realizarea acestui patrimoniu Moldovenii au făcut mult în trecut — au făcut și fac mult în prezent, iar oamenii de știință și medicii moldoveni au dovedit din nou, acum cu ocazia flagelului holerei, că ei posedă în cel mai înalt grad însușirile, care înalță pe om, care superiorizează pe individ, care acoper de mărire un neam.

Iată de ce, din raportul inspecțiilor făcute de d. ministru Badareu, am relevat atitudinea și purtarea fiilor Moldovei și iată de ce, însuși raportul — imagine fidelă a gîndului ministrului — a ținut să sublinieze acest fapt, atît de îmbucurător și care, de sigur, ca și ministrului, ca și nouă, a mers drept la inima tuturor ieșenilor.

NOTA ZILEI

Pantelimonadă.

O văzurăm și pe asta!

Că banditul Pantelimon și nu mai puțin ilustrul său asociat Iov, a isbutit să evadeze din închisoare, nu e de mirat.

Se poate mira cineva că a pus, din simplă cochetărie, atîta vreme ca să fugă cînd lucrul, pentru un experimentat ca dînsul, era o simplă jucărie...

Dar, ca să treacă în istorie, Pantelimon a făcut să coincidă actul său cu starea de răsboiu, cu mobilizarea și celelalte cîte decurg de aci. Intre altele și-a... recrutat niște tovarăși vrednici de dînsul—paznicii temniței—și i-a angajat de-adreptul în banda lui.

Căci, începînd din ziua evadării, vestitul bandit redevine șeful indiscutabil al unei bande, eroul renăscut al atîtor legende, făuritorul tragicomicului poem—Pantelimonada.

SITUAȚIA

Relațiuni Austro-Romîne

Sub titlul „Viitorul relelor noastre relațiuni cu România", ziarul „Neue Freie Presse" în numărul sosit astăzi în Iași, publisă o convorbire a corespondentului său cu o personalitate politică pe care o desemnează drept „un barbat de stat romîn a cărui părere este decisivă și directivă pentru guvernul României."

Se pare că ar fi vorba de d. Titu Maiorescu, din ale cărui declarațiuni făcute corespondentului vienez, menționăm cîteva pasagii:

„Nu este de tăgăduit că între România și Austro-Ungaria s'au ivit dezacorduri izvorîte din tratativele noastre cu Bulgaria privitoare la rectificarea frontierei și cari degenerară într'un conflict fățiș, dela izbucnirea războiului al doilea balcanic. In repetate rînduri am comunicat reprezentanților Marilor Puteri dorința noastră fermă de a avea mîna liberă relativ la conflictul amenințător între Bulgaria și foastele ei aliate, Bulgaria n'a reacționat de loc. Ori-ce încercare de a se împăca interesele noastre cu ale Bulgariei trebuia să cadă, mai cu samă față de purtarea negativă a Bulgariei... Sforțările contelui Berchtold se frînseră de îndărătnicia lui Danew și **de rezistența Regelui Ferdinand însu-și, a cărui întreagă politică, după marile succese din primul războiu balcanic, a rămas pentru noi un mister.** *Insuccesul sforțărilor contelui Berchtold a dus la pomenitele dezacorduri între Austro-Ungaria și România, cari s'au încheiat însă, odată cu pacea din București."*

Ziarul vienez arată apoi misiunea ce va incumba viitorului ministru al Austro-Ungariei în București, atît pentru a micșura influența Triplei Înțelegeri, cît și în ce privește reînoirea convenției comerciale în 1917.

MICI POLEMICI

Dialog între ieșeni:

— E mai bun serul d-rului Babeș, contra holerei.

— Ba, acel al d-rului Cantacuzino.

— Eu cred, intervine al 3-lea, că e mai bun... zelul ministrului Badareu, care nu lasă holera să s'apropie măcar de Iași.

*

„Evenimentul" ia „ad litteram" o „mică polemică" a noastră și cere să-i publicăm noi lista crîșmarilor, — pardon a abonaților ziarului pomenit, ca și cum am avea hîrtia pe gratis, ori... averea d-lui Șumuleanu.

Mijlocul se poate simplifica: să publice chiar „Evenimentul" lista și i-o vom controla, complecta și verifica imediat. Bine înțeles—lista, începînd de la venirea actualului prefect de poliție.

*

„Unde e faimoasa cultură a Bulgarilor"? se întreabă d. profesor Manicatide, intors de peste Dunărea.

— N'a văzut cultura... zarzavatului?

*

Pe ce se bizuie Pantelimon, că-și face iar de cap?

— Crede c'o să-l acuze tot procurorul general dela Iași și e sigur de achitare.

*

„Un corp curat și bine hrănit nu se teme de holeră", zice profesorul Slătineanu.

— Ce au învățați ăștia, că sunt malițioși cu intendența?

*

Bataia soldaților nu e primejdioasă. Ea s'a aplicat mai mult la partea... sedentară.

*

Ungurii ar fi oprit automobilul d-lui Take Ionescu, pentru culorile galbăn-albastru.

Foarte natural: Ungurii văd . . . roșu chiar unde nu-i, cînd e vorba de Romîni.

*

Țaranii unor anumite județe sunt îngroziți de evadarea bandiților Pantelimon și Iov.

...Prevăd că vor fi din nou mobilizați pentru prinderea lor.

EXTERNE

LUPTA LUI THAW

Ce se face cu Thaw?

Toate ziarele străine publică și azi lungi telegrame, despre peripețiile prin care trece lupta lui Thaw, pentru a-și recîștiga libertatea.

Istoricul acestei lupte e cunoscut de cetitorii noștri.

Thaw, miliardarul ucigaș, a știut să evadeze din ospiciul de nebuni, din New-York, și prin automobil și apoi printr'un vapor ce-i fuseseră puse la dispoziție a ajuns la Canada. Aci a fost un moment arestat. Guvernul din New York prin procurorul general Jerome a formulat o cerere de extrădare. Avocații lui Thaw s'au opus și judecătorul în adevăr a acceptat vederea avocaților, a refuzat extradarea și a ordonat ca Thaw să fie pus în libertate. Dar cu această afacere nu s'a terminat.

Judecătorul s'a prezintat la temnița din Montreal, și a comunicat lui Thaw că e liber.

Thaw a ajuns pînă la poarta temniței, însă aci a fost oprit și reținut de un membru al comisiunei de emigrare, care i-a comunicat că e considerat ca un imigrant supărător și urmează să fie expulzat din oraș.

Thaw și avocații săi au protestat.

Thaw a fost de ocamdată condus la Conought, la frontiera statului New Jork.

La această frontieră așteaptă Jerome și detectivi, cari voiesc cu forța, dacă nu se va putea altfel, să răpească pe Thaw și a-l interna din nou în casa de nebuni.

In primul moment însă, autoritățile de aci au arestat pe Jerome, sub cuvînt că s'a făcut vinovat de joc de hazard.—Insă după cîteva ore a fost liberat pe o cauțiune de 500 dolari.

Acum se așteaptă apelul făcut de avocații lui Thaw, în contra expulzărei.

Ziarele străine de unde luăm aceste știri, zic că afacerea nu e terminată.

D.

ECOURI

Cinematograful în Rusia.

Se știe cu cîtă grijă se aplică formalitățile în Rusia. Cu ocazia tuturor ceremoniilor publice, mulțimea e menținută la o respectoasă distanță, de către un serviciu de „ordine" și nu privește augusta persoană a Imparatului, de cît de departe.

In schimb, cinematograful — mai puțin ascultător ca un supus — nu cunoaște ranguri și își arogă dreptul a prinde pe la treceri gesturile suveranilor cît și acele ale simplilor muritori.

Trebue tolerată această indiscreție?

După o lungă deliberare ministul de interne a publicat o circulară, care reglementează întrebuințarea acestor filme imperiale.

— Art. 1. Filmele reprezintînd persoanele, suverane, vor fi supuse aprobării ministerului casei împărătești, înainte de a fi dat în comerț sau arătat publicului.

— Art. 2. Aceste filmuri nu putea fi proectate cu acompaniament musical.

— Art. 3. Vor trebui indicate în program ca numere speciale și separate de întreg restul spectacolului.

— Art. 4. Pentru a se putea mai bine detașa caracterul lor distinct, cortina va trebui lăsată, înainte și după.

Dispoziiia relativă la muzică pare prea riguroasă. Se pune întrebarea, întrucît majestatea suveranului ar fi jignită de de cîntecul *Boje țara Krani*; căci desigur, nici o muzică n'ar risca să cînte *Internaționala*.

*

O eroare judiciară

Săptămîna trecută, locuitorii din Forcolt (sat de lîngă Pisa) primiră cu aplauze și cu lacrămi în ochi, pe conașteanul lor Amos Sardelli, care se întorcea de la... ocnă.

E vorba de o eroare judiciară.

Sardelli fusese acuzat pe nedrept de omor și condamnat la 30 ani de temniță.

După 10 ani de întemnițare, se descoperi adevăratul criminal și astfel Amos Sardelli fu reabilitat.

Așa se explică entuziasmul concetățenilor săi.

Sardelli a fost redat iarăși vieții.

Sufletul lui s'a luminat din nou... însă o durere i s'a pricinuit, care nu-i va dispare nici odată.

OAMENI ȘI LUCRURI

Sub steagul roșu...

Avea dreptate „L'Indépendance Roumaine" să observe, în una din zilele aceste din urmă, că se cetește prea puțin ziarul unic și oficial al socialdemocrației romîne, „Romînia Muncitoare".

In schimb, acei mulți cari nu-l cetesc, sunt cruțați de o urîtă decepție sufletească, ori intelectuală.

Nu că ar surprinde pe cetitori nota extrem de anti-războinică a gazetei pomenite. Din potrivă; din partea unui organ social-democrat ar fi mai curînd surprinzător și condamnabil, dacă n'ar duce o astfel de campanie. Dar ceea ce izbește este acea mentalitate specială prin care se răsfrîng toate observațiunile; criteriul prin care sunt cernute întîmplările și cari, toate, trădează o stare de suflet cu drept cuvînt subliniată de d. Mille, într'un moment de severitate, cînd a caracterizat pe șeful mișcării socialiste, D-rul Rakowski, drept... bulgar.

Intre ziarele cari au arătat simpatie cauzei personale a exilatului dr. Rakowski „Opinia" n'a lipsit. Neatîrnat de mișcarea căreia îi fusese răpit elementul de căpitenie și căreia nu-i puteam da concursul, toți din jurul gazetei noastre au văzut și recunoscut la timp nedreptatea individuală făcută unui intelectual și precît le-a stat în putere au secondat mișcarea de simpatie și au contribuit a crea atmosfera, care nu numai să îngăduie, dar să impună în cele din urmă, readucerea în țară a d-rului Rakowski.

Autorul rîndurilor de față, din însărcinarea „Adevărului" și după dorința regretatului Caragiale, a făcut excesive sforțări pentru a obținea declarațiuni publice favorabile celui izgenit, din partea unor personalități cărora disciplina de partid le impunea cea mai riguroasă rezervă și tăcere.

Toate aceste le amintim, pentru a ne aroga, în schimb, dreptul, de a fi obiectivi și a observa cu mirare că gazeta, condusă de expulzatul de eri a confundat într'adevăr propaganda anti-războinică, firească, după cum ziceam într'un organ revoluționar, cu o propagandă bulgaro-filă în puterea cuvîntului—și oarecari alte observațiuni de ordin general. E mult, grozav de mult bulgărizm în coloanele micului ziar care promite, nu știm pentru a cîta oară!—să-și mărească formatul și tiragiul; e un bulgărizm care s'a strecurat zi cu zi, clipă cu clipă, subt îmiurirea unei voinți, care terorizează și impune, pe nesimțite, prin suggestiune, mediuluide semi-cultură,—mediul mai mult lipsit de intelectualizm și lesne subjugat de frază, de formulă.

...Ne înșelăm oare spunînd, sau „insinuînd" aceasta? Ei bine, nu e nimic; nu e nici un păcat! Puțină.. calomnie n'o să strice nimic expulzatului de eri, reîntronat cu concursul tuturor „burghejilor" acestei țări.

De ce n'o să-i strice, vom spune cu francheța.

Rodion

MICROBII...

Este interesant și folositor, în aceste momente cînd holera și profilaxia sunt la ordinea zilei, să spunem cîteva cuvinte despre microbii cari populează universul și a căror existență poate avea consecințe funeste.

Numărul microbilor este mult mai mare decît ni-l putem închipui. In mod normal, ne naștem fără microbi; dar chiar din primele momente ei încep să se instaleze pe pielea și pe mucoasele noastre. Primul contact cu mama ni i-a și transmis înainte ca ea să ne fi dat prima picătură de lapte.

Ei pătrund în gură, în nas și în plămîi cu cele întâi țipete și mișcări respiratorii. Se depun pe piele după cea dintâiu spălare. Patru ore după naștere au pătruns pînă în intestine.

Cînd pielea este sănătoasă, ea e locuită de microbi; cînd prezintă o leziune, ei pululează și se zice că pielea este infectată.

Primul mijloc de a ne păzi de microbi este de a ne păstra epiderma intactă. Microbii se strîng mai cu seamă pe mucoase, pe buze, limbă și nări; se vor speria poate mibrofobii dacă le vom spune că poartă în totdeauna pe mucoasele nasului bacilii difterici, pneumonici, meningitei cerebro-spinale, care duc o viață latentă pînă cînd au ocazia să pululeze.

In plămâi avem puțini microbi, ei vegetează acolo în unități. Gura conține microbi la fel cu cei din stomah și intestine. Stomahul este un mediu acid puțin priincios pentru desvoltarea microbilor; se află totuși acolo vre-o treizeci de specii, dintre care unii au drept rol să împiedice pătrunderea în intestin a microbilor patogeni. Flora microbiană cea mai importantă este flora intestinală.

*

Putem să ne ferim de microbi? Nu,

în natură totul este plin de microbi; planta are țesăturile și pe rădăcinele sale, animalul în tubul digestiv.

Pentru plante microbii sunt folositori, ei le prepară hrana. Pentru om însă, problema este pusă altfel. Unii susțin că animalele, ca și plantele, nu se pot hrăni numai sub acțiunea sucurilor digestive și că microbii din intestin sunt necesari pentru alimentație. De altă parte flora intestinală normală se mai opune la năvălirea altor microbi, cari ar deveni patogeni. Rolul microbilor în intestine este dar un rol de protecțiune și de nutrițiune.

Alții, in frunte cu Metchnikoff, susțin că flora intestinală face să fermenteze alimentele, producînd de cele mai multe ori adevărate otrăvuri.

*

Să spunem ceva și despre microbul holerei.

Holera este datorită pululațiunii în intestin a unui vibrion care trece numai rare ori în sînge; el face în intestine niște otrăvuri care se răspîndesc și ucid organismul, este o enterită puternică și toxică.

S'au făcut încercări de a se provoca holera la diferite animale prin inoculări de vibrioni vii. Experiențele n'au reușit. S'a presupus atunci existența în intestinele animalelor a unor microbi *cari împedică* acțiunea vibrionilor holerici.

Savanții și-au pus întrebarea: oare în timp de epidemie n'ar mări omul rezistența sa contra holerii, introducînd în intestin microbi cari *să împiedice* acțiunea vibrionilor holerici?

Acesta fu punctul de plecare a bacioterapiei intestinale, aplicată sub două forme: sau se consumă alimente care sunt produsul unei fermentațiuni naturale și conțin mulți microbi, sau se adaugă la un regim convenabil culturii artificiale de microbi, ce au proprietăți antiputride.

In 1884 Ferran a încercat să vaccineze omul, injectîndu-i sub piele microbi vii. Metoda aceasta a fost reluată și modificată de Haffkine, care a încercat-o în India. Mortalitatea a fost de șapte ori mai mică la cei vaccinați.

Dar dacă vaccinarea scade morbitatea, cazurile care se produce la cei vaccinați par a evolua cu aceiaș gravitate ca la cei nevaccinați. Rezultatul acesta nu se observă la celelalte vaccinări preventive.

Să pomenim în fine de încercările a doi medici austriaci, care consistă în inoculări sub piele de clorură de sodiu și permanganat de potasiu, încercări care dau oare-care speranțe.

Căutarea vaccinului antiholeric pasionează mulți savanți. Holera face în fiecare an atît de multe victime, în cît cel ce va descoperi vaccinul salvator va fi bine meritat de la omenire.

Litere-Științe-Arte

In epoca holerei.—Intr'un interview asupra inoculărilor la ordinea zilei, profesorul Slătineanu a respuns:

„O experiență, propriu zisă, nu s'a putut face cu acest ser pe cîmpul de operații, fiind că ne lipseau mijloacele de control. Totuși, am convingerea că niște injecții făcute la timp cu acest ser sunt bine venite."

O altă observație, pe care am făcut-o —adaugă d. profesor dr. Slătineanu este aceia că în timpul acestei campanii, cu toată epidemia de holeră pe care am avut-o, au căzut victime foarte puțini ofițeri. Din trei sute și zece decese cîte am avut în lazaretul dela Orhania au fost numai 3 ofițeri.

Aceasta e încă o dovadă că un corp bine hrănit și curat întreținut nu poate cu ușurință să cază pradă vibrionilor.

*

Moldova se intitulează un quintet compus de d. Ed. Candela. Noua compoziție a maestrului e didicată d-lui Mezetti, directorul conservatorului de muzică și declamațiune.

*

Marele roman al lui Emile Zola „Germinal" a fost cinematografiat de către casa Pathé din Paris. Va fi unul din filmele cele mai senzaționale, ceva în felul lui „Quo Vadis?"

*

O foarte stranie polemică a isbucnit în vremea din urmă.

Vaticanul care stă la pîndă, ca să nu se știrbească nimic din doctrinele și concepțiile clericale s'a alarmat de oare-cari concluzii ce s'ar putea scoate din filosofia lui Bergson și a interpus pe Monsignorele Farge să refuteze pe ilustrul cugetător. Iar ca reclamă, cardinalul Merry del Val, în numele Papei felicită pe Monsiniorele Farge.

Bergson a răspuns atacului, adăogînd că la iarnă, va răspunde mult mai pe larg în lecțiunile sale de la Colegiul de Franța.

*

A apărut *Exerciții și probleme* de *Maria Beiu-Paladi*, conținînd în text cele mai multe și mai variate probleme de la cele mai ușoare pînă la cele mai complicate ce se pot propune la un examen de admitere, într'o școală secundară. Afară de serii întregi de probleme recapitulative, cartea conține un *supliment cu probleme ce s'au dat la examenele de bursă și de intrare în școalele secundare de băeți și de fete*: școli normale, licee, gimnazii, externate etc., din întreaga țară în ultimii 5 ani.

Manualul acesta (apărut în editura Sfetea, București) este indispensabil oricărui școlar ce voiește să fie bine preparat pentru a reuși să intre în orice școală secundară.

*

VERSUL ZILEI

Dintr'un fragment de poemă „Satira jocului" de regretatul Ronetti Roman și apărut în ultimul număr al „Flacărei" reproducem strofa finală:

...In cărți frumosul este să știi s'ajuți norocul,
Atunci nu-i întîmplare, ci este artă jocul,
Și cîștigînd, ai încă și mulțumirea 'n piept
Că-i prost al tău protivnic, iar tu ești mai deștept.
Și-un om cuminte știe cînd trebui să se lese,
Cînd are punga plină, începe să nu i pese
De joc, glumește, rîde și-acasă de la pîndă
Se'ntoarce cavalerul cu joc și cu isbîndă...

INFORMAȚII

Astăzi, la orele 3 și 17 a trecut prin gara Iași, o parte din regimentul 13 Ștefan cel Mare.

D. Al. A. Badareu, ministru de Lucrări publice și ad-interim la interne, a fost în persoană la gară, pentru a supraveghea trecerea trupelor și a se convinge de aplicarea tuturor măsurilor sanitare.

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, a părăsit azi la ora 3 localitatea, plecînd în comuna Corni din județul Fălciu, unde s'a constatat un caz de holeră, confirmat.

Credem interesant a relata un caz caracteristic, în legătură cu cele ce publicăm în primul nostru articol de azi.

Cînd s'au produs primele două cazuri mortale din comuna Ștefănești—Ilfov, locuitorii erau atît de îngroziți, în cît au refuzat să îngroape pe cei doi morți. Se săpase groapa, dar nici unul dintre locuitori, nu vroia să îndeplinească pioasa datorie de a îngropa morții; — cuprinși de groază.

Pentru a rîdica moralul locuitorilor, d. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, a rîdicat d-sa însuși cadavrele și le-a transportat pînă la groapă.

Numai văzînd aceasta, locuitorii au ajutat la înmormîntare.

In informația noastră că d. T. Stoenescu a fost numit în comisiunea de rechiziție în locul d-lui dr. C. Enășescu, s'a omis a se opune, că d. dr. Enășescu refuzare a primi această însărcinare.

Ministerul lucrărilor publice a aprobat transportul gratuit pînă la Constantinopol, prizonierilor turci ce vin din Bulgaria sau Serbia.

Transporturile se vor efectua individual. sau în grup, pe baza recomandației făcute direct la stațiunile C. F. R. sau la agențiile S. M. R., de către Prefecturile de județe.

Din cauza ploilor abundente, o parte din calea ferată, în apropiere de Belcești, a fost ieri inundată și în parte distrusă.

Circulația trenurilor a fost suspendată.

Aseară cu trenul de 9 a sosit în localitate două companii din Batalionul 4 de vînători.

Trupa n'a fost debarcată ci condusă spre Dumești unde va face carantină.

Cu toate ordinele severe ce s'au dat un număr de soldați au sărit din tren la Nicolina, alții în gara Iași.

Comănduirea pieței oflînd, a luat repede măsuri pentru prinderea lor. Sub escortă au fost conduși la spitalul militar unde au fost instalați în corturi pînă ce li se face examenul dejecțiunilor,

*

Azi dimineață a trecut prin localitate ultimul tren, cu trupe din regimentul 4 de vînători, ducîndu se la Cucuteni, unde vor cantona timp de 5 zile.

In diferitele stațiuni trupele au fost aclamate.

Examenele de capacitate pentru elevii normaliști se vor ține între 10—20 Septembrie.

In satul Miroslava, s'au ivit trei cazuri de scarlatină, dintre care unul mortal.

In ziua de 18 Septembrie a. c. va avea loc în orașul nostru concursul pentru ocuparea posturilor de notari.

La liceul internat din localitate, examenele de corigență încep la 20 Septembrie, odată cu examenele de admitere și de bursă.

Inscrierile se primesc de acum.

Astă-zi dimineață d-nii dr. Colonel Riegler și dr. Flor medicul șef al orașului au plecat la Dumești pentru a face inspecția sanitară a batalionului 4 de vînători care se găsește cantonat acolo.

D' Colonel Anastasiadi comandantul garnizonei locale, roagă familiile soldaților aflați în carantină, ca timp de cel puțin 3 zile, să nu se apropie de bivuacuri.

Aceasta în interesul de a se evita o eventuală contaminare.

Primim, la redacție, scrisori de mulțumire adresate d-lor Căp. Patriciu și Locot. Totescu — Ofițerii coloanei 13 Parcului Artileriei corp. 4 de armată care s'au ocupat părințește de trupă așa fel ca să nu ducă nici-o lipsă.

Consiliul comunal va fi convocat în cursul acestei septămîni, pentru a rezolvi mai multe chestiuni de seamă.

D-na și d. Gh. Ghibănescu s'au întors astăzi din Rusia.

D. avocat Con Drăcșineanu se întoarce la finele săptămînii venind din Ems.

Două cazuri mortale de febră tifoidă au fost în orașul nostru în cursul lunei.

Astăzi la ora 3 a avut loc înmormîntarea regretatei d-re Filoteia Simionescu studentă în medicină, fiica Diaconului Dim. Simionescu, de la biserica Talpalari.

Moartea a provenit din febră cu complicații meningiale.

D. A. D. Xenopol, membru al academiei, pleacă în astă seară în Capitală.

Astăzi au sosit în Iași o sută de soldați din regimentul 13 Ștefan cel Mare din cei debili.

Eri a fost găsită strangulată în str. Sărărie tînăra Varvara Sulcică de 18 ani.

Cauzele sinuciderei nu sunt încă cunoscute.

Parchetul anchetează.

La secția III-a Trib. Iași s'a autentificat actul de societate pentru exploatări cinematografice între d-nii Bădulescu, Sadoveanu, Brudea și Iliescu.

Ni se atrage atenția că o sumă de indivizi, care se dau drept foști mobilizați, se dau la cerșit, pe motivul că le lipsesc unele efecte, pe care trebuie să le restituie, fără de care nu sunt demobilizați.

Cei în drept ar trebui să ia măsuri spre a împiedeca acest lucru de natură a atinge demnitatea armatei. Aceasta cu atît mai mult cu cît, în urma ordinilor date, demobilizarea se face îndată ce oamenii au ajuns în garnizoană, iar pentru lipsuri sunt urmăriți la vatra lor.

Ministerul a cerut revizoratului școlar să-i raporteze numărul învățătorilor din județul Iași, care sînt casieri la băncile populare, care fac parte din consiliul de administrație; care au avut a suferi pedepse disciplinare; care ar fi nepricepuți sau de rea credință etc.

Toate acestea pentru a se putea cunoaște în mod precis și real desfășurarea activității extra școlare a învățătorilor.

Știrea care a circulat prin unele ziare despre tînărul Kalerghi, purtător de vibrion se reduce la cele următoare:

Din Zimnicea, pe unde d-sa a intrat în țară, venind din Bulgaria fiind mobilizat, se anunțase într'adevăr serviciul sanitar din Huși și din Iași că ar fi purtători de vibrioni și în consecință fusese supus oarecăror măsuri de pază sanitară.

O analiză recentă făcută însă a dat un rezultat negativ și toate măsurile au fost ridicate.

D. Th. Berescu inspector al gimnasticei a înaintat ministerului se instrucție raportul anual, în care relevă rezultatele bune ce dă învățămîntul gimnasticei, în unele puncte de vedere, și lipsurile ce încă are la noi acest învățămînt.

Cea mai mare parte din școlile noastre n'au săli de gimnastică, iar cele ce au nu sunt inzestrate cu aparatele trebuitoare unui curs de gimnastică modernă.

Dovedind insuficiența lecțiunilor de o oră pe săptămînă, propune introducerea unei jumătăți de oră zilnic.

Batalionul 4 vînători reservă, sosit sub comanda d lui Lt.-colonel Criste, și cantonat în valea Ilenei din apropierea Cucutenilor, a fost întîmpinat cu pîine albă, zahar, coguiac, ceiau, brînză de munte, tutun, foițe, toate din belșug. care au făcut o nespusă bucurie bieților viteji apărători ai patriei. Impreună cu acestea s'a trimes și o prea duioasă și simțită scrisoare, prin care „Societatea Crucea Crucea Roșie" a doamnelor, filiala Iași, le urează bună sosire, și la care scrisoare d. Comandant a respuns imediat prin acelaș aducător:

Prea stimată Doamnă,

In primul loc vă rugăm, ofițerii și trupa, să scuzați impoliteța mijlocului întrebuințat pentru a vă răspunde — dar fiind în tabără nu avem alegerea.

Pentru soldații noștri rezerviști, oameni mai în vrîstă, cari și-au lăsat gospodăriile și soțiile, grija ce Doamnele Romîne le poartă, îi mîngîe și îi întărește în credința că neajunsurile ce au suferit, nu sunt uitate de țară și de ai lor. Soldații prin un întreit urra, ne roagă să fim mijlocitorii lor și să vă arătăm nețărmurita lor recunoștință pentru mulțumirea sufletească ce le-ați dat. Mulțumirea cea mai mare ce poate fi: aceia a Romînului care fiind departe de casa lui, știe că Doamna Romînă e cu gîndul și sufletul la el.

Primiți vă rog stimată Doamnă asigurarea respectului și recunoștinței ce vă păstrăm.

Comandantul Batalionului 4 Vînători rezervă
Lt.-Colonel Criste

Tot la soldații din acest batalion societatea le-a dăruit prin excepție, hainele și lengeria complectă pentru a se putea reîntoarre la vetrele lor, precum și bani de cheltuială.

Societatea a mai trimis 2040 de pîini, 12 lăzi a 25 k. zahar, 66 litruri cogniac, 21 kilo ceaiu, pentru Batalionul 4 Vînători cantoat tot în apropierea Cucutenilor pentru carantină și care au primit cu multă bucurie aceste daruri atît de la timp sosite.

*

Regimentul 13 Stefan cel Mare va fi întîmpinat cu 3600 pîini albe, 72 litruri cogniac, 22 lăzi cu zahar, 25 kilo ceaiu, ca o mică mîngăere pe lîngă toate suferințele, boala și neajunsurile ce scumpii și bravei noștri soldați le-au suferit, din diferite și nenorocite împrejurări.

*

Sîmbătă 24 August s'a împărțit asemeni la spitalul militar, soldaților ce au sosit din Zimnicea cu trenul de dimineață, tot din partea Crucei Roșie, cogniac și pîine. A fost un moment foarte mișcător cînd soldații văzînd pîinea albă și-au aruncat ochii în spre cer, și-au făcut cu evlavie cruce și au sărutat pîinea!

Mulțumirea și bucuria lor era de nedescris, parcă li s'ar fi dăruit aur! Și aur era în adevăr pentru ei bucata de pîine. Pentru ei care se mulțumesc cu atîta de puțin fără a cîrti. In adevăr sufletul și inima Romînului sunt sublime.

D. dr. Riegler, prim efor al Casei Sf. Spiridon, a inspectat azi la orele 10 dimineață, Institutul Grigorie Ghyka.

D-sa a hotărît, să înceapă dărămarea caseler portarului ce se află la intrarea în Institut, iar *Leagănul*, în care sunt aruncați copilașii, de către mamele rele, să fie instalat în clădirea veche, la care urmează a începe reparațiile.

Marie și Savel Zăhărescu, Eugenie și dr. Anibal Bălăceanu, Titus Giurcăneanu, adînc mișcați de nenumăratele simpatii ce li s'au aratat cu ocaziunea perderei neprețuitei lor mame și soacre D-na **PROFIRA G. GIURCĂNEANU** și neputînd răspunde fie cărui în parte, mulțumesc cu recunoștință tuturor amicilor, cunoscuților, d-lui revizor școlar și onor. colege și colegi pentru buna voința ce au avut a lua parte la această tristă ceremonie și a'i mîngîia în această mare nenorocire de care au fost așa de crud loviți.

Azi au sosit în localitate, exact la orele indicate, batalioanele 2 și 3 ale regimentului 13 Ștefan cel Mare.

Batalionul II avea un bolnav, pe d. doctorand Costinia, care însă probabil nu e bolnav de holeră, ci sufere de gripă.

Trupele au plecat spre Valea Ilenei unde vor cantona.

Batalionul I cu statul major întîrzîind îmbarcarea, va sosi abia mîine dimineață.

D. ministru Badareu, a asistat însuși la trecerea trupelor prin localitate și a luat o sumă de măsuri, pentru ca medicii să facă de urgență analizele bacteriologice ce se vor mai crede necesare, și să ieie toate măsurile dictate de împrejurări.

Epitropia Sf. Spiridon face cunoscut internilor ca pînă la 1 Septembrie toți internii să se prezinte la secțiile lor respective.

Contrar vor fi înlocuiți.

Astăzi la orele 2 d. Botez directorul prefecturei, împreună cu medicul primar al județului Grigoriu și căpitanul Corjescu, au inspectat trupele cantonate în valea Ilenei și starea higienică a orașelor Cucuteni, P. Iloae și împrejurimi.

La prefectura județului a sosit eri numirea ca medic primar al județului a d-lui dr. C. Grigoriu.

Cu cea mai vie părere de rău aflăm că la București a încetat eri din viață doamna Hélène Vidrașcu soția d-lui procuror al curții de casație Michel Vidrașcu.

D na Vidrașcu născută Catargi, e originară din Iași și se înrudește cu multe familii din societatea înaltă eșană.

Luînd sinceră parte la doliul ce a lovit pe distinsul magistrat și familia sa, îi rugăm a primi condoleanțele noastre.

Iată noul program al cinematografului Pathé Frères din „Grădina Traian" de astă-seară Luni 26 August:

Marta, fata saracă. Splendid roman contimporan în 2 acte. Rolurile sunt interpretate de cei mai buni artiști ai scenelor străine.

Hiena. Film parizian de mare artă. Subiect foarte original. Doi perfizi și mizerabili se servesc de cea mai mare infamie pentru a stoarce bani de la o tînără fată.

O călătorie în Sicilia (Italia), interesante vederi după natură.

Ramașagul lui Marius, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariție din „Eclair-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

Mercuri 28 August program nou: Copilul nebuniei, extraordinară desfășurare în 2 părți—Balcanul lui Prince, scene comice, etc.

*

In caz de timp nefavorabil reprezentația va avea loc în sala Circului Sidoli.

Camera de punere sub acuzare a respins apelul d-nei Fany Brüker, arestată pentru faptul de complicitate la bancrută frauduloasă.

Trib. secția I a a confirmat mandatul lui I. Moscovici, arestat pentru faptul de conrupere de minore.

Eri s'a celebrat căsătoria civilă a d-lui Alexandru Panu, avocat din Galați, cu d-ra Florica Bardasare.

Căsătoria a fost oficiată de d. Anibal Ciurea, ajutor de primar.

La licitațiile ținute ieri și azi la cazarmă pînă la ora 12 din zi s'au vîndut cai în valoare de 20.0000 lei.

Banii au fost depuși la Administrația Financiară.

Licitația continuă pînă la ora 7 p. m.

Cea mai mare parte din cumpărători sînt, țărani.

BEȚI FRANCK-CAFEA!—Profesorul universitar Dr. Schmiedeberg din Strassburg a stabilit în mod științific, că cafeaua din cicoare însușește efecte valoroase, cari desinfectează și împiedecă putrefacția.

Prin urmare în vremurile actuale poate să fie de mare folos, dacă pentru potolirea setei se consumă în general în loc de apă un decoct de Franck-Cafea.

Intr'un litru de apă se fierb 15 gr. Franck-Cafea cam 3 minute, după aceasta decoctul se strecoară. Acesta se poate consuma cald sau rece, potolește setea, are un gust escelent, și este foarte eftin.

Fabrica „FORTUNA"

IAȘI — Strada Moțoc — IAȘI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou și înzestrată cu mașinele cele mai moderne.

Furnizează cu prețuri ieftine:

Stejar rotund și în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.
Grinzi de stejar. Tocuri pentru uși.
Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.
Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund și tăiat în toate dimensiunile.
Cutii și lăzi de lemn pentru ori-ce scop.
Bețe rotunde. — Specialități în diferite articole de lemn.
Mașinele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază și cu ora, atașând lucrători special instruiți.

Soc. Creditului Funciar-Urban

— DIN IAȘI —

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința generală că Miercuri 28 August (10 Sept.) 1913, ora 10 dimineața, se va ține licitație pentru vînzarea materialului provenind din dărămarea zidurilor, pînă la suprafața pămîntului, rămase după incediul imobilului fost Eva Dulberger din Iași str. Albă No. 3 și stradela Cucu și Labirint.

Daramarea zidurilor și nivelarea terenului se vor face pe comptul cumpărătorului,— iar prețul va fi achitat imediat după aprobarea licitației.

Direcțiunea

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Lupta în contra epidemiei de holeră

— Nouile măsuri luate —

Bucureşti.—In vederea combaterii holerei, d. ministru Al. Badareu a dispus la direcţia serviciului sanitar următoarele noui măsuri:

Conducerea măsurilor este încredinţată d-lui subdirector d-tor Mezincescu pentru judeţul Teleorman; inspector d-tor Demetrescu pentru jud. Romanaţi şi d. inspector d-tor Glineanu pentru jud. Olt.

Toate aceste regiuni vor fi împărţite în sectoare. In capul a 5 comune cntaminate va fi cîte un doctor, şi pentru fiecare grup de cîte 10 comune supravegherea va fi încredinţată unui medic primar de judeţ.

S'a pus la dispoziţia fiecărui inspector cîte un automobil şi un camion-automobil, pentru transportul agenţilor sanitari, materiilor de desinfectare şi medicamentelor necesare).

Noi cazuri de holeră în Capitală

Bucureşti.—In Capitală s'au constatat azi cîte-va cazuri noi de holeră.

Astfel în strada Maidan 37 s'a îmbolnăvit fata Elena Andronachi, în strada Fabrica de chibrituri s'a îmbolnăvit un domn Abramovici; în strada Principatele unite 6 s'a îmbolnăvit o ordonanţă, în strada spitalul 93, s'a îmbolnăvit un sergent de stradă anume Ciobanu Mihail.

La spitalul Pantelimon s'a îmbolnăvit de holeră un anume Alex. Popescu.

Toţi bolnavii au fost izolaţi.

Holera la Bârlad

Bârlad.—Un nou cas de holeră s'a ivit la un soldat din regimentul 12 Cantemir. Soldatul e din Bîrlad şi a fost în familie cu o zi înainte.

S'au luat cuvenitele măsuri sanitare.

Situaţia la Zimnicea

Direcţia generală a serviciului sanitar, dd următoarea situaţie a lazaretului din Zimnicea pe ziua de cri 25 August. Total bolnavi în 1081. Intraţi 115, eşiţi, 16, morţi 3, ramas 617.

Şeful Lazaretului, **Dr. Lupu.**

Holera în jud. Fălciu

Huşi. — In satul Corni, comuna Epureni, judeţul Fălciu, locuitorul Gheorghe Olariu s'a îmbolnăvit prezentînd simptome suspecte.

Analiza bacteriologică a dovedit că este vorba de un caz de holeră.

S'au luat toate măsurile de izolare şi s'a format un cordon sanitar în jurul satului.

Numire

Bucureşti.—D. Lupu Costachi numit membru în comisia pentru răscumpărarea terenurilor în ţara cucerita, a demisionat din demnitatea de comisar al guvernului pentru rechiziţii.

In locul d-sale a fost numit comisar al guvernului d. C. Plesnilă din Galaţi.

Intoarcerea trupelor la Dorohoiu

UN MORT SUSPECT IN TREN

Dorohoi.—Eri la ora 5 p. m. a sosit în Dorohoiu, batalionul 2 din regim. 8 Dragoş No. 29. Trenul s'a oprit la 3 kilometri de gara Dorohoi. In tren era soldatul Panţiru Ioan, ce murise probabil de holeră. Intre staţiile Paşcani—Cucuteni s'a dispus îngroparea cadavrului şi izolarea soldaţilor ce au fost în contact cu holericul. S'a mai găsit un soldat cu febra tifoidă ce s'a izolat în lazaretul de lîngă bivuac, iar trupele trebue se facă carantină. S'au trimis fecale pentru analiză, laboratorului din Iaşi.

Decretul de demobilizare

Bucureşti.—Pe ziua de 31 August va apărea decretul regal prin care armata este considerată ca trecută pe picior de pace.

S'a hotărît că termenul de o lună, prevăzut în legile speciale în legătură cu mobilizarea, curge de la această dată.

Cazul grav din Tecuciu

Medicii militari nu se supun măsurilor de combatere a holerei.

— Dela corespondn. nostru particular —

Tecuci.—La 24 August, ora 3 p. m. a fost adus la lazaret soldatul Vasile Albu din regim. 24 Tecuci, compania mitraliere, cu simptome grave de holeră.

Materiile fecale s'au trimis la analiză.

Regimentul 24 a intrat în oraş înainte de împlinirea carantinei. Medicii militari au refuzat a pune la dispoziţie aparatele de dezinfectare şi n'au vrut să confere asupra măsurilor urgente ce trebuesc luate.

Au interzis accesul în tabără a d lui Emil Serea, medicul oraşului Tecuci, şi al d-lui inspector Drugescu.

La plecarea din tabără, nu s'au astupat macar gropile de dejecţiuni.

Toate acestea constituesc un enorm pericol pentru oraş şi judeţ.

Buletinul oficial al Holerei

Bucureşti. — Iată buletinul oficial despre mersul holerei, comunicat de direcţiunea generală a serviciului sanitar, pe ziua de astăzi:

Jud. BRAILA.—Brăila-lazaret 1 mort, militar.

JUD. COVURLUI. — *Galaţi-lazaret,* **1 mort militar, cazuri noi 1, militar.**

Jud. FALCIU.—Epureni-Corni 1 mort.

JUD. IALOMIŢA.—Focariciu, 8 cazuri noi, 1 mort.

JUD. ILFOV.—Colentina-spital, 3 cazuri noi.

Jud. MEHEDINŢI.—T. Severin, 1 caz nou.

JUD. OLT.—Slatina, 2 cazuri noi.

Crăciuneii de sus, 5 cazuri noi.

Crăciuneii de jos, 2 cazuri noi.

Coceana, cazuri noi 2.

Poiana, 1 mort.

JUD. ROMANAŢI.—*Corabia,* **8 cazuri noi, morţi 4.**

Gărcov—Silistrioara, **7 cazuri noi, 3 morţi.**

Djuvăreşti, 1 mort.

Isbiceni, 1 mort, cazuri noi 3.

Baldovineşti, 1 mort.

Islaz, 7 cazuri noi, 3 morţi.

Vieni, 1 caz nou, militar. un mort.

Gropşani, 1 caz nou, 1 mort.

Ruseneştii de jos: **4 morţi, un caz nou.**

Slatioara, 2 morţi, 5 cazuri noi.

Bădăstriţa, **2 morţi, 2 cazuri noi.**

Bălteni, 5 cazuri noi, 3 morţi.

JUD. TELEORMAN.—*Măgurele,* **11 cazuri noi, 3 morţi.**

Atîrnaţi, 2 cazuri noi.

Caravetz, 1 caz nou.

Flămînda, 7 cazuri noi, doi morţi.

Odaia, 2 cazuri noi.

Peretu, 1 caz nou,

Slobozia, 1 casuri noi

Suhaia, 1 mort.

Viişoara, 1 caz nou, 1 mort, militar.

Zimnicea, 3 cazuri noi, 1 mort.

JUD. TUTOVA.—*Bărlad-lazaret,* **2 cazuri noi, militari.**

JUD. VILCEA. — *Dragaşani,* **3 cazuri noi, 4 morţi.**

JUD. VLAŞCA.—*Singurei* **1 caz nou, militar.**

ŢINUTURILE.—Turtucaia, 11 cazuri noi.

In total au fost pe ziua de azi 112 cazuri noi, dintre cari 2 militari şi 46 morţi dintre care 1 militar.

Situaţia generală despre mersul holerei este:

553 cazuri vechi.
112 cazuri noi.
46 morţi.
15 însănătoşiţi.
Rămaşi 604.

La aceasta se adaugă 50 militari în spitalul din T. Măgurele, 25 la Sulina şi 50 la Silistra.

(s.) Dr. MINOVICI

Situaţia în Focşani

Focşani. — Pe ziua de 25 August au fost în spitalul judeţean 7 bolnavi vechi, dintre cari 6 militari şi 8 suspecţi, dintre cari doi soldaţi.

In combaterea holerei

Slatina. — Pentru a se activa lupta contra holerei s'a dispus a se trimete aci de urgenţă un laborator volant, o etuvă şi ser suficient pentru inocularea întregei populaţiuni din comunele contaminate.

Comisiile de anchetă

Bucureşti.— S'a semnat jurnalul consiliului de miniştri pentru numirea celor două comisiuni de anchetă.

Din comisia administrativă fac parte d-nii generali Lambrino, Culcer, Zottu şi Socec şi d-nii d-tor Istrati, V. G. Morţun, Lupu Costachi şi Mihai Manolescu, consilier la Inalta Curte de Compturi.

Din comisia sanitară fac parte d-nii generali Crăiniceanu, Coandă, d-tori Thoma Ionescu, I. Cantacuzino şi Bărdescu.

Evadarea lui Pantelimon

Santinela Neculai Irimia se predă autorităţilor

— Planurile lui Pantelimon —

Tg,-Neamţ.—In noapte de Vineri spre Sîmbătă, Pantelimon şi tovarăşii sei, au fost la Chitici, unde au petrecut noaptea.

Inainte de a se culca, Pantelimon a mai stat de vorbă cu foasta sentinelă Irimia Neculai, pe care Pantelimon îl bănuia că ar fi pe cale să-l trădeze.

In zori de zi, Pantelimon trezindu-se, a constatat în adevăr că Irimia dispăruse.

In adevăr acesta, de îndată ce Pantelimon adormise, a luat-o la fugă şi s'a predat notarului din Pipirig.

Pantelimon—spun unii locuitori —a luat o altă direcţie, de cît cea hotărîtă de mai înainte.

Irimia spune, că era convenit, ca azi Luni să jefuiască pe călugării Daniel şi Calinic de la M-rea Neamţ, apoi pe negustorul Ancel din Tg.-Neamţ. De aici avea să caute un drum, pentru a trece frontiera.

Se crede că Pantelimon se găseşte în judeţul Suceava.

Credit extraordinar

Bucureşti.—Consiliul de miniştri a acordat ministerului lucrărilor publice un credit de 1,300,000 lei pent u completarea şi întreţinerea şoselei Tartucaia—Silistra—Dobrici—Balcic, pînă la budgetul anului viitor.

Serviciul Telegrafic

Pretenţiile Turciei

Constantinopol.—Ziarul „Tanin" declară că în nici un caz Poarta nu va ceda absolut nimic din cererile sale minimale, adică toate ţinuturile actualmente ocupate în mod efectiv de trupele otomane să rămînă sub dominaţiunea turcească.

Cercurile politice turceşti cred că Bulgaria va primi punctul de vedere turc.

*

Constantinopol.—Răspunzînd declaraţiilor făcute presei, de d-nii Sawoff şi Nacevici, presa oficioasă relevează că tocmeala e de prisos şi că Poarta va stărui spre a menţine sub dominaţiunea otomană: Dimotica, Ortachioi şi Kirkilise.

Presa turcească primeşte cu răceală declaraţia bulgară privitoare la o viitoare înţelegere turco-bulgară.

In genere se crede, în cercurile bine informate, că Poarta va stărui spre a păstra calea ferată la Adrianopol, cu punctele necesare apărării sale.

*

Constantinopol.—Poarta negociază, prin intermediul ambasadei turceşti din Washington, un împrumut de 50 milioane franci, cu un sindicat american. Inţelegerea ar fi gata.

*

Delegaţii turci au conferit ieri cu ministerul de rezboi, spre a elabore amănuntele din programul lor.

Conferinţa se va întruni la Poartă, în biroul ministerului de externe care a fost aranjat special.

Prima şedinţă va fi orezidată de Marele Vizir, Talaat.

Armonia Austro-Rusă

Petersburg.—Preşedintele consiliului, d. Kokowzew, a primit pe reprezentantul lui „Correspondenz Bureau" căruia i a spus în privinţa raporturilor austro-ruse, că armonia presei oficioase, care s'a putut constata iarna trecută, a deschis calea unei conversaţii mai amicale între cele două state vecine.

D. Kokowzew a relevat faptul că dacă s'a putut, în momentul critic din iarna trecută, înlătura pericolul care ameninţa pacea lumei, acest rezultat se datoreşte mai ales înţelep iunei şi dragostei de pace a celor doi monarhi.

Incident ruso-turc

Khoi.—Agenţia Westnic află că un detaşament rus care, din cauza luptelor dintre Kurzi şi creştini, a înaintat pînă la Tergever, a fost atacat lîngă Chaki de trupele turceşti intrate în Persia.

După o luptă de 4 ceasuri, ruşii au fugărit pe turci pricinuindu-le pierderi simţitoare. Ruşii au avut 2 morţi şi 6 răniţi.

Turcii au pierdut 2 ofiţeri şi 8 soldaţi morţi.

Doi ofiţeri turci s'au prezentat azi la detaşamentul rus şi au exprimat regretele lor pentru atacul din ajun, dînd promisiune că vor evacua toate posturile turceşti de pe teritoriul persan.

Atrocităţi greceşti

Sofia.—Agenţia bulgară află că nişte detaşamente de evzoni şi de antarţi au apărut în ziua de 20 August în satele: Grabovo, Cuchichia, Machiovo, Mocrine şi Maslari, în districtul Strumiţei, silind pe locuitori să părăsească casele lor spre a emigra pe teritoriul grec. Chiar la Strumiţa 4 turci au fost ucişi de carece nu vroiau să emigreze.

Atitudinea marelor puteri

Berlin.—„Gazeta din Germania de nord" zice în privinţa negocierilor bulgaro-turce că şi marele puteri mărturisesc un mare interes pentru o înţelegere statornică turco-bulgară şi să stingă ultima scîntee a ostilităţilor dintre Bulgaria şi Turcia.

Turburări la Adrianopole

Sofia.—După ştirile sosite aici dintr'un isvor autorizat, dezordine grave s'ar fi întîmplat la Adrianopole, între tinerii şi bătrînii turci.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

In ziua de 18 August a. c. aducîndu-se la Ocolul Comunal una iapă, la păr murg închis, coada, coada negre, la piept e roasă de ham, pe pulpa stîngă de dinapoi literile R. C. talia 1 m. 70 c. m. Se publică aceasta spre ştiinla tuturor şi pentru ca proprietarul să se prezinte în termen de 15 zile cu dovezile ce le va fi avînd, spri a primi iapa căci de la acea dată se va vinde prin licitaţie.

No. 17113 26 | 8 August 1913

Pentru o şcoală secundară particulară, *într'un oraş de provincie, se caută o doamnă sau domnişoară, absolventă a cel puţin 8 clase secundare sau studii analoage, căreia se va încredinţa direcţiunea acelei şcoli şi predarea limbei franceze şi eventual a pianului.*

A se adresa prin corespondenţă, sau verbal, **d-nei profesoare Maria D. Cădere,** *com. Buciumi pentru lămuriri şi condiţiunile de contractare.*

Pensionatul Knoch

care există de mai bine de 25 ani

Iaşi, str. Cuza Vodă 16

Se aduce la cunoştinţa onor. public cum că înscrierile se fac cu începere de la 20 August, iar cursurile încep la 10 Septembrie.

Se predă limba Romînă, cursul primar după programa statului, depunîndu se examenele la şcolile statului.

Limba romînă, franceză şi germană curs primar şi secundar facultativ. Piano, gimnastica, lucru manual şi croitorie.

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi, 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: Ana Obreja Belceşti.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domicilju.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Tesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiteri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandita

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Ischiasul, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu sa se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi coriferii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1971—Mercuri 28 August 1913

Tratativele turco-bulgare. Mersul epidemiei

Interimatul d-lui Al. A. Badareu şi combaterea holerei

Epidemiile de holeră sunt corolare fatale ale războaielor. E adevărat însă că nu numai localităţi de sîngeroase amintiri războinice evocă umbre de triste epidemii—Sevastopol, Sadova, Tripolis,—dar numeroase oraşe europene au făcut trista experienţă a flagelului în timpuri aşa zise normale şi ar fi destul să amintim Valencia în 1885, Hamburgul 1892, Viena în 1896, Veneţia, mult mai încoace—şi atîtea altele.

Din epidemie pur asiatică, ea a devenit, cu vremea, tot graţie războaielor poate, o fiică adoptivă a Europei şi dacă a mai pierdut în cursul vremei din virulenţa ei, din puterea ei distrugătoare, şi-a păstrat esenţialele ei caracteristice.

In primul rînd, acea de a fi o boală *sui generis*, anume de a pune în mişcare, sub forma unui instinct de conservare şi de salvare, toată îndărătnica rezistenţă a maselor populare, refractare măsurilor sanitare eroice, în loc de a fi auxiliarele lor. Ar fi de ajuns să recitească cineva impresiile bătrînului doctor italian Ughetti din vremea epidemiei de holeră din Sicilia, ca să aibă imaginea vie a stării de lucruri din toate marile epidemii de holeră. Cităm literatura apusană, iar nu acea orientală unde tablourile sunt mult mai tragice, cu epizoade holerice din Odessa, ori din Stambul.

Cetitorii „Opiniei" au putut lua cunoştinţă, eri, despre cazul celor două cadavre holerice, pe cari ţaranii refuzau să le îngroape. In mic, iată o situaţie oribilă, aşa cum o crează preste tot izbucnirea teribilei epidemii, însoţită de o dezlănţuire a prejudecăţii şi a instinctelor populare.

A doua mare caracteristică socială a epidemiei de holeră este că ea devine o chestiune de regim.

Nu numai în înţelesul regimului alimentar,—individual şi general, important şi uneori chiar hotărîtor; dar în înţelesul de regim administrativ, pentru că ea impune desfăşurarea maximului de energie, de bunăvoinţă şi de pricepere socială, întru înăbuşirea flagelului.

Două sunt condiţiunile în care o autoritate superioară poate fi chemată să combată epidemia. Cînd ea ameninţă din afară de frontierele ţării; cînd ea a pătruns înlăuntrul frontierei şi cată a fi localizată şi stinsă.

In condiţiunea cea dintîiu se găsia ţara noastră, acum cîţiva ani, tot în acelaşi anotimp, cînd d. V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice avea interimatul ministeriului de interne, a d-lui Ionel Brătianu.

S'a recunoscut şi lăudat activitatea d lui Morţun în luare de măsuri militare—sanitare în potriva pericolului ce ne ameninţa dinspre hotarele Rusiei.

Cu totul altele însă sunt împrejurările ca acele prin care trecem acum, cînd, în urma ştiutelor evenimente, molima s'a strecurat dincoace de Dunăre, odată cu domobilizarea, după ce tratatul din Bucureşti îndatora Statul Romîn să-şi recheme în scurt timp trupele, în rîndurile cărora a secerat holera pe cîmpiile Bulgariei.

In potriva epidemiei lăuntrice — măsurile sunt infinit mai anevoioase. In afară de complexul de împrejurări şi prejudecăţi de care am pomenit, ai de a face, în epidemia de holeră, cu acel imens şi paradoxal pericol social al purtătorilor de vibrioni, putînd să samene boala pretutindeni; ai imposibilitatea materială şi socială de a obliga pe călători la carantină, căci ar fi să izolezi o parte a ţării de cealaltă, un judeţ de altul, un strat social de celelalte; să întrerupi în bună parte relaţiunile esenţiale de la o regiune la alta. Fără a mai vorbi de greutăţile speciale de a menţinea disciplina trupelor după războiu şi după atîtea peripeţii.

Dar la toate aceste se adaogă, în actualele împrejurări, dificultăţi cu totul de altă natură. Amestecul de atribuţiuni şi autorităţi; conflictul, uneori discret, alori faţiş, între medici militari şi civili, cu consecinţa funestă—între toate—neaplicarea ordinelor sanitare.

Toate aceste varii şi stranii elemente ce se întîlnesc şi se ciocnesc în epidemia de astăzi sunt expuse şi sintetizate în memorabilul raport înaintat de către d. Al. A. Badareu, M. S. Regelui, raport în urma căruia s'a obţinut o disciplinare şi o coordonare a măsurilor indispensabile şi s'a început lupta sistematică în potriva holerei, luptă dusă zi cu zi, ceas cu ceas, şi cu ale cărei faze cetitorii noştri au fost ţinuţi în curent, pe cît posibil.

Va trece însă vreme, pînă cînd se va putea cunoaşte în toate amănunţimele ei lupta cea mare, activitatea cea supra-omenească pe care a cerut-o localizarea şi înlăturarea primejdiei. Suntem încă în toiul campaniei anti-holerice şi pericolul, oricît de energic combătut, nu este deplin biruit. Dar spre liniştirea spiritelor e necesar să reînoim constatarea şi asigurarea că, în materie de regim administrativ, nu s'a putut şi nu se poate o mai intensă descatenare de energie în luptă de cît acea pe care d. ministru Badareu, ad-interim la interne, o pune, de cîteva săptămîni încoace, în serviciul cauzei celei mari, secundat de autorităţile sanitare superioare, cărora le a imprimat cea mai desăvîrşită unitate de acţiune şi de direcţiune, realizînd o diviziune a muncii, a îndatoririlor şi a respunderilor.

Opera de sistematizare şi organizare trece, în chestiuni de combatere a holerei, înaintea operei ştiinţifice propriu zise, atunci cînd nu ai putinţa, de a institui, pur şi simplu, carantine la frontiere şi de a aplica articolele vre unei convenţiuni internaţionale.

Populaţia noastră recunoaşte şi va recunoaşte încă şi mai mult, după trecere de zile, că interimatul d-lui Badareu a însemnat cel mai laborios epizod din această fază a stării noastre de după războiu, — stare de enervare generală, cînd lumea se aştepta cu vie nerăbdare, la deplina libertate în reluarea relaţiunilor, la valorificarea avantagiilor dobîndite; stare de enervare firească după luni de criză, de mobilizare şi de restricţiuni de tot felul.

A înfrîna puterea colosală a flagelului, a nu-i lasa vremea să se întărească—a fost îndatorirea cea mare şi grea a autorităţii supreme pe care fu chemat s'o reprezinte ministrul de interne ad-interim şi, suntem încredinţaţi, nu numai generaţia de astăzi care l'a văzut la lucru, pururi neadormit, aclamîndu-l azi în lazarete, mîni în mijlocul soldaţilor — sătui de atîta disciplină şi arzînd de nerăbdarea întoarcerei! — fără o clipă de răgaz, fără o clipă de uitare şi de distracţie, ci şi generaţia de mîne, care va cunoaşte mai deplin cît de mare a fost, la un moment dat, primejdia, ca să preţuiască meritul energiei care a contribuit, înaintea tuturor, la înlăturarea ei.

△

POLITICE

ACORDUL PARTIDELOR

Epoca de astăzi cuprinde un nou articol program, datorit d lui N. Filipescu. E singurul, care merită un moment de cercetare şi aprofundare—celelalte articole de pînă acum fiind mai mult expresia patimei de cît a judecăţei.

De data asta d. Filipescu vorbeşte de nevoia acordului partidelor, în scopul de a aşterne reformele necesare interne şi a pregăti ţara pentru ziua supremă, care poate fi foarte apropiată, cînd din nou şi în mod definitiv se va tranşa teribila chestiune balcanică.

Desigur problema atinsă de d. Filipescu ie interesantă din toate punctele de vedere. Marele reforme interne nu pot fi amînate — şi nici odată ele nu ar putea fi mai bine efectuate de cît prin colaborarea tuturor partidelor. Pregătirea pentru ziua supremă, aşa ca România, a t u n c e a, ca şi astăzi, să aibă un rol hotărîtor, nu va putea fi făcută mai bine de cît printr'un acord al partidelor pentru o continuitate în politica externă şi o solicitudine constantă, continuă, pentru armată.

Suntem de aceiaşi părere cu d. Filipescu. Ceva mai mult. Şeful nostru a preconizat şi susţinut din răsputeri nu numai teoria ocazională şi ad-hoc, a acordului partidelor dar a insistat pentru aplicarea practică a lucrului, prin formula unui guvern naţional.

Un atare guvern n'ar fi avut numai căderea de a rezolvi problemele în legătură cu întrarea României în acţiune, dar ar fi avut marea misiune de a efectua reformele necesare, consecinţă ineluctabilă a războiului. Cît de trainice, cît de lipsite de exagerări—într'un senz sau altul—ar fi fost reformele efectuate de un guvern naţional! Şi cît de mult ţara ar fi fost lipsită de agitaţiuni sterpe—care desigur nu vor întârzia să vie — într'un moment, cînd clasa diriguitoare ar trebui să dea exemplul unui acord perfect, după cum şi clasa diriguită a dat dovada unui atît de unanim simţ de iubire de ţară şi de obedienţă faţă de legile ei!

Un atare guvern ar fi fost un început de realizare a celor preconizate odinioară de d. Take Ionescu, astăzi de d. Filipescu. Pentru acest lucru însă d. Take Ionescu a fost atacat, socotit ca trădător al cauzei conservatoare, pe cînd astăzi, cu scop lesne de ghicit, patronul „Epocei" afişează ideia, ca un punct de program pentru viaţa noastră politică de mîine.

Noi n'am avea nimica de obiectat dacă lucrul s'ar realiza macar astăzi—deşi credem că ie mult mai greu. După ce conservatorii au pus stampila lor pentru opera efectuată prin intrarea Romîniei în acţiune, nu se poate ca liberalii să nu pretindă o operă exclusivă de partid cînd ie vorba de reformele care urmează să fie făcute, ca o urmare a războiului făcut de Romînia.

Şi nu ne miră că d. Filipescu vine astăzi de abia cu această idee, căci am spus doar, că d-sa ie omul care vrea cînd nu se poate şi nu vrea, cînd se poate.

NOTA ZILEI

Fanfaronadă...

Ca să dee la cap Grecilor, foştii lor aliaţi—Bulgarii—au telegrafiat prin o agenţie a lor în toată Europa, următoarele:

«Guvernul din Sofia publică o nouă serie de fotografii, de scrisori greceşti confiscate la curierul Reg. XX cu prilejul înfrîngerii lui la Razlog. Autorii scrisorilor spun toţi că dînşii merg spre o regiune populată de bulgari şi ard toate satele.

Mai ales unul dintr'înşii într'o scrisoare adresată unui anume George Carta la primul detaşament de infirmieri din div. 9 din Argyrocastro scrie textual: Din ordinul regelui măcelărim pe toţi bulgarii. Nu lăsăm nici un sat nears şi nici o fată neviolată».

Nu ştim dacă ar fi tot aşa de serioase toate „documentele", întru cît „spun toţi" şi „mai ales unul".

Dar nouă, cetind documentul şi cum cunoaştem de mult pe evzonii moderni, înclinăm a crede că e o simplă... fanfaronadă, lauda cu fetele.

Atîta... foc nu au descendenţii vechilor heleni, chiar dacă, luptînd cu Turcii bicisnici, s'au dovedit mai puţin impotenţi de cum îi credea lumea...

ECOURI

Celebrul doctor Levret fu chemat la Curte să îngrijească pe princesă.

Delfinul (prinţul moştenitor) îi zise:

— Eşti mulţumit, cred, d-nule Levret, să îngrijeşti pe d-na delfină. Iţi faci reputaţie.

— Dacă reputaţia mea n'ar fi fost făcută, răspunse liniştit doctorul, n'aşi fi acuma aci.

*

La Pretoria s'a ridicat, o statue bătrînului Kruger.

E înfăţişat în picioare, în redingotă şi în cap cu înalta-i şi legendara pălărie.

Insă n'a fost satisfăcută dorinţa nevestei lui, care consta în acea că pălăria să fie săpată în vîrf şi umplută cu apă pentru a veni păsările şi să bea apă!

*

D-nul de Pont de Veyle, de trei-zeci de ani în şir, îşi petrecea serile la d-na du Deffaud.

Murindu-i nevesta, toţi credeau că se va căsători cu vechea lui prietină şi, fiind încurajat în direcţia aceasta, Pont de Veyle răspunse:

— Nu; căci n'aşi mai şti unde să-mi petrec serile.

OAMENI ŞI LUCRURI

Extremităţile se ating

Spuneam eri, aci, că nu-i poate strica din cale afară mult conducătorului mişcării social-democrate romîne o mică încercare de a-l... calomnia.

Mai întâiu, pentru că prea acopere cu fărîma de autoritate publicistică ce şi-a creat desesperanta lipsă de talente şi temperamente adăpostite în organizaţia efemeră, pe care a preluat-o din alte mîni, tot aşa de nesigure.

Apoi, pentru că într'adevăr poate fi bănuită şi mustrată linia de conduită ce a imprimat ziarului, în care nu ne întîmpină nici-odată, dar nici-odată, un cuvînt rău impotriva Bulgariei, de unde — întîmplător—ne-a venit, descendentul patriotului bulgar, a cărui fotografie atîrnă cu solemnitate în toate locuinţele bulgăreşti. Nici-un cuvînt rău, — după atîtea rele şi atîtea prostii săvîrşite în contra bunului simţ, fără a mai vorbi de marile neajunsuri pricinuite de politicianii democraticei Bulgarii.

Dar toate aceste ar fi floare la ureche pe lîngă chipul deplorabil în care un intelectual cum s'a afirmat şi crezut că este d rul Racovski — a lăsat să fie „redactată" *Romînia Muncitoare*. Un ziar trivial bagatelizează şi ridiculizează o întreagă mişcare, chiar dacă ar fi mai vigoroasă şi mai temeinică de cum este, în ţară la noi, mişcarea socialisto-sindicalistă.

Intr'o organizaţie care cată să oglindească numai adevărul, sinceritatea, curagiul şi intelectualitatea, nu are ce să caute o frivolă maculatură în care fiece „tovarăş", numai pe temeiul chitanţii de cotizaţie, are mînă liberă să strecoare toate micile perfidii şi infamii, — numai dacă au aierul că se îndreaptă în potriva unui „burghez". Toate provincializmele şi mahalagizmele idioate trimise de colportorii de medalioane şi de broşuri rentabile, toate cancanurile canalizate şi canaliezate, nu alcătuiesc un ziar propriu zis şi nu cimentează o mişcare cu mari pretenţii. Iar pentru a măguli infirmităţile şi vanităţile scriptice ale semi-culţilor, sau chiar analfabeţilor „tovarăşi" — fără osebire de naţionalitate şi de sex — nu e nevoe de uzurpat şi de exploatat firma unei organizaţii care merită o soartă mai bună de cît de a fi parodiată şi papagalizată de secături cotizante şi entuziaste.

Căci, prin lipsa ei de control şi de unitate, publicaţia „Romîniei Muncitoare" samănă ca două picături de apă cu „Neamul Romînesc". Şi întrucît extremităţile aceste se ating, au dreptul la aceiaşi lipsă de consideraţie.

Rodion

MICI POLEMICI

Zarzavagiii din hală, scrie un ziar local, au încheiat cartel...

Profită şi dînşii de plecarea zarzavagiilor bulgari...

*

Nu şi-au făcut ofiţerii din intendenţă — datoria?

Cunoaştem pe unii cari şi-au plătit şi... datoriile vechi.

*

La tustrele cabinete ale parchetului de Iaşi a lucrat în vacanţă un singur judecător de instrucţie.

Se cunoaşte că n'are parchetul nostru clientelă de elită, ca Bogdan-Piteşti...

*

Intre proprietarii magazinelor, de cafitărie este o concurenţă oribilă, de aci o ceartă mai aprigă ca între Montechio şi Capoletti, mai aprigă pentru că negustorii noştri sunt la cafite...

*

Un june ofiţer dispărut...

...Avem dezertori după războiu?

*

Bulgarii cer Kirkilisse.

Să vină să şi-l iea...

*

A început şi d. N. Iorga să scrie de ale răsboiului romîno-bulgar.

Ex-şeful cenzurei şi-a ridicat cenzura.

*

Forma geografică a teritoriului romînesc era, aproape ca a Italiei: un botfor necomplect; cu pămîntul însă cucerit dela Bulgari, botforul nostru capătă un călcâiu şi devine complect.

Bulgarii prevăd că de azi înainte, vom calca mai sigur.

Despre şcolile medii

(Amintiri păreri)

De un an de zile funcţionează aceste şcoli, se vor înfiinţa şi altele şi totuşi marele public, nu e de loc convins de necesitatea acestor şcoli primare superiore, nu-şi dau seama de menirea lor şi sunt sigură că puţini, foarte puţini se gîndesc anul acesta să-şi dea copiii în aceste şcoli. O mamă, ce voia cu riscul de a-şi cheltui mica pensioară, ce deabia ajungea pentru existenţa ei zilnică, să-şi dea pe fetiţa ei „macar un an, doi într'un pension, să înveţe şi fata mea ceva", şi căreia îi dădusem părerea, să-şi înscrie copila în şcoala medie, îmi răspunse cu mîndrie: „Dar ce se învaţă acolo? Să-şi piardă fata mea timpul?„ — Oare şcolile se înfiinţează în ţara românească să-şi piardă copiii timpul?...

Un domn cu cultură universitară, căruia îi vorbeam de ce cred eu despre înfiinţarea acestor şcoli, îmi replică: „Şcolele medii, d-ră, sunt întrebuinţate de guvern, pentru a mai înfiinţa cîte-va catedre pentru privilegiaţi„ — E trist, că la noi, ideia că totul se face numai prin politică, iar nu prin merit e aşa de înrădăcinată, că nimeni aproape nimeni nu mai crede, că cel puţin o instituţie culturală e înfiinţată nu în vederea unui calcul politic, ci a unei trebuinţe de interes general, patriotic.

Voiu spune ceea ce cred eu de importanţa şi menirea acestor şcoli şi ce am văzut la o şcoală similară din Franţa, cu speranţa că persoane mai competinte vor mai lămuri această chestie, pentru a nu mai fi nici-o îndoială, că aceste şcoli, ce există în toate ţările mari apusene, sunt de o importanţă capitală şi pentru noi.

Acum doi ani urmînd cursurile şcoalei normale superioare (un fel de universitate femenină) din Fontenay-aux-Roses (Seine) am fost trimisă după cererea mea împreună cu elevele acestei şcoale, să fac un stagia pedagogic, la o şcoală primară din Montrouge (Paris). Am fost admisă ca *„auditrice" étrangère*, In urma unei alte cereri a mele prin directoarea acelei şcoli către Minist. de Instrucţie francez, mi s'a admis să ţin lecţii în acea şcoală (stagiul pedagogic dură 15 zile).

Se ştie împărţirea cursului primar francez în trei secţiuni: în curs elementar (7—9 ani), curs mediu (9—11), curs superior (11—13 ani). Am asistat la mai multe lecţii din toate aceste trei secţiuni, am insistat să a ist la cursul superior (corespunzător şcolelor medii de la noi). Aici, cîte două profesoare de fie care clasă, una de partea literară, una de partea ştiinţifică, şi cîte una de limbile germană şi engleză. Unele eleve urmau o limită, altele pe cealaltă, unele pe amîndouă.

Nu mă atrăgeau de loc cursurile de partea literară din anul al doilea, predate fără căldură, fără entuziasm, din datorie, nu din dragoste, din vocaţie. In clasă în loc de spontaneitatea, ce o remarcasem la elevele franceze se lucra a lene, fără tragere de inimă.

Cu mare drag asistam însă la cursurile anului I. Ca o icoană luminoasă îmi va rămîne în minte, acel tip de profesoară, cu cuvîntul aşa de blînd dar aşa de convingător. Nu frumoasă dar adorată de elevele ei ce o ascultau cu religiositate atunci cînd începea ea minunatele ei lecţii de morală şi de lectură explicată. Răspunsurile erau aşa de precise şi de lămurit date, că mă uimea cît poate obţine un profesor inteligent de la nişte minţi fragede, pe care le îmlădie şi le conduce cum vroea el pe calea adevărului.

La această clasă, am obţinut să-mi fac lecţiile.

Sub ascultarea directoarei acelei şcoale într'o zi şi a unui inspector ce venea a desea să asiste la lecţiile ţinute de candidate şi mai ales sub privirea blîndă şi înţeleaptă a acelei profesoare ideale, mi-am ţinut lecţii mai întăi ezitînd, apoi din ce în ce mai cu tragere de inimă mai ales că nu voiam să amăgesc încrederea micilor eleve ce aşteptau, după cum li se anunţase, lecţiile de la *„jeune roumaine"*.

Mi s'a dat să-mi aleg ce subiecte voiam din programul lor. Am răsfoit toate cărţile lor — puţine la număr, cartea lor de lectură cuprinzînd noţiuni de morală şi de economie domestică. O deosebită atenţie se dă lecţiilor de morală: Copilul în familie, datoriile către ai săi, datoriile omului către societate, respectul pentru legi, toate acestea ilustrate cu exemple.

Bucăţile de lectură bine alese: se vedea din natura bucăţilor, că e o carte adresată fetelor şi mai cu seamă fetelor franceze. Lecţiuni pline de un cald patriotism, apoi păreri şi gîndiri privitoare la femee, de M-me de Maintenon, M-me de Sévigné, M-me de Stael, M-me Guizot, M-me Neker.

Apoi bucăţi ca: „La mission de la jeune fille", „La jeune fille au foyer paternel", „La science du ménage", „Portretul unei femei", „Trésor de la famille", şi a alteia „Ruine de la famille", „La mère de famille" etc.

Nu le lipsea din carte nici bucăţi de altă natură. Am izbutit să fac cu aceste fetiţe de 11—13 ani, o interpretare aproape filosofică a poeziei „Le vallon" a lui Lamartine.

Apoi bucăţi, pentru a deştepta mila şi dragostea către cei umili, dragostea de muncă. Mi-aduc aminte cît de mult m'a mişcat şi pe mine, atunci cînd explicam cu ele duiosul cîntec al lămpei, încurajînd pe micuţa orfană — aplecată asupra lucrului său, pe bătrînul, ce cu mîinele tremurînde, la lumina palidă împletea scaune de paie, ce-i va da pîinea de a doua zi, pe mecanicianul ce uitîndu-şi somnul, căuta planul unei maşine, ce trebuia să aducă folos la mii de oameni, pe micuţul ce suit pe genunchii mamei urmărea cu degetul: „a... i.. o... ba... bi... bo..." îngînîndu-i pe toţi cu refrenul:

„Je suis la lampe, la lampe fidèle,
Qui éclaire le travail des veillées".

Ceia ce mă mira mult era uşurinţa cu care se vorbia şi nevinovăţia şi naturalul, cu care erau primite sfaturile profesoarei: „Quand vous serez mariées", „Quand vous aurez des enfants". Şi fiecare se întrecea să spună, ce fel au îngrijit pe frăţiorul lor, cum au servit mamei sale de „garde-malade", iar o altă fetiţă de vre-o 10 ani cum serveşte'd „petite mère", la două surori ale sale—orfane—şi mai mici de cît ea... Şi în ochii micuţei se vedea lucind lumina, ce o dă numai devotamantul şi sacrificiul...

Am asistat la lecţiile de engleză şi germană. Se întrebuinţa aşa zisa „methode matern lle", învăţarea limbei străine în mod intuitiv, după cum mama îşi învaţă copiii a vorbi.

Pe catedra profesoarei o mulţime de lucruri de diferite forme şi culori. Rar de întrebuinţa profesoara un cuvînt franţuzesc şi numai atunci cînd intuiţia şi sinonimele nu i aduceau nici un folos, ca nume de plante, păsări etc, Povestirea o întovărăşia cu o mare expresivitate a figurei, ca prin nimică să se înţeleagă cuprinsul.

Cam un sfert din elevele acelei şcoale mergeau la şcoala normală inferioară din Batignolles (Paris), restul se pregătiau pentru viaţă, neavînd mijloacele sau poate nevoind să mai urmeze la alte şcoli mai înalte.

II

De ce s'a simţit şi la noi nevoia înfiinţărei şcoalelor medii, pe lîngă şcoalele primare urbane şi din acest an şi a şcoalelor complimentare, pe lîngă şcoalele primare sătesti?

Fiindcă s'a văzut că nu e spre progresul unei naţiuni, numai tendinţa de a împuţina analfabeţii ci căutarea unei pregătiri şi mai serioase şi mai temeinice. Cultura mulţimei e de mai de nevoe a se face, nu numai a unei elite.

Copilul e părăsit la 11 ani, vrîsta prea fragedă pentru ca cunoştinţile primite să prindă rădăcină, şi să dea în mod statornic rodul pentru care ele au fost menite. E începerea adolescenţei, vîrsta critică, cînd copilul mai mult ca ori cînd are nevoe de îndrumări sănătoase. Sufletul de la 11—14 ani ar putea fi modelat mai cu uşurinţă în vederea unui ideal impus de cerinţele ţărei.

Şcolele aceste au şi îndeletniciri practice, aşa că ele vor da îndrumări profesionale celor ce-şi vor alege o meserie pentru a lupta cu viaţa.

Şi vorbind de cei ce se consacrează şcoalelor normale, nu e oare mai bine ca la cursurile pentru aceste şcoli, să se recruteze elevi, care să fi urmat şi cursurile uneia din şcoalele medii sau complimentare?

Şi nu ar fi mai bine ca numai elevii meritoşi ai acestor şcoli, să fie primiţi în şcoalele normale ce vor da învăţătorimea de mîne?

Şi fiindcă vreau să vorbesc mai mult de fete, oare ele la eşirea din cursul primar, n'ar găsi o îndrumare serioasă urmînd la aceste şcoli? Nu pot toate urma la licee şi pensioane.

Li se dă poate prea multe cunoştinţe teoretice, fetelor în zina de azi. Pentru a fi adevărata femee şi mai ales adevărata romîncă, e oare absolut nevoe să ştii să faci traduceri latine şi să ştie care e patratul distanţelor? Fiind-că în celelalte state civilizate se face aşa?

Cred şi ar fi interesant de stabilit o statistică dacă nu cumva numărul romîncelor ce ştiu—adică nu prea ştiu—latineşte, n'ar întrece proporţional cu populaţia, numărul latiniştelor din celelalte ţări.

E adevărat, e o plăcere selectă de a pătrunde în misterele ştiinţei, cred însă, că nu pot şi nu trebue ca absolut toate să se consacre numai ei.

Mi-a făcut impresia că la Paris sunt mai puţine intelectuale ca la noi şi pot să afirm că în general ştiu mai puţină carte ca la noi. E adevărat însă că media e mult mai cultă şi femeile acolo sunt mai bine înzestrate în lupta vieţei.

*

Şi acum în privinţa programelor şi a manualelor acestor şcoli (programele de la şcoalele de fete ar trebui să diferenţieze totdeauna de a şcoalelor de băeţi), cred că ar fi bine următoarele:

Să se dea cît de multă atenţie, la cea ce se numeşte în Franţa „lecture expliquée". Bucăţile de cetire fiind bine alese să se insiste de profesor mai mult asupra părţii educatoare, estetice şi morale.

Geografia sumară generală, cu dese lecturi geografice prin cari să se vadă mai ales, felul de producţie, de ocupaţie, gradul de civilizaţie al popoarelor.

Chestiunile mari, tratate sumare din istoria generală cu lecturi privitoare la acţiunile oamenilor mari ai timpurilor, apoi mai pe larg istoria ţărei noastre, cu portrete istorice a eroilor noştri naţionali.

Igiena, cu sfaturi practice. Marea mulţime la noi e lipsită de cele mai dementare cunoştinţe de igienă. Igiena casei, igiena copilului.

In fine chestiuni de estetică—bine înţeles nu se va expune—ex cathaedra—teorii asupra frumosului sublimului, ci va arăta prin exemple—prin bucăţi de lectură scrise în acest scop, că adevăratul frumos şi gust stă în simplicitate şi de ex, o floare aranjată cu gust e mai frumoasă ca cea mai scumpă bijuterie. Prin cunoştinţe estetice serioase se va combate luxul—deseori ridicol. Se va atrage apoi atenţia asupra frumuseţei de negrăit a costumului nostru şi a pitorescului cusuturilor noastre naţionale.

Chestiuni de pedagogie şi educaţie! Sfaturi practice pentru desvoltarea sentimentelor frumoase şi voinţei.

Toate acestea —(afară de geografia—ce poate forma un manual aparte — la nevoe şi istoria) să fie cuprinse în manualul lor de lectură. In general puţine cunoştinţe teoretice, multe sfaturi practice. Zece cunoştinţe fixate solid în minte, valorează mai mult ca o mie, încurcate şi nesigure. Toată atenţia asupra formărei sufletelor, căci suflete, caractere ne trebuesc. Din o jumătate pagină bine scrisă, un profesor inteligent poate face o lecţie din cele mai interesante şi poate influenţa şi asupra sentimentelor şi asupra voinţei elevului—şi voi, a face din elevii sei adevăraţi oameni, aceasta e menirea şi dorinţa profesorului.

Fiindcă în programele acestor şcoli e şi predarea unei limbi moderne, cred că ar fi mai bine pentru şcoalele de fete, să fie hotărîtă numai limba franceză, căci această limbă, predată timp de trei ani, întrebuinţată cu folos, nu în conversaţia din saloane, baluri, străzi, căci nu e aceasta folosul învăţămîntului unei limbi, ci utilizată pentru lecturi particulare. Cu limba germană se intîmpină dificultăţi mai mari, şi n'o poţi întrebuinţa numai după trei ani de predare, iar mai tîrziu cînd aceste şcoli vor da un contingent mai mare de eleve, să se introducă facultativ ca în şcoalele similare din Franţa limbi: franceza şi germana.

Iar ca parte profesională, nu e oare bine să se introducă în aceste şcoli şi ţesetoria? Scoalele de sericicultură vor procura personalul didactic.

La noi în ţară se făuresc pînzeturi minunate, de ce să nu dăm fetelor noastre un nou mijloc de îndeletnicire şi estetică şi rodnică?

E oare ruşine chiar pentru fiicele de oameni bogaţi să reînvie puţin trecutul, rămas legendar pentru noi, cînd şi domniţele învîrtiau surcica şi fusul.

Ce e mai frumos şi pitoresc în ţara noastră se alungă. Să fim pentru emanciparea femeiei, dar a emancipărei sănătoase. A stăpînirei ei asupra frumosului şi folosului.

Şi acum, las celor competinţi, să se mai ocupe de această chestie, ce interesează şi trebue să intereseze pe mulţi şi asupra viitorului să probeze, că a este şcoli au fost înfinţate nu din o trebuinţă socială.

Eugenie Harnagea
licenţiată în litere

INSERŢII ŞI RECLAME [1]

Domnule Redactor,

In ziarul „România Muncitoare" No. 63 din 25 August văd că Fraţii Herşcovici din Iaşi ar fi concediat 3 funcţionari refuzînd a le plăti salariile.

In ce mă priveşte pe mine desmint categoric această notiţă căci atît eu cît şi ceilalţi doi colegi ai mei am demisionat de bună-voe, ni s'a plătit integral şi ni s'a eliberat şi certificat după cum ani cerut.

„România Muncitoare" a fost indusă în eroare de un rău voitor al d-lor fraţi Herşcovici.

Cu stimă
Julius Liebling

[1]) Redacţia nu răspunde de cele publicate sub această rubrică.

INFORMAŢII

■ *Rezultatul bacteriologic al analizei făcută eri de d. dr. Şeptelici, în laboratorul d-rului Mezincescu, dejecţiunilor soldatului mort în tren, în apropiere de Dorohoi, a dat un rezultat negativ.*

■ *D-nii Al. A. Badaren, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, şi Gheorghe Lascar, secretar general al ministerului de instrucţie, au plecat aseară în Capitală.*

După toate probabilităţile d. Badaren se va reîntoarce la Iaşi, Dumineca viitoare.

■ *Colonelul Anastasiade, întovărăşind pe colonelul medic al garnizoanei locale d. profesor dr. Riegler, va inspecta azi după amiază din nou, pe soldaţii din bivuacul Văei Ilenei—pentru a lua ultimile dispoziţii pentru demobilizarea oştenilor cantonaţi acolo.*

De două săptămîni, în acea trupă n'a mai fost nici un singur caz de boală.

■ *Şese soldaţi din regimentul 13, au profitat de ocazie că trenul intra încet în gara Iaşi, şi au sărit din tren de şi-au vizitat familiile.*

Ei au fost însă repede urmăriţi şi readuşi la regiment. Casele familiilor lor au fost desinfectate, luîndu-se în acelaşi timp măsuri de izolare, pentru persoanele care au venit în contact cu soldaţii fugari.

■ *Ultimile transporturi de trupe pe calea ferată, se vor efectua pînă mîneseară.*

Cu începere de Joi, reîncepe traficul normal atît al trenurilor de marfă, cît şi a celor de călători.

■ *Am anunţat ieri că termenul de una lună, prevăzut în legile speciale în legătură cu mobilizare, se va socoti începînd de la 31 August, data de cînd armata va fi considerată ca fiind trecută pe picior de pace.*

In această privinţă ziarul Argus *publică următoarele:*

Răspundem numeroaselor întrebări cu privire la acţiunile cambiale şi protestarea poliţelor rezervişti'or mobilizaţi că—cu toate repetatele apeluri făcute prin ziarul nostru — nu s'a dat nici o lămurire oficială în această privinţă.

Se crede totuşi că astfel de operaţiuni nu se vor putea face decît o lună după ce se va publica în „Monitorul Oficial", decretul pentru trecerea armatei pe picior de pace.

■ Individul Gh. Alecu Rădeanu din Costuleni, fiind turmentat de băutură, s'a luat la ceartă cu Ioan a Anei.

La un moment dat, Rădeanu a aplicat consăteanului său mai multe lovituri de cuţit în coasta stîngă.

Pacientul a fost internat la spitalul din Răducăneni, iar agresorul a fost arestat.

■ Ministerul de finanţe a pus în vedere administratorilor financiari, că au îndatorirea a asista la licitaţia animalelor de rechiziţie, iar sumele provenite să se verse la stat, urmînd a constitui venitul extraordinar al budgetului.

■ D. doctor veterinar Iliescu şi-a reluat serviciul, cu începere de la 25 a lunei curente.

■ **Măsuri contra holerei la Iaşi.** Azi d nii dri Floru, Şeptilici şi Stoicescu, se vor duce la Valea Ilenei, unde cantonează trupele.

Medicii vor lua 200 probe dela regimentul de vînători şi 300 dela regimentul 13 Ştefan cel Mare.

După ce se va termina analiza bacteriologică a acestor probe se va putea şti exact, dacă trupele vor mai continua să facă cele 5 zile de carantină, sau vor fi libere a se'ntoarce în cazarmă.

*

Tot astăzi se vor lua măsurile cuvenite, pentru desinfectarea radicală a efectelor trupelor, lucrare anevoioasă, însă care se va face în chipul cel mai urgent posibil.

*

Eri d. ministru Al. A. Badaren s'a întreţinut şi cu d. dr. Floru, cu privire la prevenirea holerei în Iaşi.

D. ministru au declarat că va satisface toate cererile ce i se vor adresa din partea serviciului sanitar din localitate.

*

Inspecţiunile din partea administraţiei comunale se continuă fără preget şi se fac zilnic. In unire cu serviciul sanitar, se tinde a se face ca măsurile de higienă publică să fie strict păzite.

Pavilionul de izolare este complect instalat, iar la serviciul sanitar se găsesc adunate desinfectantele necesare. Aseminea sunt pregătite două vagoane de var.

Credinţa este că în Iaşi, în ori-ce caz flagelul nu se va putea întinde.

Toată atenţiunea este pentru moment îndreptată asupra primului caz, şi măsurile sunt luate, atît pentru ca să fie imediat ştiut de autorităţile în drept, pentru ca bolnavul şi cei cu cari a venit în contact, să fie imediat izolat.

■ Sămbătă 24 a. c. ora 10 a. m. a a avut loc cu deosebită pompă înmormîntarea mult regratei doamne Profira G. Giurcăneanu. Carul funebru încarcat de numeroase coroane era urmat de tot ce Iaşul are mai select.

Cordoanele au fost ţinute de colegele şcoalei primare de fete „Principesa Maria" şcoala fondată de defuncta, d-nele Casuca Tincu, Elena Stătescu, Adela Botez şi Lucreţia Constantinescu.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Antim Petrescu, înconjurat de un numeros cler, iar răspunsurile au fost date de corurile Bisericei „Buna Vestire" şi şcoala de cîntăreţi de la Mitropolie.

Cortegiul impunător a fost urmat de elevele şcoalei fondată de defuncta.

Din numeroasa asistenţă am observat: d-na şi d. d-tor Possa, d-na şi d. Triandafil, d-na şi d. Emanoil Cernătescu, d-na şi d. căpitan Catargi, d. I. Burada, d na şi d. V. Radu, şi întreaga familie precum şi din o prea numeroasă azistenţă a căror nume ne scapă din vedere.

La cimitir, d-na Cassuca Tincu, a ţinut un mişcător discurs relevînd meritele defunctei.

■ Comisarul ajutor de siguranţă Uţă, a fost detaşat după cerere, la Balcic — împreună cu agenţii speciali Agagean şi Brudea.

■ O telegramă a Ministerului de instrucţiune, înştiinţează revizoratul şcolar din localitate, că toate detaşările încetează pe ziua de 1 Septembre, cînd toţi cei detaşaţi au a se prezinta la catedrele lor.

■ Vagoanele ce au servit la transportarea trupelor, au fost supuse azi la o desinfectare radicală.

Desinfectarea se face de o echipă de lucrători de la căile ferate, sub privigherea medicală.

■ D. Larsen, pictor danez a fost însărcinat de eforia spitalelor sf-tului Spiridon, să execute lucrările de pictură şi restaurare a frumoasei mănăstiri de călugăriţe de la Războeni care e pendinte de acea cassă.

Pentru că actuala epitropie a admis şi inscris în budget suma trebuitoare pentru lucrările de restaurare a acelui monument istoric, lăsat până acum în părăsire, P. S. S. S. Mitropolitul Moldovei a adresat d lui prim efor al Cassei, prof. dr. Em. Riegler, o prea frumoasă scrisoare de mulţumire şi laudă.

INSTITUTUL de DOMNIŞOARE
Champalbert-Herovanu
IAŞI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă şi limbile franceză şi germană, piano, lucru manual desemn, pictură, canto şi gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

■ Copilul Ion Gh. Prisacariu, în etate de 13 ani, jucîndu-se cu o armă, a împuşcat din imprudenţă pe copilul Al. Radu din Miroslava, în etate de 10 ani.

Moartea a fost fulgerătoare.

Asasinul imprudent a fost arestat.

■ **Sub pază sanitară.** — Ascară a sosit în localitate d. Mircea Serion, ofiţer în rezervă, fără a face carantină obligatorie. Dîndu-se de ştire astăzi autorităţilor, s'a instituit un cordon poliţienesc la locuinţa d-sale din strada Elena Doamnă 29, dimineaţa la oarele 10; la oara 11 a fost vizitat de medicul dispărţirii a 4-a care a trimis spre analiză dejecţiunile. Pînă se va da rezultatul analizei de la laboratoriul de higienă, d. Serion nu va fi îngăduit a părăsi locuinţa, înştiinţîndu-se comandamentul că nu-i s'a îngăduit întoarcerea la Cucuteni.

■ Ştirea unui ziar local că s'ar fi înscris în budgetul stagiunii teatrale 2000 lei pentru orchestră nu este exactă.

■ Medicul-şef al oraşului a cerut medicilor comunali ca îndată ce se va ivi un caz contagios ori numai suspect, să înştiinţeze serviciul sanitar prin agent sanitar ori prin sergenţi, pentru a nu se întîrzia măsurile de izolare.

■ Ştiri primite din Secueni, jud. Roman, unde bivuacheazâ corpul sanitar al regim. 13, arată că domneşte linişte şi că lumea e mulţumită în toate privinţele.

■ D-nii d-ri Tănăsescu dela disp. V şi Stenner dela disp. IV s'au reîntors în localitate reluîndu-şi serviciile.

■ Astăzi s'a trimis la Cucuteni una din cele două etuve ale Iaşului pentru dezinfectarea efectelor militare.

■ Un număr de cinci militari sunt puşi sub observaţiune sanitară în Iaşi, fiind reîntorşi fără a poseda dovezi că ar fi indemni de vibrioni holerici.

■ D. dr. Flor a plecat astăzi la amiază la Cucuteni, de unde se va întoarce la 6 p. m.

■ In spitalul de izolare, a încetat din viaţă d-na Maria A. Tutoveanu, bolnavă de febră tifoidă, originară din Huşi, soţia d-lui A. Tutoveanu, pensionar.

■ D. Armăşescu, şeful staţiei Iaşi, în urma trecerei trupelor prin gară, a controlat personal ca toate măsurile de higienă şi desinfectăriile prescrise, să fie îndeplinite cu rigurositate.

■ **La epidemii ca Holera şi dizenteria,**— medicii prescriu să se bea numai apă fartă.— Foarte des se calcă însă aceasta interdicţiune, din cauză că apa fartă nu ne mulţumeşte.— De aceea este necesar să îmbunătăţim gustul apei forte.

Veritabilul „Franck" Adaus la Cafea se potriveşte excelent pentru acest scop, pentru că dă apei fierbe un gust foarte plăcut, aşa ca să poată bea în ori-ce cantităţi.

Afară de aceasta, produsul acesta are însă şi o influenţă asupra stomacului şi a intestinilor, care împiedică fermentaţia şi putrifacţia după cum stabilesc cercetările minuţioase ale profesorului universitar dr. O. Schmiedeberg din Strassburg-Alsacia.— Prin urmare este foarte clar, că consumaţia decoctului de Franck-Cafea este destinată de a servi în timpul pericolului holerei ca un mijloc escelent profilactic.

■ *In vederea timpului cald şi frumos cît şi a sosirei zilnic de noi vizitatori administraţia* **Băilor Oglinzi** *a prelungit sezonul până la 15 Septembrie.*

Consumaţi numai

Apele mineralizate **Dochia, Baia, Stînca** şi **Repedea**
excelentele produse ale

„Primei Fabrici de Ape Minerale din Iaşi"

— **Strada Loc. Col. Langa No. 4.** — Instalaţie modernă —

Apele mineralizate: **DOCHIA, BAIA, STĂNCA** şi **REPEDEA** conţin numai săruri folositoare organismului şi în dozele fiziologice indicate de igienişti.

Constitue cea mai bună apă pentru combaterea afecţiunilor aparatului digestiv, ficatului, uterului, gutei, diabetului (zahărul), gravelei. Se întrebuinţează cu succes contra anemiei şi reumatismului. Sunt mult recomandate pe timpul epidemiilor. Fabricate sub controlul d-lor *M. D. Cădere*, chimist sanitar-expert şi dr. *I. Ţaranu.*

Facem expediţie în toată ţara; în localitate comanda se poate face prin o carte poştală şi trimetem trăsurile la domiciliu.

D. N. Pogonat se va reîntoarce în Iaşi, în ziua de 1 Septembrie.

Eri la patru după amează s'a făcut înmormîntarea uneia din eminentele studente ale facultăţei noastre de medicină, decedată din cauza unei febre tifoide, cu complicaţii meningeale.

Sicriul alb, care cuprindea rămăşiţele pămînteşti ale unui temperament de o extremă gingăşie, ridicat de studenţi a fost aşezat pe carul funebru sub gramada de crizanteme, crini roz, albi şi roşii, nu-mă uita etc., legată cu panglici pe care sta scris — cu adînci suspine de durere — inscripţiunile :

„Ingerul care a sburat la cer" ; „Studenţii în medicină lacrămi pe mormînt"; Prietenele tale iubire temeinică ; Micei mele surori ultima sărutare etc.

In pragul casei de unde a plecat convoiul funerar d. Ioan Ţicău şi în capul străzei Seulescu d. C. Gheorghiu, studenţi în medicină, au rostit mişcătoare discursuri funebre în care au relevat admirabilele însuşiri care caracterizau pe defuncta. La cimitirul „Eternitatea" după ce a vorbit d. profesor Sinigaglia s'a făcut înmormîntarea în mijlocul unei dureri de despus.

D. dr. Minovici a telegrafiat az. d-lui dr. Riegler cerînd să ordone medicului primar al spitalului din Focşani, să primească în acel spital bolnavii de boli contagioase şi cazurile grave, în spitalul pendinte de eforie, de oare ce spitalul judeţean a fost transformat în lazaret pentru holerici.

La această adresă, d. prim efor a răspuns că Epitropia primeşte în totdeauna astfel de bolnavi şi tocmai pentru aceste motive a refuzat să transforme acel spital într'un lazaret de holerici, cum i se ceruse prin o adresă anterioară.

Cartierul general al corpului IV de armată de sub comanda d-lui general Al. Lambrino, şi colonel şef de stat major Oprescu, au ocupat în timpul mobilizărei următoasele localităţi : Oreviţa, Ţareviciul, Staroselta şi Miskowitz pînă în ziua admiterei armistiţiului.

A apărut *Exerciţii şi probleme* de *Maria Beiu-Paladi*, conţinînd în text cele mai multe şi mai variate probleme de la cele mai uşoare pînă la cele mai complicate ce se pot propune la un examen de admitere, într'o şcoală secundară. Afară de serii întregi de probleme recapitulative, cartea conţine un *supliment cu de băeţi şi de fete* : şcoli normale, licee, gimnazii, externate etc., din întreaga ţară în ultimii 5 ani.

Manualul acesta (apărut în editura Sfetea, Bucureşti) este indispensabil oricărui şcolar ce voieşte să fie bine preparat pentru a reuşi să intre în orice şcoală secundară.

Aseară la ora 11 şi jumătate, a sosit în localitate batalionul I din reg. 13 Ştefan cel Mare.

Batalionul a fost deasemenea îndreptat spre Valea Ilenei, unde va cantona.

D. prof. dr. Riegler a inspectat eri azilul de bătrîne Balş, găsindu-l în foarte bună stare şi întreţinere.

Azi cu prilejul zilei onomastice a Mitropolitului Moldovei, s'a oficiat un serviciu religios la Mitropolie, de către P. S. S. Antim vicarul Mitropoliei, înconjurat de un numeros cler. Răspunsurile au fost date de corul Metropolitan.

Preoţii s'au întrunit apoi în saloanele Mitropoliei, unde la şampanie s'au rădicat un tuast, pentru I. P. S. S. Mitropolitul, care lipseşte din oraş.

In acelaşi timp s'a expediat Inaltului Prelat o prea călduroasă telegramă de felicitare.

Din ordinul judecătorului de instrucţie de la cabinetul No. 1, a fost depus la penitenciar individul minor Herman Rabinovici, urmărit de mai multă vreme pentru traficul cu femei şi corupere de minore.

Asupra lui s'a găsit o întinsă corespondenţă care documentează faptele ce i se impută şi din care rezultă complicitatea cu un oare care Zaharia.

Ministerul de răsboiu a primit numeroase plîngeri, din partea ofiţerilor noui eşiţi din şcoala de infanterie, cu prilejul ultimei proclamări de sublocotenenţi, din cursul lunei Iunie.

Potrivit regulamentelor militare ale şcolii, noii sublocotenenţi urmează a fi repartizaţi, după clasificaţie şi interesele familiare, în oraşele pe care ei le cer şi merită.

Anul acesta nu s'a ţinut însă socoteală de acele înţelepte regulamente, ci de stăruinţi şi elevi dintre cei notaţi în rîndul întâiu, fiii moldoveni care au avut dreptul să ocupe locurile vacante la Iaşi, unde atît media cît şi interesele familiare le-ar fi indrituit numirea, s'au trezit numiţi la Dolj sau Severin.

Asupra sinuciderei din str. Sărărie ancheta parchetului a stabilit următoarele :

Fata Varvara Sulcică rămînînd fără mamă, tatăl său, conductor de tramvai, a dat-o în îngrijirea unei mătuşe care se afirmă că o trata prea aspru.

Fie din cauza reului tratament, fie din aceea că nefericita era o fire maladivă, în ultimul timp căzuse într'o stare de adîncă melancolie care a dus-o la sinucidere.

La autopsie a fost găsită virgină.

Iată noul program al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian" de astă-seară Marţi 27 August :

Marta, fata saracă. Splendid roman contimporan în 2 acte. Rolurile sunt interpretate de cei mai buni artişti ai scenelor străine.

Hiena. Film parizian de mare artă. Subiect foarte original. Doi perfizi şi mizerabili se servesc de cea mai mare infamie pentru a stoarce bani de la o tînără fată.

O călătorie în Sicilia (Italia), interesante vederi după natură.

Ramaşagul lui Marius, scene foarte humoristice.

Cea mai recentă apariţie din „-Eclair-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, etc.

Mercuri 28 August program nou : Copilul nebuniei, extraordinară desfăşurare în 2 părţi—Balcanul lui Prince, scene comice, etc.

*

In caz de timp nefavorabil reprezentaţia va avea loc în sala Circului Sidoli.

Pe ziua de azi s'au constatat în oraş 4 cazuri noi de febră tifoidă.

Onomastica I. P. P. Mitropolitul Moldovei. — Astăzi fiind onomastica I. P. S. Mitropolitului Moldovei s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum de către Arhiereul Antim inconjurat de Inaltul cler.

După terminarea serviciului religios s'a expediat I. P. Sale la mănăstirea Varatic telegrama următoare :

Clerul oraşului şi judeţului Iaşi astăzi în ziua onomesticei Inalt prea Sfinţiei Voastre, înălţînd rugăciuni pentru îndelungata înzilire şi sănătate ce ne este scumpă tuturor, respectos vă roagă urări călduroase, de îndelungă şi fericită arhipastorie cum şi asigurări de profund devotament.

(s) Economi : Posa, Păun, Andrieş, Apolon, Agapi N., Agapi Gh., Găucă C., Şerban Al., Vasiliu Al., Florescu, Ionescu, Roşescu, Alexandru Arion, Mitescu, Hanganu, Andriescu, Mitru, Goţan, Niculescu G., Popovici.

Sachelarul C. Leonte.

Preoţii : C. Ionescu, Romul Tuchel V. Ionescu, P. Balan.

Diaconii : S. Săvulescu, Oprişeanu V. Olteanu, Z Buznea şi V. Vîrlănescu.

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

a

societăţei filantropice „Steaua"

— Iaşi —

— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt :

Croitoria în mod practic şi teoretic ; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice ; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Tratativele Turco-Bulgare

Constantinopole.—Se asigură din isvor turcesc bine informat că, cu toate declaraţiunile presei şi delegaţilor bulgari, negocierile se vor încheia conform cererilor turceşti.

Incă înainte de sosirea delegaţilor d. Nacevici—în cursul tratativelor oficioase —consimţise să lase Turciei ţărmul Mariţei, teritoriul din jurul Adrianopolului necesitat de apărarea liniei de graniţă plecînd de la un punct situat la sud de Adrianopole şi ajungînd la vechea graniţă de-acolo, s'ar îndrepta spre marea Neagră, lăsînd Kirkilise Turciei.

Delegaţii vor avea acum să aplice această înţelegere oficioasă.

In contra Bulgarilor

Constantinopole.—Musulmanii din Gurmuldjina au proclamat independenţa lor şi au instituit un guvern provizoriu.

Muftii, notabilii şi ulemalele din Gurmuldjina, Dedeagaci, Xanti, Cociocawak, Ahicellebi, Daridero, Kirdjali, au telegrafiat ziarelor rezoluţia proclamărei independenţei lor, motivînd acest act pe faptul că moscheele au fost schimbate în biserici, că musulmanii au fost convertiţi cu de-a sila la creştinism, că femeile şi fetele au fost violate şi că alte multe cruzimi s'au comis de Bulgari ; aşa că musulmanii se tem de aceleaşi violenţe la o a doua ocupaţiune bulgară. Pentru aceasta au hotărît să lupte pînă la ultima rezistenţă.

La mişcarea lor participă şi grecii. Locuitorii acestor oraşe declară că străduesc că Poarta nu va lăsa aceste ţări Bulgarilor.

Un meeting ţinut din Mustafa-Paşa a votat o rezoluţiune, pe care a comunicat o Porţei, protestînd contra eventualei cedări a oraşului „Caza" către bulgari.

Conferinţa turco bulgară a fost deschisă

Constantinopole. — Marele Vizir, după ce a primit pe delegaţii bulgari şi s'au făcut prezentările, a făcut urări ca negocierile să ajungă cît mai urgent posibil la un rezultat deopotrivă satisfăcător pentru ambele ţări. Dl. Savoff a făcut urări pentru fericirea şi sănătatea Sultanului şi şi-a exprimat dorinţa ca tratativele să ajungă cît mai repede la un rezultat fericit pentru ambele ţări.

După verificarea titlurilor, şedinţa a fost deschisă sub preşidenţia primului delegat turc Talaat. Discuţiunea a reîncepuţ asupra chestiei graniţei şi naţionalităţilor.

Un schimb de vederi a avut loc.

O cuvîntare a lui Wilhelm

Berlin.— Imparatul, remiţînd regelui grecilor bastonul de Feldmareşal, a ţinut o cuvîntare în care a zis :

„Majestatea voastră a avut bună-voinţa să declare în mai multe rînduri şi în mod public, în timpul şi după războiul recent că marile succese, devotamentul eroic al tuturor trupelor greceşti, sunt datorite principiilor prusiene, cu privire la tactica războiului. Aceste principii au fost dobîndite de M. V. şi de ofiţerii greci în academia de răsboiu prusiană din Berlin şi şi-au dovedit eficacitatea în practică. Armata mea este mîndră de această apropiere, cuprinzînd o atît de mare recunoaştere a muncii noastre, şi care dovedeşte în chip isbitor că, principiile preconizate de statul Nostru major garantează totdeauna victoria, dacă sînt exact aplicate".

Regele Greciei a mulţumit, răspunzînd că e emoţionat de marea cinste ce i se face. Apoi a făcut cîteva declaraţii în privinţa tacticei de răsboi prusiene.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu la Viena

Viena.—D. Take Ionescu a sosit aci, venind din Paris.

La gară a fost întîmpinat de către d-na Take Ionescu, care venise la Viena cu automobilul.

Tratativele sîrbo-muntenegrene

Belgrad. — Delegatul muntenegrean a plecat la Cetinge.

Tratativele în privinţa delimitării graniţei sîrbo-muntenegrene vor urma prin legaţia sîrbească din Cetinge.

Duelul lui Liebknecht

Berlin.—Ziarul „Vorwartz" afirmă că d. Liebknecht a fost provocat la duel de un funcţionar superior al Casei Krupp. Aceasta în urma campaniei duse de Liebknecht în cunoscutul proces Krupp.

Bulgaria mobilizează din nou

Constantinopol.—Ştiri sosite aci, arată că Bulgaria a dispus mobilizarea a două divizii, ce urmează a fi îndreptate împotriva Turciei.

Urmărirea lui Pantelimon

Tg.-Neamţ.—Cercetările făcute în opt comune, pentru a se da de urma lui Pantelimon, au rămas fără rezultat.

Locuitorii arată că Pantelimon ar fi apucat spre stîna Suna, de unde a trecut pe teritoriul Sucevei, în dorinţa sa de a trece pe aci frontiera.

Autorităţile din Suceava au fost avertizate şi s'au constituit numeroase potere, care închid toate drumurile.

Se crede că Pantelimon, silit de foame, se va preda.

Soldatul Irimia Neculai, care s'a predat, a fost azi transportat la Tg.-Neamţ.

Numire

Bucureşti.—D. dr. C. Petrovanu, a fost numit medic şef al oraşului şi lazaretului din Silistra.

Instalarea d-lui Radeff

Bucureşti.—D. Radeff, noul ministru al Bulgariei, s'a instalat azi în localul legaţiunei, redeschis de două zile.

Un raport interesant

Bucureşti.—D. Victor Filoti, noul sindic al Bursei Capitalei, s'a întors în Capitală, venind din străinătate, unde a vizitat diferitele Burse din centrele mai principale europene.

D. Filoti va face un raport de cele constatate.

Congresul de statistică

Bucureşti.—D. Golescu, directorul statisticei de la ministerul de domenii, a plecat la Viena, unde va representa România la congresul de statistică.

Ziarul „Opinia" apare astăzi fără buletinul oficial despre mersul holerei. D. dr. Minovici directorul general al serviciului sanitar s'a întors tîrziu în Capitală, iar d. Mezincescu, subdirectorul general se află în judeţul Fălciu, aşa că pînă în momentul apariţiei ziarului nostru nu s'a dat publicităţii buletinul.

De vînzare în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătării, pivniţă, etc.

Victor G. Cristofor
ADVOCAT
Iaşi, strada Cuza Vodă
(foastă Golia) No. 42

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 - 5 p. m.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
întors din Campanie
dă consultaţiuni zilnice numai între orele 3—6 p. m.
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne

Şcoala profesională Paraschiva G-ral Milicescu
— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —
Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.
Inscrierile încep la 1 Septembrie.

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* Elev *sau* Elevă.

GIMNAZIUL
„MORITZ şi BETTI WACHTEL"
Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13 :

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale ; nici un repetent ; doi corigenţi la cîte un singur obiect ; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie ; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii meritoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Am pierdut *un titlu de rentă romînă 5 % Imprumutul de 6½ milioane din 1894 No. 2077.*

Găsitorul este rugat să'l aducă subsemnatului de unde va primi o recompensă. Altmintrelea declar titlul de rentă de nul şi fără valoare.

Economul C. G. Sbîrnea
Botoşani

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

De inchiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică ; cea mai pitorească poziţie a oraşului.*

De inchiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crişmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern
Podul-Iloaei.

VACCINARI ŞI REVACCINARI
— cu buletine pentru şcoli —
Dr. A. Steuerman
13 Str. Cuza-Vodă

De Vînzare
Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea un rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la **Viile Dealul Mîndrului,** *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleiele, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de Clin & Cie, de Paris, cari se pot găsi la toți Drogherii și Farmaciștii.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

Raymond GARIEL
Vve, Succ. de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

FONDOIR
DÉPORT
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A JARDINS
Envoi franco de l'Album sur

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULU

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1972—Joi 29 August 1913

Războiul și Presa

In deobște e știut că noi n'avem opinie publică. Exprimîndu-mă astfel înțeleg că, în anumite momente și anumite împrejurări nu se formează cuvinte sociale, cari să dea directiva și de la cari să se inspire cei ce au conducerea trebilor Statului.

La noi, de exemplu, nu ziarele urmează curentului social, ci din contra ele creiază curente.

Dar cine sunt în fruntea ziarelor. De multe ori oameni pătimași, oameni politici, fanatici politiciani, cari nu văd lucrurile decît unilateral, adică prin prizma partidului, din care fac parte.

Chiar persoanele, cari au declarat desfăcută ori ce legătură politică între ei și partidul din care au făcut parte, chiar izolații aceștia nu pot renunța la crearea de curente favorabile lor.

Toată lumea, credea de exemplu, că un om de talia d-lui P. P. Carp, cînd a declarat că nu mai are nimic comun cu partidul, pe care l'a condus o bună bucată de vreme și că rămîne retras din politică, nu va face altfel. A fost însă de ajuns mirajul, pe care i l'a pus înainte d. N. Filipescu, și am văzut pe d. Carp eșind din izolarea la care singur se condamnase, și cercînd a reînvia ceia ce era greu de reînviat.

Am spus acestea pentru a arata că gazetăria noastră are o răspundere mai mare decît în alte părți ale lumii. S'ar cere dar, ca cei cari o conduc să-și dea bine sama de situație și să nu împingă la extrem, ceia ce de multe ori nu e de cît vederea lor unilaterală și personală.

Pe urma războiului ce am purtat acum, am cîștigat atît din punct de vedere material cît și moral. Și cîștigul moral întrece cu mult pe cel material.

Or, din cauza tocmai a presei, care cum ziceiu, nu se sprijinește pe o opinie publică sănătoasă și bine edificată, suntem pe cale a perde bună parte din acel prestigiu moral, pe care mișcarea noastră ni-l dăduse.

Unele ziare străine au început a arăta că îndărătul succesului, ce l'am avut, nu era decît pospăială și nimic real, solid.

Am citit un articol al unui ziar din acestea străine, care ne sfătuește să nu ne fălim atît cu acțiunea noastră militară, pentru că armata noastră era formată din oameni bolnăvicioși, puțin rezistenți și că neîngrijirea alimentară și higienică au fost așa de mari, că mergeam la un adevărat dezastru.

Negreșit ziarele streine au reprezentanți printre noi. Pe cei mai mulți un sentiment de... cum să-i zic, pudoare și onestitate i-a făcut să nu relateze ziarelor respective de cît adevărul, adică minunele făcute într'un interval foarte scurt, de armata noastră.

Noi însă ne sfăsiem între noi, cum nu-mi închipuesc că se poate întîmpla în alte țeri. Prin acțiunea aceasta a ziarelor noastre amorțim ori ce energie, facem ca neîncrederea să întindă stăpînirea asupra țării. Să ni se arate omul de valoare, care să nu fi fost terfelit de presa noastră?! P. P. Carp, Filipescu, Take Ionescu, toți dar absolut toți au fost acuzați de fapte, pe cari o minte ceva mai judecată le va recunoaște imediat de neîntemeiate.

Dar, de la acuzațiuni aduse persoanelor, fie ele mai sus ori mai jos puse, am ajuns a critica și instituțiunile. Se pare că noi nu prea avem măsură în critici.

Nu e instituție omenească, care să nu merite unele critici. Noi însă aducem în această critică aceiași pasiune pe care o arătam cînd e vorba de persoane. E aceasta poate, un caracter al rasei noastre, dar nu e dintre cele bune și de aceia nici nu trebue încurajat, lăudat.

Acum în urmă o parte a presei a scos la iveală atîtea neajunsuri de cari ar suferi armata noastră, în cît îndoiala începe a ne cuprinde pe toți, și ne întrebăm: ce s'ar fi întîmplat, dacă în adevăr era să purtăm un război cu toate ororile, cari-l însoțesc?

Guvernul a orînduit o anchetă și dar logic ar fi fost ca toate animozitățile, toate urile să înceteze pînă ce dînsa își va fi spus cuvîntul.

Nu se procedează însă așa. Ori cine are cît de mic necaz asupra unui militar, trimete răvaș la gazetă, iar aceasta îl publică fără a fi controlat. S'a zis de multe ori, că în vreme de război se întîmplă multe crime, multe răzbunări pentru că nu se știe de unde vine glontele. Se pare că, dacă noi n'am avut războiu crîncen, războiu de gloanțe, voim să profităm de împrejurări pentru ca să dăm pe față tot ceia ce a atins cîte odată amorul nostru propriu, tot ceia ce de multe ori nu provine de cît din ură personală.

Negreșit nimeni, afară de cei interesați, nu poate fi partizan al ideei ca totul să se ascundă, să nu știe nimic. Căci ori cîte măsuri vom lua pentru aceasta, ele vor rămîne neeficace. Ceia ce trebue să se știe, se va ști.

Ceia ce însă va fi de observat e că presa noastră revine neîncetat asupra aceloraşi fapte.

S'a adus la cunoștință publică, de exemplu, un fapt de batae în armată, un abuz etc. El umple coloanele unei gazete sub forme variate, timp de săptămîni. Pentru cel ce nu observă tocmai de aproape lucrul, i se pare că e o serie de fapte, iar nu unul care se tălmăcește și răstălmăcește în fie-care zi altfel.

Acest lucru e de natură, socot eu, a micșora din aureola cu care ne-am prezintat pentru a aduce liniștea în Balcani.

Zic acestea, pentru că socot că interesul superior ne dictează altă conduită.

Eu care scriu aici, nu pot fi bănuit în această materie. Dintre cei doi fii ai mei, unul a mers la postul de onoare ca militar, fără să caute un aranjament care l'ar fi putut pune mai la adăpost. Celalalt a stat ca medic aproape 20 zile între holerici, atunci cînd atîția alți au găsit chipul de a obține permisiuni, a se îmbolnăvi, ori a fi trecuți la alte servicii.

Un moment mă gîndisem chiar că ar trebui arătată în public goana, ce s'a dat la începutul campaniei, pentru găsire de locuri pe la rezerve, pe la aprovizionări, pe la furaje, pe la cărute, bucătării, în genere pe ori unde se știa că primejdia e mai mică.

Și doamne, cîte nume și de cei mai mari ca și de cei mai mici nu s'ar fi putut cita? Dar socotesc, cum ziceam, că interesul superior cere să trecem peste aceste micșorări ale omului în vreme de primejdie.

Acum cîteva zile vorbiam în tren cu un demobilizat, avocat din București, care îmi spunea că a condus o companie a unui regiment din Vlașca.

Dînsul spunea că corpul I și II trecuse Dunărea chiar la început, că a înaintat pînă la niște sate de lîngă Plevna, mi se pare Gorni, Dubnik, unde s'a oprit. Acolo au rămas și nu știau ce să mai facă de urît.

L'am întrebat, cum se face că d-voastră care ați trecut mai întîiu, ați avut vreme să vă odihniți, și deci să înaintați mereu, ați rămas pe loc, pe cînd corpul IV cel mai depărtat, în marșuri forțate, fără odihnă, a trecut peste D-voastră și a înaintat așa de tare, că el stătea în fața Sofiei, pe cînd celelalte corpuri erau pe lîngă Dunăre, la cartierul general etc. dar în genere mai îndărăt?

Dînsul a spus că se șoptea că o atare măsură a fost luată anume, pentru că între Șeful Statului Major general Averescu și comandantul corpului II de armată, general Crăiniceanu, era o ură mare — Să fie așa?!!

V. I. Radu

POLITICE

SENTINȚELE „EPOCEI"

Într'o proză, care a provocat de sigur invidia excrocului Bogdan-Pitești și a tovarășilor săi șantagiști, ziarul nevolnicilor și minorilor politici continuă atacurile contra șefului și fruntașiior noștri.

Pe ziua de astăzi, într'o formă sentențioasă, se afirmă că d. Take Ionescu nu mai este posibil la diriguirea țărei. Motivul ie lesne de ghicit: interviewul din *Le Figaro*. Aceasta-i marea și ultima crimă comisă de șeful partidului conservator-democrat.

Dacă d. Take Ionescu nu-i posibil—desigur că-i foarte posibil d. N. Filipescu.

Și-i posibil la diriguirea țării acest om care, trecînd pe la ministerul de războiu a încercat să puie armata în serviciul unui partid politic; care, în chestia crizei balcanice, a avut vederi atît de largi în cît a cerut mobilizarea în Octombrie și intrare în acțiune în contra alianței statelor creștine, în contra voinței marilor puteri, în contra sentimentului unanim al întregii opinii publice europene; a omului care' vedea un folos pentru țară într'o alianță cu Enver-Bey, în sfîrșit a omului care, în paroxismul crizei, a demisionat și a adus învinuiri minciunoase sau copilărești guvernului, numai în speranță de a zădărnici o operă, dovedită în urmă ca singură folositoare țărei.

D. Filipescu este un om de stat, care are dreptul la diriguirea țării. D. Take Ionescu nu, nu-i om de stat, n'are drept la diriguire.

Aceasta-i sentința, aceste sunt considerentele. Am redat fondul lor, forma nu, căci ar fi să reproducem o proză nedemnă de niște oameni ce se pretind civilizați.

NOTA ZILEI

Echivoc.

Un oficiu englez publică o statistică asupra bunelor și relelor menagii din anul trecut:

Menagii	infernale	4,244
—	rele	191,023
—	mediocre	172,300
—	potrivite	510,152
—	fericite în aparență	1,104
—	relativ fericite	124

De menagii într'adevăr fericite nu se vorbește în acest tablou! Să fie oare cuprinse între cele două categorii din urmă: „în aparență" și „relativ" fericite? Să nu fi găsit autorul statisticei de mai sus nici-o căsnicisie norocoasă pe deplin, fără sfezi, fără soacre, fără nori? In tot cazul curiosul care a scrutat menagiile engleze nu pare să fi fost, personal, tocmai norocos în ale dragostei casnice...

MICI POLEMICI

Bogdan-Văcărești a luat sub scutul „Serei" pe banditul Pantelimon.

„Cauza" hoțului e definitiv compromisă!

*

Ce bănuește publicul despre consiliile de anchetă privitoare la bătaia unor militari?

— Că vor... bate în struna celor abuzivi.

*

In regimentul 27 Bacău, scrie cineva, s'a dat un pesmet la 8 soldați.

Asta întrece minunea lui Hristos, care a hrănit un norod cu două pîini și cinci pești.

*

Faimosul Bogdan-Ciupești s'a dus ca să scrie „din curățenia Brașovului".

...După atîtea fapte necurate...

*

Medicul maior Miron din Capitală își începe articolul din „Dimineața" cu un citat din... biblie. Imprudență! Aceasta poate evoca vremea cînd, aci în Iași, îl chema... altminteri.

*

Turcii au devenit mai războinici ca ori cînd. Ne mai avînd adversari cu cari să lupte, s'au luat la bătaie între ei, la Adrianopol. A curs sînge, au fost morți și răniți. Enver Bey, se înțelege, n'a lipsit...

*

Două luni pînă la sf. Dumitru.

Un ziar liberal publică eri: „d. I. B. înștiințează că de 8 luni nu mai este conservator-democrat".

De închiriat, ori de vînzare?

ECOURI

Din neobișnuințile regești. — Bătrînul rege al Würtembergului adoră călătoriile prin Elveția. Cea mai mare plăcere pentru dînsul este să se preumble singur, ca un simplu călător, întovărășit de cînele său.

Odată, oprind-se la un han din Rorschach, ceru un pahar de bere. Tînăra elvețiancă ce-l servea îi zise:

— Aveți un cîne tare frumos.

— E mai frumos ca mine, hei? răspunse regele.

Servitoarea, cu mînele în șolduri, privi pe călător în față și mărturisi rîzînd:

— E adevărat! E mai frumos și mai tînăr ca dumneata.

Regele începu să rîdă și plăti cu o monedă de aur. Cînd elvețianca vroi să-i dee restul, deghizatul rege îi spuse vesel:

— Păstrează totul... Va fi o amintire de la regele Würtembergului, căruia i-ai vorbit cu o francheță cu care nu este obișnuit.

*

Eram odată la masă — povestea Chamfort — alături de un domn care mă întreabă dacă doamna din fața lui nu era nevasta celui de lîngă dînsa. Observasem că acesta nu-i vorbise nici un cuvînt, ceia ce mă făcu să-i răspund vecinului meu:

— Domnul meu; sau n'o cunoaște, sau e nevasta lui.

■ *Vom publica în numărul de mîine o foarte interesantă convorbire cu d. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat și pe care ne-o transmite din Aix-les-Bains, distinsul nostru prieten, d. Lascar Antoniu, senator. Sunt atinse în acea convorbire, destinată „Opiniei" chestiunile politice și sociale la ordinea zilei.*

OAMENI ȘI LUCRURI

Idealizm și socoteli

Uneori întîmplarea este plină de coincidențe, plină de ironii instinctive; ele vin să edifice unele îndoeli; vin să ilustreze teoria cu lucruri reale, petrecute aeve, întregind textul cu cîte o imagine, care are puterea de document.

Așa bună-oară, după generalitățile și reflexiile ce am făcut aci în cele din urmă două cronici, privitor la oarecari ciudățenii din viața mișcării social-democrate romîne, găsim chiar în numărul de aseară al „Opiniei" o mică dar elocventă dovadă.

Cel mai recent număr al organului oficial al socializmului „înfierează" — ca de obiceiu — o firmă burgheză din Iași pentru că ar fi lăsat fără pîne trei funcționari comerciali, dîndu-i afară din serviciu, fără a le achita datoriile și toate celelalte, după formula tradițională și atît de răsuflată. Clișeul e repetat de sute și mii de ori; e zețuit gata la redacție și se adaogă cu regularitate la ori ce notiță de același fel.

Iată însă că, sub proprie semnătură, cei trei domni funcționari comerciali își desmint protectorii și arată publicului că *nimic* nu e adevărat, nimic.

Ce are de a face? Patronii înfierați sunt „burgheji" și pe seama lor minciuna este totdeauna bine venită și... adevărată, „bene trovata, se non è vera..."

E aceiași veșnică mentalitate copilăroasă în parte, ticăloasă în parte, care dictează tot ce se face și dă loc însinnărilor fără sfîrșit, în care mijloacele nu se aleg, nu se schimbă.

De aceia au început a nu mai fi luate în serios, ci sunt privite ca parodii și momițării ale unei mișcări generoase mari și adînc respectabile, reflectînd visul sacru al unei viitoare prefaceri fundamentale, menită a stîrpi nedreptăți sociale înrădăcinate. Atît de înrădăcinate, în cît aceia chiar cari-și închipuie că fac, în medicul nostru burghez, acte de revoluționarism, nu fac în realitate de cît mici imitații vulgare, ne-avînd educația sufletească a actelor mari.

De aceia ne întîmpină în organul oficial convocări ca aceasta de mai jos. E vorba de o adunare pentru... bibliotecă:

„Spre a fi admiși la vot membrii trebuesc să fie la zi cu cota.

Dacă la ora 2 nu sunt toți membrii, convocarea se amînă pentru ora 3 jum. aceiași zi".

Vedeți: idealizmul e filtrat și strecurat escluziv prin sita cotizației; iar ca o culme a... idealizmului, adunarea care nu se ține la 2, se amînă la 3 jum. în... aceiași zi!

Cum s'ar zice, membrii cari nu au plătit la 2, vor plăti peste un ceas; iar acei care, bunăoară din cauză de boală, ar fi împiedecați a fi la adunare la 2, vor fi, neaparat, la... 3 *în aceiași zi.*

In ce altă mișcare se permite atîta lux de despotizm?

Sub un astfel de regim nu e de mirat că, terorizat, „tovarășul" Stanciu a dispărut din Iași uitînd să-și lase adresa, cum n'a lăsat nici cele trei serii de socoteli pe care-i le cere „Romînia Muncitoare..."

Rodion

Chemarea Patriei

— In amintirea celor căzuți pentru țară —

Ultimul zbucium al viforului de iarnă se potolise; biruitoare ieșise primavara din lupta cu iarna cea gîrbovită, norii cari acoperiseră cerul îndelung timp, cernind ca dintr'o sită fulgi de o albeață sclipitoare, se sparseseră lăsînd să se vadă iar cerul de un albastru deschis, iar soarele își trimitea din nou razele sale care înviorau și renășteau întreaga natură; de pe cîmp și de pe dealuri dispăruse mantia cea albă care ca un giulgiu acoperise pămîntul; sub desmerdările razelor solare se deșteaptă firicelul de iarbă acoperind solul cu un covor verde iar floricele de culori și forme diferite umpleau aerul cu mirosul lor îmbătător. Codrul nu mai jelea după îmbrăcămintea sa nici după stolurile de păsărele care iarăși populau ramurile și frunzișul copacilor, făcînd ca glasul lor să răsune vesel și armonios; părăiașul își rostogolea iar undele sale la care aleargă să-și adăpe cu lăcomie viețuitoarele pădurii; ca dintr'un somn lung și ucigător se trezise întreaga făptură, tot ce viețuiește, iar dorul de viață, fiorii iubirei încolțeau și cuprindeau inima omenească.

Retras și ascuns în creerii munților, în mijlocul brazilor falnici și seculari, într'o căsuță mică dar curată și primitoare trăia văduva unui pădurar împreună cu fiul ei Ion, care urmase pe tată în slujba sa. Cei 3 ani cît timp fiul își făcuse datoria către țară, au fost ani de grea încercare și mîhnire pentru biata inimă de mamă lipsită de brațul și ajutorul unicului său fiu, sprijinul bătrînețelor sale dar ea se jertfise, îndurase fără murmur această grea încercare, găsind consolare și întărire în rugăciunile pe care le făcea înaintea icoanei luminată de licărirea unei candele străbune.

Cine poate număra nopțile de veghie, rugile fierbinți care se înălțau spre bolta cerească, cerînd Divinității îndurare și păstrarea neprihănită a fiului iubit, unica mîngăiere și comoara vieței sale. Și inima ei cînd și-a strîns în brațe pe fiul întors, a simțit că rugăciunile sale fură ascultate, căci la sînul ei de mamă își odihnea capul tot același fiu ca înainte de plecare căci orașul cel mare cu toate ispitele și stricăciunile sale nu l'au atins. n'au putut face o victimă din el.

Cîteva luni se scurseseră în liniște și fericire; pacea și buna rînduiala domneau pretutindeni; se prevedea un an binecuvîntat în toate, pămîntul de-abea ducea roadele sale, cînd pe neașteptate se răspîndi vestea de războiu. Se certau și se pîngăreau frați de același sînge, unde stătuse și înflorise odată orașe și cetăți puternice și îmbelșugate acum domnea jalea și pustiul; focul și sabia stinsese viața, sfărîmase fericirea a mii și mii de suflete; unde domnise odată buna stare și frăție acum ura și setea răzbunărei luaseră locul. Cîmpii și lanuri pustiate, dîre de sînge și cadavre acopereau pămîntul unde mai înainte înflorise buna stare și ca niște umbre sinistre, grupuri de nenorociți cari și-au scăpat numai viața luau drumul pribegiei!...

Era Duminică. In satul din apropiere se strînsese la horă tineretul dornic de petrecere; nimeni nu se gîndea că această petrecere poate va fi ultima pentru unii dintre ei. Ca o presimțire tristă îl mînase pe tînărul pădurar spre cimitirul din vale unde sub umbra unui copac dormea tatăl său somnul veșniciei și cînd îngenunchiase lîngă mormînt, rugîndu-se pentru odihna celuia care îl zemislise, un fior rece îi străbătu trupul căci sunetul unei goarne îl cheamă în jurul drapelului pe cînd glasul clopotului de la biserică vibră jalnic ca ecoul tînguirei.

Și au răspuns fii țărei cu un elan și o grabă nemai pomenită; întreg satul i-a condus o bucată de drum urîndu-le izbîndă și întoarcere fericită. Flori și verdeață împodobeau piepturile și pălăriile ostașilor cari pășeau mîndri și nepăsători de moartea ca plăieșii lui Ștefan cînd se duceau contra dușmanului să-și apere moșioara strămoșească.

Și multe lacrămi au curs cînd fetele vedeau cum pleacă acei pe care inima lor îi dorea și duios strînsese în brațe cîte o mamă pe fiul ei iubit pe care poate nu era să-l mai revadă.

Cel dintăi care trecuse Dunărea era regimentul din care făcea parte pădurariul Ion Marin; înflăcărați și îmbărbătați de cuvîntarea înălțătoare pe care o ținuse comandantul lor, amintindu-le cum asupra lui e ațintită privirea întregei țări și a regelui mult iubit, cum umbrele lui

Stefan și Mihai îi întovărășesc și îi vor duce la biruință, că lumea întreagă așteaptă de la ei să readucă mult dorita pace și să puie ordine acolo unde invidia și orbirea pătimașă adusese moartea, jaf și pustiere.

„Prin faptele și purtarea noastră pe pămîntul străin să arătăm și să dovedim lumei că suntem vrednici de numele strămoșilor noștri!„ răsuna țărmul de ultimele cuvinte rostite de inimosul comandant.

Și s'au ținut de cuvînt. — In marșuri repezi și uimitoare ei înaintau în inima țărei dușmane, risipind și desarmînd armata vrășmașă, căci pentru o cauză sfîntă și măreață ei au părăsit căminul și tot ce-li era mai drag, idealul unei cauze umanitare și nobile călăuza pașii lor spre farul mîntuirei.

Ca niște uriași, care păzeau zinele din povești se ridică munții care inconjoară și apără Capitala de vre un atac vrăjmaș iar drumul ce duce spre ea trece printr'un defileu de o sălbătăcie și o frumuseță neînchipuită. O mînă de oameni era de ajuns să oprească o armată cît de numeroasă și să-i pregătească un mormînt rece în abisul întunecos.

Acest lucru era cunoscut conducătorului trupei; se ținu un sfat hotărîndu-se să se trimeată o iscoadă dintre cei mai curagioși, care să cerceteze împrejurimile, din ea făcea parte și pădurarul Ion. Știau bravii că se duc spre o moarte sigură, dar n'au șovăit un moment să-și facă datoria, căci de la iscusința și izbînda misiunei lor depindea viața a mii de oșteni. Și au plecat voioși înaintînd cu pază și băgare de seamă cercetînd toate locurile fără a găsi vre-o urmă de dușman, cînd de după cotitura unei stînci răsună lovitura unei puști. Era dușmanul care ascuns după stînci deschisese un foc ucigător. O clipă micul grup rămăsese ca trăsnit apoi urmă o încăerare sîngeroasă. Văzduhul răsună de împușcături a căror ecou se resfrîngea de pe pereții stîncelor amestecat cu strigăte de ura! ce eșeau din piepturile bravilor noștri.

Se luptau viteș ște nevoind să se retragă deși forțele erau neegale; la un moment dat o sabie vrăjmașă se îndreaptă contra șefului iscoadei, dar ca un vultur se repezi Marin asupra dușmanului înfingîndu-i lama baionetei primind el însă lovitura sabiei. Un val de sînge îi țîșni din fața sfîșiată, simțea ceva cald care se prelingea pe corpul slăbit de putere și greoi căzu pe pămîntul rece.

Se făcuse întuneric și o liniște mormîntală în jurul seu, își perduse cunoștința.

Trecură cîte-va săptămîni. Pacea domnea iar între popoare; rănile sîngerînde începeau să se închidă. Ura și vrajba dispăruseră ca amintirea unui vis urît.

Marin scăpase cu viață, căci tinerețа și constituția sa robustă au învins moartea. Eșise din spital pe deplin vindecat luîndu-și iar locul în căsuța părintească, iubit și cinstit de întreg satul, care se mîndria de a avea un erou în mijlocul seu.

Era Duminică. Nici un nouraș nu acoperea cerul albastru, soarele strălucea în toată splendoarea și măreția sa; în aer plutea o liniște solemnă, întreruptă din cînd în cînd de ciripitul vre-unei păseri ce-și lua sborul spre pădurea din apropiere Tot satul era în serbătoare, se observa o mișcare neobicinuită, se petrecea un eveniment de mare însemnătate căci înaintea altarului preotul bine cuvînta unirea eroului Marin cu Mărioara unica fiică a celui mai cuprins gospodar din sat. Se iubeau de mult jurîndu-și credință neclintită dar bătrînul se opunea la a lor căsătorie, căci el dorea un ginere mai din neam și bogat, dar purtarea vitejească a lui Marin i-a schimbat gîndul făcînd ca în inima sa să încolțească o iubire părintească pentru acel erou. Și cît de frumos era el ca mire al ficei sale și cît de bine îl prindea tăietura de pe obraz!

Slujba religioasă se sfîrșise. Lumea eșia din biserică, de odată răsună sunetul unei goarne; inima lui Marin tresaltă, el ascultă, nu-i vine a crede ceea ce aude, îi pare un vis căci goarna nu cheamă la arme, ea sună pentru onor!

In fața întregului sat adunat înaintea bisericei, fostul său comandant îi atîrnă pe piept „*Virtutea Militară*".

Ce moment înălțător! Un intreit nra! isbucnește din piepturile privitorilor „*Trăiască armata*" repetă valea și codrul înfrunzit.

Lăcrimi de bucurie umplură o lui mamei lui Marin, cinstea ce se aducea fiului se răsfrîngea și asupra sa; o dulce și sfîntă mîndrie îi cuprinse inima, ea care se jertfise pe altarul Patriei!

Iassiensis.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova și compus din 10 odăi și 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De asemenea un **apartament** *compus din 6 odăi, bucătărie și anexe încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Cetate-Științe-Arte

Filmul ucigător.—Teatrele se impuținează. Intreprinderile artistice sunt în scădere. Chiar operetele, cari păreau chemate în țară la noi, prin frivolitatea genului accesibil tuturor, la succese durabile, dau îndărăt.

Căror cauză trebuie oare să atribuim această stare de lucruri? După toată probabilitatea, o bună parte din vină cade asupra marei prosperități în care se află de o vreme încoace, întepriderile cinematografice.

Filmul atrage și captivează. Filmul întrupează astăzi *arta* pentru imensa majoritate a publicului.

Filmul este microbul care nimicește multe alte manifestări artistice, cari nu-i pot rezista.

E meritul filmului? E insuficiența artei? E moda efemeră? E lipsa de pregătire a publicului.

Probabil—din toate cîte puțin. Dar cconstatarea nu e mai puțin adevărată.

*

La Viena a avut loc prima reprezentație de Kinematofon. A fost o aglomerație colosală.

*

Renumita artistă austriacă Hélène Odilon a hotărît a se consacra unei mari intreprinderi artistico industriale de cinematograf.

*

Vom publica o serie de „Amintiri de teatru" datorite colaboratorului nostru C. B. Penel.

*

A apărut *Exerciții și probleme* de *Maria Beiu-Paladi*, conținînd în text cele mai multe și mai variate probleme de la cele mai ușoare pînă la cele mai complicate ce se pot propune la un examen de admitere, într'o școală secundară. Afară de serii întregi de probleme recapitulative, cartea conține un *supliment cu de băeți și de fete*: școli normale, licee, gimnazii, externate etc., din întreaga țară în ultimii 5 ani.

Manualul acesta (apărut în editura Sfetea, București) este indispensabil oricărui școlar ce voiește să fie bine preparat pentru a reuși să intre la orice școală secundară.

*

STRUNA ZILEI

PÎNE COMODĂ...

«Pînea pe care intendența o dădea soldaților drept 1200 grame, era abia de 700»
Un corespondent

Trupelor prea ostenite
Pînea le-a mai micșorat
Intr'adins,—ca să le fie
Mai... ușoară la mîncat.

Publicație de vînzare

Se aduce la cunoștința generală că în ziua *de 2 Septembrie 1913 orele 10 a. m.*, se va vinde prin licitație publică la fața locului la moșia și fabrica Cornești jud. Iași averea d-lui Iancu Faerștein *depusă goj Băncii Iașilor* și compusă din:

1) Intregul produs fabricat de Fabrica de spirt din Cornești aflător în localul fabricei și în magazii la I. Faerștein din Iași str. C. A. Rosetti No. 13 care constă în aproximativ 325.958 litri spirt precum și materialele ce sunt în fabrică.

2) Intreaga instalație a fabricei de spirt din Cornești compusă din mașinării, aparate, uneite, etc. care sunt considerate ca lucruri mobile.

3) Intreaga recoltă proprietatea lui I. Faerștein și Leon Juster de pe moșia Cornești și care constă din aproximativ 8 vagoane grîu de toamnă netreerat, 4 girezi și 4 vagoane grîu treerat pe lanul Surda; 2 vagoane grîu de toamnă netreerat, una giradă pe locul numit Podul Țigănimei, într'un cuvînt toate recoltele de grîu, orz, ovăz, porum, iarbă de pe lanurile Recea, Coasta-Velniței, Bulioara și Boboc, așa după cum sunt specificate în Ordonanța No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

De asemenea se publică spre cunoștința generală că în ziua de 4 Septembrie 1913 orele 10 a. m. se va vinde prin licitație publică la moșia Cornești jud. Iași toate uneltele de agricultură, întreaga gospodărie, vitele și animalele de muncă proprietatea d lor I. Faerștein și Leon Juster și anume: 620 oi țigăi, 154 oi lăi, 100 capre, 50 boi jugari, 4 birouri, 25 harabale de transport, 4 cotingare, 16 pluguri cu 2 fiere, 10 pluguri cu un fier, 12 pluguri mici, 4 pluguri americane, 4 boroane flexibile, cu fiere, 10 pluguri, 18 boroane de fier, 9 boroane de lemn cu dinți de fier, 13 rar țe de lemn precum și mașini de samanat în rînduri, mașini de samanat împroșcători, moriște și altele după cum sunt specificate în ordonanța No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

D-nii concurenți ce voesc a cumpăra asemenea avere se vor prezenta în zilele sus aratate la moșia și fabrica Cornești jud. Iași, unde în asistența d-lui notar respectiv urmează a se face licitațiunea și adjudecațiunea asupra aceluia din concurenți care ar oferi un preț mai avantajos,

Vînzarea se va face cu bani gata și în conformitate cu art. 442, 443 și 444 Proc. Civ.

INFORMAȚII

— „Presa de scandal a descoperit de două zile o nouă afacere a d-lui Badareu: Concesionarea către o societate din Sulina a terenurilor pentru construirea unui debarcader.

Totul nu este de cît o scornitură infamă.

D. Al. A. Badareu, nu numai că n'a examinat o atare chestiune, dar la ministerul de lucrări publice nici nu există o ast-fel de cerere.

Totul nu este decît iar o scornitură a calomniatorilor de meserie".

▪ *Zilele aceste — Joi sau Vineri—sosește în Iași d-na N. Xenopol, soția ministrului de industrie și comerț, în scopul de a distribui personal, la fața locului și pe baza indicațiunilor organelor administrative, ajutoare în natură, după aprecierea d-sale, familiilor nevoiașe ale celor mobilizați. Ajutoarele se vor da în natură, fie vite, fie utensile, după cum d-na Xenopol va crede de cuviință. De la Iași soția ministrului de industrie va trece în județul Botoșani, în acelaș scop.*

Ajutoarele în chestiune se dau dintr'un fond de 300,000 lei pe care guvernul l'a pus la dispoziția unui comitet de doamne, din care fac parte și soțiile domnilor miniștri și care s'au obligat să împartă acești bani personal și în mîinele celor nevoiași.

In Moldova de Nord, pentru primele două județe pleacă d-na Xenopol—iar în Moldova de sud pentru alte două județe pleacă d-na general Harjău. Succesiv celelalte județe se vor distribui ajutoare de alte doamne și la termenul care va fi făcut cunoscut din timp.

▪ **„L'indépendance" de astăzi respinge pur și simplu propunerea unui acord între partide, propunerea formulată de d. N. Filipescu în „Epoca" de alaltăeri.**

E bine să subliniem aici că, pînă mai dăunăzi, liberalii nu prea fugeau de un atare acord. In schimb însă d. Filipescu nu voia să audă de așa ceva.

N'am avut noi dreptate cînd am spus că d. Filipescu e omul care vrea cînd nu se poate și nu vrea cînd se poate?.

▪ **Printre soldații reîntorși în Fălticeni, s'a ivit un caz suspect de holeră.**

S'a procedat imediat la izolarea soldatului, iar dejecțiunile au fost trimise spre analiză la laboratorul din Iași.

▪ *Rezultatul analizei a dat un rezultat negativ în ce privește pe sublocotenentul în rezervă* Mircea Serion.

▪ *Cetim în* „Cuvîntul" *următoarele rînduri caracteristice*

„Ori cari ar fi slăbiciunile tale, rămîn în tine ambițiile cele mari și instinctul sigur care te ferește de ce e josnic face că *nu ți-e frică și nu ești lacom de bani.*

Cîți au rămas *printre noi* cărora nu le e frică și *nu sunt lacomi de bani*? Cîți în cari trăiesc ambițiile cele mari?"

Remarcăm numai că aceste rînduri sînt semnale de d. Virgil Arion.

Nu-i așa că avem dreptul să spunem că aceste rînduri au în sine ceva caracteristic?

▪ *D. C. Dissescu, ministrul instrucției publice, se reîntoarce astăzi în țară. D-sa se va duce direct la Rîmnicul-Vîlceo, de unde va sosi în Capitală.*

▪ *In mod greșit, serviciul Agenției Romîne a anunțat că d. Take Ionescu a sosit la Viena.*

In realitate, nu sosise decît d-na Take Ionescu.

Șeful nostru se va întîlni cu d-na Take Ionescu la München, de unde vor pleca în excursiune cu automobilul pentru vre'o 10—12 zile.

Numai la acea dată, d. Take Ionescu va intra în țară.

▪ *In laboratorul d-rului Mezincescu au fost făcute eri 400 de analize, a dejecțiunilor luate dela soldații bivuacați în Valea Ilenei.*

Rezultatele au fost negative. Cum nici un bolnav n'a mai fost în acele trupe, de mai bine de trei săptămîni medicii garnizoanei au hotărît ca trupele să fie aduse în oraș. Ele probabil vor sosi mîne, Joi, la orele 4 jum.—5.

▪ D. Lascar Antoniu, senator, a plecat din Aix-les-Bains pentru a face o escursiune la Geneva, Lausanne, Evian etc. D sa se va reîntoarce în Iași la 1 Septembrie.

▪ D. Dr. P. Zosin s'a întors în localitate, fiind demobilizat.

▪ Agenția Romînă telegrafiază astfel starea timpului: vreme frumoasă la Viena, Paris, Berlin și Londra; ploae la Liverpol variabil la Brăila: frumos la Constanța.

▪ Intre 10 și 20 Septembrie se vor primi la direcția Conservatotului de muzică și declamațiune cererile de înscriere.

Mîni vom publica pe larg condițiunile de admitere.

▪ Șeful brigărei de siguranță din localitate a fost chemat telegrafic la București

▪ D. dr. N. Grigoriu medicul primar al județului Iași, vizitează zilnic trupele bivuacate la Cucuteni și Valea Ilenei controlînd starea de sănătate a soldaților.

▪ In urma desființării seminarului pedagogic se va resimți cu deosebire o lipsă de locuri în clasa a doua și a șesa secundară. Elevii vor trebui plasați în școlile statului. De asemenea elevii cari au urmat clasa V comercială, gradul superior tot la seminar.

▪ Studentele și licențiatele facultăților din Iași vor fi obligate, prin desființarea seminariilor universitare, a urma cursurile practice la externatul Oltea Doamna sau la școlile profesionale de fete.

▪ Eri a încetat din viață la spitalul militar, un soldat adus cu o oră mai înainte și care suferea de febră tifoidă.

▪ Etuva de dezinfectare n'a putut fi trimisă la Cucuteni, din cauza îmbolnăvirii d-lui Tataru, mecanicul etuvelor ieșane.

▪ Trei băeți au găsit de cuviință, să se joace în unul din vagoanele ce au servit la transportul trupelor și care urmează a fi desinfectate.

Băeții au fost izolați în chiar vagonul unde au fost surprinși și unde au a face o carantină de 5 zile.

*

Din ordinul serviciului sanitar s'a închis prăvălia d-lui Popovici din strada Sărărie, a cărui fiu, părăsind bivuacul de la Cucuteni, dormise o noapte acasă.

▪ Repetițiile vor începe la teatrul nostru național în ziua de Luni 2 Septembrie cu *Poliche* de Henri Bataille. Se crede că d. Sadoveanu, care face actualmente carantină la Piatra Neamț, va putea fi în Iași la 4 Septembre.

▪ Elementele artistice cari au aparținut trupei dramatice a d-nei Mărioara Voiculescu s'au grupat în jurul d-lor Radovici și Manolescu și vor continua să formeze o trupă dramatică aparte, avînd concursul d-rei Macri de la teatrul național.

▪ Un mic epilog al carantinei forțate la care a fost supus eri, d. Mircea Serion judecător la Voinești și ofițer în rezervă. Fiind reținut prin surprindere la locuința d-sale, oprit de la ori-ce comunicare, familia d-lui Serion ducea lipsă de alimente. Inștiințîndu-se medicul dispărțirii, d-sa a dispus a se procura cele strict necesare pînă la cunoașterea rezultatului analizei microscopice.

Au și ofițerii neplăcerile lor, nu numai soldații.

▪ Toți elevii școalei superioare de Arte și Meserii a Statului din Iași, precum și elevii școalei Inferioare a județului Iași, trebue să se prezinte la școală pe ziua de trei zeci Septembrie neaparat.

Concursul pentru admiterea de bursieri în școală, precum și examenul absolvenților pentru Certificatele de absolvire, se va începe în ziua de două zeci și cinci Septembrie.

▪ După cum am anunțat, în ziua de 18 Septembre ora 10 dimineața, se va ține la Prefectura județului Iași, concurs pentru admiterea în școala de notari.

Cererea de înscriere se primește la prefectură cel mai tîrziu pînă la 15 Septembrie a. c.

Sînt necesare: un act de naționalitate, act de bună-purtare, certificat doveditor că s'a satisfăcut legea recrutării, certificat de absolvire a cel puțin învățămîntului primar rural, extract după actul de naștere, cerîndu-se vrîsta între 21—40 ani etc.

▪ **Nenorocirea din Gropnița.** — Ieri după amiază, o groaznică nenorocire s'a întîmplat pe teritoriul moșiei Gropnița.

Intr'o colibă de pae se aflau 4 copii mici de a-i muncitorului bucovinean Gherș Andreș, care lucra la o mașină de treer din apropiere, cu soția sa.

La un moment dat, coliba a luat foc.

Nefericiții părinți, împreună cu mai mulți locuitori, au sărit să localizeze incendiul, dar focul a carbonisat pe doi dintre copii, cauzînd arsuri grave celorlalți doi.

Cauza incendiului se presupune a fi imprudența copiilor celor doi mai mari cari, jucîndu-se cu focul, au incendiat coliba.

Șeful postului de jandarmi din Gropnița cercetează cazul.

▪ Distinsul nostru amic d. Eugen Herovanu, deputat, a plecat la Odessa împreună cu familia.

▪ D na și d. Vespasian Pella s'au reîntors în localitate venind de la Sinaia.

▪ **Vizitarea trupelor de către d-rul Riegler.**—După cum am anunțat, d. profesor colonel dr. Riegler, medicul șef al garnizoanei Iași, a vizitat ieri, întovărășit de d. colonel Anastasiade, comandantul diviziei, tabăra cantonată în valea Ilenei, în apropiere de Cucuteni și unde a examinat pe toți soldații întorși din Bulgaria.

D. profesor Riegler a examinat în deaproape pe soldați și a constatat o stare foarte bună a trupei, față de mizeriile îndurate.

*

In drumul spre Iași însă, d-sa a întîlnit un vagon cu bolnavi, dintre care unul avea febră tifoidă, altul uremie, iar cei mai mulți suferiau de *febră palustră* contractată pe malurile Dunărei.

D. profesor Riegler ne-a declarat, că d-sa e de părere ca imediat trupa să fie trimisă la garnizoană, căci pericolul ce-o amenință acum, nu mai este holera, care nu se va mai încuiba între soldați, ci epidemia de tifos, care prinde a se întinde între ei.

D-sa a constatat, după datele medicilor militari ce întovărășesc trupele, că au trecut 27 de zile de cînd, atît în batalionul IV de vînători, cît și în regimentul 13 Stefan cel mare, nu s'a mai produs nici un caz suspect de holeră, *deci nu e admisibil să se mai ivească alte cazuri nuoi.*

*

Soldații fiind istoviți de oboseală, epidemia de tifos se poate propaga cu multă repeziciune și ar fi un adevarat dezastru, căci, afară de posibilitatea propagărei prin oraș, spitalul n'ar fi încăpător să cuprindă toți bolnavii.

D. dr. Riegler ne-a mai spus că un factor principal, care-l determină să grăbească evacuarea trupelor din bivuac, este lipsa de apă. Este un singur izvor insuficient de tot; fîntînele care s'au săpat dau o apă magneziană, care produce diaree.

Nopțile răcoroase, viața de cort, lipsa de apă, starea de oboseală a soldaților, epidemia de tifos care amenință, toate, cer imediata desconcentrare a trupelor, în interesul sănătății tuturor.

*

Privitor la analiza bacteriologică a dejecțiunilor soldaților, d. dr. Riegler spune că această operațiune, este mai mult o achitare de conștiință; căci a se face analiză atîtor mii de soldați, este o imposibilitate. Ar trebui cel puțin 5 săptămîni, pentru a se face analiza tuturor. A se limita la analiza numai a cîteva sute, faptul nu se poate considera de cît ca o lucrare de probabilitate și ca atare nu se poate să aibă mai mare siguranță de cît acea a unei probabilități.

A mai face trupa să rămie pe cîmp, în condițiunile actuale și în starea ei de istovire, 4 săptămîni, ar fi una din greșelile cele mai mari și dureroase pentru trupa noastră.

In urma inspecțiunilor mele, pot să afirm că natura soldatului nostru este de admirat din toate punctele de vedere; că comandantul lor colonelul Anastasiade și cu toți ofițerii ei, merită laude pentru devotamentul și munca ce au depus-o în tot timpul campaniei.

▪ Copilul nebunei, este piesa principală a noului program al cinematografic Pathé Frères din „Grădina Traian" care se reprezintă astă-seară Mercuri 28 August.

Copilul nebunei o splendidă adaptare după celebrul roman al lui Marc Mario este una din cele mai reușite desfășurări în care se disting cei mai buni artiști ai scenelor pariziane. (2 părți).

Ca și romanul, care a făcut încunjurul lumei, tot astfel și această adaptare a obținut succese enorme în toate teatrele cinematografice din lume.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astă seară:

In țara orezului. Annam stat în Indo-China (Asia), interesante vederi după natură.

Fericire trecătoare, roman contimporan în 2 acte. Rolurile sunt interpretate de cei mai valoroși artiști ai scenelor străine.

Titi și pingelele de cauciuc, scene foarte humoristice.

Tîndală se expatriază, scene comice cu originalul humorist englez André Deed, etc.

Poimîne Vineri 30 August program nou: Contesa și șoferul, extraordinară dramă sportivă în 3 părți.

Cea mai recentă apariție din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele și telegramele însuflețite din lumea întreagă, etc.

In caz de timp nefavorabil reprezentația va avea loc în sala Circului Sidoli.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
întors din Campanie
dă consultațiuni zilnice numai între orele 3—6 p. m.
Strada Ștefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Conflictul Turco-Bulgar

Tratative. — Mişcarea din Grundjina. — Declaraţiile d-lui Nacevici. — Turcii recrutează noi oameni.

Constantinopole. — In întrunirea de eri, Turcii au propus un traseu de frontieră plecînd de la Softi, îndreptîndu-se spre Ortachioi, dincolo de Mustafa Paşa şi de vechea graniţă pe care o urmează pînă la Marea Neagră. Faptul că Turcii nu au prezentat traseu scris, este socotit ca un semn, care ar putea să modifice acest traseu, mai ales prin rectificarea vechei graniţe spre Malcotirnevo.

Bulgarii ar insista să aibă Ortakioi, însă par dispuşi a consimţi la toate sacrificiile putincioase.

In ce priveşte chestiunea căei ferate, acordul pare că trebuie să se facă pe baza dreptului ca Bulgarii să utilizeze linia Adrianopole—Dimotica.

*

Telegrama notabililor din Gumuldjina, care anunţă instituirea unui guvern provizoriu, a fost transmisă ambasadelor.

*

D. Nacevici a declarat într'un interview că Bulgarii vor rămînea ireductibili în ce priveşte punctele de dincolo de Mariţa. Singura concesiune posibilă ar fi ca un mic teritoriu de dincolo de Mariţa, făcînd parte din oraşul Kirkilise, să rămînă Turciei, însă Mustafa-Paşa, Bulgariei.

*

Salonic. — Autorităţile turceşti au prins pe başbuzucii care vroiau să jăfuiască un sat grec Xanthi. Unul a fost spînzurat.

Turcii recrutează la Xanthi pe grecii capabili de serviciul militar.

Negocierile sîrbo-muntenegrene

Cetinge. — Se declară din cercurile diplomatice că negocierile pentru graniţa sîrbo-Muntenegreană nu au fost întrerupte ci numai amînate. Se speră cu tărie că ele vor duce la un bun rezultat, de oarece divergenţa nu este decît de 150 klm. pătraţi.

Desminţire

Sofia. — Ziarul „Duevnik„ este în stare a desminţi ca o născocire fantezistă ştirea lansată în presa romînă, privitor la un pretins atentat în contra generalului Averescu, în jurul Plevnei.

Hotarele Albaniei

Atena. — Ieri seara, a fost prezentată guvernului elenic o notă colectivă, de către reprezentanţii Marilor Puteri, conţinînd deciziunea întrunirei de la Londra, privitoare la hotarele de sud şi sudest ale Albaniei.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu şi politica externă

Bucureşti. — Ziarul „Pressa" publică următorul important articol — pe care îl reproducem întocmai:

— „Epoca" îi dă zor, de un timp încoace, cu rolul nefast al d-lui Take Ionescu, în acţiunea noastră externă.

După organul d-lui Filipescu, acţiunea dusă de şeful partidului conservator-democrat pe terenul politicei externe a Romîniei, îndrumare ce ne-a dus întîiu la Silistra şi în urmă la Turtucaia-Balcic, ar fi fost nefastă, dacă d. Take Ionescu nu era pus la locul său.

D. Take Ionescu pus la locul său! D. Take Ionescu cenzurat de unul din colegii săi din guvern!

Se vede că „Epoca" n'a cetit ori se face a nu fi cetit, omagiul ce l'a adus d. Maiorescu, rolului avut de d. Take Ionescu în acţiunea noastră externă.

Recitească „Epoca" partea din discursul d-lui Maiorescu, prin care şeful guvernului recunoaşte «că prin acţiunea înţeleaptă a d-lui Take Ionescu şi prin vaza sa în străinătate, i-a dat tăria necesară, pentru izbînda obţinută.» Sunt vorbele proprii a-le d-lui Maiorescu.

Graţie d-lui Take Ionescu a făcut etapa Silistrei. Tot graţie şefului partidului conservator-democrat, Romînia a întreprins a doua etapă: acţiunea militară exact în momentul dinainte prevăzut şi prin care trebuia să se treacă de la vorbe la fapte,—moment bine chibzuit, care nu trebuia nici grăbit, nici întîrziat.

Fără d. Take Ivnescu tăria aceasta indispensabilă, proclamată în public de către d. Maiorescu, putea guvernul Romîniei să păşească la acţiune şi să înscrie pagina glorioasă în istoria ţărei, pagină în care se rupe cu trecutul de mutilare a teritoriului şi să dă Patriei pe lîngă un spor de pămînt, o bază ce n'a mai avut?

D. Maiorescu recunoaşte, că fără şeful partidului consevator-democrat nu era cu putinţă să se înscrie această pagină.

Rolul d-lui Take Ionescu e lămurit şi aceasta în chip hotărîtor de d. T. Maiorescu.

O delegaţie

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministru ad-interim la interne, a semnat eri, după propunerea d-lui Barbu Păltineanu, o decizie, prin care până la completa restabilire a d-lui Păltineanu, se dă d-lui C. Angelescu delegaţia de comisar civil în România nouă.

D. Angelescu va lucra sub directa dirigoire şi răspundere a d-lui Barbu Păltineanu.

Traficul pe căile ferate

Bucureşti.—După cum am anunţat, de mîine Joi, reîncepe traficul normal pe căile ferate, pe linia Bucureşti-Vărciorova—iar începînd de Vineri, pe linia Bucureşti spre Nordul Moldovei.

De la aceste date vor circula, în conformitate cu itinerarul prevăzut în dispoziţia de la 1 Mai s. v. toate trenurile exprese, accelerate, persoanele mixte, de mărfuri, mare şi mică viteză.

Principele Ferdinand către ostaşi

— Un nou ordin de zi al Generalisimului armatei —

Bucureşti.—A. S. R. Principele Ferdinand Generalisimul armatei de operaţii, a adresat trupelor următorul ordin de zi:

Ostaşi,

In momentul cînd părăsesc comanda de căpătenie a armatei de operaţii, îmi îndeplinesc o datorie sufletească, să arăt ofiţerilor, sub-ofiţerilor şi trupei adîncele şi vile mele mulţumiri.

Vă întoarceţi acasă, unii în garnizoanele voastre, alţii la ocupaţiunile voastre pacinice, toţi însă cu simţimîntul că v'aţi făcut datoria cu sfinţenie, fiind că aţi contribuit ca ţara voastră să iasă mărită în ochii lumei întregi.

Prin avîntul vostru voios la mobilizare, prin puterea voastră de rezistenţă şi abnegaţie, în timpul marşurilor grele şi lungi, prin disciplina ce aţi arătat în tot timpul campaniei, v'aţi dovedit demni de încrederea ce prea Inaltul şi Marele nostru Căpitan şi Rege pusese în noi.

Purtarea voastră camaradereasca şi jertfelnică faţă de greua şi cruda boală ce a cuprins mulţi dintre noi şi a stins atîtea vieţi pline de nădejde, vă dau un nou drept la dragostea şi respectul superiorilor noştri.

Amintirea acestora va rămînea neştearsă în inimele noastre.

Ostaşi,

Despărţindu-mă astăzi de voi, o fac cu adîncă mulţumire pentru timpul petrecut în mijlocul vostru, mulţumire care se întemeiază pe strînsele legături de dragoste şi încredere ce ne unesc în frumoasa noastră oştire.

Comandant de căpătenie al armatei
FERDINAND
Principe al României

Dat la Zimnicea, 22 August 1913.

Sanitarii indieni în Bucureşti

Bucureşti. — Azi dimineaţă au sosit în Capitală 5 sanitari indieni, venind din Zimnicea.

Ei se vor întoarce în India, peste cîte-va zile.

O vizită

Bucureşti. — Azi dimineaţă, a sosit în Capitală Ahmed Delahedin Bey, secretarul Senatului otoman.

D-sa va rămîne până mîine seara în Bucureşti, cînd se va întoarce la Constantinopol.

Un nou record de aviaţiune

Bucureşti.— Azi dimineaţă, d. locotenent Nicu Capşa, de la aerodromul ligei aeriane, a executat un sbor, atingînd o înălţime mare, care e considerată ca un record al sborurilor executate de aviatorii romîni.

O descoperire importantă

New York. — Asistentul institutului de bacteorologie, doctorul japonez Hideo Nozouchi, anunţă că ar fi descoperit baccilul turbărei.

O desminţire

Paris. — Ambasada turcească de aici desminte ştirea despre tendinţa Turciei de a ocupa Cavalla.

Lupta contra holerei

— Conferinţa de la ministerul de interne —

— O declaraţie a d-lui Dr. Mezincescu —

Bucureşti.—Eri după prînz, a avut loc o conferinţă la ministerul de interne, provocată de d. ministru Al. A. Badareu şi la care au participat d-nii d-ri Minovici, Mezincescu şi Slătineanu.

S'au mai luat dispoziţiile următoare cu privire la combaterea holerei:

Combaterea holerei în Moldova a fost încredinţată d-lui dr. Slătineanu, iar în Muntenia şi Olt d-lui dr. Mezincescu.

In fruntea judeţelor Ialomiţa şi Vlaşca a fost desemnat d. dr. Rigani; la Teleorman d. dr. Glincea; Romanaţi şi Dolj d. dr. Baroncea; Olt şi Vîlcea d. dr. Demetrescu-Brăila.

In total în Oltenia, sub conducerea a patru inspectori, vor lucra 60 de medici şi doctoranzi.

S'a stabilit înţelegere cu ministerul de războiu, care a pus la dispoziţie cordoanele militare. De aseminea comisiunea va avea la dispoziţie 15 automobile, 12 trăsuri de ambulanţă, cîteva sute de targe, 200 corturi desinfectate, medicamente şi toate cele necesare pentru combaterea epidemiei.

De aseminea ministerul de războiu a pus la dispoziţia ministerului de interne lazaretele de holerici de la Zimnicea şi Alexandria.

*

D. Al. A. Badareu, ministrul de lucrări publice şi ad-interim la interne, a plecat în judeţul Olt, pentru a vizita regiunea contaminată de holeră. Astăzi, la ora 5 d. a., d-sa va părăsi în automobil, întovărăşit de d. dr. Mezincescu, Slatina şi va merge din comună în comună pe unde este holeră, spre a se convinge personal de modul cum se aplică măsurile sanitare prescrise.

*

D. dr. Mezincescu, subdirectorul serviciului sanitar, întrebat de un redactor al ziarului „Pressa", a declarat că pînă în 15 zile epidemia holerei va fi cu desăvîrşire strînsă.

*

De la începutul epidemiei şi pînă azi, au fost în Capitală 286 suspecţi de holeră, 26 bolnavi confirmaţi şi 13 decese.

Mersul holerei

— Buletinul oficial al Direcţiei sanitare —

Bucureşti.—Iată buletinul de azi, cu privire la mersul holerei:

Jud. ARGEŞ. — Piteşti-spital, 3 cazuri noi, militari.

Jud. BRAILA.—Brăila-lazaret, 3 cazuri noi, 2 morţi.

Jud. DIMBOVIŢA.—Gura-Foei 1 caz nou, 1 mort.

Jud. DOLJ. — Craiova, 1 caz nou.

Circea, 2 cazuri noi.
Cernelele, 1 mort.

Jud. IALOMIŢA. — Axinte, 2 cazuri noi.
Petroia, 2 cazuri noi, 1 mort.

Jud. ILFOV. — Bucureşti-Colentina, 1 mort.
Pantelimon-Dobrotoianu, 2 cazuri noi, 1 mort,
Ştefăneşti, 2 cazuri noi, un mort.

Jud. MEHEDINŢI.—Strehasa, un caz nou.

Jud. OLT.—Crăciuneii de jos 10 cazuri noi.
Drăgăneşti, 5 cazuri noi.

Jud. ROMANAŢI.—Corabia, 3 cazuri noi, 2 morţi.
Pîrza, 1 caz nou.
Drăghiceni, 1 caz nou.
Gîrcov, 1 mort.
Djuvărcşti, 2 cazuri noi, 3 morţi.
Ispiceni, 3 cazuri noi, 3 morţi.
Islaz, 1 caz nou.
Jieni, 2 cazuri noi.
Rîşca, 2 cazuri noi, 2 morţi.
Rusăneştii de jos, **3 cazuri noi, 3 morţi.**
Slătivara, **1 mort.**
Slăveni **5 cazuri noi, 2 morţi.**
Traian **3 cazuri noi.**
Viişoara **3 cazuri noi, 1 mort.**
Ulpeni **3 cazuri noi, 1 mort.**

Judeţul TECUCI: *Gohov,* **1 cas nou.**

Judeţul TELEORMN: *Alexandria* **5 cazuri noi.**
Roşiori de vede, **6 cazuri noi.**
Atîrnaţi, **6 cazuri noi.**
Fîntînelele, **1 cas nou, 1 mort.**
Mavrolin, **1 cas nou.**
Odaia, **1 cas nou.**

Judeţul TUTOVA: *Bărlad-Lazaret,* **1 mort.**

Judeţul VALCEA: *Nenoiu* **1 cas nou.**
Locusteni, **1 cas nou, 1 mort.**
Beneşti, **1 cas nou, 1 mort.**

Jud. Vlaşca.—Singureni, 1 mort, militar.

Teritoriul nou.—Dobrici 7 cazuri noi, 4 morţi.

Turtucaia, 6 cazuri noi, 1 mort.

In total 103 cazuri noi, dintre cari 4 militari şi 38 morţi, dintre cari 3 militari.

Situaţia din ţară este: 688 cazuri vechi, 103 cazuri noi, 38 morţi, 18 vindecaţi, remaşi 735.

Director General, **Dr. MINOVICI**

REINTORS
Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5.

Pentru o şcoală secundară particulară, *într'un oraş de provincie, se caută o doamnă sau domnişoară, absolventă a cel puţin 8 clase secundare sau studii analoage, căreia se va încredinţa direcţiunea acelei şcoli şi predarea limbei franceze şi eventual a pianului.*

A se adresa prin corespondenţă, sau verbal, **d-nei profesoare Maria D. Cădere,** *com. Bucium pentru lămuriri şi condiţiunile de contractare.*

Pensionatul Knoch
care există de mai bine de 25 ani
Iaşi, str. Cuza Vodă 16

Se aduce la cunoştinţa onor. public cum că înscrierile se fac cu începere de la 20 August, iar cursurile încep la 10 Septembrie.

Se predă limba Romînă, cursul primar după programa statului, depunîndu se examenele la şcolile statului.

Limba romînă, franceză şi germană curs primar şi secundar facultativ. Piano, gimnastica, lucru manual şi croitorie.

O casă la ţară

compusă din 2 rînduri, 280 pomi 44 stînjeni pămînt împrejmuit bine, la Belceşti judeţul Iaşi. Un adevărat raiu. Pentru pensionari, pentru toţi ce doresc o viaţă plăcută ocaziune nimerită. Preţul moderat.

Adresa: Ana Obreja Belceşti.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

De închiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crîşmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern
Podul-Iloaei.

Şcoala profesională Paraschiva G-ral Milicescu
— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —
Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.
Inscrierile încep la 1 Septembrie.

La Farmacia D. Herzenberg *se află loc vacant pentru* Elev *sau* Elevă.

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete
a
societăţei filantropice „Steaua"
— Iaşi —
— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie şi Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

De închiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică; cea mai pitorească poziţie a oraşului.*

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 5 p. m.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lînă şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lînă, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible]

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible]

[illegible] CLIN & Cie, de Paris.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

Raymond GARIEL
Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner [illegible] 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1973—Vineri 30 August 1913

Convorbire cu d. Take Ionescu

— pentru ziarul „Opinia“ —

De vorbă cu d. Lascar Antoniu, senator. — In jurul mesei de ceai.—Vacanța șefului.—Polemicile zilei. — La revedere în Parlament.—Turcofilism și bulgarofilie.—Regimul lui Daneff. Ținuturile anexate.—Problema agrară. — Complectarea programului.—Chestia evreiască.—Reforma electorală.—Un acord între partide

Cu data de 24 August stil nou ne scrie din Aix-les-Bains d. Lascar Antoniu, senator, cele de mai jos :

„Aproape în fiecare zi am plăcerea să văd pe d. Take Ionescu și de cîte ori îl întîlnesc, evit ca să aating în conversații chestii politice, știind cît îi este de prielnică, cu deosebire pentru anul acesta, liniștea vacanției pe care și-a luat-o.

Astăzi însă, aflîndu-mă la un ceai în camera sa dela Splendide Hotel Royal, profit de întrebarea sa, cu privire la cele ce mai scriu ziarele din țară, pentru a intra într'o scurtă discuție politică, cu intențiunea de a procura *„Opiniei“* o delicată atențiune a șefului.

Convorbirea a fost provocată de următoarea întrebare :

Te atacă pe tema interviewurilor. Nu ai cetit ?

Cînd iau vacanță, cea d'intăiu regulă pe care mi-o impun este, să nu citesc de loc criticele sau polemicele ziarelor din țară.

Fiindcă 'mi arăți însă cîteva extrase din presă voi răspunde că tot este un mare progres, că politica urmată de mine nu mai este discutată, ci toată discuția este asupra interviewurilor date în străinătate.

Mă așteptam la acest lucru, știam că pe cîtă vreme rezultatele politicei externe a guvernului nostru păreau discutabile, eu singur voi fi făcut răspunzător de întreaga politică.

Dar, îndată ce rezultatele vor fi de așa natură în cît critica să fie imposibilă, zi cu zi se va săpa mai adînc șanțul între mine și aceste rezultate și se va căuta un alt cal de batae, ori cît de șchiop.

N'am vorbit, fără să știu pentru ce am vorbit.

Aștept cu multă plăcere discuția în parlament și te asigur că vei avea un ceas de bucurie.

De altfel puținii oameni din țară, cu adevărată răspundere politică nu au putut să aibă nici o surpriză cetind interviewurile mele din „Le Temps“ și „Figaro“.

— Ce ai să zici de turcofilismul ziarului „L'Indépendance“?

— Nu mă privește. N'am urmărit suficient presa din țară, ca să pot exprima o judecată.

Știu însă, și îți aduci aminte ce am spus la Senat, în așa zisa ședință secretă ; că ipoteza de a merge cu Turcia în contra statelor creștine din orient, pentru mine era absolut inadmisibilă.

— Dar despre pretinsa bulgarofilie a d-tale ?

— *Cît despre bulgarofilia mea asta este o adevărată absurditate.*

Cred însă, cum a spus și d. Brătianu la Senat, că cu un stat vecin nu poți avea de cît raporturi de ostilitate sau raporturi bune.

Si eu, *trecînd peste toate acelea ce au căutat să'mi facă oamenii de stat Bulgari și în special d. Daneff, prefer raporturile bune.*

— Ce idee urmărești asupra modului de organizare a ținuturilor anexate ?

— Nu este o chestie a unui singur ministru, ci o chestie de guvern, pe care o vom hotărî împreună cu toții.

Pentru Romînia însă, chestia se prezintă sub o altă formă ca pentru Serbia și Grecia. Ele au anexat teritorii, care fusese sub Turcia, noi am anexat un teritoriu care se bucura de zeci de ani de viață constituțională.

Această deosebire de sigur că va fi ținută în seamă, cînd se va hotărî regimul de aplicat noilor teritorii, in momentul la care se va aplica

— Cred că astăzi rezolvarea problemei agrare se impune.

N'ar fi bine să avem o indicație dată din timp în această privință, pentru apropiata sesiune ?

— *Partidul conservator-democrat este dator să-și complecteze programul. Afirm că o va face.*

Mai mult, în acest moment, nici nu e bine și nici nu am dreptul să spun, pentru publicitate.

— Dar cu reforma electorală?

— Știu că reforma electorală este în programul partidului.

Cum și ce fel, veți avea cu toții să luați parte la hotărîre.

— In ceea ce privește chestiunea evreiască îi se va da o soluție ?

— *Rezolvarea chestiei ovreești s'a transformat prin ea însăși, în urma demonstației naționale cu prilejul mobilizărei.*

Dar ce se va face cu preciziune, înțelegi bine că azi nu pot spune. Cred însă, că asupra unei chestii de așa importanță *va fi nevoe de acordul partidelor de guvern.*

Altfel s'ar putea cu prea mare înlesnire să se facă această reformă imposibilă pentru orice partid care ar intreprinde-o pe seama sa proprie.

— Se pot face marele reforme de care țara are azi nevoe fără concursul nostru ?

— **Am convingerea adîncă că nu.**

POLITICE

ADEVARATUL POLITICIANISM

Nu se putea ca, odată visurile și halucinațiile terminate, d. N. Filipescu să nu-și dea samă de realitatea lucrurilor. Nu se putea să nu și dea seamă că, pe lîngă fraze pompoase și cuvinte înaripate, ie nevoie și de ceva argumente, de ceva fapte, care să justifice programul reformist, etalat în coloanele Epocei, *într'o formă care nu codrează de loc cu proza publicată în mod obișnuit în numitul ziar.*

De aceea, în al patrulea articol, d. Filipescu voiește să justifice programul care tinde la suprimarea vieței noastre constituționale și întronarea dictaturei militare. D-sa citează cazuri, încearcă o justificare a celor ce preconizează.

Mărturisesc că nu cred să mai fi existat vr'o dată, o mai puerilă argumentare și nu cred să se fi produs vr'odată o mai cinică dovadă de adevărat și ordinar politicianism.

Cetiți acel articol și minunați-vă de ce d. Filipescu voiește schimbarea formei constituționale de astăzi. Cetiți și vă revoltați de îndrăzneala, cu care patronul „Epocei“ încriminează fapte, pe care, din motive politice, le-a admis și practicat pururea.

Proza din ultimul articol face dovada luminoasă că la baza acțiunei de astăzi a d-lui Filipescu nu este nici astăzi, după cum n'a fost nici odată, vre-o convingere.

Minat de ură, d-sa dorește o revoluție pentru a face să dispară ceea ce-i stă în cale. Incercînd să justifice țelul urmărit, d-sa nu s'a încumetat macar să facă o critică cinstită a stărei actuale de lucruri—care, recunoaștem, nu-i ideală—ci, înșirînd cazuri sporadice—cercetate printr'o prismă pătimașă, — enunțînd fapte calomnioase sau inexacte, d-sa încearcă o generalizare, din care să deducă ceea ce-i convine.

Această însă nu-i operă negativă de critic sau operă pozitivă creatorie de om de stat, ci constituie o acțiune nefastă, operă de politicianism meschin a unui adevărat politician.

NOTA ZILEI

De ne găsit...

O telegramă de eri a „Opiniei“ anunță că un japonez ar fi descoperit bacilul turbei.

Aceasta ne a suggerat gîndul că multe, foarte multe lucruri rămîn încă de descoperit în omenire, după bacilul turbei și după cîrma balonului.

Cităm aci numai unele :

Microbul cancerului
Remediul oftigei.
Cvadrilatura cercului.
Perpetuum mobile.
Echilibrul mental al d-lui N. Filipescu.
Operile științifice ale d-rului Șumuleanu.
Listele pe care a subscris d. A. C. Cuza în folosul mobilizaților.
...Și cîte altele încă !

EXTERNE

RECONVALESCENȚA

Astfel intitulează un mare ziar străin situația economică de azi. De la începutul răsboiului balcanic, prima manifestație rea s'a arătat pe tărîmul economic. Ori ce transacțiune comercială încetase. Creditul fu limitat și în multe țeri relațiunile economice au fost cu desăvîrșire rupte.

A ținut cam mult această boală grea, — dar în sfîrșit bolnavul a intrat în convalescență. Pacea a fost restabilită și neînțelegerea din urmă turco-bulgară e pe cale de a dispărea.

Turcia va obține un mare împrumut— și Bulgaria de asemenea, pentru a-și restabili echilibrul economic, atît de zdruncinat.

In România situația merge spre îmbunătățire. Recolta e frumoasă și curînd traficul își va regăsi mersul normal, și cu dînsul banul va circula.

Convalescența nu va dura mult și sănătatea va reveni, poate mai înfloritoare ca ori cînd.

D.

MICI POLEMICI

Fostul redactor al „Serei“ d. Karnabat, trece prim-redactor la „Dreptatea“.

..Din lac în puf !

*

Ce-or fi zicînd Bulgarii, dacă cetesc ziarele noastre ?

— Că soldații romîni au mîncat mai multă bătaie decît toate trupele balcanice la olaltă.

*

Tocmai din America a subscris pentru flota noastră națională un oarecare Avram Stricatul.

...Iată unul care nu-i așa de stricat cum îl arată numele.

*

Galonca, diva bulgară pe care și-a adus-o sergentul romîn J..., a șters o de acasă cu 1600 lei.

Zi-i... Golancă !

*

Se proiectează un monument pentru soldații noștri morți de holeră.

Ca simbol : vibrionul-virgulă în uniformă de... medic militar.

*

„Epoca“ cerea dăunăzi ca d. Take Ionescu să fie rechemat în țară, mai eri cerea ca să fie pus... la carantină.

Vorba ceea : „vino'ncoace, fugi de-aice....“

*

Mai bine de cît toți a „operat“ intendența pe cîmpul de operații.

*

Un bulgar, zarzavagiu din localitate nu-și poate liniști supărarea că România a cucerit pămînt bulgăresc ; dăunăzi se adresează unui olteean :

— Nu veți mai lua de la noi așa de ușor un Dobrici sau Balcic ; nu mai mîncați o „turtă c'aia“.

ECOURI

Greșală de tipar. — Doctorul Luys, cunoscutul alienist și autor al mai multor tratate asupra alienației mintale, înscrise pe margina unei corecturi următoarea mențiune, destinată zețarului :

Trebuesc ghilimetate cu grijă toate aliniatele.

Cartea apăru și autorul ceti cu mirare următoarea frază :

Trebuesc ghilotinați cu grijă toți alienații.

*

Jay Gould, miliardarul american, e pe patul de moarte.

— Spovedește-te, prietene, îi spuse preotul, și adu-ți aminte că acțiunile bune îți vor fi socotite în cer, pe cînd acțiunile rele...

— Oh ! suspină muribundul, acțiunile rele... le-am vîndut !

*

Doamna baroana de Suttner, vigilenta propagandistă a păcei și dușmană declarată a războiului, făcea chetă la o serbare de bine-facere din Viena. Intinse farfurioara unui bogataș care însă o refuză spunîndu-i :

— N'am nimic.

— Atunci luați din farfurioară, domnule. Eu fac chetă pentru cei cari n'au.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cele două lumi

Pare că nu se mai istovește mizerabila literatură a suferințelor militare îndurate de marea massă fără nume, fără glorie și mîndrie,—marea massă a celor mici cari, într'un elan mai presus de așteptare, mai presus chiar de datorie, au îngroșat rîndurile, au trecut Dunărea și au adus izbînda.

E definitiv stabilit că abisul uriașei deosebiri sufletești între cei de sus și acei de jos n'a fost niciodată mai profund. De asupra epopeei mărețe, care s'a scris în cartea neamului, plutește, vibrînd de mînie, nu știm ce tristă și neagră umbră de pierzare și de răzbunare, epilog spăimîntător de ură durabilă și, poate, nestînsă în veci.

Nimic nu e mai greu de priceput de cît psihologia individului față de massă, cînd are asupra ei o „stăpînire“ legală, putînd să-i impună voința lui drept măsură de oarbă disciplină pînă la terorizare. Se știa de mult, din seculare observații, că mulțimea ca atare, devine inconștientă, iresponsabilă, absurdă și nelogică.

Mai puțin au stăruit psihologii asupra ciudatelor manifestări sufletești ale insului—individul în parte—cînd are sub conducerea sa, sub puterea sa discreționară, o massă întreagă de oameni.

Pedagogia militară, într'un cuvînt, a făcut prea puțin încă obiectul observațiunii critice. Și pe tărîmul acesta ne găsim noi în momentul de față, după evenimentele prin care a trecut țara, complet dezorientați și nu ne putem da seama cu preciziune în ce categorie de fenomene psihice se cuvine să punem și să urmărim excesele de care, tot mai cu abundență de exemple, se ocupă lumea, rumoarea publică și presa.

Ce face, anume, pe individul-conducător să exercite asupra massei conduse o disciplină în înțelesul cu totul special al cuvîntului, aplicînd-o prin mijloace deplorabile de violență, teroare și acte brutale. Căci *bătaia*, aplicată unui om matur, este faptul cel mai grav posibil, cel mai demoralizant, ea discalifică pe om și, moralmente, credem că i răpește dreptul social de a trăi în societate, dacă se admite concepția legiferată, că lovirea discalifică, după acel anumit cod, care n'o fi scris doară numai pentru cîțiva...

Da ; credem că lovitura, bătaia discalifică pînă și pe școlar. Dar dacă mintea și simțirea copilului nu sunt pentru totdeauna atinse și afectate, nu tot așa este și cu omul matur care, venit să-și facă datoria, riscă a fi pălmuit și maltratat, jăfuit și de demnitatea omenească esențială, acea de a nu fi umilit de semenul său, de egalul său,—căci epoletul *nu* trebuie să distrugă egalitatea pînă în gradul în care o distruge dreptul unic de a nimici sufletește pe celalalt.

Am auzit pe un militar rezervist—profesor la o școală de stat și de altfel dascăl foarte sever—povestind împrejurarea în care s'a sinucis soldatul V. Ionist, pentru că superiorul nu l'a crezut că e istovit de drum și l'a maltratat. Presa a vorbit și de acest caz și de altele identice. Dar care e sancțiunea lor ? Pedeapsa eventuală ? Ea nu va satisface nici principiul, nici opinia publică. Sancțiunea unică este străduința socială, generală, de a preface prin o laborioasă instrucțiune, educația sufletească a generației contemporane pentru a salva pe cea viitoare.

Altfel, abisul între cele două lumi — acea care bate și acea care e bătută — va deveni iremediabil de dezastros, pentru că *abyssus abyssum invocat*—și în fundul prăpastiei rîde Satan, deschizîndu ne porțile Infernului, care e *Regresul*..

P. S. Ieri s'a zețuit medicul burghez, în 1 o de *mediul*.

Rodion

O salutare Vînătorilor

Se reîntoarce în Iași batalionul IV vînători de care s'a pomenit așa de puțin pînă acum. I se va face fără îndoială primirea obișnuită cu care au fost întîmpinate și trupele ce au intrat pînă astăzi în Iași. Mulțimea va profita de spectacolul emoționant ce-l va oferi convoiul acesta, de robi ai datoriei și ca răsplată pentru această scurtă emulație a nervilor ei prea odihniți le va arunca poate și flori.

Ca unul ce am făcut în acest corp de trupă întreaga campanie din Bulgaria, mă jignește—bine înțeles nu pentru mine —dar pentru micii eroi, învingători ai celor mai neînchipuite greutăți fizice și morale pe care le-a oferit campania din astă vară această tăcere de pînă acum. Mă jignește și pentru Comandantul acestei trupe pe care nu-l voiu scoborî din meritele lui extraordinare făcîndu i banalele elogii cu care sunt tratați alții... după cerere sau din datorie erarhică.

Reg. 4 vînători, pe cînd nu număra de cît 370 de oameni și 9 ofițeri, a fost dislocat în prima zi de mobilizare și trimis la Dunărea. După un marș de 160 km., i s'a conferit onoarea, de a fi—cu acesl efectiv redus—prima trupă care să treacă Dunărea pentru a proteja facerea podului de la Corabia.

La 2 Iulie în zorii zilei sub protecția unui monitor a descins pe pămîntul bulgăresc, petrecută... din ochi de cei ce ordonase această riscantă însărcinare.

Podul construit în 7 ore făcu posibilă trecerea pînă în seară, a unui reg. de cavalerie și cîtorva trupe de infanterie. Vînătorii, cedînd celor din urma lor, satele ocupate, porniră spre Giurgiu, și de acolo trecînd prin Mahlata pînă la 20 km. departe de Orhania. Marșul neîntrerupt îi distanță enorm de subsistență, care la epoca aceia încă nu trecuse Dunărea. Aprovisionarea rămase deci pe seama trupei.

Regiunea ce străbătea însă era așa de săracă în cît zile întregi trupa, a cărui efectiv se complectase cu rezervele sosite, s'a hrănit cu grîu fiert. De-și povoara celor 40 de kgr. duse în spate de bieții soldați le dă dreptul la o hrană mai bună, nu s'a auzit un cuvînt de cîrtire. Cum nu s'a simțit nici un murmur, nici în seara cînd au trebuit să se culce, cu speranța că masa din acea seară o vor lua poate a doua zi.

In așa condiții de grea încercare, se găseau oamenii și conducătorii lor, cînd ordinul Diviziei a 7-a, îi făcu să părăsească șoseaua practicabilă a Orhaniei, pentru a lua direcția Etropole, localitate situată la gura defileului balcanic.

La această epocă erau încolonați cu întreaga brigadă a 13-a. Toate trenurile regimentare au fost lăsate în seama reg. 4 vînători, rînduit de corvadă, pentru a ridica pe umeri, din stîncă în stîncă, căruțele încărcate.

Două zile și o noapte, sub o ploaie ce nu le-a dat răgaz să închidă ochii o clipă, a durat trecerea acestui defileu, presărat

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NĂDEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

de crucile ce însămnau mormintele celor întâi victime pe care holera le făcuse printre nişte nenorociţi cărăuşi luaţi din T.-Măgurele.

Ajunsă în Haliţa, trupa a fost bivuacată în chiar centrul localităţei ce nu se ştia că e contaminată. După o odihnă de câteva ore din noapte, pentru cele 36 ore de muncă şi tortură din ajun, plecă în zori, ducînd cu ea şi germenul cumplitei boli, care făcu la prima etapă—la Bencovschi—şi prima victimă dintre ei.

Începutul a fost nenorocit, căci pînă la Bailovo şi Goliama-Racovitza, linia la care i-a ajuns vestea păcei—la distanţa de 30 km. de Sofia şi de acolo îndărăt, au presurat văile Bulgariei, cu alte 50 de cruci, ce arătau pe alţi 50 de camarazi lasaţi acolo pentru totdeauna şi fără mîngîierea că pe mormîntul lor vor varsa o lacrimă mamele sau copiii nemîngîiaţi.

Şi dacă scoalele de... înaltă politică bulgărească, au ferit piepturile acestor soldaţi să fie străpunse de gloanţe, greutăţile de altă natură, pe care ei le-au răpus cu atîta abnegaţie, i-au ridicat la rangul de eroi. Graba cu care s'a înaintat, pentru ca în 20 de zile de la decretarea mobilizărei, Sofia capitala ţarismului „in spe", să fie împresurată cu acea formidabilă centură de cartoşiere, a indicat în chip determinant rezultatele de astăzi, ce au fixat pentru totdeauna valoarea ţărei noastre în faţa lumei întregi.

De aceia spun, nu datorită măestriei, ordinelor date din cartierele comode, ale corpurilor şi diviziilor armatei noastre, s'a obţinut mărirea teritoriului ţărei. In împrejurările de atunci. aceste ordine puteau fi concepute de oricine, aşa că datorită trupelor, acelei mulţimi înebunite de entusiasmul chemărei la datorie, care a mers, care s'a tîrît atunci cînd povara muniţiei o încovăia, pentru a ajunge—cît ai clipi numai—să îngrozească ca un spectru, pe acei ce stăpîneau capitala Sofia.

Cei ce vor sosi deci, sunt dintre acei puţini ce au ştiut aşa de frumos şi prielnic să-şi servească patria. Sunt din acei cărora le datorim proprietatea cadrilaterului, sunt din acei cari au ridicat prestigiul Romîniei.

Să-i salutăm dar din tot sufletul şi să le păstrăm *adevarată* recunoştinţă acestor *mici vînători* dar *mari patrioţi*.

***

EX VOTO

Priveliştea morţii îngrozeşte, dar mai mult întristează sufletele celor vii. O tendinţă de întrebare chinueşte pe ori-ce muritor, în faţa acestui legămînt fatal; dar întrebarea nu-şi găseşte ţărmuri definite. Motivul ar fi poate conştiinţa zădărniciei unor astfel de speculaţii, sau însăşi teama unui răspuns întristător şi rece.

Şi, deşi moartea e veche ca şi viaţa, totuşi nu ne-am putut obişnui îndeajuns cu paradoxala ei existenţă. Conştiinţa ne pare soră cu lumina şi întunericul, cu fauna şi flora, cu vîntul, apa, focul... în sfîrşit cu întreaga natură. Şi, precum elementele naturei nu dispar niciodată, tot aşa sîntem aplecaţi a socoti o nebunie pieirea conştiinţei noastre.

Am învăţat cu toţii că vom adormi şi noi odată; dar, dacă cugetăm mai prăpăstios la acest fapt firesc şi categoric, vom tresări cuprinşi de panică, de s'ar părea că ne trezim dintr'un vis rău; vom privi cu speranţă la tot ce există şi ne înconjoară, ca şi cum am tinde să ne împrietenim un sprijin; vom murmura cu durere şi îndoială:

— Doamne!... E cu putinţă?!

Şi dacă moartea ne îmbată de cumpănire şi mister, cîtă mizerie se abate în sufletul nostru, la vestea că o fată, de 20 ani numai, s'a coborît în abisul adormirei celei fără de sfîrşit!

Imaginaţia mă cheamă înapoi.

*

Grădina din preajma căminului părintesc visează melodios sub lună. Şoaptele adăpostite 'n întunerie îşi tremură firele, împletindu-le cu mirosul lin de apă şi flori.

Teea, fata plăpîndă, priveşte risipirea stelelor şi — din cînd în cînd — îşi joacă ochii pretutindeni, înlănţuită de lîncezeală şi teamă. Îşi culcă fruntea pe umărul tovarăşului ei de sentimente şi cuvinteazâ încet şi întrerupt:

— „Dacă sufletul meu n'ar fi, cu n'aşi iubi Noaptea care mă îmbată ca un parfum violent; n'aşi iubi aştrii ce mă strigă, de-ai crede că toată tinereţea mea s'a pripegit într'înşii, nu te-aşi iubi pe tine... dacă sufletul meu n'ar fi!

„Lumina zilei mă lasă aproape liniştită; dar Noaptea mă înnobilează, redîndu-mă voioasă. Şi pentru ce? Nu ştiu"...

*

Apoi, boala a răstignit-o în pat. Privea geamul cu ochii aprinşi şi ar fi vrut să sboare. Vîntul şuera o poveste de dragoste zdrobită, nepăsător şi totuşi ne 'nchipuit de trist. Cîte odată, o cernire de ploae pătrunzătoare îndoia salcîmii, desprinzînd cîte-o frunză pală, ca şi obrajii muribundei.—Cît e de urît afară!... murmura Teea, cercînd să-şi stăpînească ploala ochilor ei.

*

Socotesc că imaginaţia mea s'apropie de adevăr.

Şi astăzi, copilandra a părăsit pe toţi ai ei. Ochii, altădată mari şi luminoşi, dorm sub greutatea pămîntului.

Cîţi-va au plîns'o, dar lumea cea mare n'a tresărit şi n'a ştiut de dînsa. Curînd o vor uita şi cei puţini. Amintirea slăbeşte în decursul timpului, iar pămîntul se îmbracă în flori aşa de repede!

Nu! Noi nu putem înţelege moartea; dar cei odată dispăruţi sînt nimiciţi pentru totdeauna şi, în scurtă vreme, amintirea se va depărta de la dînşii, cenuşa sufletului spulberîndu-se în timp.

C. R. Ghiulea

Publicaţie de vînzare

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua *de 2 Septembrie 1913 orele 10 a. m.*, se va vinde prin licitaţie publică la faţa locului la moşia şi fabrica Corneşti jud. Iaşi averea d lui Iancu Faerştein *depusă goj Băncii Iaşilor* şi compusă din:

1) Intregul produs fabricat de Fabrica de spirt din Corneşti aflător în localul fabricei şi în magazii la I. Faerştein din Iaşi str. C. A. Rosetti No. 13 care constă în aproximativ 325.958 litri spirt precum şi materialele ce sunt în fabrică.

2) Intreaga instalaţie a fabricei de spirt din Corneşti compusă din maşinării, aparate, unelte, etc. care sunt considerate ca lucruri mobile.

3) Intreaga recoltă proprietatea lui I. Faerştein şi Leon Juster de pe moşia Corneşti şi care constă din aproximativ 8 vagoane grîu de toamnă netreerat, 4 girezi şi 4 vagoane grîu treerat pe lanul Surda; 2 vagoane grîu de toamnă netreerat, una giradă pe locul numit Podul Ţigănimei, într'un cuvînt toate recoltele de grîu, orz, ovăz, porum, iarbă de pe lanurile Recea, Coasta-Velniţei, Bulioara şi Bobor, aşa după cum sunt specificate în Ordonanţa No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

De asemenea se publică spre cunoştinţa generală că în ziua de 4 Septembrie 1913 orele 10 a. m. se va vinde prin licitaţie publică la moşia Corneşti jud. Iaşi toate uneltele de agricultură, întreaga gospodărie, vitele şi animalele de muncă proprietatea d-lor I. Faerştein şi Leon Juster şi anume: 620 oi ţigăi, 154 oi lăi, 100 capre, 50 boi jugari, 4 birouri, 25 harabale de transport, 4 cotingare, 16 pluguri cu 2 fiere, 10 pluguri cu un fier, 12 pluguri mici, 4 pluguri americane, 4 boroane flexibile, cu fiere, 10 pluguri, 18 boroane de fier, 9 boroane de lemn cu dinţi de fier, 13 rar ţe de lemn precum şi maşini de samanat în rînduri, maşini de samanat împroşcători, moriste şi altele după cum sunt specificate în ordonanţa No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

D-nii concurenţi ce voesc a cumpăra asemenea avere se vor prezenta în zilele sus arătate la moşia şi fabrica Corneşti jud. Iaşi, unde în asistenţa d-lui notar respectiv urmează a se face licitaţiunea şi adjudecaţinnea asupra aceluia din concurenţi care ar oferi un preţ mai avantajos,

Vînzarea se va face cu bani gata şi în conformitate cu art. 442, 443 şi 444 Proc. Civ.

Pentru o şcoală secundară particulară, *într'un oraş de provincie, se caută o doamnă sau domnişoară, absolventă a cel puţin 8 clase secundare sau studii analoage, căreia se va încredinţa direcţiunea acelei şcoli şi predarea limbei franceze şi eventual a pianului.*

A se adresa prin corespondenţă, sau verbal, **d-nei profesoare Maria D. Cădere,** *com. Bucium pentru lămuriri şi condiţiunile de contractare.*

INFORMAŢII

Bobîrnacul zilei. — *Iată odată ziarul „L'indépendance Roumaine" repede astăzi d-lui N. Filipescu obişnuitul bobîrnac politic. De astă dată sub forma unui articol drastic în care în primul rînd, rezumă programul integrei activităţi politice a fostului ministru de război:*

„Trei chestiuni preocupă pe d. Filipescu, prima: ura lui grozavă contra d-lui Take Ionescu; 2) reformele democratice în preparaţie şi pe care se teme straşnic să le vadă realizate 3) ideea care-l frămîntă, de a forma un partid militarist".

In ce priveşte visul d-lui Filipescu aşa zisul acord cu... liberalii, organul d-lui Brătianu spune ritos:

„.. Avertizăm Epoca, *în mod caritabil, că ne-am săturat pînă'n gît de cîntecul vechiu al acordurilor şi că nu vom mai primi nici-o înţelegere de astăzi înainte".*

„Iată „Visul" micului despot spulberat. O să turbe!

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne s'a întors aseară din Zimnicea. Astăzi d sa pleacă la Constanţa în inspecţie.

Din Bucureşti ni se comunică textul scrisoarei pe care a primit-o d. C. Dissescu, ministrul de Culte şi Instrucţiune publică din partea mareşalului Curţii elene.

14 August 1913.

Domnule Ministru,

Din ordinul Majestăţei Sale Regelui Elinilor am onoarea a vă transmite mulţumirile calde şi sincere ale augustului meu Suveran pentru pretinsul gînd ce excelenţa voastră a avut oferind M. Sale sabia generalului Karaiokachis preţios suvenir referitor la una din acele nobile figuri ale independenţei elene.

Bine-voiţi a primi asigurarea osebitei mele consideraţiuni.

Mareşalul Curţei, C. Marcoty

D-ra Aneta Pîrvu, profesoară la Caracal a fost transferată la Externatul secundar de fete din localitate, pentru geografie.

Credem a şti că pînă la numirea titularului, d. I. Prassa va ţinea locul la directoratul liceului internat.

Cu începere dela 1 Octombrie viitor va funcţiona la biblioteca centrală de Iaşi un director. Salariul prevăzut în budget e de 600 lei lunar. Vor mai funcţiona, după noua organizaţie, un bibliotecar şi un subbibliotecar şi doi custozi suplimentari.

La şcolile normale de băieţi de şi de fete s'a introdus limba franceză începînd cu anul şcolar viitor.

Ca complectare la informaţiile şi articolele noastre cu privire la grobi cu care au răspuns moldovenii spre a veni în ajutor în lupta contra holerei, trebue să mai relevăm faptul, că pe cînd la apelul direcţiunei generale a serviciului sanitar au răspuns toţi studenţii în medicină, începînd cu cei din anul al treilea, acceptînd să meargă în căutarea bolnavilor de holeră, din Bucureşti n'a răspuns nici unul.

Un caz confirmat de febră tifoidă s'a declaratîn strada Labirint, Pacienta a fost izolată în spital.

Ministerul instrucţiei publice a hotărît ca examenele de capacitate pentru elevii normalişti să se ţie în ziua de 1 Octombrie.

Ministerul a trimis în acest sens, comunicări. directorilor şcoalelor normale.

Ministerul instrucţiei publice a hotărît ca examenele de capacitate pentru catedrele vacante din învăţămîntul secundar al fetelor să se ţie în ziua de 10 Ianuarie 1914, în loc de 30 Septembrie, cum se hotărise cu o dată anterioară.

*

O parte din artiştii foastei trupe dramatice a d-rei Mărioara Voiculescu au trecut la teatrul naţional din Bucureşti. Au fost angajaţi stagiari în condiţiuni de angajament excepţional d-nii Ion Manolescu, G. Carussi, Storin şi d-nele Florica Alexandrescu şi Olga Culitza.

Aflăm, că d-nul Alexandru T. Mînăscurtă, fost controlor financiar la Administraţia Financiară Huşi şi Olt, a fost numit controlor financiar la Administraţia Financiară a judeţului Teleorman.

Astăzi s'au întors în localitate d-nii dr. L. Zilberştein şi Spirt, cari au funcţionat ca medici în lazaretele de holerici organizate de către Crucea Roşie de sub preşedinţia d-lui Kalinderu.

In cursul lunei Octombrie îndată după deschiderea sfîntului Sinod, economul stavrofor Alexandru Şerban, parohul mănăstirei Golia va fi călugărit la una din metaniile din Muntenia, urmînd după aceea de a fi hirotonisit în rangul de arhiereu, cu titlul de Craioveanul.

Atragem atenţia celor în măsură a face să dispară răul, asupra fa tului că pe toate străzile principale ale Iaşului se preumblă rîmătorii mahalalelor.

UN COMUNICAT.— In fruntea ziarului „Conservatorul" de astăzi 29 August, s'a publicat următorul comunicat:

Suntem autorizaţi a declara că guvernul întreg desaprobă cu desăvîrşire campania de atacuri, care s'a deslănţuit în vremea din urmă în contra unora din administraţiile publice. Ne credem cu atît mai mult datori a face o asemenea declarare, cu cît şi unele foi, care vor să treacă drept reprezentante ale vederilor partidului conservator, s'au asociat la acea campanie nechibzuită. Orice om cu bun simţ va recunoaşte necesitatea de a îndrepta din ce în ce mai mult administraţia publică şi va contribui la desvălirea răului, unde se poate constata în adevăr, şi la indicarea mijloacelor de îmbunătăţire. Dar tocmai fiindcă aceasta este o daterie elementară a ori cărui cetăţean şi în deosebi a unui membru al partidului conservator, este cu atît mai condamnabilă pornirea acelora, care din spirit de sectarism vor mai curînd să ponegrească decît să îndrepteze şi se folosesc de orice prilej, chiar de calamităţi publice, pentru a satisface ambiţii sau nemulţumiri personale sub pretextul interesului ţării şi al partidului. In această categorie condamnabilă intră o mare parte a criticilor adresate intendenţei militare, precum şi a celor ce se adresează zilnic direcţiunei serviciului sanitar, fără a mai vorbi de absurditatea născocirilor îndreptate în contra ministerului industriei şi comerţului cu nişte pretinse scene între miniştri şi nişte pretinse risipe, tocmai la unul din ministerele cele mai econoame.

De la maturitatea politică, spre care tinde firesc şi presa romînă, ne-am fi aşteptat la mai multă pricepere a situaţiei actuale. După glorioasa manifestare a armatei romîne credem că se cădea mai multă considerare publică pentru toate organele ei şi că partidul liberal şi-ar fi putut găsi un alt obiect, asupra căruia să-şi verse focul pentru rolul stins ce din propria sa vină l'a avut în ultimele împrejurări atît de însemnate pentru înălţarea României.

Iar în ceia ce priveşte criticile în contra unor miniştri şi a unor înalţi funcţionari aparţinînd partidului conservator-democrat, ele sunt tot aşa de puţin la locul lor în ziarele conservatoare. Succesul obţinut pentru România prin atitudinea actualului guvern a fost condiţionat de colaborarea partidului conservator-democrat cu partidul conservator, şi fără această colaborare nu s'ar fi putut obţinea, fiindcă, dacă se urma sfatul conservatorilor dizidenţi de a se refuza sau denunţa colaborarea, guvernul cădea în mîinele partidului naţional-liberal. Insă misiunea actualului guvern de colaborare nu se poate considera ca terminată, decît după redeschiderea Parlamentului şi votarea legii pentru încorporarea nouilor regiuni în Dobrogea. Odată acest act terminat, discuţiile asupra situaţiei interne pot fi la locul lor, (se înţelege: fără atacuri personale), dar până atunci sunt o dovadă mai mult pentru acea lipsă de unitate care a adus atîtea neajunsuri partidului conservator şi a grăbit totdeauna venirea la guvern a partidului naţional-liberal.

Intoarcerea trupelor

— Autorităţile locale au comunicat ministerului de interne şi de resboiu, declaraţiile făcute de către d. Riegler, şi reproduse în numărul nostru de eri, prin care crede că ar fi mai nimerit să se permită reîntrarea trupelor în garnizoană, decît menţinerea în carantină.

Până în acest moment se aşteaptă răspunsul ministrului.

Dl. Gh. Lascar secretarul general al ministerului Cultelor a sosit astăzi în localitate.

Mîne 30 August, la orele 10 dimineaţa se va ţinea la epitropia sft. Spiridon, licitaţie pentru furnizarea materialelor de pînzături, postav, etc. trebuitoare spitalului.

Astăzi s'au prezintat la primirea spitalului sft. Spiridon, unde au fost examinaţi, trei ţărani bolnavi, din Cucuteni. D. dr. Al. Lambrior medicul primirei, suspectîndu-i a avea febră tifoidă, i-a trimis la spitalul de izolare spre a fi internaţi.

In urma unei dispoziţiuni a Ministerului Instrucţiunei publice, Biblioteca centrală se va deschide pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Ivindu-se cazuri de holeră în oraşul Nicolaew (Rusia) se aplică, cu începere de la 28 August a. c, pentru vasele, provenienţele şi călătorii din acel oraş, măsurile sanitare în consecinţă.

Indivizii Gh. Simion şi Gh. S. Talabă din Lungani, lucrători la conducta de apă Brăeşti-Timişeşti, luîndu-se la ceartă, cel din urmă a aplicat lui Simion mai multe lovituri de hîrleţ în cap.

Pacientul, în stare gravă, a fost internat în spitalul din T.-Frumos.

Agresorul a fost arestat.

In noaptea de 25—26 August a. c. a luat foc de la un hogiac bordeiul locuitorului Ion Lupu din Lingurari.

Bordeiul a fost complect distrus.

In zilele de 30 şi 31 August a. c. între oarele 9—12 a. m. şi 2—7 p. m. se va ţine în oraşul Bacău licitaţie orală pentru vînzarea animalelor şi materialelor rechiziţionate şi nerestituite proprietarilor.

In afară de ceilalţi concurenţi, vor fi admişi la licitaţie şi acei ce posedă bonuri definitive de plată.

In garnizoana Roman sosind toţi caii ce au fost rechiziţionaţi pentru armată, se aduce la cunoştinţa proprietarilor să se prezinte la cazarma trenarilor din Roman, însoţiţi de adeverinţa de rechiziţie ori bonuri de plată şi bilete de proprietate, pentru a-şi primi animalele şi obiectele ce li s'au rechiziţionat, de la comisia de lichidare.

D. revizor Virlănescu a trimis şcolilor particulare următoarea adresă:

Domnule Director,

Conform ord. D-lui Ministru Instrucţiunei Publice No. 63713 din 21 Aug. a. c. vă face cunoscut că, în vederea epidemiei de holeră, Ministerul a luat dispoziţiunea ca toate şcoalele particulare şi azilele confesionale de ori-ce categorie ar fi, să înceapă cursurile la 1 Octombrie a. c.

Vă rugăm, să vă conformaţi strict acestei dispoziţii.

Revizor şcolar, *I. C. Virlănescu.*

A apărut *„Triumful Neftinţei"*, o culegere de fantazii. datorită colaboratorului nostru d. *E. D. Relgis*, în editura Socec & Co.—Iaşi.

Preţul 1 Leu.

Monitorul Oficial de astăzi publică decretul de numire al d-lui d-tor N. Grigoriu ca medic primar al judeţului Iaşi.

Rezultatul analizei pentru soldatul V. Popescu din strada Sărăriei a fost negativ.

D. Ştefan N. Iancovici a fost însărcinat provizoriu cu îndeplinirea serviciilor veterinare în oraşul Iaşi.

La Botoşani a încetat din viaţă preotul E. Buşilă fost paroh al bisericei din Truşeşti.

In cursul lunei Septembrie se vor judeca de către consistorii, mai multe procese clericale, parte cerute de chiriarchia mitropolitană, parte de ministerul de Culte.

Dintre medicii Sfîntului Spiridon şi ai Cassei medicale a meseriilor s'a mai reîntors în localitate d. dr. Hortolomei care şi-a reluat ocupaţiunile.

Copilul nebunei, este piesa principală a noului program al cinematografic Pathé-Frères din „Grădina Traian" care se reprezintă astă-seară J o i 29 August.

Copilul nebunei o splendidă adaptare după celebrul roman al lui Marc Mario este una din cele mai reuşite desfăşurări în care se disting cei mai buni artişti ai scenelor pariziane. (2 părţi).

Ca şi romanul, care a făcut încunjurul lumei, tot astfel şi această adaptare a obţinut succese enorme în toate teatrele cinematografice din lume.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astă seară:

In ţara orezului. Annam stat în Indo-China (Asia), interesante vederi după natură.

Fericire trecătoare, roman contimporan în 2 acte. Rolurile sunt interpretate de cei mai valoroşi artişti ai scenelor străine.

Titi şi pingelele de cauciuc, scene foarte humoristice.

Tîndală se expatriază, scene comice cu originalul humorist englez André Deed, etc.

Mîne Vineri 30 August program nou: Contesa şi şoferul, extraordinară dramă sportivă în 3 părţi.

Cea mai recentă apariţie din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, etc.

In caz de timp nefavorabil reprezentaţia va avea loc în sala Circului Sidoli.

Şcoala primară şi profesională israelito-romînă de fete

a

societăţei filantropice „Steaua"

— Iaşi —

— Str. Elena Doamna 23 —

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa publicului că la *şcoala profesională de fete „Steaua"* vor funcţiona în anul acesta clasele I-a, II-a şi III-a.

Obiectele care se vor preda în cursul *complect* al şcoalei noastre sunt:

Croitoria în mod practic şi teoretic; limbele *Romînă şi Franceză* după programul şcolilor secundare publice; limba *Germană, Religia mozaică, Higiena, Muzica şi Gimnastica, Comptabilitate, corespondenţă, Dactilografie* şi *Stenografie.*

Inscrierile încep la 15 August crt. şi vor continua până la 1 Septembrie crt. între orele 10—12 a. m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL

Direcţia Conservatorului de Muzică şi Artă dramatică din Iaşi.— Inscrierile noilor elevi şi eleve cari vor fi minori se vor face la Conservator prin părinţi sau tutori care îşi au domiciliul în Iaşi, iar pentru cei din alte comuni prin corespondenţi domiciliaţi în Iaşi cu autorizaţia părinţilor sau a tutorilor.

Cererile de inscriere se vor face după formularul tipărit pentru fie-care clasă aparte, cu aplicarea timbrului a cîte 30 bani şi însoţite de extractul de naştere, certificatul studiilor făcute, actul de naţionalitate şi actul de vaccină, se vor primi la Direcţia Conservatorului dela 10—20 Septembrie a. c. între orele 9—11 a. m. şi 3—5 p. m.

Străinii vor prezenta actele traduse în limba romînă de către autorităţile legale.

Condiţiunile sunt următoarele:

Pentru Teorie şi Solfegiu se cere cel puţin absolvirea cursului şi etatea de la 11—14 ani.

Pentru armonio trebue să aibă terminarea cursului de Teorie şi Solfegiu.

Pentru Canto elevii vor trebui să aibă fizic frumos, organ plăcut şi certificatul medical prin care să se constate că candidatul nu sufere de nici o boală a organelor respiratoare şi vocale.

Materia preparată va fi: exerciţii de întinderea vocei şi o romanţă după alegerea candidatului.

La clasele intrumentele se cere cel puţin absolvirea unui curs primar şi etatea de la 11—14 ani pentru Pian, Violină şi Violoncel. Pentru contra-bas de la 14—15 ani; iar pentru admiterea la clasa de Pian şi Violină se vor prezinta elevii cu materia preparată conform programului Conservatorului care să găseşte depus la Magaziul Conservatorului. Candidaţii la aceste clase se pot prezenta în examen şi cu studii de alţi autori, rămînd ca comisiunea să aprecieze.

Pentru Declamaţie şi artă dramatică să cere etatea de la 16—20 ani pentru fete şi de 18—22 ani pentru băeţi; cunoaşterea deplină a limbei romîne, fizic, organ plăcut şi dovedirea prin certificate că sunt absolvenţi sau elevi în cursul superior liceal. Candidaţii şi candidatele pentru Declamaţie vor fi examinaţi la cetire din autori romîni.

Pentru compoziţie, contra-Punct şi orchestraţie se cere să fie promovaţi la clasa de Armonie, iar acei cari nau terminat vor da un examen după un program întocmit de Comisiune.

Elevii vechi promovaţi şi repetenţi din Iunie a. c. pentru ca să fie reînscrişi vor petiţiona la Direcţia Conservatorului pentru cei minori prin părinţi sau tutori cari domiciliază în Iaşi, iar pentru cei din alte comuni prin corespondenţi din Iaşi autorizaţi de părinţi sau tutori între 10 şi 30 Septembrie a. c. orele 9—11 a. m. şi 3—5 p. m., declarînd prin cerere cursurile la care să reînscriu. Tot odată vor alătura şi recipisele de plata taxei de frecventare pe semestru I sau rata întăia la una din casele publice în contul şi la dispoziţia casei şcoalelor, iar pentru cei cari urmează la Pian şi taxa de întreţinerea pianelor pentru casa de Depuneri şi consemnaţiuni în contul şi la dispoziţia Direcţiunei Conservatorului.

Cererile de plata taxei de frecventare trebue făcută pentru fie-care clasă a parte la percepţiile fiscale, iar pentru taxa de întreţinerea pianelor la una din administraţiunile financiare şi după formularele afişate la şcoală.

Pentru dispensa de taxa de frecventare cînd elevul este lipsit de mijloace se va adresa Direcţiei Conservatorului osebită cerere alăturînd certificalele prin care să dovedească sărăcia liberate de autorităţile legale. Iar în caz de neaprobarea scutirei elevului, trebuie să plătească îndată după afişare.

Admiterile provizorii a noilor elevi şi examenele celor amînaţi din Iunie vor avea loc între 25—30 Septembrie a. c. afişîndu-se din timp la Cancelaria şcoalei anume zilelo în care se vor ţinea examenele.

Cursurile se vor începe la 1 Octombrie 1913.

Victor G. Cristofor

ADVOCAT

Iaşi, strada Cuza-Vodă

(foastă Golia) No. 42

De Vînzare

Producători direcţi

Cel mai mare cîmp de experienţă. Peste 20 din cele mai remarcabile varietăţi cultivate şi experimentate. Fie care din varietăţile plantate în pepiniera sunt cultivate în via proprietăţei şi se pot vedea cu rodul pe ele de ori care doreşte să viziteze via.

Cumpărătorul are dreptul să refuze ori-ce plantă care nu are lăstarul anului acesta cel puţin 35 c. m.

Catalog şi instrucţiuni gratis la cerere.

A se adresa la Viile Dealul Mîndrului, *proprietatea Ciorapciu Tomeşti-Iaşi, sau la proprietar în Iaşi str. Păcurari 51.*

De vînzare în strada Sărărie 83, o casă împărţită în 2 apartamente cu 9 odăi, bucătării, pivniţă, etc.

Serviciul telegratic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Conferinţa turco-bulgară

Chestia graniţei. — Enver Bey în capitala Turciei.

Constantinopole. — Aseară a fost o întrunire privată a delegaţilor turci şi bulgari care a ţinut două ceasuri, terminîndu-se la ora 11 seara.

După informaţiunile culese din cercurile bulgare, chestiile de graniţă au fost discutate, fie care în parte desvoltînd punctul său de vedere, fără să părăsească nimic din propunerile sale.

*

Constantinopole. — Enver Bey a sosit aici.

In jurul discursului Impăratul i Wilhelm

— Părerile presei greceşti —

Athena. — Agenţia atheniană telegrafiază că presa şi opiniunea publică grecească a fost viu impresionată de neînţelegerea pricinuită în urma discursului regelui, răspunzînd cuvîntării împăratului Wilhelm:

— „Grecia nu va uita nici-odată marile servicii, bunavoinţa şi concursul neprefuit pe care Franţa l-a dat ori-cînd Greciei, precum şi serviciile date armatei de generalul Eydoux şi de misiunea militară franceză".

Presa grecească stăruesţe să nu se atribuie cuvintelor regelui înţelesul care li s'a atribuit în Franţa, Regele Constantin a vorbit numai de valoarea armatei elenice şi de cartierul general care, aproape în întregime şi-a făcut educaţie militară în Germania.

Opiniunea publică doreşte în modul cel mai viu să risipească impresia rea pricinuită de o regretabilă neînţelegere care nu vizează pe nimeni.

Franţa nu dă bani Bulgariior

Sofia. — Agenţia Bulgară e autorizată să desmintă categoric ştirea publicată de cîte-va ziare din străinătate care au pretins că guvernul bulgar ar fi început negocieri spre a încheia în Franţa un împrumut de 400—500 milioane şi că băncile franceze ar fi pus ca condiţie introducerea controlului financiar în Bulgaria.

Guvernul bulgar nu negociază nici un fel de împrumut în Franţa.

Naufragiul unui dirijabil

— Noi amănunte —

Berlin.—După ziarele din Helgoland, 6 oameni ar mai fi fost salvaţi. Cu toate semnalele date în momentul sinistrului, numai un torpilor a putut sosi la timp şi a salvat trei oameni. Un alt vas a mai salvat alţi patru:

Un hidroplan, care a făcut înconjurul dirijabilului, abia a scăpat de furtună.

Holera în Austro-Ungaria

Temeswar.— Cinci cazuri noi de holeră s'au mai produs la Deliblat.

*

Viena. — Un deces de holeră s'a produs la Wyzlov în Galiţia. Cazul provenia din Ungaria.

*

Viena. — Toate persoanele care fuseseră isolate aci, în urma cazului de holeră din Pardo, au fost eliberate.

*

Buda-Pesta.—Ieri, şapte persoane dintre care una suspectă de holeră, au fost izolate.

Ancheta bacteriologic a fost deschisă.

Serviciul Telefonic

Intrevederea d-lui Take Ionescu cu Contele Berchtold

Viena.—D. Take Ionescu, a avut azi o întrevedere cu Contele Berchtold, ministru de externe al Austro-Ungariei.

După demobilizare

Bucureşti. — La ministerul de finanţe, s'au primit ştiri foarte favorabile, cu privire la încasarea dărilor, începută îndată după demobilizare.

Din numeroase puncte importante ale ţerei, administraţiile financiare au raportat că încasările merg bine.

Sunt dar toate speranţele ca ameliorarea dorită în încasarea veniturilor Statului să meargă crescînd şi să se resta bilească norma întreruptă, în momentul campaniei.

Viza livretelor

Bucureşti.—Viza livretelor se va face în anul acesta, cu începere de la 1 Octombrie.

Amănunte despre formalităţile ce sunt de îndeplinit, vor fi date în vileag la timp.

Ore vacante în Iaşi

Bucureşti.—Pentru şcoalele secundare de băeţi din Iaşi, sunt vacante următoarele ore:

Limba romînă 9 ore, Religia 11, Franceză 23, Engleză 6, Contabilitatea 13, Lucru Manual 12 şi Pedagogia 5.

La şcoalele secundare de fete: Vioara 5, Economia rurală 12, Limba franceză 2.

Delegaţie

Bucureşti. — D. C. C. Arion, ministrul de domenii, a dat d-lui N. Prapotescu, delegaţia de secretar general, pentru tot timpul cît d. Baranga, titularul. va fi în teritoriul anexat, în misiune specială.

Raportul d-lui general Averescu

Bucureşti. — D. General Averescu, şeful statulni major, însoţit de aghiotantul seu căpitanul Resel, a plecat la Sinaia, pentru a supune M. S Regelui raportul asupra armatei de operaţii.

Raportul d-lui general Averescu va fi concis, — dar nu va cuprinde numai expunerea acţiunei armatei de operaţiuni, ci şi lacunile constatate.

Interimatul ministerului de instrucţiune

Bucureşti. — D. Disescu, întorcîndu se în Capitală, a încetat, începînd de azi, interimatul d-lui N. Xenopol la ministerul de Culte şi Instrucţiune Publică.

Mersul holerei

— Buletinul oficial al Direcţiei sanitare —

Bucureşti.—Iată buletinul de azi, cu privire la mersul holerei:

Jud. BRAILA.—Brăila-lazaret, 2 cazuri noi, 1 mort.

Jud. Covurlui.—Galaţi-lazaret, 2 cazuri noi, 2 morţi.

Jud. DOLJ. — Craiova, 1 caz nou.

Jud. IALOMIŢA. — Dragoş-Vodă, 2 cazuri noi, 2 morţi.
Dichiseni, 1 cas nou, 2 morţi.
Tonia, 1 cas nou.

Jud. ILFOV. — Bucureşti-Colentina, 3 morţi.
Pantelimon-Dobrotoianu, 2 cazuri noi.

Jud. OLT.—Crăciuneii de jos 14 cazuri noi, 2 morţi.
Drăgăneşti, 10 cazuri noi, 4 morţ.
Crăciuneii de sus, 2 cazuri noi.
Coceana, 1 caz nou, 1 mort.
Stoicăreţ. 2 cazuri noi.

Jud. Prahova.—Ploeşti-Movila, 1 caz nou.

Jud. ROMANAŢI.—Corabia, 4 cazuri noi, 2 morţi.

Judeţul TECUCI: Tecuciu-lazaret, 3 cazuri noi, 2 morţi.

Judeţul TELEORMN: *Alexandria* **4 cazuri noi, 1 mort.**
Năsturelele, 18 cazuri noi, 3 morţi.
Atîrnaţi, **9 morţi.**
Mavrotin, **2 casuri noi.**
Măgurelele, 1 casnou. 1 mort.

Judeţul VALCEA: Drăgăneşti, 7 cazuri noi, 1 mort.
Beneşti, **1 cas nou, 1 mort.**
Ghioroiu, 1 mort.
Horleşti, 2 cazuri noi, un mort.
Slătivara, **1 caz nou, 1 mort.**
Văleni, 1 cas nou.

In total 97 cazuri noi, dintre cari 3 militari şi 37 morţi, dintre cari 1 militari.

Situaţia din ţară este: **735** *cazuri vechi,* **97** *cazuri noi,* **37** *morţi, 17 vindecaţi, remaşi* 778.

La aceştia se mai adaugă 41 în spitalul dir T.-Măgurele şi 39 la cel din Silistra.

Director General, **Dr. MINOVICI**

Tratative turco-bulgare

Constanfinopol. — Tratativele turco-bulgare au fost amînate, din cauza sosirei lui Enver-Bey, care aduce desideratele oştirei.

*

Sofia. — Aci domneşte impresia că tratativele cu Turcia nu vor aduce un bun rezultat din cauza pretenţiunilor exagerate ale Turciei.

†

Nemîngîiaţii părinţii Diaconul Dimitrie Simionescu dela Biserica Talpalari şi Calipso Simionescu; surorile Filomela şi Eufrosina Simionescu, au nemărginită durere de a anunţa pierderea ireparabilă a mult iubitei lor fiice şi soră

Filoteia Simionescu

studentă în medicină

care, abia în vrîsta de 20 de ani, după o grea şi nemiloasă boală, s'a stins în ziua de 25 August a. c.

Inmormîntarea adoratei copile a avut loc Luni 26 August la cimitirul „Eternitatea". Familia aduce cele mai vii mulţumiri numeroşilor prieteni şi cunoscuţi cari au bine-voit a întovărăşi pînă la locul de veşnica odihnă pe prea iubita lor *Filoteia*, şi în special exprimă cea mai sinceră recunoştinţă domnişoarelor studente şi domnilor studenţi cari, în această tristă împrejurare, au dat defunctei lor colege cea din urmă dovadă de strînsă şi amoroasă colegialitate, depunînd pe sicriul ei cele mai frumoase coroane şi jerbe de flori şi nepărăsind-o de cît după ce scumpele rămăşiţe pămînteşti au fost coborîte în mormînt.

Iaşi, 29 August 1913.

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

INSTITUTUL de DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

IAŞI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă şi limbile franceză şi germană, piano, lucru manual desemn, pictură, canto şi gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

întors din Campanie

dă consultaţiuni zilnice numai între orele 3—6 p. m.

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL"

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Pensionatul Knoch

care există de mai bine de 25 ani

Iaşi, str. Cuza Vodă 16

Se aduce la cunoştinţa onor. public cum că înscrierile se fac cu începere de la 20 August, iar cursurile încep la 10 Septembrie.

Se predă limba Romînă, cursul primar după programa statului, depunîndu se examenele la şcolile statului.

Limba romînă, franceză şi germană curs primar şi secundar facultativ. Piano, gimnastica, lucru manual şi croitorie.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

De închiriat în str. Anastasie Panu 48, Pomir No. 1 *opt prăvălii* cu subsoluri, între care un colţ cu 2 odăi şi celelalte cu 1 odaie. Colţul Pomir are şi *pivniţă* care poate servi pentru crîşmă.

La etaj *6 apartamente* de cîte două odăi şi *patru apartamente* de cîte *3 odăi*, osebit la fiecare apartamente cîte o bucătărie, apoi 8 odăi în curte. Instalaţie de apă, canal şi electricitate. Aproape de hală, Tramvaiul în faţă.

A se adresa loco între orele 12—5 zilnic la cancelarie str. Pomir la etaj.

N. Morgentern

Podul-Iloaei.

Şcoala profesională

Paraschiva G-ral Milicescu

— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —

Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.

Inscrierile încep la 1 Septembrie.

Prăvălie de Inchiriat

In Str. Lăpuşneanu *32, actualmente ocupată de spălătoria „Falk".*

Doritorii se vor adresa alăturea la Magazinul Conservatorului.

ROMÂNIA

Corpul Portăreilor Trib. Iaşi

Publicaţiune

No. 723

Anul 1913 luna August în 29 zile

Conform Jurnalului Trib. Iaşi secţia III No. 3961 | 913, urmînd a se vinde prin licitaţie publică averea mobilă sechestrată cu procesul verbal No. 185 | 913, de la d-l Leon Mendelovici, în pretenţia Băncei Moldova din Iaşi şi care avere se compune din una trăsură de doi cai, un docar, cai, pluguri, batoze, 340 h. a. grîu, 50 h. a. ovăs, 20 h. a. floarea soarelui, 40 h. a. orzoaică, aproximativ 3 vagoane popuşoi, 30 boi de muncă.

Se publică spre cunoştinţa generală că această vînzare urmează a se face în *ziua de 4 Septembrie 1913 ora 2 p. m.* iar concurenţii sunt învitaţi a se prezenta în ziua arătată la faţa locului în *comuna Dumeşti la conacul moşiei Hoiseşti jud. Ioşi*, unde în asistenţa d-lui notar respectiv urmează a se face licitaţiunea şi adjudecaţiunea asupra acelora care ar oferi un preţ mai avantajos.

Vînzarea se va face pe bani gata şi în conformitate cu art. 442, 443 şi 444 pr. civ.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura—„Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de piele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metal, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărami pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare, Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele de Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ŞALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE eserendă şi modesă Nevralgiile cele mai grele de stomacă, Migrenele, Cefaleicele, Sciatica, Alcoolismul, Reumatismul acute şi cronice, Gripa, Durerile de cap şi toate celelalte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dintâi cea d'auţică se se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ameliorare, va lua 6 hapuri o zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se le ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

Raymond GARIEL
GRILLAGES, etc.

PONDOIR
Prix..... 6f50
R. GARIEL
RATELIERS A LAPINS

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietăţi, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 75 b.
„ „ „ IV, 50 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1974—Sîmbătă 31 August 1913

Comunicatul „Conservatorului"

Desigur că declarațiile făcute eri de ziarul „Conservatorul"—care se crede autorizat a vorbi în numele întregului guvern—au importanța lor, și mai cu samă o anumită importanță.

Prin acel comunicat se spun lucruri, pe care ori-ce om de bun simț, și ori-cine înțelege rostul serios al politicei adevărat conservatoare, le-ar subscrie fără nici un gînd ascuns.

In afară însă de ceea ce se urmărește prin acest comunicat și în afară de rostul lui politic,—acum cînd suntem în ajunul uneia din cele mai importante epoci de legiferare internă,—nu putem să trecem cu vederea unele sublinieri, făcute de chiar comunicatul în chestiune, și care, pentru moravurile unor anumite persoane și a unei anumite prese, sunt edificatoare.

Și o putem face aceasta cu atît mai mult, cu cît suntem la largul nostru, discutînd asemenea procedee.

Comunicatul vorbește de criticile aduse instituțiunilor și funcționarilor superiori ai statului—critici, făcute de unele ziare, care se pretind conservatoare. El mai vorbește de campania de atacuri calomnioase, dusă în potriva miniștrilor și partidului conservator-democrat.

In ce privește primul punct,— evident critica este un drept, în forma vieței constituționale. Ceva mai mult, ea constituie o datorie și este, cele de mai multe ori, un bine pentru țară și instituțiile ei. Nu noi vom nesocoti acest drept, și nu noi am aduce vr'o dată o învinuire acelora, care ar lua rolul de criticii vieței noastre publice. Cu o condiție însă. Critica să fie obiectivă, făcută în cunoștiință de cauză. Numai atunci ea poate aduce foloase—chiar dacă ie violentă. Bizuindu-se pe adevăr și relevînd răul, critica face o operă de justiție socială și aduce cu drept cuvînt îndreptarea.

Am spus însă, că ea trebuie făcută în cunoștință de cauză — aceasta mai cu seamă cînd criticii, prin situația lor, au un caracter de oficialitate și îmbracă o părticică, cît de mică, din autoritatea diriguitoare.

Iată de ce presa conservator-democrată, conștientă de rolul ei și de situația ocupată astăzi de partidul pe care l reprezintă, cel mult dacă a înregistrat cîteva fapte criticabile, de exactitatea cărora era convinsă. Campanii n'a adus, atacuri în contra instituțiilor n'a îndreptat — chiar dacă acele instituții nu cădeau în lotul conservatorilor-democrați. Ea a așteptat rezultatul anchetelor, înainte de a-și spune cuvîntul. Reproșul comunicatului din „Conservatorul" n'o privește—din contra ea aprobă tot ce se spune în astă privință în foaia autorizată a partidului conservator.

Cît despre campania dusă contra șefului, fruntașilor și partidului conservator-democrat, am considerat'o ca un act de lipsă de lealitate, cînd ea se duce prin ziarele conservatoare, pretinse autorizate, și am considerat'o ca un act de infamie și lașitate, cînd acea campanie a fost dusă prin ziare, susținute pe ascuns, sau înființate numai și numai în scopul de a defaima pe miniștrii și partidul nostru.

Și deși campania, calomnioasă în ultimul grad, dusă prin cea mai abjectă presă, era de natură să exasperezo pe cei mai blajini, presa conservator-democrată a rămas imperturbabilă, după cum imperturbabili au rămas admirabilii noștri conducători, muncitorii fără preget pe altarul binelui public și al interesului general.

Conștientă de teoria partidului pe care-l reprezintă, convinsă de valoarea oamenilor ce se află în fruntea partidului nostru, această presă și-a putut permite luxul de a nu releva insultele și calomniile din foile susținute pe ascuns de oamenii politici conservatori și cel mult să ironizeze atacurile deghizate ale foilor mărturisite.

Aceasta ie o splendidă lecție de procedare leală, față de unii care n'au știut să procedeze la fel. Aceasta ie o admirabilă dovadă că, din prisosul tăriei noastre, ne putem permite luxul de a nu ne apara cînd suntem atacați banditește.

Și cînd astfel stau lucrurile—evident că zisele „Conservatorului" ne satisfac. Ele glăsuiesc în senzul spuselor noastre și sunt o grea lovitură pentru cei ce și-au permis să utilizeze mijloace banditești în lupta în contra unor colegi și colaboratori.

Toți acei care s'au făcut vinovați de asemenea urîte fapte, să mediteze bine asupra rîndurilor din comunicatul ziarului „Conservatorul". Să mediteze și să tragă din această întîmplare lecția cuvenită.

Faptele își iau singure, de multe ori, obligația de a pedepsi pe cei vinovați, de a da o splendidă satisfacție celor nedreptățiți. Nimenea nu poate comite nepedepsit un act lipsit de lealitate mai cu seamă, cînd prin situația ce ocupă este obligat la aceasta.

Dacă n'am fi fost în colaborare, sau dacă colaborarea ar fi fost sfîrșită, liberi erau colegii de astă-zi să ne critice, să ne atace. Ar fi fost la largul lor, poate în dreptul lor.

Așa cum au procedat însă unii conservatori, rămași în colaborare, actul lor a fost lipsit de lealitate, urît din toate punctele și astă zi se văd nevoiți să asculte spusele „conservatorilor", care vorbesc în numele întregului guvern.

NOTA ZILEI

Ca 'n operetă.

Intr'o relațiune documentată asupra campaniei noastre peste Dunărea, un profesor iașan, povestea între altele:

«Mulți, foarte mulți dintre soldați, în mare parte țărani, au rămas în portul lor sărăcăcios de acasă—atât de mare era lipsa de haine soldățești.

Această lipsă a fost acoperită la Vrața, unde armata noastră a dat de un depozit de haine a trupelor bulgare. S'au ridicat din acest depozit teate efectele găsite, și numai astfel soldații noștri, au mai putut fi echipați—în parte· Ei purtau deci uniforme bulgare»,

Fără a mai vorbi că acele efecte bulgare erau foarte... infecte și au făcut serviciul de a ne împrumuta holera, cele de mai sus amintesc epizode de războiu balcanic din opereta „Soldatul viteaz", care se mai cheamă „Soldatul de șocolată".

...Numai că muzica noastră e cam tragică și epilogul acesta holeric—cam lugubru.

POLITICE

MAI RAU DECÎT HOLERA

S'ar părea pentru cei neinițiați că în momentul de față infecțiunea holerică este pericolul cel mai de temut.

Aparență, simplă aparență. Avem o epidemie, ba nu: o endemie mult mai primejdioasă decît acea holerică,—e vorba de politicianizmul romin, care s'a manifestat și continuă a se manifesta cu putere în aceste momente grele care au urmat momentelor mari prin cari am trecut.

„Campania dusă contra d-lui profesor Minovici, directorul general al serviciului sanitar, este una din manifestările deplorabile ale acelui politicianizm de care am amintit mai sus.

Pentru meritele sale eminente, pentru opera patriotică ce a îndeplinit, d-rul Minovici este atacat de o presă lipsită de scrupul care refuză să iee act de lămuriri precise, irefutabile.

D. Minovici nu numai că a dat dovadă de pricepere și de o putere de muncă extraordinară, dar a realizat maximul ce se putea obține în împrejurările în cari s'a găsit deodată cu o epidemie de violența celeia care ne-a venit din Bulgaria.

S'a găsit într'o situațiune inextricabilă—și cu toate acestea a înfruntat inamicul și a pornit la lupta pe care continuă s'o ducă cu chibzuință și bărbăție.

Va rămîne un titlu de mare merit pentru d-sa că, aproape dezarmat, cu un personal organizat în pripă din elemente cu mai multă sau mai puțină pregătire, lipsit de resurse bănești, a putut îngrădi epidemia. Astăzi, trupele întoarse în garnizoane sunt aproape indemne, iar focarele au pierdut mult, foarte mult din virulența lor.

Și aceasta să fie dovada netăgăduită a „incapacității" actualului director general al serviciului sanitar?...

Ah, dacă n'ar fi fost afurisitul politicianism, d. dr. Minovici, în loc de bîrfeli și insulte, ar fi recoltat numai laude. Dar așa e la noi, și d. dr. Minovici nu e nici primul nici ultimul care să pătimească de pe urmele felului sălbatic cum se face la noi politica—și politica e doar vîrîtă în toate, și mai mult tocmai acolo unde accesul i-ar trebui cu desăvîrșire interzis.

MICI POLEMICI

Poetul Karnabatt trece „primus" la „Dreptatea".

...Va fi „primus inter pares".

*

Comandamentul va scoate la licitație un mare stoc de dinți, — *veritabili, scoși de cîțiva maeștri militari.*

*

In Capitală s'au găsit nereguli la corporația plăpomarilor.

Se pare că acolo funcționarii n'au aplicat proverbul: „cît ți-e plapoma, atîta te'ntinde..."

*

După un an de filosemitism zelos, Protopopescu-Pake descopere în „Dreptatea" că sunt evrei buni și evrei răi.

Buni sau răi de... plată, se'nțelege.

*

Vînătorii reîntorși din Bulgaria au adus, între alte amintiri, doi cîni.

Vînători fără cîni — s'ar putea?

*

O persoană din orașul nostru a fost victima unui furt. Servitorul și-a însușit toate javaericalele stăpînului și a dispărut odată cu ele.— Examinîndu-se certificatele servitorului, lăsate ca garanție, s'a dovedit că toate erau false. Și ce certificate! numai laude și osanale.

Și, cînd-colo, servitorul acesta era un javaer...

*

„Mișcarea" a găsit un lapsus la unul din reporterii noștri. In același număr al „Mișcărei" cetim în pagina I-a că d. dr. Riegler a comis o „nepermisă lipsă de neprevedere..."

Confrații au fost... neprevăzători, în imputările lor.

*

Curagiosul I. B. trimite „Mișcării" un atac în contra clubului conservator-democrat.

Vorba nemuritorului Caragiale: „Dacă i anonimă, o iscălesc și eu".

Salutare Regimentului XIII

Astăzi dimineață a avut loc triumfala intrare în oraș și a regimentului XIII din garnizoana locală. Cîte inimi ale părinților, soțiilor și copiilor n'au tresaltat la auzul acestei veniri?

Căci nu trebue să fie locuitor al cetății noastre care mai de aproape sau mai de departe să nu aibă vre-o legătură de înrudire cu vre-unul din acești fii ai țării, cari au dus departe, altă dată și acum faima regimentului.

Și dacă nu rude, dar prieteni vor fi avînd chiar acei cărora soarta nu le-a îngăduit să se încălzească în sînul familei.

Ei bine! toți, cu mic cu mare, primesc astăzi cu drag și veselie pe cei ce au cîștigat, cu dreptul, titluri de recunoștință din partea orașului nostru.

Să ne gîndim un moment la epoca plecării Regimentului, să ne amintim numai prin ce perioadă critică au trecut vitejii care-l compun, să ne gîndim la lipsa de știri de la dînșii, la durerea mută zugrăvită pe fața celor pe cari dînșii îi lăsase în urmă acasă, să ne gîndim numai la veștile cari mai de cari rele și grozave ce se făureau despre dînșii, și vom recunoaște că trebue să ne închinăm cu respect chiar înaintea celui mai umil dintre copiii regimentului.

Cîte mame n'au plîns pe copiii lor morți de gloanțele inamicului? Cîte soții n'au vărsat lacrimi pentru barbații lor, care nu se vor mai reîntoarce?!

E ușor de înțeles, dar cît de mare a fost azi bucuria lor, cînd vor primi pe acești făuritori ai gloriei neamului nostru mîndri și bucuroși?

La plecarea soldaților îmi spunea cineva, cam ce zic cei de la sate.

E bine ca să facă acum acest războiu, pentru că trecuse prea multă vreme, fără ca așa ceva să se fi mai întîmplat.

Apoi, adăogai ei, războiu tot era să fie și dacă așa e, apoi mai bine să-l facem noi astăzi, de cît copiii noștri. Să le lăsăm lor o țară mîndră și frumoasă, să trăiască ei mai în ticnă de cît noi.

La întrarea regimentului, am trăit momente înălțătoare. Mulți au fost cu lacrimele în ochi, amintindu-și grozăviile la cari el a fost expus, apoi de lipsurile, chinurile, mizeriile pe cari le-au îndurat toți cei strînși în jurul drapelului. Drapelul Regimentului! O, dacă el ar grăi, cîte nu ne-ar putea spune?! Ne-ar vorbi și de zile rele, zile de necaz, dar ne-ar spune și de zile vesele, zile de speranță zile de încredere în viitorul țării.

El nu va vorbi, dar noi vom citi și vom simți că în cutele lui stă munca fiilor regimentului, cum și acea a neamului nostru. Vom uita marile noastre supărări, vom da de oparte tot ce ar putea să întristeze ziua de astăzi.

Nu vom da uitării însă pe cei cari zac în cîmpiile Bulgariei secerați de o moarte mai crudă, moarte produsă nu de gloanțe dar de lovituri mișelești ale unei urîte, dar crude boale.

Cu respect ne vom descoperi capul, în amintirea lor și vom face rugăciuni călduroase pentru cei rămași după urma lor.

Regimentul nostru, dragul nostru regiment a bine meritat de la oraș, ca și de la țara întreaga.

Să fie bineveniți fii țării între noi. După o epocă de mai bine de 35 ani, armata noastră a recăștigat în iubirea și respectul nostru, toată gloria din 1877 și încă cu prisos.

Vom striga încă odată cu toții „Trăiască Armata Romînă, trăiască iubitul nostru regiment XIII".

V. I. Radu

30 August 1913.

ECOURI

Se anunță că o comisiune, constituită cu scopul de a căuta produse cari să poată înlocui petrolul, a descoperit săptămîna trecută un procedeu, prin care s'a obținut o esență susceptibilă de a fi întrebuințată ca combustibil la motoare.

Esența aceasta va fi extrasă dintr'un produs care se găsește în cantități enorme în Anglia, dar care, pînă în prezent, era imposibil să fie întrebuințat la motoare.

Comitetul speră să poată produce anual în Anglia aproape 1.800.000 hectolitri de esență, fără ca prin aceasta să micșoreze resursele minerale ale țărei.

*

Tribunalul suprem imperial din Leipzig a pronunțat de curînd o sentință foarte curioasă în materie financiară, pe baza căreia telegrafistul care comite erori de cifre în transmiterea ordinelor de bursă, este responsabil de toate pierderile survenite din această cauză.

OAMENI ȘI LUCRURI

Medicii martiri

„In Puebla-Larga, povestește bătrînul profesor, d-rul Ughetti, vorbind despre o epidemie de holeră în 1885, murise un om de holeră. Rudele mortului, în loc să facă cunoscut aceasta—ca de obicei—au ascuns faptul. Cu răbdare au așteptat într'o odaie, vecină cu a mortului, vizita medicului. Cînd acesta veni, ei nu-i spuseră nimic de moartea pacientului său, ci-l invitară să intre.

Ne bănuind nimic, medicul se apropiâ, dar ce uimire cînd îl găsi pe pacient — mort! Nu deschisese încă gura, cînd se văzu inconjurat de familie, care luă poziție față de el și atitudini amenințătoare.

„Așa? strigă unul. Noi îți plătim și d-ta nu ești în stare să ne scapi bolnavii?!"

— „Dar las'că ți plătim și noi, canalie, mizerabil!" zise altul.

Barbați și femei țipară la el, amenințînd cu pumnii încleștați pe bietul doctor, care încerca, în zadar, să-i mai cumințească. Sgomotul deveni tot mai uricios—și iritația acelor posedați crescu mereu.

Deodată, soția mortului apucă diferitele medicamente, pe care acesta nu le terminase, alifiile, cutiile cu pilule, pe care le găsi pe sobă și pe mobile:

— „Na, tîlharule! Așa am să mă răzbun; cel puțin să-mi răcoresc inima!"

Și în timp ce unul cuprinse pe medic cu brațele, un altul îi căscă gura cu sila și mulțerea îi turnă pe gît conținutul sticlelor și cutiilor.

Bietul om se împotrivi cît putu, pe cînd din gîtlej îi eșeau din cînd în cînd sunete nearticulate.

— „Ține l, mai ține-l!"

Scorpia îi îndesă pe gură tot ce putea găsi în toate colțurile odăii.

Această scenă groaznică ținu cel puțin vr'o două-zeci de minute, fără să fi răsărit în creerul unuia din acești sălbateci, vr'o licărire de cumințenie. O oră mai tîrziu, doctorul nu era de cît un cadavru.

Cînd s'a adus tatălui spăimîntătoarea veste de felul cum i-a murit fiul, ca jertfă a datoriei, se puse în pat și în două zile se sfîrși de durere..."

Acest jalnic epizod e mult mai puțin crunt încă de cît acele fără de număr cari se povestesc din epidemiile din Rusia și alte țări cu imaginația pepulară înlănțuită de prejudecata religioasă și antiștiințifică.

De aceea ne surprinde oarecum mulțumitor cînd cetim — cum fu mai dăunăzi într'o comună din țara noastră—o plîngere a locuitorilor în contra medicului că *n'a* luat destule precauțiuni sanitare pentru înlăturarea flagelului de holeră.

Noroadele, pare-se, au început a avea credință în puterea doctorului, în înțelesul că el știe, cînd vrea, să biruie holera cu răbdare, cu zel și cu știință. Credința aceasta e mîntuitoare, după vorba Evangheliei.

Rodion

Elixir de viața lungă...

Idealul fiecărui om este de a trăi mult, de a ajunge la bătrînețe, fără însă a deveni senil. Din toate timpurile s'a căutat un sistem de viață, degajat din experiența, care să permită de a ajunge la acest ideal, longevitatea.

Dacă considerăm cîteva principii generale ale vitalității, găsim un fapt descurajator: dintre toate animalele, omul trăește, relativ, cel mai puțin. Viața lui durează mai puțin decît aceia a elefantului, a crocodilului, a balenei; d'abia atinge durata vieții papagalului, a vulturului sau a corbului. Exemplele cele mai remarcabile de longevitate nu trec de 125 ani și sunt excepționale. Rari sunt oamenii cari ajung la nouăzeci de ani. Totuși, după Flourens, omul ar putea trăi în mijlociu o sută de ani; observațiunea dovedește într'adevăr că durata vieții la animale este de obiceiu de cinci ori mai mare decît timpul necesar pentru creșterea lor; perioda de creștere la om durează douăzeci de ani.

*

Să vedem acum care sunt condițiunile favorabile longevității. Sunt unele care nu depind de noi, altele asupra cărora putem influența direct.

Femeile sunt privilegiate; toate statisticele arată că femeia trăește în genere mai mult de cît barbatul și că sunt mai multe centenare de sex femenin. Aceasta se înțelege ușor, dacă se ține seamă de viața ei mai regulată, de existența ei mai ușoară și mai puțin expusă accidentelor și de absența serviciului militar la femei. Primejdiile maternității, cu toate că sunt reale, nu echivalează cu pericolele la care este expusă viața bărbatului.

Sunt oare rasse privilegiate din punctul de vedere a duratei existenței? Se zice că Evreii au o mortalitate inferioară celorlalte popoare. Publicațiunile oficiului imperial de igienă din Berlin, stabilind statistica centenarilor din țările Europei arată că: Bulgaria are 3883 centenari, adică a mia parte din populația ei totală; *Romînia* ocupă rîndul al doilea cu 1,074; apoi vin Serbia cu 573; Spania cu 410; Franța cu 213; Italia cu 197; Anglia cu 92; Rusia cu 89; Germania cu 76; Norvegia cu 23; Suedia cu 10; Belgia cu 8; Danemarca cu 2; în Elveția nu-i nici unul.

Din acest tablou se poate vedea vitalitatea considerabilă a popoarelor balcanice. De remarcat e că țările scandinave cu igiena lor admirabilă, au o vitalitate redusă; tot astfel și Elveții, în țara cărora merg atîția vizitatori să caute viață și sănătate.

Felul ocupațiunei are oare care influență asupra duratei vieții. Așa s'a stabilit că locuitorii dela țară trăesc mai mult decît cei dela orașe.

Situația socială, din contra, nu pare a o influența. Bazat pe statistica centenarilor din Scoția, William Kinnear susține că săracii trăesc mai mult decît bogații.

Abuzul de plăceri strică sănătății. Sta-

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA a II a din

Marele Dicţionar LATIN-ROMÂN

COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediţie este cu desăvârşire schimbată şi mult adăogită.

Marele dicţionar latin-român este o lucrare foarte conştiincioasă şi de mare folos atât elevilor, studenţilor cât şi intelectualilor.

Este cel mai bun dicţionar latin-român din ţară.

tisticele familiilor regale arată că suverani trăesc în termen mediu 58,7 ani; regii Franţei însă numai 52 ani. Faptul se datoreşte în mare parte supraalimentaţiunii.

Ereditatea ocupă un loc important printre cauzele longevităţii Sunt familii în care se trăeşte mult. De aceia societăţile de asigurare ţin seama de anchetele asupra eredităţii persoanelor de asigurat. Este bine deci de a fi născut din părinţi cari au trăit mult — faptul însă de a fi procreat din părinţi în toată puterea tinereţii lor este mult mai avantagios.

*

Am văzut până acum condiţiunile independente de voinţa noastră care ne dau mai mulţi sau mai puţini sorţi de a ajunge la o vârstă înaintată. Sunt oare anumite formule după care oricine poate să-şi prelungiască viaţa? Acestea sunt, până acum, mai puţin precise.

Modul de viaţă şi regimul alimentar compteazâ în primul rînd. Centenarii întrebaţi asupra motivelor longevităţii lor dau răspunsuri diferite. Fiecare îşi laudă sistemul său. Unul e vegetarian, altul carnivor; unul bea apă, altul, vin, alcool şi încă în mare cantitate. Astfel un oarecare Politiman, chirurg din Lorena, a trăit 115 ani; biograful lui atribue cauza acestei longevităţi faptului că chirurgul se îmbăta în fiecare seară.

Dintre toate alimentele laptele acru este cel mai recomandat pentru longevitate. D. Metchnikoff atribue iaurtului o acţiune de desinfectare în intestin, împiedicînd putrefacţiile albuminoase, care sunt originea unor primejdioase intoxicaţiuni.

Cumpătarea este cel mai bun procedeu pentru păstrarea tinereţii şi a sănătăţii. Un bun mijloc de desintoxicare este de a bea apă curată şi băuturi apoase spre a spăla bine ţesăturile.

Masagii, hidroterapie, vestminte uşoare care lasă să pătrundă aerul, buna aerisire a locuinţelor, aerul, vîntul, viaţa la ţară, un traiu igienic evitînd boala şi accidentele, iată ce se recomanda candidaţilor la longevitate.

Reflexii artistico militare

Sunt lucruri, pe care le priveşti uneori fără să le dai multă atenţiune şi treci înainte; altă dată însă te ţintuesc în loc şi te urmăresc multă vreme. Vin apoi întîmplări care se aseamănă tocmai gîndului ce te obsedează.

S'a întîmplat să văd zilele aceste pentru prima oară două tablouri pictate. Unul purta semnătura Săulescu, iar altul era o copie după *Grigorescu*. Am stat multă vreme şi le-am privit. Toată ziua nu am avut înaintea ochilor de cît cele două tablouri. De un nume, de şi poate cunoscut, nu mai auzisem, iar altul era tocmai al celui mai mare şi mai iubit pictor al nostru. Persoanele şi acţiunea desfăşurată în acest din urmă tablou m'a urmărit mai mult.

Intr'un ziar din 27 August, se vorbeşte foarte frumos de entuziasmul, cu caro au plecat pe cîmpiile Bulgariei parte din pictorii noştri şi unii chiar ca voluntari: că s'au întors cu multe schiţe, crochiuri, eboşe care le vor servi tot pentru slăvirea ţărei, luate fiind multe din mişcările trupelor. Dintre acei care şi-a plătit tributul acestei sfinte datorii sunt pictorii: Verona, Steriade, Chirovici şi *Săulescu*, Acest nume mi-a amintit imediat frumosul tablou dela Clubul Militar, pe care tocmai îl admirasem cu cîte-va zile în urmă.

Va fi avînd acest tablou poate lipsuri însă ele rămîn numai pentru cei bine cunoscători.

In faţa acestui tablou, sau mai bine în faţa acestei santinele se găseşte un altul lucrat de marele nostru Grigorescu. Grigorescu va rămîne în pictură, ceia ce Alixandri a ramas în literatură.

Am admirat acest tablou ca *idee*. Sub un cer întunecat de nori, într'o atmosferă plină de fum, se dă o luptă îngrozitoare, înverşunată aproape piept la piept, cu turcii, pe o iarnă cu zăpada pînă la genunchi. Parcă simţi frigul şi-a gerului care te înghiaţă ca şi emoţiile care ţi le dă desfăşurarea acţiunei. Totuşi e o plăcere să te uiţi la soldaţii noştri cît sunt de frumoşi. In toiul luptei, în învălmăşeala şi frigurile morţii, ei sunt nepăsători! Mare parte din ei stau cu faţa spre rivitor, toţi raşi, bărbieriţi de ţi-i mai mare dragul, iar la vre-o cîţi-va mustăţile sunt atît de fine şi aranjate în sus, că ar face gelos pe cel mai elegant cavaler. Chiar şi bietul turc, care se luptă de atîta timp căzut jos mort, a avut mare grijă de a se bărbieri mai întăi.

Aşa să fi fost oare?! Atunci ce trebue să zicem şi cum să calificăm neglijenţa dragilor noştri soldaţi care ni-au sosit azi dimineaţa, atît de negri, rupţi. nebărbieriţi?!... *Unde este adevărul* la cei din tablou, sau la acei ce numai în două luni de campanie ne-au revenit aproape de necunoscut!..

Un răutăcios, şi-ar putea îngădui să zică cum că pictorul care a copiat tabloul, i-a ras pe toţi.

Totuşi Grigorescu rămîne marele nostru Grigorescu.

Balcic.

Litere-Ştiinţe-Arte

Triumful neftinţei. — Sub titlul acesta suggestiv s'a pus în vînzare, eri, un foarte drăguţ volumaş, elegant imprimat în atelierele tipografiei Goldner, avînd coperta ilustrată de două minunate vignete, după desemne proprii ale tînărului, foarte tînărului autor, d. *E. D. Relgis*.

Un volum de proză—112 pagini—în care nu se găseşte nici-o nuvelă, nici macar o schiţă nuvelistică, nimic care să pună în acţiune o „intrigă" ori o „acţiune". Şi cu toate aceste e un cuprins variat, bogat, de multe ori impresionant în paginele scrise de un impresionabil. Autorul, un temperament de o senzibilitate care vibrează ca o coardă atinsă de un suflu de viaţă în cari se îmbină dorori, nostalgii, umilinţi, regrete, izvorîte din nimic precis, dar dintr'o reală simţire poetică atinsă, pe o iremediabilă suferinţă sufletească de care numai unii cetitori, puţini la număr, vor deslega-o şi vor înţelege-o în complexele şi enigmaticele ei manifestări.

De un subiectivism uneori exagerat, de o manieră stilistică uneori nesigură paginele cărţii anunţă fără îndoială un frumos talent, o imaginaţie concentrată pe care o întregeşte un început de rafinată cultură şi un lirism precoce. Cu atari însuşiri aşteptările cele mai optimiste sunt îndreptăţite.

R.

*

A apărut a doua mie din povestea vitejească în 2 acte: „Chemarea codrului", opera cu atît avînt patriotic a d-lui Gh. Diamandy, care s'a reprezentat pe scena teatrului naţional din Bucureşti cu un mare succes.

*

STRUNA ZILEI

UNUI AUTOR BANAL

care a intitulat un volumaş de proză „Alia".

Se întreabă ori-şi cine
Iţi ceteşte Alia, —
Dacă nu socoţi mai bine
Să i fi zis Ban.. alia.

Publicaţie de vînzare

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua *de 2 Septembrie 1913 orele 10 a. m.*, se va vinde prin licitaţie publică la faţa locului la moşia şi fabrica Cornești jud. Iaşi averea d lui Iancu Faerştein *depusă goj Băncii Iaşilor* şi compusă din:

1) Intregul produs fabricat de Fabrica de spirt din Cornești aflător în localul fabricei şi în magazii la I. Faerştein din Iaşi str. C. A. Rosetti No. 13 care constă în aproximativ 325.958 litri spirt precum şi materialele ce sunt în fabrică.

2) Intreaga instalaţie a fabricei de spirt din Cornești compusă din maşinării, aparate, unelte, etc. care sunt considerate ca lucruri mobile.

3) Intreaga recoltă proprietatea lui I. Faerştein şi Leon Juster de pe moşia Cornești şi care constă din aproximativ 8 vagoane grîu de toamnă netreerat, 4 girezi şi 4 vagoane grîu treerat pe lanul Surda; 2 vagoane grîu de toamnă netreerat, una giradă pe locul numit Podul Ţigănimei, într'un cuvînt toate recoltele de grîu, orz, ovăz, porum, iarbă de pe lanurile Recea, Coasta-Velniţei, Bulioara şi Boboc, aşa după cum sunt specificate în Ordonanţa No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

De asemenea se publică spre cunoştinţa generală că în ziua de 4 Septembrie 1913 orele 10 a. m. se va vinde prin licitaţie publică la moşia Cornești jud. Iaşi toate uneltele de agricultură, întreaga gospodărie, vitele şi animalele de muncă proprietatea d-lor I. Faerştein şi Leon Juster şi anume: 620 oi ţigăi, 154 oi lăi, 100 capre, 50 boi jugari, 4 birouri, 25 harabale de transport, 4 cotingare, 16 pluguri cu 2 fiere, 10 pluguri cu un fier, 12 pluguri mici, 4 pluguri americane, 4 boroane flexibile, cu fiere, 10 pluguri, 18 boroane de fier, 9 boroane de lemn cu dinţi de fier, 13 rar ţe de lemn precum şi maşini de samanat în rînduri, maşini de samanat împroşcători, morişte şi altele după cum sunt specificate în ordonanţa No. 3816 din 1913 Dosarul 1002 din 1913.

D-nii concurenţi ce voesc a cumpăra asemenea avere se vor prezenta în zilele sus aratate la moşia şi fabrica Cornești jud. Iaşi, unde în asistenţa d-lui notar respectiv urmează a se face licitaţiunea şi adjudecaţiunea asupra aceluia din concurenţi care ar oferi un preţ mai avantajos,

Vînzarea se va face cu bani gata şi în conformitate cu art. 442, 443 şi 444 Proc. Civ.

INFORMAŢII

Redacţia ziarului „Opinia" a trimis astăzi d-lui ministru Al. A. Badareu, următoarea telegramă:

A. A. BADAREU,
Ministru lucrărilor publice şi ad-interim la Interne
BUCUREŞTI

Cu ocazia zilei onomastice de astăzi, modeştii muncitori din jurul OPINIEI salută şi felicită cu dragoste în întemeetorul ziarului lor, pe ministrul care, în aceste momente însemnate, dă ţării cele mai vii speranţe că o va salva de primejdia holerei, prin extraordinara sa muncă şi prin minunata sa destoinicie, calităţi cari fac obiectul admiraţiei unanime.

Să trăiască Alexandru A. Badareu.

„OPINIA"

De asemenea a trimis eminentului profesor A. D. Xenopol, cu ocazia onomasticei d-sale următoarea telegramă:

Alexandru D. Xenopol,
Profesor, academician
IAŞI

Redacţia „Opiniei" salută în d. Alexandru D. Xenopol pe ilustrul ei colaborator şi mentor, urîndu-i încă mulţi ani de prodigioasă activitate, spre gloria ţării.

„OPINIA"

Cu prilejul zilei onomastice a d-lui ministru Al. A. Badareu, d. A. D. Xenopol, ilustrul nostru istoric, i-a trimis azi telegrama următoare:

ALEXANDRU BADAREU
Ministru
BUCUREŞTI

Să ne trăeşti. Pronia să-ţi ocrotească puterea imensă de muncă ce desfăşuri pentru binele ţărei.

Alexandru Xenopol.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi ad-interim la interne, se află astăzi la Constanţa.

Printre soldaţii regimentului 13 Ştefan cel Mare, s'au mai constatat încă 8 soldaţi, bolnavi de febră tifoidă.

Bolnavii au fost internaţi în spitalul militar.

Ziarul „Neue Freie Presse" cu data de 10 Septembrie, sosit astăzi în Iaşi cuprinde interviewul cu d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat şi pe care l'au rezumat toate ziarele.

„Neue Freie Presse" aduce mari elogii interviewatului, arătînd că este o personalitate de rangul întîiu şi că cuvîntul d-lui Take Ionescu cîntăreşte enorm de mult în mersul politicei romîneşti.

Incidentul din Deva.— *D-na Take Ionescu a dat unui redactor al ziarului „Neue Freie Presse" lămuriri privitoare la incidentul de la frontiera ungurească unde într'adevăr autorităţile au interzis trecerea automobilului d-nei Take Ionescu pentru motivul arătat în ziare, adică pînă la înlăturarea tricolorului romînesc.*

Gh. A. Tutovanu impiegat clasa II-a la Administraţia financiară din Roman, a fost transferat la Iaşi, în locul d-lui I. Simionescu înaintat.

Petru A. Tutovanu student în drept, a fost numit impiegat clasa II-a la Administrsţia financiară din Ploeşti.

D. C. B. Penel a cerut un concediu de trei luni de zile în urma gravului accident ce a suferit.

O rectificare

— In chestia cantonării şi controlului sanitar al trupelor —

Sub titlul de o „greşală nepermisă" ziarul „Mişcarea" de ieri, acuză pe dr. colonel Riegler, medicul garnizoanei Iaşi, că n'ar fi ales bine locul de bivuacare a trupelor regimentelor Stefan cel Mare şi Vînători şi în astfel de condiţiuni ce se ştiu asupra cui cad responsabilităţile.

La aceasta suntem în măsură a responde, că alegerea acelui loc s'a făcut *fără ştiinţa, fără avizul* d-lui dr. Riegler ci numai de autorităţile militare însărcinate cu aceasta.

De altmintrelea locul *este bine ales şi nici nu era posibil ca să găsească un altul care să cuprindă o tabără oşa de mare.* Cazurile de tifos ivite în tabără au fost aduse de pe malul Dunărei şi s'ar fi declărat în ori ce loc, nu numai la Cucuteni, loc care s'a ales ca bivuac

Un sentiment de dreptate ne face să mărturisim că d. dr. Riegler, în calitate de medic al garnizoanei Iaşi ş'a îndeplinit datoria cu mult dovotament. A căutat toate trupele sedentare lipsite de medici, a inspectat toate căzărmile, unde a supraveghiat personal desinfectările, cari sau făcut într'un mod radical. Dl. dr. Riegler a inspectat, zilnic în bivuacurile respective toate trupele care succesiv au intrat în garnizoana Iaşi şi'a luat în înţelegere cu d. dr. Flor medicul primar al oraşului, toate măsurile cerute de igienă şi graţie cărora Iaşul a scăpat de epidemii.

In calitate de Epitrop al casei sft. Spiridon, d. dr. Riegler a primit în spitalul sft. Spiridon pe toţi soldaţii cari au fost trimişi de la spitalul militar din Bucureşti şi personal a căutat pe toţi fiindcă medicii sucţiilor au fost mobilizaţi.

Ori-ce măsură propusă de d. dr. Riegler a fost imediat aprobată de autorităţile superioare din Bucureşti şi toate au dat rezultate bune.

Declaraţiunile d-lui dr. Riegler şi pe care le-am publicat în ziarul nostru, relative la intrarea trupelor în garnizoana Iaşi au fost *confirmate prin ordinul de astăzi care dispune ca imediat toate trupele din bivuac se între în cazarmile respective.*

Carantină.—Cu începere de astăzi la toate punctele de frontieră prin care se trece în Rusia, s'a pus carantină, pentru mărfurile şi călătorii ce vin din România.

Aceasta în vederea epidemiei de holeră.

Rezultatul analizei bacteriologice a fost negativ pentru toţi cei cinci militari cari fusese puşi sub supraveghere sanitară în localitate, din cauză că n'au făcut carantina necesară în afară de oraş.

Cu începere de azi, circulă regulat toate trenurile întrerupte odată cu ordinul de mobilizare.

Eri la orele 5 după amează, a sosit ordinul Direcţiunei generale a serviciului sanitar, cum că se poate permite intrarea trupelor în oraş, de oarece rezultatele analizei bacteriologice au dat un rezultat negativ.

Preşedinte al comisiunei de examinare pentru admiterea în liceul militar de la mănăstirea Dealului a fost numit d. locot. colonel Ştefan Mihail din batalionul de specialităţi, iar membrii: maior Olteanu, comandantul liceului, d, Bănescu, Valeriu Alaci şi Lazăr Gheorghe medic examinator Lascar T. Ioan secretar căp. Stănculescu Gh.

Şcolare. — D. Th. Speranţă inspectorul învăţămîntului profesional a vizitat astăzi cele trei şcoli profesionale din Huşi.

D-sa a vizitat şi pe P. S. Episcopul cu care s'a întreţinut în chestiunea şcoalei profesesionale din Dobrovăţ.

Repetiţiile la teatrul naţional se vor începe cu „Vinovat" de Richard Voss, după care va urma „Poliche" de Henri Bataille.

Ieri după prînz d. dr. Floru a fost consultat de către direcţia generală a serviciului sanitar asupra stării sanitare a trupelor cantonate în jurul Iaşului,

Veterinarul Lupaşcu întorcîndu se din mobilizare, face cunoscut onor. clientelei că ş'a reluat ocupaţiunile, iar cu începere de la 1 Septembrie a. c. se redeschide şi atelierul de Potcovărie din str. Berăria veche (Păcurari) introducînd modificările necesare.

Intoarcerea trupelor eşane

Sosirea batalionului de vînători şi a regimentului 13—Primirea—Onorul pentru drapele—Discursul d-lui col. Vrabie.—

Astăzi la orele zece dimineaţă, trupele din garnizoana locală au sosit în Iaşi.

Primul care a intrat în oraş, a fost batalionul 4 vînători, de sub comanda d-lui maior Liciu.

In tot parcursul trupele au fost viu aclamate, de un public imens.

In piaţa Unirei, era adunată foarte multă lume, care primea armata cu urale nesfîrşite şi buchete de flori.

De asemeni din toate balcoanele se aruncau soldaţilor flori.

Din balconul caselor d-nei Hortense Drosso, din str. Lăpuşneanu s'au aruncat jerbii şi buchete de flori şi pachete de ţigări şi tutun atît soldaţilor din acest batalion cît şi regimentului 13.

Vînătorii au parcurs stradele Carol şi Asachi şi au fost opriţi pe platoul Sturza dintre stradele Sărărie şi Romînă.

Aci d. maior Liciu şi ofiţerii batalionului înconjurară drapelul.

Gorniştii cîntară imnul „Onor pentru drapel" timp de 10 minute şi apoi în sunetul trompetelor drapelul fu dus în cazarmă, pe poarta din str. Romînă.

Soldaţii şi ofiţerii se rînduiră apoi în coloană de marş şi întrară în curtea căzărmei batalionului, prin poarta din Sărărie, unde d-na maior Liciu le arunca flori.

*

După batalionul de vînători, cu muzica proprie, condusă de căpitanul Vlăduţă, intră triumfal regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Caii ofiţerilor erau toţi înghirlantaţi cu ştejar şi flori şi atît ofiţerii cît şi soldaţii erau împodobiţi cu flori la chipiu şi buchete în mînă.

In frunte mergea d. colonel Anastasiade comandantul diviziei urmat de d. colonel Vrabie comandantul regimentului 13 Ştefan cel Mare.

Trupele sunt pretutindeni aclamate şi răspund entusiaste strigînd *ura*. Ele parcurg stradele Arcu-Lăpuşneanu şi Carol.

In faţa porţei regimentului, d. colonel Anastasiade se opreşte şi primeşte defilarea trupelor ce înaintează pe platou.

După trupe, urmează coloana de mitralieză sub comananda d-lui Căpitan Gotcu.

Aci se opresc şi d. colonel Vrabie le ţine o simţitoare cuvîntare prin care le mulţumeşte pentru devotamentul, răbdarea şi curagiul desfăşurat, după ce cu atîta superb simţ al datoriei de patrioţi au răspuns chemărei sub drapel. Le urează odihnă şi spor şi-şi ia rămas bun, de la iubiţii şi bravii soldaţi ai regimentului.

După trecerea regimentului d. colonel Anastasiade părăsi divizia, reîntorcîndu-se în oraş, cu automobilul comandamentului corpului IV, condus de d. sublocotenent Richard Tuffli.

Contesa şi şoferul, este piesa principală a noului program al cinematografic Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, care se reprezintă astă-seară Vineri 30 August.

Contesa şi şoferul, extraordinară dramă sportivă în 3 părţi. Una din cele mai reuşite desfăşurări în care se disting cei mai buni artişti ai scenelor pariziane.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astă seară:

Invizibilul, piesă humoristică, excelent înscenată.

Apararea coastelor americane, interesante vederi după natură.

Cea mai recentă apariţie din „Pathé-Journal", cu modele, evenimentele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, etc.

Mîne Sîmbătă matineu la circul Sidoli (ora 4) şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în „Grădina Traian."

Poimîne Duminică program nou duminical:

Carabina morţei, roman contimporan în 3 acte. Rolurile sunt interpretate de cei mai valoroşi artişti ai scenelor străine.—Willy doarme, scene foarte humoristice.—etc.

Victor G. Cristofor
ADVOCAT
Iaşi, strada Cuza-Vodă
(foastă Golia) No. 42

Fabrica de ciocolată CARMEN
— din Bucureşti —

Reorganizîndu-se din nou, cu maşinele cele mai perfecţionate, avînd lucrători specialişti din Elveţia, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcţiune a fabricei nu cruţă nimic pentru mulţumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atenţiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE şi CIOCOLATA DESSERT

Personalul didactic, care va funcţiona la liceul „Naţional“ în anul şcolar 1913—1914.

1. Hulubei Valeriu—Romîna 10 ore,— 2. Fîntînaru Petru — Romîna 11 ore. — 3. Botez Constantin — Romîna plus clasa III liceul Internat 14 ore. — 4. Manoliu Radu — Filozofia plus şcoala normală IV b (Filozofia) plus Romîna I-a, II-a 15 ore. 5, Mihăileanu Petru — Latina plus clasa IV-a gimn. Alexandru cel Bun, 11 ore— 6. Gîrcineanu Petru, latina 7 ore — 7. Gheorghiu Xenophon, latina 12 ore — 8. Băjean Ioan, Latina plus clasa V liceul Internat, 16 ore — 9. Botez Octav Franceza, 15 ore — 10. Patrognet Albert Franceza plus gimnaziul Stefan cel Mare, 15 ore — Fedeleş Constantin, Germana plus Internat, Filozofia 14 ore.—12. Birsan Grigore, Germana, 14 ore.—13. Radu Vasile, Dreptul, plus clasele II, III la şcoala comercială superioară 12 ore. — 14. Constantinescu Emanoil, Matematica plus liceul internat, 14 ore.—15. Teodoreanu Vasile, Matematica 9 ore. — 16. Praja Ioan, Matematica plus şcoala comercială superioară 20 ore (2 catedre) 17. Manoliu Gheorghe, Matematica plus şcoala normală Vasile Lupu 14 ore. 18. Ciolac Gheorghe, Matematica 11 ore. 19. Vasiliu Raki, Istoria, plus liceul Internat 18 ore (2 catedre). — 20. Dimitrescu Vasile, Istoria plus liceul internat 14 ore. — 21. Ursu Ioan, Istoria, 14 ore. 22. Constantinescu Ioan, Geografia 11 oare. — 23. Poclitaru Enache, Geografia plus Gimnaziul Stefan cel Mare, Geografia, plus Fizica, 13 ore.—24. Tomida Mihai, Şt. Naturale plus liceul Internat, 11 ore.—25. Finţescu Gheorghe, Şt. naturale 12 ore. — 26. Popescu Vasile, Fizica 11 ore.—27. Ţilenschi Mihai, Fizica, 11 ore. 28. Patriciu Nicolae, Fizica, plus liceul Internat 10 ore. — 29. Lambrior A. Dr. Igiena, plus clasa VI şcoala normală V. Lupu, 6 ore. — 30. Agapescu Mihail, Muzica plus gimnaziul Alexandru cel Bun 15 ore.—31. Mezzetti Enrico, Muzica plus 2 ansamblu, 13 ore. —32. Atanasiu Alexandru, Desemnul plus desen. liniar 11 ore. 33 Scorpan Gheorghe, Caligrafia, plus Desemnul, plus liceul Internat 12 ore. 34. Dolijan Ioan, Gimnastica, plus 2 ansamblu, 14 ore.—35. Botez Ioan, Engleza plus liceul Internat, 15 ore.

INSTITUTUL de DOMNIŞOARE

Champalbert-Herovanu

IAŞI.—Bărboi 19

Curs primar cu programa statului. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba romînă şi limbile franceză şi germană, piano, lucru manual desemn, pictură, canto şi gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 10 Septembrie.

Prospecte la cerere.

De inchiriat *cu începere din luna Octombrie a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualminte de Banca Moldova şi compus din 10 odăi şi 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte.*

De-asemenea un apartament *compus din 6 odăi, bucătărie şi atenanse încălzite cu calorifere în etajul I al clădirei noui a Băncei Moldova din Str. Cuza-Vodă foastă Primărie.*

A se adresa la Banca Moldova.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI

şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

GIMNAZIUL

„MORITZ şi BETTI WACHTEL“

Iaşi,—str. Sărăriei 147, imobil propriu, Telefon.

Cu începere dela 20 August, inscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între oarele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1912—13:

148 elevi prezentaţi în Iunie comisiunii oficiale; nici un repetent; doi corigenţi la cîte un singur obiect; 7 elevi preparaţi de două clase vor depune examen în Septembrie; alţi 8 elevi au obţinut note de promovare în şcoală.

Elevii merituoşi, lipsiţi de mijloace, fără osebire de naţionalitate se primesc gratuit.

Direcţiunea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

Holera în străinătate

Cazuri confirmate la Buda-Pesta.—Mersul holerei în Serbia.

Buda-Pesta.—Examenul bacteriologic a stabilit că cele şapte cazuri suspecte de holeră sunt într'adevăr de holeră aziatică.

In provincie s'au constatat 20 cazuri noi de holeră.

*

Belgrad.—Iată ultima statistică oficială asupra mersului holerei:

De la izbucnirea epidemiei au fost 1224 cazuri. S'au vindecat 370, au murit 277, rămîn 577 bolnavi.

Desmînţiri oficiale

Sofia. — Agenţia Bulgară spune: „Aserţiunea că d. Nacevici ar fi declarat că Bulgarii acceptă punctul de vedere turcesc, cu privire la Kirkilisse—Adrianopole, şi se bizue pe sprijinul Turciei pentru a relua Cavala, Monastir; precum şi celelalte declaraţiuni atribuite de presă d-lor Savoff şi Nacevici, sunt tendenţios denaturate“.

Cruzime grecească

Sofia.—Negustorul bulgar Spiru Rarudjieff, unul dintre bogataşii cei mai cu vază din Salonic, a fost arestat de autorităţile greceşti şi condus la Volo. Pe drum a fost rănit şi supus la torturi. La Volo, populaţiunea l'a lovit cu pietre sub ochii jandarmilor care-l escortau.

A fost dus în acelaş chip la Salonic, unde a sucombat din cauza rănilor primite.

Ministrul de externe austriac nu demisionează

Viena. — „Fremdenblatt“ scrie: Sîntem autorizaţi să declarăm că svonurile răspîndite acum în urmă de o parte a presei afirmînd că demisia ministrului de externe este aşteptată, sînt absolut false.

Mişcarea războinică din Japonia

Tokio.— Japonezii au debarcat la Nanking trupe pentru protectoratul caselor japoneze.

Un mare meeting s'a ţinut la Tokio. S'a cerut ca chestia mandciuriană şi cea mongoliană să fie tranşată prin arme.

Ziarele cer trimiterea de trupe în Kira sau demisia cabinetului. Se pun la cale mari manifestaţiuni în contra guvernului.

Serviciul Telefonic

Teritoriile anexate

Organizare militară sau civilă?

— Interesante declaraţiuni făcute de către d. Barbu Păltineanu ziarului „Pressa“ —

Bucureşti. — Ziarul „Pressa“ a obţinut o convorbire cu d. Barbu Păltineanu comisarul civil al teritoriului anexat.

In declaraţiile de azi d. Barbu Păltineanu, răspunde ziarului „Epoca“, în ce priveşte felul cum trebuia organizată administraţiunea din ţara anexată.

—„Epoca“—zise d. Barbu Păltineanu, —pune întrebarea, de ce nu s'a lasat în teritoriul anexat administraţiunea militară.

Autorul ce pune această chestie în „Epoca“, se pune nu pentru a discuta o chestie de principiu, ci de un fel de nihilism politic.

Iată unul din faptele, pe care „Epoca“ îl dă ca exemplu de rău ce poate să facă spiritul de partid.

Norocul a făcut că în teritoriul ocupat, administraţia militară să fie excelentă. Nimic mai simplu, mai logic şi mai drept, ca această administraţie să fie lăsată a-şi vedea de treabă. Dar să crează o administraţie civilă în teritoriul ocupat, numai că acel politician să fie plasat în interesul său şi al partidului.

Cîte afirmări, atîtea neadevăruri.

In primul rînd, crearea administraţiei civile, a fost cu ştirea şi aprobarea primului ministru. Prin urmare „Epoca“ să-mi răspundă, dacă crede că d. Maiorescu a aprobat suprimarea unui lucru bun, pentru a pune în loc un lucru rău.

Continuînd, d. Barbu Păltineanu spune, că în teritoriul nou nu era cu putinţă organizarea unei administraţiuni militare.

„Am întrebat pe generali — spune d. Păltineanu,—de ce nu pun soldaţi în fie care sat, de ce nu numesc ofiţeri ca administratori de plasă, şi am primit răspunsul: „Aceasta nu se poate, căci ordinea de bătae nu permite ofiţerilor şi soldaţilor aseminea deplasări. Legile noastre militare n'au avut în vedere o situaţie ca aceasta, unde ocupaţiunea se transformă în anexare. Legile noastre s'au gîndit numai la starea de război, şi nu puteam făuri alte legi.

D. general Culcer, crezuse necesar, a cere să se trimată grăniceri, pentru pază.

După ce a încetat starea de război, şi pînă la starea definitivă, ce fel de administraţie trebuia, civilă sau militară?

Aceasta e o chestie de principiu, pe care „Epoca“ ar trebui s'o discute şi aşteptăm răspunsul ei.—Dar să nu discute după ochii ce i plac sau nu—“.

*

Ziarul „Pressa“ promite a reveni în unul din numerile viitoare, reproducînd părerile d-lui Barbu Păltineanu, asupra chipului cum ar trebui în viitor organizate definitiv teritoriile anexate.

Interview cu d-nul general Averescu

Bucureşti.—„Epoca“ a început publicarea unui interview cu d. general Averescu şeful statului major.

Intrebat ce crede de atacurile cuprinse în ziarul „Viitorul“, d. general Averescu, a răspuns:

„ — Am văzut articolele şi în special forma lor pasionată pare a fi o dovadă că generalul Averescu face prea multă umbră.

Ori cîtă presumţiune mi s'ar atribui, totuşi nu mi-aşi fi închipuit nici odată că umbra ce arunc să aibă aşa proporţii“.

Intrebat dacă îşi ia răspundere de cele petrecute pe cîmpul de operaţii, d. general Averescu a răspuns:

„ — Absolut fără nici o reservă. Iau întreaga răspundere a tuturor operaţiunilor ce au fost urmarea ordinelor contrasemnate de mine, precum şi a întregei acţiuni a organelor dependente de mine“.

Intrebat dacă crede că învinuirele ar putea avea de autori pe însişi militari, d. general Averescu a răspuns:

— „Pe motive lesne de înţeles, m'am obligat a ţinea absolut secrete ştirile cari coordonau mişcările armatei noastre cu acele ale celorlalte armate. Ele nu au fost cunoscute şi nu sunt cunoscute nici acum. Iată de ce cred, că pentru moment nici militarii nu pot să judece lucrurile în cunoştinţă de cauză.

Intrebat ce crede despre învinuirile aduse intendenţei, d. general Averescu a zis:

— „Să nu se uite pe de o parte ordinul era pentru o înaintare grăbnică şi apoi a venit vremea ploioasă. Au fost privaţiuni trecătoare, dar de aci şi pînă a acuza întreaga intendenţă, este un gol greu de umplut“.

Sinuciderea din Capitală

Bucureşti.—Astă-noapte, sergentul Gh. Părvulescu, profitînd de absenţa d-lui dr. Basilian, a intrat în laboratoriul acestuia şi a înghiţit o cantitate însemnată dintr'o otravă puternică.

Cuprins de dureri, nenorocitul a început a se văita. Au sărit soldaţi, spre a-i veni în ajutor. A fost un moment de panică, crezîndu-se că e un nou caz de holeră.

S'a găsit însă o scrisoare, prin care Părvulescu arată, că se sinucide, din cauza soţiei sale, care a fugit cu un anume Nicu Simionescu.

Gh. Părvulescu a fost transportat la spitalul militar, unde însă curînd a încetat din viaţă.

Noi pensionari.

Bucureşti. — La ministerul de răsboiu, se lucrează la întocmirea tabloului, de ofiţeri, cari urmează a fi puşi în retragere din oficiu, pe ziua de 1 Octombrie'

*

La Ministerul de finanţe s'a terminat tabloul funcţionarilor din administraţiunea externă cari urmează a fi scoşi la pensie, pe ziua de 1 Octombrie.

NUMIRE

Bucureşti. — D. Duiliu Zamfirescu, a fost reintegrat ca Ministru plenipotenţiar clasa I-a şi numit pe ziua de 20 August în comisiunea europeană a Dunărei şi în comisiunea mixtă al Prutului.

Lupta contra holerei

— Inspecţiile d-lui ministru Badareu —

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministru de lucrări publice şi ad-interim la interne, a inspectat eri localităţile contaminate de holeră din judeţul Romanaţi.

D-sa a căutat să se convingă în fie-care comună, dacă se aplică măsurile adoptate pentru combaterea flagelului. Ministrul a intervenit personal pe lîngă proprietari, rugîndu-i să puie la dispoziţia autorităţilor sanitare conacuri, pentru izolarea suspecţilor.

Azi d. Badareu se află la Constanţa, iar mîine va sosi în Bucureşti, de unde după ce va lucra cîteva ore la ministere, va pleca la Sinaia, pentru a lua parte la consiliul de miniştri, ce are loc la vila d-lui Maiorescu.

In Romînia nouă

Bucureşti.—D. comisar civil al teritoriilor anexate, a repartizat circomscripţiile, pe care administratorii de plasă, delegaţi de ministrul de interne, au a-le administra.

Au fost repartizaţi d-nii Alex. Eremia, la circomscripţia Silistra, P. Bucurescu la Port Bunar, V. Costinescu la Tartucaia şi C. Gustav la Dobrici.

Toţi aceştia au şi plecat spre circomscripţiile lor.

Curtea cu juri din Bucureşti

Bucureşti.—Consiliul judeţian de Ilfov, s'a întrunit aseară, sezizat de d. Dristorian, prefectul judeţului, de a pune la dispoziţie o nouă sală pentru Curtea cu juri, de oare-ce sala din Palatul de justiţie e ocupată de noua secţie comercială.

Consiliul a votat o sumă de 24,000 lei, care să servească la amenajarea casei Cotadi, din strada Gabroveni, No. 2.

Principele Ferdinand în Capitală

Bucureşti.—A. S. R. Principele Ferdinand a sosit azi în Capitală, venind din Sinaia.

Un comunicat

Bucureşti. — In *Monitorul Oficial* de azi, a apărut un comunicat cu privire la învinuirile aduse de unele ziare d-lui general Crăiniceanu, comandandantul corpului II de armată.

Prin acest acest comunicat se arată, că nu este exact că d. colonel Sturza ar fi fost pedepsit, pentru că ar fi aşezat regimentul într'un loc mlăştinos. Toate bivuacurile au fost ales în bune condiţiuni.

De aseminea nu este exact, că regimentul ar fi fost aşezat pe o întindere mi ă. Din contra trupele au fost aşezate pe o suprafaţă întinsă ceia ce a şi contribuit ca holera aci să fie stinsă de pe la finele lunei Iulie.

D. Venizelos la legaţia franceză

Paris.—Agenţia Havas află din Athena, că azi d. Venizelos a fost la ambasada franceză, şi a declarat ministrului Franţ i că reg e ă neînţelegerea provocată prin discu sul R gelui Constantin, care n'a rostit un discurs politic, şi n'a înţeles a critica ai torul dat de Franţa Greciei, că a vrut numai să aducă un omagiu culturei germane.

Demonstraţii anti-austriace

Roma.—Aseară o mare mulţime a provocat o demonstraţie anti-austriacă, în faţa ambasadei austriace.

Poliţia a risipit la urmă pe demonstranţi şi a făcut 120 arestări.

Inţelegerea turco-bulgară

Londra.—Ziarul „Daily Chronicale“ află din Constantinopol, că Bulgaria ar fi consimţit să se'nţeleagă cu Turcia, acceptînd condiţiunile, dacă Turcia se va obliga a păstra neutralitatea timp de 15 ani.

— Din Bucureşti ni se telegrafiază, că până la ora 4 nu se transmise încă presei buletinul despre mersul holerei, aşa că şi noi suntem nevoiţi a apărea fără acest buletin.

De închiriet *de la Sf. Dumitru a. c. trei odăi şi o bucătărie în str. Păcurari 51, colţ cu str. Cişmeaua Păcurari (casele Goldner). Apă, canal, instalaţie electrică; cea mai pitorească poziţie a oraşului.*

De Inchiriat *un apartament compus din 5 camere, bucătărie, grajdiu, şură, beciu, curte spaţioasă str. sf. Andrei No. 3*

A se adresa la proprietară în curte între orele 2 5 p. m.

REINTORS

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5.

Şcoala profesională Paraschiva G-ral Milicescu

— Str. Albineţ No. 5 Iaşi —

Curs profesional după programa statului. Se primesc eleve interne, externe şi semi-interne. De asemeni şi absolvente de şcoli profesionale care doresc să facă practică la croitorie.

Inscrierile încep la 1 Septembrie.

Prăvălie de Inchiriat

In **Str. Lăpuşneanu** *32, actualmente ocupată de spălătoria „Fa k“.*

Doritorii se vor adresa alăturea la **Magazinul Conservatorului.**

VACCINARI ŞI REVACCINARI

— cu buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

13 Str. Cuza-Vodă

Fabrica „FORTUNA“

IAŞI — Strada Moţoc — IAŞI

— Fondată în 1887 —

Construită din nou şi înzestrată cu maşinele cele mai moderne.

Furnizează cu preţuri ieftine:

Stejar rotund şi în scânduri de la 15 m.m. până la 80 m.m. grosime.

Grinzi de stejar. Tocuri pentru uşi.

Grinzi în dimensiunile cele mai dificile, după cerere.

Teiu, Frasin, Ulm, Fag, Nuc, rotund şi tăiat în toate dimensiunile.

Cutii şi lăzi de lemn pentru ori-ce scop.

Beţe rotunde. — Specialităţi în diferite articole de lemn.

Maşinele pentru prelucrarea lemnului se inchiriază şi cu ora, ataşând lucrători special instruiţi.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naționale

Iași.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iași

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Țesătura—„Iași

Societate anonimă

Tot soiul de Țesături de bumbac, uniforme școlare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză, zefiruri, ațică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotage—Iași

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iași

Parfumuri, Săpunuri de toalete și Eau de Cologne

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile"—Iași

Șireturi pentru ghete, șireturi pentru rochii de bumbac și lînă, sutase de bumbac, lână și matasă. Urechi de piele și cisme. Bețe tricolore și fașe de Botez. Fitil de lampă și de scaparat. Bețe pentru covoare. Șireturi de metal, șireturi pentru haine de bumbac și lână, negre și colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapițeri și chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANȚUL"

Fabrica Națională de produse textile

Max I. Schapira—Ploești

Postavuri, Pături militare, Postavuri și Pături de comerț. Dimie, Flanele de Brașov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ȘALURI DE LÂNA

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă și vindecă Nevralgiile cele mai grele de cămătuli, Migrenele, Gutunele, Sciatica, Reumatismul articulare și durerile cari resultă din toate celelalte cauze.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ele dau cele d'antâiu ușurare de la 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simțit o ușurare, va lua 6 hapuri: câte doue de 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, seara. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IAȘI

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Execuțare conștiincioasă: Prețuri modeste

Raymond GARIEL
Rue, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

FONDOIR
Déposé
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2 rue, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentații în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele și Sărbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENȚIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însuflețite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentații cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Iași.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,